

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

รายงานการประเมินผลการดำเนินโครงการภายใต้แผนบูรณาการ
ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562

งานการประเมินผลโครงการงบประมาณบูรณาการ
ปี 2562-2563

สารบัญ

บทที่	หน้า
รายงานสรุปผู้บริหาร (Executive Summary).....	1
1. บทนำ.....	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1-1
1.2 วัตถุประสงค์.....	1-2
1.3 ผลที่ต้องการได้รับ	1-2
1.4 ขอบเขตของงาน.....	1-2
1.5 ระยะเวลาดำเนินการ.....	1-4
1.6 ระยะเวลาการส่งมอบงานและการเบิกจ่ายเงิน	1-4
2. การดำเนินการตามขอบเขตโครงการ.....	2-1
2.1 แผนการดำเนินงานและระยะเวลาการทำงานตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการดำเนินงาน	2-1
2.2 สรุปผลการจัดประชุมชี้แจงหน่วยร่วม เพื่อรับทราบแนวทางการจัดเก็บข้อมูล และการติดตาม ประเมินผล	2-4
2.3 แนวคิด ทฤษฎี และกำหนดกรอบการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SMEฯ	2-12
2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผล	2-32
2.5 การศึกษาแนวทางการติดตามประเมินผลจากผู้เกี่ยวข้องระดับนโยบาย	2-69
2.6 สรุปผลการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องระบบติดตามและประเมินผล Data-SME	2-82
2.7 แผนการลงตรวจติดตามแผนงานโครงการภายใต้โครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562	2-83
2.8 สรุปผลการจัดประชุมเผยแพร่ผลการประเมินและรับฟังความคิดเห็นผลการประเมินโครงการส่งเสริม SME ภายใต้แผนงานบูรณาการ ปีงบประมาณ 2562.....	2-89
3. ผลการศึกษาวิเคราะห์แผนที่เกี่ยวข้อง.....	3-1
3.1 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580.....	3-3
3.2 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ผู้ประกอบการและ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)	3-7
3.3 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ.....	3-9
3.4 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564...3-16	3-16
3.5 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)	3-21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.6 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564 และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา.....	3-32
3.7 แผนงบประมาณบูรณาการด้านการส่งเสริม SME ปี 2562.....	3-34
3.8 สถานการณ์ภาพรวมของการส่งเสริม SME.....	3-36
4. การสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล และเครื่องมือในการวิเคราะห์ ประมวลผล และประเมินผล ...	4-1
4.1 เครื่องมือการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนา (Agenda) ตามยุทธศาสตร์ประเทศที่เกี่ยวข้อง	4-1
4.2 การออกแบบชุดตัวชี้วัดที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์.....	4-5
4.3 เครื่องมือการประเมินความคุ้มค่า	4-18
4.4 การออกแบบเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการปี 2562 ที่จะใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผล	4-34
5. ผลการประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการภายใต้แผนบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562	5-1
6. ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป	6-1
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 ผลสถิติข้อมูลที่ใช้อ้างอิงผลการวิเคราะห์และประเมินผล	

รายงานสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เป็นศูนย์กลางประสานการทำงานส่งเสริม SME ของหน่วยงาน และติดตามประเมินผลงานส่งเสริม SME รวมทั้งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ กำกับ ติดตามและรายงานผลโครงการภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการด้านการส่งเสริม SME ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 - ปัจจุบัน เพื่อให้ทราบความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณของรัฐ ประโยชน์ที่ผู้ประกอบการ SME ได้รับ และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่มีต่อประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ 2563 นี้ สสว. ได้ติดตามประเมินผล (Post-Evaluation) โครงการภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 โดยมีหน่วยงานดำเนินโครงการภายใต้แผนบูรณาการ 9 กระทรวง 1 รัฐวิสาหกิจ และ 1 กองทุน (กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) รวมทั้งสิ้น 25 หน่วยงาน วงเงินงบประมาณรวม 3,328,368,900.00 บาท โดยมีกรอบการประเมินผล สรุปได้ดังนี้

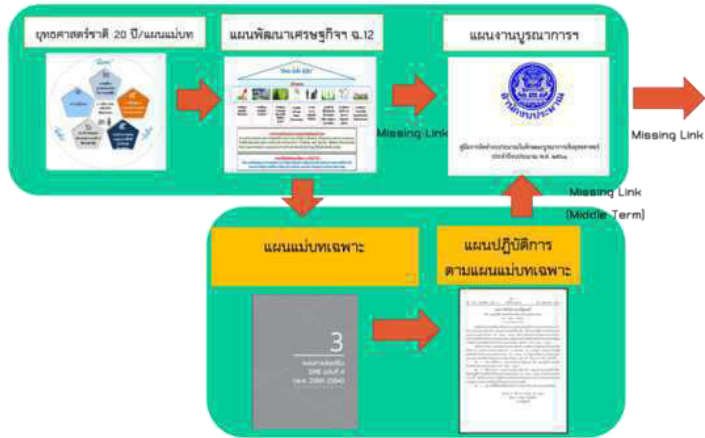
❖ กรอบแนวคิดการประเมินผล

ในการประเมินผลโครงการภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 ได้กำหนดกรอบแนวคิดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

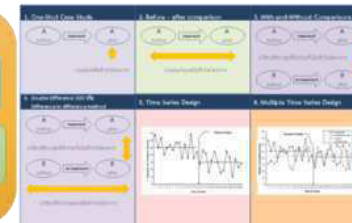
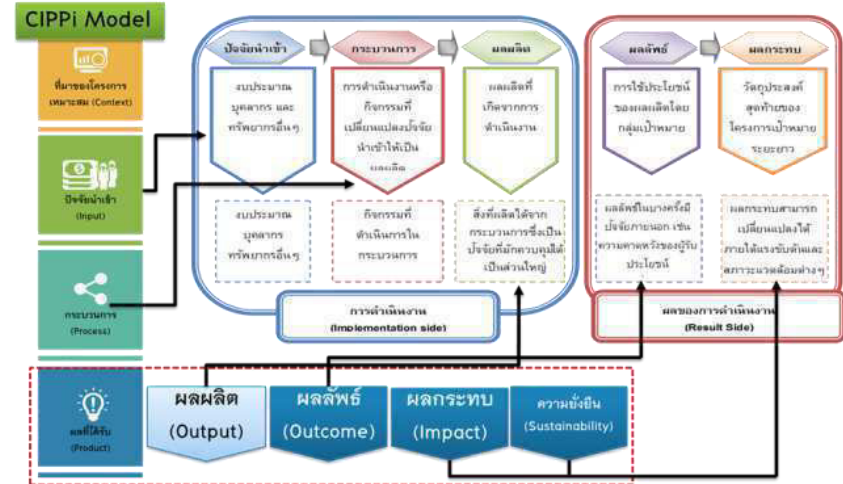
ส่วนที่ 1 การประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยง เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมในภาพรวมของกลไกการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ

ส่วนที่ 2 กรอบแนวคิดการติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นการประเมินในระดับแผนงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยขอให้ทุกหน่วยงานได้เตรียมบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการได้เข้าร่วม

ส่วนที่ 1 การประเมินความสอดคล้อง/ความเชื่อมโยง

ส่วนที่ 2 การประเมินการดำเนินงานตามแผนงานภายใต้แผนการบูรณาการ

ส่วนที่ 1 การประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยง เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมในภาพรวมของกลไกการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ดังนี้

1. การสนับสนุนขับเคลื่อนผ่านแผนงานบูรณาการฯ ปี 2562 ทั้งโครงการและงบประมาณสนับสนุน Agenda ต่างๆ ที่เป็นทิศทางการส่งเสริมพัฒนาของประเทศ มากน้อยเพียงใด : Agenda ที่สำคัญของประเทศที่มุ่งเน้นภายใต้ต้นนั้น มีประเด็นใดที่ยังเป็น Missing Link โครงการและงบประมาณกระจายไปในทิศทางกลยุทธ์ที่เป็นนโยบายของประเทศอย่างไร งบประมาณไปกระจุกตัวอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั้งที่มีเรื่องอื่นๆ ที่ต้องสนับสนุนและรัฐให้ความสำคัญในระดับเดียวกัน งบประมาณจัดสรรไปในจุดที่ดำเนินการแล้วเกิดความคุ้มค่า เพื่อเป็นข้อมูลให้ สสว. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพและสำนักงบประมาณสามารถปรับทิศทางโครงการและงบประมาณไปในจุดที่ให้ความสำคัญของแผนได้ ทั้งนี้การจะวิเคราะห์ไปถึงระดับการจัดสรรงบประมาณที่มุ่งเน้น หรือการจัดสรรงบประมาณไปยังห่วงโซ่กลไกต่างๆ ทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ จะต้องมีการวิเคราะห์ประเด็นย่อยๆ ตามทิศทางประเทศในแต่ละด้านที่ต้องการมุ่งเน้น เพื่อนำข้อมูลการจัดสรรงบประมาณไปใช้ในการพิจารณาการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ต่อไป

โดยจากการประเมินผลพบว่าการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ปี 2562 ยังคงให้น้ำหนักความสำคัญทั้งโครงการและงบประมาณไปกับการส่งเสริมด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม ตลอดจนการส่งเสริมที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของ SME ซึ่งเป็นการส่งเสริมในระดับกลางน้ำ นโยบายสำคัญของประเทศที่ยังเป็น Missing Link คือการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามพบว่าการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ ยังมีการดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ ยังดำเนินการในการส่งเสริมแต่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะที่ SME อย่างไรก็ตาม การขยายการลงทุนสู่ต่างประเทศ ยังมีข้อจำกัดของ SME ทั้งด้านเงินทุน ความพร้อม นอกจากนี้ ด้วยสถานการณ์ COVID-19 ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจต้องทบทวนกลยุทธ์การส่งเสริมในระยะต่อไป

2. ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดสำคัญ ที่สะท้อนทิศทางการส่งเสริมตามนโยบายทั้งระดับผลิตผลลัพธ์ และผลกระทบ : การติดตามประเมินผล โดยได้ออกแบบชุดตัวชี้วัด (KPIs) ที่พัฒนาขึ้นในการสะท้อนความสำเร็จของแผนงานบูรณาการฯ ทั้งในระดับภาพรวมของแผนงานบูรณาการฯ ระดับแนวทางและกลยุทธ์สำคัญตาม Agenda และห่วงโซ่การส่งเสริมพัฒนา เพื่อจะสามารถสะท้อนได้ว่า หน่วยงาน โครงการใดบ้างที่มีส่วนสนับสนุนเป้าหมายความสำเร็จในและตัวชี้วัด ซึ่งการออกแบบตัวชี้วัดจะครอบคลุมทั้งระดับผลิตผลลัพธ์ และผลกระทบ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต้องมีความเข้าใจว่า โครงการของหน่วยงานนั้น จะสามารถผลักดันผลลัพธ์หรือผลกระทบมากน้อยแค่ไหน ความสำเร็จของการผลักดันเป้าหมายร่วมกันในรูปแบบการบูรณาการฯ นั้น ไม่ได้หมายความว่าทุกโครงการจะต้องสามารถผลักดันโครงการตนเองให้สามารถนำส่งผลลัพธ์หรือผลกระทบได้ทุกโครงการ และจากประสบการณ์พบว่าด้วยความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนดังกล่าว หลายหน่วยงานมีการไปขยายทำภารกิจเพิ่มเติมนอกเหนือจากภารกิจงานตนเอง และขาดความเชี่ยวชาญแทนที่จะส่งต่อหรือสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงยังทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของโครงการและงบประมาณ ดังนั้น การประเมินผล จะให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบทบาทภารกิจที่ควรจะเป็นด้วย โดยการสะท้อนผลความสำเร็จ หากหน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูลไว้ ก็จะใช้ข้อมูลของหน่วยงานประกอบ โดยขอให้หน่วยงานได้ชี้แจงถึงวิธีการ เครื่องมือในการจัดเก็บได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวด้วย เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นมาตรฐานเดียวกันของข้อมูล สำหรับหน่วยงานที่ไม่ได้มีการติดตามประเมินผล

ความสำเร็จเลย ก็ควรดำเนินการเพราะไม่ใช่เพียงแค่นำผลการประเมินมาใช้ในการตอบความสำเร็จเพียงอย่างเดียว แต่หน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงกลไกการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ด้วย โดยเฉพาะโครงการที่หน่วยงานดำเนินการมาต่อเนื่องหลายปี และใช้งบประมาณสูง ซึ่งจะให้ความสำคัญมากขึ้น ในโครงการที่ดำเนินการมาต่อเนื่องหลายปี ไม่มีการปรับปรุงต่อยอด ใช้งบประมาณสูง ในขณะที่ธุรกิจและ SME มีการเปลี่ยนแปลง ต้องเผชิญกับความท้าทายในหลายปัจจัย หากหน่วยงานรัฐไม่เคยปรับปรุงแผนงานโครงการในการส่งเสริม จึงเป็นประเด็นที่อาจมีความเสี่ยง โดยจากการประเมินผลพบว่าปี 2562 มีโครงการใหม่ที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน ร้อยละ 11 และมีโครงการที่ขยายผลพัฒนาต่อยอดจากโครงการเดิมร้อยละ 37

ทั้งนี้ ข้อจำกัดอย่างหนึ่งของการติดตามประเมินผล คือ การเกิดผลลัพธ์หรือผลกระทบบางเรื่อง ต้องใช้ระยะเวลา และหากจะได้ข้อมูลที่แท้จริงจะต้องใช้ทรัพยากรในการไปติดตามประเมินผลนั้น หน่วยงานก็อาจต้องพิจารณา บางเรื่องอาจต้องดู Warning Sign บางอย่าง ย้อนกลับมาดูผลที่ส่งสัญญาณว่าจะเกิดหรือไม่เกิดจากข้อมูล สถิติต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันแทน และกรณีหน่วยงานไม่ได้มีการจัดเก็บหรือติดตามประเมินผลไว้ จะใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จัดเก็บในระดับผู้ประกอบการ รวมทั้งสถิติข้อมูลทางวิชาการในการประมาณการณ์ เพื่อให้ครอบคลุมสะท้อนความสำเร็จในภาพรวมให้มากที่สุด ซึ่งในการประเมินผลกระทบนั้น จะมีการประเมินมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจ โดยการประเมินมูลค่าของผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยใช้หลักทางเศรษฐศาสตร์ในการตีราคามูลค่า และเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการคำนวณ GDP ที่เกิดจากแผนบูรณาการฯ ในการนำส่งต่อ GDP ประเทศด้วย โดยจากการประเมินผลพบว่าปี 2562 พบว่ามีมูลค่า GDP ที่เกิดจากโครงการแผนงานบูรณาการปี 2562 รวม 3,787,627,918 บาท

3. ให้ความสำคัญกับการติดตามผลการขับเคลื่อนส่งเสริมว่ามีแผนงานโครงการไปสนับสนุน สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาพื้นที่ภาค ได้มากน้อยเพียงใด จะประเมินผลและวิเคราะห์เพิ่มเติมให้มากขึ้น ด้วยว่า การขับเคลื่อนส่งเสริมผู้ประกอบการ SME ผ่านแผนงานบูรณาการฯ นั้น สามารถผลักดันสนับสนุน เป้าหมายการพัฒนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องของของภูมิภาคได้มากน้อยแค่ไหน เพื่อสะท้อนความสำเร็จในเชิงพื้นที่ (Area) และเห็นภาพว่าประเด็นใดในการส่งเสริมพัฒนาที่ยังไม่สามารถไปสนับสนุนการพัฒนาภูมิภาคได้ ดังนั้น หน่วยงานจะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลผู้ประกอบการไปถึงระดับพื้นที่ธุรกิจที่ไปพัฒนาส่งเสริม โดยจากการประเมินผลพบว่าปี 2562 พบว่ากิจกรรมโครงการส่วนใหญ่ที่กระจายไปยังพื้นที่จังหวัดต่างๆ ในภูมิภาค โดยเฉพาะกิจกรรมด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด แต่กิจกรรมที่เป็นการสร้างเครือข่ายและคลัสเตอร์นั้น จะดำเนินการเพียงไม่กี่พื้นที่ ซึ่งยังคงต้องกระจายการสนับสนุนการพัฒนาไปเพิ่มขึ้น

4. ให้ความสำคัญกับการติดตามผลการขับเคลื่อนสาขา (Sector) ซึ่งการพิจารณาไปถึงระดับสาขานั้น จะสามารถนำไปคำนวณ GDP ได้ นอกจากนั้น จะช่วยให้เห็นภาพว่าสาขาส่วนใหญ่ที่ได้รับการพัฒนานั้นเป็นสาขาทิศทางการพัฒนาของประเทศ เป็นสาขาที่ต้องการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่ และการพัฒนาผ่านโครงการต่างๆ นั้น เป็นแนวทางการส่งเสริมที่ควรจะเป็นไปในสาขานั้นๆ หรือไม่ ดังนั้น หน่วยงานจะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลผู้ประกอบการไปถึงระดับสาขาของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม โดยจากการประเมินผลพบว่าปี 2562 พบว่าสาขาส่วนใหญ่ที่ได้รับการพัฒนาเป็นภาคการผลิต ในขณะที่ภาคการค้าและบริการเป็นภาคที่มีบทบาทต่อการขยายตัวของ GDP sme

5. ให้ความสำคัญกับการติดตามการส่งเสริมในจุดที่ยังเป็นช่องว่าง (GAP) และผลการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ : โดยการสะท้อนเป้าหมายในเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจ อาจไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จของการส่งเสริมให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME ได้ทั้งหมด และอาจส่งผลให้หน่วยงานเลือกพัฒนาผู้ประกอบการรายที่มีศักยภาพและความพร้อมแล้ว ดังนั้น จึงมีการติดตามประเมินผลไปถึงระดับศักยภาพของผู้ประกอบการด้วยว่า หลังจากได้รับการส่งเสริมพัฒนาแล้ว สามารถยกระดับผู้ประกอบการไปตามวงจรธุรกิจได้มากน้อยเพียงใด ปัจจัยหรือปัญหาที่ไม่สามารถยกระดับผู้ประกอบการไปได้เกิดจากปัญหาอะไร เพื่อให้หน่วยงานที่ส่งเสริมพัฒนาได้ทราบว่าต้องส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีมาตรการเพิ่มเติมต่อเนื้ออย่างไร โดยในปีนี้จะวิเคราะห์เพิ่มเติมไปยังผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่แล้ว ไม่มีการจดทะเบียนธุรกิจหรือเข้าสู่ระบบภาษี มากน้อยเพียงใด เพราะปัจจัยใด โดยจากการประเมินผลพบว่ามีปี 2562 พบว่าการยกระดับจากกลุ่มนักศึกษาหรือผู้ที่สนใจให้เป็นผู้ประกอบการรายใหม่และให้สามารถอยู่รอดในช่วง 3 ปีแรก ยังมีข้อจำกัด ทั้งจากความพร้อมและศักยภาพของผู้ประกอบการเองและศักยภาพของแหล่งเงินทุน และกลุ่มที่จะยกระดับความเข้มแข็งให้สามารถออกต่างประเทศได้ก็ยังมีข้อจำกัด และมีการชะลอจากสถานการณ์ COVID-19 ในขณะที่แนวโน้มของกลุ่มธุรกิจที่อึดตัวและกำลังซบเซา กำลังจะเพิ่มขึ้นจากผลกระทบเนื่องจากสถานการณ์ดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามยังมีผู้ประกอบการที่เริ่มปรับตัวและสามารถขยายผลต่อยอดธุรกิจไปได้เพิ่มขึ้นจากเดิม

6. ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา : เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาในโครงการต่างๆ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาหรือไม่ มีความซับซ้อนในการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มเดียวกันในเรื่องเดียวกันมากน้อยอย่างไร ข้อสังเกตประการหนึ่งที่พบจากภาพรวมแผนการส่งเสริม SME เบื้องต้นพบว่ากลุ่มธุรกิจ MICRO ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีสัดส่วนถึง 83% ของธุรกิจการค้าและบริการของประเทศนั้น กลับมีโครงการส่งเสริมพัฒนาน้อยกว่าที่ควรจะเป็นในขณะที่ประเทศและธุรกิจปัจจุบัน เป็นการออกไปประกอบอาชีพอิสระหรือธุรกิจตนเองจำนวนมาก โดยจากการประเมินผลพบว่ามีปี 2562 พบว่าผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมส่วนใหญ่เป็นกลุ่มขนาดเล็ก ในขณะที่กลุ่มธุรกิจ Micro เป็นสัดส่วนที่มีจำนวนมาก และมีผลต่อเศรษฐกิจฐานรากกลับมาสัดส่วนที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาไม่มากนัก

7. การวิเคราะห์ Intervention ของหน่วยงานที่ให้การส่งเสริม : เป็นการประเมินเพื่อวิเคราะห์ว่าหน่วยงานที่เข้าไปร่วมส่งเสริมพัฒนา ไปดำเนินการในบทบาทของหน่วยงานมากน้อยเพียงใด มีการบูรณาการมากน้อยเพียงใด สิ่งที่ต้องดำเนินการที่มีความซับซ้อนนั้น ยังเป็นความต้องการของผู้ประกอบการหรือไม่ หรือปัจจุบันเพียงพอแล้ว โดยได้ให้ความรู้หรือแนวทางการบูรณาการที่ต่างประเทศใช้ในการประเมินผลของแผนงานโครงการในระดับประเทศที่เป็นความร่วมมือไว้ว่า หัวใจสำคัญของการที่จะนำไปสู่การบูรณาการ คือ เป้าหมาย หากเป้าหมายเป็นเป้าหมายระดับเล็ก ขอบเขตการผลักดันดำเนินการได้ด้วยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งก็อาจไม่สามารถนำไปสู่การบูรณาการได้ เช่น การกำหนดเป้าหมายที่จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนา ซึ่งต่างหน่วยงานต่างทำ ก็สามารถผลักดันได้ แต่หากเป้าหมายคือการที่มีผู้ประกอบการที่พัฒนางานวิจัยขั้นสูงหรือนวัตกรรม ที่สามารถไปแข่งขันออกสู่ตลาดต่างประเทศได้ เป้าหมายนี้ ก็จะเกี่ยวเนื่องกับหลายหน่วยงานที่จะต้องร่วมผลักดันส่งเสริม ส่งต่อ ทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ดังนั้น แผนบูรณาการฯ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายใน

ลักษณะความสำเร็จร่วม และรูปแบบที่จะนับได้ว่าเป็นการบูรณาการฯ คือกิจกรรมหรือรูปแบบการดำเนินการ ซึ่งมี 4 รูปแบบกิจกรรม ได้แก่ 1) การพัฒนาแผนงาน/โครงการร่วมกัน : ซึ่งเป็นรูปแบบที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันวางแผนงานว่าหน่วยงานใด จะทำอะไร กิจกรรมใดจะส่งต่อให้หน่วยงานใด เมื่อใด โดยแต่ละหน่วยจะต้องแสดงจุดเด่นและบทบาทที่เป็นประโยชน์ของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน 2) รูปแบบการดำเนินงานร่วมกัน 3) รูปแบบการเชื่อมโยงประสานงานแลกเปลี่ยน ทั้งการใช้ทรัพยากรบุคคลร่วม การแบ่งปันข้อมูลความรู้ ฐานข้อมูลต่างๆ 4) การร่วมแหล่งเงินทุน ทั้งการร่วมการหาแหล่งเงินทุนมาส่งเสริมพัฒนาหรือร่วมสนับสนุนเงินทุน โดยจากการประเมินผลพบว่าปี 2562 พบว่ามีการบูรณาการของโครงการกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งหน่วยงานภายใต้แผนงานบูรณาการฯ และหน่วยงานภายนอกโดยเป็นการดำเนินโครงการร่วมกันร้อยละ 25 เป็นรูปแบบการดำเนินการแบบส่งต่อร้อยละ 14 และแบ่งปันข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 41 สำหรับการส่งเสริมที่ยังมีความซ้ำซ้อนและควรต้องพิจารณาทบทวนการดำเนินงานและการส่งต่อ ได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ และกิจกรรมการตลาด และกิจกรรมที่ควรร่วมพัฒนาเนื่องจากเป็นข้อจำกัดของผู้ประกอบการที่ภาครัฐเข้าไปส่งเสริมแล้วยังไม่เพียงพอ ได้แก่ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนามาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมการตลาด E-Commerce

ส่วนที่ 2 กรอบแนวคิดการติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นการประเมินในระดับแผนงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยขอให้ทุกหน่วยงานได้เตรียมบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการได้เข้าร่วม

ในการประเมินแผนงานโครงการได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด CIPPI Model ประกอบด้วย การประเมินในองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบทของโครงการ (context) พิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์นโยบายประเทศ แนวทาง รวมถึงการตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ที่มุ่งเน้น 2) ปัจจัยนำเข้า (input) พิจารณาความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร ศักยภาพของบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ 3) ด้านกระบวนการ (Process) พิจารณากระบวนการดำเนินงานตามแผน การบริหารระยะเวลาการดำเนินงาน และปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความสำเร็จของโครงการ 4) ผลที่ได้รับ (Product) พิจารณาผลผลิตผลลัพธ์ทั้งในมิติประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ 5) ด้านผลกระทบ (Impact) พิจารณาผลการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อ SME และส่งผลกระทบต่อประเทศ การประเมินมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจและความคุ้มค่าของโครงการด้วย

สำหรับการประเมินในระดับโครงการ จะให้น้ำหนักความสำคัญมาก คือ

1. ความสมเหตุสมผลของโครงการ เป้าหมายผลผลิต ผลลัพธ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ภายใต้โครงการ มีความสมเหตุสมผลและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด กิจกรรมและงบประมาณกับเป้าหมายที่มุ่งหวังของโครงการ
2. เป็นบทบาทภารกิจของหน่วยงานหรือไม่ ความซ้ำซ้อนของโครงการ และความเป็นไปได้ในการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีเป้าหมายความสำเร็จร่วม และมีการดำเนินการในประเด็นที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน
3. ความรู้ความเข้าใจ ศักยภาพของหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
4. กลไกการกำกับการทำงานและการบริหารความเสี่ยงในประเด็นต่างๆ เช่น การคัดกรองผู้ประกอบการในการเข้าร่วม การกำกับการทำงานของที่ปรึกษา การส่งต่อหรือมีมาตรการเพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการพัฒนาส่งเสริมไปนั้นผู้ประกอบการจะสามารถขยายผลและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

5. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแผนงานโครงการ ทั้งแผนงาน เงิน และผลผลิตให้มีความก้าวหน้าที่เหมาะสมในแต่ละช่วงระยะเวลา

6. ความยั่งยืนที่ส่งผลต่อผู้ประกอบการ : ซึ่งจะพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจากการส่งประโยชน์กับผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจที่จะสามารถลดการพึ่งพาจากภาครัฐได้

❖ ผลการประเมินผลโครงการส่งเสริม SME (Post-Evaluation) ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ เศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล มีหน่วยงาน 25 หน่วยงาน ซึ่งมีวงเงินงบประมาณรวม 3,328,368,900 บาท มีโครงการหลักทั้งหมด 45 โครงการหลัก หรือโครงการย่อย 69 โครงการ โดยมีแนวทางการดำเนินการใน 5 แนวทางประกอบด้วย

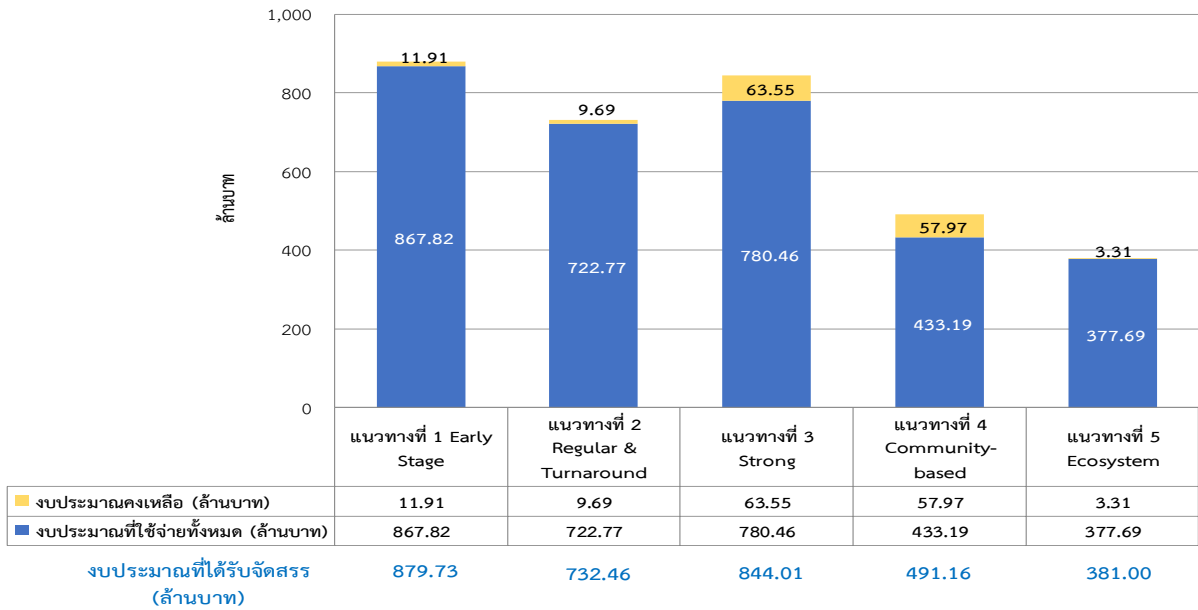
1. สร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage)
2. ส่งเสริมให้ SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้นและให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)
3. ส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลได้มากขึ้น
4. พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน (Community-based) ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ
5. พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)

จากการประเมินผลแผนงานโครงการที่ดำเนินการตามแผนบูรณาการส่งเสริม SME ปี 2562 มีผลการประเมินในกลไกการดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนตามลักษณะของแผนงานบูรณาการฯ ดังนี้

ผลการประเมินกลไกการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ

1) การจัดสรรงบประมาณ

จากการประเมินแผนงานโครงการภายใต้แผนบูรณาการส่งเสริม SME ปี 2562 พบว่า งบประมาณ 3,328,368,900 บาท จัดสรรไปเพื่อการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้ง Ecosystem ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้การส่งเสริมพัฒนา SME เกิดประสิทธิผลมากขึ้น โดยมีหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมการสนับสนุนผลักดันการส่งเสริมพัฒนา SME ภายใต้แผนงานบูรณาการส่งเสริม ปี 2562 มีการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น 3,181,934,332.89 บาท และเกิดผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานสำหรับผลผลิต (Product) โดยปี 2562 หน่วยงานภายใต้แผนงานบูรณาการฯ สามารถส่งเสริมสนับสนุน SME 337,515 ราย/กิจการ มีการพัฒนาหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (UBI) จำนวน 86 หน่วยบ่มเพาะ พัฒน่าย่านธุรกิจนวัตกรรมรายใหม่ (Startup district) 15 แห่ง พัฒนาศูนย์ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมรายใหม่ (Company R&D Center – CRDC) 15 ศูนย์ ยกระดับขีดความสามารถของศูนย์บ่มเพาะเพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการใหม่ 8 ศูนย์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์แล้วจำนวน 14 กลุ่ม/คลัสเตอร์ และจำนวนเครือข่าย SME ที่ได้รับการพัฒนาและเชื่อมโยงในรูปแบบคลัสเตอร์จำนวน 33 เครือข่าย โดยมีผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดในระดับแนวทาง รวมทั้งมีผลการเบิกจ่ายแต่ละแนวทาง ดังนี้

แนวทางการดำเนินงานที่ 1 : สร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early - stage)

ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ทั้งในระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา การให้องค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ ผ่านการให้คำปรึกษาเชิงลึก จากที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและงานวิจัย นวัตกรรมต่างๆ มาประยุกต์ใช้กับธุรกิจร่วมกับ บริษัทชั้นนำในการพัฒนาศักยภาพธุรกิจของ Startup และเปิดโอกาสทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งยังพัฒนาย่านนวัตกรรมในสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาธุรกิจ Startup ให้เติบโตยิ่งขึ้น

หน่วยที่ให้การส่งเสริม มีจำนวน 10 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 : นักเรียน/นักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการ ไม่น้อยกว่า 8,400 ราย/คน (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 25,303 ราย/คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 301.23) ซึ่งการดำเนินงานบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก เนื่องจากมีจำนวนนักเรียน นักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการ และกิจกรรมส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษามีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก

ตัวชี้วัดที่ 2 : สร้างและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น ไม่น้อยกว่า 2,500 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 11,299 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 451.96) ซึ่งการดำเนินงานบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก เนื่องจากการพัฒนา SME ได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก จึงทำให้จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ มีผลการดำเนินงานมากกว่าเป้าหมายตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 3 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและงานสนับสนุนที่เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น ไม่น้อยกว่า 110 ศูนย์/แห่ง (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 124 ศูนย์/แห่ง คิดเป็นอัตราร้อยละ 112.73) ซึ่งบรรลุผลงานมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้กว่า 14 ศูนย์ เนื่องจากโครงการภายใต้ตัวชี้วัดหลักที่ 3 นี้ มีศักยภาพที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ได้มากกว่าเป้าหมายหลักที่ตั้งไว้

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการที่โครงการเข้าไปสนับสนุนผู้ประกอบการ Early Stage ทั้งในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ บุคลากร การส่งเสริมสนับสนุนการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการผลิต/ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการตลาด ซึ่งคาดว่าจะก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ 902,333,575 บาท โดยมูลค่าดังกล่าวเกิดจากรายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น 578,667,575 บาท เกิดการขยายการลงทุนเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้น 309,575,000 บาท มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 8,841,000 บาท เกิดมูลค่าการจ้างงาน 5,250,000 บาท

❖ ความคุ้มค่า

จากการดำเนินงานในปี 2562 พบว่างบประมาณที่ใช้ไป 867,819,501 บาท ผลักดันให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SME คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 902,333,575 บาท คิดเป็นความคุ้มค่า 1.04 เท่า ของงบประมาณที่ใช้ไป

แนวทางการดำเนินงานที่ 2 : ส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)

ผู้ประกอบการมีศักยภาพมากขึ้นด้วยการมีมาตรฐาน ความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างสรรค์ และขยายตลาดได้ สามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจให้สามารถพัฒนาศักยภาพทางการแข่งขันหรือพัฒนาธุรกิจของตนเองให้เติบโตมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมแผนงานโครงการมุ่งเน้นและสนับสนุนไปในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการลดต้นทุน ผู้ประกอบการสามารถปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยดำเนินการส่งเสริมผ่านการให้คำปรึกษาเชิงลึก ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาธุรกิจของตนเองได้ตรงจุดมากกว่า การเข้าร่วมโครงการประเภทอบรม สัมมนา ซึ่งระยะเวลาค่อนข้างสั้น รวมทั้งการพัฒนาการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ของกลุ่มผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบที่คล้ายกันเกิดการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตระหว่างผู้ประกอบการ หรือเกิด การส่งต่อมูลค่าในห่วงโซ่ฯ ขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น สร้างอำนาจต่อรอง เพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้นกว่าการดำเนินธุรกิจเพียงลำพัง

ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ง่ายต่อการขนส่ง และเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยได้รับการส่งเสริมผ่านการอบรม สัมมนา ให้ความรู้ หรือการศึกษาดูงานต่างๆ เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการต่อยอดธุรกิจ

ด้านการพัฒนาการตลาด ผู้ประกอบการได้เพิ่มโอกาสในการรับรู้ในตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เพิ่มยอดขาย ขยายตลาดให้กว้างขึ้น หรือขยายกลุ่มลูกค้าใหม่ รวมถึงการส่งเสริมการขายโอกาสทางการตลาด โดยเฉพาะช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) โดยการส่งเสริมผ่านการอบรมให้ความรู้ การจัดประกวด หรือการเข้าร่วมงานจัดแสดงสินค้าต่างๆ

หน่วยที่ให้การส่งเสริม มีจำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม และกรมบังคับคดี โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1: SME ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ให้สร้างมูลค่าเพิ่มได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 1,100 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 1,623 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 147.55) ซึ่งบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้จำนวน 523 ราย/กิจการ เนื่องจากผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาทางด้านบรรจุภัณฑ์มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 2: SME ได้รับการยกระดับผลิตภาพ/ประสิทธิภาพและมาตรฐานในการประกอบธุรกิจ ไม่น้อยกว่า 3,300 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 4,371 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 132.45) ซึ่งผลการดำเนินงานมากกว่าเป้าหมายตามตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีผู้ประกอบการ SME ได้รับการยกระดับผลิตภาพ/ประสิทธิภาพและมาตรฐานในการประกอบธุรกิจมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 3 : SME ได้รับการส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์ ไม่น้อยกว่า 38 กลุ่ม/คลัสเตอร์ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 47 กลุ่ม/คลัสเตอร์ คิดเป็นอัตราร้อยละ 123.68) ซึ่งการดำเนินงานบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากการพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรมมี SME ได้รับการส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์มากกว่าตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 4 : SME ได้รับการส่งเสริมด้านการตลาดในประเทศ ไม่น้อยกว่า 50,000 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 63,021 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 126.04) ซึ่งการดำเนินงานบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากการส่งเสริมด้านการตลาดในประเทศมีจำนวนผู้ประกอบการ SME ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านบริหารจัดการจำนวนมาก และการส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME มีจำนวน SME สามารถสร้างและขยายช่องทางการตลาดในประเทศมากกว่าตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 5 : SME กลุ่ม Turn Around ได้รับความช่วยเหลือในการฟื้นฟูธุรกิจ ไม่น้อยกว่า 2,100 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 2,499 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 119) ซึ่งผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายจำนวน 399 ราย/กิจการ เนื่องจากมีผู้ประกอบการให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมและช่วยเหลือ SME ให้สามารถประกอบกิจการได้อย่างยั่งยืนมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการที่โครงการเข้าไปสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ ในปี 2562 ทั้งการบ่มเพาะธุรกิจ การให้คำปรึกษาเชิงลึก ส่งเสริมทางด้านการส่งเสริมตลาด มีผู้ประกอบการที่เข้าร่วมงานแสดงสินค้า และเข้าร่วมกิจกรรมประกวดให้รางวัล โดยจากผลการสำรวจจัดเก็บข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการมีรายได้หรือยอดขายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5,361,039,291 บาท มูลค่าการส่งออก 3,360,000 บาท สามารถลดต้นทุนการผลิตและของเสียจากการผลิตไปได้มูลค่ารวม 1,056,866,354 บาท เกิดมูลค่าการลงทุน 615,805,344 บาท ต้นทุนโลจิสติกส์ลดลง 86,254,924 บาท มูลค่าการจ้างงาน 900,000 บาท และจากการสำรวจผู้ประกอบการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลง เกิดจากปัจจัยสำคัญ เช่น การวิจัยพัฒนายังไม่แล้วเสร็จ แต่ด้วยครบปีงบประมาณภาครัฐไม่ได้สนับสนุนต่อ SME ไม่มีศักยภาพในการวิจัยต่อ ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านเงินลงทุน เป็นต้น รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจ 7,124,225,913 บาท

❖ ความคุ้มค่า

จากการดำเนินงานในปี 2562 พบว่างบประมาณที่ใช้ไป 722,773,082 บาท ผลักดันให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SME คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 7,124,225,913 บาท คิดเป็นความคุ้มค่า 9.86 เท่าของงบประมาณที่ใช้ไป ซึ่งโครงการที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าในสัดส่วนที่สูง คือการส่งเสริมด้าน E-Commerce และการสนับสนุนให้เกิดการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา

แนวทางการดำเนินงานที่ 3 : ส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลได้มากขึ้น

ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพจากการยกระดับสู่มาตรฐานสากล การพัฒนาสู่เทคโนโลยีขั้นสูงและการขยายตลาดและการลงทุนออกสู่ตลาดต่างประเทศ มีความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ มีความสามารถผลิตสินค้า/บริการที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า และมีตลาดรองรับการผลิตในระดับหนึ่งแล้ว ได้รับการพัฒนาให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งที่มีศักยภาพสูง สามารถส่งออกสินค้า/บริการสู่ตลาดโลกได้ โดยการพัฒนาให้ความรู้ด้านการตลาด ด้านเทคโนโลยีขั้นสูง พัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพหรือมาตรฐานในระดับสากล รวมถึงผู้ประกอบการได้รับการสนับสนุนด้านการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ การส่งเสริมการขายประชาสัมพันธ์ ออก Roadshow, E-Market ในระดับสากล เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายในตลาดระดับสูง (Hi-End) และระดับสากล นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมด้านการรวมกลุ่ม/การสร้างเครือข่าย (Cluster) ในด้านการผลิตหรือการค้า เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ/สร้างอำนาจการต่อรองหรือบุกเบิกขยายฐานลูกค้าร่วมกัน โดยมีหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันแนวทางส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น

หน่วยที่ให้การส่งเสริม มีจำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมวิทยาศาสตร์บริการ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 : SME ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง/นวัตกรรม ไม่น้อยกว่า 2,800 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 3,795 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 135.54) ซึ่งการดำเนินงานบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทยสามารถพัฒนาเทคโนโลยีเชิงลึกให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้มากกว่าตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้ และการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีจำนวนความต้องการที่จะรับการสนับสนุนการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ผ่านระบบ Electronic Science Technology and Innovation (ESTI) มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 2 : SME ได้รับการพัฒนามาตรฐานระดับสากล ไม่น้อยกว่า 230 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 632 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 274.78) ซึ่งผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายถึง 402 ราย เนื่องจากการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้ประกอบการ SME มีจำนวนผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับความสามารถในการแข่งขัน มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 3 : SME ได้รับการส่งเสริมการเข้าสู่ระดับสากล ไม่น้อยกว่า 2,500 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 3,516 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 140.64) ซึ่งบรรลุผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย เนื่องจากพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางการตลาดธุรกิจแฟรนไชส์สู่สากลมีจำนวนผู้ประกอบการ SME ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านบริหารจัดการมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล มี SME ได้รับการส่งเสริมการค้าสู่ตลาดในระดับสากลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

สำหรับการส่งเสริมกลุ่ม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) พบว่าผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อยกระดับเสริมศักยภาพให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น โดยจากผลการประเมินและการสำรวจข้อมูลพบว่า ผลลัพธ์จากการส่งเสริมของโครงการตามแนวทางดังกล่าว ทำให้เกิดการจับคู่ธุรกิจ 4,044 คู่ เกิดมูลค่าการจำหน่าย 4,302,095,553 บาท มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น 255,249,186 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าของผู้ประกอบการ ทำให้เกิดการเจรจาการค้า และจับคู่ธุรกิจขึ้น นอกจากนี้การส่งเสริมของโครงการเกี่ยวกับเรื่องการผลิต มาตรฐาน และการนำเอาเทคโนโลยีเข้าไปช่วยสนับสนุนยังทำให้การผลิตของผู้ประกอบการมีประสิทธิภาพขึ้น เช่น ต้นทุนการผลิต ต้นทุนของเสีย รวมถึงยังทำให้เกิดมูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตและของเสียลดลง 32,003,475 บาท เกิดมูลค่าการลงทุน 928,871,600 บาท และมูลค่าการจ้างงาน 269,465 บาท ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวทำให้เกิดมูลค่าเศรษฐกิจของผู้ประกอบการในกลุ่ม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) เท่ากับ 5,518,585,489 บาท

❖ ความคุ้มค่า

จากการดำเนินงานในปี 2562 พบว่างบประมาณที่ใช้ไป 780,458,361 บาท ผลักดันให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SME คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 5,518,585,489 บาท คิดเป็นความคุ้มค่า 7.07 เท่าของงบประมาณที่ใช้ไป ซึ่งโครงการที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าในสัดส่วนที่สูง คือการยกระดับผู้ประกอบการให้ผ่านมาตรฐานในระดับสากล ตลอดจนการผลักดันสู่เทคโนโลยีขั้นสูง สำหรับกลุ่มที่ขยายออกสู่ตลาดต่างประเทศบางส่วนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 จึงไม่สามารถก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ

แนวทางการดำเนินงานที่ 4 : พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน (Community - based) ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ

ผู้ประกอบการระดับชุมชน เป็นกลุ่มวิสาหกิจที่มีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ระดับฐานราก ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายกระตุ้น เศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ด้วยการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนของประชาชน ผู้ประกอบการจึงได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนโดยการให้คำปรึกษาด้านธุรกิจและให้คำแนะนำด้านข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสินค้า OTOP หรือวิสาหกิจชุมชน พัฒนาทักษะ ฝีมือของสมาชิกกลุ่มชุมชนให้เป็นมาตรฐาน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือนและในชีวิตประจำวัน จึงอาจจะได้รับผลกระทบจากคู่แข่ง โดยมีหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ

หน่วยที่ให้การส่งเสริม มีจำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการค้าภายใน และกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 : ผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาความสามารถในการบริหารธุรกิจ ไม่น้อยกว่า 1,800 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 7,352 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 408.44) ซึ่งมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 5,552 ราย เนื่องจากสามารถพัฒนา SME ในชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจได้มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 2 : ผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 1,600 ราย (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 3,430 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 214.38) ซึ่งมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 1,830 ราย เนื่องจากมีจำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาและมีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 3 : ผู้ประกอบการชุมชนได้รับการส่งเสริมด้านการตลาด ไม่น้อยกว่า 1,100 ราย (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 1,329 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 120.82) ซึ่งบรรลุผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้จำนวน 229 ราย เนื่องจากผู้ประกอบการ SME ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านบริหารจัดการและการตลาดมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการที่โครงการเข้าไปสนับสนุนผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจ ทั้งในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ บุคลากร การส่งเสริมสนับสนุนการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ในกระบวนการผลิต/ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการตลาด ซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ 685,261,414 บาท โดยมูลค่าดังกล่าวเกิดจากรายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น 680,254,414 บาท ประสิทธิภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลงจำนวน 70,000 บาท และเกิดการจ้างงาน คิดเป็นมูลค่า 4,937,000 บาท

❖ ความคุ้มค่า

จากการดำเนินงานในปี 2562 พบว่างบประมาณที่ใช้ไป 433,193,338 บาท ผลักดันให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SME คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 685,261,414 บาท คิดเป็นความคุ้มค่า 1.58 เท่าของงบประมาณที่ใช้ไป โดยกลุ่มผู้ประกอบการชุมชนส่วนใหญ่ เมื่อขยายเติบโตไประดับหนึ่ง จะประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการ เช่น การทำบัญชี การบริหารต้นทุน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานที่ 5 : พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)

การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ SME โดยดำเนินการปรับปรุงพัฒนาปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของ SME ซึ่งแต่ละกลุ่มมีความต้องการการสนับสนุนและพัฒนาที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากมีปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำแนกแนวทางการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจได้เป็น 2 แนวทางหลัก ได้แก่

1) ด้านการพัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลสำคัญสำหรับการประกอบธุรกิจของ SME เช่น โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)) โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการ SME ด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) เป็นต้น

2) ด้านการพัฒนาผู้ให้บริการ SME ให้สามารถสนับสนุนการส่งเสริม SME ให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME สู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมโครงการด้านการบริหารจัดการงานส่งเสริม SME ได้แก่ กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาฐานข้อมูลและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริม SME (กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมแผนงานโครงการจะเป็นไปเพื่อให้ SME มีความเข้มแข็งมากขึ้น สามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพในระดับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ สู่ผลผลิตได้

หน่วยที่ให้การส่งเสริม มีจำนวน 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 : ระบบการให้บริการข้อมูลที่สำคัญแก่ SME ได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า 170,000 ราย/กิจการ
 (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 194,051 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 114.15) ซึ่งบรรลุเป้าหมายสูงกว่าที่กำหนดไว้ 24,051 ราย เนื่องจากสามารถพัฒนา SME ในชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจได้มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 2 : ผู้ให้บริการ SME ได้รับการพัฒนาให้สามารถสนับสนุนการพัฒนา SME ไม่น้อยกว่า 5,000 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 15,294 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 305.88) ซึ่งบรรลุเป้าหมายสูงกว่าตัวชี้วัดหลักถึง 10,294 ราย/กิจการ เนื่องจากมีผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาด้านบริหารจัดการให้มีธรรมาภิบาลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดที่ 3 : งานบริหารจัดการงานส่งเสริม SME ให้มีประสิทธิภาพ

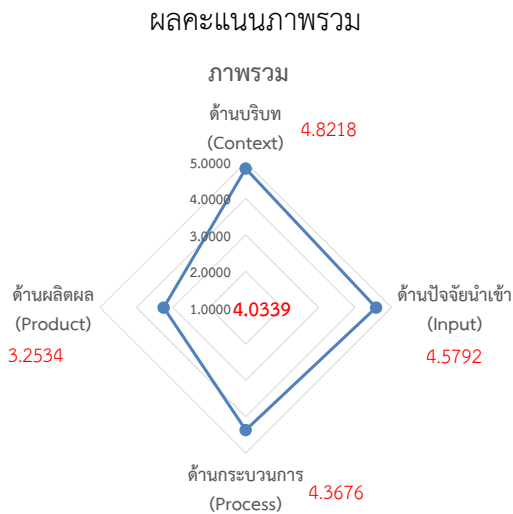
เป็นกิจกรรมบริหารจัดการงานส่งเสริม SME ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการในทางอ้อม โดยเป็นการสร้างสภาพแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเติบโตของ SME ในมิติ

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานพบว่า การดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่โครงการตามแนวทางอื่นๆ ไม่ได้มีการส่งเสริมหรือดำเนินการ หรือบรรจุไว้ในแผนบูรณาการฯ เช่น การกำกับควบคุมการแข่งขันทางการค้าระหว่างผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการรายใหญ่ กับผู้ประกอบการรายเล็ก การสร้างจิตสำนึกร่วมของการค้าเพื่อให้เกิดการสร้างเชื่อมโยงเครือข่าย SME กับอุตสาหกรรมเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง การแก้ไขกฎระเบียบหรือเงื่อนไขของสถาบันการเงินเพื่อเอื้อให้ผู้ประกอบการ SME สามารถเข้าถึงเงินทุนเพื่อพัฒนาต่อยอดธุรกิจได้ มาตรการทางภาษี เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การขับเคลื่อนและส่งเสริม SME ประสบความสำเร็จ จึงควรผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบรรจุแผนงานโครงการไว้ภายใต้แผนบูรณาการฯ ต่อไป

❖ ผลการประเมิน

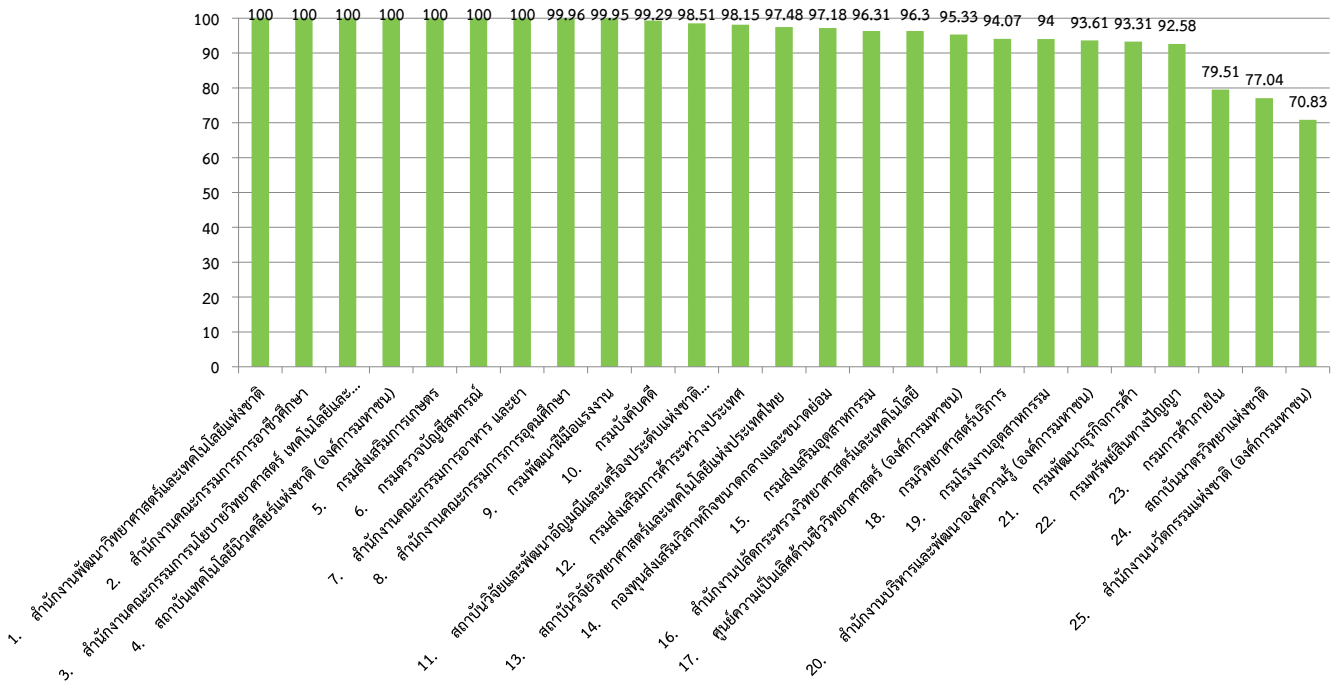
จากการประเมินผลโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ พบว่ามีผลคะแนนในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 4.0339 ซึ่งจากผลคะแนนในมิติต่างๆ พบว่าด้านบริบทของโครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ

แต่พบว่ามี การดำเนินในบางกิจกรรมที่หน่วยงานขยายภารกิจเพิ่มเติมไปดำเนินการส่งผลให้มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก สำหรับผลการดำเนินงานด้านผลผลิต อันประกอบด้วยผลผลิตจากการดำเนินโครงการและผลสัมฤทธิ์นั้น เป็นมิติที่มีผลคะแนนต่ำกว่าด้านอื่นๆ เมื่อพิจารณาการใช้งบประมาณพบว่าจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวม 3,328,368,900 บาท เบิกจ่ายงบประมาณได้ภายในปีงบประมาณ 2,961,955,578.11 บาท คิดเป็นร้อยละ 88.99 และมียังงบประมาณผูกพัน 219,978,754.78 บาท

รวมเบิกจ่ายและผูกพันรวม 3,181,934,332.89 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.60 ซึ่งนับว่ามีผลการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณอยู่ในระดับที่ดี ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการดำเนินโครงการพบว่า 1 โครงการไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ขอระงับการร่วมดำเนินโครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริในปีงบประมาณ 2562 หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการจึงดำเนินการขออนุมัติปิดโครงการ และนำส่งเงินคืนกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยจากการประเมินยังพบว่ายังมีหน่วยงานที่มีงบประมาณคงเหลือเป็นสัดส่วนที่สูง อันได้แก่ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งมีงบประมาณคงเหลือจากการใช้งบประมาณถึง 63,011,067.78 บาท และเมื่อพิจารณาจำนวนงบประมาณที่มีการผูกพันเงินข้ามปีไว้จำนวนสูง ได้แก่ กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีงบประมาณผูกพันข้ามปีทั้งสิ้นรวม 199,582,583.94 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.48 ซึ่งพบว่ากองทุนฯ จะต้องนำเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ความเห็นชอบแผนงานและงบประมาณหลังจากผ่านความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจากรัฐสภาแล้ว ส่งผลให้การเริ่มดำเนินการมีความล่าช้าออกไป ดังนั้น สสว. อาจจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านข้อกำหนด TOR และกระบวนการต่างๆ ให้พร้อมตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อให้สามารถประกาศจัดซื้อจัดจ้างหรือดำเนินการได้ทันทีหลังจากผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

จากการดำเนินงานพบว่าทุกหน่วยงาน ที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณรวมผูกพันแล้วมากกว่าร้อยละ 90 ซึ่งสามารถจัดลำดับการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยเทียบระหว่างกรอบงบประมาณที่หน่วยงานได้รับจัดสรร กับผลการเบิกจ่ายงบประมาณรวมผูกพันของหน่วยงาน ได้ผลออกมาเป็นอัตราร้อยละ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเบิกจ่ายจำแนกตาม - หน่วยงาน

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณ จัดสรร (บาท)	ยอดเบิกจ่าย รวม ผูกพัน (บาท)	งบประมาณ คงเหลือ
1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สวทช.	597,593,600.00	597,593,600.00 (100.00)	0.00 (0.00%)
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	สอศ.	80,319,500.00	80,319,500.00 (100.00)	0.00 (0.00%)
3. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ	สวทน.	13,500,000.00	13,500,000.00 (100.00)	0.00 (0.00%)
4. สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	สทท.	1,641,500.00	1,641,500.00 (100.00)	0.00 (0.00%)
5. กรมส่งเสริมการเกษตร	กสก.	10,578,000.00	10,578,000.00 (100.00)	0.00 (0.00%)
6. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กตส.	7,597,000.00	7,596,999.37 (99.99)	0.63 (0.01%)
7. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อย.	4,000,000.00	3,999,831.11 (99.99%)	168.89 (0.01%)
8. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	สกอ.	114,750,000.00	114,704,908.00 (99.96%)	45,092.00 (0.04%)

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณ จัดสรร (บาท)	ยอดเบิกจ่าย รวม ผูกพัน (บาท)	งบประมาณ คงเหลือ
9. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	กพร.	42,997,400.00	42,977,477.81 (99.95%)	19,922.19 (0.05%)
10. กรมบังคับคดี	กบค.	3,112,900.00	3,090,698.45 (99.29%)	22,201.55 (0.71%)
11. สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและ เครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การ มหาชน)	สวอ.	15,000,000.00	14,777,151.60 (98.51%)	222,848.40 (1.49%)
12. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	สค.	58,201,700.00	57,122,420.83 (98.15%)	1,079,279.17 (1.85%)
13. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	วว.	33,697,000.00	32,847,654.21 (97.48%)	849,345.79 (2.52%)
14. กองทุนและเงินหมุนเวียน (กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม)	สสว.	974,707,700.00	947,177,853.71 (97.18%)	27,529,846.29 (2.82%)
15. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	กสอ.	521,816,900.00	502,572,063.06 (96.31%)	19,244,836.94 (3.69%)
16. สำนักงานปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	สป.วท.	324,811,200.00	312,808,302.74 (96.30%)	19,244,836.94 (3.70%)
17. ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยา ศาสตร์ (องค์การมหาชน)	ศลช.	33,924,500.00	32,339,418.78 (95.33%)	12,002,897.26 (4.67%)
18. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	วศ.	58,528,200.00	55,057,572.93 (94.07%)	1,585,081.22 (5.93%)
19. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรอ.	12,627,400.00	11,869,900.00 (94.00%)	3,470,627.07 (6.00%)
20. สำนักงานบริหารและพัฒนา องค์ความรู้ (องค์การมหาชน)	สปร.	56,800,000.00	53,172,463.28 (93.61%)	757,500.00 (6.39%)
21. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	พค.	115,645,000.00	107,909,994.11 (93.31%)	3,627,536.72 (6.69%)
22. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	ทป.	8,892,000.00	8,232,000.00 (92.58%)	7,735,005.89 (7.42%)
23. กรมการค้าภายใน	คน.	15,770,000.00	12,538,867.70 (79.51%)	660,000.00 (20.49%)
24. สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	มว.	5,837,400.00	4,497,222.98 (77.04%)	3,231,132.30 (22.96%)
25. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	สนช.	216,020,000.00	153,008,932.22 (70.83%)	1,340,177.02 (29.17%)
รวม		3,328,368,900.00	3,181,934,332.89 (95.60%)	146,434,567.11 (4.40%)

ทั้งนี้ จากการติดตามประเมินผลการเบิกจ่ายงบประมาณ มีข้อสังเกตว่า การพิจารณาผลการเบิกจ่าย ควรพิจารณาทั้งงบประมาณที่เบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ และการผูกพันงบประมาณแยกออกจากกัน เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ โดยควรใช้ตัวเลขผลการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบ GFMS ของกรมบัญชีกลาง เพื่อให้เป็นข้อมูลถูกต้องตรงกัน เว้นแต่กรณีที่เป็นองค์การมหาชน ที่จะต้องพิจารณาจากผลการเบิกจ่ายของหน่วยงานโดยตรง นอกจากนี้ จะต้องพิจารณาการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ และการนำงบประมาณเหลือจ่ายไปใช้อื่นๆ โดยไม่ได้เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนการส่งเสริม SME เพื่อเป็นการกำกับให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณในแบบ Agenda Based

โดยเมื่อพิจารณาจากผลจากการดำเนินงานส่งเสริมผ่านแผนงานบูรณาการในปี 2562 สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ ทั้งมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น และศักยภาพของผู้ประกอบการ SME สรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการส่งเสริม SME ปี 2562
ในประเด็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ประเทศ

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
1. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	122,940 ราย
2. จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่/ในระยะเริ่มต้นธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนา (แผนส่งเสริม SME)	36,602 ราย
3. จำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้น (เป้าหมายร้อยละ 10) (แผนแม่บทฯ)	1,282 ราย
4. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่ระดับสากล (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	632 ราย/กิจการ
5. จำนวนผู้ประกอบการรายเล็กที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	11,299 ราย/กิจการ
6. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมสู่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)	62,232 ราย
7. จำนวนบริษัทและนักศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพ (แผนการปฏิรูปฯ)	25,303 ราย/กิจการ
8. จำนวนผู้ได้รับการส่งเสริมแบรนด์ (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	129 แบรนด์
9. จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ)	265 รายการ
10. จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน (แผนส่งเสริม SME)	60 ราย
11. จำนวนผู้ประกอบการที่มีความเข้มแข็งมีศักยภาพออกสู่สากล (ขยายตลาดต่างประเทศได้ ขยายตลาดอื่นๆ ได้ สินค้าเดิมตลาดใหม่ สินค้าใหม่ตลาดเดิม) (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	359 ราย
12. จำนวนผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ (แผนส่งเสริม SME)	106,176 ผลิตภัณฑ์

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
13. รายได้จาก e-commerce platform (แผนการปฏิรูปฯ)	รายได้รวม 603,170,676 บาท ผู้ประกอบการที่ชำระเงิน ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ 2,587 ราย
14. รายได้ของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้น (แผนส่งเสริม SME)	10,922,056,833.14 บาท
15. การจ้างงานเพิ่มขึ้น (จำนวนและค่าใช้จ่ายการจ้างงาน)	11,356,465.00 บาท
16. ต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลง	86,351,133.88 บาท
17. มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น	1,854,251,944 บาท
18. ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิต (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	ต้นทุนการผลิตที่ลดลง 996,756,777.39 บาท ต้นทุนของเสียที่ลดลง 92,183,051.43 บาท
19. อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	267,450,186.08 บาท
20. มูลค่าทางเศรษฐกิจ	14,230,406,390.92 บาท
21. สัดส่วน GDP SME ต่อ GDP ประเทศ	0.052%
22. มูลค่า GDP ในส่วนที่เกิดจากโครงการ	3,787,627,918 บาท

เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ดังนี้

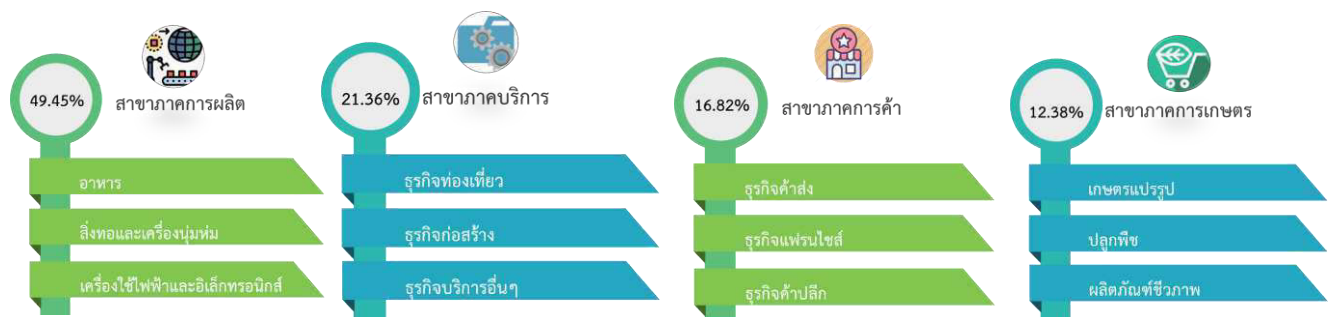

ความคุ้มค่าจากการดำเนินงานปี 2562

ทั้งนี้ ปี 2562 เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 14,230,390.92 บาท จากงบประมาณที่ใช้ไปรวม 3,181,934,332.89 บาท หรือคิดเป็นความคุ้มค่าจากการใช้จ่ายงบประมาณคิดเป็น 4.47 เท่า โดยจะพบว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจลดลงจากปีที่ผ่านมาค่อนข้างมาก สาเหตุประการสำคัญ ได้แก่ การที่ผู้ประกอบการชะลอการลงทุน และการจ้างงาน เนื่องจากได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ที่ต้องการเก็บเงินไว้ ประกอบกับตลาดซบเซาต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปี 2562 จากสงครามการค้าที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และด้วยสถานการณ์ตลาดหยุดชะงักส่งผลให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดบางส่วนชะลอออกไปก่อน ผู้ประกอบการหันมาให้ความสำคัญกับการปรับต้นทุน ลดค่าใช้จ่าย ดังนั้น จะเห็นว่ามูลค่าที่เกิดจากการลดต้นทุนและของเสียจะกระทบลดลงจากปีที่ผ่านมาไม่มากนัก

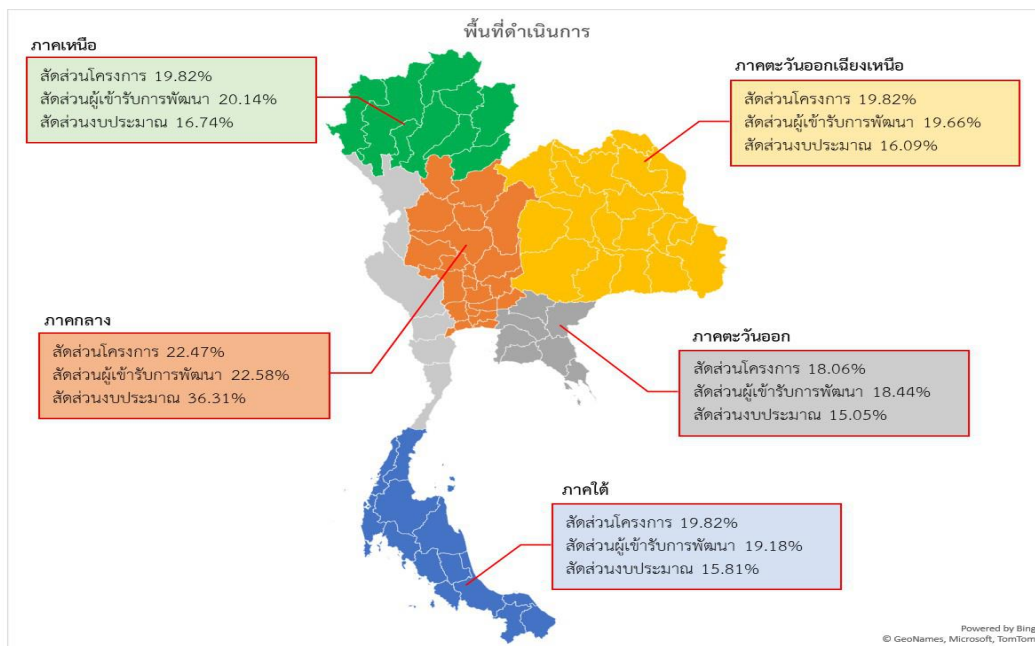
ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาสาขาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาพบว่าผู้ประกอบการ SME ที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาในสาขาต่างๆ ดังนี้

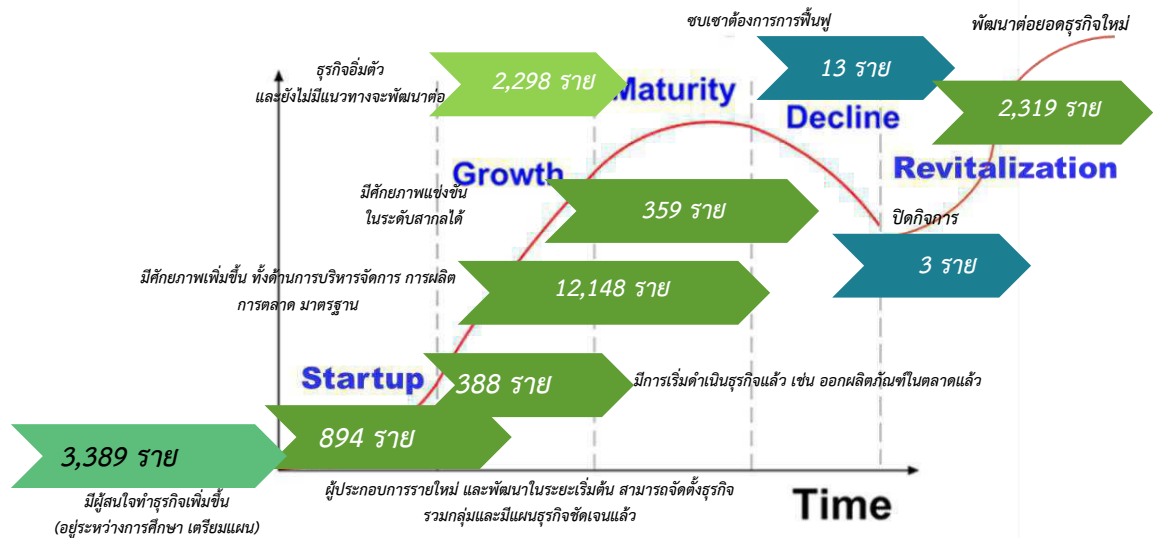
โดยในปี 2562 มีผู้ประกอบการสาขาภาคการผลิตเป็นสาขาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาผ่านแผนงานบูรณาการส่งเสริม SME สูงสุด มีสัดส่วนร้อยละ 49.45 โดยสาขาที่มีผู้ได้รับการพัฒนาสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สาขาอาหาร รองลงมาเป็นสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาขาลำดับรองลงมาเป็นสาขาภาคบริการ มีผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมพัฒนาร้อยละ 21.36 โดยสาขาธุรกิจท่องเที่ยว เป็นสาขาที่มีผู้ได้รับการพัฒนาสูงสุดรองลงมาเป็นธุรกิจก่อสร้างและธุรกิจบริการอื่นๆ และลำดับ

ถัดมาคือสาขาภาคการค้า ร้อยละ 16.82 มีธุรกิจค้าส่ง ได้รับการพัฒนาสูงสุด รองลงมาเป็นธุรกิจแฟรนไชส์ และธุรกิจค้าปลีกตามลำดับ และสาขาภาคการเกษตรเป็นสาขาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.38 โดยส่งเสริมพัฒนาสูงสุดในกลุ่มเกษตรแปรรูป ปลูกพืช และผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อมูล GDPsme กลับพบว่าสาขาที่มีสัดส่วนและผลต่อการขยายตัวของ GDPsme กลับเป็นสาขาภาคการค้าและบริการ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทบทวนเป้าหมาย รวมทั้งการมุ่งเน้นการพัฒนาส่งเสริมให้สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการส่งเสริมสนับสนุน

และเพื่อพิจารณาพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมในภูมิภาคพบว่าพื้นที่ภาคกลาง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นพื้นที่ที่มีผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาและใช้งบประมาณในการดำเนินการสูงสุด โดยโครงการที่จะกระจายไปยังภูมิภาคได้ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มีศูนย์หรือหน่วยงานในภูมิภาค

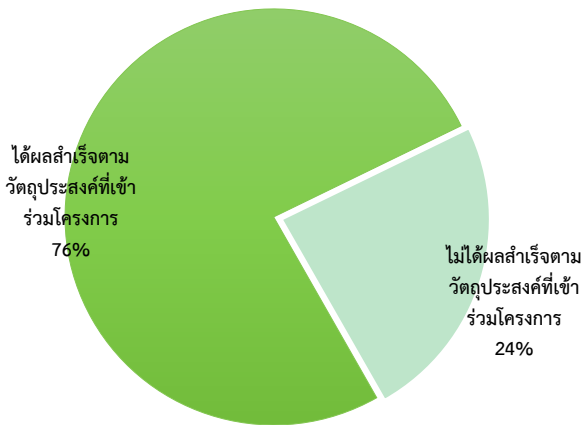
จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ ในปี 2562 เพื่อพิจารณาการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการพบว่าสามารถยกระดับผู้ประกอบการในห่วงโซ่ธุรกิจธุรกิจได้ ดังนี้ ผลการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมที่สะท้อน Life Cycle ของวิสาหกิจธุรกิจ

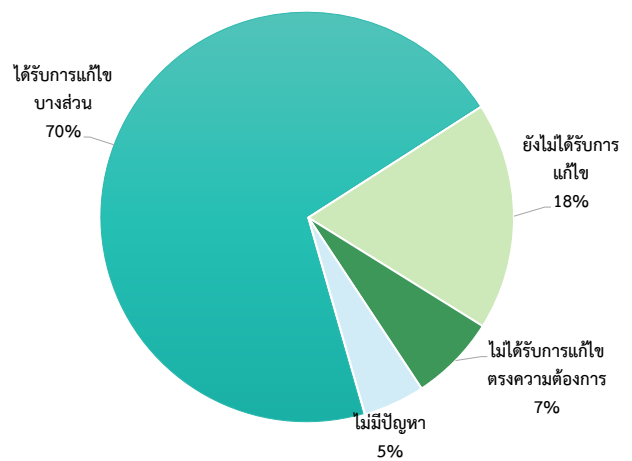
จากการประเมินผลและสุ่มเก็บข้อมูลผู้ประกอบการ คาดการณ์ผู้ได้รับการพัฒนาโดยรวมว่าสามารถสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้เกิดขึ้นได้ไม่น้อยกว่า 3,389 ราย ส่วนที่ยังไม่สามารถเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ได้เนื่องจากผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการบางส่วนมีแค่ความสนใจ แต่ยังมีข้อจำกัดในหลายด้านทั้งด้านเงินทุน ด้านความพร้อมและศักยภาพในการหาตลาด สำหรับการผลักดันให้ผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้ามาสู่ระบบแล้วเป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพเพิ่มขึ้นโดยคาดการณ์ว่าจะเริ่มดำเนินการธุรกิจได้ไม่น้อยกว่า 894 ราย แต่โดยเฉพาะปัจจุบันมีการแข่งขันสูง ประกอบกับการได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งเป็นข้อจำกัดสำคัญ ที่ผู้ประกอบการรายใหม่ที่ไม่มีความรู้ หรือแม้กระทั่งมีพื้นฐานของการทำธุรกิจจากครอบครัวมาก่อนได้ชะลอการตัดสินใจลงทุนในธุรกิจแม้จะมีแผนการตลาดที่ชัดเจน และพบว่ามีการผลักดันผลิตภัณฑ์หรือบริการหรือธุรกิจออกสู่ตลาดแล้วไม่น้อยกว่า 388 ราย สำหรับกลุ่มที่อยู่ในระบบการพัฒนาอยู่แล้ว ได้รับการพัฒนา และสามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันได้ทั้งการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งการขยายฐานตลาดที่เกิดผลต่อธุรกิจเป็นรูปธรรมแล้วไม่น้อยกว่า 12,148 ราย สำหรับกลุ่มที่กำลังเข้าสู่การยกระดับศักยภาพสู่ระดับสากล สามารถผลักดันสู่ระดับสากลได้ไม่น้อยกว่า 359 ราย โดยยังพบข้อจำกัดของ SME ในประเด็นปัญหาเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา คือการที่ผู้ประกอบการยังขาดความพร้อมทั้งด้านความรู้ ขาดเงินลงทุน ยังต้องการการสนับสนุนด้านการเตรียมความพร้อมด้านมาตรฐานและกระบวนการส่งออก และสำหรับกลุ่ม Decline หรือ Turnaround พบว่ามีรอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐและสถาบันการเงินอีกเป็นจำนวนมาก แต่ที่เกิดซบเซาหลังการพัฒนาจำนวน 13 ราย และพบว่าปิดกิจการไปแล้ว 3 ราย ในขณะที่กลุ่มผู้ประกอบการยังมีความต้องการเงินทุน และความรู้การพัฒนาสู่การปรับตัวของธุรกิจ นอกจากนี้ ในกลุ่มธุรกิจที่อัมตัมและต้องการต่อยอดธุรกิจพบว่าธุรกิจสามารถปรับตัวต่อยอดธุรกิจไปเองได้ 2,319 ราย โดยรูปแบบที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะผ่านเทคโนโลยี หรือตลาดใหม่ ๆ

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ SME ที่ได้รับการสนับสนุนในโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ จำนวนกว่า 700 ราย พบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 76 ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยร้อยละ 70 ได้รับการพัฒนาแก้ไขปัญหาของธุรกิจบางส่วน ร้อยละ 18 ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาเลย และร้อยละ 7 ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างที่คาดหวัง

การบรรลุวัตถุประสงค์จากการเข้าร่วมโครงการ

การได้รับการแก้ไขปัญหของธุรกิจ

ทั้งนี้ จากการประเมินผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562 ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบด้วยผลประโยชน์ทางตรงกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ เช่น ทำให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีกำไรเพิ่มขึ้น มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางอ้อมกับผู้ประกอบการรายอื่นในระบบเศรษฐกิจ กล่าวคือ เมื่อกิจการของผู้เข้าร่วมโครงการขยายตัว ก็จะทำให้อุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำที่เกี่ยวข้องมีการขยายตัวตามไปด้วย การวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงระหว่างสาขาเศรษฐกิจต่างๆ สามารถคำนวณได้จากตัวคุณตาราง IO โดยการวัดผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อประเมินว่าการดำเนินโครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562 จะทำให้มูลค่าผลผลิตของประเทศเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่าไร พบว่าก่อให้เกิดประโยชน์ทางตรงกับผู้ประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนในรูปของกำไรที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนที่ลดลง การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ฯลฯ โดยผลประโยชน์เหล่านี้ถือเป็นมูลค่าเพิ่ม (value-added) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ GDP ของประเทศ การประเมินผลประโยชน์ทางตรงที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการในสาขาการผลิตต่างๆ จากโครงการงบประมาณบูรณาการ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาข้อมูลในตารางแล้วพบว่าผู้ประกอบการใน 38 สาขา ที่ได้รับประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการฯ เป็นประโยชน์ในรูปของกำไรที่เพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 855,059,872 บาท ต้นทุนการผลิตลดลง 1,175,290,972 บาท และมีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 11,356,465 บาท ดังนั้นการดำเนินโครงการทำให้ value added ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 2,041,707,309 บาท โดยสาขาที่ได้รับประโยชน์ทางตรงและมีมูลค่าเพิ่มขยายตัวเพิ่มขึ้น มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การบริการอื่นๆ (สาขา 56) มูลค่าเพิ่ม 719,353,765 บาท อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร (สาขา 5) มูลค่าเพิ่ม 536,439,699 บาท อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ (สาขา 17) มูลค่าเพิ่ม 91,267,181 บาท อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (สาขา 13) มูลค่าเพิ่ม 80,301,033 บาท และธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ (สาขา 41) มูลค่าเพิ่ม 78,398,744 บาท มูลค่าเพิ่ม (value added) ที่เพิ่มขึ้นรวมที่แสดงในสดมภ์สุดท้ายของตารางที่ 3 คือ ΔV ในสมการซึ่งสามารถใช้เพื่อคำนวณตัวคุณตาราง IO เพื่อประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมต่อไป

ตารางที่ 3 ผลกระทบทางตรงต่อสาขาการผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

หน่วย: บาท

อันดับ	สาขา	มูลค่าจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าจากต้นทุนที่ลดลง	การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้นรวม
1	การปลูกพืช	384,457	1,087,266	-	1,471,723
2	การเลี้ยงสัตว์	601,754	-	-	601,754
3	การประมง	-	-	-	-
4	เหมืองแร่	-	-	-	-
5	อาหาร	324,344,908	211,061,376	1,033,415	536,439,699
6	ปศุสัตว์แช่เย็นและแช่แข็ง	88,652	-	113,136	201,789
7	ผักและผลไม้กระป๋อง	561,076	586,060	91,869	1,239,005
8	ปลากระป๋องและอาหารทะเลกระป๋อง	565,056	781,413	41,787	1,388,257
9	เครื่องดื่ม	2,743,016	30,485,369	226,918	33,455,304
10	อาหารสัตว์	-	-	-	-
11	สุราและเบียร์	-	-	-	-
12	ยาสูบ	-	-	-	-
13	สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	4,112,752	74,580,192	1,608,088	80,301,033
14	เครื่องหนังและรองเท้า	4,887,454	64,473,415	101,490	69,462,359
15	เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือนไม้	1,193,665	53,801,047	98,766	55,093,477
16	ผลิตภัณฑ์กระดาษ	31,365,755	24,215,513	146,197	55,727,466
17	สิ่งพิมพ์	56,061,284	35,197,877	8,020	91,267,181
18	เคมีภัณฑ์	1,530,869	2,182,134	-	3,713,003
19	ปุ๋ย	48,076	803,186	-	851,261
20	ยาสมุนไพร	2,547,006	19,718,735	507,335	22,773,077
21	เครื่องสำอางค์	5,943,452	46,388,546	280,274	52,612,272
22	ปิโตรเลียม	-	-	-	-
23	ผลิตภัณฑ์ยาง	66,821	30,760,528	574	30,827,923
24	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	614,651	29,230,141	45,804	29,890,596
25	แก้วและเซรามิก	2,576,699	45,902,198	115,125	48,594,022
26	โลหะ	-	-	-	-
27	เหล็กและโลหะการ	1,774,655	18,118,410	-	19,893,065
28	เครื่องจักรกล	3,193,219	14,123,075	-	17,316,294
29	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	4,486,695	8,381,376	-	12,868,071
30	การผลิตยานยนต์อื่นๆ	-	-	-	-

อันดับ	สาขา	มูลค่าจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าจากต้นทุนที่ลดลง	การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าเพิ่มขึ้นทั้งหมด
31	ยานยนต์และชิ้นส่วน	7,482,502	20,639,503	-	28,122,005
32	อุตสาหกรรมอื่นๆ	-	-	-	-
33	อัญมณีและเครื่องประดับ	455,356	3,727,638	-	4,182,994
34	สาธารณูปโภค	-	-	-	-
35	การก่อสร้าง	7,191,591	15,981,339	-	23,172,930
36	การก่อสร้างสาธารณูปโภค	-	-	-	-
37	ค้าส่ง	491,683	-	-	491,683
38	ค้าปลีก	17,700,268	34,615,040	16,040	52,331,348
39	ธุรกิจร้านอาหาร	6,379,996	32,724,588	129,176	39,233,760
40	ธุรกิจที่พักแรม	4,107,318	34,639,877	242,312	38,989,508
41	ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์	58,684,260	19,714,485	-	78,398,744
42	โทรคมนาคม	-	-	-	-
43	สถาบันการเงินและการประกันภัย	-	-	-	-
44	บริการอสังหาริมทรัพย์	-	-	-	-
45	บริการด้านธุรกิจ	9,740,960	32,724,588	16,040	42,481,587
46	การบริหารราชการ	-	-	-	-
47	ธุรกิจการศึกษาและการวิจัย	334,164	-	31,561	365,724
48	ธุรกิจการแพทย์	19,951,897	2,191,060	28,692	22,171,648
49	สถาบันธุรกิจ	-	-	-	-
50	การผลิตและจัดจำหน่ายภาพยนตร์	-	-	-	-
51	วิทยุและโทรทัศน์	10,391,696	16,362,294	5,164,194	31,918,184
52	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์	-	-	-	-
53	ธุรกิจกีฬาและนันทนาการ	12,301	390,706	-	403,008
54	ธุรกิจซ่อมบำรุง	21,651	-	-	21,651
55	การบริการส่วนบุคคล	902,372	1,596,074	3,443	2,501,889
56	การบริการอื่นๆ	261,519,885	248,105,923	1,306,209	719,353,765
	รวม	855,059,872	1,175,290,972	11,356,465	2,041,707,309

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณโดยที่ปรึกษา บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ผลกระทบโดยรวมต่อเศรษฐกิจของประเทศ

เมื่อใช้ตัวคูณตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (IO multiplier) ในการประเมินผลกระทบโดยรวมที่เกิดขึ้นกับสาขาการผลิตต่างๆ เมื่อสาขาการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนมีการขยายตัว จะทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบเพิ่มขึ้น ทำให้สาขาการผลิตที่เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำขยายตัวตาม (การเชื่อมโยงไปข้างหลัง) ในขณะเดียวกันเมื่อสาขาที่ได้รับการสนับสนุนขยายตัว จะมีผลผลักดันให้อุตสาหกรรมปลายน้ำขยายตัวอีกด้วย เนื่องจากอุตสาหกรรมปลายน้ำจะมีแหล่งวัตถุดิบในการผลิตเพิ่มขึ้น (การเชื่อมโยงไปข้างหน้า) ผลกระทบโดยรวมที่เกิดขึ้นกับสาขาการผลิตทั้งหมดแสดงในตารางที่ 4 โดยแยกเป็นผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และผลผลิตที่เพิ่มขึ้นรวมในแต่ละสาขา

สาขาการผลิตที่ได้รับประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร (สาขา 5) การบริการอื่นๆ (สาขา 56) อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ (สาขา 17) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (สาขา 13) และธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ (สาขา 41) อาจเนื่องมาจากมีจำนวนผู้ประกอบการจากสาขาเหล่านี้เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก หรือเป็นเพราะผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการหรือได้รับความช่วยเหลือ แล้วนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเมื่อเทียบกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการในสาขาอื่น นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่าบางสาขาไม่ได้รับผลประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการ หรือได้รับผลประโยชน์ทางตรงไม่มากนัก แต่สามารถมีการขยายตัวของผลผลิตได้เป็นจำนวนมาก (ได้รับผลกระทบทางอ้อม) เช่น ธุรกิจร้านอาหาร การค้าส่ง การค้าปลีก ธุรกิจที่พักแรม เป็นต้น สาขาเหล่านี้ได้ประโยชน์เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำที่มีความเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ตัวอย่างเช่น ธุรกิจร้านอาหาร เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำของอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร ในขณะเดียวกันสาขาสถาบันการเงินและประกันภัยได้รับประโยชน์ทางอ้อมสูง ถึงแม้จะไม่ได้รับประโยชน์ทางตรง เนื่องจากสาขาอื่นมีการขยายตัวก็จะมีความต้องการใช้บริการจากสถาบันการเงินมากขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก

เมื่อพิจารณาผลรวมของมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้นรวมแล้วพบว่าสาขาการผลิตที่มีการขยายตัวสูงสุด คือ การบริการอื่นๆ (สาขา 56) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 748,318,722 บาท รองลงมาคืออุตสาหกรรมอาหาร (สาขา 5) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 647,322,129 บาท ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ (สาขา 41) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 165,620,736 บาท บริการด้านธุรกิจ (สาขา 45) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 152,910,765 บาท และ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (สาขา 13) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 135,951,756 บาท ตามลำดับ สาขาที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (สาขา 52) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 5,764 บาท ยาสูบ (สาขา 12) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 1,674,750 บาท การบริหารราชการ (สาขา 46) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 2,412,589 บาท การผลิตปุ๋ย (สาขา 19) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 2,492,533 บาท และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ (สาขา 10) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 2,825,812 บาท ตามลำดับ ผลกระทบโดยรวมที่เกิดขึ้น คือ สามารถทำให้มูลค่าผลผลิตรวมของประเทศเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3,787,627,918 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2562

ตารางที่ 4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจในภาพรวม

หน่วย: บาท

สาขาการผลิต	ผลกระทบทางตรง	ผลกระทบทางอ้อม	ผลผลิตเพิ่มขึ้นรวม
1) การปลูกพืช	1,471,723	20,410,212	21,881,934
2) การเลี้ยงสัตว์	601,754	24,053,256	24,655,011
3) การประมง	0	7,647,159	7,647,159
4) เหมืองแร่	0	23,379,423	23,379,423
5) อาหาร	536,439,699	110,882,429	647,322,129
6) ปศุสัตว์แช่เย็นและแช่แข็ง	201,789	27,027,275	27,229,063
7) ผักและผลไม้กระป๋อง	1,239,005	9,128,373	10,367,378
8) ปลากระป๋องและอาหารทะเลกระป๋อง	1,388,257	10,970,108	12,358,364
9) เครื่องดื่ม	33,455,304	30,741,298	64,196,602
10) อาหารสัตว์	0	2,825,812	2,825,812
11) สุราและเบียร์	0	22,251,036	22,251,036
12) ยาสูบ	0	1,674,750	1,674,750
13) สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	80,301,033	55,650,724	135,951,756
14) เครื่องหนังและรองเท้า	69,462,359	4,145,841	73,608,200
15) เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และ เครื่องเรือนไม้	55,093,477	10,470,710	65,564,187
16) ผลิตภัณฑ์กระดาษ	55,727,466	10,157,604	65,885,070
17) สิ่งพิมพ์	91,267,181	9,438,645	100,705,826
18) เคมีภัณฑ์	3,713,003	38,871,396	42,584,399
19) ปูน	851,261	1,641,271	2,492,533
20) ยาสมุนไพร	22,773,077	9,649,505	32,422,581
21) เครื่องสำอางค์	52,612,272	2,362,483	54,974,755
22) ปิโตรเลียม	0	10,919,436	10,919,436
23) ผลิตภัณฑ์ยาง	30,827,923	11,632,266	42,460,189
24) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	29,890,596	15,090,387	44,980,984
25) แก้วและเซรามิก	48,594,022	19,780,631	68,374,653
26) โลหะ	0	16,937,660	16,937,660
27) เหล็กและโลหะการ	19,893,065	25,722,315	45,615,381
28) เครื่องจักรกล	17,316,294	16,369,004	33,685,298
29) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	12,868,071	80,757,218	93,625,289
30) การผลิตยานยนต์อื่นๆ	0	5,949,333	5,949,333

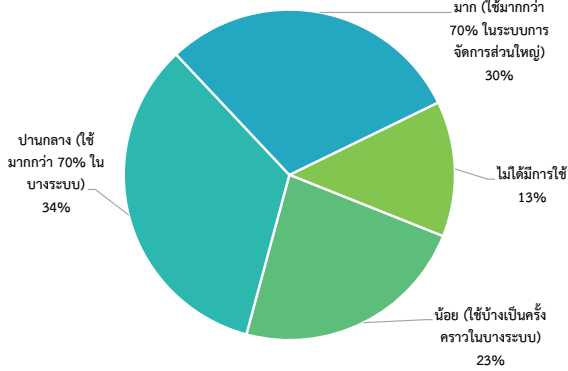

สาขาการผลิต	ผลกระทบทางตรง	ผลกระทบทางอ้อม	ผลผลิตเพิ่มขึ้นรวม
31) ยานยนต์และชิ้นส่วน	28,122,005	65,762,767	93,884,771
32) อุตสาหกรรมอื่นๆ	0	19,859,021	19,859,021
33) อัญมณีและเครื่องประดับ	4,182,994	14,891,011	19,074,005
34) สาธารณูปโภค	0	51,331,922	51,331,922
35) การก่อสร้าง	23,172,930	35,041,621	58,214,551
36) การก่อสร้างสาธารณูปโภค	0	25,553,218	25,553,218
37) คำส่ง	491,683	50,014,804	50,506,486
38) คำปลีก	52,331,348	46,890,542	99,221,889
39) ธุรกิจร้านอาหาร	39,233,760	89,788,655	129,022,415
40) ธุรกิจที่พักแรม	38,989,508	38,388,448	77,377,955
41) ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์	78,398,744	87,221,992	165,620,736
42) โทรคมนาคม	0	11,477,325	11,477,325
43) สถาบันการเงินและการประกันภัย	0	66,315,551	66,315,551
44) บริการอสังหาริมทรัพย์	0	18,585,323	18,585,323
45) บริการด้านธุรกิจ	42,481,587	110,429,178	152,910,765
46) การบริหารราชการ	0	2,412,589	2,412,589
47) ธุรกิจการศึกษาและการวิจัย	365,724	43,567,840	43,933,564
48) ธุรกิจการแพทย์	22,171,648	32,008,556	54,180,204
49) สถาบันธุรกิจ	0	7,465,537	7,465,537
50) การผลิตและจัดจำหน่ายภาพยนตร์	0	10,965,568	10,965,568
51) วิทย์และเทคโนโลยี	31,918,184	17,080,959	48,999,142
52) ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์	0	5,764	5,764
53) ธุรกิจกีฬาและนันทนาการ	403,008	5,871,060	6,274,068
54) ธุรกิจซ่อมบำรุง	21,651	7,265,066	7,286,717
55) การบริการส่วนบุคคล	2,501,889	13,802,028	16,303,917
56) การบริการอื่นๆ	510,932,016	28,964,956	748,318,722
รวม	2,041,707,309	1,745,920,609	3,787,627,918

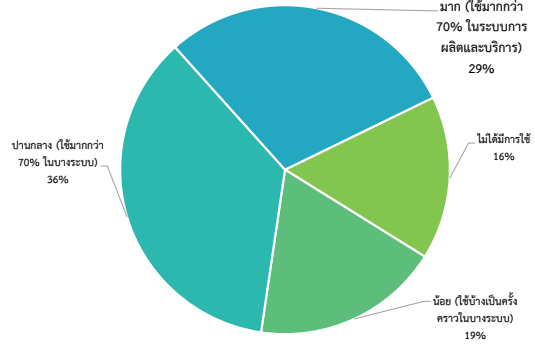
ที่มา : การคำนวณโดยที่ปรึกษา บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด โดยใช้ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี จากการติดตามประเมินผลพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการด้านการตลาด มีสัดส่วนผู้ใช้งานได้ระดับปานกลางถึงมากร้อยละ 68 รองลงมาเป็นการบริหารจัดการ มีสัดส่วนผู้ใช้งานได้ระดับปานกลางถึงมากร้อยละ 64 และด้านการผลิตและบริการ มีสัดส่วนผู้ใช้งานได้ระดับปานกลางถึงมากร้อยละ 60 ตามลำดับ ดังนี้

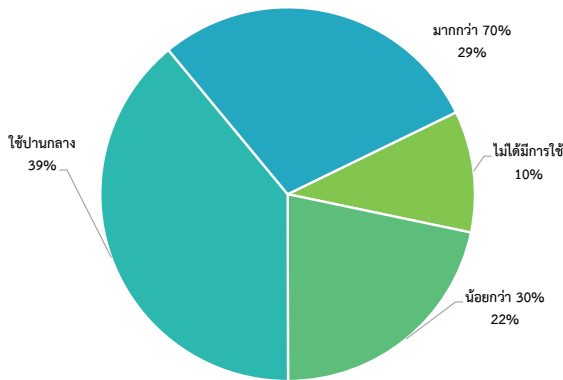
การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการผลิตและการให้บริการ

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตลาด

โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการด้านการตลาดส่วนใหญ่ยังใช้อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก คือยอดจำหน่ายส่วนใหญ่ผ่าน E-commerce โดยฝากไว้กับ Platform อื่นๆ ที่มีชื่อเสียง สำหรับกลุ่มที่ไม่ได้มีการใช้ คือ ร้อยละ 10 ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ Micro ในภูมิภาค ซึ่งเน้นการตลาดผ่านการบอกต่อและลูกค้าประจำ สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ พบว่าส่วนใหญ่มีการใช้ในระดับปานกลางไปจนถึงมาก โดยจะนำมาใช้ในด้านบัญชี และการจัดการสต็อก สำหรับด้านการผลิตและการให้บริการ

ปัจจุบันได้มีการนำมาใช้อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีการนำมาใช้ในการควบคุมมาตรฐานกระบวนการผลิต การลดการใช้แรงงาน อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เริ่มปรับตัวเข้าสู่เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น โดยพบว่าหน่วยงานภาครัฐและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัว

จากการติดตามประเมินผลผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาไปในปี 2562 โดยผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดขึ้นในปี 2563 โดยภาพรวมพบว่าหลายโครงการยังไม่สามารถผลักดันการขยายผลไปได้ อย่างเต็มที่เนื่องจากสถานการณ์สงครามการค้า ภาวะเศรษฐกิจ และสถานการณ์ระบาดของ COVID-19 ที่กระทบอย่างต่อเนื่อง โดยผลกระทบจากวิกฤตโรคระบาด COVID-19 มีผลต่อ SME เป็นอย่างมาก เนื่องจากการลดลงของความต้องการในสินค้าและบริการ ธุรกิจบางประเภท ได้รับผลกระทบมากกว่าธุรกิจอื่น โดยเฉพาะธุรกิจ บริการ ที่มีปริมาณมากในปัจจุบัน เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยว โรงแรม และที่พัก ร้านอาหารและภัตตาคาร ได้รับผลกระทบก่อนธุรกิจอื่นๆ ซึ่ง SME ที่อยู่ในธุรกิจเหล่านี้ได้รับผลกระทบอย่างเห็นได้ชัดในช่วงต้นปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ผลกระทบเหล่านี้แม้ว่าจะสามารถคาดการณ์ได้ถึงรูปแบบและระดับความรุนแรง แต่สิ่งที่คาดการณ์ได้ยากคือ ระยะเวลาของผลกระทบว่าจะยาวนานเพียงใด ความท้าทายจากวิกฤตโรคระบาด COVID-19 ที่มีผลกระทบต่อ SME สามารถระบุได้ดังนี้

1. ปริมาณสินค้าและบริการหายไปจากตลาดอย่างรวดเร็ว ในภาวะวิกฤตนี้ปริมาณการผลิตสินค้าและบริการไม่ได้ค่อยๆ ลดลง จาก การชะลอตัวทางเศรษฐกิจ แต่เกิดจากการที่สินค้าและบริการที่เคยมีอยู่ในตลาดหายไปจากการหยุดผลิตและหยุดบริการจากนโยบายรัฐบาลที่ให้ เว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ซึ่งเป็นการลดลงของสินค้า และบริการในโซ่อุปทาน (Disruption in Global Supply Chain)

2. ความต้องการในสินค้าและบริการลดลงจากการที่ผู้บริโภคเกิดการตกใจในวิกฤตความไม่มั่นใจในนโยบายทางเศรษฐกิจ และการเลิกจ้างงานจากการปิดกิจการชั่วคราว อันส่งผลต่อ รายได้ และการใช้จ่ายของผู้บริโภค การซื้อสินค้าและบริการที่มีภาระผูกพันระยะยาว เช่น อสังหาริมทรัพย์ หรือสินค้าทุน มีการชะลอการลงทุนของธุรกิจจนกว่าจะมั่นใจ (Demand Effects Materialize)

3. ผลกระทบย้อนกลับมาหาปริมาณการผลิตสินค้าและบริการ จากการลดลงของความต้องการในข้อ 2. ธุรกิจปรับตัวลดกำลังการผลิตตามความต้องการที่ลดลง จนกระทั่งบางธุรกิจต้องปิดกิจการลดภาระค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาสภาพคล่องไว้รอให้สภาพเศรษฐกิจกลับมาฟื้นตัว (Feedback Loop into Supply)

โดยจากการสำรวจพบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 65 ไม่ได้มีการเตรียมการรองรับไว้ โดยเฉพาะกลุ่มที่ยังต้องพึ่งพาหรือฐานลูกค้าต่างประเทศ กลุ่มธุรกิจด้านการท่องเที่ยวและบริการ และร้อยละ 35 ที่เตรียมการรองรับ ได้มีการแก้ปัญหาเพียงระยะสั้น คือการปรับลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น การปรับลดงบประมาณ และการศึกษาวิจัย ดังนั้น แผนการส่งเสริมในระยะต่อไปจะต้องสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวและบริหารจัดการธุรกิจได้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ตลอดจนพึ่งพาในประเทศให้มากขึ้น

การเตรียมการรองรับสถานการณ์ต่างๆ เช่น โรคระบาด Covid - 19 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

และนอกจากสถานการณ์ดังกล่าว จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแรงที่ส่งผลต่อการเกิดผลสัมฤทธิ์จากการส่งเสริมพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐแล้ว ยังพบปัญหาโดยรวมที่เกิดต่อ SME สรุปได้ ดังนี้

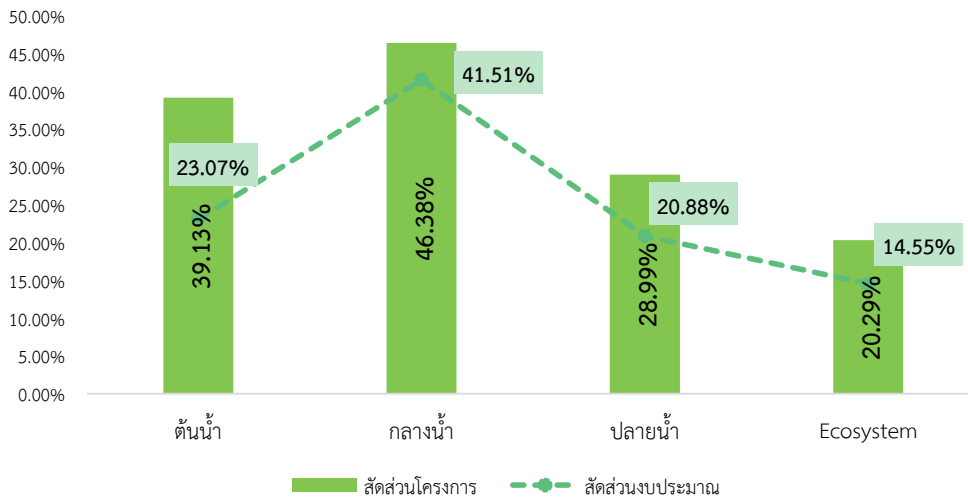
1) การแข่งขันระหว่าง SME ด้วยกันเอง เนื่องจากมี SME และผู้ประกอบการรายใหม่เกิดขึ้นจำนวนมาก การส่งเสริมพัฒนาของหน่วยงานรัฐ ไม่สามารถผลักดันให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถดึงดูดลูกค้า สร้างความแตกต่างได้

2) การแข่งขันกับธุรกิจ E-commerce จากโอกาสของเทคโนโลยีทำให้ SME เพิ่มขึ้นในตลาดออนไลน์ ทั้งจากภาคธุรกิจและบุคคลธรรมดา ประกอบกับพฤติกรรมของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้มีผลกระทบต่อธุรกิจบางกลุ่มซบเซาลง โดยเฉพาะภาคการค้า และในขณะเดียวกันสามารถสร้างโอกาสกับธุรกิจกลุ่มใหม่ๆ เช่น ธุรกิจโลจิสติกส์ หรือบริการสั่งซื้อต่างๆ

3) การแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ ที่มีศักยภาพทั้งเงินทุนต่อยอด การลงทุนเทคโนโลยี ความสามารถในการพัฒนาสินค้าและบริการที่ทันสมัย หลากหลาย ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น

จากข้อมูลงบประมาณที่จัดสรรไปยังโครงการต่างๆ พบว่างบประมาณส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการขับเคลื่อนพัฒนา SME ในระดับกลางน้ำ โดยมีการดำเนินงานในแต่ละช่วง ดังนี้

สัดส่วนโครงการต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ-Ecosystem

ต้นน้ำ : รูปแบบการดำเนินการประกอบด้วยการพัฒนาให้ความรู้กับผู้ประกอบการ คนในอาชีพหรือแรงงานเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ การส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการเชื่อมโยงกลุ่ม Startup ให้ได้พบกับนักลงทุน เป็นต้น สำหรับการส่งเสริมพัฒนาในระดับต้นน้ำที่หน่วยงานดำเนินการเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ กิจกรรมการอบรม โดยในปี 2562 มีหัวข้อทั้งการให้ความรู้ในการเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่เทคโนโลยี นวัตกรรม การสร้างความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าและการตลาด การให้ความรู้ด้านกฎหมาย การบริหารจัดการ โดยหัวข้อที่มีการอบรมให้ความรู้ส่วนใหญ่ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และ Digital ในการรองรับธุรกิจและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ การอบรมด้านธุรกิจพื้นฐานทั่วไป การอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการ การจัดทำแผนธุรกิจ การเงินและบัญชี เพื่อยกระดับความเป็นมืออาชีพให้กับผู้ประกอบการและกลุ่มวิสาหกิจ และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ การอบรมกลยุทธ์ด้านการตลาด โดยเฉพาะการตลาด e-commerce การให้ความรู้ด้านมาตรฐานต่างๆ การให้ความรู้กฎหมายธุรกิจ อาจไปร่วมเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการจัดงานมหกรรมต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการประเมินผลกิจกรรมที่เป็นลักษณะการอบรม พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำเนินการในลักษณะที่มีการฝึกปฏิบัติ และดำเนินการด้วยตนเอง รวมทั้งมีโครงการที่มีกิจกรรมต่อเนื่องในการพัฒนา เพื่อให้เกิดการใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับธุรกิจได้ ทั้งนี้ หากกิจกรรมการอบรมเป็นแบบต่อเนื่องหลายวัน มีการฝึกปฏิบัติหรือการดำเนินการอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย จะมีสัดส่วนการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหลักสูตรระยะสั้น 1 วัน และมีผู้ประกอบการเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้เลย เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้สนใจหรือไม่ได้มีปัญหาหรือความต้องการตามหัวข้อการอบรมอย่างแท้จริง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการคัดเลือกผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ สามารถคัดกรองผู้ประกอบการที่มีความต้องการปรับปรุงแก้ไขปัญหาทางธุรกิจได้ตรงกับหัวข้อการอบรมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ จากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ผู้ประกอบการที่ได้เข้าร่วมการอบรมในปี 2562 หลายราย ยังไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับธุรกิจได้ ผู้ประกอบการหลายรายต้องชะลอการดำเนินธุรกิจหรือต้องปรับรูปแบบการดำเนินการ เพื่อประคองกิจการให้ผ่านพ้นวิกฤตต่อไป

จากการประเมิน มีข้อสังเกตว่า ยังไม่มีโครงการที่มีรูปแบบการส่งต่อผู้ประกอบการไปยังหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาต่ออย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในภาพรวมของการเชื่อมโยงการทำงานบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนนัก สำหรับกิจกรรมการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการให้ความเห็นว่าแม้แผนบูรณาการฯ จะไม่ได้มีกิจกรรมโครงการที่สนับสนุนแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการ แต่รัฐควรส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การผลักดันนโยบายการส่งเสริมการลงทุนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน หรือการสร้างช่องทางให้นักลงทุนกับผู้ประกอบการ Startup ได้พบกัน หรือการผ่อนคลายข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งหลายธุรกิจที่อาจมีผลกระทบกับประเทศรัฐอาจต้องเข้ามามีส่วนร่วมหรือประกันความเสี่ยงด้วย

กลางน้ำ : รูปแบบการดำเนินการส่วนใหญ่ เน้นการส่งเสริมและพัฒนาด้านผลิต ด้วยการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี การยกระดับการผลิตเข้าสู่มาตรฐาน การพัฒนาสินค้าและบริการ การรวมกลุ่มหรือการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ โดยรูปแบบการดำเนินการส่วนใหญ่ เป็นการส่งที่ปรึกษาไปให้คำปรึกษาเชิงลึก การบ่มเพาะผู้ประกอบการ โดยรูปแบบที่โครงการส่วนใหญ่ดำเนินการคือ การให้คำปรึกษาให้ความรู้ในเรื่องการผลิตและเทคโนโลยี รองลงมาเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนามาตรฐานการผลิต และการตลาด โดยมีการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา 265 รายการ เกิดผู้ประกอบการที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพออกสู่สากล (ขยายตลาดต่างประเทศได้ ขยายตลาดอื่นๆ ได้ สินค้าเดิมตลาดใหม่ สินค้าใหม่ตลาดเดิม) 359 ราย ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ 106,176 ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ภาพการผลิตของปัจจัยการผลิต โดยต้นทุนการผลิตที่ลดลง 996,756,777.39 บาท ต้นทุนของเสียที่ลดลง 92,183,051.43 บาท เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการติดตามประเมินผลพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับธุรกิจได้ เช่น มีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายในองค์กร มีการพัฒนากระบวนการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น มีการต่อยอดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การขยายช่องทางการตลาด โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ ทำให้สามารถขยายฐานลูกค้าใหม่ หรือสามารถเพิ่มยอดขายได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่และสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการบางส่วนยังไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับธุรกิจได้ เนื่องจาก

- ผู้ประกอบการรายย่อยมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และแม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายหรือมาตรการสนับสนุนเงินทุนหรือสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ แต่ก็มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าถึงเงินทุนได้โดยง่าย
- ที่ปรึกษาเข้าไปให้คำแนะนำการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ เพื่อปรับใช้ในธุรกิจ แต่ผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าถึงเงินทุนได้ จึงทำให้ไม่สามารถลงทุนเพื่อนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาปรับใช้กับธุรกิจได้
- ที่ปรึกษาให้คำแนะนำที่ไม่สอดคล้องกับสถานะ และความเป็นไปได้ของธุรกิจ เช่น การพัฒนามาตรฐานการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นคำแนะนำที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการรายใหญ่ หรือมีเงินทุนในการดำเนินธุรกิจที่ค่อนข้างพร้อมในระดับหนึ่ง แต่ผู้ประกอบการรายย่อยหรือขนาดเล็กไม่สามารถนำคำแนะนำดังกล่าวมาปรับใช้ได้ หรือการลงทุนเพื่อพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการต้องมั่นใจว่าจะสามารถขายผลิตภัณฑ์หรือสินค้าได้มากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติผู้ประกอบการยังไม่สามารถขยายตลาดได้ จึงทำให้ไม่ได้ดำเนินการต่อ เป็นต้น
- ผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ผู้ประกอบการหลายรายต้องชะลอการดำเนินธุรกิจหรือต้องปรับรูปแบบการดำเนินการ เพื่อประคองกิจการให้ผ่านพ้นวิกฤตต่อไป

ปลายน้ำ : รูปแบบการดำเนินการส่วนใหญ่ เป็นการจัดกิจกรรมด้านการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการยกระดับธุรกิจในการพัฒนาต่อยอด S-Curve การพัฒนาแบรนด์ออกสู่ระดับสากล โดยพบว่ากิจกรรมดังกล่าวจะเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ภายในเวลาอันสั้น เช่น การเกิดยอดขายจากการจำหน่ายหรือคำสั่งซื้อหลังการเข้าร่วมงาน เป็นต้น โดยมีจำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมสู่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 62,232 ราย มีผู้ได้รับการส่งเสริมแบรนด์ 129 แบรนด์

ทั้งนี้ จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการพบประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

- โครงการที่เป็นการพัฒนาด้านนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ จะประสบความสำเร็จและพัฒนาต่อยอดได้เมื่อมีการส่งเสริมด้านการตลาดต่อเนื่อง โดยการนำสินค้าหรือผลงานนวัตกรรมต่างๆ ไปทดสอบตลาดหรือแสดงผลงาน จะทำให้ได้รับทราบความคิดเห็นของตลาด ซึ่งจะนำมาสู่การพัฒนาสินค้าได้สอดคล้องกับความต้องการตลาด ซึ่งอาจหมายถึงการนำกลับมาซึ่งการวิจัยและพัฒนาต่อเนื่อง
- ยังมีช่องว่าง (Gap) ในการสร้างความพร้อมให้กับผู้ประกอบการก่อนไปต่างประเทศ คลินิกให้คำปรึกษาด้านการส่งออก ขั้นตอนการตลาดการส่งออก มาตรฐานสินค้าต่างประเทศ การให้ความช่วยเหลือด้านสัญญากับต่างประเทศ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของบริษัทที่จะมาเป็นคู่ค้า เป็นต้น เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่าผู้ประกอบการที่ได้รับความสนใจจากต่างประเทศหลายราย แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากความรู้ความเข้าใจยังไม่เพียงพอ ไม่ทราบว่าต้องไปปรึกษาหน่วยงานใด เพราะการส่งเสริมของกระทรวงพาณิชย์ก็จะเน้นกลุ่มที่มีความพร้อมแล้ว

2) การบูรณาการ

จากการติดตามประเมินผลพบว่าหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าไปร่วมในการส่งเสริมและพัฒนา SME ในห่วงโซ่ต่างๆ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยจากการพิจารณาความซ้ำซ้อนของโครงการและการสนับสนุน พบว่ามีโครงการที่มีความซ้ำซ้อน แต่ผู้ประกอบการยังคงมีความต้องการในการสนับสนุนจากภาครัฐมากขึ้น ซึ่งหลายหน่วยงานที่มีภารกิจที่สามารถดำเนินการได้ควรให้การสนับสนุน อาทิ

- กิจกรรมการอบรม e-Commerce มีหน่วยงานที่ดำเนินการ ได้แก่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมการค้าภายใน

- กิจกรรมการให้คำปรึกษาการพัฒนามาตรฐาน มีหน่วยงานที่ดำเนินการ ได้แก่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ศูนย์บ่มเพาะของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- การดำเนินงานวิจัย และเทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนการพัฒนา มีหน่วยงานที่ดำเนินการ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) กรมวิทยาศาสตร์บริการ

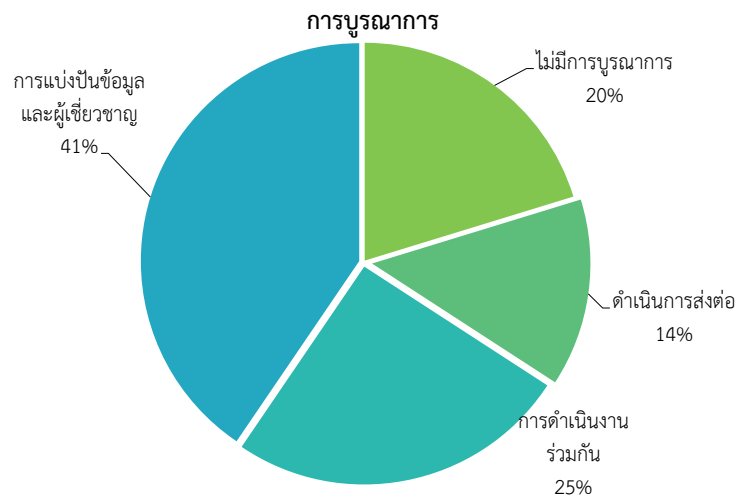
สำหรับกิจกรรมที่พบความซ้ำซ้อนและบางหน่วยงานไม่ได้เป็นภารกิจหลักและไม่มีความเชี่ยวชาญ เช่น

- การดำเนินกิจกรรมการตลาดในต่างประเทศ โดยผู้ร่วมสนับสนุนดำเนินการต้องมีประสบการณ์ และจะต้องศึกษาทั้งผู้ค้า ผู้ที่เข้าร่วมเจรจาการค้า การจัดวางสินค้าของพื้นที่สินค้าจากประเทศไทย เพื่อให้มีภาพลักษณ์ที่ดี อย่างไรก็ตาม การดำเนินการส่งเสริมในด้านการตลาด หากจะสนับสนุนโดยกระทรวงพาณิชย์เพียงหน่วยงานเดียวก็อาจไม่สามารถส่งเสริมพัฒนาได้เพียงพอเนื่องจากมีทรัพยากรจำกัด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบูรณาการในการดึงความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญจากกระทรวงพาณิชย์ไปร่วมให้ความรู้ หรือร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการส่งเสริมการตลาดในต่างประเทศ

- การพัฒนาบ่มเพาะด้าน Branding เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการตลาด Branding มาร่วมในการส่งเสริมพัฒนา ซึ่งหน่วยงานที่เป็นต้นน้ำ ไม่ควรมาดำเนินการซ้ำซ้อน

- การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการนำนวัตกรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ซึ่งจากการประเมินพบว่าหน่วยงานมาร่วมสนับสนุนพัฒนาค่อนข้างมาก แต่ไม่สามารถสร้างความแตกต่างและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ได้

เมื่อพิจารณาการบูรณาการ จากการประเมินผลพบว่า มีโครงการร้อยละ 20 ที่ไม่ได้มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ เลย

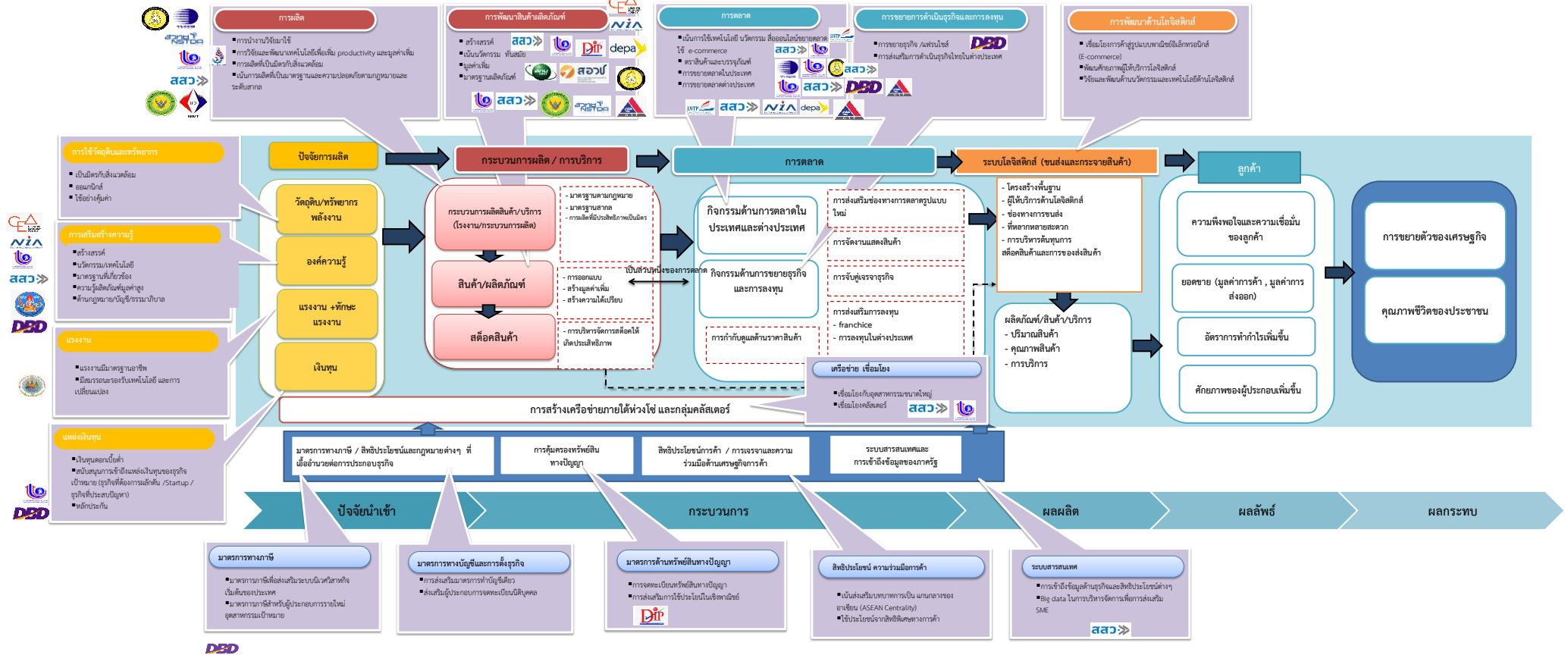

สำหรับโครงการที่มีการบูรณาการ พบว่ามีรูปแบบการบูรณาการส่วนใหญ่เป็นการแบ่งปันข้อมูลหรือส่งผู้เชี่ยวชาญไปร่วมดำเนินการ มีสัดส่วนร้อยละ 41 และพบว่าร้อยละ 25 เป็นการดำเนินการในลักษณะบูรณาการแบบดำเนินการร่วม และร้อยละ 14 ที่เป็นลักษณะของการส่งต่อ ทั้งนี้ มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภายใต้แผนงานบูรณาการฯ เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ หรือการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งส่วนกลางและในพื้นที่ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษา

ทั้งนี้ จากการศึกษาการดำเนินการและความต้องการของผู้ประกอบการพบข้อสังเกตว่าผู้ประกอบการจะมีความต้องการได้รับการส่งเสริมพัฒนาทั้งห่วงโซ่และต้องการให้หน่วยงานภาครัฐบูรณาการส่งต่อผู้ประกอบการไปรับการพัฒนาต่อเนื่องส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ในขณะที่ผู้ประกอบการโดยทั่วไป ขอรับการสนับสนุนพัฒนาในเรื่องหรือประเด็นที่ผู้ประกอบการต้องการ แต่สิ่งที่หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนคือ การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลการสนับสนุนโครงการต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐเชิงรุกมากขึ้น และควรรวมการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไว้ที่เดียวกัน เพื่อให้สะดวกในการค้นหา นอกจากนี้ ศูนย์ให้ความช่วยเหลือและประสานงานในภูมิภาคเป็นหน่วยที่มีความสำคัญที่จะต้องทำหน้าที่ให้คำแนะนำ วินิจฉัยปัญหาเบื้องต้น เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับโปรแกรมที่ควรรับการส่งเสริมพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาแบ่งตามห่วงโซ่อุปทานน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ การดำเนินธุรกิจ

3) ข้อเสนอแนะ

■ ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป

- 1) มุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการภายในประเทศให้มากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากต่างประเทศ
- 2) การสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการในการรับมือกับเหตุการณ์ผิดปกติ การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมรับวิกฤต - BCP การบริหารเงินสด การรับมือกับวิกฤตจะปลูกฝังเป็นวัฒนธรรมการทำงานของทุกองค์กร เช่น การดำเนินการหรือปรับรูปแบบธุรกิจอย่างไรก็รับการเว้นระยะห่างทางสังคม การมุ่งเน้นสร้างความเชื่อมั่นให้ลูกค้าในด้านความปลอดภัย
- 3) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับ SME ในการปรับธุรกิจเข้าสู่ช่องทางออนไลน์มากขึ้น การผลักดัน Platform การบริการของประเทศ
- 4) เชื่อมโยงฐานข้อมูลผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงานเพื่อเป็น Big DATA ของประเทศ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือ SME ได้อย่างรวดเร็วและเป็นระบบ
- 5) พัฒนาและเตรียมความพร้อมคลินิก/ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ของหน่วยงานต่างๆ ให้มีศักยภาพในการให้คำปรึกษาแนะนำผู้ประกอบการ และเป็นพี่เลี้ยงในการปรับตัวธุรกิจรองรับสถานการณ์ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และการระบาดของโรค
- 6) ให้ความสำคัญกับการวางกลยุทธ์ในการพัฒนา โดยครอบคลุมทั้ง 3 S อันได้แก่ ระดับศักยภาพของธุรกิจ (Stage) ครอบคลุมทั้งขนาด (Size) และกลุ่มธุรกิจ (Sector) เพื่อให้การส่งเสริมพัฒนา มีความเหมาะสมมากขึ้น

■ การปรับทบทวนกรอบงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

เพื่อให้เครื่องมือการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศด้านการส่งเสริม SME หน่วยงานเจ้าภาพ สำนักงบประมาณ มีข้อเสนอแนะในการพิจารณาปรับกรอบแนวทางและกรอบงบประมาณ ดังนี้

1) สถานการณ์ COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการสินค้าและบริการเกิดการชะลอตัว ดังนั้นการเพิ่มกำลังการผลิตจึงเป็นไปได้ยาก แต่สิ่งที่ภาครัฐควรมุ่งเน้นปรับกรอบการจัดสรรงบประมาณการส่งเสริมคือการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต เพื่อให้กระบวนการผลิตสินค้ามีประสิทธิภาพดีขึ้น ในต้นทุนที่ต่ำลง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการหลังจบวิกฤตการณ์

2) ปรับกรอบการจัดสรรงบประมาณสำหรับการเยียวยาและฟื้นฟูผลกระทบจาก COVID-19 และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม New normal โดยแบ่งเป็น

- เยียวยากลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ในช่วงสถานการณ์การปิดเมือง (Lockdown) รัฐมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือเงินกู้เพื่อเยียวยาให้ธุรกิจรักษาสภาพคล่องไว้ได้ แต่เมื่อเงินสดสำหรับหมุนเวียนหมดแล้ว เมื่อกลับมาเปิดเมืองหรือดำเนินธุรกิจอีกครั้ง ต้องมีนโยบายสนับสนุนเงินตั้งต้นสำหรับให้ดำเนินธุรกิจต่อไปได้

- ส่งเสริมการปรับตัวสู่รูปแบบการทำธุรกิจใหม่ เช่น ออนไลน์ มาตรฐานการให้บริการพึ่งพาในประเทศ การปรับรูปแบบในการดำเนินธุรกิจให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล เช่น การปรับให้ใช้รูปแบบแพลตฟอร์มออนไลน์ในการทำธุรกิจ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ที่ทันสมัยหรือการมองหาพันธมิตรเข้ามาช่วยดำเนินกิจกรรมที่ SME ไม่มีความถนัด

- เกิดธุรกิจใหม่และการเติบโตของธุรกิจบางประเภท เช่น ธุรกิจขนส่งในท้องถิ่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ การดูแลสุขภาพ เทรนด์ของธรรมชาติบำบัด ธุรกิจและบริการต่างๆ จะเข้ามาใช้บริการแพลตฟอร์มมากขึ้น ซึ่งการส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ควรมุ่งเน้นกลุ่มที่จะเป็นโอกาสในการเติบโตพัฒนา และชะลอกกลุ่มธุรกิจที่อยู่ในภาวะซบเซา

3) การปรับกรอบงบประมาณเพื่อรองรับการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และรูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาใหม่ๆ แทนรูปแบบโครงการและการจัดสรรงบประมาณที่ผ่านมา เช่น การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าหรือการเจรจาการค้าผ่านระบบออนไลน์ แต่ทำอย่างไรให้ผู้ประกอบการในภูมิภาคและธุรกิจขนาดเล็กได้เข้าถึงการส่งเสริมรูปแบบดังกล่าวได้

■ **การกำหนดตัวชี้วัดโครงการในลักษณะที่เป็นการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME** ควรมีการพิจารณาถึงผลลัพธ์สุดท้ายที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถวัดผลได้ โดยพิจารณาปัจจัยสำคัญ เช่น

- จำนวน SME (รายใหม่และรายเก่า) ที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- จำนวน SME ที่สามารถเข้าถึงโอกาสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
- จำนวน SME ที่สามารถเข้าถึงการสนับสนุนของภาครัฐเพื่อมีความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยี
- จำนวน SME ที่การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษี และกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจ
- จำนวน SME ที่ได้รับการช่วยเหลือและอยู่รอดเกิน 3 ปีหรือมีกำไรสูงขึ้น
- จำนวน SME ที่ประสบความสำเร็จโดยอาศัยการสนับสนุนจากรัฐเพียงระยะแรก

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เป็นศูนย์กลางประสานการทำงานส่งเสริม SME ของหน่วยงาน และติดตามประเมินผลงานส่งเสริม SME รวมทั้งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ กำกับ ติดตามและรายงานผลโครงการภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการด้านการส่งเสริม SME ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 - ปัจจุบัน เพื่อให้ทราบความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณของรัฐ ประโยชน์ที่ผู้ประกอบการ SME ได้รับ และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่มีต่อประเทศ จึงได้จัดทำกิจกรรมงานประเมินผลการดำเนินงานโครงการตามแผนบูรณาการขึ้น ซึ่งในปีงบประมาณ 2563 นี้ สสว. จะทำการติดตามประเมินผล (Post-Evaluation) โครงการภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 ตามแนวทางและเป้าหมายของกรอบแผนงบประมาณบูรณาการปีงบประมาณ 2562 ดังนี้

รายการ	กรอบแผนงบประมาณบูรณาการ เรื่องการส่งเสริม SME
ชื่อกรอบแผน	ปีงบประมาณ 2562 “แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ เศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล”
แนวทาง	ดำเนินการ 5 แนวทาง คือ 1. สร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) 2. ส่งเสริมให้ SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้นและให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) 3. ส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลได้มากขึ้น 4. พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน (Community-based) ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ 5. พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)
เป้าหมาย	SME และผู้ประกอบการชุมชนได้รับการยกระดับเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
งบประมาณ	3,328.3689 ล้านบาท (สสว. ได้รับจัดสรร จำนวน 974.70077 ล้านบาท)
หน่วยร่วมดำเนินการ	9 กระทรวง 1 รัฐวิสาหกิจ และ 1 กองทุน (กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการส่งเสริม SME (Post-Evaluation) ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562 และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.3 ผลที่ต้องการได้รับ

รายงานการประเมินผลการดำเนินโครงการ ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562 (Post-Evaluation) จำนวน 1 เรื่อง

1.4 ขอบเขตของงาน

1.4.1 จัดทำรายละเอียดแผนการดำเนินงานและระยะเวลาการทำงานตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการดำเนินงาน

1.4.2 จัดประชุมชี้แจงหน่วยร่วม เพื่อรับทราบแนวทางการจัดเก็บข้อมูล และการติดตามประเมินผล

1.4.3 เสนอแนวคิด ทฤษฎี และกำหนดกรอบการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SME ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการปี 2562 (Post-Evaluation)

1.4.4 เสนอเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผล ตามหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ การวัดความคุ้มค่าของโครงการ และการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการส่งเสริม SME (Post-Evaluation) ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการปี 2562

1.4.5 ศึกษาวิเคราะห์แผน ที่ใช้เป็นกรอบวัดประเมินผลโครงการและงาน พร้อมจัดทำผลการวิเคราะห์จาก (1) - (5) ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580

(2) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

(3) แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564

(4) แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2560-2564 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(5) แผนงบประมาณบูรณาการด้านการส่งเสริม SME ปี 2562-2563

1.4.6 ศึกษานโยบายจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางการติดตามประเมินผล เช่น ผู้บริหารการจัดทำแผนและคำของบประมาณบูรณาการของ สสว. ผู้บริหารการพิจารณาคำของบประมาณบูรณาการของสำนักงบประมาณ และผู้รับผิดชอบโครงการของหน่วยร่วม เป็นต้น

1.4.7 ออกแบบเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (ภาคสนาม) เช่น แบบสอบถาม ร่วมกับวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์แบบ Face-to-Face การสังเกต การบันทึกภาพ การบันทึกเสียง หรือจัดประชุมระดมสมองกลุ่มย่อย (Focus group) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้รับผิดชอบโครงการ ที่ปรึกษา ผู้ให้การพัฒนาผู้เข้าร่วมโครงการ หรือผู้ประกอบการ SME เป็นต้น

1.4.8 สร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์และประเมินผลตามหลักวิชาการ เพื่อใช้ในการวัดผลงานส่งเสริม SME ได้แก่ วิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ วิธีการวัดความคุ้มค่าของโครงการ และวิธีการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เช่น GDPsme Growth เป็นต้น

1.4.9 จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารรายละเอียดงาน/โครงการ ข้อมูลในระบบติดตามประเมินผล และข้อมูลปฐมภูมิ จากการลงพื้นที่ภาคสนาม

1.4.10 ลงพื้นที่เพื่อสำรวจจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีนัยสำคัญตามหลักสถิติที่สอดคล้องเหมาะสมกับโครงการภายใต้งบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 จำนวน 45 โครงการหลัก/69 โครงการย่อย รวมทั้งโครงการในกองทุนส่งเสริม SME ทั้งนี้การปฏิบัติการลงพื้นที่ตามแผนอาจยืดหยุ่นได้ตามเหตุปัจจัยสุดวิสัย หรือความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในการจ้างที่ปรึกษา

1.4.11 วิเคราะห์ ประเมินผลรายโครงการและภาพรวม และจัดทำเป็นเล่มรายงานพร้อมสถิติข้อมูลประกอบ

- ผลการประเมินโครงการภายใต้แผนบูรณาการฯ มีเนื้อหาংশชี้ประเด็นเหล่านี้
  - 1) ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนข้อ 1.4.5 ช่องว่างที่ต้องเติมเต็ม ความไม่เพียงพอของการพัฒนา ความสูญเสียทรัพยากรการพัฒนา ฯลฯ พร้อมแสดงแผนภาพความเชื่อมโยง
  - 2) การตอบเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 แผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 แผนปฏิบัติการส่งเสริม SME และแผนงบประมาณบูรณาการฯ ทั้งเชิงปริมาณคิดเป็นมูลค่าและสัดส่วน และผลกระทบเชิงคุณภาพ ฯลฯ
  - 3) การตอบตัวชี้วัดแต่ละแนวทางของแผนงบประมาณฯ ทั้งเชิงปริมาณและผลกระทบเชิงคุณภาพ
  - 4) ความคุ้มค่าของโครงการและการใช้งบประมาณ
  - 5) ผลการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมที่สะท้อน Life Cycle ของวัฏจักรธุรกิจ สะท้อนการพัฒนาตามกลุ่ม Start up/Regular/Strong/Turn Around และสะท้อนการพัฒนาตามระยะธุรกิจต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
  - 6) ผลการส่งเสริมตามกลุ่มเป้าหมายโครงการ ที่สามารถบอกขนาดของธุรกิจ (จิ๋ว/ย่อม/กลาง) สาขาธุรกิจที่ส่งเสริม (Sector) พื้นที่ส่งเสริม (จังหวัด/ประเทศ) พร้อมสัดส่วนและความสำคัญ
  - 7) ผลการส่งเสริมที่สามารถระบุดูรายการเติบโต ความอยู่รอด และความไม่ยั่งยืนของการประกอบการได้
  - 8) ประโยชน์ที่ตกแก่ผู้ประกอบการ SME และเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การจ้างงานเพิ่มขึ้น การรักษาสภาพการจ้างงาน การสร้างอาชีพใหม่ การเปลี่ยนอาชีพ การสร้างรายได้เพิ่ม การกระจายรายได้ทั่วถึง การส่งออกเพิ่มขึ้น การลงทุนเพิ่มขึ้น การขยายการลงทุน การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน (ด้านการเพิ่ม Productivity/ การลด Cost การประหยัดค่าใช้จ่าย) การเติบโตของธุรกิจเกี่ยวเนื่อง (Backward-Forward Linkage) ภาษีที่รัฐจัดเก็บได้เพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายที่รับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เป็นต้น
- ข้อเสนอแนะต่อการประเมินโครงการภายใต้แผนงบประมาณฯ อย่างน้อยควรมีดังนี้
  - 1) ให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำโครงการส่งเสริม SME ภายใต้แผนงบประมาณในระยะต่อไป
  - 2) ให้ข้อเสนอแนะการจัดทำแผนงบประมาณ สำหรับเป็นกรอบค่าของงบประมาณในปีต่อไป
  - 3) เสนอแนวทางการวัดผล Ecosystem เพื่อแสดงถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้น

1.4.12 จัดประชุมหน่วยงานร่วม จำนวน 1 ครั้ง เพื่อรับทราบความคืบหน้าผลการดำเนินงาน

1.4.13 จัดถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการประเมินผลโครงการส่งเสริม SME ให้กับบุคลากรของฝ่ายติดตามและประเมินผล จำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง

1.4.14 จัดสัมมนาเผยแพร่ผลการประเมินโครงการส่งเสริม SME ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการฯ จำนวน 1 ครั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนไม่น้อยกว่า 80 คน และนำมาปรับปรุงรายงานฯ

1.4.15 จัดทำรายงานฯ ฉบับสมบูรณ์ ส่งสำนักงานฯ จำนวน 1 เรื่อง ตามข้อ 1.3

1.5 ระยะเวลาดำเนินการ

นับตั้งแต่ลงนามในสัญญาจ้าง – 31 สิงหาคม 2563

1.6 ระยะเวลาการส่งมอบงานและการเบิกจ่ายเงิน

การส่งมอบงานและการจ่ายเงินแบ่งเป็น 4 งวด ดังนี้

งาน งวดที่	จำนวนเงินค่าจ้าง และเงื่อนไขการจ่ายเงิน	งาน และเนื้องานที่ส่งมอบ	กำหนด ส่งมอบงาน
1	จ่ายค่าจ้างร้อยละ 30 ของมูลค่าการว่าจ้างทั้งหมด เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งงานงวดที่ 1 ภายในกำหนดส่งมอบงาน และคณะกรรมการได้ตรวจรับงาน และมีมติรับงานเรียบร้อยแล้ว	รายงานขั้นต้น (Inception Report) จำนวน 8 ชุด ที่ครอบคลุมเนื้องานตามขอบเขตการดำเนินงานข้อ 1.4.1-1.4.4	20 มกราคม 2563
2	จ่ายค่าจ้างร้อยละ 30 ของมูลค่าการว่าจ้างทั้งหมด เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งงานงวดที่ 2 ภายในกำหนดส่งมอบงาน และคณะกรรมการได้ตรวจรับงาน และมีมติรับงานเรียบร้อยแล้ว	รายงานความก้าวหน้า (Progress Report) จำนวน 8 ชุด ที่ครอบคลุมเนื้องานตามขอบเขตการดำเนินงานข้อ 1.4.1-1.4.8 พร้อมตารางแสดงผลสถิติข้อมูลที่ใช้อ้างอิงผลการวิเคราะห์และประเมินผล	21 กุมภาพันธ์ 2563
3	จ่ายค่าจ้างร้อยละ 20 ของมูลค่าการว่าจ้างทั้งหมด เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งงานงวดที่ 3 ภายในกำหนดส่งมอบงาน และคณะกรรมการได้ตรวจรับงาน และมีมติรับงานเรียบร้อยแล้ว	ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) จำนวน 8 ชุด ที่ครอบคลุมเนื้องานตามขอบเขตการดำเนินงานข้อ 1.4.1-1.4.11 พร้อมตารางแสดงผลสถิติข้อมูลที่ใช้อ้างอิงผลการวิเคราะห์และประเมินผล	15 มิถุนายน 2563
4	จ่ายค่าจ้างร้อยละ 20 ของมูลค่าการว่าจ้างทั้งหมด เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งงานงวดที่ 4 ภายในกำหนดส่งมอบงาน และคณะกรรมการได้ตรวจรับงาน และมีมติรับงานเรียบร้อยแล้ว	รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ที่ครอบคลุมเนื้องานตามขอบเขตการดำเนินงานข้อ 1.4.1-1.4.15 แยกเล่มตัวรายงานตามข้อ 3 พร้อมตารางแสดงผลสถิติข้อมูลที่ใช้อ้างอิงผลการวิเคราะห์และประเมินผลของแต่ละเล่ม ดังนี้	31 สิงหาคม 2563

งาน งวดที่	จำนวนเงินค่าจ้าง และเงื่อนไขการจ่ายเงิน	งาน และเนื้องานที่ส่งมอบ	กำหนด ส่งมอบงาน
		1. รายงานการประเมินผลการดำเนิน โครงการภายใต้แผนบูรณาการ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม ปี 2562 จำนวน 40 เล่ม 2. สำรองข้อมูลทั้งหมดใน CD ROM หรือ DVD จำนวน 10 แผ่น	

บทที่ 2

การดำเนินการตามขอบเขตโครงการ

2.1 แผนการดำเนินงานและระยะเวลาการทำงานตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการดำเนินงาน

เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนงานและขอบเขตโครงการที่กำหนดไว้ ที่ปรึกษาได้กำหนดรายละเอียดแผนการดำเนินงานและระยะเวลาการทำงานตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการทำงาน โดยมีระยะเวลา 8 เดือน โดยประมาณ (นับตั้งแต่ลงนามในสัญญาจ้าง (วันที่ 19 ธันวาคม 2562) – วันที่ 31 สิงหาคม 2563) ดังนี้

ตารางที่ 2.1 รายละเอียดแผนการดำเนินงานและระยะเวลาการทำงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ 1 ธันวาคม 62				เดือนที่ 2 มกราคม 63				เดือนที่ 3 กุมภาพันธ์ 63				เดือนที่ 4 มีนาคม 63				เดือนที่ 5 เมษายน 63				เดือนที่ 6 พฤษภาคม 63				เดือนที่ 7 มิถุนายน 63				เดือนที่ 8 กรกฎาคม 63				เดือนที่ 9 สิงหาคม 63			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	1) วางแผน และจัดทำรายละเอียดแผนการดำเนินงานและระยะเวลาการทำงานตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการดำเนินงาน																																			
2) เสนอแนวคิด ทฤษฎี และกำหนดกรอบการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SME																																				
3) เสนอเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลตามหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ การวัดความคุ้มค่าของโครงการ และการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น																																				
4) จัดประชุมชี้แจงแนวทางการเก็บข้อมูล ร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการที่เกี่ยวข้อง																																				
5) ส่งรายงานขั้นต้น (Inception Report)																																				
6) ศึกษาวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ และแผนที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนการส่งเสริม SME แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ																																				

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ 1 ธันวาคม 62				เดือนที่ 2 มกราคม 63				เดือนที่ 3 กุมภาพันธ์ 63				เดือนที่ 4 มีนาคม 63				เดือนที่ 5 เมษายน 63				เดือนที่ 6 พฤษภาคม 63				เดือนที่ 7 มิถุนายน 63				เดือนที่ 8 กรกฎาคม 63				เดือนที่ 9 สิงหาคม 63			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	ระยะ 20 ปี และ กรอบงบประมาณใน ลักษณะบูรณาการเชิง ยุทธศาสตร์ฯ เป็นต้น																																			
7) นัดหมายและสัมภาษณ์ ผู้บริหารการจัดทำแผน และค่าของงบประมาณ บูรณาการของ สว. ผู้บริหารการพิจารณา งบประมาณบูรณาการ ของสำนักงบประมาณ และผู้รับผิดชอบโครงการ																																				
8) ออกแบบเครื่องมือการ ติดตามและประเมินผล แบบสำรวจ และประเด็น การสัมภาษณ์																																				
9) สร้างเครื่องมือในการเก็บ ข้อมูล เช่น แบบสอบถาม สำหรับสัมภาษณ์หรือ จัดประชุมระดมสมอง กลุ่มย่อย เป็นต้น																																				
10) สร้างเครื่องมือในการ วิเคราะห์ ประมวลผล และประเมินผล เพื่อ ใช้วัดผลการดำเนิน โครงการทั้งหมดใน ภาพรวม																																				
11) ส่งรายงานความก้าวหน้า (Progress Report)																																				
12) จัดทำแผนการสำรวจ จัดเก็บข้อมูลจากผู้ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ประกอบการ SME เป็นต้น																																				
13) จัดทำแผนลงพื้นที่เพื่อ สำรวจจัดเก็บข้อมูล ภาคสนามจากโครงการ ภายใต้งบประมาณ บูรณาการ ปี 62																																				
14) ลงพื้นที่เพื่อสำรวจ จัดเก็บข้อมูลภาคสนาม ตามแผนที่กำหนด																																				
15) วิเคราะห์และประเมินผล โครงการส่งเสริม SME จากเอกสารรายละเอียด																																				

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ 1 ธันวาคม 62				เดือนที่ 2 มกราคม 63				เดือนที่ 3 กุมภาพันธ์ 63				เดือนที่ 4 มีนาคม 63				เดือนที่ 5 เมษายน 63				เดือนที่ 6 พฤษภาคม 63				เดือนที่ 7 มิถุนายน 63				เดือนที่ 8 กรกฎาคม 63				เดือนที่ 9 สิงหาคม 63			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	โครงการ และข้อมูลในระบบติดตามประเมินผล																																			
16) จัดประชุมระดมสมองกลุ่มย่อย																																				
17) รวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ ผลกระทบ ความคุ้มค่า																																				
18) ประเมินผลและจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ																																				
19) สร้างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report)																																				
20) จัดประชุมหน่วยงานร่วมจำนวน 1 ครั้ง เพื่อรับทราบความคิดเห็น																																				
21) จัดฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการประเมินผลโครงการส่งเสริม SME ให้กับบุคลากรสำนักงานฯ																																				
22) จัดสัมมนาเผยแพร่ผลการประเมินงาน/โครงการส่งเสริม SME เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 ครั้ง																																				
23) นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงรายงาน																																				
24) ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)																																				

หมายเหตุ : ข้อเสนอเพิ่มเติมจาก TOR ที่ปรึกษานับสนุนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องระบบติดตามและประเมินผล Data-SME ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนบูรณาการฯ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563

2.2 สรุปผลการจัดประชุมชี้แจงหน่วยร่วม เพื่อรับทราบแนวทางการจัดเก็บข้อมูล และการติดตามประเมินผล

การประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานเกิดความเข้าใจต่อกรอบแนวคิดและวิธีการในการติดตามประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ สามารถนำไปใช้ปรับปรุงแผนงาน กลยุทธ์ และแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนบูรณาการ รวมทั้งปรับปรุงแผนงานโครงการภายใต้แผนบูรณาการ เพื่อให้เป็นกลไกการดำเนินการที่สามารถส่งผลขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ บรรลุเป้าหมายสนับสนุนทิศทางการยุทธศาสตร์ประเทศในระยะต่อไป และเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ได้สามารถเตรียมตัวรับการตรวจประเมินผลได้อย่างถูกต้อง

❖ การประชุมวันที่ 16 มกราคม 2563 เวลา 9.00-12.00 น. ณ ห้อง Jamjuree Ballroom A ชั้น M โรงแรมปทุมวัน ปริ้นเซส

การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ทั้งบูรณาการส่งเสริม SME โดยได้รับเกียรติจาก นางพลาริน แย้มจินดา รักษาการรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นประธาน กล่าวเปิดการประชุมและให้นโยบายทิศทางการติดตามประเมินผลบูรณาการ เพื่อสะท้อนความสำเร็จตามแผนบูรณาการ SME และยุทธศาสตร์ชาติ และมีวิทยากรในการบรรยายนำ โดย นายสรรเสริญ สงวนศักดิ์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการอาวุโส และ นางสาวมัลลิกา ตราชู ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สายงานที่ปรึกษา บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด มาให้ความรู้เชิงกรอบแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

สำหรับการประเมินผล และแผนการตรวจติดตามประเมินผล โดย นายสรรเสริญ สงวนศักดิ์ ได้นำเสนอถึงภาพรวมของประเด็นภาพรวมแนวทางในการติดตามประเมินแผนงานบูรณาการฯ ที่ทริสให้ความสำคัญในการประเมินผลปี 2562 – 2563 หลังจากนั้น นางสาวมัลลิกา ตราชู ได้ชี้แจงรายละเอียดแนวทางและวิธีการที่จะเป็นแนวทางในการติดตามประเมินผล มีประเด็นเนื้อหาที่สำคัญ ดังนี้

- **วัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์และงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (Agenda):** ต้องการให้เป็นเครื่องมือในการผลักดันยุทธศาสตร์ประเทศในประเด็น (Agenda) ที่สำคัญๆ และเพื่อให้เป้าหมายดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับที่สูงกว่าการดำเนินการภารกิจที่อิสระจากกันนั้น จึงผลักดันให้เกิดการบูรณาการเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การสนับสนุนขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพในการนำส่งผลสัมฤทธิ์มากขึ้น เนื่องจากมีความร่วมมือ มีการวางแผน มีการส่งต่อหรือรับต่อ รวมทั้งประสานงานเพื่อให้การส่งเสริมพัฒนา หรือการแก้ไขปัญหาที่มีความเป็นเอกภาพและจะนำมาซึ่งลดความซ้ำซ้อนของโครงการและงบประมาณภาครัฐ เกิดความคุ้มค่ามากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากประสบการณ์ในการติดตามประเมินผลของทริส พบว่าแผนงานบูรณาการฯ โดยส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถที่จะดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเช่นดังที่หวังได้ทั้งหมด โดยประเด็นที่สำคัญที่จะพบ คือ เป้าหมายแผนบูรณาการเป็นประเด็นเป้าหมายใหญ่ของประเทศ และการขับเคลื่อนขาดกลยุทธ์ในการดำเนินการที่ชัดเจนว่าในแต่ละแนวทางการบูรณาการฯ ทำให้การออกแบบการวัดผลหรือถ่ายทอดตัวชี้วัดลงไปยังระดับแนวทางยังเป็นตัวชี้วัดผลผลิต ที่ไม่ได้เชื่อมโยงสู่การนำส่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายระดับบูรณาการได้ เมื่อขาดความชัดเจนในกลยุทธ์ที่จะนำพาส่งถึงเป้าหมาย ทำให้แต่ละหน่วยงานก็ยังเสนอโครงการมาแค่เพียงทบทวนว่าเป็นโครงการอยู่ในกรอบแนวทางใด แต่ไม่ได้ร่วมกันผลักดันกลยุทธ์ หรือความสำเร็จร่วม (Joint KPIs) ดังนั้น จึงไม่สามารถเกิดกลไกการบูรณาการฯ ตามมาได้ นอกจากนี้ การติดตามประเมินผลแผนงานบูรณาการฯ ส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถเชื่อมโยงสะท้อนความสำเร็จในการผลักดันเป้าหมายประเทศทั้งในมิติประเด็น (Agenda) มิติพื้นที่ (Area)

การวางกรอบแนวทางในการติดตามประเมินผล ทริส และ สว. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ได้ร่วมกันพัฒนากรอบแนวทางในการติดตามประเมินผลแผนงานบูรณาการฯ มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ 1) สามารถสะท้อนผลสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ได้ ทั้งความสำเร็จที่ส่งผลต่อเป้าหมายแผนงานบูรณาการฯ และยุทธศาสตร์ประเทศอื่นๆ และความสำเร็จต่อการผลักดันให้เกิดการบูรณาการฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) เพื่อให้สามารถสะท้อนประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแผนงานโครงการของหน่วยรับงบประมาณ 3) ความคุ้มค่าจากการใช้งบประมาณ 4) สะท้อนข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบายในการผลักดันกลยุทธ์การส่งเสริม ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป ดังนั้น การออกแบบกรอบแนวทางการติดตามประเมินผลในปี 2562 – 2563 นี้ จึงมีประเด็นที่มุ่งเน้น หรือมีกรอบแนวทางการประเมินดังนี้

■ **กรอบแนวทางในการติดตามประเมินผล** จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยง 2) การประเมินแผนงานโครงการ

ส่วนที่ 1 การประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยง เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมในภาพรวมของกลไกการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ตั้งแต่การประเมินเพื่อวิเคราะห์ว่า

1. การสนับสนุนขับเคลื่อนผ่านแผนงานบูรณาการฯ ปี 2562-2563 ทั้งโครงการและงบประมาณสนับสนุน Agenda ต่างๆ ที่เป็นทิศทางการส่งเสริมพัฒนาของประเทศ มากน้อยเพียงใด : Agenda ที่สำคัญของประเทศที่มุ่งเน้นภายใต้ปีนั้น มีประเด็นใดที่ยังเป็น Missing Link โครงการและงบประมาณกระจายไปในทิศทางกลยุทธ์ที่เป็นนโยบายของประเทศอย่างไร งบประมาณไปกระจุกตัวอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั้งที่มีเรื่องอื่นๆ ที่ต้องสนับสนุนและรัฐให้ความสำคัญในระดับเดียวกัน งบประมาณจัดสรรไปในจุดที่ดำเนินการแล้วเกิดความคุ้มค่า เพื่อเป็นข้อมูลให้ สว. และสำนักงานงบประมาณสามารถปรับทิศทางโครงการและงบประมาณไปในจุดที่ให้ความสำคัญของแผนได้ ทั้งนี้การจะวิเคราะห์ไปถึงระดับการจัดสรรงบประมาณที่มุ่งเน้น หรือการจัดสรรงบประมาณไปยังห่วงโซ่กลไกต่างๆ ทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ จะต้องมีการวิเคราะห์ประเด็นย่อยๆ ตามทิศทางประเทศในแต่ละด้านที่ต้องการมุ่งเน้น เพื่อนำข้อมูลการจัดสรรงบประมาณไปใช้ในการพิจารณา การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ต่อไป
2. ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดสำคัญ ที่สะท้อนทิศทางการส่งเสริมตามนโยบายทั้งระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ : การติดตามประเมินผล ทริสได้ออกแบบชุดตัวชี้วัด (KPIs) ที่พัฒนาขึ้นในการสะท้อนความสำเร็จของแผนงานบูรณาการฯ ทั้งในระดับภาพรวมของแผนงานบูรณาการฯ ระดับแนวทางและกลยุทธ์สำคัญตาม Agenda และห่วงโซ่การส่งเสริมพัฒนา เพื่อจะสามารถสะท้อนได้ว่า หน่วยงาน โครงการใดบ้างที่มีส่วนสนับสนุนเป้าหมายความสำเร็จใดและตัวชี้วัด ซึ่งการออกแบบตัวชี้วัดจะครอบคลุมทั้งระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต้องมีความเข้าใจว่า โครงการของหน่วยงานนั้น จะสามารถผลักดันผลลัพธ์หรือผลกระทบมากน้อยแค่ไหน ความสำเร็จของการผลักดันเป้าหมายร่วมกันในรูปแบบการบูรณาการฯ นั้น ไม่ได้หมายความว่าทุกโครงการจะต้องสามารถผลักดันโครงการตนเองให้สามารถนำส่งผลลัพธ์หรือผลกระทบได้ทุกโครงการ และจากประสบการณ์ประเมิน ทริสพบว่าด้วยความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนดังกล่าว หลายหน่วยงานมีการไปขยายทำภารกิจเพิ่มเติมนอกเหนือจากภารกิจงานตนเอง และขาดความเชี่ยวชาญ แทนที่จะส่งต่อหรือสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงยิ่งทำให้

เกิดความซ้ำซ้อนของโครงการและงบประมาณ ดังนั้น การประเมินผล ทริสจะให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบทบาทภารกิจที่ควรจะเป็นด้วย โดยการสะท้อนผลความสำเร็จ หากหน่วยงาน มีการจัดเก็บข้อมูลไว้ ทริสก็จะใช้ข้อมูลของหน่วยงานประกอบ โดยขอให้หน่วยงานได้ชี้แจงถึงวิธีการ เครื่องมือในการจัดเก็บได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวด้วย เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นมาตรฐาน เดียวกันของข้อมูล สำหรับหน่วยงานที่ไม่ได้มีการติดตามประเมินผลความสำเร็จเลย ก็ควรดำเนินการ เพราะไม่ใช่เพียงแค่นำผลการประเมินมาใช้ในการตอบความสำเร็จเพียงอย่างเดียว แต่หน่วยงาน สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงกลไกการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ด้วย โดยเฉพาะโครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการมาต่อเนื่องหลายปี และใช้งบประมาณสูง ซึ่งทริสให้ความสำคัญ สนใจ ในการประเมินมากขึ้น ในโครงการที่ดำเนินการมาต่อเนื่องหลายปี ไม่มีการปรับปรุงต่อยอด ใช้งบประมาณสูง ในขณะที่ธุรกิจและ SME มีการเปลี่ยนแปลง ต้องเผชิญกับความท้าทายใน หลายปัจจัย หากหน่วยงานรัฐไม่เคยปรับปรุงแผนงานโครงการในการส่งเสริม จึงเป็นประเด็น ที่อาจมีความเสี่ยง ทั้งนี้ ข้อจำกัดอย่างหนึ่งของการติดตามประเมินผล คือ การเกิดผลลัพธ์หรือ ผลกระทบบางเรื่องต้องใช้ระยะเวลา และหากจะได้ข้อมูลที่แท้จริงจะต้องใช้ทรัพยากรในการไป ติดตามประเมินผลนั้น หน่วยงานก็อาจต้องพิจารณา บางเรื่องอาจต้องดู Warning Sign บางอย่าง ถอยกลับมาดูผลที่ส่งสัญญาณว่าจะเกิดหรือไม่เกิดจากข้อมูล สถิติต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันแทน และกรณีหน่วยงานไม่ได้มีการจัดเก็บหรือติดตามประเมินผลไว้ ทริสจะใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้ จัดเก็บในระดับผู้ประกอบการ รวมทั้งสถิติข้อมูลทางวิชาการในการประมาณการณ์ เพื่อให้ ครอบคลุมสะท้อนความสำเร็จในภาพรวมให้มากที่สุด ซึ่งในการประเมินผลกระทบนั้น ทริสจะมีการ ประเมินมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจ โดยการประเมินมูลค่าของผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยใช้หลักทาง เศรษฐศาสตร์ในการตีราคามูลค่า และเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการคำนวณ GDP SME ที่เกิดจาก แผนบูรณาการฯ ในการนำส่งต่อ GDP ประเทศด้วย

3. **ให้ความสำคัญกับการติดตามผลการขับเคลื่อนส่งเสริมว่ามีแผนงานโครงการไปสนับสนุน สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาพื้นที่ภาค ได้มากน้อยเพียงใด** ทริสจะประเมินผลและวิเคราะห์ เพิ่มเติมให้มากขึ้นด้วยว่า การขับเคลื่อนส่งเสริมผู้ประกอบการ SME ผ่านแผนงานบูรณาการฯ นั้น สามารถผลักดันสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องของภูมิภาคได้มากน้อยแค่ไหน เพื่อสะท้อนความสำเร็จในเชิงพื้นที่ (Area) และเห็นภาพว่าประเด็นใดในการส่งเสริมพัฒนา ที่ยังไม่สามารถไปสนับสนุนการพัฒนาภูมิภาคได้ ดังนั้น หน่วยงานจะต้องมีการจัดเก็บข้อมูล ผู้ประกอบการไปถึงระดับพื้นที่ธุรกิจที่ไปพัฒนาส่งเสริม
4. **ให้ความสำคัญกับการติดตามผลการขับเคลื่อนสาขา (Sector) ซึ่งการพิจารณาไปถึงระดับ สาขานั้น จะสามารถนำผลไปคำนวณ GDP ได้ นอกจากนั้น จะช่วยให้เห็นภาพว่าสาขาส่วนใหญ่ที่ ได้รับการพัฒนานั้นเป็นสาขาทิศทางการพัฒนาของประเทศ เป็นสาขาที่ต้องการการได้รับการ สนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่ และการพัฒนาผ่านโครงการต่างๆ นั้น เป็นแนวทางการ ส่งเสริมที่ควรจะเป็นไปในสาขานั้นๆ หรือไม่** ดังนั้น หน่วยงานจะต้องมีการจัดเก็บข้อมูล ผู้ประกอบการไปถึงระดับสาขาของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม

5. **ให้ความสำคัญกับการติดตามการส่งเสริมในจุดที่ยังเป็นช่องว่าง (GAP) และผลการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ :** โดยการสะท้อนเป้าหมายในเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจ อาจไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จของการส่งเสริมให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME ได้ทั้งหมด และอาจส่งผลให้หน่วยงานเลือกพัฒนาผู้ประกอบการรายที่มีศักยภาพและความพร้อมแล้ว ดังนั้น ทรিসจึงมีการติดตามประเมินผลไปถึงระดับศักยภาพของผู้ประกอบการด้วยว่า หลังจากได้รับการส่งเสริมพัฒนาแล้ว สามารถยกระดับผู้ประกอบการไปตามวงจรธุรกิจได้มากน้อยเพียงใด ปัจจัยหรือปัญหาที่ไม่สามารถยกระดับผู้ประกอบการไปได้เกิดจากปัญหาอะไร เพื่อให้หน่วยงานที่ส่งเสริมพัฒนาได้ทราบว่าต้องส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีมาตรการเพิ่มเติมต่อเนื่องอย่างไร โดยในปีนี้จะวิเคราะห์เพิ่มเติมไปยังผู้ประกอบการรายใหม่กว่าผู้ที่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่แล้วไม่มีการจดทะเบียนธุรกิจหรือเข้าสู่ระบบภาษี มีมากน้อยเพียงใด เพราะปัจจัยใด
6. **ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา :** เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาในโครงการต่างๆ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาหรือไม่ มีความซ้ำซ้อนในการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มเดียวกันในเรื่องเดียวกันมากน้อยอย่างไร ข้อสังเกตประการหนึ่งที่ทริสพบจากภาพรวมแผนการส่งเสริม SME เบื้องต้นพบว่ากลุ่มธุรกิจ MICRO ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีสัดส่วนถึง 83% ของธุรกิจการค้าและบริการของประเทศนั้น กลับมีโครงการส่งเสริมพัฒนาน้อยกว่าที่ควรจะเป็นในขณะที่ประเทศและธุรกิจปัจจุบัน เป็นการออกไปประกอบอาชีพอิสระหรือธุรกิจตนเองจำนวนมาก
7. **การวิเคราะห์ Intervention ของหน่วยงานที่ให้การส่งเสริม :** เป็นการประเมินเพื่อวิเคราะห์ว่าหน่วยงานที่เข้าไปร่วมส่งเสริมพัฒนา ไปดำเนินการในบทบาทของหน่วยงานมากน้อยเพียงใด มีการบูรณาการมากน้อยเพียงใด สิ่งที่ต้องการที่มีความซ้ำซ้อนนั้น ยังเป็นความต้องการของผู้ประกอบการหรือไม่ หรือปัจจุบันเพียงพอแล้ว โดยทริสได้ให้ความรู้หรือแนวทางการบูรณาการที่ต่างประเทศใช้ในการประเมินผลของแผนงานโครงการในระดับประเทศที่เป็นความร่วมมือไว้ว่า หัวใจสำคัญของการที่จะนำไปสู่การบูรณาการ คือ เป้าหมาย หากเป้าหมายเป็นเป้าหมายระดับเล็ก ขอบเขตการผลักดันดำเนินการได้ด้วยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งก็อาจไม่สามารถนำไปสู่ให้เกิดกลไกการบูรณาการได้ เช่น การกำหนดเป้าหมายที่จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนา ซึ่งต่างหน่วยงานต่างทำ ก็สามารถผลักดันได้ แต่หากเป้าหมายคือการที่มีผู้ประกอบการที่พัฒนางานวิจัยขั้นสูงหรือนวัตกรรม ที่สามารถไปแข่งขันออกสู่ตลาดต่างประเทศได้ เป้าหมายนี้ ก็จะเกี่ยวเนื่องกับหลายหน่วยงานที่จะต้องร่วมผลักดันส่งเสริม ส่งต่อ ทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ดังนั้น แผนบูรณาการฯ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายในลักษณะความสำเร็จร่วม และรูปแบบที่จับต้องได้ว่าเป็นการบูรณาการฯ คือกิจกรรมหรือรูปแบบการดำเนินการ ซึ่งมี 4 รูปแบบกิจกรรม ได้แก่ 1) การพัฒนาแผนงาน/โครงการร่วมกัน : ซึ่งเป็นรูปแบบที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันวางแผนงานว่าหน่วยงานใด จะทำอะไร กิจกรรมใดจะส่งต่อให้หน่วยงานใด เมื่อใด โดยแต่ละหน่วยจะต้องแสดงจุดเด่นและบทบาทที่เป็นประโยชน์ของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน 2) รูปแบบการดำเนินงานร่วมกัน 3) รูปแบบการเชื่อมโยงประสานงานแลกเปลี่ยน ทั้งการใช้ทรัพยากรบุคคลร่วม การแบ่งปันข้อมูลความรู้ ฐานข้อมูลต่างๆ 4) การร่วมแหล่งเงินทุน ทั้งการร่วมการหาแหล่งเงินทุนมาส่งเสริมพัฒนาหรือร่วมสนับสนุนเงินทุน

ส่วนที่ 2 กรอบแนวคิดการติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นการประเมินในระดับแผนงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยขอให้ทุกหน่วยงานได้เตรียมบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการได้เข้าร่วม

ในการประเมินแผนงานโครงการทริสได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด CIPPi Model ประกอบด้วย การประเมินในองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบทของโครงการ (context) พิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์นโยบายประเทศ แนวทาง รวมถึงการตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ที่มุ่งเน้น 2) ปัจจัยนำเข้า (input) พิจารณาความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร ศักยภาพของบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ 3) ด้านกระบวนการ (Process) พิจารณากระบวนการดำเนินงานตามแผน การบริหารระยะเวลาการดำเนินงาน และปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความสำเร็จของโครงการ 4) ผลที่ได้รับ (Product) พิจารณาผลผลิตผลลัพธ์ทั้งในมิติประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ 5) ด้านผลกระทบ (Impact) พิจารณาผลการดำเนินงานที่ส่งผลต่อ SME และส่งผลต่อประเทศ โดยทริสจะมีการประเมินมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจและความคุ้มค่าของโครงการด้วย

สำหรับการประเมินในระดับโครงการ ที่ทริสจะให้นำหนักความสำคัญมาก คือ

1. ความสมเหตุสมผลของโครงการ เป้าหมายผลผลิต ผลลัพธ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ภายใต้โครงการ มีความสมเหตุสมผลและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด กิจกรรมและงบประมาณกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งหวังของโครงการ
2. เป็นบทบาทภารกิจของหน่วยงานหรือไม่ ความซ้ำซ้อนของโครงการ และความเป็นไปได้ในการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีเป้าหมายความสำเร็จร่วม และมีการดำเนินการในประเด็นที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน
3. ความรู้ความเข้าใจ ศักยภาพของหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการและที่ปรึกษาผู้ให้การพัฒนากลุ่มเป้าหมายโครงการ
4. กลไกการกำกับการดำเนินงานและการบริหารความเสี่ยงในประเด็นต่างๆ เช่น การคัดกรองผู้ประกอบการในการเข้าร่วม การกำกับการทำงานของที่ปรึกษา การส่งต่อหรือมีมาตรการเพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการพัฒนาส่งเสริมไปนั้นผู้ประกอบการจะสามารถขยายผลและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น
5. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแผนงานโครงการ ทั้งแผนงาน เงิน และผลผลิตให้มีความก้าวหน้าที่เหมาะสมในแต่ละช่วงระยะเวลา โดยปี 2563 การปรับแผนงานขาลง ก็ระยะเวลาที่เหลืออยู่ และเพื่อให้การติดตามผลเป็นไปตามเจตนารมณ์ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่ต้องการให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งหากหน่วยงานไม่สามารถใช้จ่าย หรือก่อนนี้ผูกพันให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณหรืองบประมาณรายจ่ายที่หมดความจำเป็น ไปตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณอื่นภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน หรือภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐได้
6. ความยั่งยืนที่ส่งผลต่อผู้ประกอบการ : ซึ่งพบว่าที่ผ่านมา การส่งเสริมพัฒนาของหน่วยงานส่วนใหญ่ ส่งผลต่อผู้ประกอบการได้เพียง 3 เดือน - 1 ปีเท่านั้น ดังนั้น ทริสจะให้ความสำคัญและพิจารณาไปถึงการจัดการของหน่วยงานในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อผู้ประกอบการมากขึ้น

■ **วิธีการและขอบเขตของการติดตามประเมิน :**

ในการติดตามประเมินผล ทริสจะใช้ข้อมูลทั้งจากข้อมูลทุติยภูมิ รายงานต่างๆ ที่หน่วยงานได้รายงานและนำเสนอไปยัง สว. โดยการประเมินผลจะมีการประเมินโครงการครอบคลุมทั้งปี 2562 จำนวน 45 โครงการหลัก/69 โครงการย่อย และปี 2563 จำนวน 16 โครงการหลัก/58 โครงการย่อย จะมีการไปยังหน่วยรับงบประมาณทุกหน่วย เช่นเดียวกับทุกปี โดยขอให้ทุกหน่วยงานจัดเตรียมข้อมูล และบุคลากรชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการให้ครบทุกโครงการ และครบจำนวนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร โดยการส่งบุคลากรที่มาชี้แจงขอให้หน่วยงานมอบหมายคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง มีความเข้าใจต่อโครงการ เพราะทริสให้ความสำคัญกับบริบทของโครงการมาก และทริสจะมีการสุ่มสำรวจและสัมภาษณ์ SME ผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วย โดยจะมีการลงพื้นที่สถานประกอบการเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การโทรสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่นๆ รวมทั้งการประชุม Focus Group จึงขอให้ทุกหน่วยงานได้นำส่งฐานข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาจากโครงการต่างๆ อย่างครบถ้วน โดยข้อมูลที่จำเป็นเบื้องต้น ที่จะทำให้สามารถติดตามประเมินผลได้ ได้แก่ ชื่อ เบอร์โทร สาขาธุรกิจ ที่อยู่ที่ตั้ง โครงการที่ได้เข้าร่วม

สำหรับการติดตามโครงการในปี 2563 นั้น เนื่องจากปีนี้มีมูลค่าซ้ำของงบประมาณ ทริสจึงปรับวิธีการติดตาม โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อประเมินบริบทของโครงการและความพร้อมความเป็นไปได้ที่จะนำส่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่วางไว้แล้ว ทริสจะสุ่มเข้าร่วมสังเกตการณ์กิจกรรมที่หน่วยงานดำเนินการในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม 2563 ด้วย โดยขอให้หน่วยงานนำส่งรายละเอียดกำหนดการกิจกรรมต่างๆ ในช่วงเวลาดังกล่าวมาให้กับทริส

■ **ระยะเวลาการดำเนินการ :**

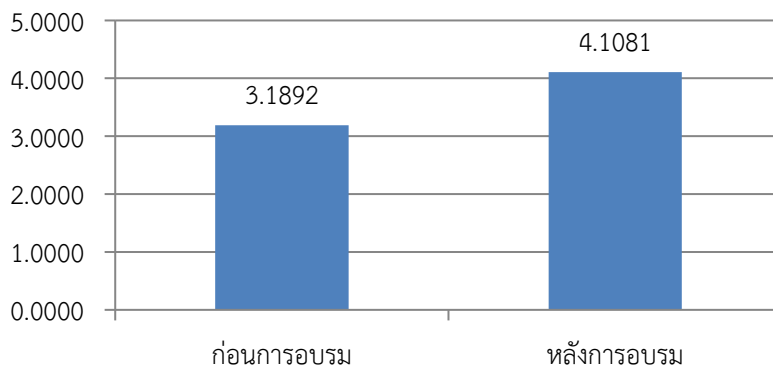
ทริสจะมีหนังสือแจ้งการลงพื้นที่ในการตรวจติดตามประเมินผลไป และคาดว่าจะเริ่มลงตรวจประเมินกันในเดือนมีนาคมเป็นต้นไป โดยในเดือนมิถุนายน 2563 จะมีการจัดประชุมติดตามความคืบหน้าร่วมกัน ซึ่งทริสจะนำผลจากการติดตามการดำเนินการระหว่างการตรวจมาเสนอ และอาจมีการเชิญหน่วยงานที่มีความน่าสนใจที่เป็นต้นแบบต่างๆ มาแลกเปลี่ยน และจะมีการสรุปผลการประเมินสมบูรณ์ในเดือนกรกฎาคม 2563 ซึ่งขอเชิญทุกหน่วยงานเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงผลการประเมินอีกครั้ง จะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในปีต่อไป

ทั้งนี้ ทริสได้ดำเนินการจัดส่งเอกสารสรุปผลการจัดประชุมชี้แจงฯ พร้อมทั้งเอกสารประกอบการประชุมให้กับทุกหน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการฯ ที่ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมในวันดังกล่าวได้ เพื่อให้ทุกหน่วยงานรับทราบและเกิดความเข้าใจต่อกรอบแนวคิดและวิธีการในการติดตามประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ในปี 2562-2563 ด้วยแล้ว

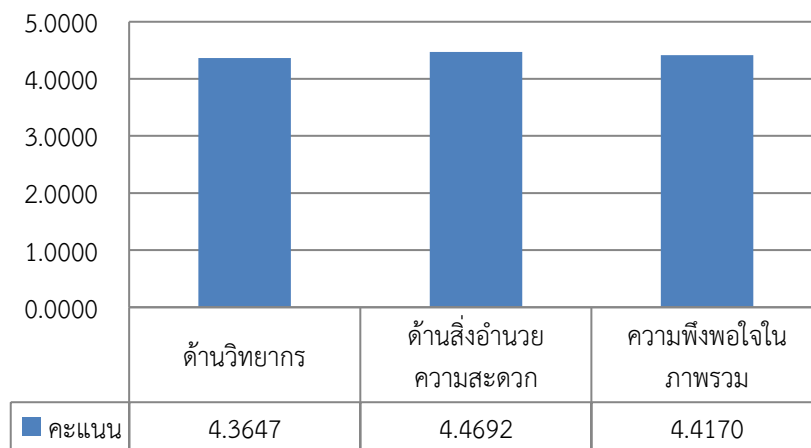
สรุปผลสำรวจความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจ:

จากการสำรวจความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมชี้แจงแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2563 จำนวนทั้งหมด 104 คน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 74 คน พบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SME เท่ากับ 3.1892 คะแนน และหลังเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SME เท่ากับ 4.1081 คะแนน ทั้งนี้ ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SME เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนทั้งสิ้น 56 คน คิดเป็นร้อยละ 75.68

แผนภาพที่ 2.1 ความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมชี้แจงแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานฯ วันที่ 16 มกราคม 2563

สำหรับระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีผลคะแนนเท่ากับ 4.4170 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ 4.4692 คะแนน รองลงมา ได้แก่ ด้านวิทยากร มีผลคะแนนเท่ากับ 4.3647 คะแนน

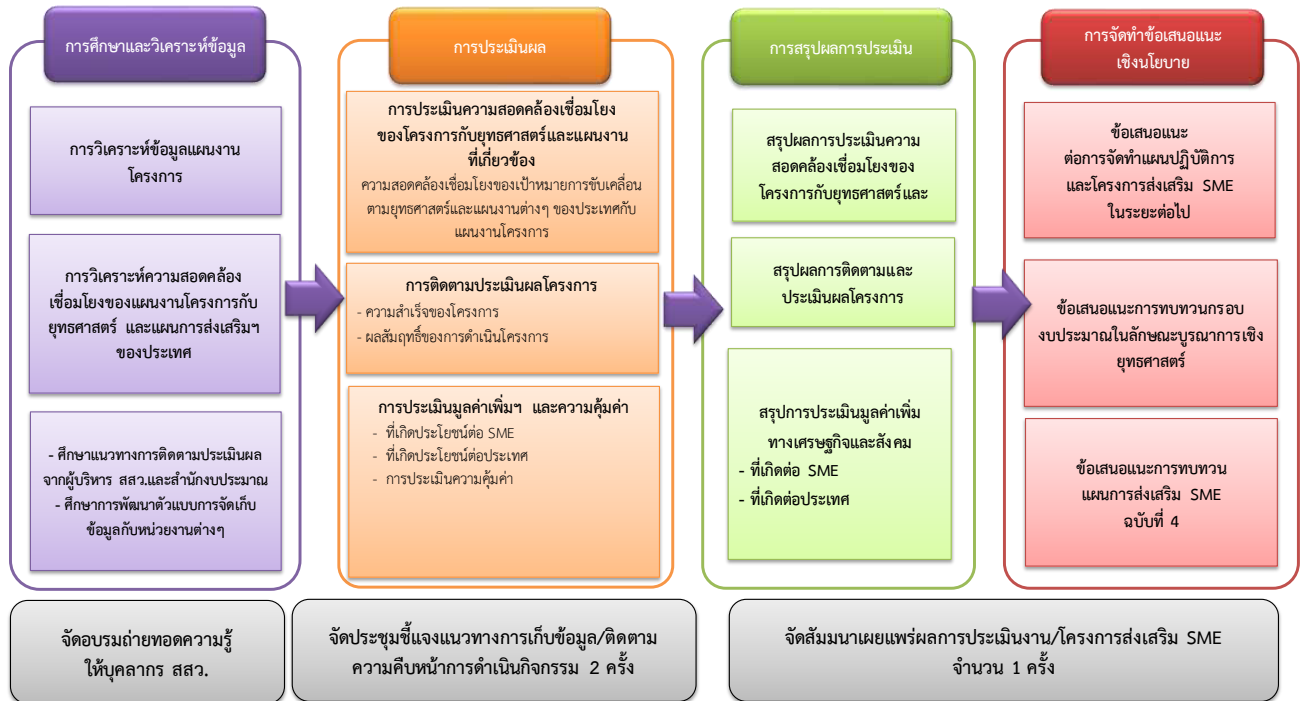

แผนภาพที่ 2.2 ความพึงพอใจโดยรวมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมชี้แจงแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานฯ วันที่ 16 มกราคม 2563

2.3 แนวคิด ทฤษฎี และกำหนดกรอบการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SMEฯ

ที่ปรึกษาได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SMEs ได้ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 2.3

2.3.1 แนวทางและขั้นตอนการประเมินผล

แผนภาพที่ 2.3 แนวทางและขั้นตอนในการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

■ การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์และแผนงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (2) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (3) แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564 (4) แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2560-2564 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และ (5) แผนงบประมาณบูรณาการด้านการส่งเสริม SME ปี 2562

- ข้อมูลแผนงานโครงการส่งเสริม SME และผลการดำเนินงาน เช่น รายละเอียดโครงการ ข้อมูลในระบบติดตามประเมินผล ผลการประเมินโครงการ เป็นต้น

■ การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์และแผนงานประเทศกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านแผนงานโครงการต่างๆ

เป็นการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงและตอบสนองเป้าหมายในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ ผ่านโครงการส่งเสริม SME ความสอดคล้องเชื่อมโยงของเป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ประเทศ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กับแผนงานส่งเสริมระดับโครงการหลัก

ที่ปรึกษาจะทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารรายงาน เช่น ข้อมูลในระบบติดตามประเมินผล รายงานการประเมินผลรายโครงการ (หากมีการประเมินผลโครงการในเบื้องต้นแล้ว) เป็นต้น หากข้อมูลที่รวบรวมได้ไม่เพียงพอต่อการประเมินผล ที่ปรึกษาจะทำการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมโดยจัดทำแบบสำรวจหรือสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ปรึกษาจะจำแนกวิเคราะห์เฉพาะแผนงานโครงการในส่วนของกองทุนส่งเสริม SME เพิ่มเติม

▪ **การศึกษานโยบายจากผู้ที่เกี่ยวข้อง**

การศึกษานโยบายจากผู้ที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางการติดตามประเมินผล เช่น

- ผู้บริหารการจัดทำแผนและคำของบประมาณบูรณาการของ สสว. เพื่อรับทราบถึงนโยบายและทิศทางการจัดทำแผนงานและคำของบประมาณบูรณาการฯ ทั้งในส่วนของการวางแผนทางของแผนบูรณาการฯ และส่วนของแผนงานโครงการของ สสว. ที่อยู่ภายใต้แผนบูรณาการฯ
- ผู้บริหารการพิจารณาคำของบประมาณบูรณาการของสำนักงบประมาณ เพื่อรับทราบความคาดหวังต่อเป้าหมายของประเด็นแผนบูรณาการส่งเสริม SME ในปี 2563 รวมทั้งความคาดหวังต่อการสะท้อนจากการประเมินผลทั้งในระดับก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังการใช้จ่ายงบประมาณ
- ผู้รับผิดชอบโครงการของหน่วยร่วม เพื่อรับทราบความคิดเห็น ความเข้าใจต่อการวางแผนงานโครงการต่อการขับเคลื่อนแผนบูรณาการ ข้อจำกัดในการดำเนินการ การติดตามประเมินผลในระหว่างดำเนินการ และการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายปี 2562 เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินผล

ในขั้นตอนการประเมินผล ที่ปรึกษาได้กำหนดประเด็นในการประเมินผล ดังนี้

1) **การประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยง** เป็นการประเมินความสอดคล้อง/ความเชื่อมโยงของการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์ประเทศ/แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยจะวิเคราะห์ความสอดคล้อง/ความเชื่อมโยงของการถ่ายทอดเป้าหมาย แนวทางการส่งเสริม และตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์นโยบายรัฐบาล แผนการส่งเสริมและแผนปฏิบัติการประจำปี มายังแผนงานโครงการส่งเสริม SME ทั้งนี้ ผลการประเมินจะสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานโครงการส่งเสริม SME มีความครบถ้วน สอดคล้องเชื่อมโยง ส่งผลครอบคลุมทั้งแผนงานและเป้าหมายของภารกิจและนโยบายยุทธศาสตร์แต่ละระดับหรือไม่อย่างไร

2) **การติดตามและประเมินแผนงานโครงการ** ซึ่งแบ่งเป็น

- **มิติประสิทธิผล** จะเป็นการประเมินผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) ผลกระทบ (Impact) ของการดำเนินโครงการ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการประจำปี ตามเป้าหมายที่คาดหวังหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งการสะท้อนผลสัมฤทธิ์ในมิติต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่

- การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเกิดจากการดำเนินโครงการและความคุ้มค่า เป็นการประเมินมูลค่าครอบคลุมไปถึงผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งเกิดต่อเนื่องจากผลผลิตทั้งที่เกิดประโยชน์ต่อ SME และประเทศ โดยต้องมีการตีมูลค่าให้อยู่ในรูปของมูลค่าทางเศรษฐกิจ ผลกระทบจากการดำเนินงานทั้งประโยชน์ที่ตกแก่ธุรกิจ SME และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดกับประเทศ โดยการใช้หลักการทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งพิจารณาทั้งมูลค่าในด้านการเงิน (เช่น กำไร รายได้ การจ้างงาน การสร้างอาชีพ การสร้างรายได้ การกระจายรายได้ การส่งออก การลงทุน การเติบโตของธุรกิจเกี่ยวเนื่อง) ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบจากการดำเนินโครงการ ซึ่งมีทั้งมูลค่าด้านการเงิน หรืออาจมีได้อยู่ในรูปของมูลค่าทางการเงินเสมอไป (เช่น ผลผลิต ผลลัพธ์ที่ไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้ ไม่ได้มีการซื้อ ขาย หรือผลกระทบในมิติอื่นๆ ที่ไม่ใช่มิติด้านการเงิน เช่น มิติด้านสังคม ความยั่งยืนของการพัฒนา ฯลฯ) และผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงภายหลังที่ SME ได้รับการพัฒนาจากโครงการแล้ว เป็นต้น
  - การสะท้อนความสำเร็จของโครงการต่อการตอบเป้าหมายแผนยุทธศาสตร์ประเทศ
  - การตอบตัวชี้วัดแต่ละแนวทางของแผนฯ
  - ความคุ้มค่าของโครงการและการใช้งบประมาณ
  - ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการ ได้แก่ Life cycle ของวัฏจักรธุรกิจต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ผลต่อ Sector และพื้นที่การส่งเสริม ผลต่อการเติบโต อยู่รอดของธุรกิจตามขนาดของธุรกิจ
- **มิติประสิทธิภาพ** จะพิจารณาถึงความมีประสิทธิภาพของการบริหารจัดการโครงการ เพื่อสะท้อนให้หน่วยงานปรับระบบการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพที่จะนำส่งคุณภาพการบริการต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลการประเมิน

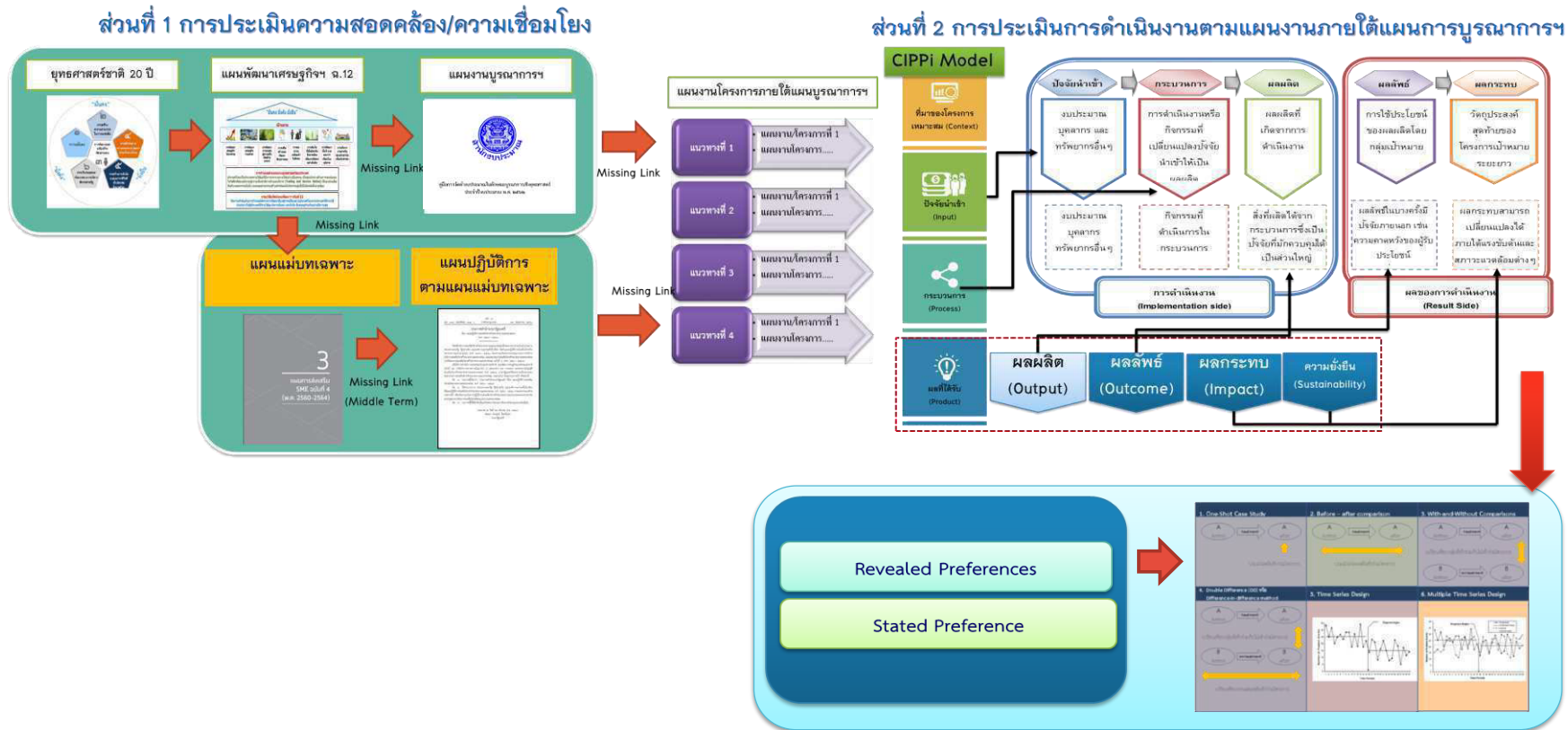
เป็นการสรุปผลการประเมินในแต่ละส่วนและเชื่อมโยงเป็นการประเมินภาพรวม ประกอบด้วย

- 1) สรุปการประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยง ครอบคลุมการวิเคราะห์การเกิด Missing Link การเกิดการกระจุกตัว หรือส่วนที่ยังไม่เพียงพอของการจัดสรรงบประมาณและการขับเคลื่อนแผนงานโครงการเมื่อเทียบกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ประเทศและแผนบูรณาการ
- 2) สรุปการประเมินผลการดำเนินโครงการ ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562 (Post-Evaluation)
- 3) สรุปผลการประเมินการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริม SME ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โครงการในส่วนของ สสว. เพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของ สสว.

ขั้นตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

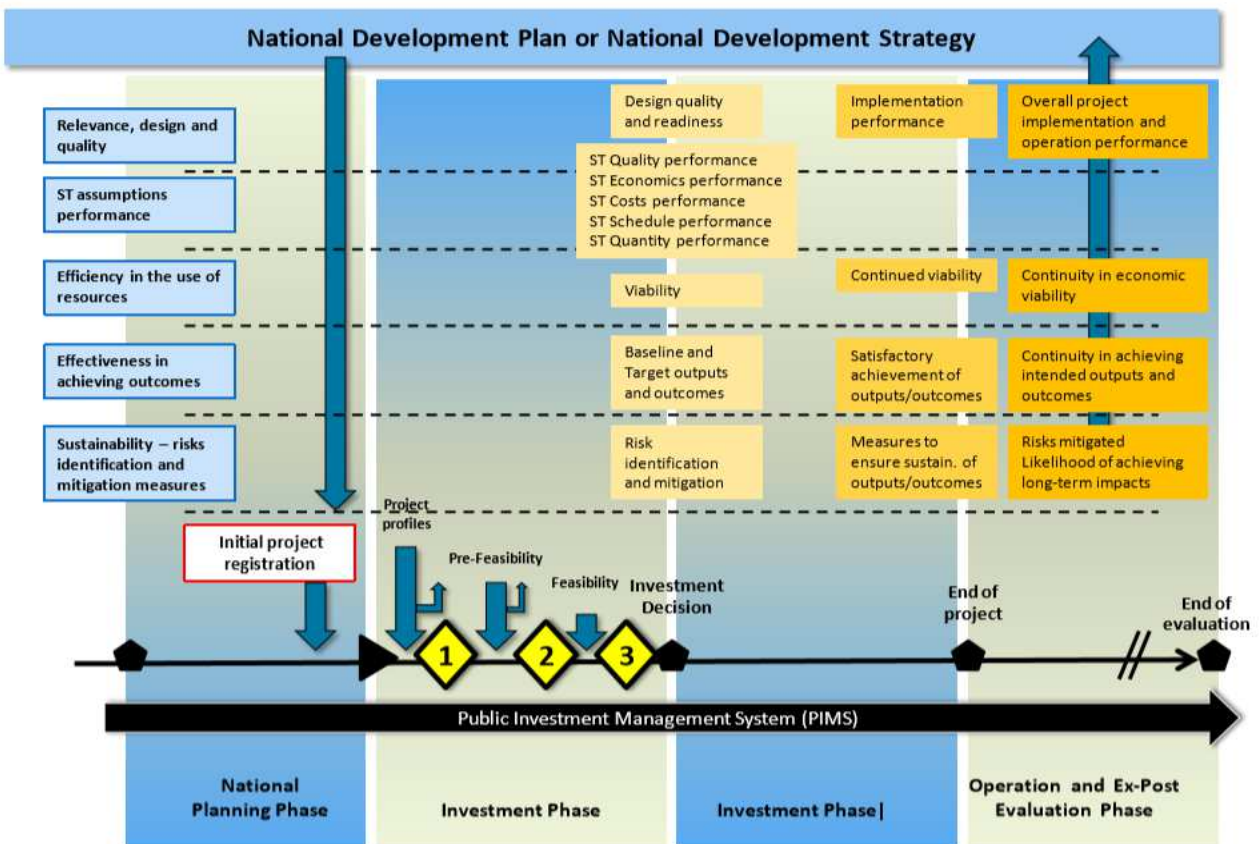
ที่ปรึกษาจะนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความคุ้มค่าในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนงบประมาณบูรณาการสำหรับเป็นกรอบค่าของงบประมาณในปีต่อไป รวมทั้งการเสนอแนวทางการวัดผล Ecosystem เพื่อแสดงถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินโครงการ ที่ปรึกษาจะมีการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการเก็บข้อมูล/ติดตามความคืบหน้าการดำเนินกิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับความคิดเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา ตลอดจนเมื่อการประเมินผลเป็นที่แล้วเสร็จ จะจัดสัมมนาเผยแพร่ผลการประเมินงาน/โครงการส่งเสริม SME จำนวน 1 ครั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับปรุงรายงานและผลการประเมินให้มีความสมบูรณ์ รายละเอียดและกรอบแนวคิดในการประเมินผลเป็นไปดังแผนภาพที่ 2.4

แผนภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดในการประเมินผล

2.3.2 กรอบแนวคิดในการประเมินผล (Evaluation Framework)

แนวปฏิบัติที่ดีนานาชาติ ได้มีกรอบแนวคิดในการติดตามประเมินผลของต่างประเทศ โครงการลงทุนสาธารณะจะมีการประเมินผลก่อนตัดสินใจเลือกลงทุนหรือจัดสรรงบประมาณ ซึ่งในขั้นตอนแรกจะให้ความสำคัญและพิจารณาข้อเสนอโครงการที่ต้องสอดคล้องกับผู้ได้รับผลประโยชน์ ขั้นตอนที่สองคือการวิเคราะห์ตัวเลือกเพื่อยืนยันความสอดคล้องของการแก้ไขปัญหาข้อเสนอโครงการกับแผนพัฒนาประเทศ กลยุทธ์และภาคส่วนต่างๆ ทั้งระดับพื้นที่และระดับวิสาหกิจ รวมทั้งมีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งหมายถึงการศึกษาความต้องการด้านเทคนิค เช่น ความพร้อมของบุคลากร การวิเคราะห์ทางกฎหมายและสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย ความเสี่ยง เป็นต้น สำหรับการติดตามผลในระหว่างการใช้งานจ่ายงบประมาณก็จะพิจารณาความก้าวหน้าในการดำเนินการ การใช้จ่ายงบประมาณ การบรรลุผลสัมฤทธิ์ในระดับผลผลิต หรือผลลัพธ์ (บางส่วน) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการประเมินเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าจะเกิดความยั่งยืนของผลผลิตหรือผลลัพธ์จากโครงการ และในการประเมินผลหลังจบโครงการจะเป็นการประเมินทั้งโครงการ การใช้จ่ายงบประมาณที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ การบรรลุผลผลิตและผลลัพธ์ตามเป้าหมาย และผลกระทบในระยะยาว

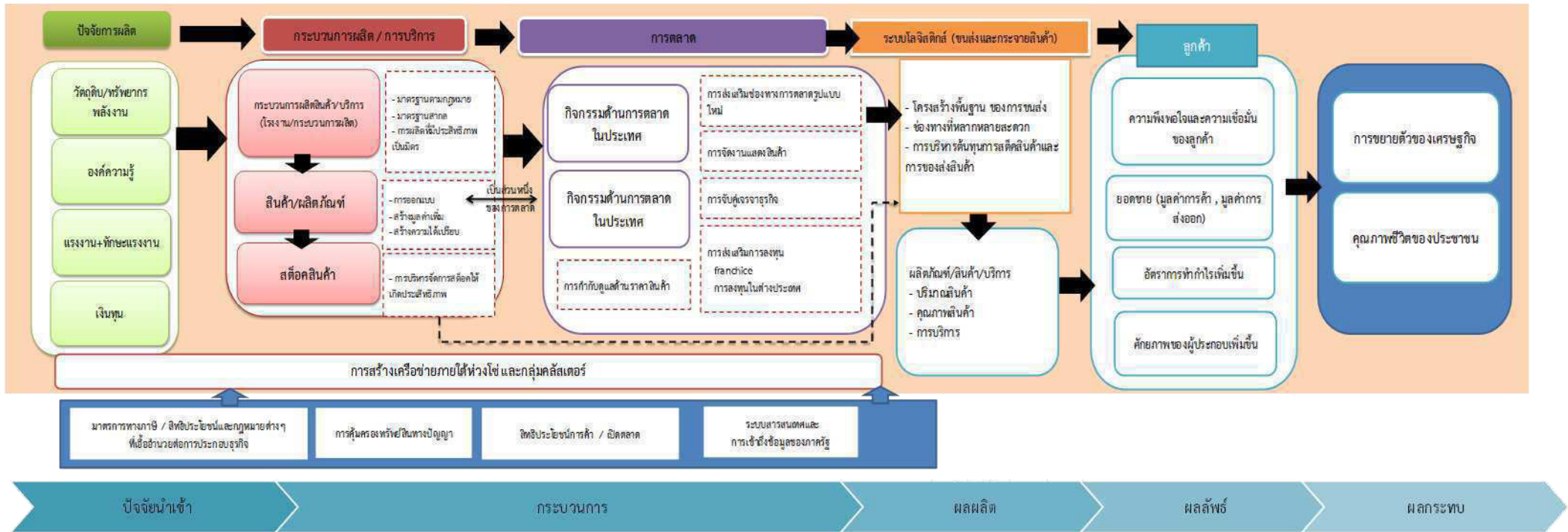
แผนภาพที่ 2.5 กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผล

ที่มา : International best practices

ในการประเมินผล ที่ปรึกษาจะมีการวิเคราะห์ เพื่อให้ สว. นำไปใช้ในการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งการกำหนดนโยบายและการจัดสรรงบประมาณ ที่ปรึกษาจะวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์กลไก (Mechanism) ภาพรวมที่เกี่ยวข้องกับแผนบูรณาการฯ ส่งเสริม SME

ด้วยแผนบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เป็นเครื่องมือของการขับเคลื่อนเป้าหมายประเทศอีกรูปแบบหนึ่ง การติดตามประเมินผลจึงมีความจำเป็นต้องเข้าใจภาพใหญ่ที่เป็นกลไก (Mechanism) ภาพรวมที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อเป้าหมายทิศทางดังกล่าว โดยกลไกอาจมีหลายรูปแบบ เป็นห่วงโซ่ Value Chain หรือเป็นองค์ประกอบ หรือเป็นการดำเนินการหรือการแก้ไขปัญหาที่เป็นลักษณะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ขึ้นอยู่กับบริบทประเด็นเป้าหมาย โดยการประเมินวิเคราะห์เพื่อให้ทราบได้ว่าแผนงานโครงการอยู่ในกลไกหรือขั้นตอนหรือองค์ประกอบใดของ Mechanism และการดำเนินการส่งผลกระทบต่อเป้าหมายประเทศที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ กิจกรรมแผนงานโครงการตามแผนบูรณาการฯ ครอบคลุม Mechanism หรือมุ่งเน้นในกระบวนการใดของ Mechanism มีส่วนใดของ Mechanism ที่ขาดหายไป ส่วนที่หายไป และการขาดหายไปถูกดำเนินการอยู่ในงบประมาณแหล่งอื่นๆ หรือไม่ ถ้าไม่มี “เกิด Missing Link” โดยการประเมินผลจะต้องสามารถสะท้อนได้ว่าการมุ่งเน้นไปในกระบวนการใดมากน้อย หรือ Missing link ที่เกิดขึ้น เป็นส่วนที่ส่งผลหรือไม่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายที่วางไว้ ตัวอย่างเช่น กรณีการวิเคราะห์เพื่อประเมินแผนบูรณาการส่งเสริม SME ผู้ประเมินต้องทราบว่ากระบวนการทางธุรกิจของ SME ประกอบไปด้วยกระบวนการใดบ้าง จึงจะวิเคราะห์ได้ว่าการที่แผนงานโครงการที่หน่วยงานภาครัฐร่วมมือผลักดันพัฒนา มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด การที่แผนงานโครงการมุ่งเน้นไปที่กระบวนการใดกระบวนการหนึ่งของห่วงโซ่ เช่น การเน้นพัฒนาความรู้ของผู้ประกอบการซึ่งเป็นเพียงปัจจัยนำเข้า อาจไม่เพียงพอต่อการส่งผลให้เป้าหมายการยกระดับศักยภาพ SME ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ เป็นต้น

แผนภาพที่ 2.6 ตัวอย่างการวิเคราะห์กลไก (Mechanism) ภาพรวมที่เกี่ยวข้องกับแผนบูรณาการฯ ส่งเสริม SME

2. การวิเคราะห์บทบาทที่หน่วยงานรัฐเข้าไปดำเนินการ (Intervention)

ด้วยวัตถุประสงค์สำคัญของแผนบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยงานเกิดความร่วมมือ ส่งต่อเพื่อผลักดันให้การดำเนินงานตามเป้าหมายประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่าการดำเนินงานที่อิสระจากกัน รวมทั้งลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรมโครงการและงบประมาณ ดังนั้น การวิเคราะห์บทบาทที่หน่วยงานรัฐเข้าไปดำเนินการ (Intervention) เป็นการวิเคราะห์ว่าแต่ละองค์ประกอบภายใต้ห่วงโซ่กลไกมีหน่วยงานใด ควรเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ โดยการวิเคราะห์ต้องอยู่บนภารกิจตามกฎหมายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และเมื่อประเมินผล จะสะท้อนได้ว่าแผนงานโครงการที่จัดสรรงบประมาณไปนั้นหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการในโครงการที่มีรูปแบบ/กลุ่มเป้าหมายเดียวกันและไปซ้ำซ้อนมากกันที่ห่วงโซ่กลไกใดหรือไม่ ต้องวิเคราะห์เพื่อสะท้อนได้ว่าหน่วยงานใดควรเป็นผู้ดำเนินการ งบประมาณควรลำดับความสำคัญ (Priority) ไปที่หน่วยงานใด หรือบางหน่วยงานควรมุ่งเน้นในกลุ่มเฉพาะ แทนการส่งเสริมครอบคลุมทุกกลุ่มหรือไม่ และหากการประเมินพบว่าบางเรื่องที่เป็นกลไกสำคัญที่รัฐบาลหรือเป้าหมายประเทศต้องการผลักดัน แต่ไม่มีโครงการบรรจุในแผนบูรณาการฯ หน่วยงานที่ควรเป็นผู้ดำเนินการมีหน้าที่หลักดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร บางเรื่อง รัฐไม่ได้เป็นผู้มีบทบาทที่เป็นผู้ดำเนินการ แต่เป็นผู้สนับสนุนหรือสร้างปัจจัยแวดล้อมเพื่อเอื้ออำนวย เช่น มาตรการกระตุ้นทางภาษีหรืออื่นๆ เท่านั้น ดังนั้นเมื่อเข้าใจกระบวนการดังกล่าว ก็จะสามารถประเมินต่อได้ว่า การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มาตรการดังกล่าวส่งผลมากพอหรือไม่ ถ้าไม่พอควรผลักดันให้มีโครงการของหน่วยงานใด เข้าไปเสริมในการผลักดันต่อให้เกิดผล เพื่อที่ สสว. จะนำไปสู่การปรับทิศทางวางแผนของโครงการหรือหน่วยงานที่ควรผลักดันกิจกรรมแผนงานโครงการที่เหมาะสมต่อไป

3. การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยง (Mapping) ทิศทางและเป้าหมายประเทศ

การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายและทิศทางประเทศ เป็นการวิเคราะห์เพื่อเป็นโจทย์ในการจัดสรรงบประมาณและผลักดันแผนงานโครงการที่เหมาะสม โดยจะเป็นกระบวนการของการติดตามประเมินผลก่อนเริ่มดำเนินการ เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าแผนงานโครงการที่ดำเนินการภายใต้แผนบูรณาการ มีการดำเนินการตามทิศทางเป้าหมายของประเทศที่ต้องการผลักดันหรือไม่ ตลอดจนการประเมินผลยังวิเคราะห์ได้อีกว่า แผนงานโครงการส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการที่มุ่งเน้นไปครอบคลุมทุกเรื่องเป้าหมาย ทิศทางประเทศต้องการมากน้อยครอบคลุมแล้วหรือไม่ หากไม่ครอบคลุมและประเด็นดังกล่าวไม่ได้มีการดำเนินการในแหล่งงบประมาณอื่นๆ แสดงให้เห็นว่า “เกิด Missing link” ซึ่งที่ปรึกษาจะสะท้อนผลดังกล่าว และผลักดันให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการต่อไป

และจากการวิเคราะห์ดังกล่าว ที่ปรึกษาจะวิเคราะห์เพื่อนำเสนอให้กับ สสว. ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลแผนบูรณาการฯ ส่งเสริม SME เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนงานโครงการ ผลักดันโครงการที่เหมาะสม และการจัดสรรงบประมาณต่อไป

1. การวิเคราะห์การกระจายตัว การกระจุกตัวของแผนงานโครงการและงบประมาณที่จัดสรรเมื่อเทียบกับกลไก Mechanism ของการส่งเสริม SME เพื่อให้เห็นภาพว่าแผนงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในช่วงปี 2562 นั้น เข้าไปสนับสนุนกลไกห่วงโซ่ใด อย่างไร และความสำเร็จของการสนับสนุนของภาครัฐที่เกิดขึ้นทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

2. การวิเคราะห์การกระจายตัวและการกระจุกตัวของแผนงานโครงการ เทียบกับทิศทางเป้าหมายประเทศ เพื่อให้เห็นภาพว่าแผนงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในช่วงปี 2562 นั้น เข้าไปสนับสนุนทิศทางอย่างไร เกิดความสำเร็จมากน้อยเพียงใดทั้งภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการผลิต ภาคการค้าและบริการ รวมทั้งการสนับสนุนทิศทางการพัฒนาในระดับพื้นที่ หรือเป้าหมายกลุ่มตลาดหรือสินค้าเป้าหมายตามนโยบาย

3. การวิเคราะห์การบูรณาการฯ และความซ้ำซ้อนของการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแนะในการจัดลำดับความสำคัญของงบประมาณไปยังหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ

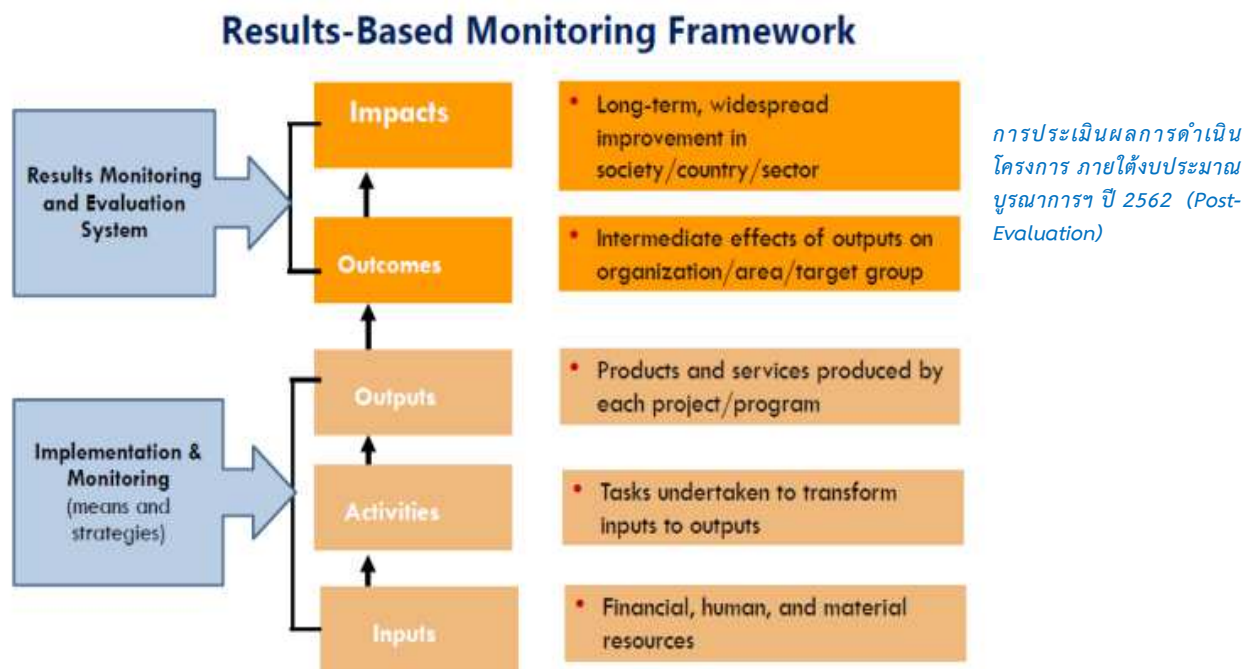
4. ข้อเสนอแนะการผลักดันแผนงานโครงการที่ควรดำเนินการ ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม มีความคุ้มค่า และเป็นไปตามทิศทางเป้าหมายประเทศที่ควรดำเนินการภายใต้แผนบูรณาการฯ

5. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนงานโครงการ และกลไกการดำเนินงานของภาครัฐและการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือมูลค่าเพิ่มต่อ SME เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ข้อเสนอเพิ่มเติมของที่ปรึกษา จะเป็นประโยชน์ที่ สว. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ จะนำไปใช้ในการสะท้อนความสำเร็จให้กับรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้า ข้อจำกัดปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องที่ต้องร่วมกันในการผลักดันการดำเนินงานต่อไปในอนาคต รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการกำกับให้การดำเนินการเกิดประสิทธิภาพต่อไป

▪ การติดตามประเมินแผนงานโครงการ

การประเมินผลการดำเนินโครงการ ภายใต้งบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 (Post-Evaluation) มีช่วงระยะเวลาของการติดตามประเมินผลกับหลักการผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

แผนภาพที่ 2.7 ประเด็นมุ่งเน้นการติดตามประเมินผลระหว่างและหลังการใช้จ่ายงบประมาณ

ในการจัดทำแนวทางและกรอบการประเมินผลดำเนินงานโครงการส่งเสริม SME ที่ปรึกษาได้ศึกษาและนำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการมาใช้ในการจัดทำแนวทางและกรอบการประเมินผลโครงการดังนี้

แนวคิดแรก ได้แก่ แนวคิดการประเมินผลโครงการตามแบบจำลองชิป (CIPP Model)¹ ของ ศ.แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L.Stufflebeam) แห่งมหาวิทยาลัยเวสต์เทอร์น มิชิแกน สหรัฐอเมริกา ซึ่งได้รับการยอมรับและใช้กันทั่วไปในปัจจุบันมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลโครงการ โดยแนวคิดดังกล่าวได้แบ่งประเด็นสำคัญในการประเมินออกเป็น 4 ประเภท ตามอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของ CIPP Model โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินในส่วนของการวางแผนก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน

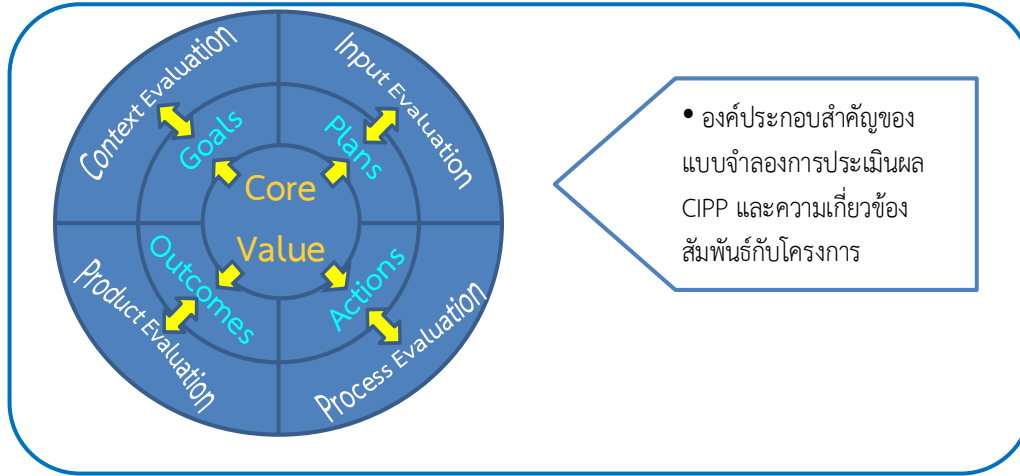
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลที่ได้รับจากโครงการ (Product Evaluation: P) เป็นการประเมิน เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้รับในระดับต่างๆ ตั้งแต่ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) ผลกระทบ (Impact) ทั้งในด้านบวกและลบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือ มาตรฐานที่กำหนดไว้ ความยั่งยืนหรือต่อเนื่องของการดำเนินโครงการ (Sustainability) รวมถึงความเป็นไปได้หรือเหมาะสมในการนำโครงการไปดำเนินการหรือขยายผลในพื้นที่อื่นๆ (Transportability) และการประเมินวิธีการประเมินผลโครงการ (Metaevaluation) เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการ

การประเมินตามแนวคิดชิป เป็นการประเมินโดยมุ่งเน้นการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการปรับปรุงการดำเนินโครงการ มากกว่าการมุ่งหาข้อพิสูจน์หรือหาหลักฐานเพื่อตัดสินว่าโครงการดีหรือไม่

¹ แนวคิดแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) เป็นการประเมินภาพรวมของโครงการตั้งแต่บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต (Context, Input, Process and product) โดยอาศัยวิธีการสร้างเกณฑ์และประสิทธิภาพของโครงการ

ที่มา : <http://www.scribd.com/doc/58435354/The-Cipp-Model-for-Evaluation-by-Daniel-L-Stufflebeam>

แผนภาพที่ 2.8 Key Components of the CIPP Evaluation Model and Associated Relationships with Programs²

แผนภาพที่ 2.8 แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญของแนวทางการประเมินโครงการแบบชิป (CIPP Model) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการประเมินผลตามแบบจำลองชิป (CIPP Model) ทั้ง 4 ด้านกับประเด็นสำคัญที่ต้องการมุ่งเน้นหรือสะท้อนผลการดำเนินโครงการ โดยวงกลมด้านนอกแสดงให้เห็นถึงประเภทของการประเมินทั้งในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลที่ได้รับจากโครงการ ส่วนลูกศรที่มีหัวสองด้าน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินกับประเด็นสำคัญที่ต้องการประเมินดังกล่าว เช่น แนวทางการประเมินในด้านบริบท (Context) นอกจากจะใช้ตรวจสอบหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการจัดทำโครงการ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้น ความจำเป็นหรือที่มาในการริเริ่มจัดทำโครงการในทางกลับกันยังให้ข้อมูลที่จะใช้ในการตรวจสอบ สอบทานว่าโครงการที่ดำเนินการมีความเพียงพอ เหมาะสมหรือสอดคล้องกับเป้าหมายหรือสภาพปัญหาที่พบหรือไม่ และอาจนำไปสู่การปรับเป้าหมายของการดำเนินการให้มีความเหมาะสมได้ หรือความพยายามในการที่จะปรับปรุงแผนงานโครงการ นำมาซึ่งการตั้งคำถามหรือการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า โดยอาจนำไปสู่การปรับปรุงแผนกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แนวทางการประเมินในประเด็นด้านปัจจัยนำเข้ามีความสัมพันธ์กับการวางแผนโครงการ (Plan) อาจก่อให้เกิดการตั้งคำถามหรือการทบทวนหรือประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามแผน และได้ข้อมูลป้อนกลับที่อาจทำให้ต้องมีการทบทวนหรือเพิ่มเติมกิจกรรมบางอย่างเพื่อให้แผนมีความเหมาะสมมากขึ้นไปจนถึงการพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือยกเลิกโครงการ

แนวคิดที่สอง แนวคิดหรือหลักการที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาของ Development Assistance Committee of the Economic Cooperation and Development (OECD/DAC) ซึ่ง Development Assistance Committee – DAC ได้ริเริ่มจัดให้มีมาตรฐานสำหรับการประเมินผลการสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือประเทศต่างๆ ด้านการพัฒนา ในปี ค.ศ. 1991 โดยมี

²The CIPP Model for Evaluation by Prof. Daniel L. Stufflebeam, Western Michigan University; 2003. Presented at 2003 Annual Conference of the Oregon Program Evaluators Network (OPEN)

หลักการที่ใช้ในการประเมินเรียกว่า DAC Principles for Evaluation of Development Assistance³ ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์หรือบรรทัดฐาน 5 ด้าน หรือต่อไปจะเรียกย่อๆ ว่า “เกณฑ์การประเมินของ OECD/DAC” โดยสรุปสาระสำคัญของเกณฑ์ดังกล่าว ได้ดังนี้

ความสอดคล้อง (Relevance)

การประเมินความสอดคล้องของโครงการ จะพิจารณาถึงขอบเขตของโครงการว่าเหมาะสม เป็นไปตามลำดับความสำคัญของนโยบาย รวมถึงปัญหา ความต้องการและจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับประโยชน์ของโครงการ และกรอบวัตถุประสงค์ของการใช้เงินหรืองบประมาณจากแหล่งต่างๆ ที่จัดให้ใช้ดำเนินโครงการ โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องจัดเก็บข้อมูลหรือกำหนดเป็นประเด็นคำถามในการประเมิน เช่น

- วัตถุประสงค์ของโครงการยังคงก่อให้เกิดประโยชน์เพียงพอที่จะดำเนินการหรือไม่
- วัตถุประสงค์และผลผลิตของโครงการที่คาดว่าจะได้รับ เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
- กิจกรรมหรือวิธีการดำเนินโครงการและผลผลิตที่ได้ สอดคล้องตรงกับผลลัพธ์และผลกระทบที่มุ่งหมาย หรือต้องการจะเกิดขึ้นหรือไม่

ประสิทธิผล (Effectiveness)

การประเมินด้านประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ จะพิจารณาถึงการได้มาซึ่งผลสำเร็จหรือความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องจัดเก็บข้อมูลหรือกำหนดเป็นประเด็นคำถามในการประเมิน เช่น

- วัตถุประสงค์ของโครงการมีการบรรลุเป้าหมายในระดับใด หรือมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จมาก น้อย ในระดับใด
- ปัจจัยสำคัญอะไร ที่ส่งผลกระทบหรือสนับสนุนให้โครงการประสบผลสำเร็จ หรือไม่สำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย

ประสิทธิภาพ (Efficiency)

การประเมินด้านประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ เป็นการวัดผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมองความสอดคล้องระหว่างผลที่ได้รับกับปัจจัยนำเข้า หรือมองความสัมพันธ์ของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการกับผลที่ได้รับของโครงการ โดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือมีต้นทุนในการดำเนินงานต่ำแต่ได้ผลสำเร็จของโครงการเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างครบถ้วน ซึ่งโดยปกติการประเมินผลในด้านประสิทธิภาพจะต้องมีการเปรียบเทียบทางเลือกหลายๆ วิธี ในการดำเนินโครงการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการตามที่กำหนดไว้เหมือนกัน และนำมาพิจารณาว่าแนวทางหรือวิธีการใดที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินโครงการ โดยแนวทางหรือวิธีการที่เลือกมา

³ The DAC Principles for the Evaluation of Development Assistance, OECD (1991)

ดำเนินการ ควรจะเป็นแนวทางฯ หรือทางเลือกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตาม เมื่อจะประเมินผลโครงการในด้านประสิทธิภาพ อาจมีคำถามการประเมินที่ผู้ประเมินจะต้องหาแนวทางในการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการประเมิน เช่น

- กิจกรรมของโครงการ มีประสิทธิภาพในด้านต้นทุนหรือไม่
- โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือก่อให้เกิดประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือคาดหมายไว้หรือไม่
- การดำเนินโครงการได้ใช้แนวทาง วิธีการหรือทางเลือกที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากที่สุดหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับทางเลือกทั้งหมดที่มี

ผลกระทบ (Impact)

การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น และเป็นผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อชุมชนท้องถิ่น, เศรษฐกิจ, สภาพแวดล้อม และต่อตัวชี้วัดด้านการพัฒนาตัวอื่นๆ ล้วนเป็นผลกระทบที่ได้จากการดำเนินโครงการ ซึ่งเมื่อจะตรวจสอบด้านผลกระทบของการดำเนินโครงการ ผู้ประเมินจะต้องให้ความสำคัญกับผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น รวมถึงผลกระทบจากปัจจัยภายนอกทั้งในด้านบวกและด้านลบ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ อาชีพ และเงื่อนไขหรือสภาพแวดล้อมทางการเงิน เป็นต้น ในการประเมินผลกระทบของโครงการ อาจมีคำถามการประเมินที่ผู้ประเมินจะต้องหาแนวทางในการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการประเมิน เช่น

- ผลที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จคืออะไร
- ประโยชน์ที่ได้รับที่แท้จริงหรือความแตกต่างที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งมีผลมาจากการดำเนินโครงการคืออะไร
- กลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบมีจำนวนมาก-น้อย เท่าใด

ความยั่งยืน (Sustainability)

การพิจารณาด้านความยั่งยืนของโครงการ ตามแนวคิดของ OECD/DAC จะให้ความสำคัญกับการวัดผลว่าประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการนั้น มีแนวโน้มที่จะคงอยู่อย่างต่อเนื่องหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้วหรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อไม่มีการสนับสนุนด้านการเงินอีกต่อไป โดยเห็นว่านอกจากจะดำเนินโครงการโดยคำนึงถึงการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแล้ว ก็ยังจะต้องมีความยั่งยืนในด้านการเงินหรืองบประมาณสนับสนุนด้วย ดังนั้น หากจะประเมินโครงการในด้านความยั่งยืน ผู้ประเมินอาจมีคำถามการประเมินที่จะต้องหาแนวทางในการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการประเมิน เช่น

- หลังจากโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ประโยชน์ที่ได้รับของโครงการมีความต่อเนื่องหรือไม่ และมีผู้ได้รับประโยชน์มาก น้อย เพียงใด
- ปัจจัยสำคัญอะไรที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือไม่สำเร็จในด้านความยั่งยืนของโครงการ

ทั้งนี้ ในเอกสารแนวทางการประเมินผลโครงการ “Guideline for Project and Program Evaluations” Final Draft ปี 2009 ของ Austrian Development Cooperation⁴ องค์กรด้านการพัฒนาของประเทศออสเตรีย ซึ่งมีการจัดทำโครงการและให้การสนับสนุนประเทศที่กำลังพัฒนาในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก ได้นำเกณฑ์การประเมินของ OECD/DAC ไปใช้ โดยให้คำนิยามหรืออธิบายถึงคุณลักษณะของเกณฑ์ในการประเมินโครงการด้านการพัฒนาของ OECD/DAC ทั้ง 5 ด้าน ไว้ดังนี้

Relevance	Are we doing the right thing? How important is the relevance or significant of the intervention regarding local and national requirements and priorities?
Effectiveness	Are the objectives of the development interventions being achieved? How big is the effectiveness or impact of the project compared to the objectives planned (Comparison: results – planning)?
Efficiency	Are the objectives being achieved economically by the development intervention? How big is the efficiency or utilization ratio of the resources used (Comparison: resources applied - results)?
Impact	Does the development intervention contribute to reach higher level development objectives (preferably, overall objectives)? What is the impact or effect of the intervention in proportion to the overall situation of the target group or those effected?
Sustainability	Are the positive effects or impacts sustainable? How is the sustainability or permanence of the intervention and its effects to be assessed?

ที่มา : www.entwicklung.at

สรุปสาระสำคัญของคำนิยามในแต่ละด้านของเกณฑ์การประเมินของ OECD/DAC ตาม Guideline for Project and Program Evaluations. Final draft, July 2009. ได้ดังนี้

ความสอดคล้อง : เป็นการตอบคำถามว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ทำในสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ ผลการดำเนินโครงการมีความเกี่ยวข้อง สอดคล้องโดยตรงหรืออย่างมีนัยสำคัญต่อท้องถิ่น เป็นไปตามความต้องการและจำเป็นและตามลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหาในระดับชาติหรือไม่

ประสิทธิผล : วัตถุประสงค์ของโครงการที่ดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา บรรลุเป้าหมายแล้วหรือไม่ ผลลัพธ์หรือผลกระทบของโครงการก่อให้เกิดประโยชน์มากเพียงใดเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามแผนงานโครงการ (เปรียบเทียบผลที่ได้กับแผนที่วางไว้)

ประสิทธิภาพ : ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีการใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมและประหยัดหรือไม่ โครงการมีประสิทธิภาพหรือเกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนกับทรัพยากรที่ใช้ไป

ผลกระทบ : โครงการที่ดำเนินการได้ก่อก่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น (โดยมีการบรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวมของการดำเนินโครงการหรือไม่) ผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ

⁴ Guideline for Project and Program Evaluations. Final draft, July 2009. Australian Development Cooperation

มากนัก้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่เป็นที่มาของการดำเนินโครงการและต่อกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบเหล่านั้น

ความยั่งยืน : ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีความต่อเนื่องและยั่งยืนเพียงใด ความต่อเนื่องและการคงอยู่อย่างถาวรของโครงการและผลกระทบที่ตามมาได้รับการประเมินหรือไม่

เกณฑ์การประเมินของ OECD/DAC เป็นการประเมินในเชิงระบบเช่นเดียวกันกับแนวคิดการประเมินโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) แต่ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินโครงการ (Results Based) ที่ค่อนข้างชัดเจนว่าหลังจากดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้วเกิดผลเปลี่ยนแปลงอย่างไร ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ จากการที่ OECD และองค์การระหว่างประเทศที่เป็นเครือข่ายของ OECD ได้สนับสนุนหรือจัดการให้ประเทศที่กำลังพัฒนาได้รับการสนับสนุนทางการเงินหรือทรัพยากรเพื่อจัดทำโครงการด้านการพัฒนา ในขณะที่การประเมินผลตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) จะให้ความสำคัญกับการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาโครงการมากกว่าจะเน้นการพิสูจน์หรือตัดสินโครงการ

ในการประเมินผลสำเร็จของโครงการส่งเสริม SME ในครั้งนี้ ที่ปรึกษาจึงประยุกต์ใช้ทั้งสองแนวคิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเพื่อใช้ในการออกแบบและจัดทำกรอบการประเมินผลสำเร็จของโครงการให้สามารถประเมินผลได้อย่างเหมาะสม โดยจะใช้ “ตัวชี้วัด” และระบบการให้คะแนน (Point System) เป็นเครื่องมือหรือเกณฑ์ในการตัดสินระดับความสำเร็จของการดำเนินโครงการที่สามารถสะท้อนผลสำเร็จได้ตามเกณฑ์พิจารณาทั้ง 5 ด้าน ที่กำหนด ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบ และความยั่งยืน โดยกรอบการประเมินผลและตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้น สามารถใช้ประเมินความสำเร็จทั้งในด้านความเหมาะสมของการจัดให้มีโครงการ กระบวนการดำเนินงานและการบริหารโครงการ ตลอดจนการสะท้อนถึงประโยชน์หรือผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการในช่วงระยะเวลาที่ทำการประเมิน โดยจะใช้มุมมองในเชิงระบบ (Systematic Approach) และ The OECD/DAC Results Chain เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายเพื่อสะท้อนความสำเร็จอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

กลไกการกำกับติดตามประเมินผล

การประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) และเกณฑ์การประเมินของ OECD/DAC เพื่อใช้ในการออกแบบกรอบการประเมินผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริม SME มีดังนี้

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบแบบจำลอง CIPP Model กับ OECD/DAC

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	การประเมินผลโครงการตามหลักการของ OECD/DAC	แนวคิดหรือประเด็นสำคัญในการจัดทำกรอบการประเมินผลโครงการส่งเสริม SME
1. ด้านบริบท หรือความเหมาะสมในการออกแบบโครงการ (Context : C)	1. ความสอดคล้อง (Relevance)	<ul style="list-style-type: none"> พิจารณาความสอดคล้องของโครงการกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการฯ กับนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้องและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามกรอบการอนุมัติโครงการ แผนยุทธศาสตร์ สถานการณ์ของธุรกิจ SME และความต้องการของ SME
2. ปัจจัยนำเข้า (Input : I)	2. ประสิทธิภาพ (Efficiency)	<ul style="list-style-type: none"> การใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการน้อย และได้ผลคุ้มค่า เช่น ประหยัดเงินและเวลา แต่ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ของโครงการครบตามเป้าหมาย
3. กระบวนการ (Process : P)	2. ประสิทธิภาพ (Efficiency)	<ul style="list-style-type: none"> การใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการน้อย และได้ผลคุ้มค่า เช่น ประหยัดเงินและเวลา แต่ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ของโครงการครบตามเป้าหมาย แผนงาน/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสม เป็นไปตามแผน สามารถควบคุมหรือบริหารจัดการให้โครงการแล้วเสร็จและมีการใช้ประโยชน์จากผลผลิตหรือได้ผลลัพธ์ของโครงการได้รวดเร็วกว่าระยะเวลาที่กำหนดเป้าหมายไว้ หรืออย่างน้อยต้องเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งกระบวนการพัฒนามีการรับส่งต่อเนื่องกันตามลำดับขั้นตอน (ไม่ข้ามขั้นตอนการพัฒนา)

การประเมินผลโครงการ ตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	การประเมินผลโครงการ ตามหลักการของ OECD/DAC	แนวคิดหรือประเด็นสำคัญในการจัดทำ กรอบการประเมินผลโครงการส่งเสริม SME
4. ผลที่ได้รับ(Product : P) 4.1 ผลผลิต (Output)	3. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 3.1 ผลผลิต (Output)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผลการดำเนินงานในระดับต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ได้แก่ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ซึ่งจะครอบคลุมการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดผลลัพธ์และความต่อเนื่องของการใช้ประโยชน์จากผลที่ได้รับของโครงการและการคงอยู่ของผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ของโครงการ ■ เปรียบเทียบผลผลิตที่ได้จากการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่โครงการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้กับเป้าหมายผลผลิตของโครงการ
4.2 ผลลัพธ์ (Outcome)	3.2 ผลลัพธ์ (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่โครงการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้กับเป้าหมายผลลัพธ์ของโครงการในระดับต่างๆ ตั้งแต่ขั้นต้น ชั้นกลาง ชั้นสูงสุด หรือตั้งแต่ระยะสั้นไปจนถึงระยะยาว
4.3 ผลกระทบ (Impact)	4. ผลกระทบ (Impact)	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีความตระหนักหรือค่านึงถึงผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการได้วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งในด้านบวกและลบหรือไม่ และหากพบว่ามีผลกระทบในด้านลบ หน่วยงานมีแนวทางหรือวิธีการในการจัดการหรือรองรับปัญหาผลกระทบด้านลบหรือไม่ รวมทั้งผลกระทบด้านบวกยังคงอยู่เป็นประโยชน์ต่อ SME และประเทศชาติสืบต่อไป

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	การประเมินผลโครงการตามหลักการของ OECD/DAC	แนวคิดหรือประเด็นสำคัญในการจัดทำกรอบการประเมินผลโครงการส่งเสริม SME
4.4 ความยั่งยืน (Sustainability)	5. ความยั่งยืนหรือความต่อเนื่องของโครงการ (Sustainability)	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินผลความสำเร็จของโครงการในด้านความยั่งยืนของโครงการจะพิจารณาให้คะแนนจากความต่อเนื่องหรือการคงอยู่ของผลลัพธ์ของโครงการเฉพาะในเชิงบวกหรือประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเท่านั้น ซึ่งการประเมินการบรรลุเป้าหมายผลลัพธ์จะเป็นประเด็นการประเมินผลที่กำหนดไว้ในมุมมองด้าน “ผลกระทบ” โดยมองความยั่งยืนของโครงการจากความต่อเนื่องหรือการคงอยู่ของผลลัพธ์ ซึ่งสะท้อนผลกระทบในด้านบวกหรือประโยชน์จากการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ
4.5 ความเป็นไปได้หรือเหมาะสมในการนำโครงการไปดำเนินการหรือขยายผลในพื้นที่อื่นๆ (Transportability) 4.6 การประเมินวิธีการประเมินผลโครงการ (Metaevaluation)		<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้คะแนนความสำเร็จของการดำเนินโครงการในประเด็นเหล่านี้ แต่หากมีข้อมูลหรือข้อค้นพบในระหว่างการประเมินผลโครงการที่น่าสนใจ ที่ปรึกษาจะวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่ได้ และสรุปเป็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะหรือสรุปบทเรียนจากการดำเนินโครงการไว้ในรายงานสรุปผลการประเมินผลโครงการ ต่อไป

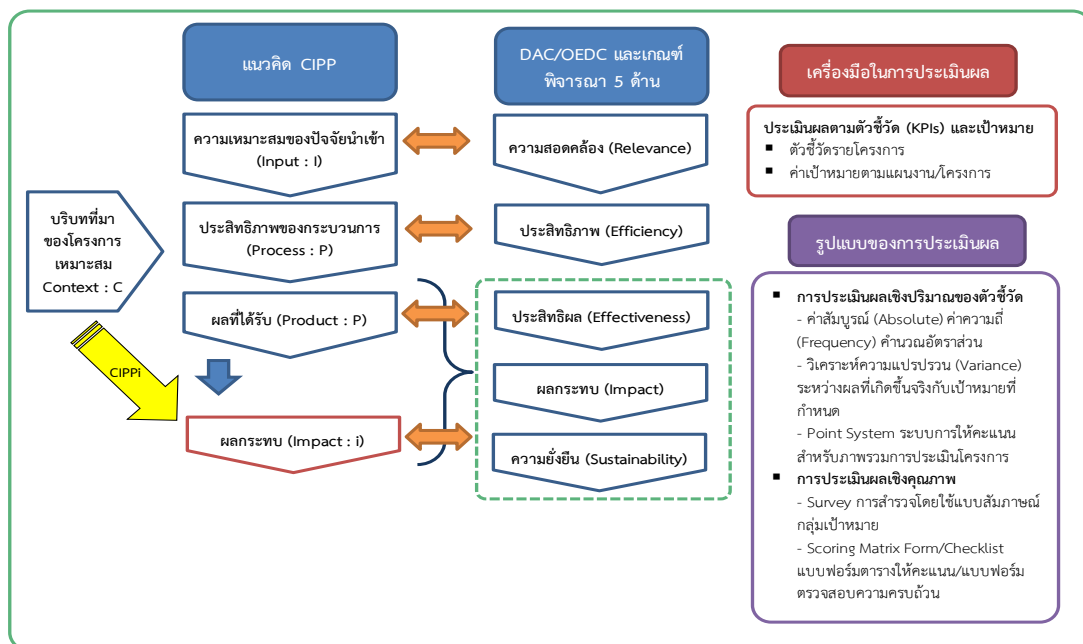
หมายเหตุ : ประเด็นในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของโครงการ/กิจกรรม

นอกจากการออกแบบกรอบการประเมินผล และจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อประเมินระดับความสำเร็จของโครงการตามแนวคิดดังกล่าวแล้ว ที่ปรึกษาจะจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นดังต่อไปนี้ โดยมีได้นำมาใช้ตัดสินความสำเร็จของโครงการในรูปแบบการให้คะแนน

ประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่ได้จากการประเมินผลโครงการ ได้แก่ การค้นหาปัจจัยสนับสนุน ปัญหาอุปสรรค บทเรียนจากการประเมินผลโครงการ โดยจะมีการสรุปเป็นข้อสังเกต บทเรียน และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขและปรับปรุงโครงการ ทั้งสำหรับหน่วยงานเจ้าของโครงการและสำหรับ สว. ในการปรับปรุงแนวทางการติดตามผลการดำเนินโครงการที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคตให้มีความเหมาะสมมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผลโครงการฯ ในครั้งนี้

การประเมินผลโครงการตามกรอบการประเมินผลความสำเร็จของโครงการที่ที่ปรึกษาจัดทำขึ้นนี้ จะกำหนดประเด็นการประเมินผลที่ได้รับจากโครงการ โดยประยุกต์ใช้เพียงบางประเด็นของการประเมิน Product หรือ P ตัวสุดท้ายตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) ที่เห็นว่าเหมาะสมกับโครงการ โดยเรียกกรอบแนวคิดที่ประยุกต์จากแบบจำลองการประเมินผลซิปว่า CIPPi ซึ่ง (i) ที่เพิ่มเติมไว้ข้างท้าย หมายถึง การประเมินผลที่ได้รับของโครงการฯ โดยมุ่งเน้นการประเมินผลกระทบที่แสดงถึงความสำเร็จของโครงการ เฉพาะในด้านการบรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ในด้านบวกและการคงอยู่ของผลลัพธ์ดังกล่าวรวมถึงความต่อเนื่องของประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการและแนวโน้มการใช้ประโยชน์ในระยะยาว เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิด การประเมินผลโครงการตามเกณฑ์การประเมินของ OECD/DAC การประเมินผลกระทบดังกล่าวจะสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินผลในด้านผลกระทบ (Impact) และความยั่งยืน (Sustainability) ตามขอบเขตและ นิยามของเกณฑ์การประเมินของ OECD/DAC ซึ่งมองความยั่งยืนของโครงการจากการคงอยู่หรือความต่อเนื่อง ของผลลัพธ์ของโครงการ โดยจะได้ภาพกรอบแนวคิดในการจัดทำกรอบการประเมินผลโครงการฯ ปรากฏตาม แผนภาพที่ 2.9

หมายเหตุ : CIPP i เป็นการประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินผล CIPP โดย i หมายถึง การประเมินผลที่ได้รับของโครงการฯ โดยมุ่งเน้นการประเมินผลกระทบที่แสดงถึงความสำเร็จของโครงการเฉพาะในด้านการบรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ในด้านบวกและการคงอยู่ของผลลัพธ์ดังกล่าว รวมถึงความต่อเนื่องของประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการและแนวโน้มการใช้ประโยชน์ในระยะยาว ซึ่งเพียงบางประเด็นของการประเมินผลตาม P ตัวสุดท้ายของแนวคิด CIPP

แผนภาพที่ 2.9 กรอบแนวคิดในการจัดทำกรอบการประเมินผลโครงการฯ

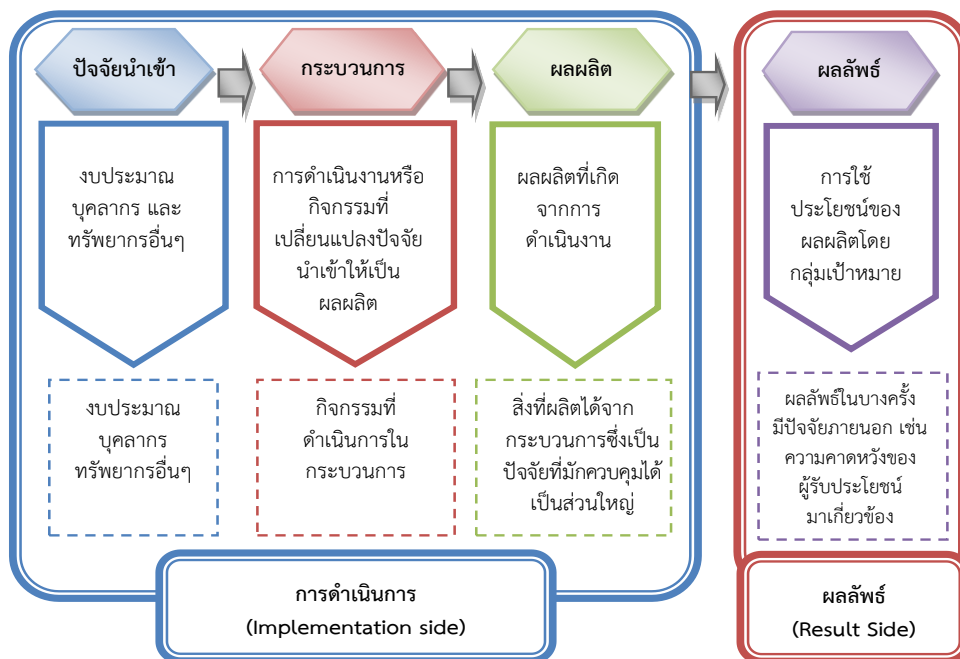
ในการประเมินผลโครงการฯ ที่ปรึกษาจะใช้ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือในการวัดผล โดยจะกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับประเด็นการประเมินผลที่กำหนดไว้ภายใต้หลักเกณฑ์การพิจารณาความสำเร็จของโครงการตามกรอบ CIPP (i) Model ตามที่ได้กล่าวมาแล้วและวัดความสำเร็จตาม Results Chain หรือพิจารณาความเชื่อมโยงของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลที่ได้รับ อย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามทฤษฎีเชิงระบบ (Systematic Approach) โดยผลการประเมินที่ได้จะออกมาในระบบคะแนน เพื่อให้สามารถสะท้อนระดับความสำเร็จที่แตกต่างกันของแต่ละโครงการได้และสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่กำหนดใน TOR เปรียบเทียบกับ CIPP (i) Model เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผล

ที่ปรึกษาได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผล ตามหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ สำหรับการนำไปใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ การวัดความคุ้มค่าของโครงการ และการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการส่งเสริม SME (Post-Evaluation) ภายใต้แผนงบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ ที่ปรึกษาจะใช้ตัวแบบการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) เพื่อพิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) โดยการประเมินจะพิจารณาตั้งแต่การประเมินทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินกิจกรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ไปยังผลกระทบหรือผลลัพธ์ขั้นสุดท้าย ซึ่งสามารถแบ่งส่วนประกอบออกเป็น 2 ด้านหลัก ได้แก่

1) Implementation Side ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ซึ่ง Implementation Side คือ การดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ได้มีการวางแผนไว้ มีการนำเข้าทรัพยากรลงในระบบ มีการดำเนินงานตามกิจกรรม และได้ผลผลิตตามเป้าหมายของแผนงานตามโครงการ

2) Result Side ประกอบด้วย ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งคือผลที่คาดหวัง ขึ้นกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างด้านการดำเนินงาน Implementation side ที่มีต่อด้านของผู้รับผลประโยชน์ (Beneficiaries) และสามารถแปรเปลี่ยนไปตามพฤติกรรมของผู้รับผลประโยชน์และสถานการณ์ที่แวดล้อมโครงการ

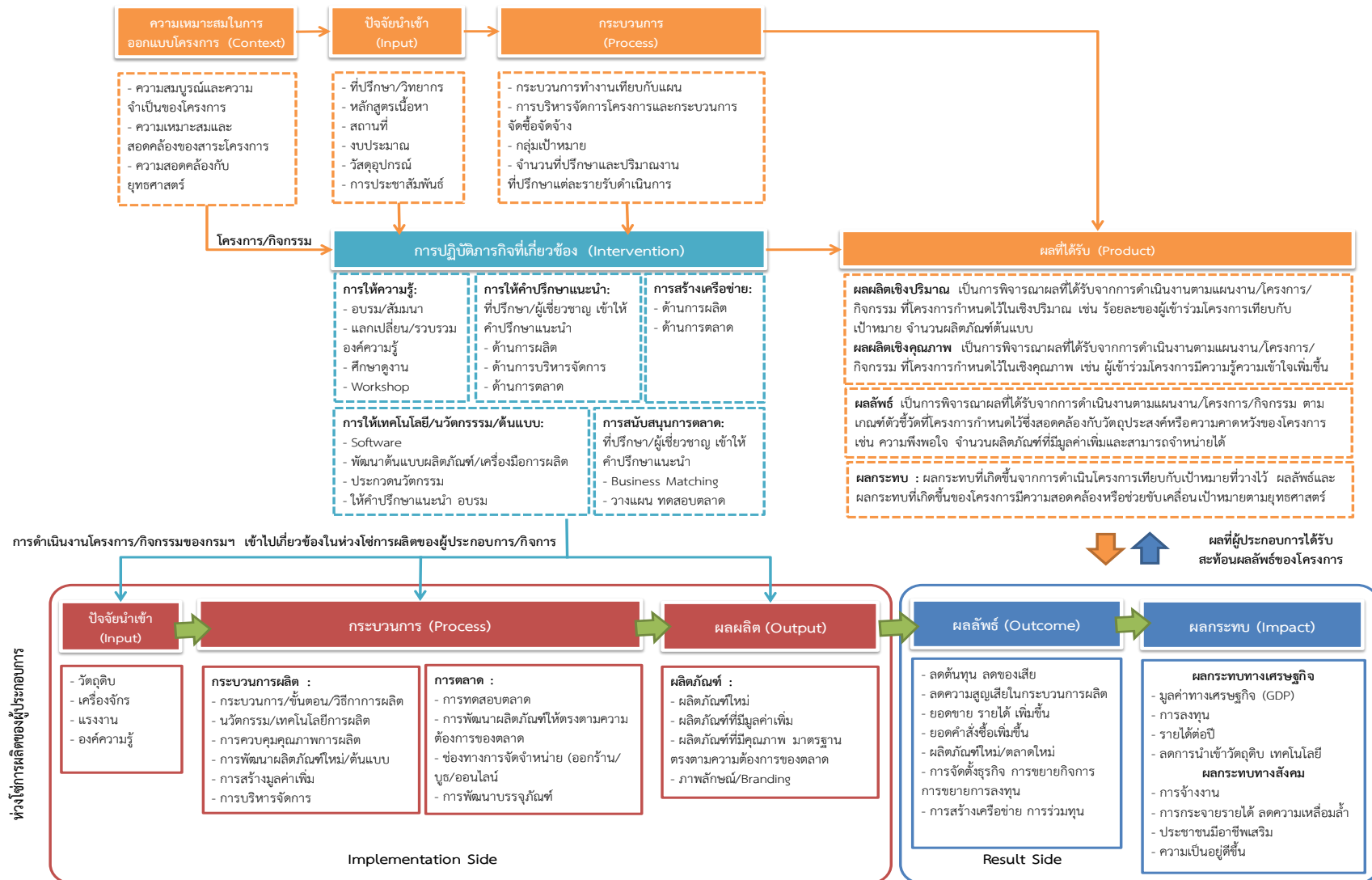

แผนภาพที่ 2.10 ความเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

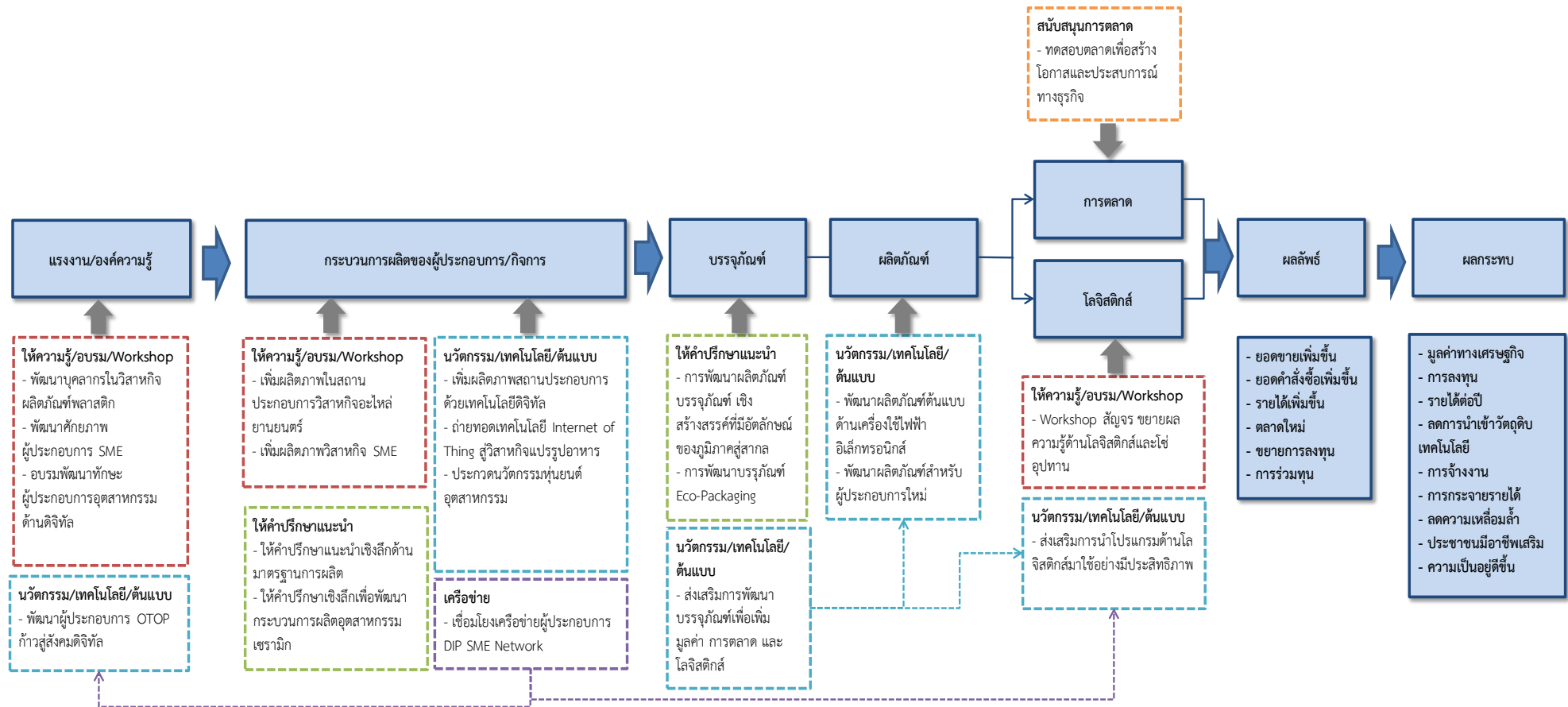
จากแผนภาพที่ 2.10 แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่า ซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถนำไปประเมินโครงการได้หลายประเภท แสดงผลการประเมินได้อย่างชัดเจน โดยเป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงผลไปตามปัจจัยและกระบวนการที่มีผลต่อประเด็นที่จะศึกษา โดยพิจารณาจากปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ที่โครงการนั้นมีปฏิสัมพันธ์โดยตรง (Responsible Interacts) ซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ (Outcome) ตามจุดประสงค์ของโครงการ

อย่างไรก็ตาม โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีรูปแบบการดำเนินโครงการในลักษณะที่หลากหลายวัตถุประสงค์ มีสถานประกอบการเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก โดยมีเป้าหมาย รูปแบบขั้นตอนวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างกันตามประเภทโครงการ อย่างไรก็ตาม โครงการเหล่านี้เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs เพิ่มศักยภาพในการพัฒนาจัดการธุรกิจอย่างเป็นระบบ มีผลผลิตภาพ ประสิทธิภาพ และต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในเชิงนวัตกรรม ผ่านกระบวนการต่างๆ ทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ การพัฒนาความรู้ การสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่เข้าไปเกี่ยวข้อง (Intervention)⁵ ในห่วงโซ่การประกอบธุรกิจหรือห่วงโซ่การผลิตของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้ออกแบบห่วงโซ่มูลค่าของโครงการฯ ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.11 และ 2.12

⁵ การปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้อง (Intervention) คือ การปฏิบัติภารกิจของภาครัฐที่มีต่อระบบที่กำลังพิจารณา ในที่นี้การปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องคือ โครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการ และระบบที่กำลังพิจารณา คือ ห่วงโซ่การผลิตของผู้ประกอบการ

แผนภาพที่ 2.11 ตัวอย่างการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริม SME

แผนภาพที่ 2.12 ตัวอย่างการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริม SME ที่เข้าไปเกี่ยวข้องในห่วงโซ่การผลิตของผู้ประกอบการ

ทั้งในการติดตามประเมินโครงการ ได้กำหนดประเด็นและแนวทางหรือวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยยกตัวอย่างลักษณะโครงการที่ให้ความรู้กับผู้ประกอบการหรือการส่งที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต ดังแสดงในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 รายละเอียดตัวอย่างในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริม SME กรณีโครงการที่ให้ความรู้กับผู้ประกอบการหรือการส่งที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	ตัวอย่างการประเมินผลโครงการที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการหรือการส่งที่ปรึกษาไปปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต	แนวทาง/วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินผล
1. ด้านบริบท หรือความเหมาะสมในการออกแบบโครงการ (Context : C)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ความสมบูรณ์และความจำเป็นของโครงการ พิจารณาในระดับภาพรวมโดยมีประเด็นดังต่อไปนี้ ■ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของหน่วยงาน - ความสมเหตุสมผลของที่มาหรือหลักการและเหตุผลของโครงการ ความครบถ้วนขององค์ประกอบของโครงการ ซึ่งควรประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม ระยะเวลา ดำเนินงาน งบประมาณ รูปแบบหรือขั้นตอนการดำเนินการ และการกำหนดตัวชี้วัดของโครงการ ทั้งในระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ วิเคราะห์จากข้อมูล/เอกสาร ได้แก่ เอกสารแผนงาน/โครงการที่แสดงหลักการและเหตุผลของโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบของเนื้อหาโครงการ ■ วิเคราะห์และประเมินความเชื่อมโยง/ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในระดับหน่วยงาน ■ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจากหน่วยบริหารโครงการ/กิจกรรม และหน่วยปฏิบัติในประเด็นต่างๆ เช่น สัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการ เหตุผลในการกำหนดรายละเอียดรูปแบบกิจกรรม ระยะเวลา ตลอดจนตัวชี้วัดความสำเร็จ รวมทั้งความเชื่อมโยงสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ เป็นต้น (เฉพาะบางโครงการที่ข้อมูลจากเอกสารไม่ครบถ้วน)

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	ตัวอย่างการประเมินผลโครงการที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการหรือการส่งที่ปรึกษาไปปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต	แนวทาง/วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินผล
<p>2. ปัจจัยนำเข้า (Input : I)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ที่ปรึกษา/วิทยากร พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - มีคุณสมบัติตามที่กำหนด - มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ ■ หลักสูตรเนื้อหา พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาครบถ้วน - สอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ - ความครบถ้วนของระยะเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำ ■ สถานที่ให้คำปรึกษา พิจารณาจากสถานที่ต้องมีความเหมาะสม ควรไปพบผู้ประกอบการ ณ สถานที่ประกอบการหรือสถานที่ที่ใช้ในการทดสอบ เป็นต้น ■ ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ มีความพอเพียง มีคุณภาพ สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ มีคุณภาพ ■ ความเพียงพอด้านงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรม/SME
<p>3. กระบวนการ (Process : P)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระบวนการทำงานเทียบกับแผนพิจารณาในในระดับภาพรวม โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน - ระยะเวลาการดำเนินการตามแผน ■ กลุ่มเป้าหมาย พิจารณาผู้เข้าร่วมโครงการเป็นกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประมวลและวิเคราะห์การดำเนินงานจากรายงานผลการดำเนินงานของที่ปรึกษา วิทยากร ผู้รับจ้าง ■ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ (เฉพาะกรณีได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน) ■ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรม/ผู้แทนของสถานประกอบการ

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	ตัวอย่างการประเมินผลโครงการที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการหรือการส่งเสริมที่ปรึกษาไปปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต	แนวทาง/วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินผล
	<ul style="list-style-type: none"> ■ การประชาสัมพันธ์ และวิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าอย่างเหมาะสม - ช่องทางการประชาสัมพันธ์หลากหลาย - มีวิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่สอดคล้องกับโครงการ ■ การบริหารจัดการโครงการและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง พิจารณาในระดับภาพรวม โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยปฏิบัติการมีระบบในการกำกับดูแลและติดตามการดำเนินโครงการอย่างเหมาะสม ■ ขั้นตอนการให้บริการ พิจารณาในระดับภาพรวมว่าขั้นตอนในการให้บริการเป็นไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม ■ การประเมินปัจจัยหรือกระบวนการสำคัญของโครงการ (ขึ้นกับรูปแบบของโครงการ) เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กรณีรูปแบบโครงการเป็นการส่งผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแนะนำ ก็จะพิจารณาประเด็นต่างๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถหรือเทคนิคของที่ปรึกษาในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ - ความสอดคล้องของรูปแบบในการให้คำปรึกษานำกับความต้องการของผู้ประกอบการ - การเข้าพบผู้ประกอบการ สถานประกอบการ - ความเหมาะสมเพียงพอของระยะเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำ - ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการเข้ามาให้คำปรึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ■ สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรม/ผู้แทนของสถานประกอบการเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - การประชาสัมพันธ์โครงการให้กลุ่มเป้าหมายทราบ - ระยะเวลาการประชาสัมพันธ์ก่อนจัดกิจกรรม ■ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับระยะเวลาการดำเนินการ ตลอดจนระบบการกำกับติดตามโครงการ ■ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ/ที่ปรึกษาโครงการเกี่ยวกับขั้นตอนในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ ■ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสุ่มสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรม/ผู้แทนของสถานประกอบการ

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	ตัวอย่างการประเมินผลโครงการที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการหรือการส่งที่ปรึกษาไปปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต	แนวทาง/วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินผล
<p>4. ผลที่ได้รับ (Product : P)</p> <p>4.1 ผลผลิต (Output)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผลผลิตเชิงปริมาณ เป็นการพิจารณาผลที่ได้รับจากการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่โครงการกำหนดไว้ในเชิงปริมาณ (พิจารณาในระดับภาพรวม) เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของกิจการที่ที่ปรึกษาแนะนำได้ตาม man-day ที่กำหนด - ร้อยละของ SME เป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา เป็นต้น ■ ผลผลิตเชิงคุณภาพ เป็นการพิจารณาผลที่ได้รับจากการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่โครงการกำหนดไว้ในเชิงคุณภาพ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น สามารถนำคำแนะนำจากที่ปรึกษาไปดำเนินการได้ - ผู้ประกอบการหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจในการดำเนินการตามที่ที่ปรึกษาแนะนำได้ เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พิจารณาตัวชี้วัดผลผลิต ผลลัพธ์ที่กำหนดในโครงการ และข้อมูลทุติยภูมิที่มี ได้แก่ ข้อมูลผลการดำเนินงานตามเอกสารรายงานผลการดำเนินงานของที่ปรึกษา เป็นต้น และหากข้อมูลผลการดำเนินงานไม่เพียงพอ จะใช้วิธีการสอบถามที่ปรึกษา/ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือผู้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติม ■ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ หรือจัดเก็บข้อมูล ณ สถานประกอบการ หรือการใช้แบบสอบถามสำรวจ (เฉพาะกรณีที่มีตัวชี้วัดผลผลิต ผลลัพธ์ที่ต้องสำรวจโดยใช้แบบสอบถามและไม่มีข้อมูลทุติยภูมิ) <ul style="list-style-type: none"> - วิธีการสำรวจ ทริสจะพิจารณาตามความเหมาะสม ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อมูลทุติยภูมิ เช่น รายงานหรือผลการติดตามประเมินของหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ 2) สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ 3) โทรศัพท์สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมหรือวิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสม 4) ส่งเจ้าหน้าที่ไปเก็บข้อมูล SME (สุ่ม) 5) การจัด Focus Group ผู้ประกอบการ SME หรือหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน 6) การส่งแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	ตัวอย่างการประเมินผลโครงการที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการหรือการส่งที่ปรึกษาไปปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต	แนวทาง/วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินผล
4.2 ผลลัพธ์ (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผลลัพธ์ เป็นการพิจารณาผลทั้งในมิติประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่าที่ได้รับจากการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของ SME ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากลเพิ่มขึ้น - ร้อยละของยอดขายหรือรายได้ที่เพิ่มขึ้น - ร้อยละของอัตราการผลิต (Productivity) ที่เพิ่มขึ้น - ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนจากการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินผลตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่โครงการกำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ■ การประเมินผลการให้คำปรึกษาแนะนำที่ที่ปรึกษาสามารถให้คำแนะนำ/แก้ไขปัญหาได้ตรงจุด เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการสามารถนำคำปรึกษาแนะนำไปใช้แก้ไขปัญหา/พัฒนาผลิตภัณฑ์/เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ - ประสิทธิภาพของสถานประกอบการเพิ่มขึ้น เช่น จำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น มีการสร้างหรือพัฒนาแบรนด์ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ การตลาด/แผนธุรกิจ เป็นต้น ■ การประเมินผลการให้คำปรึกษาแนะนำ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของยอดขายเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของอัตราการผลิตไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
4.3 ผลกระทบ (Impact)	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีความตระหนักหรือค่านึงถึงผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พิจารณาว่าผู้ประกอบการตระหนักหรือค่านึงถึงผลกระทบที่เกิดจากการเข้าร่วมโครงการว่าเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่

การประเมินผลโครงการตามแบบจำลองซีป (CIPP Model)	ตัวอย่างการประเมินผลโครงการที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการหรือการส่งที่ปรึกษาไปปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต	แนวทาง/วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินผล
4.4 ความยั่งยืนหรือความต่อเนื่องของโครงการ (Sustainability)	<ul style="list-style-type: none"> พิจารณาจากความต่อเนื่องหรือการคงอยู่ของผลลัพธ์ของโครงการเฉพาะในเชิงบวกหรือประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> พิจารณาจากความยั่งยืน/ความต่อเนื่องหรือการคงอยู่ของผลลัพธ์ ซึ่งสะท้อนผลกระทบในด้านบวกหรือประโยชน์จากการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ เช่น <ul style="list-style-type: none"> ผู้ประกอบการสามารถนำคำแนะนำ ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการไปใช้ได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการสามารถนำคำแนะนำ ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ไปใช้ในการต่อยอดธุรกิจด้วยตัวเอง

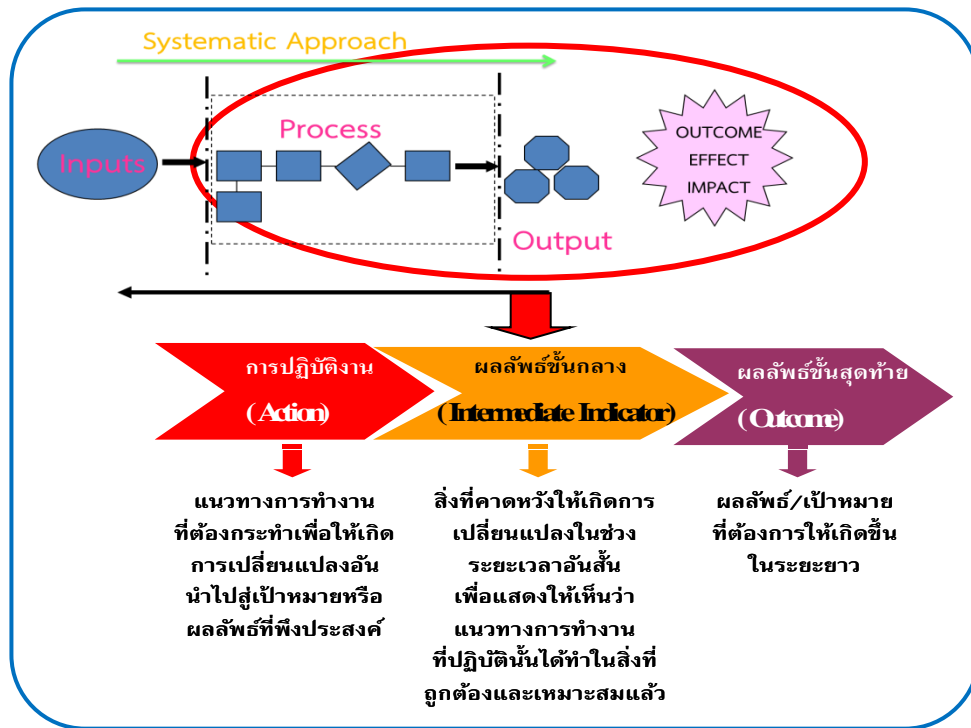
หมายเหตุ : ประเด็นในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของโครงการ/กิจกรรม

ประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่ได้จากการประเมินผลโครงการ ได้แก่ การค้นหาปัจจัยสนับสนุน ปัญหาอุปสรรค บทเรียนจากการประเมินผลโครงการ โดยจะมีการสรุปเป็นข้อสังเกต และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขและปรับปรุงโครงการ หรือการปรับปรุงแนวทางการอนุมัติและติดตามผลการดำเนินโครงการที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคตให้มีความเหมาะสมมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการฯ ในครั้งนี้

ทั้งนี้ แนวทางในการวิเคราะห์ และวิธีการได้มาซึ่งข้อมูลจะพิจารณาตามความเหมาะสม โดยจะใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิ และการสัมภาษณ์จากผู้รับผิดชอบโครงการ หากข้อมูลไม่เพียงพอจะมีการสุ่มสัมภาษณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบเพิ่มเติม เช่น SME ที่ปรึกษาที่พัฒนา โดยจะมีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม ดำเนินการจากโครงการภายใต้งบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 จำนวน 45 โครงการหลัก/69 โครงการย่อย

❖ แนวทางการกำหนดตัวชี้วัด

ในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ ที่ปรึกษาจะใช้ตัวชี้วัดและเป้าหมายเป็นเครื่องมือในการประเมินผล โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดตัวชี้วัด และวิธีการคำนวณ โดยใช้มุมมองตามทฤษฎีเชิงระบบ (Systematic Approach) ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.13 ให้สามารถสะท้อนผลการดำเนินงาน และผลสำเร็จที่เกิดขึ้น โดยมองความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบทั้งในระดับ Input Process Output และ Outcome และเพื่อให้ได้ตัวชี้วัดที่ใช้วัดผลสำเร็จของโครงการ

แผนภาพที่ 2.13 มุมมองตามทฤษฎีเชิงระบบ

จากแผนภาพดังกล่าวแสดงถึงการกำหนดตัวชี้วัดในระดับต่างๆ ของการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การเริ่มต้นกระบวนการโดยกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงปัจจัยนำเข้า (Input) ไปจนถึงประสิทธิภาพของกระบวนการ/กิจกรรม/ขั้นตอนของการดำเนินโครงการ (Process) จนกระทั่งได้ผลผลิตของโครงการ (Output) ไปจนถึงการสะท้อนผลลัพธ์ (Outcome) ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในระยะต่างๆ ของโครงการ หรือผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในช่วงระยะเวลา และภายหลังจากได้ผลผลิตของโครงการแล้ว

❖ หลักการกำหนดตัวชี้วัด

ในการกำหนดตัวชี้วัดในระดับต่างๆ นั้น ที่ปรึกษาจะใช้หลักการ SMART ได้แก่

S = Simple = ง่าย

M = Measurable = วัดได้

A = Accurate = ถูกต้อง แม่นยำ

R = Reasonable = สมเหตุ สมผล

T = Timeliness = ทันเวลา หรือเหมาะสมกับช่วงเวลาที่ดำเนินการประเมินผล

นอกจากนี้ จะพิจารณาถึงความเหมาะสมด้านคุณสมบัติของตัวชี้วัด เพื่อให้ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลนั้น สามารถสะท้อนผลการดำเนินโครงการและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติในการนำไปประเมินผล

❖ แนวทางการกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัด

ในการประเมินผลสำเร็จของโครงการนอกจากการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมแล้ว จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัด เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบผลการบรรลุเป้าหมาย หรือผลสำเร็จของตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน ซึ่งในเบื้องต้นที่ปรึกษาจะกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัดโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์และผลที่จะคาดว่าจะได้รับตามวัตถุประสงค์ในตัวโครงการ ทั้งนี้ หากเนื้อหาในโครงการที่จัดทำไว้ไม่ชัดเจน จะใช้วิธีการหารือกับเจ้าของโครงการ เพื่อกำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดให้สามารถวัดผลสำเร็จในระดับต่างๆ ของโครงการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการ

❖ กระบวนการจัดเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูล

■ รูปแบบที่ใช้ในการประเมินผลและกระบวนการจัดเก็บข้อมูล

รูปแบบในการประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือการประเมินผลเชิงปริมาณ และการประเมินผลเชิงคุณภาพ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

● การประเมินผลเชิงปริมาณ

เป็นการประเมินผลสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนบูรณาการฯ โดยการคำนวณผลคะแนนจะพิจารณาจากผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ/กิจกรรมที่มีหน่วยนับชัดเจน หรือสามารถคำนวณโดยใช้สูตรทางคณิตศาสตร์หรือหาค่าในทางสถิติได้ เช่น การนำผลผลิต/ผลลัพธ์ที่ได้จริงมาเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในตอนเริ่มต้นจัดทำโครงการ/กิจกรรม และคิดเป็นร้อยละ โดยในขั้นตอนการประเมินผลนั้น ที่ปรึกษาจะใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลจากหน่วยงานเจ้าของโครงการ, ข้อมูลในเอกสารที่ใช้ประกอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม, การสัมภาษณ์บุคลากรในหน่วยงานเจ้าของโครงการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รวมถึงมีการเก็บข้อมูลภาคสนาม และการเก็บข้อมูล ณ สถานที่ประกอบการ (Site Visit) เพื่อเก็บรวบรวม และสอบถามความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ตรวจสอบจากเอกสารหลักฐาน กับผลที่ได้รับของโครงการ/กิจกรรม

● การประเมินผลเชิงคุณภาพ

เป็นการประเมินผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ (ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการ) อาศัยการบูรณาการหลายเครื่องมือ/วิธีเข้าด้วยกัน ประกอบด้วย การ Survey เป็นการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ/กิจกรรมโดยใช้แบบสอบถาม นอกจากนี้ยังได้จัดทำตารางสรุปผลคะแนน หรือ Scoring Matrix ซึ่งเป็นแบบฟอร์มตารางการให้คะแนนตามประเด็นการประเมินผลและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้พร้อมสรุปผลคะแนน และมีการใช้ระบบการให้คะแนนแบบ Point System โดยสามารถประมวลและสรุปผลการประเมินและแสดงความแตกต่างของผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมในแต่ละโครงการ/กิจกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ความหมายของผลคะแนนแต่ละระดับ เพื่อสะท้อนคุณภาพและระดับความสำเร็จของการดำเนินโครงการได้ชัดเจน

■ การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลโดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเกณฑ์การให้คะแนนของทุกตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในรายโครงการ/กิจกรรมภายใต้กรอบการประเมินผลโครงการแล้วเสร็จ ที่ปรึกษาจะสรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 4 ด้าน เพื่อสะท้อน “ระดับความสำเร็จของการดำเนินโครงการ” ทั้งในด้านบริบท หรือ ความเหมาะสมในการออกแบบโครงการ (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลที่ได้รับ (Product) โดยมีระบบการให้คะแนน และความหมายของผลการประเมิน ดังนี้

ความหมายของผลการประเมินระดับความสำเร็จของโครงการฯ	เทียบเท่ากับระดับคะแนน
ดีมาก	4.5000 - 5.0000
ดี	3.5000 - 4.4999
ปานกลาง	3.0000 - 3.4999
พอใช้	2.5000 - 2.9999
ควรปรับปรุง	ต่ำกว่า 2.5000

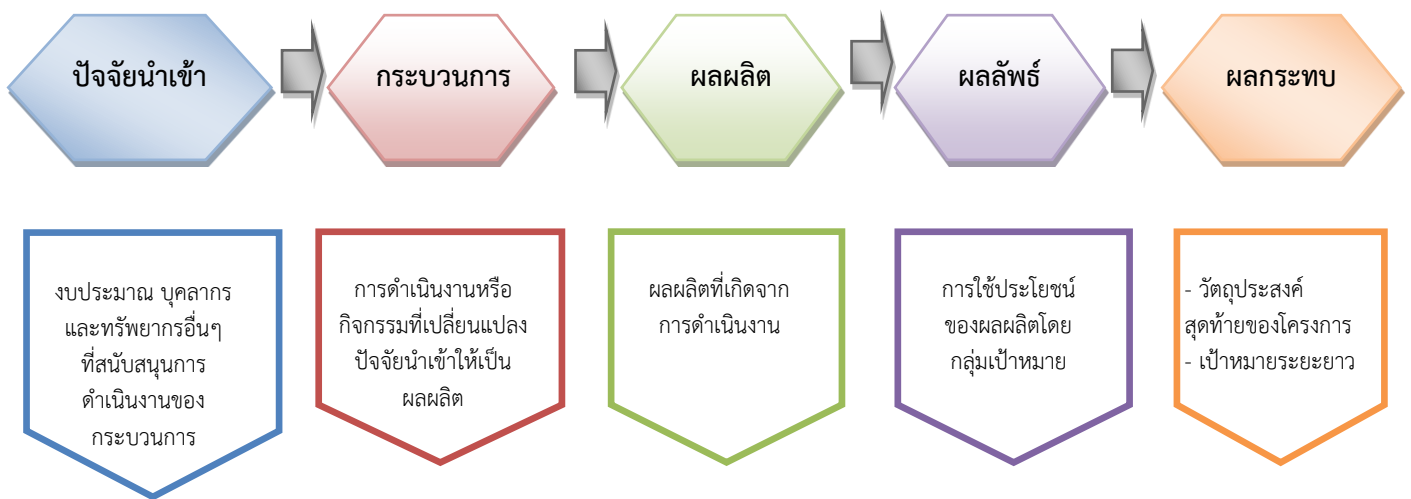
สำหรับช่วงปรับเกณฑ์การให้คะแนน (Interval) หรือความห่างของคะแนนในแต่ละระดับคะแนน จะกำหนดไว้ไม่เท่ากัน เนื่องจากมีสมมติฐานว่าในเบื้องต้น โครงการทั้งหมดควรจะต้องมีคุณสมบัติหรือลักษณะของโครงการในขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปที่โครงการควรจะมี เช่น ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ซึ่งลักษณะขั้นพื้นฐานที่โครงการควรจะมีจะถูกนำไปกำหนดไว้ที่ระดับคะแนน ไม่ต่ำกว่า 2.5000 คะแนน หรือเป็นเกณฑ์ผ่าน คือเป็นเกณฑ์ในระดับพื้นฐานที่โครงการ ควรีระดับความสำเร็จในเบื้องต้นได้ ส่วนผลสำเร็จในระดับที่ดีมากคือมีผลคะแนนในภาพรวมของการดำเนินโครงการ ตั้งแต่ระดับ 4.5000 ขึ้นไป หมายถึงโครงการจะต้องมีผลคะแนนจากการประเมินผลในตัวชี้วัดที่มีระดับความสำเร็จค่อนข้างโดดเด่น หรือเกินกว่าเป้าหมายหรือดีกว่าผลการดำเนินงานโดยทั่วไปหรือมีคุณลักษณะเหนือกว่าลักษณะขั้นพื้นฐานที่โครงการควรจะมีโดยสามารถแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จได้ในระดับที่โดดเด่นในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่การริเริ่มจัดทำโครงการ การนำโครงการไปปฏิบัติ และผลสำเร็จที่เป็นไปตามเป้าหมายและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าและมีข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐานในเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ ที่สามารถบริหารจัดการหรือดูแลให้มีความต่อเนื่องได้อย่างเหมาะสมตามลักษณะของตัวโครงการและผลผลิต ผลลัพธ์ ซึ่งเกณฑ์การประเมินผลที่จะแสดงถึงระดับความสำเร็จดังกล่าว โดยส่วนใหญ่จะถูกกำหนดไว้ที่ระดับคะแนนตั้งแต่ 4.0000 - 5.0000 หากโครงการ ดำเนินการได้มีผลสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนดในทุกๆ ด้าน จึงจะมีผลคะแนนในภาพรวมสูงกว่าโครงการที่มีการดำเนินการเป็นไปตามลักษณะขั้นพื้นฐานทั่วไปที่ทุกโครงการควรมีหรือแสดงผลสำเร็จได้

อย่างไรก็ตาม การประเมินผลตามกรอบการประเมินผลนี้จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดในการแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์หรือผลกระทบในระยะยาว โดยมีสาเหตุจากช่วงเวลาที่ที่ปรึกษาเข้าไปทำการประเมินผล ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว บางโครงการอาจยังไม่สามารถแสดงผลลัพธ์ หรือผลกระทบได้ชัดเจนเท่าที่ควร จึงอาจส่งผลให้มีผลคะแนนในตัวชี้วัดในด้านที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับที่ “ควรปรับปรุง” ทั้งนี้ ที่ปรึกษาจะสรุปสาเหตุดังกล่าวไว้เป็นข้อสังเกตในรายงานสรุปผลการประเมินต่อไป

▪ การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเกิดจากการดำเนินโครงการและ
 ความคุ้มค่า

ในการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และความคุ้มค่าของการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม
 ที่ปรึกษาจะพิจารณาจากมูลค่าของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเทียบกับต้นทุนงบประมาณใน
 การดำเนินโครงการ โดยมีแนวทางและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมูลค่าผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินการ
 โครงการ/กิจกรรมภายใต้โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการที่แล้วเสร็จ ดังนี้

❖ แนวทางและวิธีการประเมินมูลค่าผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงาน

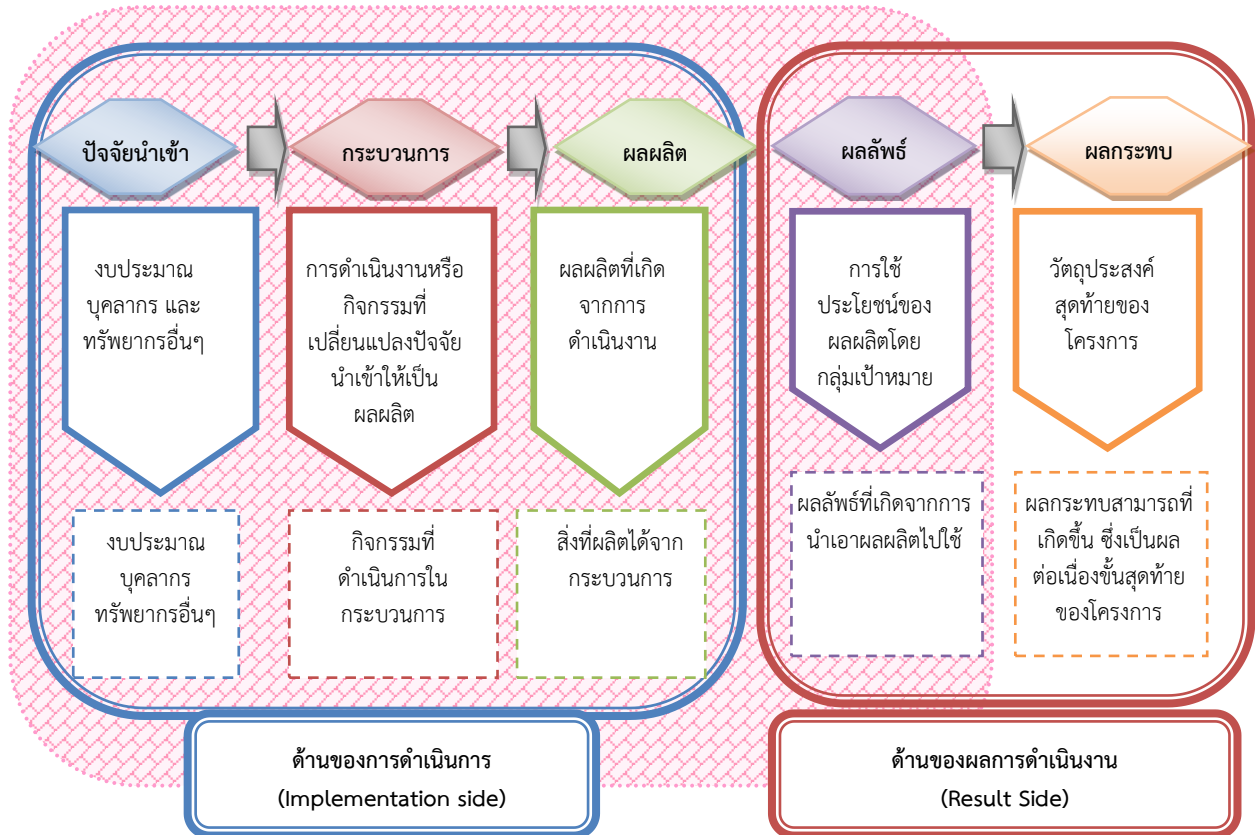
แผนภาพที่ 2.14 หลักการห่วงโซ่ของผลการดำเนินงาน (Result Chain)

การประเมินผลกระทบของโครงการ/กิจกรรม จะใช้หลักการห่วงโซ่ของผลการดำเนินงาน (Results Chain) เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถนำไปประเมินโครงการได้หลายประเภท แสดงผลการประเมินได้อย่าง ชัดเจน โดยเป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงผลไปตามปัจจัยและกระบวนการที่มีผลต่อประเด็นที่จะศึกษา โดยพิจารณาจาก ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ที่โครงการนั้น มีปฏิสัมพันธ์โดยตรง (Responsible Interacts) ซึ่งนำไปสู่ผลกระทบ (Impact) ตามวัตถุประสงค์โครงการ

การประเมินจะพิจารณาการดำเนินงานโดยเริ่มตั้งแต่การประเมินทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินกิจกรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ไปยังผลกระทบหรือผลลัพธ์ขั้นสุดท้าย จากหลักการดังกล่าวสามารถแบ่งส่วนประกอบของห่วงโซ่ของผลการดำเนินงาน (Result Chain) ออกเป็น 2 ด้านหลัก ได้แก่

1. Implementation part ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กิจกรรม (Activities) ผลผลิต (Outputs) ซึ่ง Implementation part คือการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ได้มีการวางแผนไว้ มีการนำเข้าทรัพยากรลงในระบบ มีการดำเนินงานตามกิจกรรม และได้ผลผลิตตามเป้าหมายของแผนงานตาม โครงการ

2. Results part ประกอบด้วย ผลลัพธ์ (Outcomes) ผลกระทบหรือผลลัพธ์ขั้นสุดท้าย (Impact or Final Outcomes) ซึ่ง Results part คือ ผลที่คาดหวัง ขึ้นกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างด้าน Implementation part ที่มีต่อด้านของผู้รับผลประโยชน์ (Beneficiaries) และสามารถแปรเปลี่ยนไปตามพฤติกรรมของผู้รับผลประโยชน์และสถานการณ์ที่แวดล้อมโครงการ

แผนภาพที่ 2.15 ด้านของการดำเนินการ (Implementation side) และด้านของผลการดำเนินงาน (Result Side)

เมื่อพิจารณาส่วนประกอบที่ 2 ได้แก่ ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งเป็นด้านของผลลัพธ์ (Result side) จะเห็นว่าระบบการติดตามและประเมินผลภาครัฐที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังไม่ครอบคลุมในส่วนนี้โดยสาเหตุสำคัญ คือ การดำเนินการจนปรากฏผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการได้ชัดเจนอาจต้องใช้ระยะเวลาานาน และอาจต้องติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ยาวนานหลายปี เพื่อที่จะเห็นผลของโครงการที่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ หากพัฒนาแบบจำลอง (Model) ที่สามารถประเมินผลลัพธ์ผลกระทบได้จากด้านดำเนินการ (Implementation side) จะทำให้ระบบการติดตามและประเมินผลภาครัฐมีความครบถ้วน สมบูรณ์มากขึ้น

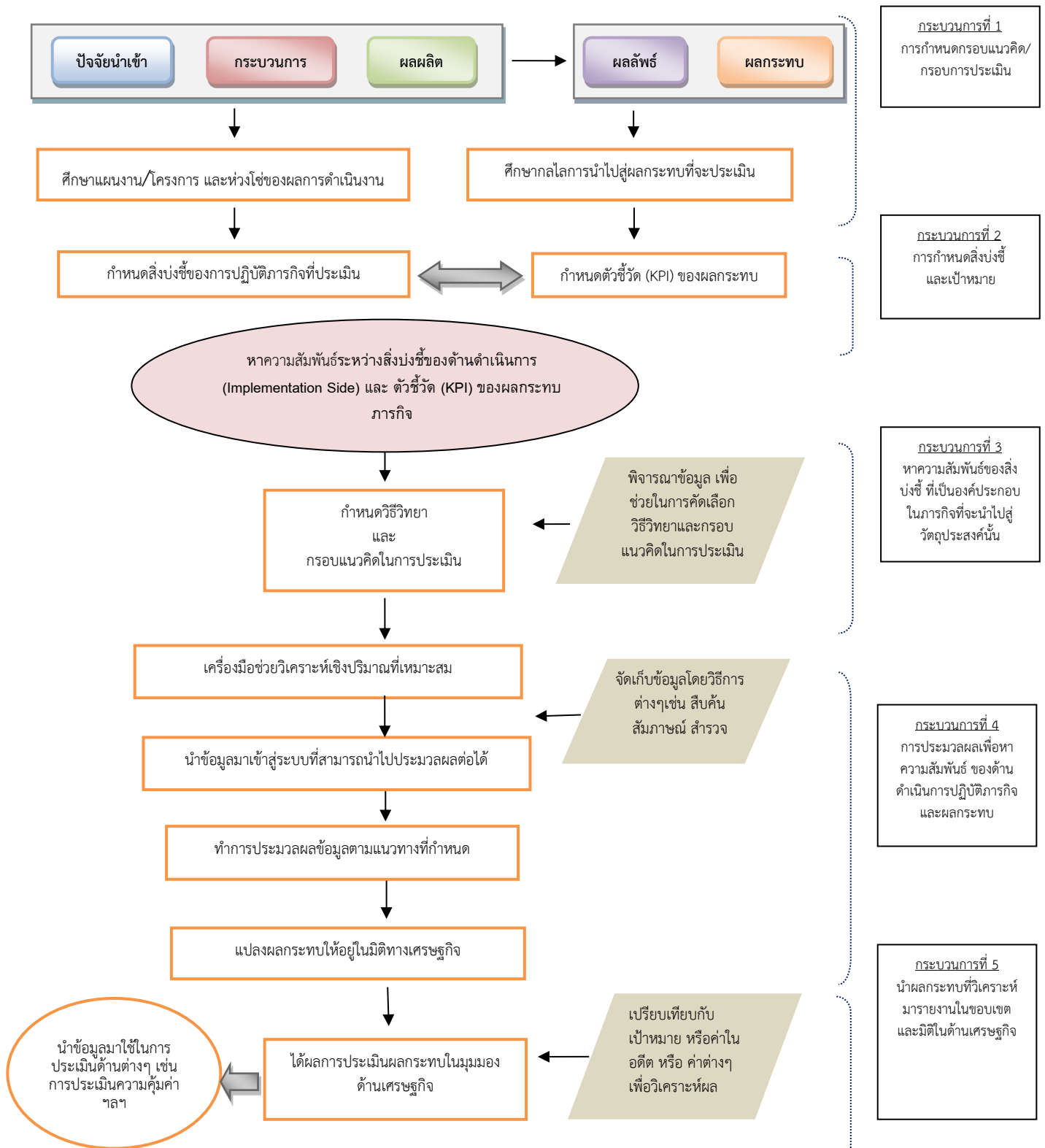
❖ กระบวนการประเมินผลกระทบ

สำหรับกระบวนการประเมินผลกระทบ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ คือ

1. วิเคราะห์พันธกิจหลักขององค์กรกับห่วงโซ่ของการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการที่อยู่ภายในหน่วยงานว่าส่งผลกระทบกับจุดประสงค์/ยุทธศาสตร์ เป้าหมายอย่างไร ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีนัยสำคัญสูงมากน้อยเพียงไร และข้อมูลอื่นๆ ประกอบกัน เพื่อให้ได้แผนงาน/โครงการ ที่จะนำมาประเมินที่เหมาะสม
2. ศึกษาห่วงโซ่ของการดำเนินงานที่เหมาะสมกับแผนงาน/โครงการที่คัดเลือกมาประเมิน โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของกระบวนการที่นำไปสู่วัตถุประสงค์และผลกระทบ
3. กำหนดกรอบแนวคิดและวิธีวิทยาในการประเมิน ตัวชี้วัดของผลกระทบที่มีความชัดเจนสามารถวัดผลได้
4. การหาความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบในภารกิจที่นำไปสู่ผลกระทบ และนำไปสู่ผลการประเมิน
5. กำหนดข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน และการได้ข้อมูลเหล่านั้น เช่น การสัมภาษณ์ การสำรวจ การค้นคว้า การสืบค้นจากฐานข้อมูล ฯลฯ
6. กำหนดวิธีการประมวลผล การประเมินผลกระทบ และวิเคราะห์ผลการประเมิน

❖ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบ

การประเมินผลกระทบ ประกอบด้วยกระบวนการในการวิเคราะห์การปฏิบัติภารกิจ การกำหนดตัวชี้วัดและตัวแปร การวิเคราะห์เชิงปริมาณและคุณภาพ การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ โดยใช้แบบจำลอง วิธีวิทยา เครื่องมือทางสถิติ เพื่อใช้ในการประมวลผล ตลอดจนนำหลักเกณฑ์ต่างๆ มาประยุกต์เพื่อให้สามารถประเมินผลกระทบตามที่ต้องการได้ กระบวนการวิเคราะห์แบ่งได้ตามขั้นตอนหลักในแผนภาพที่ 2.16

แผนภาพที่ 2.16 กระบวนการประเมินผลกระทบ

กระบวนการที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิด/ขอบเขตในการประเมิน

โดยเริ่มจากการศึกษาแผนงาน/โครงการห่วงโซ่ของผลการดำเนินงาน และกลไกในการไปสู่ผลกระทบ (เช่น ปัจจัย ขั้นตอน การนำผลผลิตไปใช้ ก่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบอย่างไร ฯลฯ) เพื่อหาผลกระทบตามมิติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของภารกิจนั้น และหาเหตุผลของการดำเนินงานตามภารกิจซึ่งนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ และนำไปสู่ผลกระทบที่ต้องการ โดยใช้หลักการของห่วงโซ่ของผลกระทบ (Results Chain Model)

กระบวนการที่ 2 การกำหนดสิ่งบ่งชี้ ตัวชี้วัด (KPI) และเป้าหมาย

หลังจากที่วิเคราะห์หรือกำหนดวัตถุประสงค์ได้ชัดเจนเหมาะสมแล้ว จึงนำวัตถุประสงค์ที่เป็นประเด็นหลักในการประเมินมาทำการขยายความชัดเจน โดยการแปลงเป้าหมายหรือนโยบายให้สามารถกำหนดเป็นตัวชี้วัด (KPI) ของผลกระทบที่พิจารณาที่สามารถวัดผลได้ โดยอยู่ในรูปมูลค่าเศรษฐกิจ

การกำหนดตัวชี้วัดจะพิจารณาขอบเขตในการดำเนินงาน จุดประสงค์ในการดำเนินงาน ผลกระทบที่ต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งมีคุณลักษณะที่ชัดเจน ตรวจสอบและประเมินผลได้ หลังจากนั้นจึงมีการกำหนดรายละเอียด เช่น หน่วยวัด เป้าหมาย วิธีการเก็บข้อมูล

ในการประเมิน จะมีการหาความสัมพันธ์ของสิ่งบ่งชี้การปฏิบัติภารกิจกับตัวชี้วัดผลกระทบเพื่อพิจารณาว่าผลจากการดำเนินงานนั้น เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผลกระทบอย่างไร และอาจต้องใช้การวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกัน

กระบวนการที่ 3 หาความสัมพันธ์ของตัวชี้วัด (KPI) ที่เป็นองค์ประกอบในภารกิจที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์

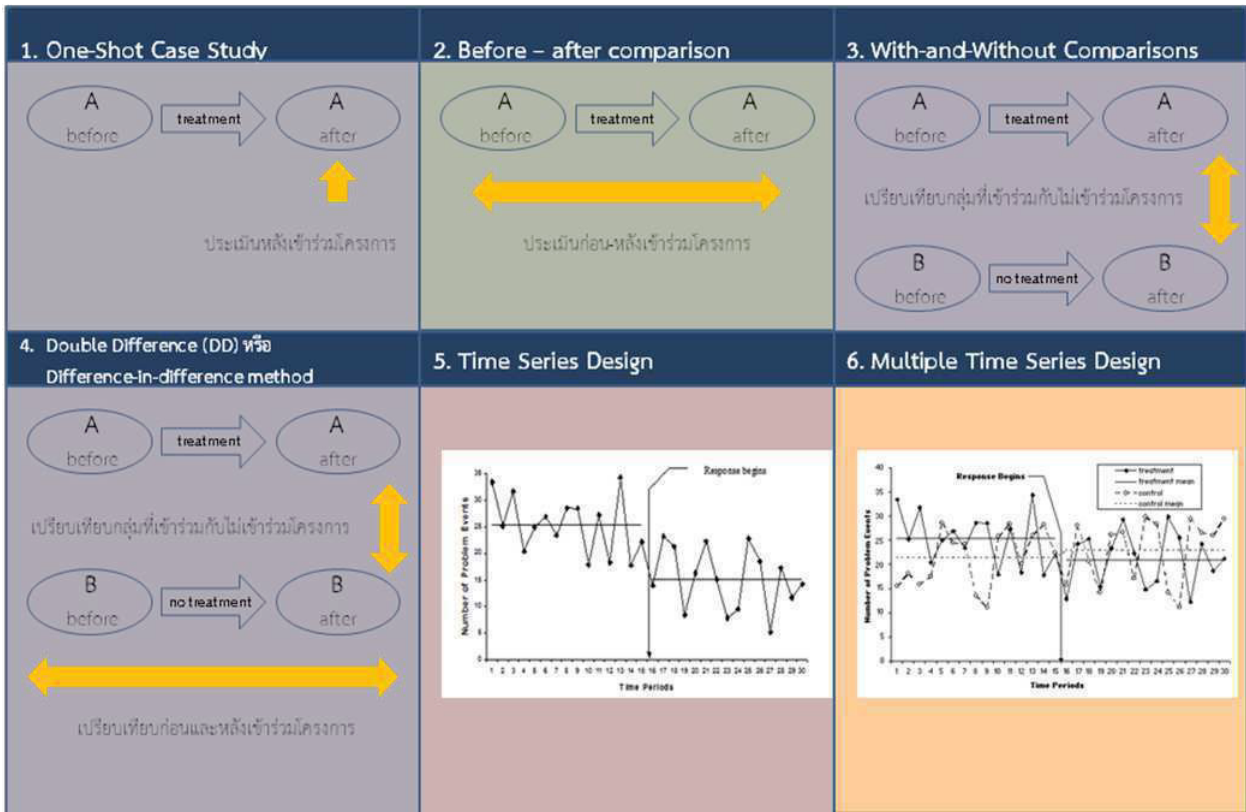
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรในส่วนของ implement side และตัวชี้วัดในส่วนของ result side ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยมีการกำหนดวิธีวิทยาตามความเหมาะสม

การสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นตัวแทนของผลผลิตจากการปฏิบัติภารกิจ กับสิ่งที่เป็นตัวแทนของผลกระทบ ซึ่งก็คือตัวชี้วัด (KPI) ที่เราคัดเลือกมาเพื่อหาความสัมพันธ์ของภาค implement และภาคของ result side

เนื่องจากการประเมินแต่ละกรณีมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านของจุดประสงค์ ข้อมูลที่มีในปัจจุบัน และข้อมูลย้อนหลัง กลุ่มประชากรที่มีอยู่ และอื่นๆ ดังนั้น จึงต้องเลือกวิธีวิทยา (Methodology) ในการประเมินให้มีความเหมาะสมกับองค์ประกอบที่กล่าวข้างต้น

วิธีวิทยาในการวิเคราะห์และการประเมินผลกระทบ

ในการประเมินผลกระทบของโครงการ เราอาจใช้เทคนิคของหลักการวิจัยเชิงทดลอง มาช่วยในการวิเคราะห์ ในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต้นที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยประกอบกันกับการเทียบเคียง เพื่อหาความสัมพันธ์ ความเป็นสาเหตุของตัวแปร ซึ่งนำไปสู่การอธิบายเชิงเหตุผล วิธีการนำมาใช้มีด้วยกันหลายแบบ โดยอธิบายได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2.17 วิธีวิทยาในการวิเคราะห์และการประเมินผลกระทบ

- **One-Shot Case Study** : วิเคราะห์จากกลุ่มที่ได้รับผลจากโครงการเพียงกลุ่มเดียว โดยหลังจากที่ได้ดำเนินโครงการแล้วจึงศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับตัวแปรในกลุ่มที่ได้รับผลจากโครงการว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร
- **Before-after comparison** : มุ่งเน้นการดำเนินการโดยมีกลุ่มเข้าร่วมโครงการเพียงกลุ่มเดียว แต่ดำเนินการสังเกต (Observation) ผู้เข้าร่วมโครงการ ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ
- **With-and-Without Comparisons** : การวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบกลุ่มเข้าร่วมโครงการและกลุ่มควบคุม โดยการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มเข้าร่วมโครงการ
- **Double Difference (DD)/ Difference - in - difference method** : เป็นวิธีการที่เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มเข้าร่วมโครงการทั้งก่อนและหลังการใช้มาตรการ พร้อมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการใช้มาตรการระหว่างกลุ่มเข้าร่วมโครงการและกลุ่มควบคุมด้วย
- **Time Series Design** : วิธีการที่ใช้หลักการวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลจากโครงการโดยมีการเก็บข้อมูลหลายครั้งในช่วงเวลาที่ต่างกันทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการเพื่อให้ทราบการพัฒนาของกลุ่มในช่วงเวลาที่ต่างกันหลังจากนั้นจึงนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ทำให้ทราบการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มเข้าร่วมโครงการ
- **Multiple Time Series Design** : วิธีการที่ใช้หลักการวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลจากโครงการโดยมีการเก็บข้อมูลหลายครั้งในช่วงเวลาที่ต่างกันทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ และนำเอาข้อมูลของกลุ่มอื่นๆ มาเปรียบเทียบ

กรอบแนวทางเบื้องต้นที่ช่วยในการคัดเลือกวิธีวิทยาเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติควรต้องมีการหารือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิเคราะห์อีกครั้ง ซึ่งอาจต้องพิจารณาปัจจัยอื่นๆ มาประกอบ

กระบวนการที่ 4 การประมวลผลเพื่อหาความสัมพันธ์ของด้านดำเนินการและผลกระทบ

เป็นการนำเอาวิธีการในการประมวลผล หาความสัมพันธ์ ระหว่างการปฏิบัติภารกิจของโครงการกับผลกระทบที่เกิดขึ้นมาทำการคำนวณ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติต่างๆ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีต่อผลกระทบ การกำหนดตัวแปรและสมการความสัมพันธ์เพื่อการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ในกรณีที่ผลกระทบที่ได้ยังไม่ได้เป็นผลกระทบในเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจ อาจต้องทำการแปลงให้เป็นมุมมองทางเศรษฐกิจเสียก่อนโดยใช้วิธีการต่างๆ

การแปลงผลกระทบให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ

เนื่องจากการระบุผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานอาจมีรูปแบบอื่นที่มีใช้รูปแบบของตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจ แต่อาจเป็นด้านอื่นๆ เช่น ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ การประเมินผลกระทบของการปฏิบัติภารกิจเหล่านี้จึงอาจต้องทำการแปลงหน่วยวัดที่เกิดขึ้นเดิมให้เป็นหน่วยวัดในเชิงเศรษฐกิจ

ตัวอย่างของเครื่องมือสำหรับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น

1) วิธีการวัดการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพการผลิต (Change in Productivity Approach)

เป็นวิธีการวัดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นที่ส่งผลต่ออีกสิ่งหนึ่ง แล้วเรานำผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้นนำมาวัดมูลค่าทางการตลาด หลักการของการวัดนี้ คือ การวัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต (ในเชิงปริมาณ) โดยเป็นสินค้าหรือบริการที่มีการซื้อขายกันในตลาดและมีมูลค่าทางการตลาดที่สามารถวัดเป็นตัวเงินอยู่แล้ว

ตัวอย่างเช่น การประเมินโครงการพัฒนาพื้นที่ทางการเกษตร มีผลกระทบคือ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เราสามารถนำมาคำนวณโดยนำเอาผลผลิตที่เพิ่มขึ้น กับ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ มาแปลงหน่วยให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ประเมินจากราคาผลผลิตต่อไร่ (ล้านบาท/ไร่) (ใช้ราคาผลผลิตต่อไร่ที่มีการซื้อขายในตลาด) แล้วนำจำนวนไร่ที่ได้รับผลจากโครงการ (จำนวนไร่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตได้) มาคูณ จะได้จำนวนมูลค่าทางเศรษฐกิจจากโครงการ เป็นต้น

2) วิธีการวัดความพึงพอใจเปิดเผย (Revealed Preferences)

เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินสามารถใช้ราคาตลาด หรือใช้มูลค่าตัวแทนซึ่งการประเมินโดยใช้ราคาตลาดได้ โดยมีสมมติฐานว่า ราคาซื้อขาย ในตลาดจะสะท้อนมูลค่าของสิ่งนั้น

วิธีการนี้มักใช้ประเมินทรัพยากรที่มีการใช้ประโยชน์และมีการซื้อขายผ่านระบบตลาดโดยตรง ตัวอย่างเช่น ประเมินมูลค่าของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล จากผลผลิตทางประมงที่ได้ในพื้นที่อนุรักษ์ เป็นต้น

หลักการในการนำเอามูลค่าจากราคาของการซื้อขายที่เกิดขึ้นในตลาด มาเทียบเคียงกันเพื่อให้ได้มูลค่าของสิ่งที่ต้องการมีวิธีการดังนี้

- Market Value Approach คือ ถ้ามราคาตลาด เฉพาะที่มีการซื้อขายในตลาดจริง
- Cost Approach คือ เป็นราคาที่ใช่ไป เพื่อให้ได้สิ่งนั้นมา

- Income Approach คือ เป็นราคาที่ได้รับ เมื่อขายสิ่งนั้นไป
- Benefit transfer approach คือ นำค่าใช้จ่าย หรือ รายได้ ที่เทียบเคียงกับสิ่งที่เราต้องการจะประเมินมูลค่ามาใช้

3) การประเมินทางตรง (Stated Preference)

หมายถึง การประเมินที่ได้จากการสำรวจสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบระบุว่า มีความพึงพอใจยินดีที่จะจ่ายเพื่อให้ได้สิ่งนั้น หรือเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้นแล้ว ผู้ตอบมีความเต็มใจที่จะจ่ายเงินเป็นมูลค่าเท่าใด โดยทั่วไปจะใช้วิธีการประเมินทางตรง เมื่อไม่สามารถใช้วิธีการประเมินทางอ้อมได้ เนื่องจากเป็นสินค้าสาธารณะไม่มีการซื้อขายในตลาด และไม่มีราคาที่จะเสนอด้วยมูลค่าเป็นตัวเงินได้ ตัวอย่างเช่น สอบถามนักท่องเที่ยวว่า หากชายหาดนี้ถูกฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน เขายินดีที่จะจ่ายเพิ่มเท่าใดเพื่อการมาพักผ่อนที่ชายหาดที่สวยงามแห่งนี้ และสำรวจโดยสอบถามว่าจะมีผู้เปลี่ยนใจจากการไปพักผ่อนที่ชายหาดอื่นเข้ามาพักผ่อนที่ชายหาดนี้แทนจำนวนเท่าใด

แม้ว่าสินค้า/บริการที่ประเมินจากวิธี Stated Preference จะไม่ใช่สิ่งที่มีการซื้อขายในท้องตลาด แต่สามารถตั้งคำถามที่เทียบเคียงมูลค่าสมมติเพื่อให้ได้มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เทียบเคียงได้ โดยมีหลักการต่างๆ ดังนี้

- Cost Approach คือ ถ้ามองเงินที่ยินดีจ่าย เพื่อให้ได้สิ่งนั้นมา (Willingness to pay : WTP)
- Replacement Cost method คือ ถ้าหากจะทำให้เกิดสิ่งนั้นๆตามที่ต้องการ จะต้องใช้เงินเท่าไร
- Income Approach คือ ถ้ามองราคาที่ยินดีขาย เมื่อขายสิ่งนั้นไป (Willingness to Accept: WTA)

กระบวนการที่ 5 นำผลกระทบที่วิเคราะห์มารายงานในขอบเขตและมิติในด้านเศรษฐกิจ

โดยการวิเคราะห์และรายงานผล โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ค่าต่างๆ ในอดีต หรือ ค่าเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นๆ ฯลฯ เพื่อให้สามารถบ่งชี้ได้ว่า การปฏิบัติการกิจการก่อให้เกิดผลสำเร็จตามกำหนดและ ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่งผลมากหรือน้อยต่อประชากรหรือพื้นที่ที่ต้องการเพียงไร

การเปรียบเทียบกับค่าอ้างอิงหลายรูปแบบ เช่น

1. การกำหนดเป้าหมายเทียบกับแผนงาน (ในกรณีมีแผนงานซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายชัดเจน เป้าหมายมีความเหมาะสม)
2. การกำหนดค่าเป้าหมาย เทียบกับค่ามาตรฐาน ค่าอ้างอิงต่างๆ ที่ได้รับการยอมรับแล้ว
3. การกำหนดค่าเป้าหมาย เทียบกับกลุ่มอื่นๆ ที่มีการดำเนินงานโครงการอื่นๆ ที่ดำเนินการคล้ายคลึงกัน หรือเทียบกับคู่แข่ง
4. การกำหนดค่าเป้าหมาย เทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต
5. การกำหนดค่าเป้าหมาย เทียบกับกลุ่มอื่นๆ ที่ไม่มีการดำเนินโครงการ

หลังจากนี้แล้ว จะนำผลการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบมาใช้ ตัวอย่างเช่น การนำมากำหนดเป้าหมาย เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานในโครงการต่างๆ หรือการนำมาใช้เพื่อการประเมินความคุ้มค่า ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร หรือประเด็นอื่นๆ ต่อไป

สำหรับตารางที่ 2.4 ถือว่าเป็นตารางต้นแบบสำหรับการวิเคราะห์เพื่อประเมินผลกระทบ เนื่องจากการศึกษาการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อ (Intervention) และ Result chain ที่กระทำต่อห่วงโซ่ผลกระทบภายใต้โครงการต่างๆ ของหน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการ โดยครอบคลุมประเภทกิจกรรมต่างๆ ของทุกโครงการ ซึ่งจะช่วยให้สามารถทำการจัดกลุ่มและหาความสัมพันธ์ร่วมกันของการปฏิบัติการ และผลจากการปฏิบัติการของหน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการได้ทุกโครงการ

แม้ว่าตารางต้นแบบนี้จะสามารถครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทุกโครงการในหน่วยงาน ภายใต้แผนบูรณาการ แต่เนื่องจากห่วงโซ่ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับโครงการแตกต่างกัน มุ่งเน้นจุดประสงค์ที่ แตกต่างกัน ส่งผลต่อขั้นตอนการดำเนินงานแตกต่างกัน จึงต้องหาความเชื่อมโยงระหว่าง การปฏิบัติ ภารกิจที่เกี่ยวข้อง (Intervention (W)), ด้านการดำเนินงาน (Implementation side (X)) และด้าน ผลของการดำเนินงาน (Result side (Y)) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) อธิบาย ทิศทางและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปรว่ามีอิทธิพลต่อกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะทำให้ทราบถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร W, X และ Y ที่เกิดขึ้นภายในห่วงโซ่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 2.4 ตัวอย่างตารางแสดงห่วงโซ่ของผลกระทบ (Result Chain) ในภาพรวมของการส่งเสริม SME ในรูปแบบต่างๆ

การปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้อง (Intervention)	ด้านการดำเนินงาน (Implementation Side)							ด้านผลของการดำเนินงาน (Result side)		
	ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental)		ปัจจัยนำเข้า (Input)		กระบวนการ (Process)	ผลผลิต (Output)		ผลลัพธ์ (Outcome)		ผลกระทบ (Impact)
O	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
การปฏิบัติการกิจของหน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต	การพัฒนาองค์กร/ระบบการผลิต	พัฒนาเครือข่ายห่วงโซ่การผลิตการค้า	พัฒนากลยุทธ์วางแผนงานการบริหารจัดการ	พัฒนาความรู้และทักษะผู้ประกอบการ	ปรับปรุงกระบวนการผลิต	การตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามตลาด	พัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์	ผลลัพธ์	ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ	ผลกระทบทางเศรษฐกิจ
<ul style="list-style-type: none"> ● การให้ความรู้ <ul style="list-style-type: none"> - การอบรม - การรวบรวมองค์ความรู้ - การบรรยาย - การสัมมนา - การทำเวิร์คชอป - การให้คำปรึกษา - การดูงาน ● การให้เทคโนโลยี <ul style="list-style-type: none"> ● การอบรม ● การให้เทคโนโลยีไปใช้ เช่น software ระบบIT ● ต้นแบบเครื่องมือการผลิต หรือต้นแบบผลิตภัณฑ์ ● การประกวดนวัตกรรม ● การรวบรวม/เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดตั้งองค์กร/ระบบการผลิต ● การจัดโครงสร้างองค์กร/กลุ่มธุรกิจ/ระบบการผลิต ● การรวมหุ้นในกลุ่มหรือกองทุน ● การลงทุนใหม่ (ส่งเสริมการลงทุน ชักนำนักธุรกิจมาลงทุน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● สร้างเครือข่ายของห่วงโซ่การผลิต ● Supply chain ที่เป็นเครือข่าย/พันธมิตร ใน value chain <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายเพื่อพัฒนา - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - การ Benchmarking - ศูนย์รวมที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ ● Business matching ● การเข้าถึงแหล่งทุนแหล่งความรู้แหล่งแรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ● แผนงานกลยุทธ์ <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนกลยุทธ์ระดับองค์กร ● การบริหารจัดการระบบในองค์กร <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารระบบการผลิต - การบริหารการเงินและการลงทุน - การบริหารด้านการตลาด และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับตลาด - การบริหารทรัพยากรมนุษย์/ต้นทุนมนุษย์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การบริการข้อมูล ● การพัฒนาการบริหารจัดการข้อมูล ● การพัฒนาทักษะของบุคคลในการผลิต <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำบัญชีต้นทุน - การวิเคราะห์ต้นทุน ● เทคโนโลยีนำไปสู่นวัตกรรม <ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ - การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผลัก - การปรับปรุงการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> ● นวัตกรรมการผลิต <ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคใหม่ - เทคโนโลยีใหม่ ● การปรับปรุงกระบวนการ (ลดขั้นตอน ปรับสร้างคุณค่าจากกระบวนการใหม่ new process Re-engineer) ● คุณภาพการผลิต <ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมมาตรฐานการผลิต - การกำหนดมาตรฐาน - การตรวจรับรอง 	<ul style="list-style-type: none"> ● การทดสอบตลาดเพื่อหาความต้องการของลูกค้าและนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ ● การนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อช่องทางต่างๆ <ul style="list-style-type: none"> - งานแสดงสินค้า - การพบปะคู่ค้า - Social Media 	<ul style="list-style-type: none"> ● นวัตกรรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ <ul style="list-style-type: none"> - การเพิ่มคุณค่าให้ผลิตภัณฑ์เดิม ● ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานตามความต้องการตลาด ● การสร้างภาพลักษณ์สินค้า ● ผลิตภัณฑ์มีต้นทุนต่ำ ● สร้างผลิตภัณฑ์สู่ตลาดใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การปรับปรุงประสิทธิภาพ <ul style="list-style-type: none"> - ลดความสูญเสียในระบบผลิต (เวลา แรงงาน ต้นทุน ของเสีย พลังงาน วัสดุสิ้นเปลือง) - ลดต้นทุนจม - ลดสต็อก ● Turnover ratio ● ยอดขาย/รายได้เพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● ราคาต่อหน่วย ● ต้นทุนต่อหน่วย ● ยอดขาย ● ยอดสั่งซื้อ ● ส่วนแบ่งตลาด ● กำไรต่อหน่วย ● รายได้ ● ผลิตภัณฑ์ใหม่/ตลาดใหม่ ● การลงทุนขยายกิจการที่เพิ่มขึ้น ● การจัดตั้งธุรกิจ/การขยายฐานธุรกิจ/การขยายการลงทุน ● การสร้างเครือข่ายการร่วมทุน การ synergy 	<ul style="list-style-type: none"> ● การลงทุน ● มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ/GDP ขยายตัว ● กำไรธุรกิจ ● รายได้ต่อปี ● ผลกระทบทางอ้อม <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นอยู่ดีขึ้น - ประชาชนมีอาชีพเสริมไม่ต้องละทิ้งถิ่นฐาน ● การจ้างงานลด/เพิ่ม ● การกระจายรายได้/ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

การปฏิบัติการกิจ ที่เกี่ยวข้อง (Intervention)	ด้านการดำเนินงาน (Implementation Side)							ด้านผลของการดำเนินงาน (Result side)		
	ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental)		ปัจจัยนำเข้า (Input)		กระบวนการ (Process)		ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)		ผลกระทบ (Impact)
O	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
การปฏิบัติการกิจของ หน่วยงานภายใต้ แผนบูรณาการ ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ กระบวนการผลิต	การพัฒนา องค์กร/ระบบการ ผลิต	พัฒนาเครือข่าย ห่วงโซ่การผลิต การค้า	พัฒนากลยุทธ์ วางแผนงาน การบริหาร จัดการ	พัฒนาความรู้และ ทักษะ ผู้ประกอบการ	ปรับปรุง กระบวนการผลิต	การทดสอบ ตลาดและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ให้ตรง ตามตลาด	พัฒนา ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์	ผลลัพธ์	ผลลัพธ์ ทางเศรษฐกิจ	ผลกระทบ ทางเศรษฐกิจ
<ul style="list-style-type: none"> ● การให้คำปรึกษา ● การให้คำปรึกษา <ul style="list-style-type: none"> - นอกสถานที่ - ในสถานที่ ● การจัดให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการ - ผู้ให้บริการ - ผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ● การสนับสนุนทาง การตลาด เช่น <ul style="list-style-type: none"> ● การสร้างคู่ค้า ● สร้างเครือข่ายทาง การตลาด ● การทดสอบตลาด ● การเผยแพร่สินค้า ในตลาด ● การสร้างให้เกิด ความร่วมมือ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - สร้างเครือข่าย - การรวมกลุ่ม - การจับคู่ทาง การผลิตหรือธุรกิจ 		<ul style="list-style-type: none"> ● การสร้างความ เข้มแข็งของ องค์กรท้องถิ่น โดยรวมหุ้นใน กลุ่มหรือ กองทุน ● การทำ promotion ร่วมงานแสดง สินค้า / จำหน่ายสินค้า ● การสร้าง เครือข่าย/ พัฒนาองค์กร ให้เกื้อกูลกัน ● การสร้าง เครือข่าย/ ความร่วมมือ ระหว่าง ● ภาคเอกชน ประชาชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงาน ราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดการ ความรู้ ● ระบบโซ่ อุปทาน ● การแก้ปัญหา ในการผลิต ● การลด การสูญเสีย ● การตรวจ วินิจฉัยสถาน ประกอบการ เพื่อปรับปรุง และ พัฒนาการ บริหารจัดการ องค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> ● การพัฒนา ความรู้ด้านการ บริหาร <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการ รายใหม่มีความรู้ ในการลงทุน - ผู้ประกอบการ รายเดิมมีความรู้ ในการปรับปรุง กิจการ ● การพัฒนา ทักษะอาชีพ เสริม 	<ul style="list-style-type: none"> ● การผลิตเพื่อ เพิ่มมูลค่าสินค้า ● การนำวัตถุดิบ เหลือใช้หรือ ขยะกลับมาใช้ ในกระบวนการ ผลิต ● การนำ เทคโนโลยี มาเพิ่ม ประสิทธิภาพ การบริหาร จัดการ/ การทำงาน 		<ul style="list-style-type: none"> ● การพัฒนา คุณภาพ การบริการ (service) ที่เกี่ยวข้อง กับผลิตภัณฑ์ 			<ul style="list-style-type: none"> ● ลดต้นทุนจาก การนำเข้า วัตถุดิบ/ พลังงานจาก ต่างประเทศ

จากตารางแสดงห่วงโซ่ของผลกระทบ (Result Chain) ในภาพรวมจะนำไปใช้ในการพิจารณาว่าโครงการ intervention ที่ดำเนินการจะส่งผลไปถึงผลผลิต ผลลัพธ์หรือผลกระทบตรงส่วนใด รวมถึงมูลค่าที่เกิดขึ้น โดยตัวชี้วัดที่จะวัดตั้งแต่ผลผลิตถึงมูลค่าที่เกิดขึ้นจะต่างกันตามแต่ละโครงการ โดยจะพิจารณามูลค่าเพิ่มที่เกิดในมิติอื่นๆ นอกเหนือจากกำไร ดังนั้นจึงต้องพิจารณา intervention ที่หน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการ ดำเนินการได้ส่งผลจากส่วน implementation side ไปยัง result side และส่งผลถึงมูลค่าสุดท้ายหรือไม่

ตารางที่ 2.5 การเพิ่มคุณค่า (Value chain) ในวิสาหกิจ ที่นำไปสู่การเพิ่มมูลค่า

การปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง (Intervention)	ด้านการดำเนินงาน (Implementation Side)	ด้านผลของการดำเนินงาน (Result side)	ตัวชี้วัดมูลค่าของผลการดำเนินงาน
1. การสร้างความรู้เพื่อพัฒนากระบวนการผลิต 1.1 การให้ความรู้ - การอบรม - การบรรยาย - การสัมมนา - การรวบรวมองค์ความรู้ (เช่น จัดตั้งศูนย์พัฒนาการนวัตกรรม ศูนย์การเรียนรู้) - การทำเวิร์คชอป 1.2 การให้เทคโนโลยี - การให้เทคโนโลยีไปใช้ เช่น software ระบบ IT - การให้คำปรึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต สูญเสียลดลง ผลิตได้เร็วขึ้น • การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต เพิ่มมูลค่า น่าเชื่อถือ มีมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> • ชีตความสามารถในการผลิต/กำลังการผลิต • อัตราส่วนของเสียเฉลี่ย • มูลค่าของเสียเฉลี่ยรวม • อัตราส่วนเครื่องเสียขณะทำงานเฉลี่ย • การเพิ่มคุณภาพได้มาตรฐาน • กิจการได้รับการรับรองมาตรฐานสากลตามที่ต้องการ • ความพึงพอใจในการตลาดเพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้นทุนต่อหน่วยที่ลดลง • ต้นทุนรวมที่ลดลง • มูลค่าการสูญเสียที่ลดลง • ราคาต่อหน่วย • รายได้
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ 2.1 การให้ความรู้ - การอบรม - การรวบรวมองค์ความรู้ (เช่น จัดตั้งศูนย์พัฒนาการนวัตกรรม ศูนย์การเรียนรู้) - การสัมมนา การดูงาน - การให้คำปรึกษา 2.2 การสร้างต้นแบบ - ต้นแบบของเครื่องมือการผลิต หรือต้นแบบผลิตภัณฑ์ - การประกวดนวัตกรรม	<ul style="list-style-type: none"> • นำความรู้มาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ • การนำต้นแบบมาใช้ผลิตจริงเชิงพาณิชย์ • การนำนวัตกรรมมาใช้สร้างผลผลิต • การนำนวัตกรรมมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> • นวัตกรรมการเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ในตลาด • การแย่งส่วนแบ่งการตลาด • ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ • ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มความสามารถและเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสู่นวัตกรรมได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • ราคาต่อหน่วย • รายได้รวม • กำไรขั้นต้น • ราคาต่อหน่วย • ยอดขาย (จำนวน) • ส่วนแบ่งทางการตลาด

การปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อ (Intervention)	ด้านการดำเนินงาน (Implementation Side)	ด้านผลของการดำเนินงาน (Result side)	ตัวชี้วัดมูลค่าของ ผลการดำเนินงาน
2.3 งานวิจัย งานวิจัยเพื่อพัฒนา ผลิตภัณฑ์	<ul style="list-style-type: none"> • การนำงานวิจัยมาพัฒนา ผลผลิต • การนำงานวิจัยมาเพิ่ม ประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้ จากการนำงานวิจัยมาใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> • ราคาต่อหน่วย • ยอดขาย (จำนวน) • ส่วนแบ่งทาง การตลาด • กำไรขั้นต้น
3.1 การส่งเสริมการตลาด - การนำผลผลิตไปทดลองตลาด และวิเคราะห์หาข้อมูล - การสร้างความตระหนักรู้ ความรู้ ในด้านผลิตภัณฑ์ใหม่ - การจับคู่เชื่อมโยงทางธุรกิจ - การนำผลผลิตไปทดลองตลาด และวิเคราะห์หาข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> • การได้ดีล ยอดสั่งซื้อ • การได้ลูกค้าใหม่ • การได้ลูกค้ารายใหม่ • การได้ลูกค้าเดิมแต่ ผลิตภัณฑ์ใหม่ • การผลิตสินค้าที่ตรงความ ต้องการของตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> • การขยายตลาด • การได้ลูกค้ามาเพิ่มยอดขาย • การขยายตลาด การขยาย ผลิตภัณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> • ยอดขาย (จำนวน) • ส่วนแบ่งทาง การตลาด • รายได้จากการขาย มูลค่าการเติบโต ของผลิตภัณฑ์ใหม่ • ส่วนแบ่งทาง การตลาด • รายได้จากการขาย
3.2 การส่งเสริมการตลาด - การสร้างความตระหนักรู้ ความรู้ ในด้านผลิตภัณฑ์ใหม่	<ul style="list-style-type: none"> • การผลิตสินค้าใหม่ที่ได้สร้าง การรับรู้แล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> • การขยายตลาด การขยาย ผลิตภัณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> • ยอดขาย (จำนวน) • ส่วนแบ่งทาง การตลาด • รายได้จากการขาย
3.3 การส่งเสริมการตลาด - การจับคู่เชื่อมโยงทางธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • การเจรจาทางการค้า ความร่วมมือ 	<ul style="list-style-type: none"> • การขยายตลาด • การได้ลูกค้ารายใหม่ • การได้ supplier ใหม่ • การลดต้นทุน 	<ul style="list-style-type: none"> • ยอดขาย (จำนวน) • ส่วนแบ่งทาง การตลาด • รายได้จากการขาย • การลดต้นทุน • กำไรขั้นต้น
4. การส่งเสริมการร่วมกลุ่ม - การรวมกลุ่ม cluster เพื่อสร้าง ประสิทธิภาพการค้า การลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> • การสร้างความร่วมมือใน ด้านต่างๆ • ด้านการรวมกลุ่มการค้า • ด้านการรวมกลุ่มในการผลิต ในสายการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> • การสร้างอำนาจต่อรองกับ supplier • การขยายฐานลูกค้า • การลดต้นทุน • การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ • การสร้างอำนาจต่อรองกับ supplier • การสร้าง Value chain ให้ครบวงจร 	<ul style="list-style-type: none"> • ยอดขาย (จำนวน) • รายได้จากการขาย • กำไรขั้นต้น • การลดต้นทุน • กำไรขั้นต้น
5. การพัฒนาบุคลากร การอบรม ให้ความรู้ - ภาคการผลิต การพัฒนา กระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> • การปรับเปลี่ยนกระบวนการ การผลิต สูญเสียลดลง ผลิต ได้เร็วขึ้น • การปรับเปลี่ยนกระบวนการ ผลิต เพิ่มมูลค่า นำเชื่อถือ มีมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> • ซึ่ความสามารถในการ ผลิต/กำลังการผลิต • อัตราส่วนของเสียเฉลี่ย • มูลค่าของเสียเฉลี่ยรวม • อัตราส่วนเครื่องเสีย ขณะทำงานเฉลี่ย • การเพิ่มคุณภาพ ได้ มาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้นทุนต่อหน่วยที่ ลดลง • ต้นทุนรวมที่ลดลง • มูลค่าการสูญเสียที่ ลดลง • ราคาต่อหน่วย รายได้

❖ วิธีการวิเคราะห์ผลกระทบเศรษฐกิจมหภาค

การวิเคราะห์ผลกระทบเศรษฐกิจมหภาค มีวัตถุประสงค์ประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการของหน่วยร่วมปฏิบัติภายใต้แผนบูรณาการ ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมซึ่งวัดจากผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น GDP ดังนั้นเนื้อหาในบทนี้ประกอบด้วยสองส่วน คือ หัวข้อแรกเป็นการอธิบายแนวคิดการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นซึ่งจะมีประโยชน์ในการคำนวณ GDP ที่เพิ่มขึ้นกับผู้รับบริการจากหน่วยร่วมปฏิบัติภายใต้แผนบูรณาการ ต่อจากนั้นจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output table) และแนวคิดตัวคูณปัจจัยการผลิตและผลผลิตซึ่งจะสามารถนำมาใช้เพื่อประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการของหน่วยร่วมปฏิบัติภายใต้แผนบูรณาการ ที่เกิดขึ้นกับ GDP ของประเทศ

1. แนวคิดการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product) หรือ GDP หมายถึง มูลค่าตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตในประเทศในช่วงเวลาหนึ่งๆ ซึ่งอาจจะเป็นรายไตรมาส หรือรายปี โดยมีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบคำนวณ GDP สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Account)

GDP มีความสำคัญเพราะเป็นตัวชี้วัดภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศร่วมกับกับตัวชี้วัดอื่นๆ เช่น อัตราการว่างงาน อัตราเงินเฟ้อ ฯลฯ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศวัดโดยใช้อัตราการเปลี่ยนแปลงของ GDP ถ้าอัตราการเปลี่ยนแปลงของ GDP เป็นบวกอาจหมายความว่าเศรษฐกิจดี ประชาชนมีเงินใช้จ่ายใช้สอย แต่ถ้าอัตราการเปลี่ยนแปลงของ GDP ติดลบหมายความว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศชะงัก

วิธีการคำนวณ GDP มีอยู่ 3 ประเภท คือ วิธีการคำนวณทางด้านผลผลิต วิธีการคำนวณทางด้านรายได้ และวิธีการคำนวณทางด้านรายจ่าย ซึ่งมาจากแนวคิดว่าการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย รายจ่ายของฝ่ายหนึ่งจะถือเป็นรายได้ของอีกฝ่ายหนึ่ง (Mankiw, 2001) ดังนั้นมูลค่าสินค้าและบริการที่ซื้อขายแลกเปลี่ยนกันจะต้องเท่ากับรายได้และเท่ากับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจด้วย รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการคำนวณ GDP ทั้ง 3 วิธีเป็นดังนี้

1.1 การคำนวณ GDP ทางด้านผลผลิต

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า GDP คือมูลค่าตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตในประเทศ ซึ่งคำนวณได้ผลรวมมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดทุกชนิดในระบบเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามวิธีนี้ทำได้ยากเพราะไม่อาจจำแนกได้ชัดเจนว่าสินค้าใดเป็นผลผลิตและบริการขั้นสุดท้าย (Final Products) ที่ถูกนำไปใช้อุปโภคบริโภคหรือเป็นสินค้าขั้นกลาง (Intermediate Products) ที่นำไปผลิตสินค้าชนิดอื่นหรือนำไปขายต่อ ตัวอย่างเช่น ข้าวสารนายน ก. ซื้อจากโรงสีมูลค่า 100 บาท ถ้านาย ก. นำไปหุงเพื่อบริโภค ข้าวสารมูลค่า 100 บาทนั้นคือมูลค่าสินค้าขั้นสุดท้าย และสามารถนำไปคิดเป็น GDP ได้ แต่ถ้านาย ก. นำไปบดทำเป็นแป้งขาย ข้าวสารมูลค่า 100 บาทนั้นเป็นสินค้าขั้นกลางยังไม่สามารถนำไปคิดเป็น GDP มิเช่นนั้นอาจทำให้เกิดปัญหาการนับซ้ำ

เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการนับซ้ำ การคำนวณ GDP ทางด้านการผลิตจึงนิยมใช้วิธีการคำนวณจากมูลค่าเพิ่ม (Value-added) ที่เกิดขึ้นจากการผลิตในแต่ละขั้น โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{มูลค่าเพิ่ม} = \text{มูลค่าผลผลิต} - \text{ต้นทุนสินค้าวัตถุดิบและบริการต่างๆ}$$

ตัวอย่างเช่น ถ้านาย ก. ซื้อข้าวสารมาจำนวน 100 บาท แล้วนำไปบดเป็นแป้งขายให้นาย ข. คิดเป็นมูลค่า 120 บาท มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิตนี้คือ 20 บาท และถ้านาย ข. นำแป้งไปผลิตเป็นขนมปังขายได้มูลค่า 150 บาท มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิตนี้คือ 30 บาท ซึ่งถ้ารวมมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในทุกๆ ขั้นตอนการผลิตก็จะได้เท่ากับมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ตารางที่ 2.6 แสดงข้อมูล GDP ทางด้านผลผลิตของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งจำแนกออกเป็น 20 สาขาเศรษฐกิจ

ตารางที่ 2.6 GDP ของประเทศไทย ณ ราคาตลาด พ.ศ. 2560 จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ

สาขา	มูลค่า (ล้านบาท)
การเกษตร ป่าไม้ และประมง	1,286,170
เหมืองแร่และเหมืองหิน	387,823
การผลิตสินค้าอุตสาหกรรม	4,196,801
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	396,991
ประปาและการจัดการของเสีย	64,353
การก่อสร้าง	395,275
ขายส่งและขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	2,397,865
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	879,460
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	818,037
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	357,734
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	1,165,526
กิจกรรมเกี่ยวกับข้อส่งหาริมทรัพย์	377,229
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	275,041
กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุนอื่นๆ	250,164
บริการของรัฐและการป้องกันประเทศ ประกันสังคม	917,530
การศึกษา	636,280
กิจกรรมด้านสุขภาพและการสังคมสงเคราะห์	326,814
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	91,069
บริการอื่นๆ	203,755
การจ้างงานตนเอง	28,042
รวม GDP	15,451,959

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.2 การคำนวณ GDP ทางด้านรายได้

ระบบเศรษฐกิจแบ่งออกได้เป็นสองฝ่าย คือ เอกชน และรัฐบาล รายได้ของเอกชนเป็นรายได้ที่บุคคลได้รับจากการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน (Primary factors of production) อันได้แก่ แรงงาน ที่ดิน ทุน และผู้ประกอบการ ซึ่งอยู่ในรูปของ ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย และกำไร ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลยังมีรายได้จากการเป็นเจ้าของทรัพย์สินและประกอบกิจการรัฐวิสาหกิจต่างๆ อีกด้วย นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีรายได้จากการเก็บภาษีประเภทต่างๆ เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนั้น เมื่อรวมรายได้จากการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานทั้งหมดของเอกชนและรัฐบาลและบวกด้วยรายได้จากภาษีทางอ้อมหักด้วยเงินอุดหนุนของรัฐบาลจะเท่ากับ GDP ทางด้านรายได้ ดังสูตรคำนวณต่อไปนี้

$$GDP = \text{ค่าจ้าง} + \text{ค่าเช่า} + \text{ดอกเบี้ย} + \text{กำไร} + (\text{ภาษีทางอ้อม} - \text{เงินอุดหนุนของรัฐบาล})$$

ตารางที่ 2.7 แสดงข้อมูลองค์ประกอบ GDP ทางด้านรายได้ ณ ราคาตลาด ของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560 สังเกตว่าส่วนเกินของการประกอบการ (operating surplus) คือรายรับจากการขายสินค้าและบริการของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายปัจจัยขั้นกลางและค่าจ้างแรงงาน ซึ่งเท่ากับผลรวมของรายได้จากทรัพย์สินและการประกอบการของเอกชนและรัฐบาลซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ยจ่าย ค่าเช่าที่ดิน เงินปันผล กำไร ผลรวมของค่าจ้างและค่าตอบแทนแรงงาน ส่วนเกินการประกอบการ และภาษีทางอ้อมหักด้วยเงินอุดหนุน จะเท่ากับ GDP ทางด้านรายได้ของประเทศไทยซึ่งเท่ากับ 15,451,959 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2560

ตารางที่ 2.7 GDP ทางด้านรายได้ ณ ราคาตลาด ของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560

ประเภทรายได้	มูลค่า (ล้านบาท)
ค่าจ้างและค่าตอบแทนแรงงาน	4,834,121
ส่วนเกินของการประกอบการ (operating surplus)	9,092,658
ภาษีทางอ้อม (หัก) เงินอุดหนุน	1,587,309 -62,129
รวม (GDP)	15,451,959

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.3 การคำนวณ GDP ทางด้านรายจ่าย

การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย รายจ่ายของฝ่ายหนึ่งจะถือเป็นรายได้ของอีกฝ่ายหนึ่ง หรือรายได้รวมจะต้องเท่ากับค่าใช้จ่ายรวมในระบบเศรษฐกิจในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ค่าใช้จ่ายรวม (Aggregate Expenditure) หรือเรียกอีกอย่างว่าอุปสงค์รวม (Aggregate Demand) ประกอบด้วย รายจ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน รายจ่ายเพื่อการลงทุน รายจ่ายของรัฐบาล และรายจ่ายสุทธิต่างประเทศ เมื่อรวมค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้ก็จะได้ GDP ทางด้านรายจ่าย ดังสมการต่อไปนี้

$$GDP = C + I + G + (X - M)$$

เมื่อ C คือรายจ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน I คือรายจ่ายเพื่อการลงทุน G คือรายจ่ายของรัฐบาล X คือมูลค่าการส่งออก และ M คือมูลค่าการนำเข้า ตารางที่ 2.8 แสดงข้อมูลองค์ประกอบของ GDP ทางด้านรายจ่าย ณ ราคาตลาด ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2560

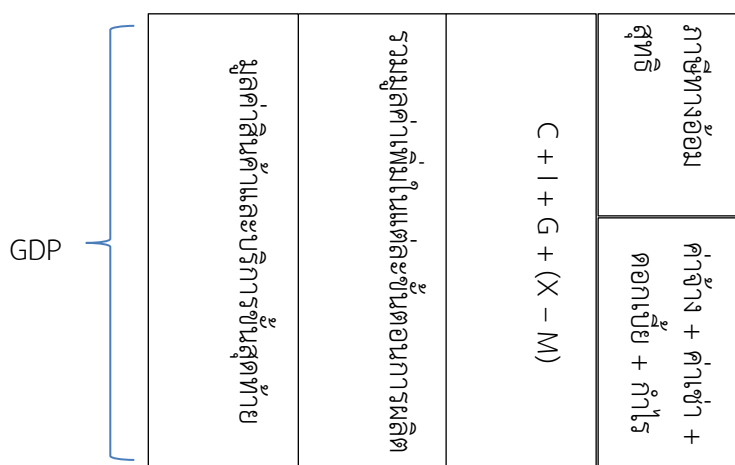
ตารางที่ 2.8 GDP ทางด้านรายจ่าย ณ ราคาตลาด ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2560

รายจ่าย	มูลค่า (ล้านบาท)
รายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้ายของเอกชน (C)	7,529,368
รายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (G)	2,529,944
การลงทุน (I)	3,580,885
ส่วนเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือ	-52,270
(บวก) การส่งออกสินค้าและบริการ (X)	10,534,707
(ลบ) การนำเข้าสินค้าและบริการ	8,397,737
ค่าใช้จ่ายรวม	15,724,897
(บวก) ความคลาดเคลื่อนทางสถิติ	-272,938
รวม (GDP ทางด้านรายจ่าย)	15,451,959

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กล่าวโดยสรุป GDP คือมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นภายในประเทศในช่วงเวลาหนึ่ง มีวิธีการคำนวณ GDP อยู่ 3 วิธี คือ การคำนวณทางด้านการผลิตหรือมูลค่าเพิ่ม การคำนวณทางด้านรายได้ และการคำนวณทางด้านรายจ่าย ซึ่งผลการคำนวณทั้ง 3 วิธีจะได้ GDP เท่ากัน แผนภาพที่ 2.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการคำนวณ GDP ทั้ง 3 วิธี

เมื่อทราบถึงแนวคิดการคำนวณ GDP ด้วยวิธีต่างๆ แล้ว หัวข้อต่อไปจะกล่าวถึงแนวคิดในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมและ GDP โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ซึ่งแสดงต้นทุนการผลิต การกระจายของสินค้า และความเชื่อมโยงระหว่างสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 2.18 สรุปวิธีการคำนวณ GDP

2. วิธีการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยแบบจำลองตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

การวิเคราะห์ผลกระทบการลงทุนหรือการใช้จ่ายของรัฐบาลที่มีต่อรายได้และผลผลิตโดยรวมของประเทศ วิธีการประเมินอาศัยแนวคิดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ของเคนส์ (Keynes) กล่าวคือ เมื่อมีการใช้จ่ายลงทุนหรือการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งในระบบเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อให้มีการใช้จ่ายต่อๆ กันไปอีกหลายรอบ เพราะค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในครั้งแรกนี้จะตกเป็นรายได้ของบุคคลหรือของสาขาการผลิตที่มีการใช้จ่ายนั้น เมื่อบุคคลหรือสาขาการผลิตได้รับรายได้ก็จะนำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้จ่ายต่อไป และก่อให้เกิดรายได้แก่บุคคลหรือสาขาการผลิตอื่นๆ เป็นเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ ดังนั้นเมื่อรวมค่าใช้จ่ายในรอบต่างๆ เข้าด้วยกัน จะพบว่าการลงทุนหรือการใช้จ่ายอาจก่อให้เกิดรายได้ที่มีมูลค่าสูงกว่าค่าใช้จ่ายในครั้งแรกหลายเท่าตัว การเพิ่มขึ้นของรายได้ด้วยหลักการดังกล่าวนี้ เรียกว่า ผลของตัวทวีคูณ (multiplier effect)

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบจากการลงทุนหรือการใช้จ่ายของรัฐบาลในระดับมหภาคคือ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output table) หรือตาราง IO ซึ่งถูกนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางทั้งโดยนักเศรษฐศาสตร์โดยมีแนวความคิดว่าในกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการแต่ละประเภทมีความจำเป็นที่จะต้องมีการใช้สินค้าและบริการต่างๆ มาเป็นปัจจัยการผลิต (Input) ของกระบวนการผลิตเหล่านั้นและในขณะเดียวกันผลผลิต (Output) ของภาคการผลิตแต่ละประเภทนอกจากจะใช้เพื่อการตอบสนองต่อความต้องการในการบริโภคขั้นสุดท้ายของระบบเศรษฐกิจ (Final demand) แล้วยังจะต้องมีส่วนหนึ่งที่ต้องกลายเป็นปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Intermediate input) สำหรับสนับสนุนกระบวนการผลิตสินค้าและบริการประเภทอื่นๆ อีกด้วย ตาราง IO ถือเป็นแบบจำลองเศรษฐกิจรายสาขา (Sectorial economic model) ประเภทหนึ่งซึ่งมีข้อได้เปรียบตรงที่มีการแสดงความเชื่อมโยงกัน (Linkage) ระหว่างสาขาเศรษฐกิจต่างๆ

ตาราง IO นี้จะบอกให้ทราบว่าในการผลิตสินค้าและบริการของสาขาการผลิตหนึ่งๆ จะต้องใช้ผลผลิตของสาขาการผลิตใดมาใช้เป็นปัจจัยการผลิต (intermediate inputs) เป็นมูลค่าเท่าใดและต้องจ่ายเป็นค่าปัจจัยการผลิตขั้นต้น (primary inputs) ในรูปของค่าตอบแทนบริการของแรงงานและทุน ซึ่งเรียกว่ามูลค่าเพิ่มเป็นมูลค่าเท่าใด ในขณะเดียวกันก็จะบอกให้ทราบว่า ผลผลิตของสาขาการผลิตหนึ่งๆ ได้ถูกจำหน่ายเพื่อนำไปใช้ในการผลิตในสาขาการผลิตใดบ้างเป็นมูลค่าเท่าใด จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคสุดท้ายทั้งที่เป็นภาคครัวเรือน รัฐบาล ภาคธุรกิจ และภาคส่งออก และเพื่อเป็นสินค้าคงเหลือ ซึ่งปรากฏในรูปของการบริโภค (C) การลงทุน (I) การใช้จ่ายของรัฐบาล (G) และการส่งออก (X) เป็นมูลค่าเท่าใดตัวอย่างของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตสามารถแสดงให้เห็นได้ในตารางที่ 2.9

ตารางที่ 2.9 โครงสร้างของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (IO table)

	ความต้องการสินค้าและบริการ ชั้นกลางเพื่อใช้ในการผลิต (x_{ij})	การบริโภคสินค้า ขั้นสุดท้าย (F_i)	มูลค่า ผลผลิตรวม (Y_i)
สินค้าและบริการชั้นกลางที่ใช้ ในการผลิต (x_{ij})	x_{11} x_{12} ... x_{1n}	F_1	Y_1
	x_{21} x_{22} ... x_{2n}	F_2	Y_2
	⋮ ⋮ ... ⋮	⋮	⋮
	x_{n1} x_{n2} ... x_{nn}	F_n	Y_n
ค่าตอบแทนปัจจัย การผลิตขั้นต้น หรือ มูลค่าเพิ่มรวม (V_j)	V_1 V_2 ... V_n	ผลรวม =GDP	
มูลค่าผลผลิตรวม (Y_j)	Y_1 Y_2 ... Y_n		

เมื่อพิจารณาตาราง IO จากด้านแนวนอน จะแสดงการกระจายผลผลิตของแต่ละสาขาการผลิตไปยังสาขาอื่นๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตชั้นกลาง และกระจายให้กับการบริโภคขั้นสุดท้าย (Final demand) ซึ่งประกอบด้วย การอุปโภคบริโภคของครัวเรือน การซื้อสินค้าและบริการของรัฐบาล การสะสมทุน ส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ และการส่งออก เมื่อพิจารณาตาราง IO จากด้านแนวตั้ง จะแสดงโครงสร้างการผลิตของแต่ละสาขาการผลิตว่าต้องการใช้ปัจจัยในการผลิตอะไรบ้าง ซึ่งได้แก่วัตถุดิบต่างๆ ที่อยู่ในส่วนของความต้องการสินค้าและบริการชั้นกลางเพื่อใช้ในการผลิต และค่าตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นปฐม ซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้างแรงงาน ส่วนเกินผู้ประกอบการอันได้แก่ กำไร ค่าเช่าที่ดินและดอกเบี้ย ค่าเสื่อมราคา และภาษีทางอ้อมสุทธิ

การคำนวณ GDP จาก IO สามารถหาได้จากผลรวมแนวตั้งของการบริโภคขั้นสุดท้ายของสินค้าทุกชนิด $\left(\sum_{i=1}^n F_i\right)$ หรือผลรวมแนวนอนของมูลค่าเพิ่มของทุกสาขา $\left(\sum_{i=1}^n V_i\right)$ เมื่อ n คือจำนวนสาขาหรือจำนวนสินค้า และตาราง IO ของประเทศไทยจัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย 180 สาขา

กำหนดสัญลักษณ์ $\mathbf{Y}$ เป็นเวกเตอร์ขนาด $n \times 1$ แสดงมูลค่าผลผลิตรวมของสาขาที่ i ซึ่งก็คือผลรวมแนวนอนในแต่ละแถวและจะต้องเท่ากับผลรวมแนวตั้งของแต่ละสมรรถที่ตรงกัน กำหนดสัญลักษณ์ $\mathbf{X}$ เป็นเมทริกซ์ขนาด $n \times n$ ซึ่งมีสมาชิกในแถวที่ i และสมรรถที่ j คือ X_{ij} แสดงมูลค่าของผลผลิตของอุตสาหกรรม i ซึ่งถูกใช้เป็นปัจจัยการผลิตชั้นกลางสำหรับการผลิตของภาคอุตสาหกรรม j และกำหนดให้ $\mathbf{F}$ เป็นเวกเตอร์ขนาด $n \times 1$ แสดงมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อสินค้าแต่ละชนิด ดังนั้นการกระจายผลผลิตในด้านแนวนอนสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการได้ดังนี้

$$\sum_{j=1}^n X_{ij} + F_i = Y_i \quad \text{สำหรับ } i = 1, \dots, n$$

สมการนี้แสดงว่าผลรวมของมูลค่าอุปสงค์ต่อสินค้าชนิดที่ i เพื่อใช้เป็นปัจจัยขั้นกลางและมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้าชนิดที่ i จะต้องเท่ากับมูลค่าผลิตรวมของสินค้าชนิดที่ i หรือเป็นเงื่อนไขว่าอุปสงค์รวมจะต้องเท่ากับอุปทานรวมในทุกสาขานั้นเอง

นอกจากนี้ตาราง IO ยังมีข้อสมมติที่สำคัญคือการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางมีสัดส่วนคงที่ต่อผลผลิตในแต่ละสาขา หรือกล่าวได้ว่าสินค้าที่เป็นปัจจัยการผลิตขั้นกลางแต่ละชนิดไม่สามารถใช้ทดแทนกันได้ ทำให้สามารถคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สัดส่วนต้นทุนปัจจัยการผลิตขั้นกลางชนิดที่ i ในสาขาที่ j ต่อต้นทุนการผลิตรวมของสาขาที่ j ได้ดังนี้

$$a_{ij} = X_{ij} / Y_j \quad \text{สำหรับ } i, j = 1, \dots, n$$

โดยที่ a_{ij} คือค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นกลางชนิดที่ i ใช้ในการผลิตสินค้าสาขาการผลิต j (หรือมูลค่าของปัจจัยการผลิตจากสาขาการผลิตที่ i ที่ถูกใช้ในการผลิตสินค้าในสาขาการผลิตที่ j ทุกๆ 1 บาท) จากการศึกษาที่ระบบเศรษฐกิจมีมากมายหลายสาขา และแต่ละสาขาต่างก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันทั้งในลักษณะที่ต้องถูกใช้เป็นปัจจัยการผลิตของสาขาการผลิตอื่น และในลักษณะที่ต้องใช้ผลผลิตจากสาขาอื่นเป็นปัจจัยการผลิต ในกรณีที่มีจำนวน n สาขา จะแสดงการกระจายผลผลิตตามแนวนอนในรูประบบสมการเชิงเส้นจำนวน n สมการได้ดังนี้

$$Y_1 = a_{11}Y_1 + a_{12}Y_2 + \dots + a_{1n}Y_n + F_1$$

$$Y_2 = a_{21}Y_1 + a_{22}Y_2 + \dots + a_{2n}Y_n + F_2$$

$$\vdots \quad \quad \quad \vdots$$

$$Y_n = a_{n1}Y_1 + a_{n2}Y_2 + \dots + a_{nn}Y_n + F_n$$

หรือเขียนให้อยู่ในรูปเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\mathbf{Y} = \mathbf{AY} + \mathbf{F}$$

$$(\mathbf{I} - \mathbf{A})\mathbf{Y} = \mathbf{F}$$

หรือ
$$\mathbf{Y} = (\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \mathbf{F}$$

เมื่อ $\mathbf{I}$ คือเมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) และ $\mathbf{A}$ คือเมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นกลางที่ใช้ในการผลิตสินค้า และ $(\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1}$ คือเมทริกซ์ของค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตทางตรงและทางอ้อม (direct and indirect coefficient matrix หรือ Leontief inverse matrix) ซึ่งแสดงถึงปริมาณการผลิตสินค้าของสาขาการผลิตที่ i ที่เพิ่มขึ้นโดยตรงและโดยอ้อม (Direct and indirect effects) เพื่อตอบสนองต่อการเพิ่มขึ้นในความต้องการขั้นสุดท้ายของสาขาการผลิตที่ j หนึ่งหน่วย ภายใต้ข้อสมมติว่า $\mathbf{A}$ มีค่าคงที่

ทำให้สามารถคำนวณผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์รวมต่อมูลค่าผลผลิตในแต่ละสาขาโดยใช้ตัวคูณ IO ได้ดังนี้

$$\Delta Y = (I - A)^{-1} \Delta F$$

เมื่อ ΔY และ ΔF คือเวกเตอร์แสดงการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลผลิตและมูลค่าอุปสงค์รวมตามลำดับ นอกจากนี้ถ้ากำหนดให้ $V = [V_1 \ V_2 \ \dots \ V_n]$ คือเวกเตอร์แสดงมูลค่าเพิ่มในแต่ละสาขาการผลิต ก็จะสามารถเขียนสมการแสดงผลบวกแนวดิ่งในแต่ละสาขาได้ดังนี้

$$\begin{aligned} Y_1 &= a_{11}Y_1 + a_{12}Y_2 + \dots + a_{1n}Y_n + V_1 \\ Y_2 &= a_{21}Y_1 + a_{22}Y_2 + \dots + a_{2n}Y_n + V_2 \\ &\vdots \\ Y_n &= a_{n1}Y_1 + a_{n2}Y_2 + \dots + a_{nn}Y_n + V_n \end{aligned}$$

หรือเขียนให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$Y = AY + V$$

หรือ
$$Y = (I - A)^{-1} V$$

ดังนั้นสามารถคำนวณผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าเพิ่มที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลผลิตในแต่ละสาขาได้ว่า

$$\Delta Y = (I - A)^{-1} \Delta V$$

เมื่อ ΔV คือ เวกเตอร์แสดงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าเพิ่ม อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจะมีข้อจำกัดอยู่ โดยมีข้อสมมติที่สำคัญคือ

- (1) ในแต่ละสาขาการผลิตจะผลิตสินค้าประเภทเดียว และมีกระบวนการในการผลิตแบบเดียว
- (2) การใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางมีสัดส่วนคงที่ต่อผลผลิตในแต่ละสาขาการผลิต
- (3) ไม่มีการทดแทนกันระหว่างปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการผลิต
- (4) อุปทานของสินค้าสามารถตอบสนองต่อการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายได้อย่างไม่จำกัด
- (5) ราคาสินค้าและราคาปัจจัยการผลิตคงที่

นอกจากนี้ตาราง IO ยังสามารถใช้ในการคำนวณค่าดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward Linkage Index) และค่าดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Forward Linkage Index) จะทำให้สามารถวัดผลกระทบต่อเนื่องทั้งผลทางตรงและผลทางอ้อมของการลงทุนในโครงการก่อสร้างท่อก๊าซต่อเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งแตกต่างจากค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตผลผลิต (a_{ij}) ที่เป็นการวัดผลกระทบทางตรงต่อสาขาการผลิตนั้นเพียงอย่างเดียว

ผลกระทบไปข้างหลัง หมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในสาขาการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม อันเกิดจากความต้องการใช้ผลผลิตในสาขาอื่นๆ เป็นปัจจัยในการผลิตทำให้สาขาการผลิตอื่นๆ

ขยายการผลิตขึ้น ดังเช่น ถ้ามีการขยายการลงทุนในสาขาการก่อสร้างเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะมีผลทำให้เกิดความต้องการใช้ปัจจัยการผลิตจากสาขาการผลิตซีเมนต์และโลหะมาเป็นวัตถุดิบ ซึ่งทำให้สาขาการผลิตเหล่านี้ขยายตัวขึ้นตามการขยายตัวของสาขาการก่อสร้าง ส่วนผลกระทบไปข้างหน้าหมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในสาขาการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม อันเกิดจากการถูกใช้ผลผลิตในสาขานั้นเพื่อไปเป็นปัจจัยการผลิตให้กับสาขาการผลิตอื่นๆ เพื่อให้เกิดการขยายการผลิต ตัวอย่างเช่น การใช้จ่ายของรัฐบาลทำให้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีรายจ่ายเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้น จะทำให้สาขาการผลิตอื่นๆ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และการขนส่ง มีการขยายตัว ตามไปด้วย วิธีการวัดดูว่าผลกระทบต่อเนื่องไปข้างหน้าและข้างหลังมากน้อยเพียงไร พิจารณาจากเมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาการผลิตนั้นเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยจากทุกๆ สาขาการผลิตเพิ่มขึ้นเท่าใด $(= \frac{1}{n} \sum a_{ij})$ เปรียบเทียบกับเมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของทุกสาขาการผลิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วย แล้วทำให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยจากทุกๆ สาขาการผลิตเพิ่มขึ้นเท่าใด $(= \frac{1}{n^2} \sum \sum a_{ij})$ ดังนั้นดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหน้าของสาขาที่ j คือ

$$u_j = \frac{\frac{1}{n} \sum_i a_{ij}}{\frac{1}{n^2} \sum_i \sum_j a_{ij}} \quad \text{สำหรับ } j=1, \dots, n$$

เมื่อ u_j คือดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหน้าของสาขา j ถ้าพบว่าค่าดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหน้ามีค่ามากกว่าหนึ่ง หมายความว่าเมื่ออุปสงค์ของทุกสาขาการผลิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วยสาขาการผลิตที่ j มีความต้องการผลผลิตของสาขาการผลิตอื่นเพื่อมาใช้เป็นปัจจัยการผลิตสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า สาขาการผลิตที่ j มีผลกระทบต่อเนื่องด้านหลังสูงทั้งผลทางตรงและผลทางอ้อม ในทำนองเดียวกัน จะสามารถคำนวณค่าดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหน้าได้ดังนี้

$$u_i = \frac{\frac{1}{n} \sum_j a_{ij}}{\frac{1}{n^2} \sum_i \sum_j a_{ij}} \quad \text{สำหรับ } i=1, \dots, n$$

ถ้าหากค่าดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหน้ามีค่ามากกว่าหนึ่ง หมายความว่าเมื่ออุปสงค์ของทุกสาขาการผลิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วยสาขาการผลิตที่ i จะต้องเพิ่มการผลิตสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ย เพื่อไปเป็นปัจจัยการผลิตของสาขาการผลิตอื่น นั่นคือ สาขาการผลิตที่ i มีผลกระทบต่อเนื่องด้านหน้าสูงทั้งผลทางตรงและผลทางอ้อม

นอกจากพิจารณาดัชนีเชื่อมโยงไปด้านหน้าและด้านหลังแล้วอาจจะต้องพิจารณาถึงการกระจายการเชื่อมโยงไปยังสาขาการผลิตต่างๆ ว่ามีมากหรือน้อยเพียงไร โดยสัมประสิทธิ์การกระจาย (coefficient of variation) ของดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหลังเท่ากับ

$$u_{vj} = \sqrt{\frac{\frac{1}{n-1} \sum_i \left(a_{ij} - \frac{1}{n} \sum_i a_{ij} \right)^2}{\frac{1}{n} \sum_i a_{ij}}} \quad \text{สำหรับ } j=1, \dots, n$$

ในการทำงานเดียวกันสัมประสิทธิ์การกระจายของดัชนีเชื่อมโยงไปข้างหน้าเท่ากับ

$$u_{vi} = \sqrt{\frac{\frac{1}{n-1} \sum_j \left(a_{ij} - \frac{1}{n} \sum_j a_{ij} \right)^2}{\frac{1}{n} \sum_j a_{ij}}} \quad \text{สำหรับ } j=1, \dots, n$$

ถ้าค่าของสัมประสิทธิ์การกระจายของดัชนีเชื่อมโยงยังมีค่าต่ำ จะแสดงถึงว่าสามารถกระตุ้นให้เกิดการผลิตผลผลิตในสาขาการผลิตอื่นๆ ได้อย่างมาก ในขณะที่ ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของดัชนีเชื่อมโยงที่มีค่าสูง จะแสดงถึงว่ามีการกระจุกตัวของการผลิตผลผลิตอยู่ในบางสาขาการผลิตเท่านั้น

3. สรุปกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ผลกระทบเศรษฐกิจมหภาค

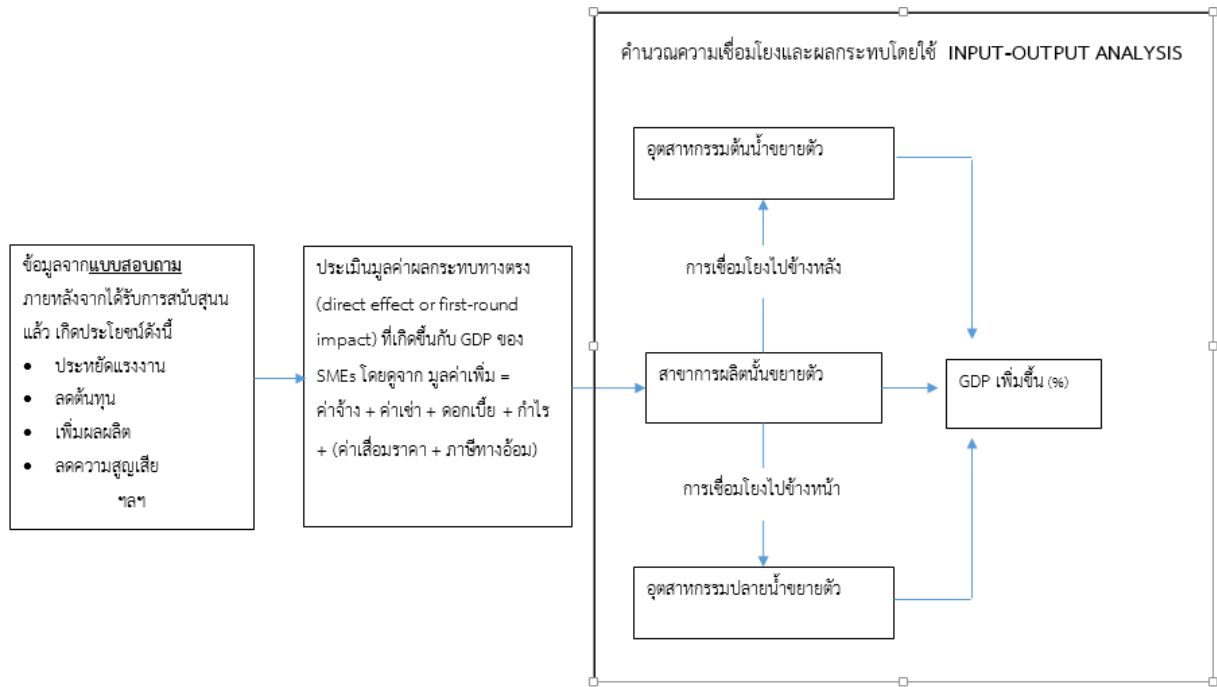
การวิเคราะห์ผลกระทบจากการให้บริการของหน่วยร่วมภายใต้แผนบูรณาการ ต่อเศรษฐกิจมหภาค แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ผลกระทบทางตรง (Direct effect) อันเกิดขึ้นเมื่อผู้รับบริการจากหน่วยร่วมภายใต้แผนบูรณาการ แต่ละรายได้รับประโยชน์ในรูปของกำไรที่เพิ่มขึ้น มีการจ้างงานมากขึ้น มีการลงทุนมากขึ้น สามารถส่งออกได้มากขึ้น ฯลฯ ทำให้มีการขยายการผลิต ซึ่งประโยชน์ต่างๆ เหล่านี้สามารถประเมินให้อยู่ในรูปของมูลค่าเพิ่มได้ และถือเป็นส่วนหนึ่งของ GDP ที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลกระทบทางอ้อม (Indirect effect) อันเกิดขึ้นจากการให้บริการของหน่วยร่วมภายใต้แผนบูรณาการ กล่าวคือเมื่อผู้รับบริการแต่ละรายได้ประโยชน์ทางตรงแล้ว กลุ่มผู้รับบริการดังกล่าวจะมีการขยายการผลิตทำให้มีความต้องการสินค้าและบริการจากสาขาเศรษฐกิจต่างๆ เพิ่มขึ้น ทำให้อุตสาหกรรมต้นน้ำและปลายน้ำขยายตัวตามมา

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลกระทบทางตรงที่เกิดขึ้นจากการให้บริการของหน่วยร่วมภายใต้แผนบูรณาการ คือ แบบสอบถาม โดยจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับบริการจากหน่วยร่วมภายใต้แผนบูรณาการ โดยจะใช้วิธีการประเมินมูลค่าประโยชน์หลังจากได้รับบริการจากหน่วยร่วมภายใต้แผนบูรณาการ อาทิเช่น กำไรเพิ่มขึ้น (ซึ่งอาจเกิดจากการประหยัดต้นทุนหรือลดความสูญเสียเป็นต้น การจ้างงานเพิ่มขึ้น การลงทุนเพิ่มขึ้น ดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้น จ่ายภาษีมากขึ้น เป็นต้น ซึ่งข้อมูลต่างๆเหล่านี้ถือเป็นมูลค่าเพิ่ม (Valued-added) หลังจากนั้นจะใช้ค่าเฉลี่ยมูลค่าเพิ่มเพื่อการอ้างอิงทางสถิติ (statistical inference) เพื่อประมาณการมูลค่า GDP ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของ สสว. โดยใช้สูตรดังนี้

$$\pi = \frac{p}{n} \times N$$

เมื่อ p คือผลรวมของมูลค่าเพิ่มของกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจ n คือจำนวนตัวอย่าง และ N คือจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ดังนั้น π คือค่าประมาณการของมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด

เมื่อประมาณการมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งเป็นผลกระทบทางตรงแล้ว ต่อไปจะใช้ตาราง IO เพื่อประเมินผลกระทบทางอ้อม (Indirect effect) ที่เชื่อมโยงกับสาขาอื่นๆ ในระบบเศรษฐกิจ จะต้องแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการแยกรายสาขาทามรหัส 180 สาขาของตาราง IO เพื่อให้ทราบถึงมูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้นในแต่ละสาขา (ΔV) หลังจากนั้นจะใช้สูตรคำนวณตัวคูณ $\Delta Y = (I - A)^{-1} \Delta V$ เพื่อประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งหมดกับสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ และ GDP ของประเทศ

แผนภาพที่ 2.19 สรุปแนวคิดวิธีการประเมินผลกระทบ GDP ของประเทศ

2.5 การศึกษาแนวทางการติดตามประเมินผลจากผู้เกี่ยวข้องระดับนโยบาย

ที่ปรึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบทิศทางนโยบายแนวทางการส่งเสริม SME และนำไปปรับใช้ในการออกแบบเครื่องมือการติดตามประเมินผลงาน/โครงการ ภายใต้งบประมาณบูรณาการปี 2562 โดยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แล้ว ดังนี้

รายชื่อผู้บริหาร	ตำแหน่ง	ผู้แทน	วันและเวลาที่สัมภาษณ์
1. นางสาววิมลกานต์ โกสุมาต	รักษาการผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	ผู้บริหาร สสว.	14 มกราคม 2563 เวลา 15.30–16.30 น.
2. นายอัศวพงศ์ ศรีสุพรรณดิฐ	รองผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	ผู้บริหาร สสว.	14 มกราคม 2563 เวลา 11.00–12.00 น.
3. นางพลาริน แยมจินดา	รักษาการ รองผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	ผู้บริหาร สสว.	14 มกราคม 2563 เวลา 14.00–15.25 น.
4. นางอภิรดี ขาวเอียร	ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบาย และแผนส่งเสริม SME	ผู้บริหารการจัดทำแผน และคำของบประมาณ บูรณาการ สสว.	10 มกราคม 2563 เวลา 13.30–15.00 น.
5. นายวิริยะ แก้วก้อ	ผู้อำนวยการฝ่ายประสาน เครือข่ายผู้ให้บริการSMEs รักษาการแทนในตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มงานข้อมูล และสถานการณ์	ผู้รับผิดชอบโครงการ ของหน่วยร่วม (สสว.)	6 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 14.30–16.00 น.
6. นายสรกิจ มั่นบุปผชาติ	คณะอนุกรรมการติดตามฯ สสว.	คณะอนุกรรมการติดตามฯ สสว.	13 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 14.00–16.00 น.
7. นางสาวศรีสมพร วีระทัตประภา นางสุจิรา พิทยะ เบื้องบน	ผู้อำนวยการส่วนจัดทำ งบประมาณด้านเศรษฐกิจ 1 และเจ้าหน้าที่	ผู้บริหารการพิจารณาคำขอ งบประมาณบูรณาการ ของสำนักงบประมาณ (สจป.)	14 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 11.00–13.00 น.
8. ดร.ณัฐกา สิงห์วิสัย นายชรัฐ ตามไท	ผู้อำนวยการโปรแกรม ITAP และเจ้าหน้าที่	ผู้รับผิดชอบโครงการ ของหน่วยร่วม (สวทช.)	18 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 09.00–11.00 น.
9. นางสาวนันทิกานต์ มั่นมาก นายสนามชัย แพนตี	นักส่งเสริมนวัตกรรม ฝ่ายพัฒนาผู้ประกอบการ นวัตกรรม	ผู้รับผิดชอบโครงการ ของหน่วยร่วม (สนช.)	19 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 09.00–11.00 น.

ทั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงแต่ละท่าน ได้ดังนี้

1. นางสาววิมลกานต์ โกสุมาต (รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

นางสาววิมลกานต์ โกสุมาต ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทิศทางแนวทางในการส่งเสริม SME และประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการติดตามประเมินผลแผนงานภายใต้งบประมาณการปี 2562 สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

- ในการพิจารณาความซับซ้อนของการส่งเสริมและพัฒนา ขอให้ที่ปรึกษาพิจารณาความต้องการของผู้ประกอบการด้วย โดยการพัฒนาในบางด้านที่ผ่านมามีภาครัฐยังดำเนินการส่งเสริมไม่เพียงพอ อาทิ เช่น การพัฒนามาตรฐาน เนื่องจากที่ผ่านมามีโครงการสนับสนุนค่อนข้างน้อย หน่วยงานที่สนับสนุนน้อย ประกอบกับเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก จำนวนผู้ประกอบการที่ส่งเสริมจึงดำเนินการได้น้อยราย เช่น โครงการพัฒนามาตรฐาน ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมช่วยพัฒนามาตรฐานให้ผู้ประกอบการได้ประมาณ 150 ราย เป็นต้น ดังนั้น มีข้อสังเกตว่า ยังมีหน่วยงานอื่นที่สามารถจะเข้ามาช่วยผู้ประกอบการในการพัฒนา มาตรฐานได้อีกทางหนึ่ง เช่น มหาวิทยาลัย มีการเสนอโครงการในเรื่องจัดทำมาตรฐานน้ำ ซึ่งจะช่วยให้สามารถสนับสนุนผู้ประกอบการได้กระจายทั่วถึงมากขึ้น เป็นต้น ทั้งนี้ ทิศทางการส่งเสริม SME ต่อไป ควรเป็นกิจกรรมโครงการเน้นการปฏิบัติการเชิงลึกมากขึ้น พยายามใช้ Service Provider ที่เป็นเอกชนมากขึ้น โดยสามารถที่จะเข้าไปช่วยผู้ประกอบการในการพัฒนาเทคโนโลยี หรือพัฒนามาตรฐานให้เลย

- การจัดทำแผนบูรณาการฯ มีวัตถุประสงค์หลักสำคัญประการหนึ่งคือ เพื่อให้ SME สามารถเข้าถึงบริการของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ยังมีการเข้าไปช่วยส่งเสริม SME ในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (Size M และ Size S) ในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการประเภท Micro ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่สำคัญและมีสัดส่วนค่อนข้างสูงในประเทศ การติดตามประเมินผลควรมีการพิจารณาสัดส่วนของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละกลุ่มว่ายังเน้นไปที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณต่อไป

- เป้าหมายที่สำคัญอย่างหนึ่งของแผนบูรณาการ คือการส่งเสริม SME ให้ทั่วถึงเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปยังการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งการยกระดับให้เป็นมาตรฐาน

- ในการดึงความร่วมมือเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างแท้จริงตามเป้าหมาย สำนักงบประมาณต้องมีกลไกที่จะผลักดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SME เข้ามาขอรับการสนับสนุนผ่านงบประมาณแบบบูรณาการ

- การให้ความสำคัญในการจัดทำ SME Scoring เพื่อสะท้อนว่า SME รายใดมีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาต่อไป และหลังจากผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการแล้ว ส่งผลให้ธุรกิจดีขึ้นหรือไม่ เช่น รายได้เพิ่มขึ้น หรือผลิตภาพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

- การติดตามประเมินผลโครงการภายใต้แผนบูรณาการฯ ต้องอาศัยความร่วมมือในการรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานส่งเสริม SME ในภาพรวมว่า หน่วยงานภาครัฐมีการเข้าไปส่งเสริมสนับสนุน SME แต่ละกลุ่มเป็นสัดส่วนเท่าใด งบประมาณไปกระจุกตัวที่กลุ่มใด ซึ่งจะสามารถนำไปปรับค่าน้ำหนักของงบประมาณต่อไปได้ รวมทั้งการจัดทำ SME Report เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่ม SME โดยมีการกำหนด Indicator ที่สามารถสะท้อนสุขภาพของ SME ได้ เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SME จำนวน SME ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน SME ที่สามารถส่งออกได้ โดยมีการเทียบรายใหญ่และรายเล็ก เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน จะช่วยให้การติดตามมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- การติดตามรายชื่อผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ควรมีการจัดทำ SME Profile หรือการมีระบบฐานข้อมูลเดียว (One-Register) เพื่อเป็นศูนย์กลางของข้อมูล SME และมีหน่วยงานกลางในการวิเคราะห์แยกข้อมูลผู้ประกอบการ เพื่อช่วยให้ทราบว่าผู้ประกอบการเคยไปเข้าร่วมพัฒนาในโครงการอะไรมาบ้างแล้ว ซึ่งเมื่อไปเชื่อมโยงกับ SME Scoring จะช่วยให้ทราบว่าผู้ประกอบการรายนั้น ยังขาดการพัฒนาในเรื่องใด เพื่อส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
- ความคาดหวังในการติดตามประเมินผล ต้องการทราบว่าโครงการที่ดำเนินการอยู่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการจริงหรือไม่ ผู้ประกอบการมีความต้องการจริงหรือไม่ เช่น หน่วยงานเข้าไปช่วยการพัฒนา Packaging ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งผลที่ได้จะออกมาในรูปแบบที่คล้ายๆ กัน ไม่ค่อยมีความแตกต่าง จึงมีความเห็นว่า การให้เป็นเงินทุนแก่ผู้ประกอบการแต่ละพื้นที่ไปหานักออกแบบและออกแบบผลิตภัณฑ์เองจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างได้มากกว่าและมีความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่อีกด้วย ตลอดจนสามารถวิเคราะห์เพื่อเทียบเคียงความคุ้มค่าและต้นทุนของโครงการที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อนำไปใช้พิจารณาการจัดสรรงบประมาณได้ด้วย
- บทบาทของ สสว. ในการส่งเสริมพัฒนา SME ควรเน้นไปที่งานนโยบายมากกว่างานปฏิบัติ ทั้งนี้ สสว. จะพยายามใช้ Service Provider เอกชนให้มากขึ้น เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนา SME เป็นไปอย่างมืออาชีพและเป็นไปได้ในทางธุรกิจ

2. นายอัศวพงศ์ ศรีสุพรรณดิฐ (รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

นายอัศวพงศ์ ศรีสุพรรณดิฐ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทิศทางแนวทางในการส่งเสริม SME และประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการติดตามประเมินผลแผนงานภายใต้งบประมาณการปี 2562 สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

- ในการติดตามประเมินผล ขอให้ที่ปรึกษาพิจารณาให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) สัดส่วนขนาด SME โดยจากข้อมูลพบว่า สัดส่วนโครงการส่วนใหญ่ยังเน้นไปที่การส่งเสริม SME ในกลุ่มขนาดกลางและขนาดเล็ก (Size M และ Size S) ในขณะที่โครงการที่เข้าไปส่งเสริม SME ในกลุ่ม Micro ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีค่อนข้างมากประมาณ 90% ยังมีค่อนข้างน้อย โดยในปี 2563 มีความคาดหวังข้อมูลจากการติดตามประเมินผลว่าโครงการของหน่วยงานร่วมได้เข้าไปสนับสนุนกลุ่ม Micro มากน้อยเพียงใด และดำเนินการอะไรบ้าง 2) สัดส่วนระหว่างผู้ประกอบการรายเดิมกับผู้ประกอบการรายใหม่ เช่น การนำผู้ประกอบการไปต่างประเทศ เป็นเท่าใด คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ รายชื่อผู้ประกอบการในแต่ละหน่วยงานเป็นรายเดียวกันหรือไม่เนื่องจากมีข้อสังเกตว่าผู้ประกอบการบางรายได้รับการส่งเสริมรูปแบบเดียวกันแต่คนละหน่วยงาน 3) การลดความซ้ำซ้อนการส่งเสริมผู้ประกอบการ ควรมีการกำหนดรูปแบบการส่งข้อมูลผู้ประกอบการในรูปแบบเดียวกัน เช่น การกำหนดการเก็บข้อมูลผู้ประกอบการเป็นเลข 13 หลัก เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและทำให้ทราบได้ว่าผู้ประกอบการรายใดที่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนกัน และสามารถตรวจสอบได้ว่า ผู้ประกอบการรายนั้นได้มีการขึ้นทะเบียนกับ สสว. หรือไม่ หรือการกระจายงบประมาณสามารถสร้างโอกาสให้กับ SME มากน้อยแค่ไหน ต้นทุน (Cost) ต่อหัว ในการพัฒนาของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกันมากน้อยแค่ไหน 4) ประเด็นเรื่องที่ปรึกษาที่จ้างมีการซ้ำซ้อนมากน้อยเพียงใด และมีคุณภาพในการให้คำปรึกษาผู้ประกอบการหรือไม่ เป็นต้น

■ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาต้นน้ำ โดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานของ SME กลุ่ม Micro เนื่องจากข้อจำกัดด้านการพัฒนามาตรฐานของกลุ่ม Micro ส่วนใหญ่เกิดจากผู้ประกอบการยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP/อย. ส่งผลให้ไม่สามารถขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ ดังนั้นการสนับสนุนเงินทุนให้ผู้ประกอบการไปสร้างโรงเรือนที่ถูกสุขลักษณะตามมาตรฐาน GMP จะเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการได้อีกทางหนึ่ง หรือการมุ่งเน้นการพัฒนาต้นน้ำมาตรฐานให้กับผู้ประกอบการ โดยการผลักดัน บริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด หรือ Central Lab ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน มาช่วยในการพัฒนามาตรฐานของ SME เช่น ในเรื่อง อายุการเก็บรักษา (shelf life) โดยมีการระบุวันหมดอายุของสินค้า จะช่วยให้ SME สามารถจัดสรรเวลาไปทำอย่างอื่นได้ ไม่ต้องผลิตสินค้าทุกวัน และสามารถเข้าไปอยู่ในห่วงโซ่การผลิตของผู้ประกอบการรายใหญ่หรือการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้ เป็นต้น

■ เพื่อให้ประโยชน์ในเชิงผลกระทบและมูลค่าทางเศรษฐกิจกระจายไปสู่ชุมชนมากขึ้น แผนบูรณาการฯ จึงควรมุ่งเน้นส่งเสริมในกลุ่มธุรกิจ Micro หรือเป็นลักษณะโครงการที่กระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน เช่น การพัฒนาย่านการค้าแต่ละจังหวัด โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดในการขับเคลื่อนและส่งเสริม SME ในท้องถิ่นให้สามารถผลิตสินค้า/บริการที่มีอัตลักษณ์มากขึ้น การให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เข้ามาร่วมขับเคลื่อนจะช่วยให้สามารถพัฒนามาตรฐานของ SME ได้มากขึ้นด้วย

■ ตัวชี้วัดเรื่อง GDP ไม่ได้แสดงถึงคนกินดีอยู่ดีเพิ่มขึ้น จึงอาจยังไม่ใช่ตัวชี้วัดที่เหมาะสม ดังนั้นการกำหนดค่าเป้าหมายไม่ควรไปยึดกับ GDP อาจจะต้องปรับวิธีการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น การไปวัดมูลค่าที่ภาครัฐไปสนับสนุนลดลง การที่ผู้ประกอบการมีรายได้สูงขึ้นหรือมีการใช้ค่าน้ำ ค่าไฟสูงขึ้น ซึ่งจะสะท้อนศักยภาพของ SME ที่สูงขึ้นได้ เป็นต้น

■ การผลักดันผู้ประกอบการให้เข้าไปอยู่ในระบบของกรมบัญชีกลาง จะช่วยให้เงินสนับสนุนต่างๆ สามารถเข้าถึงผู้ประกอบการระดับล่างได้ เมื่อผู้ประกอบการระดับล่างมีรายได้เพิ่มขึ้น การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อไปยังระดับบนได้อย่างต่อเนื่อง เศรษฐกิจของประเทศก็จะดีขึ้น

■ การสนับสนุน Tech Start up พบว่ากลุ่มที่จะประสบความสำเร็จส่วนใหญ่จะเป็นในกลุ่มของผู้สูงอายุ (อายุประมาณ 50 ขึ้นไป) เนื่องจากคนกลุ่มนี้จะรู้ Trend point มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับเด็กรุ่นใหม่ หรือทายาทนักธุรกิจ ลูกจ้างบริษัทที่มีประสบการณ์ที่ทราบ Trend point ดี ทั้งนี้ โครงการภายใต้แผนบูรณาการส่วนใหญ่จะสิ้นสุดที่การจัดทำแผนธุรกิจ ผลที่ได้จากการนำไปใช้ยังไม่ค่อยมีการติดตามมากนัก

3. นางพลาริน แยมจินดา (รักษาการรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

นางพลาริน แยมจินดา ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทิศทางแนวทางในการส่งเสริม SME และประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการติดตามประเมินผลแผนงานภายใต้บูรณาการปี 2562 สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

■ ในการติดตามผลการนำเทคโนโลยีมาใช้ ให้พิจารณาว่า SME มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ระดับใด โดยจากข้อมูลพบว่าการส่งเสริมพัฒนา SME ในเรื่องของนวัตกรรมและการลงทุนในต่างประเทศยังมีค่อนข้างน้อย ควรมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในธุรกิจให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการ Upgrading technology หรือการ Upgrading innovation อย่างไรก็ตาม SME ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม Micro ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีหรือขาดงบประมาณในการลงทุน หน่วยงานภาครัฐควรเข้าไปช่วยสนับสนุนตั้งแต่เริ่มต้นการ

พัฒนา โดยอาจสนับสนุนการนำระบบ Soft ware ที่ราคาไม่สูงมากมาปรับใช้ในธุรกิจ ตามระดับศักยภาพหรือความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของ SME รวมทั้งการพัฒนามาตรฐาน หรือสินค้าที่มีอัตลักษณ์ ให้มีนวัตกรรมมากขึ้น ไม่ใช่ของทั่วไปที่เหมือนกันตามท้องตลาด และการสร้างระบบนิเวศ (Enabling Institution) เช่น การยกเว้นภาษีให้กับ SME ที่จดทะเบียนนิติบุคคล เป็นต้น จะช่วยสนับสนุน SME ให้สามารถเติบโตได้อีกทางหนึ่งด้วย

- กระบวนการสำคัญของการจัดทำแผนบูรณาการประการหนึ่งคือ ขั้นตอนการวางแผนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้เวลาในการพิจารณา ถกกันรอง ระดมความคิดเห็นในการจัดทำโครงการให้มากขึ้น นอกจากนี้ การพิจารณางบประมาณ ควรมีการปรับแนวคิดหรือ Strategic thinking ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ มากขึ้น เนื่องด้วยสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น ด้านเทคโนโลยี การเมือง ฯลฯ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของ SME

- รูปแบบการบูรณาการมีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนด Joint KPI การส่งต่อ Output ระหว่างหน่วยงาน เป็นต้น โดยขอให้ที่ปรึกษาได้ให้ความรู้ถึงรูปแบบการบูรณาการตัวอย่าง เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีความเข้าใจ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าโครงการส่วนใหญ่ยังคงเป็นโครงการเดิมประมาณ 90% หน่วยงานสามารถนำ Output ที่เกิดขึ้นจากปีที่แล้วมาส่งต่อให้กับหน่วยงานอื่นในปีนี้ได้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบจากผู้ประกอบการ พบว่า บางครั้งผู้ประกอบการบางรายไม่ได้ต้องการการพัฒนาเต็มรูปแบบตั้งแต่ต้น หากเพียงต้องการสนับสนุนในบางเรื่องเท่านั้น ดังนั้น การคัดเลือกผู้ประกอบการที่ตรงกลุ่มเป้าหมายจึงเป็นเรื่องสำคัญในการสนับสนุนเช่นเดียวกัน

4. นางอภิรตี ขาวเอียร (ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผนส่งเสริม SME)

นางอภิรตี ขาวเอียร ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทิศทางแนวทางในการส่งเสริม SME และประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการติดตามประเมินผลแผนงานภายใต้งบบูรณาการปี 2562-2563 สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- กรอบการบูรณาการ SME ปี 2563 มีความแตกต่างจากการจัดกลุ่มในปี 2562 คือเป็นการจัดกลุ่มตามขนาด (Size) ของ SME และมีกลุ่ม Micro เพิ่มเข้ามา ซึ่งการจัดกลุ่มตาม Size นั้น ทำให้มีปัญหาในเชิงปฏิบัติน้อยลง สามารถคัดเลือกผู้ประกอบการได้ชัดเจนขึ้น โดยประเด็นที่มุ่งเน้นในการติดตามประเมินผลได้แก่

- การให้ความสำคัญในการคัดกลุ่มเป้าหมาย : เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นเรื่องสำคัญ การคัดเลือกต้องตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น ก่อนเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการต้องระบุได้ว่าตนเองอยู่ในกลุ่มใด มีการเก็บข้อมูลผู้ประกอบการก่อนเข้าร่วมโครงการว่าอยู่ระดับใด หลังเข้าร่วมอยู่ระดับใด โดยให้ความสำคัญต่อการเก็บข้อมูลผู้ประกอบการที่เข้าร่วม
- มุ่งเน้นโครงการเชิงลึกมากขึ้น : โครงการประเภทอบรมจะนำขึ้นระบบออนไลน์ให้ผู้ประกอบการที่สนใจเข้าไปใช้งานได้ ดังนั้นการอบรมที่เป็น Mass อาจลดลง SME กลุ่ม Micro อาจเป็นการอบรมแบบ Mass ได้ แต่ SME ขนาดกลางและขนาดเล็ก ควรเป็นโครงการเชิงลึกมากขึ้น
- การติดตามประเมินผลการเติบโตของผู้ประกอบการ : เพื่อสะท้อนถึง Outcome/Impact ที่เกิดขึ้น โดยอยากเห็นถึงการพัฒนาในเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล สัดส่วนของ SME ที่นำ

เทคโนโลยีไปใช้หลังเข้าร่วมโครงการเป็นเท่าไร การพัฒนาในเรื่อง Tech Transform/ Digital Transform โดยผู้ประกอบการที่อยู่ภายใต้แผนบูรณาการฯ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้เท่าใด คิดเป็นร้อยละเท่าใด การ Matching ธุรกิจ การส่งออก การพัฒนาการเข้าไปอยู่ในห่วงโซ่ต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาเรื่องมาตรฐานต่างๆ เพื่อนำไปสู่ระดับสากล มีสัดส่วนอย่างไรบ้าง อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า การต่อ S-Curve ของ SME ขนาดกลางและขนาดเล็ก ยังพบปัญหาในเรื่องการ Transform เทคโนโลยี ส่งผลให้ไม่สามารถต่อ S-Curve ได้

- ระดับการบูรณาการ : การสร้างความเข้าใจในนิยามการบูรณาการ โดยการบูรณาการนั้นมีได้หลายระดับ ได้แก่ ระดับ 1 เป็นการทำโครงการร่วมกัน ระดับ 2 การส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่น ระดับ 3 เจ้าภาพแผนบูรณาการเป็นผู้รวบรวมและนำรายชื่อผู้ประกอบการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพัฒนาต่อ และระดับ 4 หน่วยงานต่างทำภารกิจของตนเอง แต่มีเป้าหมายร่วมกัน มีการวางแผนร่วมกัน
- การส่งเสริม SME ในมิติระดับพื้นที่/ภูมิภาค หรือรายสาขา ต้องการทราบว่ามีการพัฒนาส่งเสริมในพื้นที่อะไรบ้าง sector ใดบ้าง การกระจายตัวในการพัฒนาของแต่ละพื้นที่เป็นอย่างไร และพัฒนาไปในทิศทางใด

▪ ทิศทางนโยบายการส่งเสริม SME ในปี 2564 ยังคงยึดแนวทาง/ทิศทางเดิมจากปี 2563 แบ่งกลุ่ม SME ตามขนาด โดยยังมุ่งเน้น SME กลุ่ม Micro เนื่องจากเป็นกลุ่มฐานหลักของประเทศ อย่างไรก็ตาม ในปี 2563 โครงการที่มุ่งเน้นกลุ่ม Micro ยังมีค่อนข้างน้อย ดังนั้น สสว. อาจจะไปช่วยผลักดันในกลุ่มนี้มากขึ้น เพื่อช่วยปิดช่องว่างในการพัฒนา SME ของประเทศ

5. นายวชิระ แก้วกอก (ผู้อำนวยการฝ่ายประสานเครือข่ายผู้ให้บริการ SMEs รักษาการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานข้อมูลและสถานการณ์)

นายวชิระ แก้วกอก ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทิศทางแนวทางในการส่งเสริม SME และประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการติดตามประเมินผลแผนงานภายใต้บูรณาการปี 2562 สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

▪ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการกับการดำเนินงานโครงการ โดยมีการติดตามประเมินผลตามหลัก PDCA ว่าสิ่งที่เจ้าของโครงการคิดหรือดำเนินการเริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนงานโครงการ รายละเอียดการดำเนินโครงการ ผลการดำเนินโครงการ ว่ามีความสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการที่วางไว้ตั้งแต่แรกหรือไม่ มีส่วนใดที่ยังขาดหายไป หรือมีความชัดเจนหรือไม่ เป็นต้น และเพื่อสะท้อนผลการประเมินให้หน่วยงานต้องมีการทบทวนแผน ปรับปรุงกลยุทธ์ ตัวชี้วัด ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

▪ การพิจารณาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานโครงการของหน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการฯ ที่มีลักษณะการดำเนินกิจกรรมคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกัน ทั้งในด้านงบประมาณ ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น อาทิ ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ เช่น กิจกรรมการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกของที่ปรึกษาของหน่วยงานภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมบริการ หรือหน่วยงานที่มีการสนับสนุนส่งเสริมผู้ประกอบการในการพัฒนา

เรื่องฉลากผลิตภัณฑ์ ผลการดำเนินงานในด้าน Cost Benefit ความพึงพอใจ การนำไปใช้ประโยชน์ มูลค่า หรือความคุ้มค่าที่เกิดขึ้น มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น ตัวอย่างโครงการที่สามารถประเมินผล เปรียบเทียบการดำเนินงาน เช่น 1) โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ 2) โครงการที่ส่งเสริมด้านการตลาด (Business Matching) 3) โครงการที่มีลักษณะการวินิจฉัยสถานประกอบการ ให้คำปรึกษาเชิงลึก 4) โครงการที่ส่งเสริม พัฒนาผู้ประกอบการกลุ่ม Start up หรือ 5) โครงการด้าน Digital Marketing เป็นต้น โดยที่ปรึกษา อาจพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของข้อมูลอีกครั้ง

- การพิจารณางบประมาณของสำนักงบประมาณ ให้ข้อสังเกตว่าควรมีการคำนึงค่าเงิน (NPV) ในอนาคตร่วมด้วย ตัวอย่างเช่น ในปี 2562 กำหนดตัวชี้วัดผู้ประกอบการรายใหม่จำนวน 100 ราย งบประมาณ 100 ล้านบาท ในปี 2563 กำหนดตัวชี้วัดผู้ประกอบการรายใหม่เพิ่มเป็น 120 ราย งบประมาณ 100 ล้านบาทเท่าเดิม ซึ่งในความเป็นจริงมูลค่าเงินในปี 2563 ย่อมน้อยกว่าในปี 2562 เป็นต้น ตลอดจนการพิจารณาที่ประหยัดได้ อาจมีความแตกต่างกับภาคเอกชน โดยภาคเอกชนมองว่า การประหยัดงบประมาณได้นั้น ถือว่าการบริหารจัดการโครงการมีประสิทธิภาพมากกว่าโครงการที่สามารถ เบิกจ่ายงบประมาณได้ร้อยละ 100 ในขณะที่ภาครัฐมองว่าโครงการที่มีการเบิกจ่ายน้อยกว่างบประมาณที่ได้รับนั้น หมายความว่าบริหารจัดการโครงการมีประสิทธิภาพน้อยกว่าโครงการที่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณ ได้ร้อยละ 100 เป็นต้น

- การให้ความสำคัญในการจัดทำแผนและกลยุทธ์องค์กร เนื่องด้วยแผนงานโครงการที่ ดำเนินการจะต้องมีความสอดคล้องและขับเคลื่อนเป้าหมายตัวชี้วัดขององค์กร ปัญหาที่พบคือ หากเป้าหมาย ตัวชี้วัดองค์กรยังเป็นเชิงปริมาณ ส่งผลให้การขับเคลื่อนผลการดำเนินงานในเชิงคุณภาพไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้น ควรต้องมีการทบทวนปรับปรุงกลยุทธ์องค์กรก่อนให้เน้นในเชิงผลลัพธ์มากขึ้น (เน้นเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ) กลยุทธ์องค์กรจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า จะดำเนินการไปในทิศทางใด เน้นประเด็นสำคัญในเรื่องใด

- การถ่ายทอดค่าเป้าหมายตัวชี้วัดแผนองค์กรของ สสว. มีการถ่ายทอดเชื่อมโยงค่าเป้าหมาย มาจากแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่ง สสว. เป็นเพียงส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อน เป้าหมายแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 ดังนั้นการกำหนดค่าเป้าหมายขององค์กร กับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 โดยตรง อาจไม่สามารถดำเนินการเช่นนั้นได้ เนื่องจากเมื่อ สสว. เลือกกลยุทธ์เป็นผู้ดำเนินการเอง อาจจะไปซ้ำกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่ที่ได้รับการพัฒนา เป็นต้น ซึ่งบทบาทของ สสว. นั้นควรเป็นการกำกับและสนับสนุนส่งเสริมหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถขับเคลื่อนเป้าหมายตามแผนการ ส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 ได้มากกว่า ทั้งนี้ ยังพบปัญหาในการถ่ายทอดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย การวาง Position การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรที่ชัดเจนของ สสว. ผู้บริหารระดับสูงควรเข้ามามีส่วนร่วมในการทบทวนหรือ จัดทำแผนองค์กร กลยุทธ์องค์กร การพิจารณาค่าของงบประมาณมากขึ้น ตลอดจนผู้ที่รับผิดชอบด้าน การจัดทำแผนงานและกลยุทธ์องค์กรจะต้องร่วมกันวางแผน เพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางการขับเคลื่อน การดำเนินงานของ สสว. ให้ชัดเจนมากขึ้น

■ การส่งเสริม SME ในมิติพื้นที่/ภาค/จังหวัด ควรมีการทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับจังหวัด เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยผลักดันการส่งเสริม SME ภายในจังหวัดได้ ส่งผลให้ GPP จังหวัดเติบโตขึ้นอีกด้วย ซึ่งจะดีกว่าการดำเนินกิจกรรมแบบจัด Event เป็นครั้งๆ ไป และในส่วนของ การวางกลยุทธ์ของภาคนั้น แผนงานองค์กรยังไม่มีเชื่อมโยงไปถึงการพัฒนาภาค รวมทั้งยังขาดการวางกลยุทธ์การส่งเสริม SME ในแต่ละภูมิภาค มีการกำหนดเพียงรายสาขา (Sector) เท่านั้น การจัดทำแผนการส่งเสริม SME ในระดับภาคกับระดับจังหวัด จึงต้องมีการกำหนดทิศทางนโยบายที่ชัดเจน โดยอาจเริ่มดำเนินการในระดับภูมิภาคก่อน เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดเด่นเรื่องผ้า อาจกำหนดกลยุทธ์ไปส่งเสริม SME ด้านนวัตกรรม หรือศักยภาพคนมากขึ้น เพื่อไปต่อยอดผลิตภัณฑ์และสร้างจุดแข็งให้กับผู้ประกอบการ เป็นต้น นอกจากนี้ บทบาทของศูนย์ภูมิภาคของ สสว. (ศูนย์ให้บริการ SME ครอบคลุม (OSS) จังหวัด) ควรจะมีมากขึ้นนอกเหนือจากการให้คำปรึกษา เช่น การชักจูงการลงทุนในจังหวัด การเก็บข้อมูล SME ว่ามีกี่กลุ่ม อยู่ที่ไหนบ้าง เพื่อให้สามารถเข้าไปส่งเสริมได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย ไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ซ้ำซ้อน เป็นต้น

6. นายสรกิจ มั่นบุปผชาติ (คณะอนุกรรมการติดตามฯ สสว.)

สถานการณ์ของประเทศไทย ณ ขณะนี้ ค่อนข้างลำบาก เนื่องจาก ต้องเผชิญ (Facing) กับทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่เข้ามามีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศในหลากหลายประเด็นในเวลาเดียวกัน เช่น ความมั่นคงภายในประเทศ การขาดแคลนทรัพยากรน้ำ โรคระบาด หนี้ครัวเรือน ตลาดเงินและตลาดทุน เป็นต้น โดยที่ผู้ประกอบการ (SMEs) ยังไม่ได้ตระหนักถึงปัจจัยเหล่านี้มากเพียงพอ และไม่ได้เตรียมการเพื่อปรับตัวให้พร้อมรองรับกับสถานการณ์ หรือปัจจัยที่มีความผันผวนสูง (Fluctuate) หรือปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกิจการ และเศรษฐกิจในภาพรวม

ในมุมของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ต้องตั้งต้นจากการ Positioning ตัวเอง เพื่อที่จะได้ทราบว่า สสว. อยู่ตรงจุดใด ต้องการไปสู่ที่ใด มุมมองต่อแผนบูรณาการและคาดหวังให้ สสว. ต้องเป็น Think Tank ให้แก่ผู้ประกอบการ เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) เป็นต้น สสว. ต้องมีแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว (Master Plan) โดยกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน (Concrete) ปฏิบัติได้จริง พร้อมทั้งพัฒนาสัดส่วน (Portion) ของผู้ประกอบการให้เติบโตอย่างมั่นคง

ปัจจุบัน สสว. ไม่ได้ศึกษาว่าใครคือกลุ่มเป้าหมาย (Population) ของ สสว. จึงทำให้ไม่สามารถกำหนดนโยบายได้ถูกต้อง (Policy Guideline) และยังขาดเรื่องการบริหารจัดการ Big Data ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันยังใช้ข้อมูลเบื้องต้นของผู้อื่นที่ไม่น่าเชื่อถือ ในทางตรงกันข้าม สสว. ต้องวางระบบและบริหารจัดการ Big Data เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้ เช่น บริษัท White Monkey ซึ่งเป็นบริษัทลูกของ AIS ได้ใช้ประโยชน์จากการบริหารจัดการ Big Data โดยจับพฤติกรรมผู้บริโภค

(Consumer Behavior) โดยสามารถจำแนกได้ว่า ผู้บริโภคใด ช่วงอายุเท่าไร เพศ มีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการใด ในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งไม่ได้ระบุชื่อและตั้งเป็น Code เพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการข้อมูล และไม่ผิดต่อข้อกำหนดเรื่องความเป็นส่วนตัว (Privacy Data) เป็นต้น

นอกจากนี้ต้องแบ่งกลุ่มเป็น Stage ตาม Business Life Cycle โดยคนทำโครงการต้องมี 1) โครงการทั่วไป (In General) สำหรับผู้ประกอบการ Micro และผู้ประกอบการ size S ฟัง แล้วจัดให้มีการทดสอบ หากผู้ประกอบการผ่านการทดสอบก็จะได้รับการรับรอง (Certified) จาก สสว. เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในการขอสินเชื่อกับธนาคาร 2) ในแต่ละอุตสาหกรรมมี Pain Point ที่ไม่เหมือนกัน ฉะนั้นควรวิเคราะห์ และแบ่งแยก (Segmentation) เป็นรายอุตสาหกรรมว่ามีความต้องการ (Need) อย่างไร แล้วพัฒนา ผักอบรมให้ตรงจุดตรง Pain Point ของแต่ละราย และ 3) สำหรับผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง หรือมีผลการดำเนินงานที่ดี (The winner) ควรลงไปให้คำแนะนำรายบุคคลเพิ่มเติม จึงทำให้เห็น Population และต้องให้รางวัล (Reward) แก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูงในทุกๆ Stage โดยร่วมมือกับธนาคาร เช่น การให้ในรูปแบบของ Voucher เป็นต้น

ทั้งนี้ สสว. ควรคัดกรอง และจัดกลุ่มผู้ประกอบการให้ชัดเจน โดยหากเป็นผู้ประกอบการ Size S และ Size M สามารถใช้ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้เลย เนื่องจากผู้ประกอบการเหล่านั้นได้จดทะเบียนนิติบุคคลอย่างถูกต้อง และควรจัดทำมาตรฐานของโครงการ (Standardize) ที่เหมาะสมเพื่อลดปัญหาต่างๆ หรือเงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัด อีกทั้งต้องแสดงความเป็นมืออาชีพ (Professional) ให้ถูกที่ ถูกคน และถูกช่วงเวลา มีความยืดหยุ่น แต่ต้องแม่นยำ ลดการใช้กระดาษ มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์และผลลัพธ์ ควรจัดลำดับความสำคัญ และให้นำหนักกลุ่ม Supply Chain อย่างเหมาะสม

ในอีก 5 ปีข้างหน้า สสว. ต้อง Focus เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการให้ถูกจุดและถูกเวลา (Timing) ต้องศึกษาว่าสิ่งใดเป็นตัวขับเคลื่อน (Drive) เศรษฐกิจของประเทศ เช่น หากไปมุ่งเน้นเรื่องชีวภาพซึ่งเป็นเรื่องที่ดี แต่อาจจะเร็วเกินไป เป็นต้น ในปัจจุบันตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของไทยมาจากภาคบริการ มากกว่า 50% ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจ Wellness และธุรกิจ Healthcare เป็นต้น รวมไปถึง สสว. ควรมีกยุทธ์ทางการตลาด (Marketing Strategy) เพื่อพัฒนาให้ สสว. ทันสมัย เป็นที่รู้จักแก่สาธารณะ และให้ประชาชนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลงานของ สสว. มากยิ่งขึ้น

7. นางสาวศรีสมพร วีระทัตประภา และนางสุจิตรา พิทยะ เบื้องบน (ผู้รับผิดชอบแผนงานบูรณาการส่งเสริม SME กองจัดหางบประมาณด้านเศรษฐกิจ 1 สำนักงบประมาณ)

ทริส โดยนางสาวมัลลิกา ตราชู ผู้ช่วยผู้อำนวยการสายงานที่ปรึกษา 1 ได้นำเสนอกรอบแนวทางและแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการฯ ส่งเสริม SME ในปี 2562 โดยสรุป และประเด็นที่การประเมินผลมุ่งเน้นให้ความสำคัญ อันประกอบด้วย

1. การสนับสนุนขับเคลื่อนผ่านแผนงานบูรณาการฯ ปี 2562 ทั้งโครงการและงบประมาณ สนับสนุน Agenda ต่างๆ ที่เป็นทิศทางการส่งเสริมพัฒนาของประเทศ มากน้อยเพียงใด : Agenda ที่สำคัญของประเทศที่มุ่งเน้นภายใต้แนวนั้น มีประเด็นใดที่ยังเป็น Missing Link โครงการและงบประมาณกระจายไปในทิศทางกลยุทธ์ที่เป็นนโยบายของประเทศอย่างไร งบประมาณไปกระจุกตัวอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั้งที่มีเรื่องอื่นๆ ที่ต้องสนับสนุนและรัฐให้ความสำคัญในระดับเดียวกัน งบประมาณจัดสรรไปในจุดที่ดำเนินการแล้วเกิดความคุ้มค่า หรือการจัดสรรงบประมาณไปยังห่วงโซ่โลกต่างๆ ทั้งระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
2. ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดสำคัญ ที่สะท้อนทิศทางการส่งเสริมตามนโยบายทั้งระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ทั้งในระดับภาพรวมของแผนงานบูรณาการฯ ระดับแนวทาง และกลยุทธ์ สำคัญตาม Agenda และห่วงโซ่การส่งเสริมพัฒนา เพื่อจะสามารถสะท้อนได้ว่า หน่วยงานโครงการใดบ้างที่มีส่วนสนับสนุนเป้าหมายความสำเร็จและตัวชี้วัด ซึ่งการออกแบบตัวชี้วัดจะครอบคลุมทั้งระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต้องมีความเข้าใจว่า โครงการของหน่วยงานนั้น จะสามารถผลักดันผลลัพธ์หรือผลกระทบมากน้อยแค่ไหน
3. ให้ความสำคัญกับการติดตามผลการขับเคลื่อนส่งเสริมว่ามีแผนงานโครงการไปสนับสนุน สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาพื้นที่ภาคใดมากน้อยเพียงใด
4. ให้ความสำคัญกับการติดตามผลการขับเคลื่อนสาขา (Sector) ซึ่งการพิจารณาไปถึงระดับสาขานั้น จะสามารถนำผลไปคำนวณ GDP ได้ นอกจากนั้น จะช่วยให้เห็นภาพว่าสาขาส่วนใหญ่ที่ได้รับการพัฒนานั้นเป็นสาขาทิศทางการพัฒนาของประเทศ เป็นสาขาที่ต้องการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่ และการพัฒนาผ่านโครงการต่างๆ นั้น เป็นแนวทางการส่งเสริมที่ควรจะเป็นไปในสาขานั้นๆ หรือไม่ ดังนั้น หน่วยงานจะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลผู้ประกอบการไปถึงระดับสาขาของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม
5. ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา : เพื่อให้ทราบว่า กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาในโครงการต่างๆ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาหรือไม่ มีความซ้ำซ้อนในการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มเดียวกันในเรื่องเดียวกันมากน้อยอย่างไร
6. การวิเคราะห์ว่าหน่วยงานที่เข้าไปร่วมส่งเสริมพัฒนา ไปดำเนินการในบทบาทของหน่วยงานมากน้อยเพียงใด มีการบูรณาการมากน้อยเพียงใด สิ่งที่ทำเนิการที่มีความซ้ำซ้อนนั้น ยังเป็นความต้องการของผู้ประกอบการหรือไม่

ทั้งนี้ จากการที่ทริสได้มาเป็นที่ปรึกษาของสำนักงบประมาณในการพัฒนาเครื่องมือการประเมินผล ซึ่งจะให้ความสำคัญกับการประเมินก่อนการจัดสรรงบประมาณด้วย ดังนั้น การประเมินผลโครงการ ทริสจะให้น้ำหนักความสำคัญมากในมิติความสมเหตุสมผลของโครงการ เป้าหมายผลผลิต ผลลัพธ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ภายใต้โครงการ มีความสมเหตุสมผลและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด กิจกรรมและงบประมาณกับเป้าหมายที่มุ่งหวังของโครงการ ความเป็นบทบาทภารกิจของหน่วยงานหรือไม่ ความซ้ำซ้อนของโครงการ และความเป็นไปได้ในการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีเป้าหมายความสำเร็จร่วม และมีการดำเนินการในประเด็นที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ความรู้ความเข้าใจ ศักยภาพของหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ และกลไกการกำกับกำกับการดำเนินงานและการบริหารความเสี่ยงในประเด็นต่างๆ เช่น การคัดกรองผู้ประกอบการ ในการเข้าร่วม การกำกับการทำงานของที่ปรึกษา การส่งต่อหรือมีมาตรการเพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการพัฒนาส่งเสริมไปนั้นผู้ประกอบการจะสามารถขยายผลและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น รวมทั้งประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแผนงานโครงการ ทั้งแผนงาน เงิน และผลผลิตให้มีความก้าวหน้าที่เหมาะสมในแต่ละช่วงระยะเวลา

โดยวิธีการและขอบเขตของการติดตามประเมิน ทริสจะใช้ข้อมูลทั้งจากข้อมูลทุติยภูมิ รายงานต่างๆ ที่หน่วยงานได้รายงานและนำเสนอไปยัง สสว. โดยการประเมินผลจะมีการประเมินโครงการครอบคลุมทั้งปี 2562 จำนวน 45 โครงการหลัก/69 โครงการย่อย จะมีการไปยังหน่วยรับงบประมาณทุกหน่วย เช่นเดียวกับทุกปี และทริสจะมีการสุ่มสำรวจและสัมภาษณ์ SME ผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วย โดยจะมีการลงพื้นที่สถานประกอบการเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การโทรสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่นๆ รวมทั้งการประชุม Focus Group จึงขอให้ทุกหน่วยงานได้นำส่งฐานข้อมูลผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาจากโครงการต่างๆ อย่างครบถ้วน จึงขอเชิญสำนักงบประมาณเข้าร่วมการติดตามประเมินผลยังพื้นที่ด้วย โดย สสว. จะส่งกำหนดการเชิญมายังสำนักงบประมาณต่อไป

สำนักงบประมาณ ได้ให้ความเห็นต่อกรอบแนวทางการประเมินผลว่า สำนักงบประมาณอยากให้นับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานอย่างแท้จริง โดยกรอบแนวทางที่ทริสเสนอนั้นค่อนข้างมีความครอบคลุมแล้ว โดยประเด็นที่สำนักงบประมาณต้องการให้เพิ่มเติม คือการสะท้อนความสำเร็จการยกระดับผู้ประกอบการจากขนาดหนึ่งไปอีกขนาดหนึ่ง ทั้งนี้ ทริสได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ทริสยินดีจะจัดเก็บข้อมูลตามขนาดให้ นอกจากนี้ การประเมินผลทริสจะมีการติดตามประเมินผลไปถึงระดับศักยภาพของผู้ประกอบการด้วยว่า หลังจากได้รับการส่งเสริมพัฒนาแล้ว สามารถยกระดับผู้ประกอบการไปตามวงจรธุรกิจได้มากน้อยเพียงใด ปัจจัยหรือปัญหาที่ไม่สามารถยกระดับผู้ประกอบการไปได้เกิดจากปัญหาอะไร เพื่อให้หน่วยงานที่ส่งเสริมพัฒนาได้ทราบว่าต้องส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีมาตรการเพิ่มเติมต่อเนื่องอย่างไร โดยในปีนี้จะวิเคราะห์เพิ่มเติมไปยังผู้ประกอบการรายใหม่ว่าผู้ที่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่แล้วไม่มีการจดทะเบียนธุรกิจหรือเข้าสู่ระบบภาษี มากน้อยเพียงใด เพราะปัจจัยใด และระดับการใช้เทคโนโลยีเพิ่มเติมด้วย นอกจากนี้ หากในอนาคตหน่วยงานเจ้าภาพ สามารถถอด Joint KPIs ออกมาเพื่อผลักดันให้เกิดการวัดผลและการบูรณาการได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับผลการประเมินปี 2562 ขอให้ สสว. ส่งให้สำนักงบประมาณทั้งกองติดตามประเมินผลและกองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ 1 เพื่อให้เป็นข้อมูลทั้ง 2 กองในการนำไปใช้ในการพิจารณา

8. ดร.ณัฐกา สิงห์วิสัย ผู้อำนวยการโปรแกรม ITAP สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

จากการสัมภาษณ์ ดร.ณัฐกา สิงห์วิสัย ผู้รับผิดชอบโครงการโปรแกรม ITAP ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการภายใต้แผนบูรณาการ SME ปี 2562 และทีมงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการออกแบบระบบติดตามประเมินผลของโครงการ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน พบว่า ทาง สวทช. ได้มีการนำกรอบแนวทางการประเมิน (Model) ที่จัดทำขึ้นโดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มาปรับใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลลัพธ์ ผลกระทบ อย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว โดยแบ่งการติดตามประเมินผลออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ 1) การติดตามระหว่างดำเนินการโครงการ และ 2) การติดตามหลังสิ้นสุดโครงการ (ปิดโครงการ) ตลอดจนการติดตามประเมินผลหลังโครงการสิ้นสุดไปแล้วประมาณ 1 ปี หรือ 3-5 ปี แล้วแต่ลักษณะโครงการ เช่น ถ้าเป็นการปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิม หรือการพัฒนากระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อาจสามารถติดตามผลได้ภายใน 1 ปี แต่หากเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือมีการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ระยะเวลาการติดตามผลกระทบหลังจบโครงการอาจ 3-5 ปี หรือถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามหลังจบโครงการอาจใช้ระยะเวลานานกว่าเป็น 9 ปี เป็นต้น สำหรับกลไกการติดตามประเมินผลของโครงการนั้น จะใช้ผู้เชี่ยวชาญจาก ITA ในการคัดเลือกโครงการที่ควรจะไปติดตามผลหลังจบโครงการได้แล้ว และส่งข้อมูลให้ทาง สวทช. (ผู้ประเมิน) ลงไปติดตามประเมินผล โดย สวทช. จะมีการเก็บข้อมูลโดยวิธีการโทรศัพท์สัมภาษณ์, การลงพื้นที่ (Site visit) สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ และการรายงานข้อมูลของผู้ประกอบการผ่านแบบฟอร์มของ สวทช. เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลร่วมด้วย

แนวความคิดดำเนินโครงการโปรแกรม ITAP ในปี 2563-2564 จะเน้นในเรื่อง BCG (Bio Circular Green Economy) อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมสุขภาพ และ Industry 4.0 สำหรับแนวทางการพัฒนายังคงเป็นประเด็นหลักๆ ใน 4 เรื่อง คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์, การพัฒนากระบวนการ, การพัฒนามาตรฐาน และการเพิ่มประสิทธิภาพ (เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีโรงงานเพื่อยกระดับฟาร์ม การยกระดับมาตรฐานพืชผักผลไม้ ปลอดภัย เป็นต้น) โดยกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดในปี 2563 เท่ากับ 1,200 ราย (งบประมาณ 500 ล้านบาท) ซึ่งทาง สวทช. จะมีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการ โดยมีแบบฟอร์มในการพิจารณาความพร้อมหรือศักยภาพของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ในการติดตามประเมินผลโครงการ สวทช. มีการสุ่มตรวจตามหลักสถิติประมาณ 300 - 400 ราย (ตามที่คุณเชี่ยวชาญ ITA พิจารณาคัดเลือกกลุ่มที่สามารถสร้างผลกระทบได้ใน 1 ปี) โดยมีหลักแนวคิดในการพิจารณาผลตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า ไปจนถึงผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ (NPV, B/C Ratio)

ทั้งนี้ ในปี 2563 สวทช. มีการปรับเพิ่มข้อคำถามแบบสอบถามในการประกอบการเก็บข้อมูลผู้ประกอบการเพื่อประเมินผลกระทบในบางประเด็นเพิ่มเติม เช่น ยอดขาย รายได้ การลดต้นทุน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ทาง สวทช. และทริส ได้ให้ข้อสังเกตว่า ควรเพิ่มประเด็นข้อคำถามในแบบสอบถามเพิ่มเติม ได้แก่ การวัด Productivity การผลิต Productivity แรงงาน ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การวัดผลผลิตภาพรวม (Total Factor Productivity หรือ TFP) ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้จะช่วยสะท้อน Value Added ได้ชัดเจนมากกว่าประสิทธิภาพการผลิตเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ อาจมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมผลสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาในมิติอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ร้อยละเพิ่มราคาสินค้าเพื่อสะท้อนมูลค่าเพิ่มการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี หรือนำข้อมูลที่มีการเก็บอยู่แล้ว เช่น ผู้ประกอบการที่สามารถขยายไปยังลูกค้ารายใหม่ได้ ศักยภาพของผู้ประกอบการก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น มาวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์ในอีกมิติหนึ่ง เพื่อให้ทางสำนักงานงบประมาณได้รับทราบและเข้าใจว่าผลการดำเนินโครงการนั้นสามารถก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เชิง

ผลกระทบเล็กน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ โดยในการลงพื้นที่ ทริสขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผู้ประกอบการโครงการ โดย สสว. และทริสจะมีการเชิญสำนักงบประมาณร่วมลงพื้นที่เพื่อให้รับทราบข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง ก็จะเป็นประโยชน์กับการขับเคลื่อนโครงการในอนาคตยิ่งขึ้น

9. นางสาวนันทิกานต์ มั่นมาก และนายสนามชัย แพนดี (นักส่งเสริมนวัตกรรม สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ)

จากการสัมภาษณ์นางสาวนันทิกานต์ มั่นมาก และนายสนามชัย แพนดี ผู้รับผิดชอบโครงการสร้างความพร้อมให้เยาวชนในการประกอบธุรกิจ - การพัฒนามหาวิทยาลัยแห่งการประกอบการ ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งภายใต้แผนบูรณาการ SME ปี 2562 เกี่ยวกับแนวทาง วิธีการในการติดตามประเมินผล และการกำกับติดตามการทำงานเพื่อให้โครงการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของโครงการ นางสาวนันทิกานต์ มั่นมาก มีการกล่าวถึงรายละเอียดการดำเนินโครงการสร้างความพร้อมให้เยาวชนในการประกอบธุรกิจว่ามีการดำเนินงานร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างๆ (ใช้รูปแบบการจัดซื้อจัดจ้าง) ในลักษณะของการให้เงินทุนกับมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปจัดอบรมนิสิต นักศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนธุรกิจ นิสิต นักศึกษา ที่ผ่านการอบรมแล้วจะมีการคัดเลือกเพื่อเข้าสู่กระบวนการบ่มเพาะของ สนช. ผ่านกิจกรรมการ Coaching Camp ประมาณ 3 วัน ส่วนทีมที่ได้รับการคัดเลือก บางส่วนมีการพัฒนาปรับปรุงและมาสมัครเข้าร่วมในปีถัดไป จากนั้นจะมีการจัดกิจกรรมแข่งขันระหว่างนิสิต นักศึกษา โดยผู้ที่ได้รับรางวัล จะได้รับเงินทุนจาก สนช. ไปจัดทำ Prototype และนำเสนอในงาน STARTUP THAILAND LEAGUE: DEMO DAY ซึ่งจะมีบุคคลทั่วไป นักลงทุนต่างๆ เข้าร่วมงานด้วย เพื่อนำไปสู่การ Matching ต่อไป (จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทีมที่เข้าร่วมโครงการประมาณ 200 ทีม สามารถจดทะเบียนนิติบุคคลได้ประมาณ 40 ทีม)

ในด้านการติดตามประเมินผลโครงการของ สนช. นางสาวนันทิกานต์ มั่นมาก ให้สัมภาษณ์ว่าทางมหาวิทยาลัยจะมีการรายงานผลการดำเนินงานตามงวดงานที่กำหนดไว้ตาม TOR จัดซื้อจัดจ้าง นายสนามชัย แพนดี ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในส่วนของการติดตามผลหลังจบโครงการ เช่น ผลลัพธ์ ผลกระทบที่เกิดขึ้น ไม่ได้มีระบบการติดตามอย่างเป็นทางการส่วนใหญ่เจ้าของโครงการจะเป็นผู้ติดตามผล (ไม่มีฝ่ายติดตามโดยเฉพาะ) ซึ่งก็มีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาในการติดตาม เนื่องจากต้องมา Focus งานใหม่ในปีถัดไปร่วมด้วย ประกอบกับข้อจำกัดในเรื่องจำนวนบุคลากร และงบประมาณที่ใช้ในการติดตามประเมินผล ดังนั้น การติดตามผลการดำเนินงานหลังจบโครงการ จึงมีเพียงการประสานสอบถามจากอาจารย์ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือว่าหลังจบโครงการนักศึกษาที่เข้าร่วมนั้นมีการพัฒนาไปอย่างไรบ้าง ส่งผลให้การติดตามผลการดำเนินงานยังไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร

ทั้งนี้ สสว. และทริส ได้ให้ข้อสังเกตว่า สนช. ควรมีการติดตามความก้าวหน้าระหว่างดำเนินโครงการร่วมด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณว่าแต่ละกิจกรรมมีการดำเนินการอะไรบ้าง และผู้เข้าร่วมโครงการได้รับประโยชน์อย่างไร ตลอดจนการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในวันที่มีการจัดงาน STARTUP THAILAND LEAGUE: DEMO DAY จากผู้เข้าร่วมงาน เพื่อให้ทราบว่าสิ่งที่ สนช. ดำเนินการนั้นตรงกับความต้องการของตลาดหรือไม่ และในการวัดผลสัมฤทธิ์อาจไม่จำเป็นต้องมองเป้าหมายสุดท้ายคือการจดทะเบียนนิติบุคคลเพียงอย่างเดียว อาจมีการมองผลสัมฤทธิ์ในด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น ผู้ที่ชนะการประกวดมี Profile เพื่อใช้ในการสมัครเข้าทำงานได้ เป็นต้น โดยอาจมีการพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือ Platform เพื่อใช้ในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนเก็บข้อมูลในเรื่องของการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ว่า สนช. มีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานใดบ้าง มีการรับลูกค้าหรือส่งต่อลูกค้าอย่างไรบ้าง

นอกจากนั้น ในการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงาน แม้จะยังไม่มี ความก้าวหน้าในการนำส่งผลผลิตโครงการ ขอให้หน่วยงานรายงานความก้าวหน้าในกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อให้สำนักงานงบประมาณได้ทราบว่าหน่วยงานมีการดำเนินการไปตามแผนงานที่วางไว้แล้ว และหากหน่วยงานมีการกำหนดผลผลิตของกิจกรรมย่อยภายใต้โครงการ ก็สามารถติดตามความสำเร็จในระดับกิจกรรมย่อยๆ เช่น จำนวนผู้สมัคร จำนวนผู้เข้ารับการอบรมหรือพัฒนา เป็นต้น และในระยะต่อไปหน่วยงานควรมีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับสำนักงานงบประมาณ และกรมการในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป

2.6 สรุปผลการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องระบบติดตามและประเมินผล Data-SME

ที่ปรึกษาได้ดำเนินการสนับสนุนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องระบบติดตามและประเมินผล Data-SME ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ชั้น 4 ห้อง 407 สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนงานบูรณาการ SME ปี 2562 เข้าใจวิธีการกรอกข้อมูลผลการดำเนินงานและข้อมูลผู้รับบริการผ่านระบบติดตามและประเมินผล www.data-sme.com โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน 60 คน

สำหรับการอบรมในครั้งนี้ นำโดย นางพิมลภา สุวพานิช ผู้อำนวยการฝ่ายติดตามและประเมินผล สสว. เป็นผู้กล่าวเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ และเริ่มดำเนินการอบรมในหัวข้อการใช้งาน และการรายงานผลในระบบติดตามและประเมินผล ซึ่งประกอบด้วย การลงทะเบียนผู้ใช้งานและการเข้าสู่ระบบ (Log in) รูปแบบการทำงานของระบบติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม SME ระบบการรายงานผลในกองทุน สสว. การวางแผนโครงการ การนำเข้าผลโครงการ และการส่งพิมพ์รายงาน สสว. ตลอดจนการนำเข้าข้อมูลผู้รับบริการของโครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบในปี 2562 โดยให้ผู้เข้าร่วมการอบรมได้ทดลองหรือฝึกปฏิบัติการนำเข้าข้อมูลผ่านระบบติดตามและประเมินผลของ สสว.

2.7 แผนการลงตรวจติดตามแผนงานโครงการภายใต้โครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562

ในการติดตามประเมินผลเพื่อสำรวจและจัดเก็บข้อมูล ที่ปรึกษาได้จัดทำแผนการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ แผนงานโครงการภายใต้งบประมาณบูรณาการฯ ปี 2562 รายละเอียดดังนี้

รายละเอียดการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ			
ลำดับ	หน่วยงาน	วันเวลาดำเนินการ	สถานที่
1	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	วันศุกร์ที่ 6 มีนาคม 2563 เวลา 14.00 - 15.30 น.	ณ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	วันจันทร์ที่ 9 มีนาคม 2563 เวลา 10.00 - 12.00 น.	ณ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
3	กรมประมง	วันพุธที่ 11 มีนาคม 2563 เวลา 13.30 - 15.00 น.	ณ กรมประมง
4	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	วันพฤหัสบดีที่ 12 มีนาคม 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม
5	กรมวิทยาศาสตร์บริการ	วันพุธที่ 18 มีนาคม 2563 เวลา 10.00 - 12.00 น.	ณ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
6	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	วันพุธที่ 25 มีนาคม 2563 เวลา 10.00 - 12.00 น.	ณ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
7	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	วันจันทร์ที่ 30 มีนาคม 2563 เวลา 13.30 - 15.30 น.	ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา
8	สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	วันอังคารที่ 31 มีนาคม 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ
9	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	วันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
10	ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	วันศุกร์ที่ 10 เมษายน 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)
11	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	วันจันทร์ที่ 13 เมษายน 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
12	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	วันจันทร์ที่ 20 เมษายน 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
13	สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	วันจันทร์ที่ 20 เมษายน 2563 เวลา 10.00 - 12.00 น.	ณ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
14	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	วันจันทร์ที่ 20 เมษายน 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
15	กรมการค้าภายใน	วันจันทร์ที่ 20 เมษายน 2563 เวลา 13.30 - 15.30 น.	ณ กรมการค้าภายใน
16	สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	วันจันทร์ที่ 20 เมษายน 2563 เวลา 13.30 - 15.30 น.	ณ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

รายละเอียดการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ			
ลำดับ	หน่วยงาน	วันเวลาดำเนินการ	สถานที่
17	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	วันที่ 21-22 เมษายน 2563 เวลา 09.30 - 16.30 น.	ณ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
18	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล	วันพุธที่ 22 เมษายน 2563 เวลา 13.30 - 15.30 น.	ณ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
19	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	วันพฤหัสบดีที่ 30 เมษายน 2563 เวลา 10.00 - 12.00 น.	ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
20	กรมบังคับคดี	วันพุธที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ กรมบังคับคดี
21	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	วันศุกร์ที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.30 - 11.30 น.	ณ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
22	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	วันศุกร์ที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.30 - 15.30 น.	ณ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
23	สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	วันพฤหัสบดีที่ 4 มิถุนายน 2563 เวลา 09.30 - 12.00 น.	ณ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
24	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	วันพฤหัสบดีที่ 4 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00 - 16.30 น.	ณ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
25	สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	วันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2563 เวลา 09.00 - 12.00 น.	ณ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
26	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	วันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2563 เวลา 08.30 - 16.30 น.	ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
27	กรมส่งเสริมการเกษตร	วันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2563 เวลา 10.00 - 12.00 น.	ณ กรมส่งเสริมการเกษตร
28	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	วันที่ 10-12 มิถุนายน 2563 เวลา 09.00 - 16.30 น.	ณ กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

รายละเอียดการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ				
ลำดับ	จังหวัด	เวลาดำเนินการ	ชื่อบริษัท	ที่อยู่
1	นนทบุรี	วันที่ 19 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	บริษัท เพชรปิ่นแก้ว จำกัด	9/24 หมู่ 7 ถ.บางรักใหญ่-บ้านใหม่ ต.บางคูรัด อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี
2	นนทบุรี	วันที่ 19 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	บริษัท บ้านไอลิน จำกัด	90/123 ท่าอิฐ ถนนรัตนภิเษก ต.ไทรมา อ.เมือง จ.นนทบุรี
3	นนทบุรี	วันที่ 19 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	ลิ้มเซ่งอึ้งโฮสเทล	นัดที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา จ.นนทบุรี
4	นนทบุรี	วันที่ 20 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	บริษัท ริ เวอร์ วูด จำกัด	บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 2 ถ.กาญจนาภิเษก ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี
5	กรุงเทพมหานคร	วันที่ 20 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	บริษัท ฮัก ออร์แกนิก จำกัด	708 ซอยกาญจนาภิเษก 008 แขวงบางแค เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
6	กรุงเทพมหานคร	วันที่ 20 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	บริษัท เอ็นพี 96 จำกัด เอ็กเพรส	11/474 ซอยร่วมมิตรพัฒนา แขวง ท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
7	สมุทรปราการ	วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.00 – 11.00 น.	บริษัท ไทยวอเตอร์แทงค์ จำกัด	80 หมู่ 5 ถ.ปู่เจ้าสมิงพราย ต.บางหญ้า แพรก อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
8	กรุงเทพมหานคร	วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	บริษัท แอทลิสต์คอร์ปอเรชั่น จำกัด	24/46 ถนนจักรเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
9	ชลบุรี	วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	บริษัท สิ่งทอง เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	323/14 หมู่ 8 ซ.บ้านทางตรง 10 ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี
10	ชลบุรี	วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	บริษัท เมฆไอศกรีม จำกัด	807/8 ถนน เจตนารมณ์ ต.บางปลาสร้อย อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
11	ชลบุรี	วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	บริษัท จั้วปภาไรโซเคิลสหรั่งเรือ จำกัด	265/5 หมู่ 3 ต.หนองซาก อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี
12	ชลบุรี	วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 เวลา 14.30 – 15.30 น.	บริษัท ชาลิตเต้-คอสเมติก จำกัด	123/15 หมู่ 1 ต.เสม็ด อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี
13	นครราชสีมา	วันที่ 25 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	ธุรกิจ OTOP	519 ซอย 5 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา
14	นครราชสีมา	วันที่ 25 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	ผู้ประกอบการค้าปลีก	795/1 ถนนรัตนภิธาน ต.จอหอ อ.เมือง จ.นครราชสีมา
15	นครราชสีมา	วันที่ 25 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	ผู้ประกอบการค้าขาย	80 หมู่ 15 ต.จอหอ อ.เมือง จ.นครราชสีมา
16	นครราชสีมา	วันที่ 25 พฤษภาคม 2563 เวลา 15.00 – 16.00 น.	หนูรู้ เจริญภัณฑ์ เบเกอร์รี่	167 หมู่ 4 ต.จอหอ อ.เมือง จ.นครราชสีมา
17	ขอนแก่น	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	วิสาหกิจชุมชนเกษตรพัฒนาขอนแก่น	บ้านภูเรือ ตำบลภูเวียง ขอนแก่น
18	ขอนแก่น	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	บริษัท สยามลอฟท์ อินโนเวชั่น จำกัด	บริษัท สยามลอฟท์ อินโนเวชั่น จำกัด
19	ขอนแก่น	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	บริษัท กรีนเนส ไรด์ จำกัด	นัดที่ร้านกาแฟ
20	ขอนแก่น	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 15.00 – 16.00 น.	บริษัท เดอะวัน 289 จำกัด	172 หมู่ที่ 11 ต.คำม่วง อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น

รายละเอียดการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ				
ลำดับ	จังหวัด	เวลาดำเนินการ	ชื่อบริษัท	ที่อยู่
21	มหาสารคาม	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	วิสาหกิจชุมชน สมุนไพรแม่บ้าน เกษตรกรรมมะค่าทรัพย์ทวี	63 หมู่ที่ 3 หมู่บ้านมะค่า มะค่า อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
22	มหาสารคาม	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	98 หมู่ที่ 14 หมู่บ้านมะโม่ ต.หนองซอน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม
23	มหาสารคาม	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มหมอนปักทอง อ.ส.ม.	21 หมู่ที่ 17 หมู่บ้านลาดพัฒนา ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
24	มหาสารคาม	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 14.30 – 15.30 น.	วิสาหกิจชุมชน ทอผ้าขึ้นบ้านหนองบัวคู	64 หมู่ที่ 4 หมู่บ้านหนองบัวคู ต.หนองไผ่ อ.นาดิน จ.มหาสารคาม
25	หนองบัวลำภู	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	กลุ่มอาชีพ แป้งข้าวฮาง	185 หมู่ที่ 16 หมู่บ้านสุขสำราญ ต.ฝั่งแดง อ.นาแก จ.หนองบัวลำภู
26	หนองบัวลำภู	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	กลุ่มอาชีพ กลุ่มพวงกุญแจ	2 หมู่ที่ 2 หมู่บ้านกุดขวางสร้อย ต.บ้านถิ่น อ.โนนสัง จ.หนองบัวลำภู
27	หนองบัวลำภู	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มข้าวฮางบ้านสุขสำราญ	39 หมู่ที่ 16 หมู่บ้านบ้านสุขสำราญ ต.ฝั่งแดง อ.นาแก จ.หนองบัวลำภู
28	หนองบัวลำภู	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 15.00 – 16.00 น.	บริษัท เบสท์-แพค คอนกรีต จำกัด	194 ถ.หนองบัวลำภู-เลย ต.หนองภัยศูนย์ อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
29	อุดรธานี	วันที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มปั้นหม้อเขียนสี	207 หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านเชียง อ.หนองหาน จ.อุดรธานี
30	อุดรธานี	วันที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	วิสาหกิจชุมชน บ้านศิรีวงกต	2 หมู่ที่ 8 หมู่บ้านบ้านศิรีวงกต ต.นาแก อ.นาแก จ.อุดรธานี
31	อุดรธานี	วันที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	กลุ่มอาชีพข้าววงโค	113 หมู่ที่ 14 หมู่บ้านจันทราธรรม ต.บ้านผือ อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี
32	อุดรธานี	วันที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	หจก. ต้นคราม	ถ.ทหาร ต.หมากแข้ง เทศบาลนคร อุดรธานี
33	พระนครศรีอยุธยา	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	บริษัท สมใจพรีฟอเมอร์ จำกัด	16/70 ถ.นเรศวร ต.ประตูชัย อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
34	พระนครศรีอยุธยา	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 11.00 – 12.00 น.	บริษัท บานาน่า สตาร์ จำกัด	204/72 หมู่บ้าน วรารักษ์ อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
35	พระนครศรีอยุธยา	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.30 – 14.30 น.	บริษัท เค.เอ็ม.บี. กรุ๊ป จำกัด	18 หมู่ 3 ถ.สายเอเชีย ต.ธนู อ.อุทัย จ.พระนครศรีอยุธยา
36	อ่างทอง	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.00 – 11.00 น.	บริษัท บจก. สีสร้อยฟาร์ม จำกัด	38 หมู่ที่ 3 ต.สีร้อย อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง
37	อ่างทอง	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	บ้านเอกราช	สำนักงานพัฒนาชุมชน อ.ป่าโมก ต.ป่าโมก อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง
38	อ่างทอง	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 15.00 – 16.00 น.	วิสาหกิจชุมชน กลอง	71 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน ปากน้ำ ต.เอกราช อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง
39	พิษณุโลก	วันที่ 2 มิถุนายน 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	วิสาหกิจชุมชน หมุยอ พล. เมือง สองแคว	125/2 หมู่ที่ 3 ต.ท่าโพธิ์ อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก
40	พิษณุโลก	วันที่ 2 มิถุนายน 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	นานาภัณฑ์เภสัชสมุนไพร	411/9 หมู่บ้านพงศธร ซอย 5 ถ.มิตรภาพ 12 จ.พิษณุโลก

รายละเอียดการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ				
ลำดับ	จังหวัด	เวลาดำเนินการ	ชื่อบริษัท	ที่อยู่
41	ลำปาง	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	ผ้าพิมพ์ลายจังหวัดลำปาง	30 ถ.บุญวาทย์ ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง
42	ลำปาง	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	โรงงาน พี เอ็น เซรามิก	324 หมู่ที่ 6 หมู่บ้านปงชัย ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง
43	ลำปาง	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	โรงงาน เอื้อนหลวงเครื่องปั้นดินเผา	72 หมู่ที่ 2 ต.ท่าผา อ.เกาะคา จ.ลำปาง
44	ลำปาง	วันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เวลา 15.00 – 16.00 น.	บริษัท เจริญแสง จำกัด	546 หมู่ 2 ต.กล้วยแพะ อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง
45	ลำพูน	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	บ้านหอมหวาน	147 หมู่ 9 ต.ป่าสัก อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน
46	ลำพูน	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	วิสาหกิจชุมชนกล้วยอบพลังงาน แสงอาทิตย์	8/4 ถ.บ้านธิป่าแดด ต.บ้านธิ จ.ลำพูน
47	ลำพูน	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	วิสาหกิจชุมชนผลไม้แปรรูปอำเภอเถิน	297 หมู่ 12 อำเภอเถิน จ.ลำพูน
48	ลำพูน	วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 เวลา 14.30 – 15.30 น.	บริษัท พี แอนด์ พี ควอลิตี้ ฟู้ดส์ จำกัด	38 หมู่ 3 ต.หนองปลาสะวาน อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน
49	เชียงใหม่	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	วิสาหกิจชุมชนแก้วลายอัตลักษณ์	24/3 หมู่ที่ 5 ต.ออนใต้ อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่
50	เชียงใหม่	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	วิสาหกิจชุมชนเสื่ออัตลักษณ์ชุมชน	49/2 หมู่ที่ 5 ซอย 1 ต.ลวงเหนือ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่
51	เชียงใหม่	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.30 – 14.30 น.	หจก. มาตา คอตตอน	341 หมู่ 1 ต.บ้านตาล อ.ฮอด จ.เชียงใหม่
52	เชียงใหม่	วันที่ 28 พฤษภาคม 2563 เวลา 15.30 – 16.30 น.	หจก. ทิมา บีดเวิร์คส์	118/1 หมู่ 12 ถนนเชียงใหม่-ฮอด ต.ป่าแดด อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่
53	สมุทรปราการ	วันที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 10.00 – 11.00 น.	บริษัท เอ็นทีเค พาร์ท เซอร์วิส จำกัด	379/77 ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง จ.สมุทรปราการ
54	สมุทรปราการ	วันที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	บริษัท คิงส์สเทลล่า แลบบอราทอรี จำกัด	250/1 ต. คลองด่าน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ
55	กรุงเทพมหานคร	วันที่ 1 มิถุนายน 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	บริษัท ทวีกิจอุตสาหกรรม จำกัด	บริษัท ทวีกิจอุตสาหกรรม จำกัด ซอยสุขสวัสดิ์ 92 กรุงเทพมหานคร
56	กรุงเทพมหานคร	วันที่ 1 มิถุนายน 2563 เวลา 11.00 – 12.00 น.	วิสาหกิจชุมชน ชุมนอนผู้หญิง	5/3 ซ.อินทามระ 41 ถ.สุทธิสาร ต.ดินแดง อ.ดินแดง กรุงเทพมหานคร
57	กรุงเทพมหานคร	วันที่ 1 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	บริษัท เจ สไมล์ดีไซด์ จำกัด	3761/235 ซ.อยู่ดี 3 หมู่บ้านโอสิริ เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร
58	นครศรีธรรมราช	วันที่ 2 มิถุนายน 2563 เวลา 09.00-10.00 น.	วิสาหกิจชุมชน ข้าวซ้อมมือบ้านเพิง	40 หมู่ 4 ต.บ้านเพิง อ.ปากพะนิง จ.นครศรีธรรมราช
59	นครศรีธรรมราช	วันที่ 2 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00-14.00 น.	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มพิศมภ์สมุนไพโร	129/1 หมู่ที่ 5 ต.ปากนคร อ.เมือง นครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
60	นครศรีธรรมราช	วันที่ 2 มิถุนายน 2563 เวลา 14.00-15.00 น.	กลุ่มอาชีพ แม่บ้านเกษตรกรวังค้อ บาติก	184/1 หมู่ที่ 3 ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช

รายละเอียดการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ				
ลำดับ	จังหวัด	เวลาดำเนินการ	ชื่อบริษัท	ที่อยู่
61	นครศรีธรรมราช	วันที่ 2 มิถุนายน 2563 เวลา 11.00-12.00 น.	ร้านโอท็อป นาวิถี	ชุมชนท่องเที่ยวบางคู ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช
62	พัทลุง	วันที่ 3 มิถุนายน 2563 เวลา 9.00-10.00 น.	ทองใสบาติก	93 หมู่ที่ 1 ต.ควนมะพร้าว อ.เมืองพัทลุง จ.พัทลุง
63	พัทลุง	วันที่ 3 มิถุนายน 2563 เวลา 11.00-12.00 น.	วิสาหกิจชุมชน ศรีลำป่าบาติก	824 ถ.อภัยบุรีรักษ์ ต.ลำป่า อ.เมืองพัทลุง จ.พัทลุง
64	พัทลุง	วันที่ 3 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00-14.00 น.	กลุ่มอาชีพ ศิวะนาฏ กนกไทย	134 หมู่ที่ 8 หมู่บ้านไสโดน ต.โดนดัด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
65	พัทลุง	วันที่ 3 มิถุนายน 2563 เวลา 15.00-16.00 น.	วิสาหกิจชุมชนกระจุตบายใจ เลนน้อย	115 หมู่ที่ 5 ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
66	สงขลา	วันที่ 4 มิถุนายน 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	บริษัท รินริน (2018) จำกัด	86 ถนนจตุตินุสรณ์ ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
67	สงขลา	วันที่ 4 มิถุนายน 2563 เวลา 10.30 – 11.30 น.	หจก. ผ้าพันริม	70/3 ซ. 11 ถ.เพชรเกษม ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
68	สงขลา	วันที่ 4 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	นุช่างหนัง	85 หมู่ที่ 7 หมู่บ้านทุ่งโพธิ์ ต.ทุ่งขมิ้น อ.นาหม่อม จ.สงขลา
69	สงขลา	วันที่ 4 มิถุนายน 2563 เวลา 14.30 – 15.30 น.	วิสาหกิจชุมชน แปรรูปผลิตภัณฑ์ บ้านนาออก	147/4 หมู่ที่ 5 หมู่บ้านนาออก ต.สิงหนคร อ.สิงหนคร จ.สงขลา
70	สงขลา	วันที่ 5 มิถุนายน 2563 เวลา 09.00 – 10.00 น.	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า และหัตถกรรมวัดสน	115/2 หมู่ที่ 2 ต.วัดสน อ.ระโนด จ.สงขลา
71	สงขลา	วันที่ 5 มิถุนายน 2563 เวลา 11.00 – 12.00 น.	ผลิต – ขายส่งซาลาเปาและขนมจีบ	4 หมู่บ้าน ฉัตรทอง ซ.หมู่บ้านฉัตรทอง ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
72	สงขลา	วันที่ 5 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	ผลิตและจำหน่ายถัง PVC	46/123 ซอย 11 ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ 2 ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
73	สงขลา	วันที่ 5 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00 – 14.00 น.	วิสาหกิจชุมชนเกาะยอ	51/2 หมู่ที่ 2 ต.เกาะยอ อ.เมือง จ.สงขลา
74	ระยอง	วันที่ 9 มิถุนายน 2563 เวลา 09.30 – 10.30 น.	การท่องเที่ยว บ้านทะเลน้อยระยอง	94 หมู่ที่ 6 ชุมชนทะเลน้อยระยอง ต.ทางเกวียน อ.แกลง จ.ระยอง
75	ระยอง	วันที่ 9 มิถุนายน 2563 เวลา 11.00 – 12.00 น.	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มสมุนไพร พอเพียงชาใบชูลู่ทะเลน้อย	15/4 หมู่ที่ 6 ต.ทางเกวียน อ.แกลง จ.ระยอง
76	ระยอง	วันที่ 9 มิถุนายน 2563 เวลา 13.30 – 14.30 น.	กลุ่มชุมชนบ้านเก่าริมน้ำประแส	164 หมู่ที่ 2 ต.ปากน้ำกระแส อ.แกลง จ.ระยอง
77	ระยอง	วันที่ 9 มิถุนายน 2563 เวลา 15.00 – 16.00 น.	กลุ่มอาชีพ ช.ปลากราย	188 หมู่ที่ 2 ต.ปากน้ำกระแส อ.แกลง จ.ระยอง
78	ฉะเชิงเทรา	วันที่ 10 มิถุนายน 2563 เวลา 09.30 – 10.30 น.	วิสาหกิจชุมชน โลชั่น	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจบ้านอ่างเตย 199 หมู่ 9 ต.ท่าตะเกียบ อ.ท่าตะเกียบ จ.ฉะเชิงเทรา
79	ฉะเชิงเทรา	วันที่ 10 มิถุนายน 2563 เวลา 11.00 – 12.00 น.	บริษัท นพกาลซ์พปลาย จำกัด	198 หมู่ที่ 4 ต.เมืองเก่า อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา
80	ฉะเชิงเทรา	วันที่ 10 มิถุนายน 2563 เวลา 13.30 – 14.30 น.	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านบุญมี	39/5 หมู่ที่ 1 หมู่บ้าน ปากน้ำ ต.ปากน้ำ อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา

2.8 สรุปผลการจัดประชุมเผยแพร่ผลการประเมินและรับฟังความคิดเห็นผลการประเมิน โครงการส่งเสริม SME ภายใต้แผนงานบูรณาการ ปีงบประมาณ 2562

การจัดประชุมเผยแพร่ผลการประเมินและรับฟังความคิดเห็นผลการประเมินโครงการส่งเสริม SME ภายใต้แผนบูรณาการ ปีงบประมาณ 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รับทราบถึงผลการประเมินและการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ SME ปี 2562 และเพื่อให้รับทราบถึงประเด็นที่ยังเป็นปัญหาที่ควรปรับปรุงในการส่งเสริมของหน่วยงานภาครัฐในระยะต่อไป รวมถึงเพื่อร่วมแบ่งปันเรียนรู้แนวทางการส่งเสริม SME ในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจ ตลอดจนเพื่อให้มีข้อเสนอแนะที่จะนำไปใช้ในการทบทวนแนวทางการส่งเสริมในระยะต่อไป โดยการประชุมครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก ดร.วีระพงศ์ มาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มาเป็นประธานกล่าวเปิดงาน และมีตัวแทนจาก 29 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 99 ท่านเข้าร่วมประชุม

❖ การประชุมวันที่ 21 สิงหาคม 2563 เวลา 08.30 – 13.00 น. ณ ห้อง Royal Maneeya ชั้น M โรงแรมเรเนซองส์ ราชประสงค์ กรุงเทพมหานคร

สำหรับกำหนดการในการประชุมประกอบด้วย 2 ช่วง โดยช่วงแรกเป็นการรายงานผลการประเมินซึ่งนำเสนอโดยคุณสรเสริญ สงวนศักดิ์ รองกรรมการผู้จัดการ และคุณมัลลิกา ทรายชู รองผู้อำนวยการ สายงานที่ปรึกษา บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด และช่วงที่สองเป็นการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการส่งเสริมและกลไกการพัฒนา SME 4.0 ซึ่งได้รับเกียรติจากวิทยากรของ 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (สศส.) มาแนะนำแนวทางการดำเนินงานในการส่งเสริม SME ของแต่ละหน่วยงาน

สำหรับการประชุมในช่วงแรก คุณสรเสริญ สงวนศักดิ์ และคุณมัลลิกา ทรายชู ได้นำเสนอผลการประเมินโครงการส่งเสริม SME ภายใต้แผนบูรณาการ ปีงบประมาณ 2562 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมโครงการมีความสอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์ประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการโครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สะท้อนจากความสำเร็จในด้านต่างๆ ตามเป้าหมายของแผนฯ อาทิ มีจำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาทั้งสิ้น 263,296 ราย สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ได้จำนวน 106,176 ผลิตภัณฑ์ ยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้ 265 รายการ และได้รับการส่งเสริมแบรนด์อีก 129 แบรินด์ โดยสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจรวมได้ถึง 14,230 ล้านบาทต่อปี และสามารถพิจารณารายละเอียดผลการประเมินแยกตามแนวทางทั้ง 5 แนวทาง สรุปได้ดังนี้

1) ผลการประเมินแนวทาง Early Stage พบว่าสามารถเตรียมความพร้อมสู่การเป็น SME รุ่นใหม่ให้กับนักเรียน/นักศึกษา รวม 25,303 ราย/คน สามารถสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวม 15,716 ราย/กิจการ สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและงานสนับสนุนที่เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ รวม 124 ศูนย์/แห่ง และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ 902.33 ล้านบาท

2) ผลการประเมินแนวทาง Regular and Turnaround พบว่า SME ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและมีมาตรฐานได้ 1,623 ราย/กิจการ สามารถยกระดับผลิตภาพและมาตรฐานในการประกอบธุรกิจ 4,371 ราย/กิจการ สามารถส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์ 47 กลุ่ม/

คลัสเตอร์ สามารถส่งเสริมการตลาดในประเทศให้กับผู้ประกอบการได้ 63,021 ราย SME กลุ่ม Turnaround ได้รับความช่วยเหลือในการฟื้นฟูธุรกิจ 2,499 ราย/กิจการ และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ 7,124.23 ล้านบาท

3) ผลการประเมินแนวทาง Strong พบว่า SME ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าได้ 3,795 ราย/กิจการ ได้รับการพัฒนาให้ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากล 632 ราย/กิจการ ได้รับการส่งเสริมและขยายโอกาสทางการตลาดในระดับสากล 3,516 ราย/กิจการ และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ 5,518.59 ล้านบาท

4) ผลการประเมินแนวทาง Community-based พบว่า สามารถพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาความสามารถในการบริหารธุรกิจ 7,352 ราย ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐาน 3,430 ราย ได้รับการส่งเสริมด้านการตลาด 1,379 ราย และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ 685.26 ล้านบาท

5) ผลการประเมินแนวทาง Ecosystem พบว่า สามารถพัฒนาระบบสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประกอบธุรกิจให้กับผู้ประกอบการ SME ได้ 194,051 ราย/กิจการ และสามารถพัฒนาผู้ให้บริการ SME ให้สามารถสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME ให้เกิดประสิทธิภาพได้ 15,294 ราย/กิจการ

นอกจากนี้ ที่ปรึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป ได้แก่ ควรเน้นส่งเสริมการลงทุนของ SME ภายในประเทศให้มากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากต่างประเทศ สร้างความเข้มแข็งให้กับ SME ในการรับมือสถานการณ์ผิดปกติ อาทิ การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมรับวิกฤต หรือการบริหารเงินสด เป็นต้น สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนต่อบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับ SME ในการปรับธุรกิจเข้าสู่ช่องทางออนไลน์มากขึ้น ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ภาครัฐควรมุ่งเน้นปรับกรอบการจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดสิ้นสุดลง เป็นต้น

สำหรับการประชุมในช่วงที่สองเป็นการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการส่งเสริม และกลไกการพัฒนา SME 4.0 โดยมีวิทยากรจาก 3 หน่วยงาน มาแนะนำแนวทางการดำเนินการ มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

■ **คุณสุชาติ โพธิ์เจริญ และคุณประเทือง พลกษาศิษย์กุล วิทยากรจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.)** ได้นำเสนอบทบาทของ กสอ. ที่เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SME ภายใต้งานคิด “ปั้น ปรง เปลี่ยน” โดยแนวทางแรก คือ “ปั้น SME” โดยมุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ ให้เป็นเกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปผ่านศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรม 4.0 (ITC 4.0) ในทุกภูมิภาค มีการนำระบบการผลิตและบริหารจัดการในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มาประยุกต์ใช้ในธุรกิจการเกษตร ขณะเดียวกันได้ปั้นระบบพัฒนาคนรุ่นใหม่ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เพื่อร่วมมือกันพัฒนาศักยภาพและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรมมาใช้ในระบบการผลิต เป็นต้น แนวทางต่อมา คือ “ปรงสูตรการพัฒนา SME แบบบูรณาการ” โดยการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกอบการ ผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และแก้ปัญหาของผู้ประกอบการได้อย่างตรงประเด็น และแนวทางสุดท้าย คือ “เปลี่ยนวิธีการดำเนินงานของ กสอ.” โดยการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อสร้างประสบการณ์ที่เพิ่มคุณค่าต่อ

ผู้รับบริการ ผ่านการพัฒนาระบบ DIP Datacenter เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลกลางและเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้ร่วมกันได้ และช่วยลดความซ้ำซ้อนในการทำงานของเจ้าหน้าที่ พัฒนาระบบ Linkage Center ที่เป็นระบบการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยราชการอื่น 167 หน่วยงานและข้อมูลของประชาชน เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการเรียกใช้ข้อมูลเพื่อให้บริการแก่ประชาชน และพัฒนาระบบ i-industry single portal ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่ทำการรวบรวมข้อมูล ประมวลผลและสนับสนุนนักอุตสาหกรรมในประเทศไทยด้วยการใช้ Big Data เพื่อประมวลผลและคาดการณ์ทิศทางอุตสาหกรรม รวมถึงประเมินศักยภาพของผู้ผลิต รวมถึงการสร้างระบบนิเวศอุตสาหกรรม ผ่านแพลตฟอร์มที่ผู้ประกอบการสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ต่างๆ ร่วมกัน โดยระบบต้องสามารถสนับสนุนให้ผู้ใช้บริการมีสมรรถนะในการประกอบการสูงขึ้นผ่าน Modular ต่างๆ ทั้งนี้ เป้าหมายของการพัฒนา Ecosystem ในปี 2564 คือ การพัฒนาและสร้างระบบนิเวศทางธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุนภาคธุรกิจในรูปแบบดิจิทัลผ่านช่องทาง Mobile Service และต้องการให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงบริการของ กสอ. แบบ One Stop Service ผ่าน 8 Modules ได้แก่

- 1) การจัดการสิทธิการเข้าใช้งานระบบ การลงทะเบียน/สมัครสมาชิก เพื่อให้เข้าใช้งานระบบตามสิทธิการใช้งานที่ได้รับในรูปแบบ e-Register / e-Member
- 2) ระบบให้คำปรึกษาและประเมินความสามารถด้านธุรกิจในรูปแบบ e-Cluster / e-Consultant
- 3) ระบบบริหารจัดการองค์ความรู้ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการในรูปแบบ e-Learning
- 4) ศูนย์ ITC / Thai-IDC เป็นศูนย์ที่ช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ประกอบการในการให้คำปรึกษาด้านการประกอบธุรกิจ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 5) ระบบเงินทุน เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และเครื่องมือช่วยคำนวณการขอสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อสิทธิประโยชน์ทางการเงินในรูปแบบ e-Funding
- 6) ระบบบริหารจัดการข่าวประชาสัมพันธ์ โดยการแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสาร และกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจในรูปแบบ e-Notification
- 7) ระบบ Help Desk เป็นบริการให้ความช่วยเหลือ ผ่าน Live Chat รองรับการเชื่อมต่อ API กับระบบ e-Commerce ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- 8) ระบบ e-Monitoring เป็นระบบติดตามและประเมินผลผู้เข้ารับบริการ พร้อมสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการแบบออนไลน์ และสามารถรายงานผลประกอบการของผู้ประกอบการได้

■ **คุณกาญจนา วานิชกร วิทยากรจากสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.)** ได้นำเสนอโครงการพัฒนาและออกแบบแพลตฟอร์มสนับสนุนวิสาหกิจฐานนวัตกรรม (IDE) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการทำธุรกิจ เพิ่มสินค้าและบริการที่มีนวัตกรรมมูลค่าเพิ่มสูงและเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการสู่ “อุตสาหกรรม 4.0” ผ่านโครงการย่อย 2 โครงการ ได้แก่

- 1) การศึกษาโมเดลการเปลี่ยนแปลงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยไปสู่การเป็นผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม (Enterprise Lab) ร่วมกับ สวทช. และเครือข่าย ผ่าน 3 แนวทางในการดำเนินงาน คือ Ideation-Innovation-Leadership โดยมีเป้าหมายในการสร้าง New S-Curve ปรับกลยุทธ์ธุรกิจ สร้าง Innovation Culture สร้างทีมนวัตกรรม และปรับตัวสู่ Digital Transformation ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจมีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด ซึ่ง Enterprise Lab ได้เสนอแนวทางในการปรับธุรกิจไว้ 6 ด้าน ได้แก่ วิสัยทัศน์และคุณค่าของธุรกิจ ระบบและการดำเนินธุรกิจ บุคลากรและทีมงาน การปรับกระบวนการทำงานให้

เป็นดิจิทัล การเติบโตและความสามารถในการขยายธุรกิจ สร้างความรู้และการสร้างแบรนด์ โดยแบ่งขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการออกเป็น 4 ระยะ คือ 1) Understanding Thai SME หรือ Inception Phase เป็นการศึกษาสถานภาพของ SME ของประเทศไทย Site Visit และจัดสัมมนาและคัดเลือก SME เข้าร่วมโครงการ 2) Education & Onboarding หรือ Phase 1 เป็นการฝึกอบรมให้ความรู้ และทำ Pre-business audit เพื่อกระตุ้นให้ CEO เผยเป้าหมายที่แท้จริงออกมาและให้แนวทางเบื้องต้นในการปรับกลยุทธ์ธุรกิจ 3) Initial SME Growth Program Immersion หรือ Phase 2 เป็นการสร้าง Innovation Team และวิเคราะห์ Game Changing Team ด้วย THE GC INDEX การวินิจฉัยธุรกิจ เพื่อประเมินศักยภาพและวางแผนกลยุทธ์และกิจกรรมตามทิศทางเป้าหมายของบริษัทและได้แนวทางในการทำงาน 4) Innovation & Growth Program หรือ Phase 3 เป็นการให้คำปรึกษาเชิงลึกในลักษณะ Coaching และ Mentoring ในการเดินตามแผน

การดำเนินโครงการในปัจจุบันอยู่ใน Phase 1 ได้ทำการฝึกอบรมให้ความรู้โดยเน้น CEO/TOP Managements ให้เข้าใจและตระหนักถึง culture of innovation & growth strategy การสร้างทีมนวัตกรรมและวิเคราะห์ทีม การฝึกปฏิบัติ และการทำ Pre-business audit เพื่อกระตุ้น CEO ให้เผย passion ที่แท้จริงออกมา และให้เห็นแนวทางเบื้องต้นในการปรับกลยุทธ์ธุรกิจ โดยผลที่ได้จากการดำเนินโครงการพบว่า

- บางบริษัทมีผลิตภัณฑ์จำนวนมาก แต่ไม่มีการ Focus ทำให้แม้ว่ายอดขายจะเติบโตดี แต่ยอดขายยังมีกำไรลดลง
- บริษัทส่วนใหญ่ไม่เก่งด้านการตลาด แต่ผู้เชี่ยวชาญสามารถชี้ให้เห็นช่องทางการตลาดใหม่ๆ ได้
- บริษัทส่วนใหญ่คิดแต่ต้องการให้สินค้าเข้าสู่ตลาดได้ ไม่ได้คิดว่าตลาดต้องการอะไร และไม่ทราบข้อมูลตลาดต่างประเทศ
- บางบริษัทธุรกิจกำลังจะตาย ต้องการ new s-curve ใหม่ หรือการทำ business model innovation เพื่อเข้าสู่ตลาดเดิมให้ดีขึ้น หรือไปเข้าตลาดต่างประเทศ
- บางบริษัทมีนวัตกรรมที่ดีอยู่แล้วแต่ไม่สามารถสร้างจุดขายและผลกำไรสู่ตลาดต่างประเทศได้
- Digital Transformation จะช่วยธุรกิจได้ดี ทั้งการผลิตและการตลาด
- บางธุรกิจตั้งอยู่บนความเสี่ยง เพราะสัดส่วนลูกค้ารายใหญ่มียอดขายถึง 80% จึงควรต้องมี business model และผลิตภัณฑ์ใหม่

2) โครงการพัฒนานโยบายเชิงทดลองเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ร่วมกับมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยและเครือข่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียที่สามารถผลักดันให้เกิดผู้ประกอบการฐานนวัตกรรมในประเทศ และทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาการประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (IDE Mindset) ในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งจะช่วยในการสร้างผู้ประกอบการนวัตกรรมในแต่ละพื้นที่ได้ ผ่านกิจกรรมที่มีแผนจะดำเนินการในปี 2563 ได้แก่

- การสรรหาและคัดเลือกผู้นำ (Champion) รุ่นที่ 2 เพื่อให้ได้ทีมในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลางและภาคใต้อย่างน้อย 15 ทีม
- การจัดอบรมสัมมนา REAP Foundation เพื่อให้สร้างฐานความเข้าใจให้ทีมงานในแต่ละพื้นที่ในด้านการคิดแบบนวัตกรรม รวมถึงความเชื่อมโยงกับเครือข่ายผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างระบบนิเวศทางด้านการประกอบการด้วยนวัตกรรม
- การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในลักษณะ Face-to-Face Node Meeting และ Online Meeting เพื่อให้ทีมที่คัดสรรรวมไปถึงผู้มีส่วนได้เสียที่ทีมงานได้คัดเลือกให้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้และ

เข้าใจการประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมไปถึงแนวทางและเครื่องมือที่แต่ละ Node สามารถที่จะนำไปจัดกิจกรรมในอนาคตต่อไป

- การติดตามและประเมินผลออนไลน์ และการนำเสนอผลงานของ Node เพื่อทำการติดตามทีมงาน Node ทั้ง 2 รุ่น อย่างใกล้ชิด ช่วยให้สามารถประเมินภาพรวมของโครงการในการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนระบบนิเวศทางการประกอบการในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

- **คุณชญก กังวานกิตติ วิทยากรจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (สศส.)** ได้นำเสนอโครงการที่ สศส. ได้ดำเนินการผ่านการพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์และฐานข้อมูล ตลอดจนการขยายผลสู่การเป็นเมืองสร้างสรรค์ และเครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย โดยอาศัยแนวทางหลักที่ สศส. ใช้ดำเนินการคือ Creative People-Creative Business-Creative Place กล่าวคือ ในด้าน Creative People คือ การเตรียมความพร้อมด้านคน ตั้งแต่นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้เพื่อมุ่งสู่การเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์ (Creative Entrepreneur) สำหรับด้าน Creative Business เป็นการพัฒนาผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชน ในการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการสร้างสรรค์ (Creative Product & Service) และสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Place) ตลอดจนขยายผลให้เกิดเป็นเมืองสร้างสรรค์ได้ในอนาคต

นอกจากนี้ สศส. ยังได้สร้างฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ ได้แก่ 1) ฐานข้อมูลของนักออกแบบและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ไทย (Thai Designer and Entrepreneur Archive Database) เพื่อรวบรวมข้อมูลนักออกแบบและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ไทย วิเคราะห์ติดตามผลเพื่อการพัฒนาธุรกิจ จับคู่ธุรกิจหรือจับคู่ความต้องการ 2) ฐานข้อมูลเนื้อหาองค์ความรู้สร้างสรรค์ (Creative Thailand Content) เพื่อรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้สร้างสรรค์ ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและน่าสนใจ และผลงานทางความคิดสร้างสรรค์ของคนไทย 3) ฐานข้อมูลด้านวัสดุไทย (Thai Material Database) เพื่อจัดเก็บองค์ความรู้ด้านวัสดุไทยให้เอื้อต่อการทำงานของนักออกแบบ ผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจให้เป็น Smart SMEs และ 4) ฐานข้อมูลธุรกิจย่านสร้างสรรค์ (Creative District) เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ถือเป็นส่วนสำคัญในการสร้างระบบนิเวศสร้างสรรค์ (Creative Ecology) อย่างยั่งยืน

สำหรับโครงการพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่ต้องการพัฒนาเมืองและย่านให้เป็นกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อดึงดูดกลุ่มคนและผู้ประกอบการสร้างสรรค์เข้ามาในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นจุดหมายปลายทางสำหรับนักท่องเที่ยว และสามารถเป็นกลไกที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้ โดยผลงานที่ผ่านมาได้เริ่มดำเนินการพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์เจริญกรุง อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์เจริญกรุง เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนา เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการสื่อสารและเผยแพร่แก่ผู้ประกอบการและบุคลากร ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ บริบท และศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงการใช้พื้นที่สร้างสรรค์เพิ่มขึ้น โดยผลจากการสำรวจเพื่อจัดทำฐานข้อมูล พบว่า ย่านเจริญกรุงมีศักยภาพในการดึงดูดการลงทุน สร้างธุรกิจใหม่ และสามารถต่อยอดจากทุนวัฒนธรรมเดิมได้

ในด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการ SME สศส. ได้ดำเนินการในหลายรูปแบบ อาทิ

- 1) การให้องค์ความรู้ในลักษณะการสร้างเป็น Cluster ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดพื้นที่ให้ธุรกิจผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หน่วยงานต่างๆ มารวมตัวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนใช้จุดแข็งในแต่ละ

ด้านของตนเองมาช่วยเหลือและส่งเสริมกัน รวมถึงการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ชี้ให้เห็นถึงโอกาสทางธุรกิจในพื้นที่เจริญกรุงและย่านธุรกิจใกล้เคียง

2) การเชื่อมโยงพื้นที่เจริญกรุงกับย่านธุรกิจใกล้เคียง สามารถทำให้พื้นที่ว่างลดลง โดยก่อนที่จะดำเนินการมีพื้นที่ว่างอยู่ 127 หน่วย แต่ภายหลังดำเนินการพื้นที่ว่างลดลงเหลือ 35 หน่วย

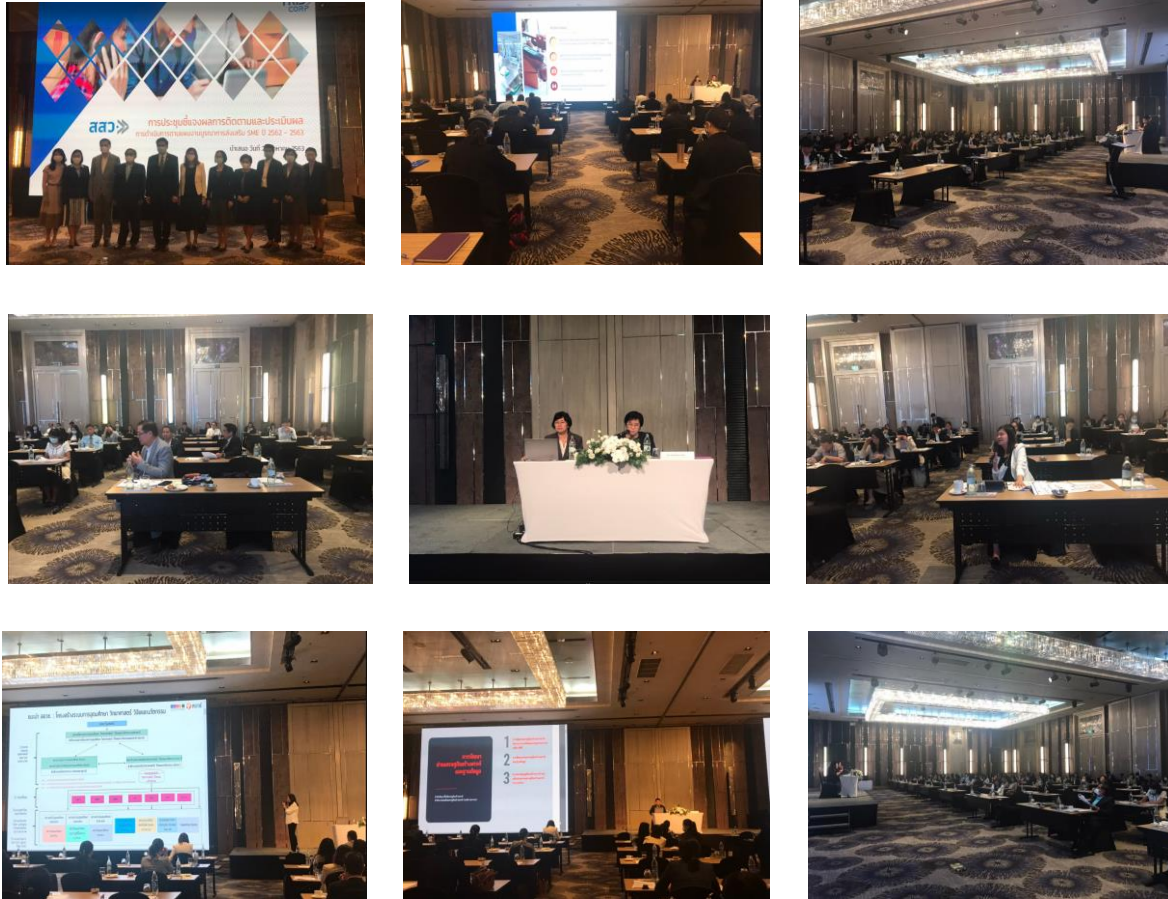
3) การส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ ภายใต้แนวคิด Made in Charoenkrung ตั้งแต่การให้คำปรึกษา การสร้างแบรนด์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ เป็นต้น

4) การสร้าง District Branding ภายใต้แนวคิด Portrait of Charoenkrung อาทิ การจัดนิทรรศการ การสร้าง Landmark ในพื้นที่ เป็นต้น

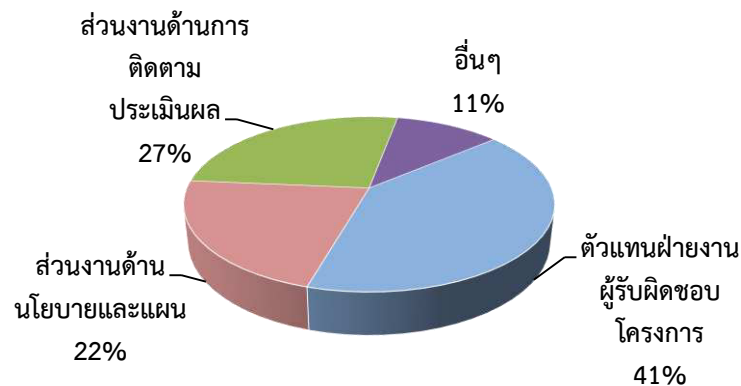
5) การสร้าง Platform โดยการจัดเทศกาลออกแบบกรุงเทพฯ (Bangkok Design Week) โดยในช่วงปี 2561 - 2563 มีผู้ร่วมจัดงาน 3,427 ราย มีผู้เข้าชม 1.13 ล้านคน เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ 750 ล้านบาท

นอกจากนี้ เป้าหมายสำคัญคือการขยายผลจากการพัฒนาย่านธุรกิจสร้างสรรค์สู่การเป็นเมืองสร้างสรรค์และเครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ประเทศไทย โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็น Bangkok City of Design โดยใช้ 5 ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นต้นแบบในการดำเนินการ ได้แก่ ย่านเจริญกรุง-กุฎีจีน-คลองสาน ย่านอารีย์ประดิษฐ์ ย่านสามย่าน ย่านทองหล่อ-เอกมัย และย่านเกาะรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งแนวทางในการพัฒนาออกเป็น 2 มิติ คือ มิติเชิงโปรแกรม ผ่านกิจกรรมกระตุ้นให้เศรษฐกิจหมุนเวียนภายในย่าน สร้างความต้องการ เกิดการซื้อขายภายในย่าน สร้างเครือข่ายศูนย์รวมความคิดสร้างสรรค์และแรงขับเคลื่อนของย่าน เป็นต้น และมิติเชิงกายภาพของเมือง ได้แก่ การจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ การจัดการขยะและพื้นที่สีเขียว เป็นต้น ส่วนในด้านการสร้างเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ การร่วมเป็นเจ้าภาพจัดทำการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ระหว่างเมืองสร้างสรรค์สู่นานาชาติ โดยมีการประชุมย่อยในกลุ่ม City of Design (COD) 39 เมืองทั่วโลก เป็นเจ้าภาพจัดงาน UCCN-COD South East Asia Forum 1 ครั้ง และเป็นเจ้าภาพร่วมกับภูเก็ต จัดโครงการ UCCN Annual Meeting มีผู้เข้าร่วมจาก 264 เมืองทั่วโลก เป็นต้น

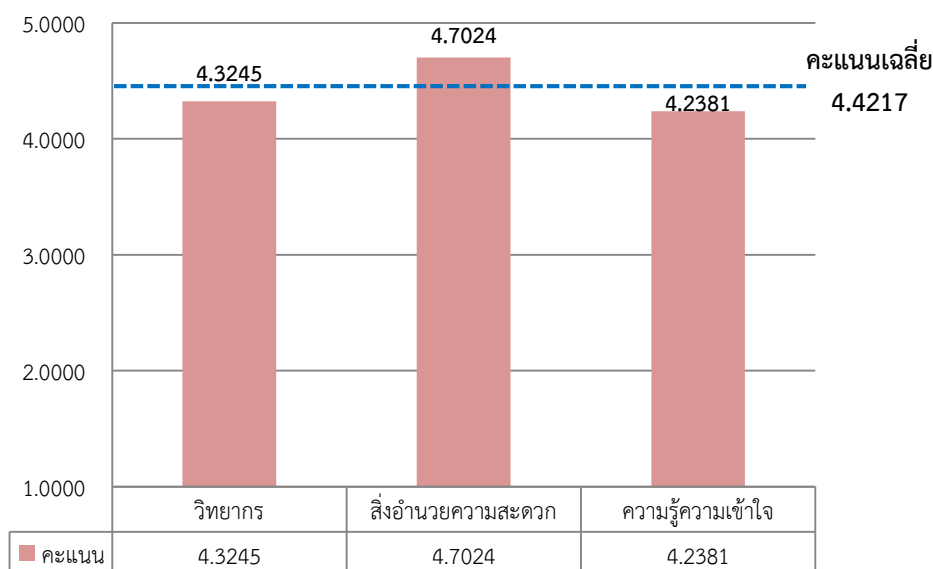

สำหรับผลการสำรวจความพึงพอใจ มีผู้ตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 64 คน โดยในภาพรวมผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นตัวแทนฝ่ายงานผู้รับผิดชอบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 27 และเจ้าหน้าที่ส่วนงานด้านนโยบายและแผน คิดเป็นร้อยละ 22 รายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 2.20

แผนภาพที่ 2.20 ความรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการส่งเสริม SME

ในภาพรวมผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ระดับคะแนน 4.4217 โดยมีรายละเอียดผลการประเมินความพึงพอใจในแต่ละด้าน ดังนี้

แผนภาพที่ 2.21 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจการอบรมในแต่ละด้าน

ประเด็นการสำรวจความพึงพอใจ : ด้านวิทยากร	คะแนน	แปลผล
1. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	4.3438	มากที่สุด
2. การเชื่อมโยงเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้	4.2969	มากที่สุด
3. ความครบถ้วนของเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้	4.4063	มากที่สุด
4. การใช้เวลาในการถ่ายทอดความรู้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้	4.3016	มากที่สุด
5. การตอบข้อซักถามของวิทยากรมีความชัดเจน	4.2742	มากที่สุด
ผลคะแนนเฉลี่ยด้านวิทยากร	4.3245	มากที่สุด

ในด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ระดับคะแนน 4.3245 โดยมีความพึงพอใจในด้านความครบถ้วนของเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้มากที่สุด รองลงมา คือ การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน มีการเชื่อมโยงเนื้อหาในการถ่ายทอดความรู้ครบถ้วน การใช้เวลาในการถ่ายทอดความรู้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้ และการตอบข้อซักถามของวิทยากรมีความชัดเจน ตามลำดับ

ประเด็นการสำรวจความพึงพอใจ : ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	คะแนน	แปลผล
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.7937	มากที่สุด
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.7937	มากที่สุด
3. ระยะเวลาในการถ่ายทอดความรู้มีความเหมาะสม	4.4921	มากที่สุด
4. อาหาร มีความเหมาะสม	4.7302	มากที่สุด
ผลคะแนนเฉลี่ยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.7024	มากที่สุด

ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ระดับคะแนน 4.7024 โดยมีความพึงพอใจทุกประเด็นในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ อาหารมีความเหมาะสม และระยะเวลาในการถ่ายทอดความรู้มีความเหมาะสม

ประเด็นการสำรวจความพึงพอใจ : ด้านความรู้ความเข้าใจ	คะแนน	แปลผล
1. ท่านได้ทราบแนวทางการดำเนินงานโครงการและแนวทางการแก้ไข ปัญหาของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ที่เป็นประโยชน์ต่อ หน่วยงานของท่าน	4.2540	มากที่สุด
2. ท่านสามารถนำแนวทางการดำเนินงานโครงการและแนวทางการแก้ไข ปัญหาของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ไปปรับใช้กับ หน่วยงานของท่านได้	4.2222	มากที่สุด
ผลคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจ	4.2381	มากที่สุด

ในด้านความรู้ความเข้าใจ ผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ระดับคะแนน 4.2381 โดยผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่า การประชุมทำให้ทราบแนวทางการดำเนินงานโครงการและแนวทางการแก้ไข ปัญหาของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ที่เป็นประโยชน์กับการดำเนินงานของหน่วยงาน และ ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าสามารถนำแนวทางการดำเนินงานโครงการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของหน่วยงาน ต่างๆ ภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ไปปรับใช้กับหน่วยงานได้

สำหรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมการประชุมต่อแนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป ได้แก่

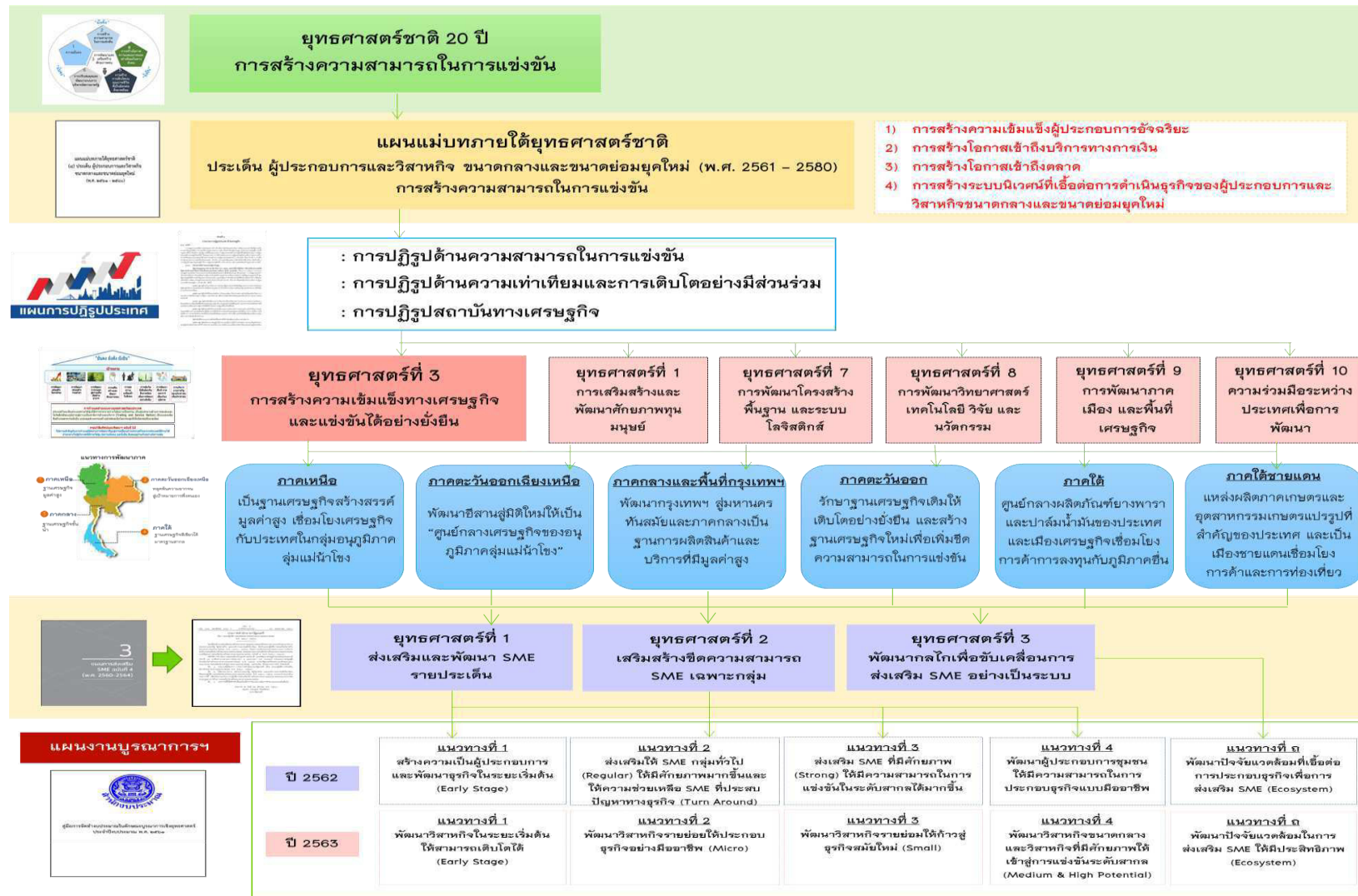
- ต้องการให้รวบรวมข้อเสนอแนะและจุดที่ควรปรับปรุงจากการติดตามและประเมินผล เพื่อนำไป ให้หน่วยงานแก้ไขและปรับปรุงกระบวนการทำงาน หรือลักษณะโครงการให้ตอบโจทย์ความ ต้องการของผู้ประกอบการมากขึ้น
- ต้องการให้มีแนวทางปฏิบัติให้กับหน่วยงาน หลังจากที่ผลการประเมินออกมาแล้ว เพื่อเป็นการต่อยอดให้เห็นผลเป็นรูปธรรม
- ต้องการให้มีข้อเสนอแนะจากทีมผู้ประเมิน โดยการจัดทำคำแนะนำแบบรายหน่วยงาน เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพหรือแก้ไขปัญหาคอขวดของการบูรณาการ เช่น การขาดมาตรฐานในการผลิตสินค้า โดยอาจจะเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าต้องการให้เน้นการแก้ไขในด้านนี้โดยเฉพาะ เพื่อเป็น การกำหนดแผนงานจากทั้งด้าน Top-Down และ Bottom-up

บทที่ 3

ผลการศึกษาวิเคราะห์แผนที่เกี่ยวข้อง

ที่ปรึกษาได้มีการวิเคราะห์แผนต่างๆ เพื่อใช้เป็นกรอบวัดประเมินผลโครงการและงาน ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (2) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (3) แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564 (4) แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (5) แผนงบประมาณบูรณาการด้านการส่งเสริม SME ปี 2562 รวมทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาภาค ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) พบว่ามีประเด็นแนวทางหรือกลยุทธ์ และเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SME ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายตัวชี้วัดของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้แก่ รายได้ต่อคนเท่ากับ 15,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี GDP ขยายตัวร้อยละ 5-6 ตลอดระยะเวลา 15 ปี ผลผลิตพริ้อยละ 3 ต่อปีและผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพในการผลิตและประกอบธุรกิจค้าขายที่สูงขึ้น ดังนี้

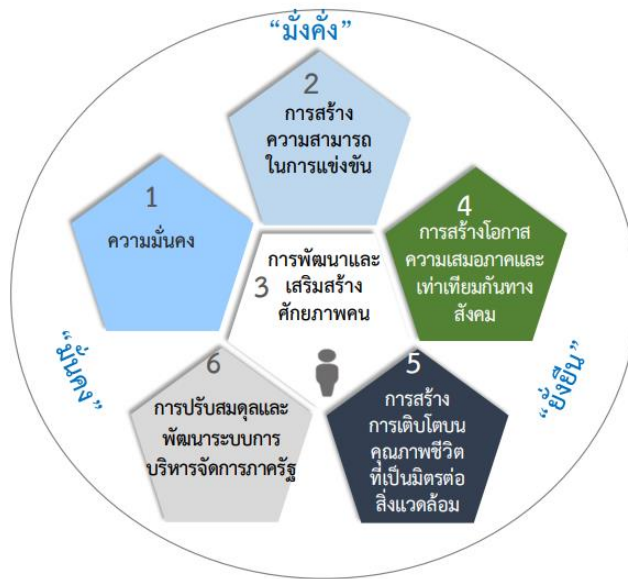

แผนภาพที่ 3.1 การแสดงความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์และแผนของประเทศ

3.1 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศไทยในระยะเวลา 20 ปี (ปี 2561 – 2580) ซึ่งได้วางเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2580 ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SME ว่าประเทศไทยต้องมีเศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน เป็นประเทศที่ผลิตได้ขายเป็น การพัฒนาเศรษฐกิจ ตั้งอยู่บนฐานพิสัยทัศน์ฐานดิจิทัล และฐานชีวภาพ มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ แข่งขันบนฐานการพัฒนาและใช้นวัตกรรม และมีฐานการผลิต การบริการ และการลงทุนที่เชื่อมโยงในอาเซียน ซึ่งล้วนเป็นพื้นฐานสำคัญให้ประเทศพัฒนาเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี 2580 และเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ภาคเกษตรเป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดีด้านประมง ภาควัตถุศาสตร์ ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรมอนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วน ศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น ภาครัฐบริการเดิมได้รับการพัฒนายกระดับคุณภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน ศูนย์บริการทางการเงิน การศึกษานานาชาติ และบริการด้านโลจิสติกส์ วิสาหกิจและการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

อนึ่ง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนภาพที่ 3.2 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จาก 6 ยุทธศาสตร์ มีสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SME ที่เป็นยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ **ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน**

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีหัวใจสำคัญ คือ

“การเพิ่มผลผลิตการผลิต (Productivity) บนพื้นฐานของการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ที่ผสมผสานกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้อง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) และการสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการที่สูงขึ้น (Value creation)”

ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่จะเกิดขึ้นทั้งในด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) และการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการจากความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Value creation) ผู้ประกอบการไทยจะต้อง “ผลิตได้ขายเป็น” และมีความสามารถที่จะ “รู้จักและเข้าใจแนวโน้มตลาด” เพื่อสร้างคุณค่าของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคและก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำในตลาด สินค้าและบริการที่สำคัญของภูมิภาคและของโลกได้ ตลอดจนการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจที่พิจารณาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนธุรกิจ (From Entrepreneur to Technopreneur) สู่การเป็น “ผู้ผลิตได้ ขายเป็น” ก็มีความสำคัญต่อการเพิ่มผลผลิตการผลิตและการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของภาคการผลิตและบริการไทยตลอดห่วงโซ่มูลค่า โดยต้องมุ่งพัฒนาทั้งด้านศักยภาพของผู้ประกอบการและปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญ

โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SME ทั้ง 4 ประเด็น สรุปประเด็นสำคัญเป้าหมายมุ่งเน้น ดังนี้

2.1 การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ ซึ่งมุ่งเน้นที่การพัฒนาเพิ่มผลิตภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่มูลค่า เพื่อก้าวกระโดดไปสู่การเป็นฐานการผลิตและบริการที่โดดเด่นในด้านเศรษฐกิจ ฐานชีวภาพ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรม และบริการ แห่งอนาคตเพื่อที่จะเพิ่มรายได้ จากฐานเดิม และต่อยอดไปสู่การสร้างฐานรายได้ใหม่

2.2 การพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจซึ่งพิจารณาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนให้ธุรกิจ (From Entrepreneur to Technopreneur) สู่การเป็น “ผู้ผลิตได้ ขายเป็น” ซึ่งมีความสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพการผลิตและการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของภาคการผลิตและบริการไทยตลอดห่วงโซ่มูลค่า โดยต้องมุ่งพัฒนาทั้งด้านศักยภาพของผู้ประกอบการ และปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญ

โดยทั้งแนวทางข้อ 2.1 และ 2.2 มีประเด็นสำคัญมุ่งเน้น สรุปได้ดังนี้

- **การพัฒนาเกษตรกร และผู้ประกอบการให้เป็นผู้ “ผลิตได้ขายเป็น”** กล่าวคือ

เข้าใจตลาด แสวงหาโอกาส

เข้าใจตลาด ปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็วและประยุกต์ใช้ได้อย่างชาญฉลาด มีความสามารถในการปรับตัวและใช้โอกาสของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการดำเนินธุรกิจแนวใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการและวิถีชีวิตของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีความสามารถในการจัดการและพัฒนาเทคโนโลยีได้ด้วยตนเองการบริหารความเสี่ยงในด้านต่างๆ ทั้งในด้านความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศและความผันผวนของตลาดและความต้องการของผู้บริโภคในรูปแบบใหม่ๆ

เข้าใจ ปรับตัวและปรับใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

แสวงหาโอกาสและลงทุนอย่างชาญฉลาด

บริหารความเสี่ยงได้

- **ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม** เพื่อการยกระดับคุณภาพ

และประสิทธิภาพการผลิต ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ด้านวัตถุดิบ พันธุ์ กระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ การแปรรูป และการพัฒนาความต้องการของตลาด การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงตลอดห่วงโซ่การผลิต

- **การพัฒนา ต้องมุ่งเน้นที่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพ มาตรฐาน**

และปลอดภัย เพื่อให้ประเทศไทย สามารถเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเกษตรและอาหารในภูมิภาคอาเซียนและโลก

- **สร้างระบบและกลไกที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงที่เข้มแข็ง** ทั้งการเชื่อมโยงระหว่าง

สินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ต่อเนื่องอื่นๆ และการเชื่อมโยงของห่วงโซ่การผลิตภาคอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องอื่นๆ ตามแนวทางคลัสเตอร์ เพื่อให้สามารถยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) สามารถยกระดับศักยภาพให้สูงขึ้นด้วยการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการขนาดใหญ่

- **มุ่งส่งเสริมการยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้สามารถเป็นฐานรายได้**

และสร้างความเข้มแข็งที่ยั่งยืนของเศรษฐกิจในระดับชุมชน รวมทั้งสามารถเป็นฐานของการผลิตของอุตสาหกรรมในระดับที่ใหญ่และซับซ้อนมากขึ้นได้ และในระยะยาว

- **มีศักยภาพในการสร้างแบรนด์** ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลด้วย
- **มุ่งเน้นสาขาบริการที่มีศักยภาพจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการคิดสร้างสรรค์** ใน

การออกแบบรูปแบบการบริการที่ผสมผสานความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีดิจิทัล และ Internet of Things กับเอกลักษณ์ความเป็นไทย (Thainess) ได้แก่ ธุรกิจบริการสุขภาพและการเสริมสร้างสุขภาพ (Health and Wellness Services) และสถานบริการสุขภาพและความงาม (Wellness) และการส่งเสริมธุรกิจบริการทางการแพทย์ รวมทั้งส่งเสริมสาขาบริการอื่นที่มีศักยภาพ และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

- **การสร้างปัจจัยแวดล้อมในการสร้างสังคมผู้ประกอบการ** ทั้งการพัฒนากฎระเบียบที่อำนวยความสะดวกในการตั้งธุรกิจใหม่ได้ง่ายขึ้น การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาทั้งระบบ ตั้งแต่การจดทะเบียน การส่งเสริมการใช้ และการป้องกันการละเมิด เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ สามารถสร้างความเติบโตทางธุรกิจได้ นอกจากนี้ ต้องมีการพัฒนาแหล่งเงินทุนในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ของผู้ประกอบการรุ่นใหม่และผู้ประกอบการชุมชน ให้สามารถเข้าถึงได้สะดวกมากขึ้น รวมทั้งมีระบบการพัฒนาศักยภาพในการบริหารการเงินของผู้ประกอบการเพื่อให้สามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีแนวทางที่เกี่ยวข้องในการผลักดันผ่านแผนบูรณาการส่งเสริม SME คือ การผลักดันการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าเพื่อก้าวข้ามกับดักจากผู้ซื้อเทคโนโลยีไปสู่การเป็นผู้ผลิตและขายเทคโนโลยี

2.4 การวางรากฐานที่แข็งแกร่ง และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีแนวทางที่เกี่ยวข้องในการผลักดันผ่านแผนบูรณาการส่งเสริม SME คือ การขยายความร่วมมือทางการค้า และการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทยเพื่อสร้างผลตอบแทนจากเงินทุนและองค์ความรู้และเทคโนโลยีในสาขาการผลิตและบริการที่ไทยมีขีดความสามารถโดดเด่น และสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นชาติการค้า รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น ให้สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือ เอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาในด้านอื่นๆ ในพื้นที่ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน จะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง ประชาชนมีความสุข และมีรายได้เพิ่มขึ้น

3.2 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)

การขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะ 20 ปี จำเป็นต้องสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต ผู้ประกอบการยุคใหม่จะต้องมีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติทักษะความสามารถและความรู้สำหรับการรับมือกับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ โดยจากการศึกษาวิเคราะห์แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ พบว่ามีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามกรอบแนวทางการพัฒนาของแผนย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ดังแผนภาพที่ 3.3

แผนภาพที่ 3.3 ความสอดคล้องเชื่อมโยงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)”

1) การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ : มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ พัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลายของแรงงานโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาผู้ประกอบการทุกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ การขยายช่องทางการตลาด การสร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับ และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ

2) การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน : มุ่งเน้นการจัดหาแหล่งเงินทุนและพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนรูปแบบใหม่ๆ พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง พัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ พัฒนาระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทางเครดิต และระบบการรู้จักลูกค้าที่สะดวกมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม

3) การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด : มุ่งเน้นการสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เด่นชัด ให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำ ที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้มากขึ้น มีแผนกลยุทธ์การเข้าถึงตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพสำหรับสินค้าและบริการของไทย ตลอดจนสร้างและพัฒนาตลาดในประเทศสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งตลาดสินค้าสำหรับกลุ่มเฉพาะ

4) การสร้างระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ : มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ โดยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้สถิติผลการวิจัยและพัฒนา ทรัพย์สินทางปัญญาการตลาดและนวัตกรรมให้เป็นระบบที่เป็นปัจจุบัน บูรณาการและต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ รวมถึงสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกันยกระดับบริการและโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ การพัฒนานวัตกรรมและประยุกต์ใช้ทั้งในภาครัฐและเอกชน

3.3 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษาวิเคราะห์แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ พบว่ามีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับการส่งเสริม SME และวิสาหกิจชุมชน ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน

หัวข้อย่อย 1.1 ผลผลิตภาพ (Productivity)

ปัจจัยสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขัน

(12) การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ

(12.3) มาตรการเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)

เนื่องจากบริษัทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ต่างๆ เป็นรากฐานหลักของเศรษฐกิจประเทศ มาตรการเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จึงเป็นปัจจัยสนับสนุนร่วมของหลายอุตสาหกรรม การลงทุนในการพัฒนา SME นั้น นอกจากจะช่วยขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ แล้วยังจะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาของทั้งคุณภาพของบุคลากรและการก่อให้เกิดนวัตกรรมควบคู่ไปด้วย ในประเทศไทยมาตรการสนับสนุน SME ต่างๆ ยังขาดความต่อเนื่องและขาดโครงสร้างที่จำเป็นในการออกมาตรการที่สามารถช่วยพัฒนา SME ซึ่งมีความแตกต่างกันในเชิงประเภทอุตสาหกรรม ช่วงอายุและขนาดของธุรกิจ ในการเพิ่มจำนวนและขนาดของ SME ในประเทศ อาจพิจารณาออกมาตรการสนับสนุนของภาครัฐและจัดการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการส่งออกเพื่อช่วยเปิดตลาดใหม่ให้บริษัท SME และช่วยลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจของบริษัทเหล่านี้ นอกจากนี้การเข้าถึงแหล่งทุนก็เป็นปัจจัยสำคัญในการเติบโตของบริษัทเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องมีการวางยุทธศาสตร์เพื่อให้การดำเนินมาตรการสนับสนุน SME ต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการของ SME แต่ละกลุ่ม

2.16 เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 16 : การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ - วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (สนับสนุน)

ปัจจุบันนโยบายสนับสนุนวิสาหกิจยังขาดโครงสร้างในการสนับสนุนให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงควรจัดตั้งให้มีหน่วยงานกลางเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านการออกนโยบายต่างๆ การให้สิ่งจูงใจ การสนับสนุนการส่งออกและการฝึกอบรมอาชีพศึกษา

2.16.1 เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์

- 1) พัฒนาระบบนิเวศทางธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้แข็งแกร่งทำให้เกิดความหลากหลายทางขนาดของธุรกิจ

2.16.3 ตัวชี้วัด

- 1) ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นธุรกิจ start-up จากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม
- 2) ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดย่อมจากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม
- 3) ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางจากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม
- 4) ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดใหญ่หรือบริษัทข้ามชาติจากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม

หัวข้อย่อยที่ 1.2 : การรวมกลุ่มในภูมิภาค (Regional Integration)

2.2 เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 2 Clusters and Hubs : พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย

เนื่องจากประเทศไทยตั้งอยู่ใจกลางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมในการเชื่อมโยงกับประเทศกลุ่ม CLMV ซึ่งมีทรัพยากรและกำลังคน จึงทำให้เกิดการกระจายตัวของห่วงโซ่การผลิตในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเกษตรและยานยนต์ ประเทศไทยจึงควรที่จะต่อยอดจากโอกาสเหล่านี้ ในการยกระดับให้ไทยเป็นฐานการผลิตที่มูลค่าสูงขึ้น และสามารถเชื่อมโยงกับประเทศกลุ่ม CLMV จนกลายเป็นฐานการผลิตในระดับภูมิภาคหรือ Regional Supply Chain ที่เข้มแข็ง เพื่อส่งเสริมพัฒนากลยุทธ์อุตสาหกรรมเป้าหมายตามที่ได้ตั้งใจไว้

การเลือกเขตพื้นที่เพื่อพัฒนากลยุทธ์อุตสาหกรรมเป้าหมาย จำเป็นต้องคำนึงถึงความพร้อมและเหมาะสมของพื้นที่เหล่านั้นทั้งในด้านทรัพยากร และด้านปัจจัย/ระบบของอุตสาหกรรมที่มีอยู่ รวมทั้งความเชื่อมโยงกับเขตอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การเลือกจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดนครสวรรค์เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตร-อุตสาหกรรมอาหาร-เศรษฐกิจชีวภาพ (Agri-Food-Bio Cluster) นอกเหนือจากการที่จังหวัดทั้งสองมีศักยภาพด้านทรัพยากรและระบบการผลิตที่เกี่ยวข้องอยู่ในพื้นที่แล้ว จังหวัดขอนแก่นยังมีเขตที่ตั้งติดกับเขตพื้นที่เพาะปลูกหลักของประเทศลาว และจังหวัดนครสวรรค์ยังสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเมียนมาได้ไม่ยากนัก ทำให้สามารถขนส่งสินค้าและวัตถุดิบระหว่างกันในระยะเวลาที่สั้นและในต้นทุนที่ต่ำลงด้วย นอกจากนี้ ภาคเหนือควรได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลาง หรือ Hub ด้านการท่องเที่ยวและ Hospitality การสาธารณสุข และการศึกษาที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง อีกทั้งภาคใต้และบางพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น อุดรธานี ก็ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลาง หรือ Hub ด้านการท่องเที่ยวและ Hospitality เช่นกัน ส่วนกรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา และพื้นที่ EEC นั้น ควรพัฒนาเป็นทั้ง Cluster ทั้งสำหรับอุตสาหกรรมเกษตร-อุตสาหกรรมอาหาร-เศรษฐกิจชีวภาพ (Agri-Food-Bio Cluster) อุตสาหกรรม Electronic Vehicles (EV) อุตสาหกรรม Smart Electronics และ Hub ด้านการท่องเที่ยวและ Hospitality การสาธารณสุข และการศึกษา

2.2.1 เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของไทย และภูมิภาคอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยอาศัยความร่วมมือกับประเทศในกลุ่ม CLMV เพื่อดึงดูดแข่งขันที่ไม่เหมือนกันของแต่ละประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด และอาศัยการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพ รวมถึงการดึงดูดการลงทุนจากองค์กรชั้นนำระดับนานาชาติในลักษณะที่จะช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความรู้ ความชำนาญสู่ประเทศไทยและภูมิภาค เพื่อยกระดับการสร้างมูลค่าในอุตสาหกรรมเหล่านั้น

2.2.3 ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนการจ้างงานใน clusters/hubs
- 2) มูลค่าเพิ่ม (value added) ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในแต่ละ clusters/hubs
- 3) มูลค่าการส่งออกในแต่ละอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- 4) มูลค่าการลงทุนโดยตรงในแต่ละ clusters/hubs

2.8 เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 8 : ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยลงทุนในต่างประเทศ

เนื่องจากประเทศไทยมีขนาดของตลาดที่ค่อนข้างเล็กเมื่อเทียบกับประเทศอื่นที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกัน การมุ่งเน้นเพียงแคตลาดในประเทศจึงอาจไม่เพียงพอ ประกอบกับการเริ่มรวมกลุ่มกันในระดับภูมิภาคไม่ว่าจะเป็นเชิงโครงสร้างพื้นฐานหรือเชิงธุรกิจ ได้ นำมาซึ่งการขยายตลาด

และฐานการผลิตจากระดับประเทศสู่ระดับภูมิภาค ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นช่องทางที่เปิดกว้างให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้เพื่อปรับปรุงการผลิตและขยายธุรกิจได้ ดังนั้น จึงควรมีมาตรการหรือนโยบายสนับสนุนผู้ประกอบการไทย ในวงกว้าง เพื่อให้สามารถได้ใช้โอกาสที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มเป็นภูมิภาค (Regional Integration) ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถก้าวสู่ความเป็นผู้ประกอบการระดับอาเซียน (ASEAN Multinationals) ต่อไป

2.8.1 เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์

1) เพื่อใช้ที่ตั้งของประเทศไทยอันเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในภูมิภาคให้เป็นประโยชน์สำหรับการขยายโอกาสให้ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะ SME ได้มีโอกาสขยายตลาดและ/หรือการผลิตสู่ภูมิภาค เพื่อช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในระดับนานาชาติ

2.8.3 ตัวชี้วัด

- 1) มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย
- 2) รายได้จากต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย

หัวข้อย่อย 1.3 : ระบบนิเวศด้านวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม (R&D, Innovation Ecosystem)

2.3 เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 3 : การตั้งศูนย์กลางเพื่อส่งเสริมธุรกิจสตาร์ทอัพและสเกลอัพ

ในการสร้างความเข้มแข็งให้ระบบนิเวศของธุรกิจสตาร์ทอัพและสเกลอัพ รัฐบาลควรอำนวยความสะดวกให้กิจกรรมของภาคเอกชนต่างๆ โดยทำหน้าที่เชื่อมโยงนักลงทุนเอกชนต่างๆ กับผู้ประกอบการสตาร์ทอัพและสเกลอัพ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบนิเวศ ทั้งนี้การอำนวยความสะดวกดังกล่าวจะช่วยลดต้นทุนในการร่วมมือและในการขยายธุรกิจลง

รัฐบาลยังควรปรับกฎเกณฑ์เพื่อให้กรอบเงื่อนไขต่างๆ เหมาะสมกับการพัฒนาของระบบนิเวศของธุรกิจสตาร์ทอัพและสเกลอัพ โดยเฉพาะด้านความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น การออกแพ็คเกจอำนวยความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจให้บุคลากรสตาร์ทอัพต่างชาติ ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวกในการขออนุมัติวีซ่า การเปิดบัญชีธนาคาร และการจดทะเบียนธุรกิจ เป็นต้น หรือ รัฐบาลอาจสนับสนุนสตาร์ทอัพโดยลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจ เช่น การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจซึ่งรวมถึง ค่าเช่าพื้นที่ทำงาน ค่าใช้ระบบไอที ค่าใช้บริการด้านบัญชี และค่าบริการด้านกฎหมาย เป็นต้น

นอกจากนี้รัฐบาลยังควรทำการทบทวนมาตรการส่งเสริมสำหรับสตาร์ทอัพและนักลงทุนต่างๆ เนื่องจากสตาร์ทอัพเป็นธุรกิจที่จำเป็นต้องขยายตัวอย่างรวดเร็ว สตาร์ทอัพจึงต้องได้รับมาตรการสนับสนุนที่แตกต่างออกไปจากธุรกิจดั้งเดิม เช่น รัฐบาลสามารถสร้างความมั่นใจในสินค้าและบริการของสตาร์ทอัพให้กับลูกค้าภาคเอกชนโดยทางการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการจากสตาร์ทอัพผ่านโครงการทดลองใช้สินค้าและบริการ (Procurement Sandbox) การที่รัฐบาลทำหน้าที่เป็นลูกค้าอ้างอิงและช่วยประชาสัมพันธ์คุณภาพสินค้าและบริการ จะช่วยให้ภาคเอกชนมีความมั่นใจมากขึ้นในการเลือกใช้สินค้าและบริการสตาร์ทอัพโดยเฉพาะในตลาดระหว่างธุรกิจกับธุรกิจ (B2B) รัฐบาลยังสามารถขยายระบบนิเวศ และส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรสตาร์ทอัพผ่านการขยายขนาดของตลาดสตาร์ทอัพที่ให้บริการกับภาครัฐ โดยจัดตั้งกองทุนเพื่อร่วมทุนหรือบ่มเพาะสตาร์ทอัพที่สามารถแก้ปัญหาและลดต้นทุนค่าใช้จ่ายของรัฐบาลผ่านกระบวนการและนวัตกรรมใหม่

ในการพัฒนาระบบนิเวศสตาร์ทอัพและสเกลอัพที่ทันยุคและคุณภาพของบุคลากรสตาร์ทอัพ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างมาก สาเหตุที่บริษัทสตาร์ทอัพในประเทศไทยยังไม่สามารถเติบโตได้เท่าที่ควรและไม่ได้รับการร่วมทุนจากบริษัทร่วมทุนต่างประเทศส่วนหนึ่งมาจากการที่ความรู้และทักษะของทีมงานยังไม่เพียงพอที่จะเสนอแผนที่มีศักยภาพในการเติบโตหรือดำเนินธุรกิจตามแผนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับบริษัทร่วมทุนได้ ทั้งนี้ผู้ประกอบการสตาร์ทอัพและสเกลอัพต้องการการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบการหรือนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ต้องการเริ่มต้นธุรกิจอาจต้องการการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์ บุคลิกภาพ และภาษาอังกฤษเพื่อให้สามารถสื่อสารเสนอโครงการธุรกิจต่อบริษัทร่วมทุนต่างชาติได้อย่างมั่นใจ เป็นต้น ดังนั้นรัฐบาลจึงควรจัดหลักสูตรอบรมเพื่อให้ความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับผู้สนใจเป็นสตาร์ทอัพ นอกจากนี้รัฐบาลยังสามารถช่วยเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีศักยภาพในสาขาเฉพาะทางในระบบนิเวศสตาร์ทอัพได้ผ่านการปรับเกณฑ์การใช้ทุนการศึกษาของภาครัฐต่างๆ เช่น อนุญาตให้นักเรียนทุนของรัฐสามารถขอใช้ทุนผ่านการทำงานร่วมกับบริษัทสตาร์ทอัพและสเกลอัพในด้านนวัตกรรมในเชิงลึก (Deep Tech) เป็นต้น

ในการพัฒนาระบบนิเวศสตาร์ทอัพในระยะกลางและระยะยาวนั้น เนื่องจากระบบนิเวศสตาร์ทอัพมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รัฐบาลควรจัดทำโครงการประเมินผลช่องว่างทางการตลาดของประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อหาช่องว่างของตลาดที่ยังขาดการสนับสนุนหรือขาดเงินทุน โดยผลการวิเคราะห์สามารถนำมาใช้ปรับกรอบนโยบายสำหรับสตาร์ทอัพ เตรียมข้อมูลของระบบนิเวศเพื่อเผยแพร่ กำหนดโครงการสนับสนุนตลอดช่วงอายุของสตาร์ทอัพและบริษัทขนาดเล็ก และทำการแทรกแซงในภาคส่วนของตลาดที่ยังล้มเหลว ทั้งนี้การทำการวิเคราะห์ช่องว่างทางการตลาดนั้น รัฐบาลควรวิเคราะห์ช่องว่างทั้งในตลาดทุนและตลาดการกู้ยืม และ ในธุรกิจที่มีประเภทและขนาดที่ต่างกัน ยกตัวอย่างเช่นผู้ลงทุนภาคเอกชนมักสนใจที่จะลงทุนในสตาร์ทอัพที่ได้เติบโตและมีขนาดใหญ่ระดับหนึ่งแล้วมากกว่าสนใจที่จะลงทุนในสตาร์ทอัพขนาดเล็กที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นธุรกิจ เนื่องจากต้นทุนและกำลังที่ต้องใช้ในการทำการสอบทานธุรกิจ (Due Diligence) สำหรับบริษัทสตาร์ทอัพขนาดเล็กที่เพิ่งเริ่มต้นธุรกิจและบริษัทสตาร์ทอัพที่ได้เติบโตมาระดับหนึ่งแล้วนั้นใช้พอๆ กัน แต่ความเสี่ยงในการลงทุนในบริษัทที่เริ่มเติบโตระดับหนึ่งแล้วนั้นต่ำกว่าและมีโอกาสที่จะให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า

ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการสตาร์ทอัพในช่วงเริ่มต้นนั้นมักจะได้รับ การสนับสนุนและเงินทุนที่ไม่เพียงพอ กับความต้องการ และตลาดการให้ทุนของสตาร์ทอัพที่อยู่ในช่วงเริ่มต้น (Early-stage) เช่นการให้ทุนของ Angel Investor นั้นมักมีขนาดที่เล็กเกินไปที่จะตอบสนองความต้องการเงินทุนของสตาร์ทอัพที่อยู่ในช่วงเริ่มต้น

- ด้วยประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นจึงต้องมีความจำเป็นที่รัฐบาลจัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลยุทธศาสตร์สตาร์ทอัพและสเกลอัพของชาติโดยมีหน้าที่ดังนี้
- จัดทำการประเมินช่องว่างทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของสตาร์ทอัพและสเกลอัพโดยเทียบกับโครงการสนับสนุนของภาคเอกชนและภาครัฐเพื่อหาช่องว่างในตลาดที่ควรต้องปิด
  - วางกรอบกลยุทธ์ในการสนับสนุนสตาร์ทอัพและสเกลอัพโดยอาศัยผลการวิเคราะห์ช่องว่างทางการตลาด
  - ทำหน้าที่ดูแลและจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการสนับสนุนของรัฐทั้งหมดสำหรับสตาร์ทอัพและสเกลอัพ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน เช่น การบ่มเพาะโครงการให้ทุน และกิจกรรมประชาสัมพันธ์ส่งเสริมต่างๆ การวางกลยุทธ์การสนับสนุนให้

สอดคล้องและครอบคลุมถึงช่วงอายุต่างๆ ของสตาร์ทอัพ และอาจเป็นผู้จัดการโครงการ สนับสนุนบางโครงการที่สำคัญ

- ทำหน้าที่เป็น “One Stop Shop” สำหรับผู้ลงทุน ผู้ประกอบการ และ ผลงานวิจัยเพื่อการพาณิชย์ต่างๆ โดยเผยแพร่ข้อมูลมาตรการสนับสนุน และเป็นช่องทางการเชื่อมโยงระหว่าง สตาร์ทอัพ สเกลอัพ องค์กร และผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในภาคเอกชน
- ประสานงานกับกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ เพื่อผลักดันนโยบายต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเติบโตของระบบนิเวศสตาร์ทอัพและสเกลอัพ

2.3.1 เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์

- 1) เพื่อวางกรอบยุทธศาสตร์และติดตามมาตรการการส่งเสริมและลดต้นทุนในประกอบธุรกิจของสตาร์ทอัพและสเกลอัพ
- 2) เพื่อเปิดโอกาสการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพที่สามารถแก้ปัญหาและลดค่าใช้จ่ายของภาครัฐ รวมทั้งสร้างความเชื่อถือของบริการและสินค้าของสตาร์ทอัพให้กับภาคเอกชนผ่านการจัดซื้อและประเมินผลของภาครัฐ
- 3) เพื่อเพิ่มจำนวนและคุณภาพของบริษัทและบุคลากรด้าน Technology ในประเทศไทย โดยอำนวยความสะดวกแก่การดำเนินธุรกิจสำหรับทั้งผู้ประกอบการไทยและต่างชาติ และบริษัทร่วมทุน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

2.3.3 ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนสตาร์ทอัพที่ได้รับการร่วมลงทุนในวงเงิน 60 ล้านบาทขึ้นไป
- 2) ร้อยละของจำนวนสตาร์ทอัพและสเกลอัพที่เข้ามาใช้แพลตฟอร์มรวบรวมข้อมูลกลาง
- 3) จำนวนสตาร์ทอัพและสเกลอัพที่ได้รับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานกลาง
- 4) จำนวนสตาร์ทอัพที่ได้รับการร่วมลงทุนจากภาครัฐ
- 5) งบประมาณและต้นทุนของภาครัฐที่ลดลงจากการใช้บริการของสตาร์ทอัพ
- 6) จำนวนสตาร์ทอัพหรือสเกลอัพที่ได้รับการควบกิจการหรือเข้าตลาดหุ้นในประเทศไทย
- 7) จำนวนบริษัทที่ได้รับการร่วมทุนจากบริษัทร่วมทุนต่างชาติ
- 8) จำนวนบริษัทและนักศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพ

หัวข้อที่ 2 : การปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

หัวข้อย่อย 2.2 : การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน

2.2 เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 2 : การพัฒนาธุรกิจชุมชน

ธุรกิจชุมชนเป็นหัวใจในการสร้างงาน รายได้ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยจะมีธุรกิจชุมชนหลายรูปแบบ ทั้งวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และกลุ่มองค์กรต่างๆ กว่า 83,000 แห่งในปัจจุบัน แต่ยังคงประสบปัญหาในการพัฒนาต่อยอด เนื่องจากขาดกลไกการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการสนับสนุนทางด้านนโยบายจากภาครัฐในปัจจุบันยังขาดความต่อเนื่องและดำเนินการแบบต่างคนต่างทำ ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยแต่ละหน่วยงานมุ่งเน้นดูแลเฉพาะกลุ่มธุรกิจชุมชนในเครือข่ายของตน รวมทั้งธุรกิจชุมชนบางประเภท ได้แก่ วิสาหกิจชุมชน ยังขาดสถานะความเป็นนิติบุคคล ทำให้ไม่สามารถพัฒนาระดับได้ รวมทั้งธุรกิจชุมชนที่ดำเนินการโดยสมาชิกในชุมชนยังต้องการการสนับสนุนทางด้านองค์ความรู้ทางในด้านการบริหารจัดการและช่องทางการตลาด เพื่อให้สามารถอยู่รอดและสามารถขยายกิจการได้

การปฏิรูปเพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชน จึงเป็นการสร้างกลไกการสนับสนุนรูปแบบใหม่อย่างเป็นระบบบูรณาการมุ่งเน้นการสร้างกลไกระยะยาว โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาสนับสนุนการสร้างและต่อยอดธุรกิจชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน ผ่านการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การรวมกลุ่ม การสร้าง e-commerce platform การสร้างกลไกการพัฒนาธุรกิจชุมชนร่วมกับภาคีจากมหาวิทยาลัยและภาคเอกชนโดยการจัดตั้ง center of excellence ตลอดจนการแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับสถานะความเป็นนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

2.2.1 เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์

- 1) มีเครือข่ายธุรกิจชุมชน (cluster-based) และมีสินค้าประจำพื้นที่ (Product Champion) ทั่วประเทศภายในปี 2561
- 2) มี E-commerce center ทั่วทุกภาคในประเทศภายในปี 2561
- 3) ประชาชนในชุมชนสามารถใช้ e-commerce platform ในการสร้างรายได้
- 4) มี center of excellence ในทุกพื้นที่เป้าหมายภายในไตรมาส 2 ปี 2561 และทุกภูมิภาค ทั่วประเทศภายในปี 2561
- 5) สถาบันการเงินในชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในทุกพื้นที่เป้าหมายมีอินเทอร์เน็ตใช้ ภายในปี 2561

2.2.3 ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนธุรกิจชุมชนที่เพิ่มขึ้น ทั้งสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชน
- 2) จำนวนธุรกิจชุมชนที่เข้าร่วมเครือข่าย
- 3) จำนวนธุรกิจชุมชน ที่ผลประกอบการดีขึ้น
- 4) จำนวน Product Champion ในพื้นที่ทั่วประเทศที่เพิ่มขึ้น
- 5) จำนวนประชาชนที่เข้าร่วม e-commerce platform
- 6) รายได้จาก e-commerce platform
- 7) จำนวนสถาบันการเงินชุมชน/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้ ต่อจำนวน เป้าหมาย
- 8) จำนวน center of excellence ที่จัดตั้งทั่วประเทศ
- 9) จำนวนชุมชนเข้มแข็งที่เพิ่มขึ้น

หัวข้อที่ 3 : การปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจ

หัวข้อย่อย 3.4 : การปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจเพื่อบริหารการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก SME

2.1 เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 3.4 : การปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจ

เพื่อบริหารการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก SME การปฏิรูปหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริม SME โดยจะลดความซ้ำซ้อนและปรับบทบาทหน่วยงานรัฐให้ทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริม SME อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานที่มีกลไกสนับสนุนและส่งเสริม SME ด้วยการวัดผลกระทบจากมาตรการ/กลไกที่ดำเนินการ

2.1.6 เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์

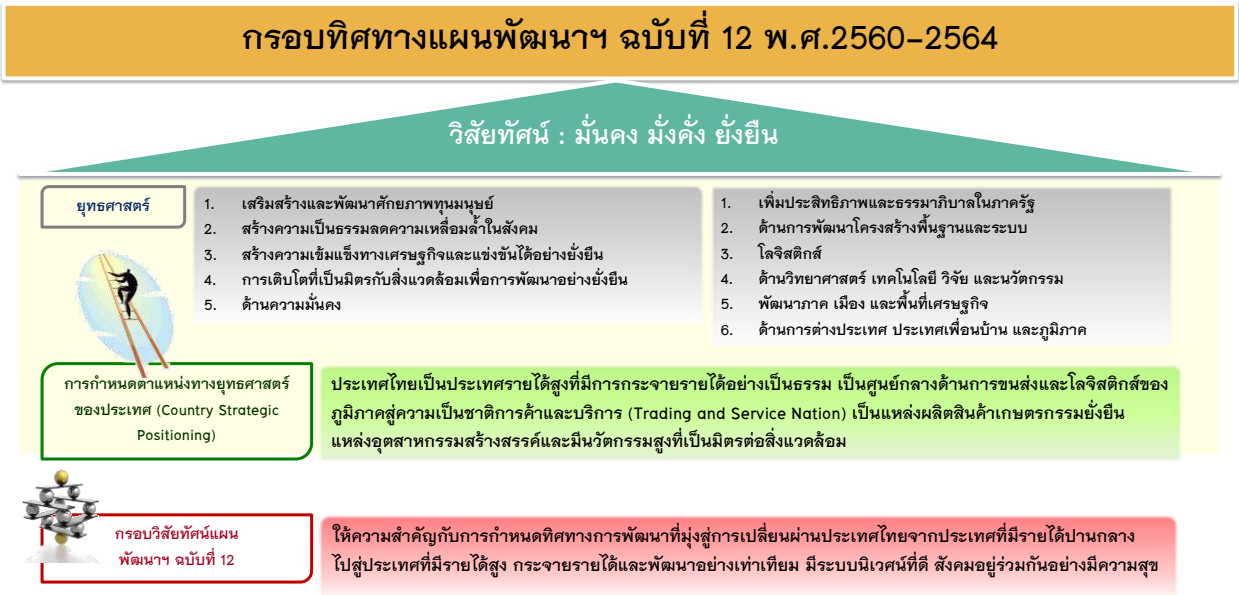
- 1) มีศูนย์บริการ SME แบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service for SME) ที่สามารถเข้าถึงแก้ปัญหา และเชื่อมโยงมาตรการและกลไกสนับสนุนต่างๆ ของภาครัฐ
- 2) เศรษฐกิจไทยจะมี SME มืออาชีพ ที่มาพร้อมกับการปรับตัว รับมือกระแสการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันถ่วงที มีความรอบรู้ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สามารถจับต้องได้
- 3) SME ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันและผลิตภาพที่เพิ่มขึ้นได้อย่างก้าวกระโดดด้วยการจัดทำคลังข้อมูลภาครัฐ (Big Data) ที่ช่วยในการวิเคราะห์ (Data Analytics) และเชื่อมต่อระบบข้อมูลทุกประเภทของหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนของรัฐ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ (Open Data and Connected Government) โดยพัฒนาแพลตฟอร์มกลางเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาครัฐกิจให้สามารถนำไปพัฒนาและต่อยอด อันเป็นการช่วยให้ SME สามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐในการนำไปพัฒนาต่อยอดที่สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อประเทศอย่างยั่งยืน

2.1.8 ตัวชี้วัด

- 1) ผลผลิต
  - 1.1) มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก
  - 1.2) มีแผนแม่บทบูรณาการ
- 2) ผลลัพธ์
  - 2.1) งบประมาณของรัฐที่จัดสรรให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุนและส่งเสริม SME ลดลง
  - 2.2) SME ไทยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อระบบเศรษฐกิจรวมไม่น้อยกว่า 90,000 ล้านบาท ภายใน 5 ปี
  - 2.3) ระบบข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานให้บริการภาครัฐมีการเชื่อมต่อและเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ
  - 2.4) อันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจดีขึ้นไม่น้อยกว่า 10 อันดับ ภายใน 3 ปี

3.4 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

แผนภาพที่ 3.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กำหนดยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

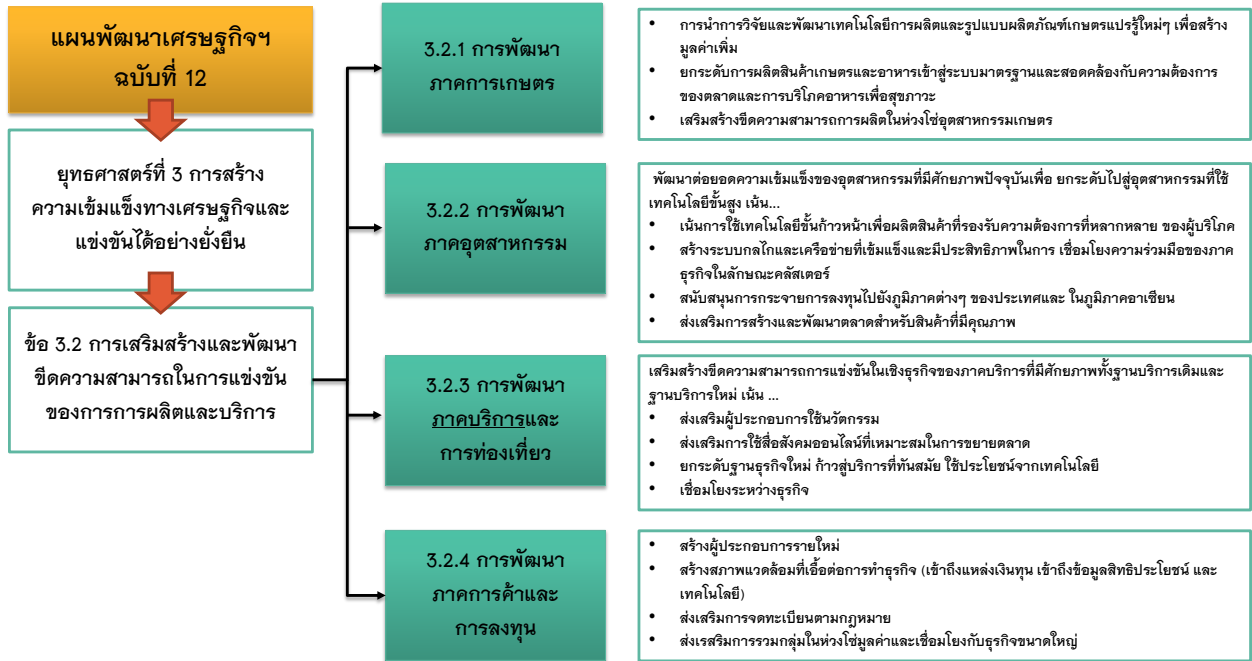
1. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
2. การสร้างความเป็นธรรมลดและความเหลื่อมล้ำในสังคม
3. การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
4. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
5. การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
6. การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤตมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

และประกอบด้วยอีก 4 ยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์และกลไกสนับสนุนให้การดำเนินยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้านให้สัมฤทธิ์ผล ประกอบด้วย

7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์
8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
9. ยุทธศาสตร์พัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และ
10. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

โดยเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแนวทางและเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พบว่ามียุทธศาสตร์หลัก ที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนา SME ได้แก่ **ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน** โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะมุ่งเน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นก้าวหน้าที่เข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน และความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการเต็มรวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะ นอกจากนี้ จะให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของทรัพยากรชีวภาพ การส่งเสริมการเชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ การผสมผสานภาคบริการเข้ากับการค้าและการเตรียมความพร้อมของภาคบริการให้สามารถรองรับการแข่งขันที่เสรีขึ้น การเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมทั้งการสร้างสังคมผู้ประกอบการที่ผลิตได้ขายเป็น โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและมาตรฐานสากลของสินค้าและบริการที่สูงขึ้นรวมถึงมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมรวมทั้งพัฒนาระบบและกลไก ตลอดจนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อกระจายโอกาสเศรษฐกิจให้คนในชุมชนและท้องถิ่นและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ โดยเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ และการส่งเสริม SME มีส่วนสำคัญต่อการผลักดันเป้าหมายดังกล่าวมีหลายประเด็น ได้แก่ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 5 รายได้ต่อหัวไม่ต่ำกว่า 8,200 ดอลลาร์ สหรัฐ. ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (ปี 2564) อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0 ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี จำนวนการยื่นแบบเพื่อชำระภาษีประชาชนและผู้ประกอบการที่เข้าข่ายต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ (นอกเหนือจาก บริการภาครัฐ) ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3, 4.5 และ 6 ต่อปี ตามลำดับ

โดยจากการศึกษาวิเคราะห์แล้วพบว่า การส่งเสริมและพัฒนา SME มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แผนภาพที่ 3.5 ความสอดคล้องเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

จากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ที่ 3 พบประเด็นแนวทางที่ต้องการมุ่งเน้นการส่งเสริม SME ในแต่ละภาค ดังนี้

▪ **การพัฒนาภาคการเกษตร :** แนวทางในการส่งเสริม SME ในภาคการเกษตรมุ่งเน้นการนำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยการพัฒนาาระบบมาตรฐาน สินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งในกลุ่มสินค้าที่เป็นอาหารและไม่ใช่อาหาร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐาน และความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยให้ความรู้ด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐาน และการขับเคลื่อนการผลิต สินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง รวมทั้งการเสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร ให้เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมเกษตร การขยายผลเชื่อมโยงเครือข่ายระบบการผลิต การตลาดและการเงิน กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และคลัสเตอร์ที่เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม และการสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

▪ **การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม :** ซึ่งการส่งเสริมและพัฒนา SME ในภาคอุตสาหกรรม จะเน้นการพัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมสำหรับอนาคตส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และยังอยู่ระหว่างการพัฒนาทั้งคนและโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการส่งเสริม SME ในภาคอุตสาหกรรม จะมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าเพื่อผลิตสินค้าที่รองรับความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภค การสร้างระบบ

กลไกและเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงความร่วมมือของภาคธุรกิจในลักษณะ คลัสเตอร์ การสนับสนุนการกระจายการลงทุนไปยังภูมิภาคต่างๆ ของประเทศและในภูมิภาคอาเซียน และการส่งเสริมการสร้างและพัฒนาตลาดสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพ

▪ **การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว :** โดยแผนการส่งเสริมและพัฒนา SME จะเน้น การเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการที่มีศักยภาพทั้งฐานบริการเดิมและฐาน บริการใหม่ โดยสนับสนุนส่งเสริมผู้ประกอบการใช้นวัตกรรม ส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมใน การขยายตลาด การยกระดับฐานธุรกิจใหม่ ก้าวสู่บริการที่ทันสมัย ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี รวมทั้งสร้าง ความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจบริการที่มีศักยภาพเพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างบูรณาการและส่งเสริมให้เกิด การแข่งขันบนฐานการพัฒนาเชิงธุรกิจและกระจายผลประโยชน์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

▪ **การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน :** เน้นการส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุก เพื่อเพิ่ม ความต้องการบริโภคสินค้าภายในประเทศ และการส่งออกสินค้าไทย ซึ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน สร้างตราสินค้า พัฒนาบรรจุภัณฑ์ แสวงหาตลาดและขยายตลาดการค้า การสนับสนุนผู้ประกอบการลงทุนใน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การนำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเพิ่มผลผลิตการค้าและ การประกอบธุรกิจ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนั้น มุ่งเน้นการพัฒนาส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดย

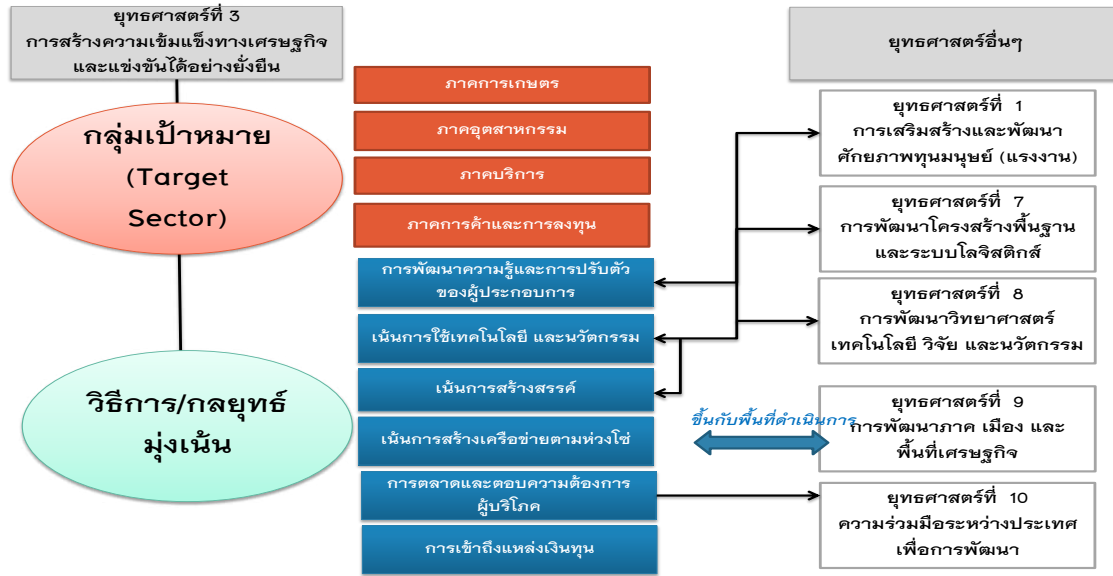
- การสร้างผู้ประกอบการใหม่ เป็นผู้ประกอบการที่มีทักษะในการทำธุรกิจ รู้จักใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิต การจัดการ การขาย หรือเป็น Smart SME และพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อ การพึ่งตนเอง

- การสร้างสังคมผู้ประกอบการโดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจทั้งในเรื่อง การเข้าถึงข้อมูลด้านธุรกิจและสิทธิประโยชน์ แหล่งเงินทุน นวัตกรรมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการจัดการและการตลาด

- การส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการจดทะเบียนธุรกิจตามกฎหมาย และ พัฒนากลไกสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

- การส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในลักษณะ ห่วงโซ่ มูลค่าและการเชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่ และการสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ โดยการกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อจูงใจให้บริษัทขนาดใหญ่ที่มีการค้าและการลงทุนในต่างประเทศเป็น ผู้สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าสู่ตลาดต่างประเทศและห่วงโซ่การผลิตของโลก ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

และนอกจากการส่งเสริมและพัฒนา SME จะสอดคล้องเชื่อมโยงโดยตรงกับยุทธศาสตร์ที่ 3 แต่จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมของเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาประเทศพบว่า มียุทธศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นยุทธศาสตร์ร่วมหรือเสริมที่การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนา SME ยังส่งผลต่อความสำเร็จต่อ ยุทธศาสตร์อื่นๆ เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายหรือมีวิธีการหรือพื้นที่ที่มุ่งเน้นในการดำเนินการที่สอดคล้องกับ แนวทางหรือเป้าหมายของยุทธศาสตร์อื่นๆ ซึ่งก็เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์และ กลไกสนับสนุนให้การดำเนินยุทธศาสตร์ที่ 3 ให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่

แผนภาพที่ 3.6 ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์หลัก กับยุทธศาสตร์ที่เป็นกลไกสนับสนุน

อนึ่ง การดำเนินกิจกรรมโครงการด้านการสร้าง SME นอกจากจะขับเคลื่อนเป้าหมายยุทธศาสตร์หลัก และยุทธศาสตร์ร่วม/เสริมแล้ว ยังสนับสนุนผลักดันเป้าหมายของยุทธศาสตร์อื่นๆ ด้วย โดยยุทธศาสตร์ที่ได้รับการสนับสนุนเป้าหมายความสำเร็จ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 อีกด้วย โดยพบว่าหากธุรกิจ SME มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น และมีความเข้มแข็งมากขึ้น จะส่งผลต่อเป้าหมายที่ 3 เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น เนื่องจากการสร้างและพัฒนาวิสาหกิจจะทำให้เกิดการลงทุนและการจ้างงานเพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในการประเมินผลโครงการที่ปรึกษาจะวิเคราะห์เจาะลึกโดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของโครงการกับยุทธศาสตร์ที่ 3 เนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์ที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการส่งเสริมและพัฒนา SME เป็นหลัก

3.5 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)

ที่ปรึกษาได้มีการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (กรกฎาคม 2562) เพื่อใช้ในการวางกรอบและออกแบบเครื่องมือในการติดตามผลการขับเคลื่อนส่งเสริมว่ามีแผนงานโครงการไปสนับสนุนสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาพื้นที่ภาค ได้มากน้อยเพียงใด การขับเคลื่อนส่งเสริมผู้ประกอบการ SME ผ่านแผนงานบูรณาการฯ นั้น สามารถผลักดันสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องภูมิภาคได้มากน้อยเพียงใด เพื่อสะท้อนความสำเร็จในเชิงพื้นที่ (Area) และสะท้อนให้เห็นว่าประเด็นใดในการส่งเสริมพัฒนาที่ยังไม่สามารถไปสนับสนุนการพัฒนาภูมิภาคได้ โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาภาคกับการส่งเสริมสนับสนุน SME ในแต่ละภูมิภาคได้ดังนี้

1) ภาคเหนือ

มีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมประเพณีที่มีอัตลักษณ์โดดเด่น มีการฟื้นฟู สืบสานและสร้างสรรค์พัฒนาสู่การผลิตสินค้าและบริการ โดยเฉพาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการสุขภาพและผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่มีชื่อเสียงระดับโลก ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องนำศักยภาพทางภูมิสังคมประกอบกับปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาและองค์กรในพื้นที่ มาใช้ในการต่อยอดการผลิตและบริการที่มีศักยภาพและโอกาสเพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจ กับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา :

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกฐานะเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแนวทางและเป้าหมายตามแผนพัฒนาภาคเหนือ พบว่ามียุทธศาสตร์หลักที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนา SME ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

2) พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง โดยมีแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสนับสนุนสถาบันการศึกษาในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และส่งเสริมการนำมาใช้เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจ ขยายเครือข่ายเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อน และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจตลอด Value Chain และการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายกลุ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ในการดำเนินธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

แนวทางการพัฒนา

4) พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีความรู้ มีทักษะฝีมือ เข้าถึงข้อมูลทุกระเบียบการดำเนินธุรกิจ ในธุรกิจระดับภูมิภาค และสากล รวมถึงเงื่อนไขทางด้านการสิ่งแวดล้อมและมนุษยธรรมที่ถูกนำมาเป็นข้อกีดกันทางการค้า รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรภาคธุรกิจเอกชนที่มีความเข้มแข็งร่วมพัฒนาเครือข่ายกับธุรกิจท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถให้เข้าสู่ Supply Chain ของธุรกิจใหญ่ได้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกฐานะเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และเกษตรปลอดภัยในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยสนับสนุนการทำเกษตรยั่งยืนอย่างครบวงจร เกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรเพื่อพัฒนาทั้งด้านการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ

2) สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ โดยสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดเฉพาะ

3) พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และแปรรูปชีวมวล ในจังหวัดนครสวรรค์ และกำแพงเพชร โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพในพื้นที่ที่เหมาะสม

5) สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดการใช้ประโยชน์จากข้อมูล แหล่งเงินทุน และเทคโนโลยี

6) พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าเกษตรจากชุมชนพัฒนา นวัตกรรมสำหรับการสร้างระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรออนไลน์ โดยเกษตรกร

2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบอุทกภัย และภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อมด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จะต้องแก้ไขปัญหาพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา :

ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียง (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาคือร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแนวทางและเป้าหมายตามแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามียุทธศาสตร์หลักที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนา SME ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อยโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกรพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีมืออาชีพ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

5) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME ธุรกิจ Startup และวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์ อุปโภคบริโภค ในพื้นที่เชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร เพื่อการส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยเน้นอุตสาหกรรมสีเขียวและการใช้วัตถุดิบในพื้นที่

พัฒนาผู้ประกอบการ รวมทั้งสนับสนุนความรู้ด้านกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม การพัฒนาช่องทางการตลาดในต้นทุนที่ต่ำโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น E-Commerce, E-Marketing เป็นต้น

6) ยกกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบ และตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัยสร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกกระดับผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ ให้มีทักษะ มีความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

9) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาภาค โดยใช้ประโยชน์จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านการวิจัยพัฒนาที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ สร้างความเชื่อมโยงสถาบันการศึกษา และภาคเอกชนเพื่อพัฒนาเครือข่ายของอุตสาหกรรมในลักษณะคลัสเตอร์ สนับสนุนสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในชั้นประยุกต์และทดลองเพิ่มขึ้น ทั้งการจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ การทำวิจัยตลาด การทดสอบผลิตภัณฑ์ และโรงงานนำร่องเพื่อให้สามารถแปลงงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

3) ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงกับทุกภาคภายในประเทศ การพัฒนาภาคกลางสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ต้องรักษาความมีชื่อเสียงของกรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองชั้นนำระดับโลกตลอดไป ควบคู่ไปกับการใช้ศักยภาพพื้นฐานด้านความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ และความพร้อมของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยในการยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง รวมทั้งการพัฒนาเส้นทางโลจิสติกส์เชื่อมโยงทวาย (เมียนมา) กับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) เพื่อให้ภาคกลางเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงเส้นทางการค้า การขนส่งระหว่างทะเลตะวันตกและทะเลตะวันออกในระยะยาว

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนากรุงเทพฯ สุ่มมหานครทันสมัยและภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา :

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทวาย-ภาคกลาง-เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแนวทางและเป้าหมายตามแผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่ามียุทธศาสตร์หลักที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนา SME ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

5) เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรมก่อสร้าง (สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6) พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

7) พัฒนากาญจนบุรี-ราชบุรี-เพชรบุรีตอนบนให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมา โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและได้มาตรฐานสากลสู่ตลาดอาเซียนและตลาดต่างประเทศ

8) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9) ส่งเสริมให้อุทยานวิทยาศาสตร์ สถาบันวิจัย เมืองนวัตกรรมอาหาร ฯลฯ มีบทบาทในการขับเคลื่อนให้ภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าเพิ่มสูงผ่านการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมที่เข้มข้น

4) ภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเป็นพื้นที่ฐานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมหลัก และเป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึกและท่าอากาศยานนานาชาติ เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก และยังเป็นพื้นที่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงที่เชื่อมโยงเมียนมา-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม ซึ่งเป็นเส้นทางลัดโลจิสติกส์ (Land bridge) เชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียนกับโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ดังนั้น การพัฒนาภาคตะวันออกจะต้องพัฒนาต่อยอดฐานเศรษฐกิจที่มีอยู่ของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์และการค้าบริการ ควบคู่ไปกับการใช้ศักยภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน น้ำ และความพร้อมของสถาบันการศึกษาวิจัย ยกระดับสินค้า การเกษตรและบริการให้มีมูลค่าสูง เพื่อให้ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้หลุดพ้นกับดัก “ประเทศรายได้ปานกลาง”

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : มุ่งพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน โดยรักษาฐานเศรษฐกิจเดิมที่มีอยู่ให้เติบโตอย่างยั่งยืน และสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสนับสนุนให้ประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ พื้นที่ฐานการผลิตและบริการ เมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค และพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา :

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแนวทางและเป้าหมายตามแผนพัฒนาภาคตะวันออก พบว่ามียุทธศาสตร์หลักที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนา SME ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

แนวทางการพัฒนา

2) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ เพื่อให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคตในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ประชาสัมพันธ์ และชักจูงนักลงทุนที่มีศักยภาพ เป็นต้น

3) พัฒนาบุคลากรการศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยีเพื่อผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย และก่อให้เกิดการวิจัย สร้างนวัตกรรม และการพัฒนาเทคโนโลยีในการต่อยอดและขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน อาทิ EEC of Digital Park (EECd) และ EEC of Innovation (EECi)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชียโดยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสินค้า ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตการบรรจุหีบห่อ การแปรรูป และการจัดจำหน่าย

2) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

3) พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ฟื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสมควบคู่ไปกับการ

ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

5) ภาคใต้

ภาคใต้มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับภาคทั้งพื้นที่ตอนในและชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน การพัฒนาภาคใต้ควรพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นมาตรฐานสากลเพื่อรักษาความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก พร้อมกับพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปภาคเกษตรควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาการเชื่อมโยงการค้า การลงทุน กับภูมิภาคต่างๆ ของโลก

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก

ยุทธศาสตร์การพัฒนา :

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมและการเชื่อมโยงการค้าโลก
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแนวทางและเป้าหมายตามแผนพัฒนาภาคใต้ พบว่ามียุทธศาสตร์หลักที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนา SME ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราขนาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอกสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืนพัฒนา

ระบบตลาดอย่างพารา ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขายยางของประเทศและตลาดโลก

2) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจรในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาค และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ พัฒนาความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงและการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

3) พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบัน

เกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

1) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาคเช่น ข้าว (ข้าวสังหยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุน การใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูกการบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนส่งสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยว การทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์ เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะและเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

2) ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งและการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลาย ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

4) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรเทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SME รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

3) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products) โดยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดจากการผลิตน้ำมันปาล์ม ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง (กระบี่ และชุมพร) ไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น อาทิ Phase Change Material (PCM) และ Nutritional Foods พัฒนาคู่มืออุตสาหกรรมยางพาราและการแปรรูปอาหาร และพืชเศรษฐกิจสำคัญอื่นๆ ผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา กำหนดเขตพื้นที่และสิทธิประโยชน์สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม ฐานชีวภาพที่ชัดเจน เพื่อดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6) ภาคใต้ชายแดน

ภาคใต้ชายแดนพึ่งพิงภาคการเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจหลัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล มีการแปรรูปขั้นต้นเพื่อการส่งออก และเป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม รวมทั้งมีพื้นที่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ประกอบกับปัจจุบันรัฐบาลอยู่ระหว่างดำเนินโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร อำเภอหนองจิก การพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยว อำเภอสุโขทัย-ลก และอำเภอเบตง เพื่อสร้างงานและรายได้ให้กับประชาชน ควบคู่ไปกับการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา :

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเมืองสุโขทัย-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแนวทางและเป้าหมายตามแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน พบว่ามียุทธศาสตร์หลักที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนา SME ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

แนวทางการพัฒนา

4) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต และร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกรและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต และเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติ โรคระบาด เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SME ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

5) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการแปรรูปและการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

6) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม ในการผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละ

พื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ การท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเมืองสุโขทัย-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

แนวทางการพัฒนา

6) พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการค้าชายแดน โดยการจัดหาที่ดินรองรับการพัฒนา การค้าชายแดน การจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรเมืองชายแดน และกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่เหมาะสมให้กับผู้ประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

แนวทางการพัฒนา

4) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ เครื่องแต่งกายมุสลิม สินค้า OTOP โดยใช้ภูมิปัญญาและกลไกประชารัฐในการสนับสนุนความรู้ในออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต และการจัดการตลาด รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนการตลาดผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิต โดยดึงภูมิปัญญาชุมชน วิถีชีวิตต่อยอด การพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นของฝากของที่ระลึก เชื่อมโยงการท่องเที่ยววิถีชุมชนของแต่ละท้องถิ่น เพื่อสร้างงานเพิ่มรายได้ รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อสร้างมั่นคงด้านพลังงาน และลดต้นทุนการผลิต

3.6 ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564 และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่ปรึกษาได้มีการศึกษาวิเคราะห์ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564 และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562-2564 ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวได้ถ่ายทอดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การดำเนินงานจากแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564 โดยแผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 จะให้ความสำคัญกับการยกระดับขีดความสามารถของ SME ให้เติบโต แข็งแรง และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ผ่านแนวคิดการสร้าง คุณค่าและมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ SME ในด้านต่างๆ ที่สำคัญ อาทิ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าสู่ตลาดโลก เป็นต้น เพื่อให้ SME สามารถก้าวขึ้นมาเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาดังกล่าว ของประเทศ ทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) นโยบายของรัฐบาลที่ให้ SME เป็นวาระแห่งชาติและยุทธศาสตร์ของกระทรวงที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและส่งเสริม SME โดยได้กำหนดแนวทาง 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนา SME รายประเด็น เป็นการส่งเสริมและพัฒนา SME ในแต่ละประเด็นที่มีความสำคัญต่อการเติบโต และขีดความสามารถของ SME ทั้งใน ส่วนการพัฒนา SME ให้มีทักษะความสามารถเพิ่มมากขึ้น และส่วนที่เป็นการพัฒนาระบบนิเวศหรือปัจจัยแวดล้อมที่ช่วยสนับสนุนให้ SME เติบโตและเข้มแข็งได้ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ดังนี้

1. ยกระดับเทคโนโลยีนวัตกรรม และผลิตภาพ
2. ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
3. ส่งเสริมการเข้าถึงตลาดและการเข้าสู่สากล
4. พัฒนาและส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถ SME เฉพาะกลุ่ม เป็นการส่งเสริมและพัฒนา SME เฉพาะกลุ่ม ซึ่งจะมีสถานการณ์ ปัจจัยแวดล้อม สภาพปัญหา และความต้องการการช่วยเหลือที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาเฉพาะ (Tailor-Made) สำหรับแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ดังนี้

1. สร้างผู้ประกอบการใหม่ที่มีมูลค่าสูง (High Value Startup)
2. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจของ SME
3. พัฒนาวิสาหกิจฐานรากให้เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริม SME อย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาระบบสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ เพื่อช่วยให้การส่งเสริมและพัฒนา SME เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากขึ้น ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ดังนี้

1. พัฒนาเครื่องมือการส่งเสริม SME ให้มีประสิทธิภาพ
2. ทบทวน ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ สิทธิประโยชน์เพื่อเอื้อและลดอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของ SME

โดยแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปี 2562-2564 ก็ได้ระบุไว้เป็นไปตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเช่นเดียวกับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และจากการศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดเป้าประสงค์ กลยุทธ์ การดำเนินการ แล้วพบว่าการส่งเสริมและพัฒนา SME ตามแผนบูรณาการฯ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) เนื่องจากแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) จะเป็นแผนภาพรวมของประเทศ ซึ่งการดำเนินการสามารถขับเคลื่อนผ่านงบประมาณหลายช่องทางทั้งงบประมาณการ งบประมาณงบพิเศษ งบพื้นที่ การสนับสนุนของสถาบันการเงิน การสนับสนุนของภาครัฐ มหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ดังนั้น เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนงานโครงการภายใต้บูรณาการฯ กับแผนดังกล่าวจากล่างขึ้นบน (Bottom-up) พบว่ามีความสอดคล้องเชื่อมโยง อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า ค่าเป้าหมาย GDP ของประเทศมีการปรับลดทุกปี ในขณะที่ค่าเป้าหมาย GDP ของแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) มีค่าเท่าเดิม จึงควรมีการทบทวนค่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การถ่ายทอดค่าเป้าหมายจากแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) ไปสู่แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3.7 แผนงบประมาณบูรณาการด้านการส่งเสริม SME ปี 2562

สำนักงบประมาณได้ให้ความหมายของงบประมาณเชิงบูรณาการไว้ว่า “งบประมาณที่จัดสรรให้กับแผนงาน/โครงการที่หลายหน่วยงานทำงานร่วมกัน โดยอาจเป็นงานตามมิติยุทธศาสตร์ซึ่งกระทรวง และส่วนราชการมีการบูรณาการภารกิจในเชิงกระบวนการทำงานร่วมของหน่วยงาน ระหว่างกระทรวง หรือมีดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ซึ่งมีการบูรณาการภารกิจที่ตอบสนองความต้องการในพื้นที่และตามมิติยุทธศาสตร์ที่สำคัญ และทำให้ผลลัพธ์มีคุณค่าหรือมูลค่ามากกว่าให้ต่างหน่วยต่างทำ”

โดยได้อธิบายแนวคิดการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการมีสองแนวคิดที่สำคัญคือ แนวทางแบบราชการ (government approach) กับแนวทางการบริหารจัดการ (governance approach) การบริหารงานตามแนวทางแบบราชการเป็นการบริหารจากบนลงล่าง (topdown approach) มีการใช้กฎระเบียบในการควบคุมและจัดระเบียบพฤติกรรมของบุคลากร และสถาบันการทำงานอาศัยโครงสร้างแบบราชการเป็นหลัก ซึ่งเป็นการแบ่งโครงสร้างตามหลักการแบ่งตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (functional classification) หรือตามภารกิจที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ โดยรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาตามโครงสร้าง แต่ส่วนราชการจะรับผิดชอบในการผลิต/จัดหาผลผลิตตามภารกิจของตนเป็นหลัก แนวทางการบริหารจัดการเป็นแนวทางการบริหารงานภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมคือ จากการใช้อำนาจครอบงำมาเป็นการสร้างเสริมพลัง (empowerment) ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงจากแนวทางแบบราชการมาเป็นรัฐบาลที่เน้นการประสานงานเชื่อมโยง (joined-up government) แนวทางการบริหารจัดการเป็นแนวทางที่มองความสัมพันธ์ของสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้นในลักษณะเป็นเครือข่ายมากกว่าสายการบังคับบัญชา (network-oriented polity) และมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยบทบาทของรัฐจะเปลี่ยนไปจากผู้กำหนดนโยบายมาเป็นผู้สนับสนุนให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกำหนดนโยบาย บทบาทของรัฐบาลเน้นในด้านการประสานงานและการกำกับดูแล (coordination and steering) มากกว่า โดยสรุปแนวทางการบริหารจัดการ จึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวคิดการบูรณาการ ซึ่งเน้นการประสานมิติต่างๆ ระหว่างหน่วยงานเพื่อช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันในการกำหนดแผน และดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายด้านนโยบาย สำหรับงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นระบบงบประมาณที่สำนักงบประมาณใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นระบบที่เน้นหน้าที่ในการวางแผนและการจัดการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบายที่รัฐบาลกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเนื่องจากการบริหารงานภาครัฐในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการหน่วยงาน ภาครัฐและภาคส่วนต่างๆ เพื่อระดมความรู้และทรัพยากรมาใช้ในการแก้ปัญหาและวิกฤตให้ทันกับเวลาหรือใช้สำหรับการพัฒนาการบริหารงานเชิงบูรณาการ จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการด้านแผนงานในระดับต่างๆ จากระดับประเทศลงไปสู่ระดับหน่วยงาน ทั้งในระดับแนวตั้งและแนวนอน โดยมีงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้แผนงานเหล่านี้เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ งบประมาณจะมีบทบาทช่วยในการบูรณาการโดยผ่านแผนงบประมาณเชิงบูรณาการ แผนงบประมาณเชิงบูรณาการเป็นแผนซึ่งกำหนดมาจากนโยบายที่มีความสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลที่จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอันจะทำให้เกิดการประสานกิจกรรมของหลายกระทรวงในการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้บรรลุภารกิจร่วมกัน ดังนั้น แผนงบประมาณเชิงบูรณาการจึงเป็นเครื่องมือที่กำหนดทิศทางการบูรณาการ ประเด็นการบูรณาการ เป้าหมายและตัวชี้วัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลไกการดำเนินงาน

การจัดการงบประมาณในเชิงบูรณาการ โดยใช้กระบวนการงบประมาณเป็นเครื่องมือให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยให้การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานเป็นไปอย่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นไปอย่างสมดุล มีการรวบรวมรายจ่ายในลักษณะองค์รวมก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงเกินกว่าการดำเนินการกิจอย่างป็นอิสระจากกัน และมีหลักการหรือแนวทางในการดำเนินการ คือ หน่วยงานเจ้าภาพ มีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ขอบเขตงาน ระยะเวลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และงบประมาณเชิงบูรณาการ โดยเน้นการจัดทำเป็น Project Based หรือไม่ต่ำกว่าระดับโครงการที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนเป้าหมายเชิงบูรณาการ โครงการ/กิจกรรม สมเหตุสมผล มีความเป็นไปได้และคุ้มค่า โครงการ/กิจกรรม เมื่อบูรณาการแล้ว มีเอกภาพ ประสาน สอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ไม่ซ้ำซ้อน และโครงการ/กิจกรรม เมื่อบูรณาการแล้ว ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายการบูรณาการที่สูงกว่า

เป้าหมายของแผนงานบูรณาการ หมายถึง ผลลัพธ์ที่หน่วยงานต้องการให้เกิดขึ้นจากการให้บริการที่ระบุถึงจุดมุ่งหมายและผลประโยชน์ที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณที่กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากผลสำเร็จของแนวทาง หรือโครงการที่ส่วนราชการและหน่วยงานอื่นได้ร่วมมือกันปฏิบัติอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน และประสานความร่วมมือกันอย่างบูรณาการตามที่กำหนดไว้ในเอกสารพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือกำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีแล้วแต่กรณี การกำหนดเป้าหมายแผนงานบูรณาการ (ผลลัพธ์) ควรมียุทธศาสตร์ประกอบ ดังนี้ 1. แสดงผลประโยชน์ที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบ และหน่วยงานต้องการให้เกิดขึ้นจากการให้บริการ ซึ่งเกิดขึ้นจากผลสำเร็จตามแนวทาง หรือโครงการภายใต้การกำกับของหน่วยงานเจ้าภาพอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน 2. ต้องสอดคล้องและมีความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ สามารถถ่ายทอดความเชื่อมโยงจากร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายสำคัญ/เร่งด่วนของรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณได้อย่างชัดเจน 3. ต้องสัมพันธ์กับพันธกิจหรือภารกิจของหน่วยงานตามกฎหมายปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม กฎหมายจัดตั้ง กฎกระทรวง หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามนโยบายรัฐบาลที่ได้รับมอบหมาย 4. ควรระบุระยะเวลาการดำเนินงานแล้วเสร็จ หรือระยะเวลาสิ้นสุดของแผนงานบูรณาการด้วย 5. มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม สามารถวัดผลได้ และมีความเข้าใจตรงกัน ระหว่างเจ้าภาพแผนงานบูรณาการและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ในทิศทางเดียวกัน

3.8 สถานการณ์ภาพรวมของการส่งเสริม SME

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทั้งในส่วนของการทำงาน สร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างรายได้จากการส่งออก รวมถึงเป็นหน่วยทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกิจกรรมขนาดใหญ่ และภาคการผลิตอื่นๆ เช่น ภาคเกษตรกรรม ซึ่งข้อมูลภาพรวมสถานการณ์ SME ปี 2562 จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่าในปี 2562 มีจำนวนผู้ประกอบการ SME รวม 3,084,290 ราย ก่อให้เกิดการจ้างงานรวม 13,950,241 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 ของการจ้างงานรวมทั้งประเทศ โดย GDP SME มี 2562 มีมูลค่าประมาณ 7.41 ล้านล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 3.5-4.0 เกิดมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของ SME ปี 2562 ในรอบ 10 เดือน (มกราคม – ตุลาคม) เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2561 พบว่า การส่งออกของ SME มีมูลค่า 1.99 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 2.1 สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก และเครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ โดยประเทศคู่ค้าหลักของ SME ไทย ได้แก่ อาเซียน จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และอียู

ในด้านการจัดตั้งและยกเลิกกิจการปี 2562 ในรอบ 10 เดือน (มกราคม-ตุลาคม) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 พบว่า SME มีการจดทะเบียนจัดตั้งกิจการใหม่ รวม 63,359 ราย ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.43 กิจการที่จัดตั้งใหม่สูงสุด ได้แก่ ก่อสร้างอาคารทั่วไป บริการด้านวิทย์และเทคโนโลยี และ อสังหาริมทรัพย์ ส่วนการยกเลิกกิจการ มีจำนวน 14,273 ราย ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.56 กิจการที่ยกเลิกสูงสุด ได้แก่ ก่อสร้างอาคารทั่วไป บริการนันทนาการ และอสังหาริมทรัพย์ทั้งนี้แนวโน้มปี 2563 คาดว่าเศรษฐกิจประเทศ (GDP) จะมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 2.7-3.2 ขณะที่การขยายตัวของ SME (GDP SME) จะอยู่ที่ร้อยละ 3.0-3.5 ปัจจัยสำคัญมาจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล โครงการลงทุนสาธารณูปโภคขนาดใหญ่จากภาครัฐ ภาคการท่องเที่ยวที่ยังคงเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการเข้ามาของนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศอื่นๆ ที่ทดแทนนักท่องเที่ยวจากจีน เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี และการเติบโตของกลุ่มธุรกิจ e-Commerce เป็นต้น

ทิศทางการทำงานธุรกิจของ SME ในปี 2562-2563 เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ และปัจจัยที่ต้องเฝ้าระวังทั้งภายในและภายนอก เช่น การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกเนื่องจากสงครามการค้า การระบาดของไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำในประเทศ ต้นทุนพลังงานที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. สงครามการค้าระหว่างจีนกับอเมริกา

การเจรจาการค้าระหว่าง สี่จีนผิง ผู้นำจีน กับ โดนัลด์ ทรัมป์ ผู้นำสหรัฐฯ มีการประเมินว่าปี 2562 สงครามการค้าระหว่าง 2 ประเทศยังคงดำเนินต่อไป ผลกระทบจากสงครามการค้าทางเศรษฐกิจจะกระทบต่อยอดการส่งออกของประเทศไทยพอสมควร เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในห่วงโซ่การผลิตของทั้ง 2 ประเทศ คือ เมื่อการค้าระหว่าง 2 ประเทศลดลง สินค้าจากไทยที่ส่งไปยังจีนและอเมริกาก็ย่อมลดลงไปด้วย สิ่งที่ต้องเฝ้าระวังของไทยต้องเตรียมรับมือ คือ พยายามหาช่องทางส่งออกเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาตลาดภายในประเทศ ปรับตัวพัฒนาสินค้าใหม่ๆ และปรับลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะ SME ที่คาดว่าจะต้องเผชิญกับสินค้าจากจีนและอเมริกา ที่อาจเข้ามาในประเทศอาเซียนรวมทั้งไทยด้วย อีกด้านหนึ่งคาดว่าจะมีการเคลื่อนย้ายฐานผลิตของนักลงทุนทั้งจากจีน และสหรัฐฯ มาয়อาเซียน ซึ่งประเทศไทยก็เป็นเป้าหมายหนึ่ง จึงเป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยจับมือกับพันธมิตรต่างประเทศ

2. การระบาดของไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19)

การระบาดของไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) ในประเทศจีน และในประเทศในเอเชีย จะส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการส่งออกของไทย และต่อภาคการท่องเที่ยว ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการ SME ในภาคธุรกิจที่มีความเกี่ยวเนื่องอาจได้รับผลกระทบ เนื่องจากตลาดนักท่องเที่ยวจีนมีส่วนด้านจำนวน และรายได้คิดเป็น 28% ของตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวไทยทั้งหมด หากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาในจีนอยู่ในกรอบเวลา 3-6 เดือน ในเบื้องต้นจะส่งผลกระทบต่อรายได้การท่องเที่ยวที่หายไปอาจคิดเป็นมูลค่าประมาณ 108,000-220,000 ล้านบาท ครอบคลุมธุรกิจในช่วงโซ่ทั้งโรงแรมและที่พัก ร้านอาหาร ค้าปลีก และขนส่ง ขณะที่ผลกระทบอาจทำให้การส่งออกลดลงด้วย

3. การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำในประเทศ

จากการประชุมคณะกรรมการค่าจ้าง (บอร์ดค่าจ้าง) ชุดที่ 20 มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 6 ธ.ค. 2562 ให้ปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำทั่วประเทศในปี 2563 เพิ่มขึ้น 5 - 6 บาท มาอยู่ในช่วงระหว่าง 313-336 บาทต่อวัน (เฉลี่ย 321.09 บาทต่อวัน) จากอัตรา 308-330 บาทต่อวัน (เฉลี่ย 315.97 บาทต่อวัน) ในช่วงปี 2561-2562 หรือเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 จากปี 2562 โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2563 เป็นต้นไป โดยมี 9 จังหวัดที่ได้ปรับขึ้น 6 บาทต่อวัน ซึ่งได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี ภูเก็ต ชลบุรี ปราจีนบุรี และอีก 68 จังหวัดที่เหลือปรับขึ้น 5 บาทต่อวัน ซึ่งการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับตัวมากขึ้น ซึ่งกลุ่มที่จะมีผลกระทบมากคือ SME ในภาคเกษตร ค้าปลีกค้าส่ง ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจโรงแรมและที่พัก และก่อสร้าง ซึ่งมีการใช้แรงงานจำนวนมาก และมีต้นทุนแรงงานในสัดส่วนที่สูงขึ้น รวมถึงธุรกิจที่ใช้แรงงานไร้ทักษะ หรือลูกจ้างชั่วคราว / ลูกจ้างรายวันที่อ้างอิงตามการจ่ายค่าแรงตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจะได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำมากกว่าธุรกิจอื่นๆ ที่ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีเป็นหลักในการผลิตสินค้าและบริการ

4. การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว

เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเข้าสู่ธุรกิจยุคใหม่อีกขึ้นหนึ่ง IOT (Internet of Things) มีนวัตกรรมธุรกิจใหม่ๆ ออกมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีเทคโนโลยีอื่นๆ อีกหลายอย่าง ที่จะส่งผลกระทบต่อภูมิทัศน์ธุรกิจ เช่น AI หรือปัญญาประดิษฐ์ และ Big Data ที่สามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพงาน เป็นต้น SME รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีการเลือกซื้อสินค้าและใช้จ่ายผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น ซึ่งหากผู้ประกอบการ SME มีการปรับเปลี่ยนย่อมได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีเหล่านี้ แต่อีกด้านหนึ่งหากไม่สามารถปรับตัวให้สามารถใช้ประโยชน์ หรือไม่สามารถปรับตัวตามเทคโนโลยีได้ ก็อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจทันที ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องมีการติดตาม และศึกษาด้านเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

5. ต้นทุนพลังงานมีแนวโน้มสูงขึ้น

คณะกรรมการกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้คาดการณ์สถานการณ์ต้นทุนไฟฟ้าในปี 2562 ว่าต้นทุนค่าไฟฟ้าผันแปรอัตโนมัติ หรือ Ft ในปี 2562 จะอยู่ที่ 27.4 สตางค์ต่อหน่วย หรือคิดเป็นมูลค่าราว 47,996 ล้านบาท จากปี 2561 ค่า Ft อยู่ที่ 25.17 สตางค์ต่อหน่วย หรือมูลค่ารวม 43,279 ล้านบาท โดยเกิด

จากนโยบายของรัฐที่สนับสนุนไฟฟ้าจากพลังงานจากทดแทนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ด้านราคาน้ำมันก็มีการคาดการณ์ว่า ปี 2562 ราคาน้ำมันดิบดูไบ อยู่ที่ประมาณ 70-80 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล แม้จะเป็นการคาดการณ์ที่ไม่มีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกยังเผชิญกับสงครามการค้า แต่นั่นก็ไม่ได้บอกว่าราคาน้ำมันจะลดลงจากปี 2561 SME จึงควรบริหารจัดการต้นทุนพลังงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อาจจะต้องมีมาตรการหรือแนวทางใหม่ๆ มาเสริม เพื่อช่วยประหยัดไฟฟ้าหรือประหยัดพลังงานต่างๆ อีกทางหนึ่ง

6. ภาพรวมการบริโภคในประเทศผันผวน

การบริโภคภายในประเทศไทย ยังต้องพึ่งพาเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งรายงานแนวโน้มสินค้าเกษตร แม้จะมีหลายตัวที่อาจจะมียอดที่เพิ่มขึ้น แต่ก็มีหลายตัวที่เป็นผลิตภัณฑ์หลักๆ ที่ยังต้องเผชิญราคาคงต่ำอยู่ โดยเฉพาะยางพารา ปาล์ม แม้ว่ารัฐบาลจะพยายามแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลการประเมินสถานการณ์ของ สสว. ถึงแม้ว่าในปี 2563 ยังมีปัจจัยที่ต้องเฝ้าระวังตามปัจจัยข้างต้น แต่ก็ยังมีสัญญาณที่เป็นแนวโน้มที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวของผู้ประกอบการ SME เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล รวมถึงการที่ภาครัฐมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SME ปรับตัวก้าวทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผ่านแนวทางสำคัญที่จะเป็นการสร้างโอกาสให้ SME ไทย เติบโตและอยู่รอดได้ โดยสัญญาณการปรับตัวของผู้ประกอบการ SME ไทย สู่เศรษฐกิจ Digital เห็นได้จากการขยายตัวของธุรกิจ e-Commerce ซึ่งมีมูลค่ากว่า 3 ล้านล้านบาทในปัจจุบัน ธุรกิจ Food delivery ซึ่งในปี 2562 มีการประมาณการมูลค่าของธุรกิจดังกล่าวรวมไม่น้อยกว่า 33,000-35,000 ล้านบาท และคาดว่าจะเติบโตเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี เช่นเดียวกับธุรกิจปล่อยห้องพัก ผ่าน Platform Airbnb ซึ่งจากข้อมูล พบว่าผู้ประกอบการไทยมีรายได้จากการปล่อยห้องพักผ่าน Airbnb ในปี 2562 รวมมูลค่าถึง 33,000 ล้านบาท สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า SME ไทยสามารถปรับตัวเข้าสู่กระแสเศรษฐกิจดิจิทัลได้ค่อนข้างดี และจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหากได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ เพราะเป็นหนทางให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาดเข้าถึงลูกค้าได้มากขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศในระยะเวลาที่รวดเร็ว นอกจากเป็นการเพิ่มโอกาสในการขายแล้ว ยังสามารถลดต้นทุนด้านการตลาดได้อีกด้วย

และเพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ SME โดยเฉพาะ Micro SME สามารถดำเนินธุรกิจให้อยู่รอดและเติบโตได้ แนวทางการส่งเสริมในปี 2563 นี้ รัฐบาลจึงมุ่งสนับสนุนงบประมาณการส่งเสริม SME วงเงินรวมกว่า 2,686 ล้านบาท ผ่านแผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล โดยภายใต้แผนส่งเสริม SME ในปี 2563 จะมุ่งเน้น 5 ด้านหลัก 1. สร้างผู้ประกอบการใหม่ให้ดำเนินธุรกิจแบบ Smart MSME 2. ขับเคลื่อน MSME สู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัล 3. พัฒนา Micro SME ให้ได้รับมาตรฐานสินค้า เข้าสู่ตลาดและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้ 4. สร้างการตระหนักรู้ เรื่องการใช้ Data ให้เป็นประโยชน์ในการต่อยอดธุรกิจ (Data-Driven Entrepreneur) 5. ส่งเสริม MSME ที่ผลิตสินค้าให้ต่อยอดธุรกิจ การค้าบริการ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและยกระดับรายได้ (Servitization)

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ประกอบการ SME 3 ล้านรายทั่วประเทศ เมื่อนำเกณฑ์รายได้มาใช้พิจารณาพบว่า 2.6 ล้านรายเป็นธุรกิจไม่ใคร กล่าวคือมีรายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี หรือไม่เกิน 150,000 บาทต่อเดือน และจ้างงานไม่เกิน 5 คน ดังนั้น โครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการ SME ในปี 2563 จึงให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการรายย่อย หรือ ไมโคร เป็นลำดับแรก โดยมี ศูนย์ OSS ของ สสว. ที่กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค

ของประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการให้คำปรึกษาแนะนำและส่งต่อผู้ประกอบการให้ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน จากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาฐานข้อมูลในรูปแบบเว็บไซต์กลาง (Web Portal) ภายใต้ชื่อ “SMEONE” หรือ www.smeone.info ซึ่งรวบรวมข่าวสาร ข้อมูล องค์ความรู้ที่เป็น ประโยชน์ รวมทั้งเชื่อมต่อบริการ กิจกรรมและโครงการต่างๆ ในการส่งเสริม สนับสนุน SME ของภาครัฐ ภาคเอกชนและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง และ Application SME Connexx เป็นต้น ขณะเดียวกัน เพื่อ สนองตอบนโยบายรัฐบาล ในการส่งเสริม ช่วยเหลือให้ SME สามารถเข้าถึงมาตรฐานสินค้าและบริการได้ สะดวกรวดเร็ว ซึ่งเป็นหนทางจะช่วยให้สินค้าของผู้ประกอบการ เข้าสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้มากยิ่งขึ้น สสว. มีแนวทางจะประสานความร่วมมือกับ บริษัท ห้างปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด ในการขยายบทบาทการให้บริการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเพิ่มเติมจากสินค้าเกษตรและอาหาร ไปสู่สินค้าอื่นๆ ในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างโอกาสการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ

ทั้งนี้ จากผลการศึกษาแผนยุทธศาสตร์ประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบายการส่งเสริม SME ปี 2562 ที่ปรึกษาได้นำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลทั้งในระดับแผนงานโครงการ และระดับ SME รวมทั้งการออกแบบเครื่องมือในการวิเคราะห์แนวทางการประมวผลและประเมินผล โดยจะ กล่าวต่อไปในบทที่ 4

บทที่ 4
การสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล และเครื่องมือในการวิเคราะห์
ประมวลผล และประเมินผล

ที่ปรึกษาได้มีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและเครื่องมือในการวิเคราะห์ประมวลผล และประเมินผล ได้แก่

4.1 เครื่องมือการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนา (Agenda) ตามยุทธศาสตร์ประเทศที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษายุทธศาสตร์ประเทศที่เกี่ยวข้อง ที่ปรึกษาจึงได้มีการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญและออกแบบเครื่องมือที่จะนำไปใช้วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ประเด็นการส่งเสริมพัฒนา (Agenda) สำหรับการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงในแต่ละห่วงโซ่

แผนบูรณาการด้านการส่งเสริม SME											
การส่งเสริมปัจจัยนำเข้า	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริม กระบวนการด้าน การผลิตและ บริการ	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริมด้าน การตลาดและ การขยายการลงทุน	งบ ประมาณ (บาท)	การพัฒนาด้านโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนธุรกิจ SME	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริมการ เชื่อมโยงเครือข่าย	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริมปัจจัย เอื้ออำนวยอื่นๆ	งบ ประมาณ (บาท)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ การใช้วัตถุดิบและ ทรัพยากร <ul style="list-style-type: none"> ☐ เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> ☐ ออแกนิคส์ ☐ ใช้อย่างคุ้มค่า ▪ การเสริมสร้างความรู้ <ul style="list-style-type: none"> ☐ สร้างสรรค์ ☐ นวัตกรรม/ เทคโนโลยี ☐ มาตรฐานที่ เกี่ยวข้อง ☐ การเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์ ☐ ด้านกฎหมาย ▪ แรงงาน <ul style="list-style-type: none"> ☐ แรงงานมี มาตรฐานอาชีพ ☐ มีสมรรถนะ รองรับเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลง ▪ แหล่งเงินทุน <ul style="list-style-type: none"> ☐ สนับสนุนการ เข้าถึงแหล่งเงินทุน ของธุรกิจเป้าหมาย 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ การผลิต <ul style="list-style-type: none"> ☐ การนำงานวิจัย มาใช้ ☐ การวิจัยและ พัฒนา เทคโนโลยีเพื่อ เพิ่ม productivity และมูลค่าเพิ่ม ☐ การผลิตที่เป็น มิตรกับ สิ่งแวดล้อม ☐ เน้นการผลิตที่ เป็นมาตรฐาน และความ ปลอดภัยตาม กฎหมายและ ระดับสากล ▪ การพัฒนา สินค้า ผลิตภัณฑ์ <ul style="list-style-type: none"> ☐ สร้างสรรค์ ☐ เน้นนวัตกรรม ทันสมัย ☐ เน้นเอกลักษณ์ ความเป็นไทย 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ การส่งเสริมด้าน การตลาด <ul style="list-style-type: none"> ☐ เน้นการใช้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สื่อออนไลน์ ขยายตลาด ใช้ e-commerce ☐ ตราสินค้าและ บรรจุภัณฑ์ ☐ การขยายตลาด ในประเทศ ☐ การขยายตลาด ต่างประเทศ ☐ การขยายการ ลงทุนใน ต่างประเทศ ▪ การสร้างแบรนด์ ▪ การขยายการ ดำเนินธุรกิจและ การลงทุน <ul style="list-style-type: none"> ☐ การขยายธุรกิจ /แฟรนไชส์ ☐ การส่งเสริมการ ดำเนินธุรกิจไทย 		<ul style="list-style-type: none"> ☐ เชื่อมโยงการค้าสู่ รูปแบบพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ☐ พัฒนาศักยภาพผู้ ให้บริการโลจิสติกส์ ☐ วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมและ เทคโนโลยีด้าน โลจิสติกส์ 		<ul style="list-style-type: none"> ☐ เชื่อมโยง SME กับ อุตสาหกรรม ขนาดใหญ่ ☐ เชื่อมโยงคลัสเตอร์ (กลุ่มผลิตสินค้าที่มี ลักษณะเหมือนกัน เกี่ยวข้องกัน หรือ ส่งเสริมกัน) ☐ รวมกลุ่ม/ร่วมมือ เพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขัน 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ระบบสารสนเทศ <ul style="list-style-type: none"> ☐ การเข้าถึงข้อมูล ด้านธุรกิจและสิทธิ ประโยชน์ต่างๆ ☐ Big data ในการ บริหารจัดการเพื่อ การส่งเสริม SME ▪ ศูนย์การเรียนรู้ <ul style="list-style-type: none"> ☐ บ่มเพาะ ☐ ห้องแล็บ ห้องทดสอบรับรอง <p><i>ประเด็นที่อาจไม่ จำเป็นต้องผ่าน แผนบูรณาการฯ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มาตรการทางภาษี <ul style="list-style-type: none"> ☐ มาตรการภาษีเพื่อ ส่งเสริมระบบนิเวศ วิสาหกิจเริ่มต้น ของประเทศ ☐ มาตรการภาษี สำหรับ ผู้ประกอบการราย ใหม่อุตสาหกรรม เป้าหมาย 	

แผนบูรณาการด้านการส่งเสริม SME											
การส่งเสริมปัจจัยนำเข้า	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริม กระบวนการด้าน การผลิตและ บริการ	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริมด้าน การตลาดและ การขยายการลงทุน	งบ ประมาณ (บาท)	การพัฒนาด้านโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนธุรกิจ SME	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริมการ เชื่อมโยงเครือข่าย	งบ ประมาณ (บาท)	การส่งเสริมปัจจัย เอื้ออำนวยอื่นๆ	งบ ประมาณ (บาท)
(ธุรกิจเป้าหมายที่ ต้องการผลักดัน /Startup /ธุรกิจที่ ประสบปัญหา)		☐ มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ ☐ บรรจุภัณฑ์ ☐ การถ่ายทอด เทคโนโลยี ☐ การบริหาร จัดการ		ในต่างประเทศ						<ul style="list-style-type: none"> ▪ มาตรการทาง บัญชีและการตั้ง ธุรกิจ <ul style="list-style-type: none"> ☐ การส่งเสริมมาตรการ ทำบัญชีเดียว ☐ ส่งเสริม ผู้ประกอบการจัด ทะเบียนนิติบุคคล ▪ มาตรการด้าน ทรัพย์สินทาง ปัญญา <ul style="list-style-type: none"> ☐ การจดทะเบียน ทรัพย์สินทาง ปัญญา ☐ การส่งเสริมการใช้ ประโยชน์ในเชิง พาณิชย์สิทธิ ประโยชน์ ความ ร่วมมือการค้า ☐ เน้นส่งเสริม บทบาทการเป็น แกนกลางของ อาเซียน (ASEAN Centrality) ☐ ใช้ประโยชน์จาก สิทธิพิเศษทาง การค้า 	

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์การสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

ขนาดของธุรกิจ	งบประมาณ (บาท) และ ราย	Stage ของผู้ประกอบการ เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท) และ ราย	กลุ่มสาขาเป้าหมาย	งบประมาณ (บาท) และ ราย	พื้นที่ดำเนินการ (ตัวอย่าง)	งบประมาณ (บาท) และ ราย
☐ 1) ธุรกิจขนาดกลาง (Medium) ☐ 2) ธุรกิจขนาดย่อม (Small) ☐ 3) ธุรกิจขนาดจิ๋ว (Micro) ☐ 4) ธุรกิจวิสาหกิจชุมชน	...../..... ...../..... ...../..... ...../.....	☐ 1) เป็นผู้สนใจทำธุรกิจ ☐ 2) เป็นผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจ ในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ☐ 3) ผู้ประกอบการกลุ่มทั่วไป (Regular) ☐ 4) ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ (Strong) ☐ 5) ผู้ประกอบการที่อยู่ในระยะ อิ่มตัว (Maturity) ☐ 6) ผู้ประกอบการที่ประสบปัญหา ในการดำเนินธุรกิจหรือช่วงขาลง (Turn around) ☐ 7) ผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วง การเติบโตขึ้นในรอบใหม่ (Revitalization)	...../..... ...../..... ...../..... ...../..... ...../..... ...../..... ...../.....	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อุตสาหกรรมเป้าหมายประเทศ ☐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย หรือ S-Curve ▪ กลุ่มนอกเหนือ ☐ การสนับสนุนภาคเกษตร ☐ การสนับสนุนภาคอุตสาหกรรม ☐ การสนับสนุนภาคบริการและ การท่องเที่ยว ☐ การสนับสนุนภาคการค้าและ การลงทุน 	...../..... ...../..... ...../..... ...../..... ...../.....	☐ ภาคเหนือ (เลือกจังหวัด) ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เลือกจังหวัด) ☐ ภาคใต้ (เลือกจังหวัด) ☐ ภาคกลาง (เลือกจังหวัด) ☐ ภาคตะวันออก (เลือกจังหวัด)	...../..... ...../..... ...../..... ...../..... ...../.....

4.2 การออกแบบชุดตัวชี้วัดที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์

ที่ปรึกษาได้พัฒนาชุดตัวชี้วัด โดยได้ทบทวนตัวชี้วัดที่ได้มีการออกแบบไว้ในปีที่ผ่านมาและเพิ่มเติมตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนแม่บทฯ แผนปฏิรูปประเทศ เพื่อใช้ในการสะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการในระดับภาพรวม ระดับแนวทาง และระดับกิจกรรมโครงการ รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ชุดตัวชี้วัดที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
ตัวชี้วัดภาพรวม				
เป้าหมายในระดับตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ	☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> ■ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอันประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม - จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาเรียนรู้และปรับตัวให้สอดคล้องกับการแข่งขันในยุคดิจิทัล - จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายพันธมิตร ■ จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่/ในระยะเริ่มต้นธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนา ■ จำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้น (เป้าหมายร้อยละ 10) (แผนแม่บทฯ) ■ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่ระดับสากล ■ จำนวนผู้ประกอบการรายเล็กที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ■ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจที่พัฒนาสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละของผู้ประกอบการที่มีการเติบโตขึ้นจากสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ■ จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่ที่มีมูลค่าสูง (High Value Startup) (ตัวชี้วัด ย.2 แผน SME) ■ จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ■ จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน ■ จำนวนผู้ประกอบการที่มีความเข้มแข็งมีศักยภาพออกสู่สากล (ขยายตลาดต่างประเทศได้ ขยายตลาดอื่นๆ ได้ สินค้าเดิมตลาดใหม่ สินค้าใหม่ตลาดเดิม) ■ อัตราการขยายตัวสินค้าธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ (เป้าหมายร้อยละ 10) (แผนแม่บทฯ) ■ อัตรามูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เป้าหมายร้อยละ 10) (แผนแม่บทฯ) 	ผลกระทบตามเป้าหมายหลัก <ul style="list-style-type: none"> ■ มูลค่าทางเศรษฐกิจ ■ ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน (Maturity) ■ รายได้ของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้น (มูลค่า/ร้อยละ) ■ การจ้างงานเพิ่มขึ้น (จำนวนและค่าใช้จ่ายการจ้างงาน) ■ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิต (ตัวชี้วัด 4.1 แผน 12 ย.3) ■ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน (ตัวชี้วัด 4.1 แผน 12 ย.3) ■ อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก (ตัวชี้วัด 3.1 แผน 12 ย.3) ■ สัดส่วนการส่งออกของ SME ต่อการส่งออกรวมของประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 (แผนแม่บทฯ) ■ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุน ■ สัดส่วน GDP SME ต่อ GDP ประเทศ (ตัวชี้วัด 4.1 แผน 12 ย.3) ■ จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าสู่ระบบภาษีเพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัด 7.1 แผน 12 ย.3)

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมสู่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ▪ อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อ SME ด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบาย (เป้าหมายอันดับที่ 15) (แผนแม่บทฯ) ▪ จำนวนสตาร์ทอัพและสเกลอัพที่ได้รับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานกลาง (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวนสตาร์ทอัพที่ได้รับการร่วมลงทุนจากภาครัฐ (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวนบริษัทและนักศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพ (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวนสตาร์ทอัพหรือสเกลอัพที่ได้รับการควบกิจการหรือเข้าตลาดหุ้นในประเทศไทย (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวนบริษัทที่ได้รับการร่วมทุนจากบริษัทร่วมทุนต่างชาติ (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวนสตาร์ทอัพที่ได้รับการร่วมลงทุนในวงเงิน 60 ล้านบาทขึ้นไป (แผนปฏิรูปฯ) ▪ ร้อยละของจำนวนสตาร์ทอัพและสเกลอัพที่เข้ามาใช้แพลตฟอร์มรวบรวมข้อมูลกลาง (แผนปฏิรูปฯ) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ การขยายตัวของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ฯ (เป้าหมายเพิ่มขึ้น 1 เท่า) (แผนแม่บทฯ) ▪ ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นธุรกิจ start-up จากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม (แผนปฏิรูปฯ) ▪ ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดย่อมจากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม (แผนปฏิรูปฯ) ▪ ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางจากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม (แผนปฏิรูปฯ) ▪ ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดใหญ่หรือบริษัทข้ามชาติจากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม (แผนปฏิรูปฯ) ▪ รายได้จาก e-commerce platform (แผนปฏิรูปฯ) ▪ ระบบข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานให้บริการภาครัฐมีการเชื่อมต่อและเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ (แผนปฏิรูปฯ) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ร้อยละที่ลดลงของการใช้ทรัพยากรที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ▪ อันดับความสามารถในการแข่งขันการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล (เป้าหมาย 1 ใน 36) (แผนแม่บทฯ) ▪ อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศโดย IMD อันดับที่ 1 ใน 5 (แผนแม่บทฯ) ▪ จำนวนการจ้างงานใน clusters/hubs (แผนปฏิรูปฯ) ▪ มูลค่าเพิ่ม (value added) ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในแต่ละ clusters/hubs (แผนปฏิรูปฯ) ▪ มูลค่าการส่งออกในแต่ละอุตสาหกรรมเป้าหมาย (แผนปฏิรูปฯ) ▪ มูลค่าการลงทุนโดยตรงในแต่ละ clusters/hubs (แผนปฏิรูปฯ) ▪ มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย (แผนปฏิรูปฯ) ▪ รายได้จากต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย (แผนปฏิรูปฯ) ▪ งบประมาณและต้นทุนของภาครัฐที่ลดลงจากการใช้บริการของสตาร์ทอัพ (แผนปฏิรูปฯ)

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนธุรกิจชุมชนที่เพิ่มขึ้น ทั้งสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชน (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวนธุรกิจชุมชนที่เข้าร่วมเครือข่าย (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวน Product Champion ในพื้นที่ทั่วประเทศที่เพิ่มขึ้น (แผนปฏิรูปฯ) ▪ จำนวนประชาชนที่เข้าร่วม e-commerce platform (แผนปฏิรูปฯ) 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ งบประมาณของรัฐที่จัดสรรให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุนและส่งเสริม SME ลดลง (แผนปฏิรูปฯ) ▪ SME ไทยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อระบบเศรษฐกิจรวมไม่น้อยกว่า 90,000 ล้านบาท ภายใน 5 ปี (แผนปฏิรูปฯ) ▪ อันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจดีขึ้นไม่น้อยกว่า 10 อันดับ ภายใน 3 ปี (แผนปฏิรูปฯ) <p>ผลกระทบทางอ้อม (ลดความเหลื่อมล้ำ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ร้อยละจำนวนผู้ประกอบการที่พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตแล้วส่งผลให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ▪ จำนวนผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเครือข่ายที่ขยายห่วงโซ่ธุรกิจและซัพพลายเชนสู่ภูมิภาค ▪ มูลค่าการลงทุนจากการขยายการเติบโตของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนในภูมิภาค ▪ ร้อยละของธุรกิจและวิสาหกิจชุมชนที่มีการจ้างงานชุมชนเพิ่ม (คิดเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นต่อหัว)

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
ตัวชี้วัดแนวทางตามแผนบูรณาการ				
การสร้างความ เข้มแข็งตาม Stage	☒	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;"> การส่งเสริมผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้น (Early-Stage) </div> <ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่/ในระยะเริ่มต้นธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนา ▪ จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้วยเทคโนโลยี Deep Tech ▪ จำนวนบริษัทและนักศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพ ▪ จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่/ในระยะเริ่มต้นธุรกิจที่เข้ามาใช้แพลตฟอร์มรวบรวมข้อมูลกลาง 	
	☒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ		
	☒	แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ		
	☒	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12		
	☒	แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564)		
	☒	แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)		
	☒	แผนงานบูรณาการ		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้าถึงแหล่งเงินทุน ▪ ร้อยละของผู้ประกอบการรายใหม่ที่ได้รับการพัฒนาแล้วมีศักยภาพเพิ่มขึ้น (Maturity) เช่น สามารถจัดตั้งธุรกิจ ออกผลิตภัณฑ์ใหม่สู่ตลาด ▪ ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นธุรกิจในระยะเริ่มต้น จากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการควบกิจการหรือเข้าตลาดหุ้นในประเทศไทย ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการร่วมลงทุน 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ระดับศักยภาพผู้ประกอบการรายใหม่ที่เพิ่มขึ้น (สามารถเติบโตอยู่รอดได้) ▪ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่ายอดขายหน้าหรือรายได้

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ 	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #e0f2f1;"> การส่งเสริมผู้ประกอบการที่กำลังขยายตัว (Growth) </div>		
		<ul style="list-style-type: none"> ■ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมด้านการขยายธุรกิจ อาทิ <ul style="list-style-type: none"> - แฟรนไชส์ - การลงทุนในพื้นที่เป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ - การต่อยอดทางธุรกิจ ■ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มที่มีมูลค่าสูง ■ จำนวนผู้ประกอบการที่มีการพัฒนานวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจ/สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ■ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการตลาดสากล ■ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา Business Model ใหม่ ■ จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วม e-commerce platform 	<ul style="list-style-type: none"> ■ จำนวนผู้ประกอบการที่มีการขยายและต่อยอดทางธุรกิจ <ul style="list-style-type: none"> - ในประเทศ - ต่างประเทศ ■ จำนวนบริษัทที่ได้รับการร่วมทุนจากบริษัทร่วมทุนต่างชาติ ■ รายได้จาก e-commerce platform 	<ul style="list-style-type: none"> ■ มูลค่าการลงทุนธุรกิจ ■ มูลค่าตลาดของแฟรนไชส์ ■ มูลค่าการจ้างงานเพิ่มขึ้น ■ มูลค่ายอดขาย/รายได้ ■ อัตราการขยายตัวของการส่งออก ■ ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการที่อยู่ในระดับสากล ■ มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศ ■ รายได้จากต่างประเทศ

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
		การส่งเสริมผู้ประกอบการที่อิมตัว (Maturity) และซบเซา (Decline)		
	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในการคิดค้นนวัตกรรม ▪ จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ ▪ ร้อยละของผู้ประกอบการที่นำงานวิจัยและนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการ ▪ จำนวน Product Champion 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถออกผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดและได้รับการตอบรับ ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ขยายไปยังตลาดใหม่ ▪ จำนวนบริษัทที่ได้รับการร่วมทุนจากบริษัทร่วมทุนต่างชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ มูลค่าการลงทุนธุรกิจ ▪ มูลค่ายอดขาย/รายได้ ▪ อัตราการขยายตัวของการส่งออก ▪ ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการที่สามารถฟื้นฟูต่อยอดได้ ▪ มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศ ▪ รายได้จากต่างประเทศ
ด้านการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (Ecosystem)	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ขอรับคำปรึกษาแนะนำ ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ใช้บริการข้อมูลการส่งเสริมอุตสาหกรรม ▪ จำนวนเครือข่ายหน่วยงานและผู้ให้บริการธุรกิจอุตสาหกรรมที่ได้รับการพัฒนา ▪ ระบบข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานให้บริการภาครัฐที่มีการเชื่อมต่อและเปิดเผยข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ความพึงพอใจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนต่อปัจจัยแวดล้อมหรือมาตรการที่สนับสนุนในการดำเนินธุรกิจ ▪ ความพึงพอใจต่อการเข้าถึงข้อมูลและการบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน (Maturity) เพิ่มขึ้น ▪ อันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจดีขึ้นไม่น้อยกว่า 10 อันดับภายใน 3 ปี

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
ตัวชี้วัดระดับกิจกรรมโครงการ (ตามลักษณะรูปแบบกิจกรรม)				
ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต				
มติการส่งเสริมและพัฒนาตาม Agenda ในแต่ละห่วงโซ่อุปทาน	☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต <ul style="list-style-type: none"> - การแก้ไขปัญหาการผลิต - การนำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสร้างมูลค่าและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของสินค้าและบริการ (1.2.1 แผน 12 ย.3) ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาระดับมาตรฐานการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ร้อยละของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาแล้วเกิดประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าของเสียลดลง - ต้นทุนการผลิตลดลง - ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ▪ ร้อยละของ SME ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากลเพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ มูลค่ายอดขายหรือรายได้ที่เพิ่มขึ้น ▪ สัดส่วนกำไรที่เพิ่มขึ้น ▪ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิต (ตัวชี้วัด 4.1 แผน 12 ย.3) ▪ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน (ตัวชี้วัด 4.1 แผน 12 ย.3) ▪ อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก (ตัวชี้วัด 3.1 แผน 12 ย.3)

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
		ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาด		
	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ▪ จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับการพัฒนา ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการจับคู่ธุรกิจ ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/ปรับสู่ระบบดิจิทัล E-Commerce ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสร้างและส่งเสริมพัฒนาแบรนด์ ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมสู่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ร้อยละของผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับการพัฒนาและสามารถออกสู่ตลาดได้ ▪ จำนวนการยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ▪ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของราคาต่อชิ้นของผลิตภัณฑ์ ▪ มูลค่าการจำหน่ายสินค้าภายในงานแสดงสินค้า ▪ ร้อยละของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมงานแสดงสินค้าแล้วเกิดธุรกรรมทางธุรกิจ ▪ ร้อยละของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมการจับคู่ธุรกิจแล้วเกิดข้อตกลงธุรกิจร่วมกัน ▪ ร้อยละของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/ปรับสู่ระบบดิจิทัล E-Commerce แล้วมียอดจำหน่ายหรือรายได้เพิ่มขึ้น ▪ การขยายตัวของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ฯ ▪ รายได้จาก e-commerce platform 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่ายอดขายหรือรายได้ ▪ อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก (ตัววัด 3.1 แผน 12 ย.3) ▪ มูลค่าการลงทุนในต่างประเทศ

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
			<ul style="list-style-type: none"> ร้อยละของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์แบรนด์ใหม่ออกสู่ตลาด จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ 	
		การส่งเสริมการเป็นผู้ขาย (ผลิตได้ขายเป็น)		
		<ul style="list-style-type: none"> จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ เป็นผู้ผลิตได้รับการพัฒนาความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ขาย 	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนผู้ประกอบการ OEM เปลี่ยนหรือเพิ่มช่องทางเป็นผู้ขายสินค้าต่อผู้บริโภคเอง 	
		ด้านส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน		
	☐ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน 	<ul style="list-style-type: none"> ร้อยละของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาและสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ (เน้นกลุ่มเป้าหมาย) <ul style="list-style-type: none"> วิสาหกิจชุมชนที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการใหม่ที่มีมูลค่าสูงที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าถึงตลาดหลักทรัพย์ MAI จำนวนผู้ประกอบการที่มีผู้ร่วมทุน อัตราการขยายตัวสินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ 	<ul style="list-style-type: none"> ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน (Maturity) ที่เพิ่มขึ้น

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
			<ul style="list-style-type: none"> อัตรามูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 	
	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ☒ แผนงานบูรณาการ 	<ul style="list-style-type: none"> การสร้างระบบเครือข่ายและความเข้มแข็ง จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจที่เข้าร่วมเป็นเครือข่าย/คลัสเตอร์ <ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงต้นน้ำ (ภาคการเกษตร) กลางน้ำ (การแปรรูป) และปลายน้ำ (การขาย) การรวมกลุ่มของวิสาหกิจชุมชนเพื่อเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวนธุรกิจวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชนที่เพิ่มขึ้น จำนวนธุรกิจวิสาหกิจชุมชน ที่เข้าร่วมเครือข่าย จำนวน Product Champion ในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนเครือข่าย/คลัสเตอร์ที่มีข้อตกลงในการดำเนินการร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> มูลค่า/คุณค่าเพิ่มของการเชื่อมโยง รายได้ที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ รายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร ร้อยละต้นทุนที่ลดลง โอกาสหรือทางเลือกในการบริหารความเสี่ยงจากผู้ซื้อหรือผู้ขายรายเดียว ระดับความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง จำนวนการจ้างงานใน clusters มูลค่าเพิ่ม (value added) ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในแต่ละ clusters มูลค่าการลงทุนโดยตรงในแต่ละ clusters

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม/สาขาเป้าหมาย	☒ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #e0f2f1; display: inline-block;"> ต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพ </div>		
	☒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ			
	☒ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ			
	☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12			
	☒ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564)			
	☒ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)			
	☒ แผนงานบูรณาการ			
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมการนำงานวิจัย นวัตกรรมและระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต ▪ จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจที่ได้รับการส่งเสริมออกแบบสร้างสรรค์ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ร้อยละของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาและมีการนำนวัตกรรมและระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบธุรกิจ ▪ จำนวนผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม (Innovation Driven Enterprise : IDE) ▪ จำนวนผู้ประกอบการที่เชื่อมโยงคลัสเตอร์จำนวนกลุ่มเครือข่ายหรือคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่มีการเชื่อมโยงและมีการดำเนินการเพื่อเป้าหมายร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม ▪ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกของ ▪ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้หรือยอดขายของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเป้าหมาย ▪ การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น (ปริมาณและมูลค่าการจ้างงาน) ▪ สัดส่วนทุนต่อแรงงาน (บ่งชี้การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีหรือการลงทุนที่เพิ่มขึ้น) ▪ มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น ▪ มูลค่าการส่งออกในแต่ละอุตสาหกรรมเป้าหมาย ▪ จำนวนการจ้างงานใน clusters ▪ มูลค่าเพิ่ม (value added) ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในแต่ละ clusters ▪ มูลค่าการลงทุนโดยตรงในแต่ละ clusters 	

ประเด็น	ความสอดคล้อง	ตัวชี้วัดเป้าหมายประเทศ		
		ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
		<ul style="list-style-type: none"> จำนวนผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานสากล 	<ul style="list-style-type: none"> ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการที่ผ่านมาตรฐานสากล จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย 	

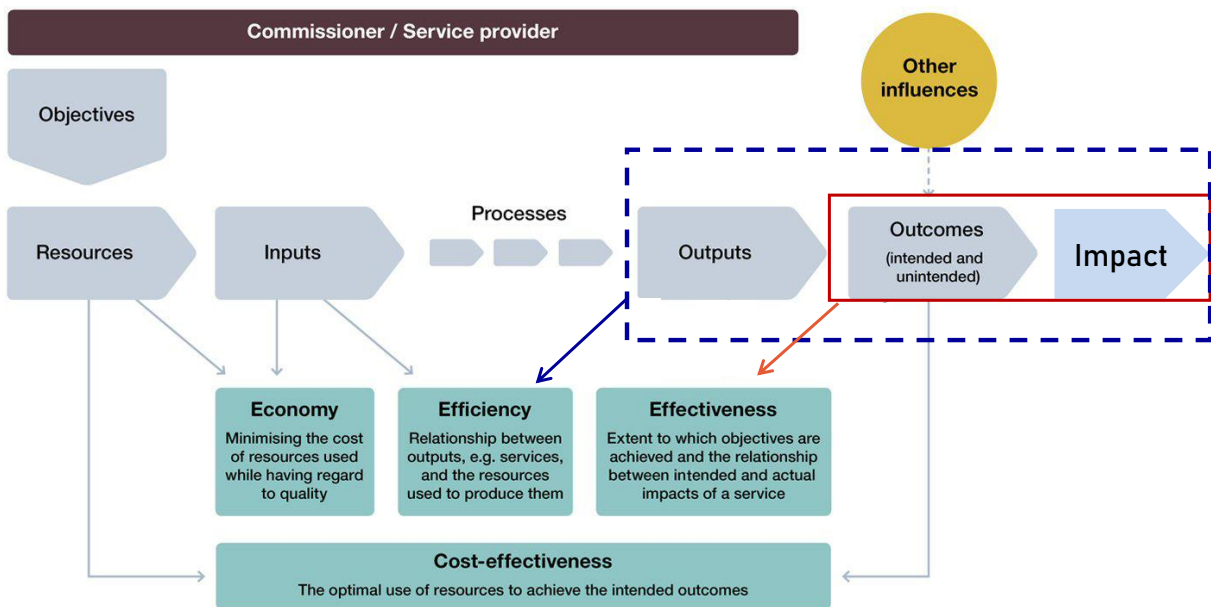
4.3 เครื่องมือการประเมินความคุ้มค่า

การประเมินความคุ้มค่า (Value for Money : VfM) ของแผนงานและหรือโครงการต่างๆ เป็นการประเมินว่าการใช้ทรัพยากรในทางเลือกต่างๆ นั้นก่อให้เกิดผลอย่างไร โดยความหมายส่วนใหญ่ที่ใช้เป็นการพิจารณาในเชิงเศรษฐศาสตร์ ซึ่งประเมินจากการใช้เงินลงทุนในการสร้างผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบเป็นสำคัญ โดยการประเมินความคุ้มค่าสามารถนำมาใช้ทั้งในช่วงก่อนการจัดสรรงบประมาณ และหลังจากการดำเนินงาน โดยในช่วงของการจัดสรรงบประมาณนั้นเป็นการคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นเทียบกับงบบัญชีที่ใช้ไป เพื่อที่จะทราบคำตอบต่างๆ เช่น

- เพื่อพิจารณาว่าควรทำโครงการหรือไม่
- เพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด ในการตัดสินใจ
- เพื่อหาระยะเวลา ในการคืนทุน

สำหรับในช่วงระหว่างและหลังการดำเนินโครงการสามารถทำการประเมินความคุ้มค่าได้เช่นกัน เพื่อรับทราบผลของการลงทุน การตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน การเร่งสร้างผลประโยชน์ให้คุ้มค่า การนำมาใช้เป็นบทเรียนในการปรับปรุงบริหารจัดการในอนาคต เป็นต้น

ทั้งนี้ ในการประเมินผลความคุ้มค่าจะพิจารณาผลที่คาดว่าจะได้รับจากกระบวนการต่างๆ ในโครงการ เปรียบเทียบกับมูลค่าลงทุนของโครงการในทางเลือกต่างๆ

Contributes to the measurement of...

แผนภาพที่ 4.1 การประเมินผลความคุ้มค่า

โดยการประเมินความคุ้มค่าจะพิจารณา 3 มิติ ได้แก่ ความประหยัดได้ ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิผล

หลักความประหยัดได้ เป็นการพิจารณาจากทรัพยากรหรือปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินการที่มีต้นทุนต่ำที่สุด โดยมักจะใช้สำหรับโครงการที่เป็นการจัดซื้อจัดหา คือมีผลผลิตที่มีขอบเขต องค์ประกอบ คุณลักษณะเหมือนกัน จึงจะพิจารณาจากงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการที่ต่ำกว่า

หลักความมีประสิทธิภาพ เป็นการพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถพิจารณาได้ครอบคลุมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ เทียบกับทรัพยากรที่ใช้ไป โดยที่ปรึกษาจะเน้นการสะท้อนมิตินี้ในระดับโครงการ ระดับกลยุทธ์ทิศทางการดำเนินการ และภาพรวม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบได้ จึงมีความจำเป็นต้องแปลงเป็นหน่วยเดียวกัน คือเป็นเงิน โดยที่ปรึกษาจะมีการตีราคาผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบเป็นจำนวนเงิน หรือที่เรียกว่าการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยจะกล่าวในลำดับถัดไป

หลักความมีประสิทธิผล เป็นการพิจารณาการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องตามเป้าหมายสุดท้ายของโครงการ

โดยหลักการในการประเมินความคุ้มค่าแบบต่างๆ สามารถอธิบายโดยใช้ห่วงโซ่ของผลการดำเนินงาน (result chain) ตามแผนภาพ โดยการประเมินความคุ้มค่าแต่ละรูปแบบถูกนำมาใช้เพื่อพิจารณาในแต่ละส่วนของห่วงโซ่ของผลการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. การพิจารณาด้านการประหยัดต้นทุน (Cost Minimization Analysis : CMA)

การพิจารณาปัจจัยนำเข้ามุ่งเน้นในการประหยัด (economy) ของทรัพยากร (resource) (เช่น วัตถุดิบ เวลา ค่าใช้จ่าย จำนวนบุคลากร ฯลฯ) โดยประเมินว่าการดำเนินการเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ (ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ) หากมีหลายทางเลือกที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์เดียวกัน ทางเลือกที่เหมาะสมคือการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด หรือมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด กล่าวคือ มุ่งเน้นการใช้ปัจจัยนำเข้าที่มีมูลค่าหรือต้นทุนต่ำสุด

ตัวอย่างเช่น การอบรมและพัฒนาบุคลากรในโครงการหนึ่ง มีทางเลือกในการจัดอบรมที่โรงแรม 2 แห่ง โดยแต่ละแห่งมีค่าใช้จ่ายต่างกัน ทั้งในด้านที่พัก ค่าใช้ห้องประชุม ค่าเดินทาง และอื่นๆ โดยที่ผลผลิต ผลลัพธ์ที่มุ่งหวังของสองทางเลือก (เช่น จำนวนผู้เข้ารับการอบรม ความรู้ ความพึงพอใจเฉลี่ย) ไม่ต่างกันดังนี้

- โรงแรม A อยู่ใกล้สำนักงานของผู้เข้าร่วมการอบรม แต่มีราคาแพงกว่า มีต้นทุนรวมคือ ค่าห้องประชุม 20,000 บาท ค่าเดินทาง 4,000 บาท ค่าที่พัก 50,000 บาท และอื่นๆ 40,000 บาท รวมทั้งหมด 114,000 บาท
- โรงแรม B อยู่ห่างจากสำนักงานของผู้เข้าร่วมการอบรม แต่มีราคาถูกกว่า มีต้นทุนรวมคือ ค่าห้องประชุม 10,000 บาท ค่าเดินทาง 12,000 บาท ค่าที่พัก 30,000 บาท และอื่นๆ 35,000 บาท รวมทั้งหมด 87,000 บาท

เนื่องจากผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้รับจากการใช้โรงแรมทั้งสองแห่งไม่แตกต่างกัน หลักการคัดเลือกในที่นี้คือทางเลือกที่ประหยัดที่สุด ได้แก่ โรงแรมที่มีต้นทุนที่ต่ำที่สุด คือโรงแรม B

ทางเลือก	ห้องประชุม	เดินทาง	ที่พัก	อื่นๆ	รวม
โรงแรม A	20,000	4,000	50,000	40,000	114,000
โรงแรม B	10,000	12,000	30,000	35,000	87,000

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (Efficiency analysis)

การพิจารณาจะมุ่งเน้นประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นหลัก โดยการพิจารณาว่ากระบวนการ (process) นั้น สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ได้สูงเพียงไรเทียบกับปัจจัยการนำเข้าที่เท่ากัน การประเมินในส่วนนี้จะเปรียบเทียบว่าหากมีปัจจัยนำเข้าที่มีมูลค่าเท่ากัน ทางเลือกที่สร้างผลสัมฤทธิ์ (ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ) ได้มากกว่า ดังนั้นการวิเคราะห์นี้จะแสดงประสิทธิภาพของการใช้จ่ายว่าสามารถนำไปให้เกิดผลได้ดีเพียงไร (spending well)

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน มีสูตรการคำนวณคือ มูลค่าของผลสัมฤทธิ์ (output, outcome, impact) หารด้วยมูลค่าปัจจัยนำเข้า (financial value of input) หากทางเลือกใดมีค่ามากกว่า ทางเลือกนั้นควรนำมาดำเนินการ

$$\text{อัตราส่วนประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ต่อต้นทุน} = \text{ปริมาณผลสัมฤทธิ์/มูลค่าของปัจจัยนำเข้า}$$

โดย มูลค่าของปัจจัยนำเข้า คือ ต้นทุน หรือ ค่าใช้จ่ายเพื่อสร้างกระบวนการนั้น ตัวอย่างเช่น ต้นทุนการใช้เครื่องจักร ต้นทุนค่าแรง ฯลฯ โดยมีมุมมองของการเปรียบเทียบปริมาณผลผลิต โดยพิจารณาว่า หากมีต้นทุนเท่ากันแล้ว ทางเลือกใดให้ปริมาณผลสัมฤทธิ์มากกว่า

หมายเหตุ

ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) ในแต่ละองค์กร อาจมีขอบเขตที่สนใจต่างกัน โดยองค์กรที่สนใจผลที่ต้องการเฉพาะผลผลิต อาจกำหนดขอบเขตของ คำว่า ประสิทธิภาพ เฉพาะ ปริมาณผลผลิต/มูลค่าปัจจัยนำเข้า โดยไม่นับรวมผลลัพธ์ และผลกระทบ ในการพิจารณา

ตัวอย่างการประเมิน (กรณีที่มีผลสัมฤทธิ์คือผลผลิต)

ตัวอย่างที่ 1 ในการผลิตสินค้ามีทางเลือกดังนี้

1. การใช้เครื่องจักร มีต้นทุนทั้งหมด 10,000 บาท ต่อการผลิต 15,000 ชิ้น
2. การผลิตโดยใช้แรงงาน มีต้นทุนทั้งหมด 8,000 บาท ต่อการผลิต 16,000 ชิ้น

จากตัวอย่างนี้ ผลสัมฤทธิ์คือผลผลิต (output) ของกระบวนการ

คำนวณอัตราส่วนประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ต่อต้นทุน

- วิธีการ 1 อัตราส่วนประสิทธิภาพผลผลิตต่อต้นทุน = $15,000/10,000 = 1.5$ ขึ้นต่อบาท
- วิธีการ 2 อัตราส่วนประสิทธิภาพผลผลิตต่อต้นทุน = $8,000/16,000 = 0.5$ ขึ้นต่อบาท

จากสองวิธีการ พบว่าวิธีการ 1 มีอัตราส่วนสูงกว่า จึงเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากกว่า คือคุ้มค่ากว่า ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 2 การอบรมและพัฒนาบุคลากรในโครงการหนึ่ง มีทางเลือกในการจัดอบรม 2 โปรแกรม โดยมีจำนวนวัน จำนวนผู้เข้ารับการอบรม และค่าใช้จ่ายด้านที่พัก ค่าใช้ห้องประชุม ค่าเดินทาง และอื่นๆ ต่างกัน โดยที่ผลผลิต ผลลัพธ์ที่มุ่งหวังของของสองทางเลือก คือ จำนวนผู้เข้ารับการอบรม ต่างกัน ดังนี้

- โปรแกรม A จัดอบรม 4 วัน จำนวน 1 รุ่น ผู้เข้ารับการอบรมรุ่นละ 500 คน ที่โรงแรม A ค่าใช้จ่ายรวม 1,200,000 บาท
- โปรแกรม B จัดอบรม 3 วัน จำนวน 2 รุ่น ผู้เข้ารับการอบรมรุ่นละ 300 คน ที่โรงแรม B ค่าใช้จ่ายครั้งละ 1,000,000 บาท

คำนวณอัตราส่วนประสิทธิภาพผลผลิตต่อต้นทุน

- โปรแกรม A ปริมาณผลผลิต = 500 คน มูลค่าการลงทุน 1,200,000.00 บาทต่อครั้ง คิดเป็นจำนวนรายต่อต้นทุน = 416.67 รายต่อ 1 ล้านบาท
- โปรแกรม B ปริมาณผลผลิต = 600 คน มูลค่าการลงทุน 1,000,000.00 บาทต่อครั้ง คิดเป็นจำนวนรายต่อต้นทุน = 300 รายต่อ 1 ล้านบาท

	จำนวน คน	จำนวน รุ่น	จำนวนคนรวม	ค่าใช้จ่ายต่อ ครั้ง	จำนวนรายต่อต้นทุน (ล้านบาท)
A	500	1	500	1,200,000.00	416.67
B	300	2	600	1,000,000.00	300.00

ผลการคำนวณพบว่าโปรแกรม A มีจำนวนผลผลิต (จำนวนผู้เข้ารับการอบรม) ต่อต้นทุน 1 ล้านบาทมากกว่า จึงใช้ทางเลือกนี้

ตัวอย่างการประเมิน (กรณีที่ผลสัมฤทธิ์คือผลลัพธ์)

ตัวอย่างการนำไปใช้ การอบรมในสองโปรแกรม ซึ่งมีวิธีการต่างกัน หลังจากการอบรมและติดตามการนำไปใช้ ผลการสำรวจคือ ผู้เข้ารับการอบรมพบว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ในอัตราส่วนต่างกัน ดังนี้

- โปรแกรม C อบรมโดยการบรรยาย 2 วัน ให้คำปรึกษาเชิงลึก 2 วัน จำนวนผู้อบรม 100 คน มีต้นทุนอบรม 1,000,000 บาท พบว่าผลลัพธ์ที่คาดหวัง คือ อัตราส่วนการนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการผลิตได้ร้อยละ 80
- โปรแกรม D อบรมโดยการบรรยาย 1 วัน ให้คำปรึกษาเชิงลึก 3 วัน จำนวนผู้อบรม 100 คน มีต้นทุนอบรม 1,500,000 บาท พบว่าผลลัพธ์ที่คาดหวัง คือ อัตราส่วนการนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการผลิตได้ร้อยละ 90 อัตราส่วนประสิทธิภาพผลผลิตต่อต้นทุน

ผลการคำนวณอัตราส่วนประสิทธิภาพผลลัพธ์ต่อต้นทุน

- โปรแกรม C อัตราส่วนประสิทธิภาพผลลัพธ์ต่อต้นทุน = $100 \times 80\% / 1,000,000 = 80 \text{ คน} / 1 \text{ ล้านบาท}$
- โปรแกรม D อัตราส่วนประสิทธิภาพผลลัพธ์ต่อต้นทุน = $100 \times 90\% / 1,500,000 = 60 \text{ คน} / 1 \text{ ล้านบาท}$

	จำนวนคน	สัดส่วนการนำไปใช้	จำนวนคนนำไปใช้	ต้นทุนอบรม	จำนวนรายต่อต้นทุน (ล้านบาท)
C	100	80%	80	1,000,000	80.00
D	100	90%	90	1,500,000	60.00

จากสองวิธีการ พบว่าโปรแกรม C มีอัตราส่วนสูงกว่า จึงเป็นวิธีการที่มีความคุ้มค่ากว่า

ตัวอย่างการประเมิน (กรณีที่เกิดสัมฤทธิ์คือผลกระทบ)

ตัวอย่างการนำไปใช้ กรณีของการแก้ไขปัญหาด้านการเจ็บป่วยของผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงงานอุตสาหกรรมที่เกิดจากฝุ่นควันพิษ โดยมีทางเลือกในการแก้ไขปัญหา 3 วิธีการคือ 1. ปรับวัสดุดิบ เชื้อเพลิง 2. ปรับปรุงกระบวนการผลิต 3. ติดตั้งเครื่องดักฝุ่นควัน

จากการประมาณการ โดยเทียบเคียงผลที่เกิดขึ้นในอดีต ประกอบการงานวิจัย มีการประมาณการผลกระทบที่เกิดขึ้นดังนี้

ผลการคำนวณอัตราส่วนประสิทธิภาพผลกระทบต่อต้นทุน

1. ติดตั้งเครื่องดักฝุ่นควัน ต้นทุน 5,000,000 บาท จำนวนผู้ป่วยที่ลดลง 51 รายต่อปี คิดเป็นจำนวนผู้ป่วยต่อปีลดลง/ล้านบาท = $51/5 = 10.20 \text{ ราย/ล้านบาท}$
2. ปรับปรุงกระบวนการผลิต ต้นทุน 10,000,000 บาท จำนวนผู้ป่วยที่ลดลง 70 รายต่อปี คิดเป็นจำนวนผู้ป่วยต่อปีลดลง/ล้านบาท = $70/10 = 7 \text{ ราย/ล้านบาท}$

3. ปรับปรุงกระบวนการผลิต ต้นทุน 20,000,000 บาท จำนวนผู้ป่วยที่ลดลง 100 รายต่อปี คิดเป็นจำนวนผู้ป่วยต่อปีลดลง/ล้านบาท = $100/20 = 5$ ราย/ล้านบาท

วิธีการ	ต้นทุน	ผู้ป่วยที่ลดลง (ราย)	การป่วยต่อปีลดลง/ล้านบาท
ติดตั้งเครื่องดักฝุ่นควัน	5,000,000	51	10.20
ปรับวัตถุดิบ เชื้อเพลิง	10,000,000	70	7.00
ปรับปรุงกระบวนการผลิต	20,000,000	100	5.00

จากสามวิธีการ พบว่าการติดตั้งเครื่องดักฝุ่นควันอัตราส่วนสูงกว่า จึงเป็นวิธีการที่ควรเลือกใช้

3. การวิเคราะห์ที่ใช้หลักการของ cost effectiveness analysis : CEA

การพิจารณามุ่งเน้นประสิทธิผลของการได้ผลลัพธ์/ผลกระทบที่ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการหรือมุ่งหวัง เทียบกับต้นทุน โดยเปรียบเทียบผลลัพธ์ ผลกระทบ (outcome/impact) ว่าสามารถนำปัจจัยนำเข้าไปใช้ได้ผลตามที่จุดประสงค์ที่ต้องการหรือมุ่งหวัง (intended and actual results of public spending) หรือไม่ โดยนำปริมาณผลลัพธ์มาหารด้วยมูลค่าปัจจัยนำเข้า (financial value of input) จึงเป็นการประเมินการใช้ทรัพยากรมาสร้างผลลัพธ์ได้อย่างชาญฉลาด (spending wisely)

การวิเคราะห์ที่ใช้หลักการของ cost effectiveness analysis : CEA โดยมีสูตรการคำนวณคือ

$$\text{อัตราส่วนประสิทธิภาพผลลัพธ์ต่อต้นทุน} = \frac{\text{ปริมาณผลลัพธ์/มูลค่าของปัจจัยนำเข้า}}{\text{ต้นทุน}}$$

ดังนั้น การวิเคราะห์อัตราส่วนประสิทธิภาพผลลัพธ์ต่อต้นทุน (cost effectiveness analysis : CEA)

คือการประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (Efficiency analysis) ในรูปแบบหนึ่ง แต่มุ่งเน้นความสนใจเฉพาะที่ผลลัพธ์ ผลกระทบ (outcome/impact)

4. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการได้ผลประโยชน์ (Cost utility analysis : CUA) เป็นมุมมองของ cost effectiveness analysis : CEA ในลักษณะหนึ่งที่มีมุ่งเน้นการประเมินผลลัพธ์ ในลักษณะของอรรถประโยชน์ตามความคิดเห็นของผู้ใช้ (ผลลัพธ์นั้นสร้างประโยชน์ตรงตามต้องการของผู้ใช้บริการได้เพียงไร) โดยในที่นี้ อรรถประโยชน์ต้องมีการประเมินเป็นรูปแบบเชิงปริมาณ จึงจะนำมาคำนวณได้ เป็นการเปรียบเทียบอรรถประโยชน์ (Utility) หารด้วยมูลค่าปัจจัยนำเข้า (financial value of input) สูตรการคำนวณคือ

$$\text{อัตราส่วนประสิทธิภาพของอรรถประโยชน์} = \frac{\text{ปริมาณอรรถประโยชน์/มูลค่าการลงทุน}}{\text{ต้นทุน}}$$

ตัวอย่างการคำนวณ

การอบรมโดยหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระยะเวลา 50 วัน โดยการบรรยายและให้คำปรึกษาเชิงลึก มีจำนวนผู้อบรม 100 คน หลังจากเวลาผ่านไป 1 ปี มีการสำรวจว่าผลจากการพัฒนาได้นำไปสู่การสร้างประโยชน์โดยรวม (เช่น กำไรที่เพิ่มขึ้น การพัฒนาบุคลากรและกระบวนการผลิต การสร้างนวัตกรรม ฯลฯ) ได้ตามต้องการมากน้อยเพียงใด ผลการสำรวจคือระดับคะแนนเฉลี่ยของการนำความรู้ไปสร้างประโยชน์ ดังนี้

- โปรแกรม E การอบรมโดยการบรรยาย 30 วัน ให้คำปรึกษาเชิงลึก 20 วัน จำนวนผู้อบรม 120 คน ระดับคะแนนเฉลี่ยของการนำไปใช้ประโยชน์ 80.00 คะแนน ต้นทุนอบรม 1,500,000 บาท
- โปรแกรม F การอบรมโดยการบรรยาย 40 วัน ให้คำปรึกษาเชิงลึก 10 วัน จำนวนผู้อบรม 100 คน ระดับคะแนนเฉลี่ยของการนำไปใช้ประโยชน์ 96.00 คะแนน ต้นทุนอบรม 2,000,000 บาท

	จำนวนคน	ระดับคะแนน	ต้นทุนอบรม	ระดับคะแนน อรรถประโยชน์ต่อต้นทุน (ล้านบาท)
E	120	80	1,500,000	6,400
F	100	96	2,000,000	4,800

ผลการคำนวณอัตราส่วนประสิทธิภาพของอรรถประโยชน์

โปรแกรม E อัตราส่วนประสิทธิภาพของอรรถประโยชน์ = $120 \times 80 / 1,500,000 = 6,400$ คะแนน/
1 ล้านบาท

โปรแกรม F อัตราส่วนประสิทธิภาพผลลัพธ์ต่อต้นทุน = $100 \times 96 / 2,000,000 = 4,800$ คะแนน/
1 ล้านบาท

จากโปรแกรมพบว่า โปรแกรม 2 มีอัตราส่วนสูงกว่า จึงเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากกว่าคือคุ้มค่ากว่า

หมายเหตุ

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการได้ผลประโยชน์ (Cost utility analysis : CUA) อาจมีนิยามแตกต่างกัน โดยเฉพาะคำจำกัดความของคำว่า อรรถประโยชน์ ขึ้นกับขอบเขตของความสนใจและเป็นที่ตกลงกันในวงการหรือองค์กร

5. การประเมินความคุ้มค่าโดยพิจารณามูลค่าของผลลัพธ์และมูลค่าของต้นทุน

เป็นการประเมินคุณค่า/ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ เทียบกับเงินลงทุนเช่นกัน แต่ทำการแปลงคุณค่า/ประโยชน์นั้นให้เป็นจำนวนเงิน แล้วหารด้วยจำนวนเงินลงทุน โดยหลักการของการวิเคราะห์ อัตราส่วนมูลค่าผลประโยชน์และต้นทุน (Cost Benefits analysis : CBA) ซึ่งจะเป็นหลักการที่ที่ปรึกษาจะเลือกใช้

$$\text{อัตราส่วนมูลค่าผลประโยชน์และต้นทุน} = \text{มูลค่าของประโยชน์} / \text{มูลค่าการลงทุน}$$

ผลที่ได้รับคืออัตราส่วนระหว่างมูลค่าของประโยชน์เทียบกับมูลค่าการลงทุน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประเมินความคุ้มค่าได้ โดยโครงการที่มีความคุ้มค่าจะต้องมีมูลค่าของประโยชน์เท่ากับหรือมากกว่ามูลค่าการลงทุน (มีอัตราส่วนนี้ไม่ต่ำกว่า 1)

นอกจากนี้ ยังสามารถนำไปใช้หามูลค่าจากประโยชน์ที่เกิดขึ้นได้ว่าเกินกว่าเงินลงทุนเท่าใด โดยนำมูลค่าของประโยชน์ลบด้วยมูลค่าการลงทุน ซึ่งผลที่ได้คือมูลค่าผลประโยชน์สุทธิของโครงการ (Net Benefit = Benefits – Costs)

ตัวอย่างการคำนวณ

การอบรมโดยหลักสูตรการพัฒนาระบบการผลิตระยะเวลา 1 เดือน โดยการบรรยายและให้คำปรึกษาเชิงลึกใน มีจำนวนผู้อบรม 100 คน หลังจากเวลาผ่านไป 1 ปี มีการสำรวจว่าผลจากการพัฒนาได้นำไปสู่การมูลค่าเพิ่มโดยรวม (เช่น กำไรที่เพิ่มขึ้น ยอดขายที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนที่ลดลง ฯลฯ) ได้ตามต้องการมากน้อยเพียงใด ผลการสำรวจสามารถหาผลรวมของมูลค่าเพิ่มที่ได้รับจากการพัฒนาดังนี้

- โปรแกรม G การอบรมโดยการบรรยาย 20 วัน ให้คำปรึกษาเชิงลึก 10 วัน จำนวนผู้อบรม 120 คน ต้นทุนการอบรม 12,000,000 บาท มูลค่าเพิ่มโดยรวมทั้งหมดเท่ากับ 1,500,000,000 บาท
- โปรแกรม H การอบรมโดยการบรรยาย 15 วัน ให้คำปรึกษาเชิงลึก 15 วัน จำนวนผู้อบรม 100 คน ต้นทุนการอบรม 15,000,000 บาท มูลค่าเพิ่มโดยรวมทั้งหมดเท่ากับ 2,500,000,000 บาท

	จำนวนคน	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)	ต้นทุนอบรม (ล้านบาท)	อัตราส่วนมูลค่าผลประโยชน์และต้นทุน
G	120	1,500	12	125.00
H	100	2,500	15	166.67

ผลการคำนวณอัตราส่วนมูลค่าผลประโยชน์และต้นทุน

- โปรแกรม G อัตราส่วนมูลค่าผลประโยชน์และต้นทุน = $1,500 / 12 = 125.00$
- โปรแกรม H อัตราส่วนมูลค่าผลประโยชน์และต้นทุน = $2,500 / 15 = 166.67$

จากการคำนวณ พบว่าโปรแกรม H มีอัตราส่วนสูงกว่า จึงเป็นวิธีการที่คุ้มค่ากว่า

❖ การสะท้อนความคุ้มค่าการดำเนินการ

สำหรับการประเมินความคุ้มค่า ที่ปรึกษาจะสะท้อนภาพผลการประเมินความคุ้มค่าใน 3 ส่วน ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าใช้แนวทางการวิเคราะห์ อัตราส่วนมูลค่าผลประโยชน์และต้นทุน (Cost Benefits analysis : CBA) โดยมีสูตรการคำนวณ และตัวอย่างในการแปลงประโยชน์ที่ได้เป็นมูลค่าผลประโยชน์หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจ ดังนี้

$\frac{\text{มูลค่าผลประโยชน์}}{\text{งบประมาณที่ใช้ไปในการดำเนินโครงการ}}$

โดยมีตัวอย่างการแปลงข้อมูลในเชิงมูลค่าผลประโยชน์ หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจ ดังนี้

ตารางที่ 4.4 สูตรการประเมินมูลค่าผลประโยชน์ หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจ

มูลค่าทางเศรษฐกิจ	สมการ	หมายเหตุ
ยอดขายที่เพิ่มขึ้น	คือ มูลค่าของการขายที่เกิดจากโครงการ = ผลรวมของ (จำนวนที่ขาย x ราคา)	1) ข้อมูลที่ได้ต้องนำมาเทียบเท่ากับทั้งปี หากข้อมูลมีไม่ครบปีจะใช้ค่าประมาณการให้เท่ากับทั้งปี 2) นับเฉพาะส่วนที่เกิดจากการส่งเสริมจากโครงการเท่านั้น เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการส่งเสริมไม่นับรวมผลิตภัณฑ์อื่น - เฉพาะพื้นที่/ลูกค้าที่ได้จากการส่งเสริม เช่น ได้จากการจัดงาน
ยอดขายที่เพิ่มขึ้น	ยอดขายที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวชี้วัดทางการเงินที่สำคัญ โดยเป็นผลลัพธ์ทางธุรกิจ ซึ่งสามารถบ่งชี้ผลการส่งเสริมของภาครัฐได้หลายโครงการ ยอดขายที่เพิ่มขึ้นบ่งชี้ความสามารถในสองด้านหลักคือ 1) การขายที่มีปริมาณ/จำนวนขึ้น มากขึ้น ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการขาย การตลาด ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยที่หลากหลาย ตัวอย่างเช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค การส่งเสริมการขายที่ดี ที่เกิดจากการส่งเสริมของภาครัฐ เช่น การออกงาน การประชาสัมพันธ์ การจับคู่ทางธุรกิจ การส่งเสริมการทำตลาดออนไลน์ 2) ราคาที่สูงขึ้น โดยเฉพาะราคาต่อหน่วย ซึ่งบ่งชี้คุณสมบัติที่ผู้บริโภคยอมจ่ายแพงขึ้น เพื่อให้ได้คุณภาพตรงความต้องการ ทั้งนี้ การส่งเสริมบางกิจกรรมสามารถสร้างมูลค่านี้ เช่น การส่งเสริมให้มีการผลิตที่มีคุณภาพ ทำให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพสูง เช่น ทนทาน เก็บรักษาได้นาน ใช้งานได้ดี ฯลฯ หรือการเข้าสู่ตลาดใหม่ ที่มีกำลังซื้อสูง หรือการส่งเสริมการขาย การสร้างภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้บริโภคเห็นคุณค่า และยอมจ่ายแพงขึ้น หรือกรณีอื่นๆ	

มูลค่าทางเศรษฐกิจ	สมการ	หมายเหตุ
ยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่	คือ มูลค่าของการขาย นับเฉพาะผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เกิดจากโครงการ = ผลรวมของ (จำนวนที่ขาย x ราคา)	1) ข้อมูลที่ได้ต้องนำมาเทียบกับทั้งปี หากข้อมูลไม่ครบปีจะใช้ค่าประมาณการให้เท่ากับทั้งปี 2) นับเฉพาะส่วนที่เกิดจากการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับจากการส่งเสริมของโครงการ
มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น (ล้านบาท)	คือ มูลค่าของการขายโดยส่งออกต่างประเทศเฉพาะที่เกิดจากโครงการ = ผลรวมของ (จำนวนที่ขาย x ราคา)	1) ข้อมูลที่ได้ต้องนำมาเทียบกับทั้งปี หากข้อมูลไม่ครบปีจะใช้ค่าประมาณการให้เท่ากับทั้งปี 2) นับเฉพาะยอดขายที่เป็นการส่งออก เฉพาะที่เกิดจากการส่งเสริมจากโครงการเท่านั้น เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ลูกค้านี้ได้จากการจัดงานในต่างประเทศ - ลูกค้าจากการจับคู่ทางธุรกิจโดยเป็นลูกค้าต่างประเทศ
มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น ประเมินความสำเร็จจากการทำธุรกิจที่มุ่งเน้นการส่งออกเป็นสำคัญ เนื่องจาก GDP ของประเทศ มีสัดส่วนที่เกิดจากการส่งออกเป็นสัดส่วนสูง การนำเงินตราจากต่างประเทศเข้าประเทศจึงช่วยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ดี ทั้งนี้ตัวชี้วัดนี้บ่งชี้ความสามารถสองด้าน คือ <ol style="list-style-type: none"> 1) การขายในตลาดต่างประเทศที่มากขึ้น 2) ราคาที่สูงขึ้น โดยประเมินเฉพาะยอดขายที่เกิดจากการส่งออก ตัวชี้วัดนี้เหมาะสมกับโครงการที่มุ่งเน้นการส่งออกในตลาดต่างประเทศ ซึ่งตามยุทธศาสตร์ของประเทศจะมุ่งเน้นกลุ่ม Strong เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม หากมีกลุ่มอื่นๆ ที่ได้รับการส่งเสริมในด้านการขายในตลาดต่างประเทศก็สามารถใช้ตัวบ่งชี้นี้ได้เช่นกัน		

มูลค่าทางเศรษฐกิจ	สมการ	หมายเหตุ
	ตัวอย่างของโครงการที่นำตัวชี้วัดนี้ไปใช้บ่งชี้ความสำเร็จ เช่น โครงการที่ส่งเสริมการทำตลาดในต่างประเทศ เช่น การแสดงสินค้าในต่างประเทศ การจับคู่ธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจต่างประเทศ การส่งเสริมการทำตลาดสินค้าออนไลน์สำหรับต่างประเทศ หรือการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับตลาดต่างประเทศ เช่น การส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ สำหรับตลาดต่างประเทศ การให้ความรู้ของแนวโน้มผลิตภัณฑ์ของต่างประเทศ เป็นต้น	
มูลค่าการซื้อขาย ทรัพย์สินทางปัญญา		
ร้อยละที่ลดลงของ ของเสีย	= (ของเสียในการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม-ของเสียในการผลิตหลังได้รับการส่งเสริม) /ของเสียในการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม x 100	1) ข้อมูลที่ได้ใช้ค่าผลรวมของข้อมูลที่จัดเก็บได้ในปีนั้น 2) นับเฉพาะของเสียในส่วนที่ลดได้ จากการส่งเสริมจากโครงการเท่านั้น ตัวอย่าง การลดของเสียในการผลิตสินค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ เนื่องจากการฝึกฝนทักษะแรงงานให้มีฝีมือขึ้น ทำให้ของเสียในการผลิตลดลง (ระยะเวลาที่เห็นผล หลังจากได้รับการส่งเสริมคือ 3 เดือนก่อนสิ้นปีงบประมาณ) การคำนวณ ของเสียในการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม = 40 ชิ้นต่อเดือน (3 เดือนก่อนสิ้นปีงบประมาณ) ของเสียในการผลิตหลังได้รับการส่งเสริม = 20 ชิ้นต่อเดือน (3 เดือนก่อนสิ้นปีงบประมาณ) ร้อยละที่ลดลงของของเสีย = (ของเสียในการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม – ของเสียในการผลิตหลังได้รับการส่งเสริม) / ของเสียในการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม x 100 = (40-20) x 3 / (40x3) x 100 = 50%

มูลค่าทางเศรษฐกิจ	สมการ	หมายเหตุ
	<p>ตัวชี้วัดนี้บ่งชี้ประสิทธิภาพ และคุณภาพของการผลิต โดยมุ่งเน้นการประเมินของเสียที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิต ว่าลดลงเพียงไร หากลดลงในอัตราส่วนที่สูงจะบ่งชี้ความสำเร็จของการพัฒนากระบวนการ</p> <p>ตัวชี้วัดนี้ เหมาะสมสำหรับโครงการที่มุ่งเน้นคุณภาพในกระบวนการผลิต ที่จะสร้างผลผลิตที่ตรงกับคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เช่น มีความเที่ยงตรงของส่วนผสม ขนาด การขึ้นรูป รูปแบบ คุณสมบัติต่างๆ ที่ถูกต้องเป็นไปตามต้องการ โดยใช้วิธีการปรับปรุงกระบวนการ เช่น การพัฒนาวัตถุดิบ ฝีมือแรงงาน การควบคุมกระบวนการผลิต การควบคุมเครื่องจักร การบรรจุ การตรวจประเมินให้เป็นไปตามมาตรฐานการผลิต ฯลฯ</p> <p>โครงการที่ใช้ตัวชี้วัดนี้ในการประเมินจะเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาในประเด็นดังกล่าวที่ระบุไว้ข้างต้น โดยอาจอยู่ในรูปแบบของการให้ความรู้ อบรม ให้คำปรึกษา การพัฒนาฝีมือแรงงาน การประเมินและวินิจฉัยปัญหา การตรวจสอบคุณภาพการผลิตตามมาตรฐาน เป็นต้น</p>	
ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิต	$= (\text{ต้นทุนการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม} - \text{ต้นทุนการผลิตหลังได้รับการส่งเสริม}) / \text{ต้นทุนการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม} \times 100$	<ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลที่ได้ใช้คำนวณของข้อมูลที่จัดเก็บได้ในปีนั้น นับเฉพาะต้นทุนในส่วนที่ลดลงได้ จากการส่งเสริมจากโครงการเท่านั้น <p>ตัวอย่าง</p> <p>ต้นทุนแรงงานที่ลดลง อันเนื่องจากโครงการได้ส่งเสริมให้นำระบบ IT มาทดแทนแรงงานคน จะนับเฉพาะค่าแรงในส่วนที่ถูกทดแทนด้วยระบบ IT เท่านั้น</p> <p>การคำนวณ</p> <p>ต้นทุนการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม = ต้นทุนค่าจ้างบุคลากร จำนวน 10 คน คนละ 10,000 บาทต่อเดือน ในระยะเวลาหลังจากการได้รับการส่งเสริม (3 เดือนก่อนสิ้นปีงบประมาณ)</p> <p>ต้นทุนการผลิตหลังได้รับการส่งเสริม = ต้นทุนค่าจ้างบุคลากร ผู้ดูแลระบบ คนละ 15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 1 คน (3 เดือนก่อนสิ้นปีงบประมาณ)</p> <p>ในปี 2560 การส่งเสริมจากโครงการสามารถนำระบบ IT มาใช้ทดแทนคนทั้ง 10 คน ได้ในระยะเวลา 3 เดือน</p> <p>ดังนั้น ร้อยละที่ลดลงของต้นทุน เท่ากับ</p> $= (\text{ต้นทุนการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม} - \text{ต้นทุนการผลิตหลังได้รับการส่งเสริม}) / \text{ต้นทุนการผลิตก่อนได้รับการส่งเสริม} \times 100$ $= (10 \times 10,000 \times 3) - (1 \times 15,000 \times 3) / (10 \times 10,000 \times 3) \times 100 = 66.67\%$

มูลค่าทางเศรษฐกิจ	สมการ	หมายเหตุ
	<p>ตัวชี้วัดนี้บ่งชี้ความสามารถในการลดต้นทุนการผลิต โดยต้นทุนที่ลดลงจะเป็นส่วนช่วยให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้น รวมทั้งการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากสามารถทำให้ขายสินค้าในราคาที่ถูกลงและสู้กับคู่แข่งได้ ทั้งนี้ ต้นทุนที่ลดลงอาจทำได้ทั้งส่วนของต้นทุนคงที่ (fix cost) หรือต้นทุนผันแปร (variable cost)</p> <p>การทำให้ต้นทุนลดลง อาจทำได้หลายวิธีการ เช่น การปรับกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม ใช้เทคโนโลยีมาทดแทนแรงงานคนที่มีราคาแพงกว่า การปรับกระบวนการ เครื่องจักร วิธีการผลิต ให้สามารถผลิตจำนวนมากขึ้นโดยเพิ่มต้นทุนน้อยกว่า หรือการเพิ่มการผลิตจำนวนมาก เพื่อที่จะได้การประหยัดจากการผลิต หรือการรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดอำนาจการต่อรองกรณีสั่งซื้อสินค้า หรือการปรับเปลี่ยนกระบวนการด้านโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้งการลดการสูญเสีย เช่น การสูญเสียจากการผลิต</p> <p>การสูญเสียพลังงาน เป็นต้น</p> <p>ตัวชี้วัดนี้ จะใช้ประเมินโครงการที่มีจุดประสงค์ที่จะลดต้นทุนการผลิต เช่น สินค้าที่มีการแข่งขันด้านราคา ผู้ประกอบการที่ประสบปัญหา มีกระบวนการผลิตหรือโลจิสติกส์ที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้ต้นทุนสูง ผู้ประกอบการที่มีปัญหาด้านการสูญเสียในการผลิตมากทำให้มีผลต่อต้นทุนการผลิต ฯลฯ</p> <p>โครงการที่นำตัวชี้วัดนี้ในการประเมินความสำเร็จ จะเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการลดต้นทุน หรือการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการลดปัจจัยนำเข้า โดยอาจเป็นการให้ความรู้ ให้คำแนะนำปรึกษาในด้านกระบวนการผลิต การโลจิสติกส์ โครงการที่ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งและสามารถนำไปสู่การลดต้นทุน</p>	
มูลค่าประหยัดได้จากการเพิ่มประสิทธิภาพ	1) ในกรณีของการเพิ่มประสิทธิภาพโดยการลดต้นทุน มูลค่าประหยัดได้จากการเพิ่มประสิทธิภาพ = ต้นทุนที่ลดลง = ต้นทุนเดิมก่อนการเพิ่มประสิทธิภาพ X ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิต /100	1) ในกรณีของการเพิ่มประสิทธิภาพโดยการลดต้นทุน 2) ข้อมูลที่ได้ใช้คำนวณของข้อมูลที่จัดเก็บได้ในปีนั้น 3) นับเฉพาะมูลค่าของเสียในส่วนที่ลดได้ จากการส่งเสริมจากโครงการเท่านั้น ตัวอย่าง ประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากโครงการได้ส่งเสริมให้นำระบบ IT มาทดแทนแรงงานคน ทำให้การทำงานมีความแม่นยำ และของที่ผลิตมีตำหนิลดลง จะนับเฉพาะของเสียที่ลดลงจากการผลิตที่ถูกทดแทนด้วยระบบ IT เท่านั้น

มูลค่าทางเศรษฐกิจ	สมการ	หมายเหตุ
		<p><u>การคำนวณ</u> ต้นทุนเดิมก่อนได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพ = ต้นทุนค่าจ้างบุคลากร จำนวน 10 คน คนละ 10,000 บาทต่อเดือน ในระยะเวลาหลังจากการได้รับการส่งเสริม (3 เดือน ก่อนสิ้นปีงบประมาณ) ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิต = 66.67% มูลค่าประหยัดได้จากการเพิ่มประสิทธิภาพในปี 2560 = $(10 \times 10,000 \times 3) \times 66.67 / 100 = 200,010$ บาท</p>
	<p>2) ในกรณีของการเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการลดของเสียในการผลิต มูลค่าประหยัดได้จากการเพิ่มประสิทธิภาพ = มูลค่าของเสียที่ลดลง = มูลค่าของเสียก่อนการเพิ่มประสิทธิภาพ X ร้อยละที่ลดลงของของเสียในการผลิต /100</p>	<p>2) ในกรณีของการเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการลดของเสียในการผลิต 1) ข้อมูลที่ได้ใช้ค่าผลรวมของข้อมูลที่จัดเก็บได้ในปีนั้น 2) นับเฉพาะมูลค่าของเสียในส่วนที่ลดได้ จากการส่งเสริมจากโครงการเท่านั้น ตัวอย่าง ประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากโครงการได้ส่งเสริมให้นำระบบ IT มาทดแทนแรงงานคน ทำให้การทำงานมีความแม่นยำ และของที่ผลิตมีตำหนิลดลง จะนับเฉพาะของเสียที่ลดลงจากการผลิตที่ถูกทดแทนด้วยระบบ IT เท่านั้น การคำนวณ มูลค่าของเสียที่ลดลง เดิมคือ 40 ชิ้น ต่อเดือน ระยะเวลาหลังจากการได้รับการส่งเสริม (3 เดือนก่อนสิ้นปีงบประมาณ) แต่ละชิ้นมีมูลค่า 100 บาท ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิตหลังได้รับการส่งเสริม = 66.67% ในปี 2560 การส่งเสริมจากโครงการสามารถนำระบบ IT มาใช้ทำให้ของเสียลดลง 66.67% ได้ในระยะเวลา 3 เดือน</p>

มูลค่าทางเศรษฐกิจ	สมการ	หมายเหตุ
		ดังนั้น มูลค่าประหยัดได้จากการเพิ่มประสิทธิภาพเท่ากับ $= \text{มูลค่าของเสียก่อนการเพิ่มประสิทธิภาพ} \times \text{ร้อยละที่ลดลงของของเสียในการผลิต} / 100$ $= (40 \times 100) \times 66.67 \times 3 = 800,040 \text{ บาท}$
	ตัวชี้วัดนี้มีหลักการเดียวกันกับ ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิต แต่ประเมินเป็นมูลค่าที่ประหยัดได้ เป็นจำนวนเงิน ซึ่งจะทำให้สามารถนำค่านี้ไปใช้ประเมินผลรวมด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบผู้ประกอบการหรือกระบวนการผลิต ที่มีค่าร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิตเท่ากันแล้ว ผู้ประกอบการหรือกระบวนการผลิต ที่ใช้ต้นทุนสูงจะมีโอกาสได้มูลค่าจากการประหยัดมากกว่า	1) ข้อมูลที่ได้ใช้ค่าผลรวมของข้อมูลที่จัดเก็บได้ในปีนั้น 2) นับเฉพาะมูลค่าการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมจากโครงการเท่านั้น
มูลค่าการจ้างงาน	= ผลรวมของ (รายได้ของบุคลากรที่มีการจ้างงาน)	ตัวชี้วัดนี้ ประเมินความสามารถในการขยายกิจการ หรือขยายกระบวนการทางการผลิต หรือการค้า การลงทุน ที่เกิดจากการส่งเสริมของโครงการ โดยมีส่วนของคุณค่าทางสังคมในด้านของการสร้างงานให้กับประชากร ซึ่งมีผลต่อเนื่องต่อการเติบโต การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศด้วย ทั้งนี้ โครงการที่นำตัวชี้วัดนี้มาใช้ประเมิน เช่น โครงการที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างธุรกิจใหม่ที่ใช้แรงงานสูง การส่งเสริมธุรกิจที่ทำให้เกิดการขยายการผลิตและใช้แรงงานเพิ่มขึ้น หรือการส่งเสริมให้มีการผลิตแรงงานมีคุณภาพ และสามารถเข้าสู่ระบบการผลิตหรือการค้าได้

นอกจากการวิเคราะห์มูลค่าผลประโยชน์ หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจแล้ว ทริสจะมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่สะท้อนความสำเร็จของการส่งเสริมเพิ่มเติม ได้แก่

1. การวิเคราะห์ผลกระทบต่อศักยภาพของผู้ประกอบการ (Maturity) ที่เกิดจากการส่งเสริมสนับสนุน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อสะท้อนให้เห็นว่าโครงการที่เข้าไปสนับสนุนพัฒนากับผู้ประกอบการ ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพ ความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นอย่างไรหรือไม่

2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ ต่อรูปแบบแนวทางการสนับสนุนของภาครัฐ ทั้งนี้ การวิเคราะห์ จะเป็นไปในภาพรวมตามแนวทางบูรณาการฯ และอาจเป็นการวิเคราะห์รายโครงการ ขึ้นกับข้อมูลที่หน่วยงานต่างๆ จะสนับสนุนในการติดตามประเมินผล

4.4 การออกแบบเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการปี 2562 ที่จะใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผล

เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและเป็นไปตามมาตรฐานหลักวิชาการและวิชาชีพ ได้แก่ วิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ วิธีการวัดความคุ้มค่าของโครงการ และวิธีการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ที่ปรึกษาได้ออกแบบเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการปี 2562 ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลแผนงานโครงการ และแบบสำรวจที่ใช้ในการสำรวจสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ รวมถึงเครื่องมือในการประมวลผลข้อมูล และแสดงผลข้อมูลในประเด็นต่างๆ แล้ว

บทที่ 5

ผลการประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการ ภายใต้แผนบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562

แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ เศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล ปี 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) รายใหม่ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และสร้างองค์ความรู้ใหม่กับผู้ประกอบการให้สามารถเติบโตและแข่งขันได้ในตลาดยุคใหม่ (Smart SME) พัฒนา SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพภาพและผลิตภาพ โดยการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดการธุรกิจ การตลาดและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ตลอดจนการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในรูปแบบคลัสเตอร์ ยกระดับ SME กลุ่มที่มีศักยภาพ (Strong) ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการสู่ระดับสากล การสร้างและขยายตลาดในต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจของ SME และพัฒนาอาชีพให้กับชุมชน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ SME และเศรษฐกิจชุมชนเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ

โดยแผนบูรณาการฯ กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่จะให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ประกอบการชุมชนมีความรู้และทักษะ ในการประกอบธุรกิจสามารถสร้างสรรค์และบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและแข่งขันได้ทั้งตลาดในประเทศและตลาดสากล โดยกำหนดเป้าหมายของแผนบูรณาการฯ ไว้ในการผลักดันให้ SME และผู้ประกอบการชุมชนที่ได้รับการพัฒนา สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ไม่น้อยกว่า 70,000 ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ เศรษฐกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล มีหน่วยงาน 25 หน่วยงาน ซึ่งมีวงเงินงบประมาณรวม 3,328.37 ล้านบาท มีโครงการหลักทั้งหมด 45 โครงการหลัก หรือโครงการย่อย 69 โครงการ โดยมีแนวทาง การดำเนินการใน 5 แนวทางประกอบด้วย

1. สร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage)
2. ส่งเสริมให้ SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้นและให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)
3. ส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลได้มากขึ้น
4. พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน (Community-based) ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ
5. พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)

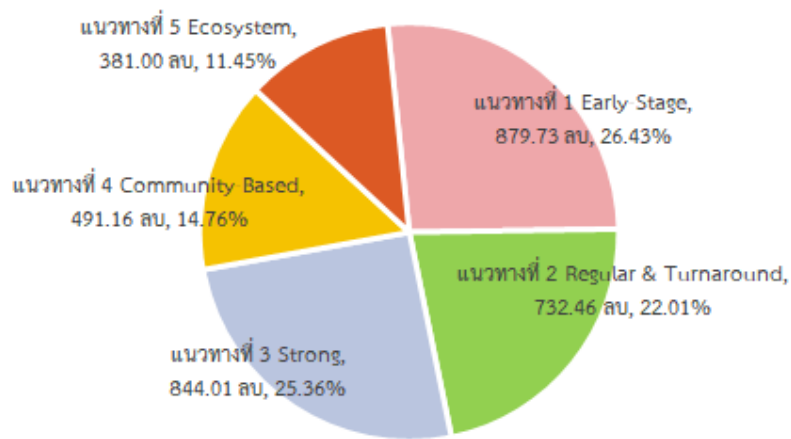
โดยมีการจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณตามแนวทางการดำเนินการแต่ละแนวทาง ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 การจัดสรรงบประมาณแผนบูรณาการฯ ปี 2562

แนวทางการดำเนินงาน	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	เบิกจ่ายจริง (บาท)	งบประมาณผูกพัน (บาท)	งบประมาณที่ใช้ไป (บาท) (เบิกจ่ายจริง + ผูกพัน)	งบประมาณคงเหลือ (บาท)	สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเทียบกับแผน (%)
แนวทางที่ 1 : สร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early - stage)	879,734,300.00	835,145,248.92	32,674,252.13	867,819,501.05	11,914,798.95	98.65
แนวทางที่ 2 : ส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)	732,462,700.00	626,560,887.01	96,212,195.01	722,773,082.02	9,689,617.98	98.68
แนวทางที่ 3 : ส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลได้มากขึ้น	844,005,000.00	757,503,304.84	22,955,056.43	780,458,361.27	63,546,638.73	92.47
แนวทางที่ 4 : พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน (Community - based) ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ	491,164,200.00	387,378,877.58	45,814,460.76	433,193,338.34	57,970,861.66	88.20
แนวทางที่ 5 : พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)	381,002,700.00	355,367,259.76	22,322,790.45	377,690,050.21	3,312,649.79	99.13
รวมทั้งสิ้น	3,328,368,900.00	2,961,955,578.11	219,978,754.78	3,181,934,332.89	146,434,567.11	95.60

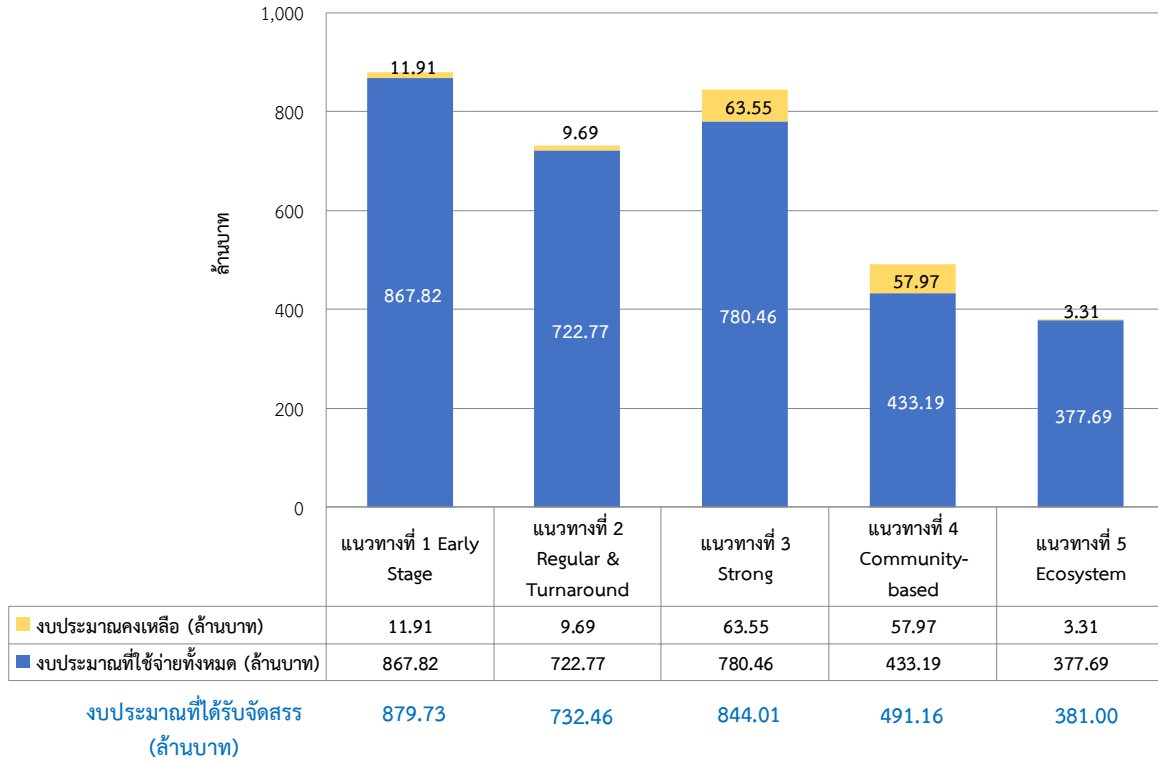

จากตารางที่ 5.1 จะเห็นได้ว่า แนวทางที่ 1 สร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ได้รับการจัดสรรงบประมาณบูรณาการฯ มากที่สุด คือ 879.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.43 รองลงมา ได้แก่ แนวทางที่ 3 ส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลได้มากขึ้น ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 844.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.36 แนวทางที่ 2 ส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 732.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.01 แนวทางที่ 4 พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน (Community - based) ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 491.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.76 และแนวทางที่ 5 พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 381 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.45 ทั้งนี้ สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณแผนบูรณาการฯ ปี 2562 แสดงในแผนภาพที่ 5.1

แผนภาพที่ 5.1 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณแผนบูรณาการฯ ปี 2562

สำหรับการใช้จ่ายงบประมาณ จากตารางที่ 5.1 พบว่า ในภาพรวมมีการใช้จ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,181.93 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 95.60 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมด โดยสามารถสรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณและงบประมาณคงเหลือได้ตามแผนภาพที่ 5.2

แผนภาพที่ 5.2 สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณแผนบูรณาการฯ ปี 2562

❖ บทบาทและความสำเร็จของแผนบูรณาการฯ ปี 2562 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ

เมื่อ SME เป็นกลไกสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ จากเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งเป้าหมายต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยการผลักดัน สนับสนุน SME ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่จะเกิดขึ้นทั้งในด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) และการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการจากความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Value creation) ผู้ประกอบการไทยจะต้อง “ผลิตได้ขายเป็น” และมีความสามารถที่จะ “รู้จักและเข้าใจแนวโน้มตลาด” เพื่อสร้างคุณค่าของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคและก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำในตลาดสินค้าและบริการที่สำคัญของภูมิภาคและของโลกได้ ตลอดจนการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจที่พิจารณาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนธุรกิจ (From Entrepreneur to Technopreneur) สู่การเป็น “ผู้ผลิตได้ขายเป็น” ก็มีความสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพการผลิตและการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของภาคการผลิตและบริการไทยตลอดห่วงโซ่มูลค่า โดยต้องมุ่งพัฒนาทั้งด้านศักยภาพของผู้ประกอบการและปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญ การจัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในโครงการส่งเสริม SME มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้การส่งเสริม SME ของประเทศมีเอกภาพ ประสานสอดคล้อง สนับสนุนกันและกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรมโครงการและงบประมาณ และร่วมกันเป็นพลังในการผลักดันเป้าหมาย และร่วมผลักดันเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศร่วมกันให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการดำเนินการตามภารกิจอิสระจากกัน โดย สสว. ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการ

ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จึงให้ความสำคัญเพื่อให้การประเมินผล เพื่อต้องการสะท้อนความสำเร็จของการส่งเสริม SME ผ่านแผนบูรณาการฯ รวมทั้งประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการฯ ของหน่วยงานต่างๆ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่จะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุง วางกลไกการทำงานเพื่อให้เกิดผลกระทบและประโยชน์สูงสุดต่อ SME ต่อไป

จากการประเมินแผนงานโครงการตามแผนบูรณาการฯ ปี 2562 พบว่าการดำเนินการส่วนใหญ่เป็นไปตามทิศทางและเป้าหมายตามแนวทางการพัฒนาประเทศที่วางไว้ โดยพบว่ามี การส่งเสริมผู้ประกอบการและการสนับสนุนทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมของหน่วยงาน 25 หน่วยงาน ดังนี้

ตารางที่ 5.2 สรุปบทบาทการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้แผนงานบูรณาการในการส่งเสริม SME ปี 2562

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สวทช.	597,593,600.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมุ่งผลักดันให้ประเทศไทยแข็งแกร่งผ่านการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาช่วยให้ภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมสามารถดำเนินงานได้ดี มีประสิทธิภาพ
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	สอศ.	80,319,500.00	☐ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ด้านการประกอบธุรกิจให้นักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ จากศูนย์บ่มเพาะ เช่น การฝึกการประกอบธุรกิจจริงแล้วคัดเลือกนักศึกษาที่สนใจอาชีพผู้ประกอบการ สามารถต่อยอดความรู้ด้านวิชาชีพเฉพาะทางของตนเข้ากับทักษะการบริหารธุรกิจ และพร้อมออกไปประกอบธุรกิจของตนเองได้
3. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ	สวทน.	13,500,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการที่หน่วยงานดำเนินการจัดทำข้อเสนอนโยบายและระบบข้อมูลเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) มีประเด็นเรื่องการสำรวจผู้ประกอบการ SME ซึ่งไม่ได้เน้นเฉพาะกลุ่ม Technology base ดังนั้นหน่วยงานอื่นอาจมีความเหมาะสมกับกิจกรรมนี้มากกว่า สวทน. (เช่น สสว.) เป็นผู้ดำเนินการแทน
4. สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์	สทน.	1,641,500.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ	โครงการมุ่งเน้นการนำเอาความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านนิวเคลียร์มาช่วยแก้ไขปัญหาหรือเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) โดยผู้ประกอบการที่ต้องการฉายรังสี งานตรวจวิเคราะห์เชื้อและการยืดอายุการเก็บ

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
แห่งชาติ (องค์การมหาชน)			☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	รักษาสถิติภัณฑ์ สามารถรับคูปองและเข้าร่วมได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งจากการพิจารณา กิจกรรมโครงการ พบว่าเป็นไปตามยุทธศาสตร์ประเทศและแนวทางของแผนบูรณาการฯ และโครงการไม่มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น
5. กรมส่งเสริมการเกษตร	กสก.	10,578,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการที่หน่วยงานดำเนินการสอดคล้องกับพันธกิจ การดำเนินงานของหน่วยงานที่ต้องการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งและยกระดับขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด โดยโครงการมุ่งเน้นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในภาคการเกษตรทั้ง 77 จังหวัด โดยเข้าไปพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพและมีความต้องการต่อยอดกิจการหรือพัฒนาสินค้าให้สามารถแข่งขันได้ ผ่านทางการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการรับรองคุณภาพมาตรฐานการผลิตและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และมีการให้งบประมาณแก่วิสาหกิจชุมชนแต่ละรายในการพัฒนาตามแผนที่ได้จัดทำไว้ การคัดเลือกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมงานจัดแสดงสินค้า การเกษตรแปรรูป
6. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กตส.	7,597,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการสนับสนุนและส่งเสริมด้านการจัดทำบัญชีแก่วิสาหกิจชุมชนให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อช่วยให้การบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและดำเนินการได้อย่างมั่นคงพึ่งพาตนเองได้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศในการยกระดับศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจฐานราก ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการสร้างรายได้และลดรายจ่ายให้แก่ประชาชนและวิสาหกิจชุมชน ดังนั้น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขึ้น เพื่อที่จะพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มใหม่ โดยอาศัยบัญชีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้วิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจากข้อมูลทางบัญชีที่บันทึกไว้อย่างเป็นระบบ และติดตามการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่องของกลุ่มเป้าหมายเดิม เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความยั่งยืนและพึ่งพาตนเองได้ต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยการ

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
				ส่งเสริมยังไม่ได้มีการบูรณาการเชื่อมโยงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เนื่องจาก การจัดทำบัญชีมีขอบเขตงานที่สามารถดำเนินการได้ด้วยหน่วยงานเองได้
7. สำนักงาน คณะกรรมการอาหาร และยา	อย.	4,000,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมุ่งเน้นกิจกรรมด้านการพัฒนาสถานประกอบการที่พบปัญหาตกมาตรฐาน Primary GMP และการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้มาตรฐานผลิตภัณฑ์/โภชนาการ ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ประเทศและแนวทางของแผนบูรณาการฯ โดยจากการพิจารณาโครงการต่างๆ ในภาพรวมพบว่า การดำเนินการในบางกิจกรรมมีความซ้ำซ้อนกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเด็นการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม กลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการมีความแตกต่างกัน โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะมุ่งเน้นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (OTOP) ในขณะที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะมุ่งเน้นกลุ่มผู้ประกอบการ SME นอกจากนี้หน่วยงานยังมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการ โดยนำโปรแกรม ITAP มาช่วยในการสนับสนุนผู้ประกอบการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ และสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
8. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	สกอ.	114,750,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	การส่งเสริมจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ โดยการสร้างธุรกิจในระดับ start up โดยมีกิจกรรมการอบรมให้ความรู้กับนักศึกษา ผู้ประกอบการเพื่อถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม มีกิจกรรม Pre- incubate เพื่อให้มีต้นแบบพร้อมขาย การเข้ารับการอบรมทักษะอาชีพ กำหนดหัวข้อ แนวคิด ทางธุรกิจ การนำงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยมีทีมที่ปรึกษาทำการสนับสนุน โดยในปี 2562 กำหนดสาขาของธุรกิจที่สนับสนุนคือ 1) Innovation and High Technology Business 2) General Business 3) Basic Technology Business 4) Creative Economy Business

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
9. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	กพร.	42,997,400.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการที่หน่วยงานดำเนินการสอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยจากการพิจารณาโครงการต่างๆ ในภาพรวมพบว่าการดำเนินการไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ
10. กรมบังคับคดี	กบค.	3,112,900.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการที่หน่วยงานดำเนินการ เป็นโครงการต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมีการแบ่งกิจกรรมการดำเนินงานในโครงการออกเป็น 2 กิจกรรมย่อย เพื่อให้การดำเนินโครงการเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การจัดทำแนวปฏิบัติและคู่มือของแผนฟื้นฟูกิจการสำเร็จรูปพร้อมใช้งาน ที่มุ่งเน้นระดมสมองในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการสำเร็จรูปพร้อมใช้งาน อย่างง่าย สะดวก และถูกต้องตามขั้นตอน วิธีการทางกฎหมาย จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน และกิจกรรมที่ 2 การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายค้ำประกัน จำนอง พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ และ พ.ร.บ. ล้มละลาย ล้มละลาย (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2559 (การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการค้ำประกัน จำนอง จำนอง หลักประกันทางธุรกิจ และการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระบวนการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2559 หมวด 3/2 กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ลักษณะของแผนฟื้นฟูกิจการสำเร็จรูปและขั้นตอนในการดำเนินการ ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ประเทศและแนวทางของแผนบูรณาการฯ โดยจากการพิจารณาโครงการต่างๆ ในภาพรวมพบว่าการดำเนินการไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนมีการบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ บริษัทภาคเอกชน

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
11. สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	สวอ.	15,000,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	ต่างๆ ซึ่งการสร้างความร่วมมือดังกล่าวเกิดประโยชน์ต่อการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) โครงการดำเนินการสอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงาน โดย สวอ. เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับโดยตรง ทำให้มีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ทั้งนี้ โครงการมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ โดยมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภาพรวมของอุตสาหกรรมอัญมณีให้แก่ผู้สนใจที่จะเข้าในอุตสาหกรรม และมีการคัดเลือกผู้ประกอบการที่มีศักยภาพเพื่อต่อยอดการให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์/การออกแบบ ร่วมกับ Designer เพื่อจัดทำ Collection เข้าร่วมงาน Bangkok Gems & Jewelry Fair เพื่อเพิ่มโอกาสด้านการตลาดต่อไป จากการพิจารณาโครงการในภาพรวม พบว่าโครงการไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น อีกทั้ง สวอ. เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ทำให้มีการส่งต่อผู้ประกอบการเพื่อไปงานแสดงสินค้าในต่างประเทศได้
12. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	สค.	58,201,700.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการดำเนินการมีการปรับลดรูปแบบกิจกรรมการดำเนินการมีเพียงโครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล โดยกิจกรรมการส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางที่มีความพร้อมในการขยายธุรกิจสู่ตลาดต่างประเทศไม่ได้เสนอรับการจัดสรรงบประมาณผ่านแผนบูรณาการฯ แล้วส่งผลให้เกิด Missing Link ของแผนบูรณาการฯ โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล เป็นโครงการที่สอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงาน มีรูปแบบการดำเนินการเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา โดยมีการส่งเสริมพัฒนาแบรนด์และสินค้านวัตกรรมเข้าร่วมงานแสดงสินค้าและเจรจาธุรกิจ

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
			การค้า การส่งเสริมอุตสาหกรรมออกแบบเพื่อรองรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ	
13. สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	วว.	33,697,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมุ่งเน้นการยกระดับผู้ประกอบการโดยการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ การจัดอบรมให้ความรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี วทน./บรรจุภัณฑ์ ให้แก่ผู้ประกอบการ โดยจากการพิจารณา กิจกรรมโครงการ พบว่าเป็นไปตามยุทธศาสตร์ประเทศและแนวทางของแผนบูรณาการฯ อย่างไรก็ตาม กิจกรรมบางส่วนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตลาด ซึ่งแม้ว่าจะสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาในหลากหลายด้าน และเกิดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจได้ แต่การดำเนินการดังกล่าวอาจมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการด้านการตลาดเป็นหลัก
14. กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน (กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)	สสว.	974,707,700.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☒ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการที่หน่วยงานดำเนินการ สอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงาน คือ “บูรณาการ และผลักดันการส่งเสริม SME ของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนเพื่อให้ SME สามารถเติบโตและแข่งขันได้ในระดับสากล (Smart SME)” โดยดำเนินการตามโครงการต่างๆ เป็นไปตามยุทธศาสตร์ขององค์กรที่วางไว้ระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่ส่งเสริม SME ซึ่งได้แก่ 1. งานบูรณาการจัดทำแผนการส่งเสริม SME และงบประมาณ 2. สร้างความร่วมมือเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับนโยบายส่งเสริม SME (Promote Policy) ทั้งในระดับประเทศ (Local) ภูมิภาค (Regional) และต่างประเทศ (Global) โดยการเชื่อมโยงเครือข่าย 3. พัฒนาข้อมูลและจัดทำข้อมูล SME เพื่อวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ SME ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลักดันงานตามแผนการส่งเสริม SME สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริม SME (Implement โครงการ) ได้แก่ 1. การส่งเสริม

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME
			<p>SME เฉพาะกลุ่มตาม Life cycle ได้แก่ Startup, Regular, Strong, Turnaround</p> <p>2. สนับสนุนข้อมูล ข้อวิเคราะห์และประเด็นต่างๆ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริม SME</p> <p>3. พัฒนาโครงการนำร่อง และโครงการตามนโยบาย 4. สร้างสถานะแวดล้อม (Ecosystem) ที่เหมาะสมให้ SME เกิดและเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กฎ ระเบียบ สิทธิประโยชน์ SME ได้รับการปรับปรุง แก้ไข 5. ติดตามประเมินผลการส่งเสริม SME</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างการเข้าถึงบริการเพื่อ SME ได้แก่ 1. SME เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการศูนย์ OSS 2. พัฒนาเครื่องมือ ข้อมูลองค์ความรู้ เพื่อให้บริการ SME 3. ขึ้นทะเบียน SME เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐและเอกชน 4. ระบบเทคโนโลยีที่จะเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้บริการ SME</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มศักยภาพองค์กร ได้แก่ 1. การออกแบบองค์กรให้เน้นประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล และการติดตามประเมินผลขององค์กร 2. พัฒนาบุคลากรให้รองรับกับภารกิจ (People) 3. กระบวนการ (Process) และเทคโนโลยี (Technology) จากการพิจารณาโครงการต่างๆ ในภาพรวมพบว่า</p> <p>1. การดำเนินงานตามโครงการต่างๆ เป็นไปตามยุทธศาสตร์ขององค์กร ซึ่งรองรับภารกิจขององค์กรและสนับสนุนในการส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริม SME ของประเทศตามแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564)</p> <p>2. การดำเนินงานไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ โดยเป็นองค์กรที่ดำเนินงานด้านบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น งานบูรณาการจัดทำแผนการส่งเสริม SME และงบประมาณ งานสนับสนุนข้อมูล ข้อวิเคราะห์และประเด็นต่างๆ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริม SME และงานสร้างสถานะแวดล้อม (Ecosystem) ที่เหมาะสมให้ SME เกิดและเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กฎ ระเบียบ สิทธิประโยชน์ SME ได้รับการปรับปรุง แก้ไข เป็นต้น</p>

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
15. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	กสอ.	521,816,900.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☒ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ดำเนินการมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ การให้บริการข้อมูลช่วยเหลือและปรึกษาแนะนำเบื้องต้นในรูปแบบเบ็ดเสร็จและการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทางทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้มีอัตลักษณ์โดดเด่น และยกระดับหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สู่การพัฒนาเศรษฐกิจยั่งยืน สนับสนุนการส่งเสริม SME ให้มีกลไกการขับเคลื่อนธุรกิจให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตการผลิต รวมทั้งผลักดันนวัตกรรม งานวิจัยและเทคโนโลยีมาใช้ในอุตสาหกรรม เป็นต้น
16. สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	สป.วท.	324,811,200	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมีการส่งเสริมจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะใหม่ การจัดอบรมให้ความรู้กับนิสิตผู้ประกอบการเพื่อถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา การจัดตั้งชมรมผู้ประกอบการ การพัฒนาผู้ประกอบการทั้งรายใหม่และกลุ่ม Spin off ต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยการเปิดรับข้อเสนอโครงการของผู้ประกอบการที่พัฒนาจากไบสมัครูปวงวิทย์เพื่อโอท็อปจากกิจกรรมโอท็อปสัญจร และคณะทำงานพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณในการยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP ตามแนวทางรูปวงวิทย์เพื่อโอท็อป ใน 6 ประเด็น ได้แก่ 1) พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ 2) พัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ 3) พัฒนาและออกแบบกระบวนการผลิต 4) พัฒนามาตรฐาน 5) พัฒนาและออกแบบเครื่องจักร และ 6) พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบต้นน้ำ

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
17. ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	ศลช.	33,924,500.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมุ่งเน้นกิจกรรมที่ดำเนินการต่อเนื่องในการพัฒนาผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการในปีก่อนให้เติบโตอย่างเข้มแข็ง สามารถขยายตลาดสู่สากลและผลักดันให้เกิดการลงทุน และกิจกรรมเดิมที่ดำเนินการส่งเสริมบ่มเพาะผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ เป้าหมายโครงการเป็นไปตามยุทธศาสตร์ประเทศและแนวทางของแผนบูรณาการฯ ตลอดจนมีการบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น การทำงานร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (ITAP) ในการรับสมัครและคัดเลือกผู้ผลิตเครื่องมือแพทย์ที่มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำเอกสารสำหรับเครื่องมือแพทย์โดยใช้ CSDT เป็นต้น ซึ่งช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น
18. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	วศ.	58,528,200.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการที่หน่วยงานดำเนินการ สอดคล้องกับภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยโครงการสร้างผู้ประกอบการให้สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน ลดของเสียในการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยจากการพิจารณาโครงการต่างๆ ในภาพรวมพบว่า การดำเนินการไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนมีการบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมต่างๆ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และหน่วยงานด้านการศึกษาต่างๆ ทำให้สามารถได้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านมาทำการให้คำปรึกษา การทดสอบได้อย่างดี
19. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรอ.	12,627,400.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมุ่งเน้นการดำเนินการกิจกรรมด้านการให้คำปรึกษาแนะนำการลงทุนปรับเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันในกลุ่มอุตสาหกรรม SME ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ประเทศและแนวทางของแผนบูรณาการฯ โดยจากการพิจารณาโครงการต่างๆ ในภาพรวมพบว่า การดำเนินการในบางกิจกรรมมีความซ้ำซ้อนกับสถาบันไทย-เยอรมัน ในประเด็นการให้คำปรึกษาแนะนำการปรับเปลี่ยนเครื่องจักร อย่างไรก็ตาม หน่วยงานมีการแนะนำผู้ประกอบการในการยื่นขอ

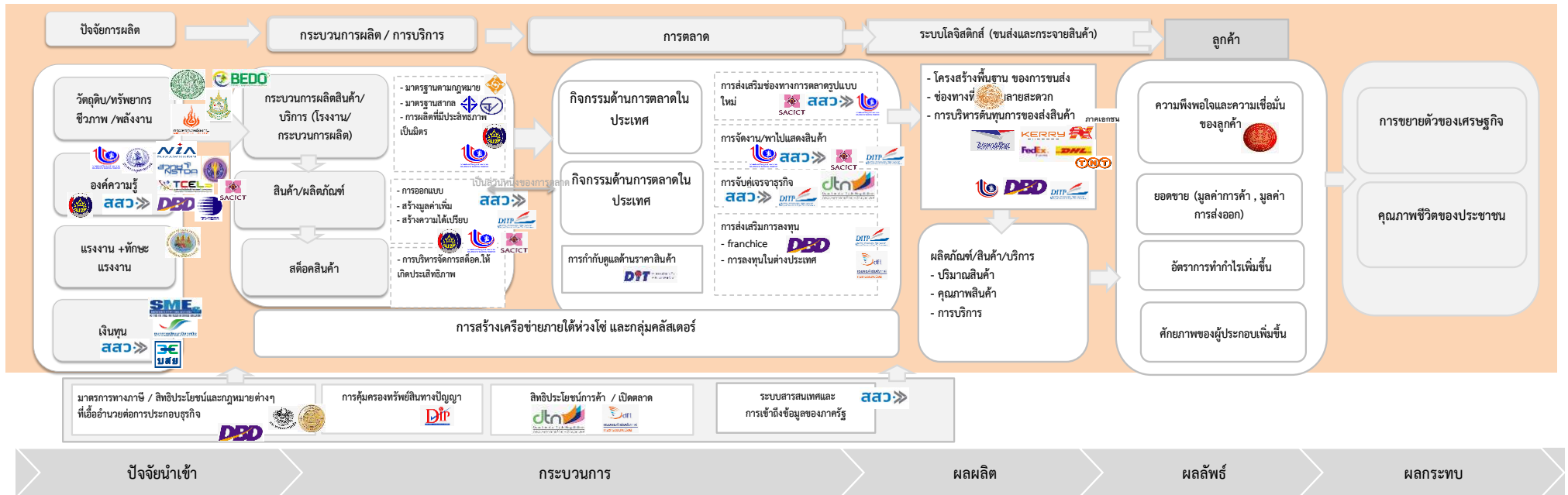
หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
				สิ้นเชื่อมกับสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น
20. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)	สปร.	56,800,000.00	☐ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการมุ่งเน้นการดำเนินเรื่องของการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีทักษะที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย และโครงการยังสอดคล้องยังยุทธศาสตร์ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สปร.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่จัดการองค์ความรู้ทุกสาขา โดยโครงการมุ่งเน้นการนำองค์ความรู้เผยแพร่แก่ผู้สูงอายุและคนก่อนวัยเกษียณ ด้วยการวิเคราะห์ความต้องการประกอบอาชีพและการพัฒนาทักษะทั้งฝั่งอุปทาน (กลุ่มผู้สูงอายุ) และฝั่งอุปสงค์ (ผู้ประกอบการที่สนใจใช้ประโยชน์จากทักษะของผู้สูงอายุ) เพื่อให้สามารถระบุสาขาอาชีพและทักษะที่เหมาะสมซึ่งเป้าหมายของการจ้างงานต่อไปได้ กิจกรรมโครงการที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้ประกอบการ นักเรียน นักศึกษา มาเข้าร่วมการอบรม และ workshop รวมทั้งการให้คำปรึกษาเชิงลึก การให้สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น Digital platform และฐานข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ และการทดสอบตลาด เป็นการสนับสนุนให้ผลงานหรือสินค้านวัตกรรมใหม่มีศักยภาพออกสู่ตลาดได้ และโครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ มีการขยายผลไปยังภูมิภาค โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการการสร้างสรรค์รุ่นใหม่ มีการขยายผลไปยังกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
21. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	พค.	115,645,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการส่วนใหญ่มุ่งเน้นการสร้างช่องทางตลาดออนไลน์ให้กับผู้ประกอบการไทย สร้างศูนย์กระจายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ให้ผู้ประกอบการไทย เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าจากผลิตภัณฑ์ชุมชนได้โดยสะดวก สร้างรายได้และเพิ่มมูลค่าให้ธุรกิจผลิตภัณฑ์ชุมชน และสนับสนุนการสร้างค่านิยมการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ การเพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP มุ่งเน้นพัฒนา

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
				ช่องทางการตลาดและรูปแบบการนำเสนอผลิตภัณฑ์ OTOP เชิงสร้างสรรค์ พัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชนมืออาชีพ เผยแพร่การยกระดับผลิตภัณฑ์และสร้างการรับรู้กระตุ้นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP
22. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	ทป.	8,892,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการพัฒนาต่อยอดศักยภาพผู้ประกอบการโดยบริการของศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (IP IDE Center) ที่หน่วยงานดำเนินการนั้น สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของหน่วยงาน ในเรื่องเสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะเห็นได้จากโครงการได้มีนำเอาบริการของหน่วยงานซึ่งประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ เพื่อยกระดับผู้ประกอบการ SME ให้เป็นผู้ประกอบการที่สามารถขับเคลื่อนธุรกิจด้วยนวัตกรรม เช่น บริการการสืบค้นและวิเคราะห์เทคโนโลยีจากฐานข้อมูลสิทธิบัตรทั่วโลก บริการให้คำปรึกษา วิเคราะห์ปัญหาเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการในการพัฒนาสินค้าและบริการ เป็นต้น นอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล ในเรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0 มีเป้าหมายเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพเป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและปัญญา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ ในเรื่องการพัฒนาระบบการค้าให้มีประสิทธิภาพ
23. กรมการค้าภายใน	คน.	15,770,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☒ โครงการกลางน้ำ ☒ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน เป็นการดำเนินการใน 2 กิจกรรม โครงการย่อย ได้แก่ โครงการหมู่บ้านทำมาค้าขาย เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องนับแต่ปี 2559 แต่เสนอขอรับการจัดสรรผ่านงบประมาณการฯ เป็นปีแรกในปี 2562 โดยโครงการสนับสนุนยุทธศาสตร์ประเทศในด้านการสร้างสังคมผู้ประกอบการ เพื่อการพัฒนาเป็นผู้ผลิตได้ขายเป็น การส่งเสริมตลาดออนไลน์ ตลอดจนการสร้างเสริมเข้มแข็งของผู้ประกอบการและเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อยกระดับรายได้และขับเคลื่อน

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
				<p>เศรษฐกิจฐานราก แต่อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่กรมการค้าภายในดำเนินการมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมการพัฒนาชุมชนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น ทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การส่งเสริมตลาดออนไลน์ ซึ่งที่ปรึกษามีความเห็นว่ากรมการค้าภายในควรมุ่งเน้นการพัฒนาส่งเสริมด้านการตลาด เช่น การต่อยอดการพัฒนาด้านการเชื่อมโยงตลาดให้กับวิสาหกิจชุมชนที่มีความต้องการหรือวิสาหกิจที่พัฒนาส่งต่อการพัฒนามาจากหน่วยงานอื่นๆ หรือการเพิ่มประสิทธิภาพการตลาดและตลาดในประเทศ หรือการเชื่อมโยงผู้ประกอบการสินค้าเกษตรกับผู้ประกอบการ SME ธุรกิจกลางน้ำ ทั้งการสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการค้า เช่น การกำกับดูแลด้านราคา การส่งเสริมติดป้ายแสดงสินค้าโดยเฉพาะตลาดออนไลน์ เป็นต้น สำหรับโครงการตลาดชุมชนเพื่อธุรกิจท้องถิ่น เป็นโครงการที่เป็นบทบาทของกรมการค้าภายใน สนับสนุนยุทธศาสตร์ประเทศในการเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง โดยการเพิ่มช่องทางการจำหน่าย แต่อย่างไรก็ตามพบว่า งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนกรมการค้าภายในจัดสรรไปยังจังหวัดละ 50,000 บาท ซึ่งรูปแบบการนำไปใช้ในการส่งเสริมตลาดต้องชมให้มีความน่าสนใจมากขึ้น แตกต่างกันในแต่ละจังหวัด เช่น การปรับปรุงป้ายชื่อตลาด การปรับภูมิทัศน์ เป็นต้น ซึ่งเมื่อเทียบกับเป้าหมายของโครงการที่รายได้ผู้ประกอบการตลาดต้องชมรวม 1,297.20 ล้านบาท จะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่ดำเนินการไม่สามารถส่งผล (Contribute) เป้าหมายดังกล่าวได้มากนัก</p>
24. สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	มว.	5,837,400.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	<p>โครงการส่วนใหญ่มุ่งเน้นการนำเอาความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านมาตรวิทยามาช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรม S-curve ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย</p>

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	บทบาทในการส่งเสริม SME	
25. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	สนช.	216,020,000.00	☒ โครงการต้นน้ำ ☐ โครงการกลางน้ำ ☐ โครงการปลายน้ำ ☐ โครงการสนับสนุน Ecosystem	โครงการส่วนใหญ่มุ่งเน้นเรื่องการสร้างเชื่อมโยงภาคเอกชน และภาครัฐ ในการสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมในประเทศไทย และสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรม ยกย่องผู้ประกอบการในประเทศไทยให้เป็นผู้ประกอบการที่เน้นนวัตกรรมมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมในเรื่องการให้ทุนในการนำงานวิจัยไปสู่ นวัตกรรม ที่สามารถสร้างมูลค่าได้

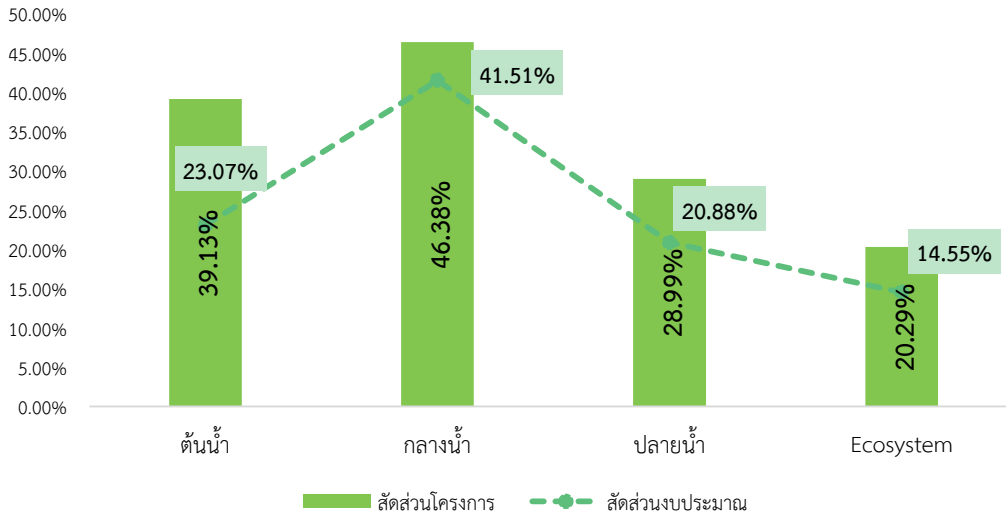

แผนภาพที่ 5.3 บทบาทของหน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการปี 2562 ต่อการสนับสนุน SME ในห่วงโซ่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

เมื่อพิจารณาห่วงโซ่การสนับสนุนผู้ประกอบการ พบว่าการส่งเสริมสนับสนุนในแต่ละช่วงมีประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

สัดส่วนโครงการต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ-Ecosystem

แผนภาพที่ 5.4 สัดส่วนโครงการและงบประมาณที่จัดสรรในห่วงโซ่ธุรกิจ

ต้นน้ำ : รูปแบบการดำเนินการประกอบด้วยการพัฒนาให้ความรู้กับผู้ประกอบการ คนในอาชีพหรือแรงงานเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ การส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการเชื่อมโยงกลุ่ม Startup ให้ได้พบกับนักลงทุน เป็นต้น สำหรับการส่งเสริมพัฒนาในระดับต้นน้ำที่หน่วยงานดำเนินการเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ กิจกรรมการอบรม โดยในปี 2562 มีหัวข้อทั้งการให้ความรู้ในการเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่เทคโนโลยี นวัตกรรม การสร้างความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าและการตลาด การให้ความรู้ด้านกฎหมาย การบริหารจัดการ โดยหัวข้อที่มีการอบรมให้ความรู้ส่วนใหญ่ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และ Digital ในการรองรับธุรกิจและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ การอบรมด้านธุรกิจพื้นฐานทั่วไป การอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการ การจัดทำแผนธุรกิจ การเงินและบัญชี เพื่อยกระดับความเป็นมืออาชีพให้กับผู้ประกอบการและกลุ่มวิสาหกิจ และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ การอบรมกลยุทธ์ด้านการตลาด โดยเฉพาะการตลาด e-commerce การให้ความรู้ด้านมาตรฐานต่างๆ การให้ความรู้กฎหมายธุรกิจ อาจไปร่วมเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการจัดงานมหกรรมต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการประเมินผลกิจกรรมที่เป็นลักษณะการอบรม พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำเนินการในลักษณะที่มีการฝึกปฏิบัติ และดำเนินการด้วยตนเอง รวมทั้งมีโครงการที่มีกิจกรรมต่อเนื่องในการพัฒนา เพื่อให้เกิดการใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับธุรกิจได้ ทั้งนี้ หากกิจกรรมการอบรมเป็นแบบต่อเนื่องหลายวัน มีการฝึกปฏิบัติหรือการดำเนินการอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย จะมีสัดส่วนการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหลักสูตรระยะสั้น 1 วัน และมีผู้ประกอบการเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้เลย เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้สนใจหรือไม่มีปัญหาหรือความต้องการตามหัวข้อการอบรมอย่างแท้จริง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการคัดเลือกผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ สามารถคัดกรองผู้ประกอบการที่มีความต้องการปรับปรุงแก้ไขปัญหาทางธุรกิจได้ตรงกับหัวข้อการ

อบรมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ จากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ผู้ประกอบการที่ได้เข้าร่วมการอบรมในปี 2562 หลายราย ยังไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับธุรกิจได้ ผู้ประกอบการหลายรายต้องชะลอการดำเนินธุรกิจหรือต้องปรับรูปแบบการดำเนินการ เพื่อประคองกิจการให้ผ่านพ้นวิกฤตต่อไป

จากการประเมิน มีข้อสังเกตว่า ยังไม่มีโครงการที่มีรูปแบบการส่งต่อผู้ประกอบการไปยังหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาต่ออย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในภาพรวมของการเชื่อมโยงการทำงานบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนนัก สำหรับกิจกรรมการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการให้ความเห็นว่าแม้แผนบูรณาการฯ จะไม่ได้มีกิจกรรมโครงการที่สนับสนุนแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการ แต่รัฐควรส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การผลักดันนโยบายการส่งเสริมการลงทุนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน หรือการสร้างช่องทางให้นักลงทุนกับผู้ประกอบการ Startup ได้พบกัน หรือการผ่อนคลายข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งหลายธุรกิจที่อาจมีผลกระทบกับประเทศรัฐอาจต้องเข้ามามีส่วนร่วมหรือประกันความเสี่ยงด้วย

กลางน้ำ : รูปแบบการดำเนินการส่วนใหญ่ เน้นการส่งเสริมและพัฒนาด้านผลิต ด้วยการใช้เทคโนโลยี การยกระดับการผลิตเข้าสู่มาตรฐาน การพัฒนาสินค้าและบริการ การรวมกลุ่มหรือการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ โดยรูปแบบการดำเนินการส่วนใหญ่ เป็นการส่งที่ปรึกษาไปให้คำปรึกษาเชิงลึก การบ่มเพาะผู้ประกอบการ โดยรูปแบบที่โครงการส่วนใหญ่ดำเนินการคือ การให้คำปรึกษาให้ความรู้ในเรื่องการผลิตและเทคโนโลยี รองลงมาเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนามาตรฐานการผลิต และการตลาด โดยมีการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา 265 รายการ เกิดผู้ประกอบการที่มีความเข้มแข็งมีศักยภาพออกสู่สากล (ขยายตลาดต่างประเทศได้ ขยายตลาดอื่นๆ ได้ สินค้าเดิมตลาดใหม่ สินค้าใหม่ตลาดเดิม) 359 ราย ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ 106,176 ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์การผลิตของปัจจัยการผลิต โดยต้นทุนการผลิตที่ลดลง 996,756,777.39 บาท ต้นทุนของเสียที่ลดลง 92,183,051.43 บาท เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการติดตามประเมินผลพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับธุรกิจได้ เช่น มีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายในองค์กร มีการพัฒนากระบวนการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น มีการต่อยอดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การขยายช่องทางการตลาด โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ ทำให้สามารถขยายฐานลูกค้าใหม่ หรือสามารถเพิ่มยอดขายได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่และสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการบางส่วนยังไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับธุรกิจได้ เนื่องจาก

- ผู้ประกอบการรายย่อยมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และแม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายหรือมาตรการสนับสนุนเงินทุนหรือสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ แต่ก็มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าถึงเงินทุนได้โดยง่าย
- ที่ปรึกษาเข้าไปให้คำแนะนำการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ เพื่อปรับใช้ในธุรกิจ แต่ผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าถึงเงินทุนได้ จึงทำให้ไม่สามารถลงทุนเพื่อนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาปรับใช้กับธุรกิจได้
- ที่ปรึกษาให้คำแนะนำที่ไม่สอดคล้องกับสถานะ และความเป็นไปได้ของธุรกิจ เช่น การพัฒนามาตรฐานการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นคำแนะนำที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการรายใหญ่ หรือมีเงินทุนในการดำเนินธุรกิจที่ค่อนข้างพร้อมในระดับหนึ่ง แต่ผู้ประกอบการรายย่อยหรือขนาดเล็กไม่สามารถนำคำแนะนำดังกล่าวมาปรับใช้ได้ หรือการลงทุนเพื่อพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการต้องมั่นใจว่าจะสามารถขายผลิตภัณฑ์

หรือสินค้าได้มากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติผู้ประกอบการยังไม่สามารถขยายตลาดได้ จึงทำให้ไม่ได้ดำเนินการต่อ เป็นต้น

- ผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ผู้ประกอบการหลายรายต้องชะลอการดำเนินธุรกิจหรือต้องปรับรูปแบบการดำเนินการ เพื่อประคองกิจการให้ผ่านพ้นวิกฤตต่อไป

ปลายน้ำ : รูปแบบการดำเนินการส่วนใหญ่ เป็นการจัดกิจกรรมด้านการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการยกระดับธุรกิจในการพัฒนาต่อยอด S-Curve การพัฒนาแบรนด์ออกสู่ระดับสากล โดยพบว่ากิจกรรมดังกล่าวจะเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ภายในเวลาอันสั้น เช่น การเกิดยอดขายจากการจำหน่ายหรือคำสั่งซื้อหลังการเข้าร่วมงาน เป็นต้น โดยมีจำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมสู่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 62,232 ราย มีผู้ได้รับการส่งเสริมแบรนด์ 129 แบรนด์

ทั้งนี้ จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการพบประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

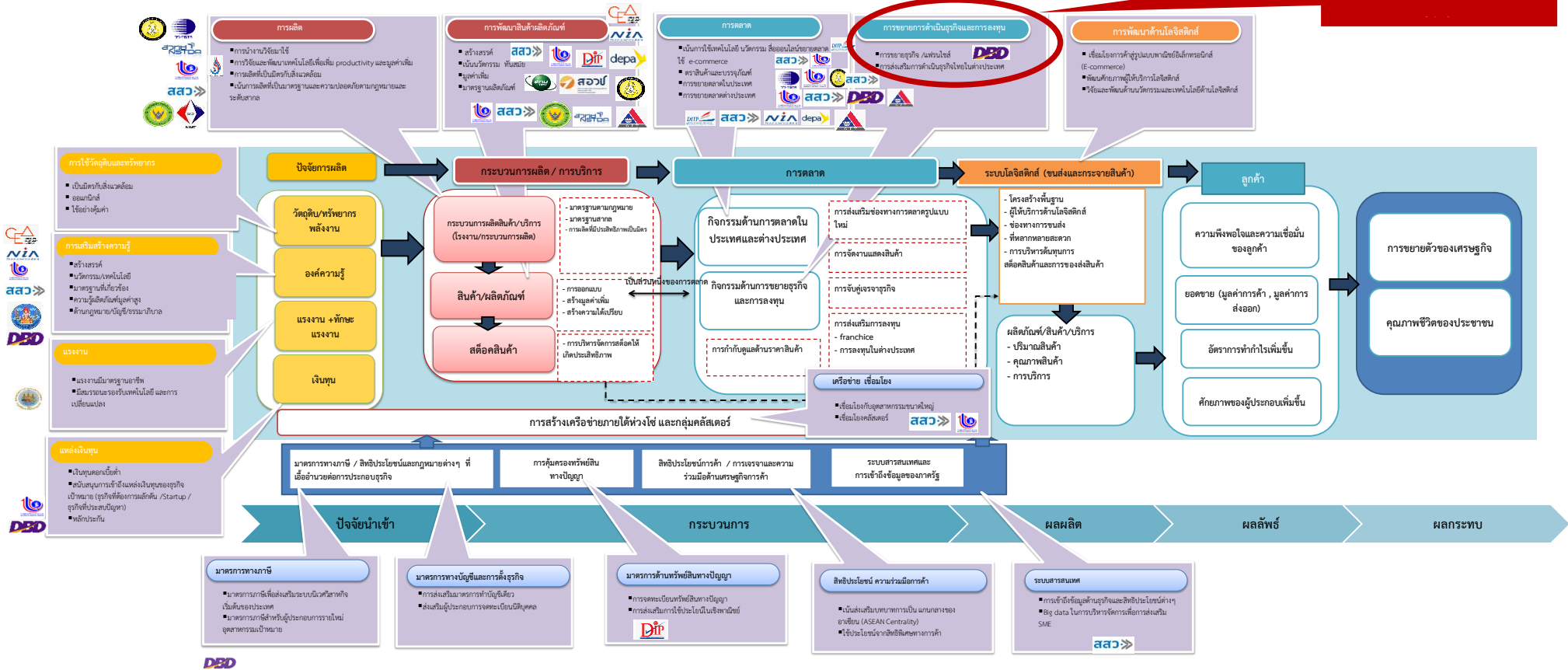
- โครงการที่เป็นการพัฒนาด้านนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ จะประสบความสำเร็จและพัฒนาต่อยอดได้เมื่อมีการส่งเสริมด้านการตลาดต่อเนื่อง โดยการนำสินค้าหรือผลงานนวัตกรรมต่างๆ ไปทดสอบตลาดหรือแสดงผลงาน จะทำให้ได้รับทราบความคิดเห็นของตลาด ซึ่งจะนำมาสู่การพัฒนาสินค้าได้สอดคล้องกับความต้องการตลาด ซึ่งอาจหมายถึงการนำกลับมาซึ่งการวิจัยและพัฒนาต่อเนื่อง

- ยังมีช่องว่าง (Gap) ในการสร้างความพร้อมให้กับผู้ประกอบการก่อนไปต่างประเทศ คลินิกให้คำปรึกษาด้านการส่งออก ขั้นตอนการตลาดการส่งออก มาตรฐานสินค้าต่างประเทศ การให้ความช่วยเหลือด้านสัญญากับต่างประเทศ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของบริษัทที่จะมาเป็นคู่ค้า เป็นต้น เนื่องจากที่ผ่านมามีผู้ประกอบการที่ได้รับความสนใจจากต่างประเทศหลายราย แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากความรู้ความเข้าใจยังไม่เพียงพอ ไม่ทราบว่าจะต้องไปปรึกษาหน่วยงานใด เพราะการส่งเสริมของกระทรวงพาณิชย์ก็จะเน้นกลุ่มที่มีความพร้อมแล้ว

❖ สรุปผลการประเมินความสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ และผลกระทบของแผนบูรณาการฯ ปี 2562 ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ประเทศ

การผลักดัน SME ให้ขยายธุรกิจและการลงทุนไปยังต่างประเทศยังเป็น Missing

ประเด็นยุทธศาสตร์ประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาแบ่งตามห่วงโซ่อุปทาน กลางน้ำ และปลายน้ำ การดำเนินธุรกิจ

❖ สรุปผลการประเมินความสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ และผลกระทบของแผนบูรณาการฯ ปี 2562 ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ประเทศ

จากการติดตามประเมินผล ตามแผนบูรณาการส่งเสริม SME ปี 2562 สามารถสรุปเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของประเทศ ดังนี้

ตารางที่ 5.3 ผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการส่งเสริม SME ปี 2562 ในประเด็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ประเทศ

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
1. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	122,940 ราย
2. จำนวนผู้ประกอบการรายใหม่/ในระยะเริ่มต้นธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนา (แผนส่งเสริม SME)	36,602 ราย
3. จำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้น (เป้าหมายร้อยละ 10) (แผนแม่บทฯ)	1,282 ราย
4. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่ระดับสากล (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	632 ราย/กิจการ
5. จำนวนผู้ประกอบการรายเล็กที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	11,299 ราย/กิจการ
6. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมสู่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ)	62,232 ราย
7. จำนวนบริษัทและนักศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพ (แผนการปฏิรูปฯ)	25,303 ราย/กิจการ
8. จำนวนผู้ได้รับการส่งเสริมแบรนด์ (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	129 แบรนด์
9. จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ)	265 รายการ
10. จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน (แผนส่งเสริม SME)	60 ราย
11. จำนวนผู้ประกอบการที่มีความเข้มแข็งมีศักยภาพออกสู่สากล (ขยายตลาดต่างประเทศได้ ขยายตลาดอื่นๆ ได้ สินค้าเดิมตลาดใหม่ สินค้าใหม่ตลาดเดิม) (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	359 ราย
12. จำนวนผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ (แผนส่งเสริม SME)	106,176 ผลิตภัณฑ์
13. รายได้จาก e-commerce platform (แผนการปฏิรูปฯ)	รายได้รวม 603,170,676 บาท ผู้ประกอบการที่ชำระเงิน ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ 2,587 ราย

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
14. รายได้ของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้น (แผนส่งเสริม SME)	10,922,056,833.14 บาท
15. การจ้างงานเพิ่มขึ้น (จำนวนและค่าใช้จ่ายการจ้างงาน)	11,356,465.00 บาท
16. ต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลง	86,351,133.88 บาท
17. มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น	1,854,251,944 บาท
18. ผลกระทบการผลิตของปัจจัยการผลิต (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	ต้นทุนการผลิตที่ลดลง 996,756,777.39 บาท ต้นทุนของเสียที่ลดลง 92,183,051.43 บาท
19. อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี)	267,450,186.08 บาท
20. มูลค่าทางเศรษฐกิจ	14,230,406,390.92 บาท
21. สัดส่วน GDP SME ต่อ GDP ประเทศ	0.052%
22. มูลค่า GDP ในส่วนที่เกิดจากโครงการ	3,787,627,918 บาท

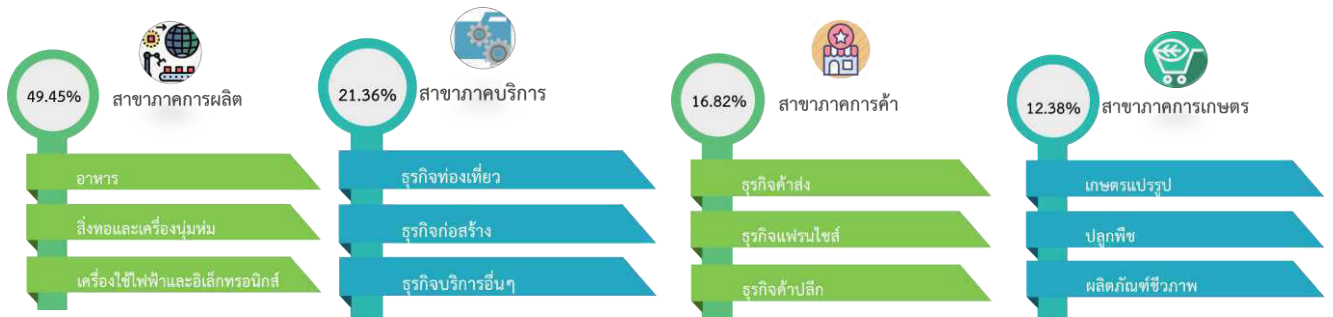

แผนภาพที่ 5.5 มูลค่าทางเศรษฐกิจจากการดำเนินงานแผนงานบูรณาการส่งเสริม SME ปี 2562

ทั้งนี้ ปี 2562 เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม 14,230,390.92 บาท จากงบประมาณที่ใช้ไปรวม 3,181,934,332.89 บาท หรือคิดเป็นความคุ้มค่าจากการใช้จ่ายงบประมาณคิดเป็น 4.47 เท่า โดยจะพบว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจลดลงจากปีที่ผ่านมาค่อนข้างมาก สาเหตุประการสำคัญ ได้แก่ การที่ผู้ประกอบการชะลอการลงทุน และการจ้างงาน เนื่องจากได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ที่ต้องการเก็บเงินไว้ ประกอบกับตลาดซบเซาต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปี 2562 จากสงครามการค้าที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และด้วยสถานการณ์ตลาดหยุดชะงักส่งผลให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดบางส่วนชะลอออกไปก่อน ผู้ประกอบการหันมา

ให้ความสำคัญกับการปรับต้นทุน ลดค่าใช้จ่าย ดังนั้น จะเห็นว่ามูลค่าที่เกิดจากการลดต้นทุนและของเสียจะกระทบลดลงจากปีที่ผ่านมาไม่มากนัก

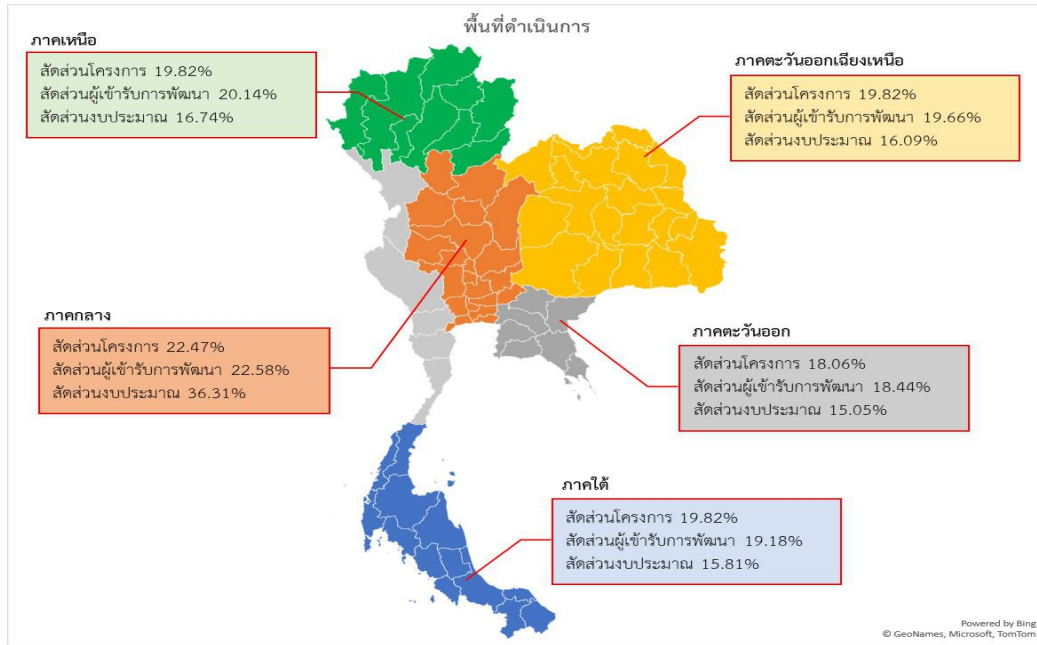
ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาสาขาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาพบว่าผู้ประกอบการ SME ที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาในสาขาต่างๆ ดังนี้

โดยในปี 2562 มีผู้ประกอบการสาขาภาคการผลิตเป็นสาขาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาผ่านแผนงานบูรณาการส่งเสริม SME สูงสุด มีสัดส่วนร้อยละ 49.45 โดยสาขาที่มีผู้ได้รับการพัฒนาสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่สาขาอาหาร รองลงมาเป็นสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาขาลำดับรองลงมาเป็นสาขาภาคบริการ มีผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมพัฒนาร้อยละ 21.36 โดยสาขาธุรกิจท่องเที่ยว เป็นสาขาที่มีผู้ได้รับการพัฒนาสูงสุดรองลงมาเป็นธุรกิจก่อสร้างและธุรกิจบริการอื่นๆ และลำดับถัดมาคือสาขาภาคการค้า ร้อยละ 16.82 มีธุรกิจค้าส่ง ได้รับการพัฒนาสูงสุด รองลงมาเป็นธุรกิจแฟรนไชส์ และธุรกิจค้าปลีกตามลำดับ และสาขาภาคการเกษตรเป็นสาขาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.38 โดยส่งเสริมพัฒนาสูงสุดในกลุ่มเกษตรแปรรูป ปลูกพืช และผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อมูล GDPsme กลับพบว่าสาขาที่มีสัดส่วนและผลต่อการขยายตัวของ GDPsme กลับเป็นสาขาภาคการค้าและบริการ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทบทวนเป้าหมาย รวมทั้งการมุ่งเน้นการพัฒนาส่งเสริมให้สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการส่งเสริมสนับสนุน

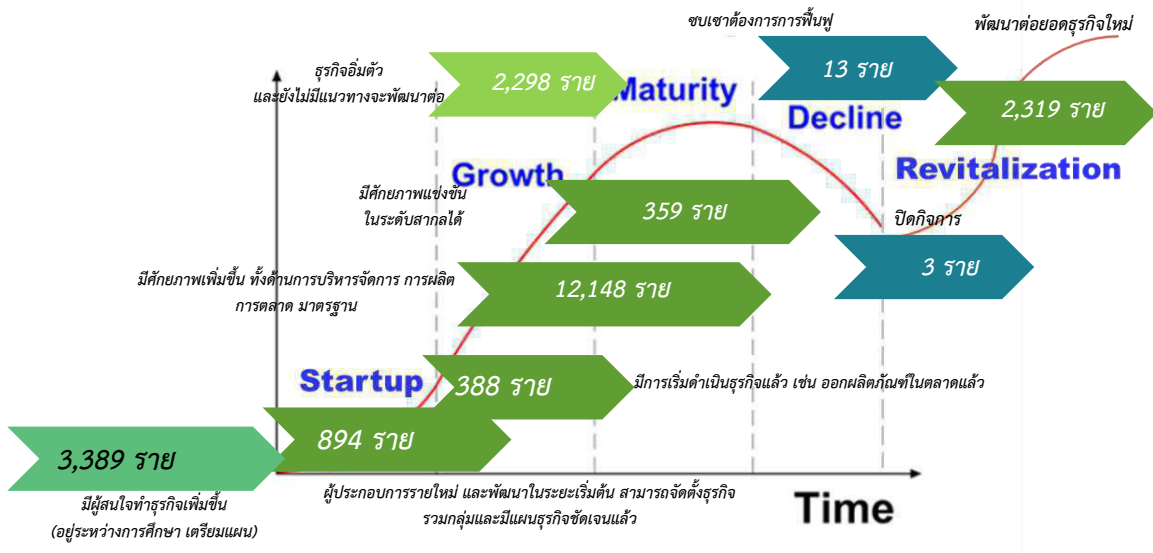
และเพื่อพิจารณาพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมในภูมิภาคพบว่าพื้นที่ภาคกลาง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นพื้นที่ที่มีผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาและใช้งบประมาณในการดำเนินการสูงสุด โดยโครงการที่จะกระจายไปยังภูมิภาคได้ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มีศูนย์หรือหน่วยงานในภูมิภาค

แผนภาพที่ 5.6 สัดส่วนโครงการและงบประมาณที่จัดสรรตามพื้นที่

จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ ในปี 2562 เพื่อพิจารณาการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการพบว่าสามารถยกระดับผู้ประกอบการในห่วงโซ่ธุรกิจธุรกิจได้ ดังนี้

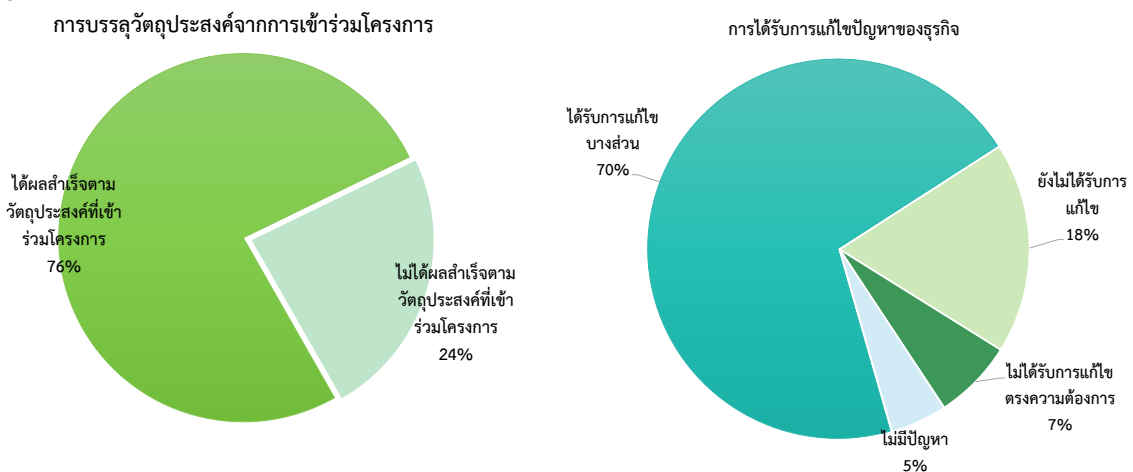

แผนภาพที่ 5.7 ผลการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมที่สะท้อน Life Cycle ของวิสาหกิจธุรกิจ

จากการประเมินผลและสุ่มเก็บข้อมูลผู้ประกอบการ คาดการณ์ผู้ได้รับการพัฒนาโดยรวมว่าสามารถสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้เกิดขึ้นได้ไม่น้อยกว่า 3,389 ราย ส่วนที่ยังไม่สามารถเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ได้เนื่องจากผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการบางส่วนมีแค่ความสนใจ แต่ยังมีข้อจำกัดในหลายด้านทั้งด้านเงินทุน ด้านความพร้อมและศักยภาพในการการตลาด สำหรับการผลักดันให้ผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้าสู่ระบบแล้วเป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพเพิ่มขึ้นโดยคาดการณ์ว่าจะเริ่มดำเนินการธุรกิจได้

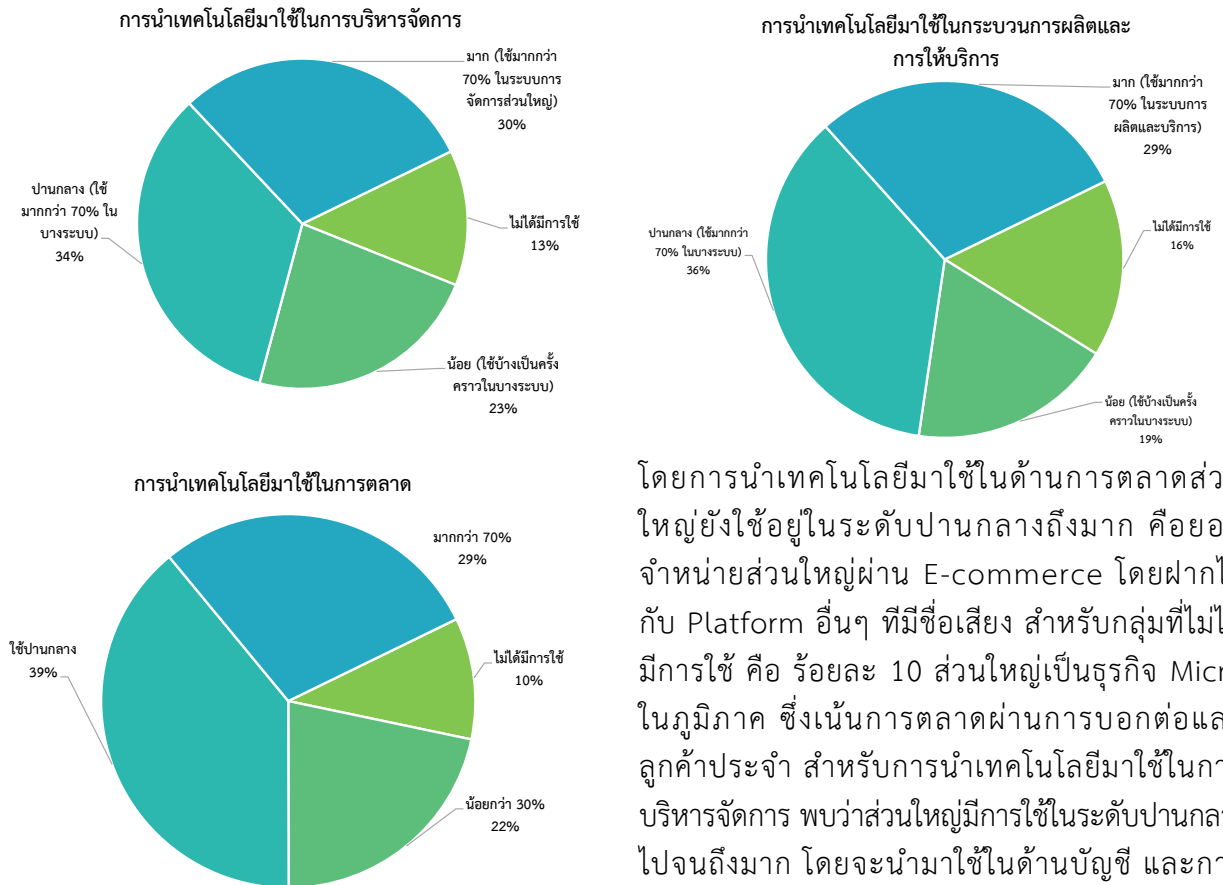
ไม่น้อยกว่า 894 ราย แต่โดยเฉพาะปัจจุบันมีการแข่งขันสูง ประกอบกับการได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งเป็นข้อจำกัดสำคัญ ที่ผู้ประกอบการรายใหม่ ที่ไม่มีพื้นฐาน หรือแม้กระทั่งมีพื้นฐานของการทำธุรกิจจากครอบครัวมาก่อนได้ชะลอการตัดสินใจลงทุนในธุรกิจแม้จะมีแผนการตลาดที่ชัดเจน และพบว่ามีการผลักดันผลิตภัณฑ์หรือบริการหรือธุรกิจออกสู่ตลาดแล้วไม่น้อยกว่า 388 ราย สำหรับกลุ่มที่อยู่ในระบบการพัฒนาอยู่แล้ว ได้รับการพัฒนาและสามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันได้ทั้งการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งการขยายฐานตลาดที่เกิดผลต่อธุรกิจเป็นรูปธรรมแล้วไม่น้อยกว่า 12,148 ราย สำหรับกลุ่มที่กำลังเข้าสู่การยกระดับศักยภาพสู่ระดับสากล สามารถผลักดันสู่ระดับสากลได้ไม่น้อยกว่า 359 ราย โดยยังพบข้อจำกัดในประเด็นปัญหาเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา คือผู้ประกอบการกลุ่มนี้ยังขาดความพร้อมทั้งด้านความรู้ ขาดเงินลงทุน ยังต้องการการสนับสนุนด้านการเตรียมความพร้อมด้านมาตรฐานและกระบวนการส่งออก และสำหรับกลุ่ม Decline หรือ Turnaround พบว่ามีรอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐและสถาบันการเงินอีกเป็นจำนวนมาก แต่ที่เกิดชบเซาหลังการพัฒนาจำนวน 13 ราย และพบว่าปิดกิจการไปแล้ว 3 ราย ในขณะที่กลุ่มผู้ประกอบการยังมีความต้องการเงินทุนและความรู้การพัฒนาสู่การปรับตัวของธุรกิจ นอกจากนี้ ในกลุ่มธุรกิจที่อึดตัวและต้องการต่อยอดธุรกิจพบว่าธุรกิจสามารถปรับตัวต่อยอดธุรกิจไปเองได้ 2,319 ราย โดยรูปแบบที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะผ่านเทคโนโลยีหรือตลาดใหม่ๆ

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ SME ที่ได้รับการสนับสนุนในโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ จำนวนกว่า 700 ราย พบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 76 ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยร้อยละ 70 ได้รับการพัฒนาแก้ไข้ปัญหาของธุรกิจบางส่วน ร้อยละ 18 ไม่ได้รับการแก้ไข้ปัญหาเลย และร้อยละ 7 ไม่ได้รับการแก้ไข้อย่างที่คาดหวัง

แผนภาพที่ 5.8 ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี

สำหรับความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี จากการติดตามประเมินผลพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ นำเทคโนโลยีมาใช้ในด้านการตลาด มีสัดส่วนผู้ใช้งานได้ระดับปานกลางถึงมากร้อยละ 68 รองลงมาเป็นการบริหารจัดการ มีสัดส่วนผู้ใช้งานได้ระดับปานกลางถึงมากร้อยละ 64 และด้านการผลิตและบริการ มีสัดส่วนผู้ใช้งานได้ระดับปานกลางถึงมากร้อยละ 60 ตามลำดับ ดังนี้

แผนภาพที่ 5.9 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

โดยมีการนำมาใช้ในการควบคุมมาตรฐานกระบวนการผลิต การลดการใช้แรงงาน อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เริ่มปรับตัวเข้าสู่เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น โดยพบว่าหน่วยงานภาครัฐและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัว

โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการด้านการตลาดส่วนใหญ่ยังใช้อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก คือยอดจำหน่ายส่วนใหญ่ผ่าน E-commerce โดยฝากไว้กับ Platform อื่นๆ ที่มีชื่อเสียง สำหรับกลุ่มที่ไม่ได้มีการใช้ คือ ร้อยละ 10 ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ Micro ในภูมิภาค ซึ่งเน้นการตลาดผ่านการบอกต่อและลูกค้าประจำ สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ พบว่าส่วนใหญ่มีการใช้ในระดับปานกลางไปจนถึงมาก โดยจะนำมาใช้ในด้านบัญชี และการจัดการสต็อก สำหรับด้านการผลิตและการให้บริการ ปัจจุบันได้มีการนำมาใช้อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

❖ ผลการส่งเสริมที่สามารถระบุอัตราการเติบโต ความอยู่รอด และความไม่ยั่งยืนของการประกอบการ

การประเมินผล การวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้พบข้อสังเกตในด้านของผลลัพธ์ ผลกระทบ ในระยะต่างๆ ซึ่งบ่งชี้ความสามารถในด้านการการเติบโต ความอยู่รอด และความยั่งยืนของการประกอบการ โดยมีประเด็นข้อสังเกตต่างๆ ดังนี้

■ การเติบโตของการประกอบการ

จากการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลพบว่า การส่งเสริมการทำธุรกิจของผู้ประกอบการ SME ก่อให้เกิดผลลัพธ์ด้านต่างๆ โดยผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจส่วนหนึ่งสามารถบ่งชี้ในรูปแบบของรายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตที่ลดลง จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่เพิ่มขึ้นหลังจากรับการสนับสนุนจากโครงการต่างๆ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้นำไปสู่กำไรที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ โดยอาจเกิดขึ้นในปีที่ทำการประเมินหรือหลังจากปีทำการประเมินไปแล้ว

สำหรับผู้ประกอบการบางส่วน ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจเหล่านี้อาจส่งผลต่อผลกระทบด้านอื่นๆ ต่อเนื่องซึ่งแสดงถึงการเติบโตในของธุรกิจ จึงมีการเพิ่มขยายการลงทุน การจ้างงาน เนื่องจากผู้ประกอบการมี

ความเห็นว่า ผลที่เกิดขึ้นสามารถสร้างการขยายตัวของธุรกิจได้ในระยะยาว มีความคุ้มค่าที่จะลงทุนเพิ่ม แม้ว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูงในขณะนี้ก็ตาม โดยมีความคาดหวังว่าผลที่ได้รับหลังจากนั้นคุ้มค่าต่อการลงทุนเพื่อขยายกิจการ

อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินในขณะนี้ ยังเป็นการประเมินระยะสั้น หากต้องการเห็นผลของการส่งเสริมในด้านการสร้างการเติบโตที่มีความชัดเจนอาจต้องใช้ระยะเวลาหลายปี โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจที่แสดงผลลัพธ์ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น อัตราการเติบโตของกำไร อัตราการเติบโตของรายได้ จำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น ผลตอบแทนจากการลงทุนและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ฯลฯ โดยจัดเก็บข้อมูลเป็นเวลานานในระยะหนึ่ง

■ ความอยู่รอด ความยั่งยืน ของการประกอบการ

ในด้านของความยั่งยืน ความอยู่รอดของการประกอบการ ซึ่งมีการประเมินคะแนนจากระดับความคาดหวังของผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการต่างๆ ในหัวข้อบ่งชี้ความยั่งยืนของการดำเนินการ โดยพิจารณาจากลักษณะการดำเนินโครงการที่บ่งชี้ว่าจะเกิดผลกับผู้ประกอบการต่อเนื่องยาวนานเพียงไร โดยแต่ละโครงการมีแนวโน้มที่จะสร้างผลที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการในลักษณะต่างกัน ขึ้นกับผลของโครงการที่ยังคงอยู่ หรือการพัฒนาต่อยอดขึ้นจากเดิม ดังนี้

1) โครงการที่มีความยั่งยืนต่ำ

แม้ผลของการส่งเสริมหรือพัฒนาผู้ประกอบการจะส่งผลลัพธ์ได้ในระยะแรก แต่ระยะหลังจากนั้น ไม่มีการสร้างผลลัพธ์อย่างต่อเนื่องขึ้นอีก ตัวอย่างเช่น โครงการที่มีการกระตุ้นการขายในระยะสั้น หรือมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในบางส่วน หากผู้ประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนนั้นไม่สามารถนำสิ่งที่ได้รับมาสร้างผลต่อเนื่อง หรือในบางกรณีที่สถานการณ์เปลี่ยนแปลง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะไม่มีการพัฒนาหรือเกิดผลสืบต่อไป

หรือโครงการที่เป็นลักษณะการส่งเสริมการขายในระยะสั้น การออกงานในลักษณะค้าปลีก การนำไปขายสินค้าต่อผู้บริโภคโดยตรงในงานมหกรรมต่างๆ งานมหกรรมการลดราคา แม้ว่าสามารถกระตุ้นการขายได้ระดับหนึ่ง แต่ผู้ประกอบการบางส่วนให้ความเห็นว่า หลังจากพ้นช่วงการลดราคาแล้ว มีผู้บริโภคจำนวนไม่มากที่ยังคงมีการสั่งซื้อต่อเนื่องหลังจากงานดังกล่าว เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีการแข่งขันสูง หากไม่มีการส่งเสริมการขายผู้บริโภคจะหันไปซื้อรายอื่นที่มีการส่งเสริมการขายอื่นๆ แทน หรือในบางกรณีมีการสั่งซื้อออนไลน์แต่เป็นการขายปลีกซึ่งมีมูลค่าไม่สูง มีกำไรน้อย ต้องหักค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีก เป็นต้น

ในบางกรณีหลังจากได้รับการส่งเสริมหรือการพัฒนาแล้ว สถานการณ์ปีต่อไปอาจมีการเปลี่ยนแปลงทำให้ผลที่เคยได้รับไม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การส่งเสริมให้ผู้ผลิตนำสินค้ามาเข้าสู่ระบบการค้าออนไลน์ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดีในช่วงปีแรก ต่อมาเมื่อมีการจัดโปรโมชั่นจากเจ้าของแพลตฟอร์ม เช่น การยกเว้นค่าส่ง ทำให้ผู้ประกอบการต้องรับค่าใช้จ่ายต้นทุนค่าจัดส่งเอง จึงพบว่าจากเดิมที่ได้รับกำไรน้อยอยู่แล้ว เมื่อมีโปรโมชั่นใหม่ทำให้ขาดทุน จึงยุติการขายในช่องทางออนไลน์

หรือในบางกรณี หากอยู่ในช่วงระยะเวลาของการดำเนินโครงการจะมีการมอบวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องจักรให้ แต่หลังจากที่ใช้วัสดุอุปกรณ์หมดแล้วต้องทำการซื้อเอง ผู้ประกอบการจึงพบว่าต้นทุนของสิ่งเหล่านั้นทำให้สินค้ามีราคาแพงขึ้นจึงไม่ได้ใช้ต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น บรรจุภัณฑ์ที่มีการออกแบบและจัดพิมพ์ส่งให้ใช้ฟรี หลังจากที่ใช้หมดไปแล้วจะต้องทำการผลิตเอง ผู้ประกอบการบางรายอาจไม่ได้ทำต่อเนื่องจากต้นทุนมีราคาสูงไม่คุ้มกับรายได้ที่เพิ่มมาเล็กน้อย

นอกจากนั้น ในบางกรณี หลังจากนำสิ่งที่ได้จากการสนับสนุนไปใช้งาน พบว่ายังไม่สามารถแข่งขันกับตลาดได้ เช่น การทำบรรจุภัณฑ์และฉลาก เมื่อนำมาใช้จริงพบว่าไม่สามารถดึงดูดให้มีผู้สนใจซื้อมากนัก จึงไม่ได้นำไปใช้ต่อ

2) โครงการที่มีความยั่งยืนปานกลาง

โครงการที่เกิดผลต่อเนื่องได้ในระยะเวลานานปานกลาง โดยทั่วไปเป็นโครงการที่สามารถสร้างผลลัพธ์ต่อเนื่องได้ภายหลังการดำเนินงาน และยังคงอยู่กับกิจการนั้นได้ระยะหนึ่ง ตัวอย่างเช่น ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตให้มีประสิทธิภาพ เช่น การอบรม ให้คำปรึกษาเชิงลึก เพื่อนำเทคโนโลยีมาลดของเสีย ลดพลังงาน วัสดุดิบ แรงงาน ฯลฯ หรือเพื่อการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ การนำนวัตกรรมหรืองานวิจัยมาใช้ ฯลฯ การพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐาน เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มาตรฐาน ISO ผลลัพธ์ที่ได้สามารถสร้างคุณค่าและความโดดเด่นจากคู่แข่ง ได้ยอมรับจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นคุณค่าที่ดำรงอยู่ได้ยาวนานขึ้น สร้างผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจให้เกิดในกิจการได้ต่อเนื่อง โดยผู้ประกอบการหลายรายคาดว่าจะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้ในระยะเวลานาน

นอกจากนั้น โครงการเกี่ยวกับการตลาด การขาย เช่น การออกงาน การจับคู่ทางธุรกิจ การสร้างช่องทางทางการตลาดใหม่ ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งสามารถสร้างผลต่อเนื่อง เช่น ได้คู่ค้ารายใหม่ที่สามารถทำธุรกิจต่อเนื่องเป็นคู่ค้ากันต่อไป หรือการมีช่องทางการขายใหม่ เช่น ช่องทางการส่งออกสินค้าซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สร้างรายได้และกำไรอย่างดีในอนาคตเป็นเวลานาน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้ประกอบการจะได้นำสิ่งที่ได้รับมาใช้ต่อเนื่องและสร้างผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ แต่หากขาดการพัฒนาสิ่งเหล่านี้ในระดับที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจไม่สามารถใช้เป็นข้อได้เปรียบทางธุรกิจอีกต่อไป ตัวอย่างเช่น กรณีที่คู่แข่งสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ในระดับที่ใกล้เคียงกันหรือสูงกว่า มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากกว่าในอนาคต หรือกรณีที่มีมาตรฐานที่ได้รับมีการหมดอายุลง หรือมีมาตรฐานเวอร์ชันใหม่ที่ได้รับความนิยมมากกว่า หรือกรณีของผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบเดิมในระยะเวลานานไปอาจมีความล้าสมัย หรือมีความอึดในตัวในตลาดแล้ว ฯลฯ รวมทั้งช่องทางการขายที่เคยขยายตัว สามารถสร้างกำไรอย่างต่อเนื่อง แต่จำเป็นต้องแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่นๆ ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการดำเนินงานทางธุรกิจของคู่ค้าต่างๆ ซึ่งมีความไม่แน่นอนในอนาคต

ดังนั้น การพัฒนาที่ได้รับนั้น หากไม่มีการรักษาคุณภาพที่ดีหรือไม่มีการต่อยอดเพิ่มเติม สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอาจทำให้ข้อได้เปรียบในการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นหลังการได้รับการพัฒนาลดลง ผู้ประกอบการทุกรายจึงควรคงมีทักษะและแนวคิด ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วย

3) โครงการที่มีความยั่งยืนสูง

สำหรับโครงการที่มีความยั่งยืนสูง พบว่ามีโครงการส่วนหนึ่งที่สร้างทุนทางปัญญาที่ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ต่อยอด ปรับเปลี่ยน ประยุกต์ได้เอง หรือการนำเอาทรัพยากรของท้องถิ่นที่มีอยู่เดิมมาสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในเชิงพาณิชย์ เช่น การใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติหรือทุนทางวัฒนธรรมมาพัฒนาในธุรกิจท่องเที่ยว หากพัฒนาได้ตรงความต้องการตลาดจะนำมาใช้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความแตกต่างที่ไม่มีใครเหมือน สร้างคุณค่าได้อย่างยั่งยืน สามารถสร้างสรรค์กิจกรรมที่ปรับไปตามสภาพแวดล้อมต่างๆ หากมีการคำนึงถึงการอนุรักษ์เพื่อเก็บรักษาไว้ในระยะยาว ตัวอย่างเช่น กลุ่มวิสาหกิจที่ใช้การท่องเที่ยววิถีพื้นบ้าน ซึ่งนำสินค้าและบริการที่เป็นจุดแข็งของชุมชนมาใช้โดยเป็นทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น สร้างความสำคัญของการสืบทอดอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างถาวร

นอกจากนั้น โครงการที่สร้างการรวมกลุ่มเพื่อทำการร่วมมือกันพัฒนาให้เกิดการคงอยู่และสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องในลักษณะของคลัสเตอร์ในพื้นที่ท่องเที่ยวานั้น จะมีแนวโน้มของความยั่งยืนมากกว่าโครงการที่ทำการส่งเสริม พัฒนาผู้ประกอบการเฉพาะรายใดรายหนึ่ง

การสร้างทักษะ ความรู้ ในลักษณะที่ผู้ประกอบการสามารถนำไปพัฒนาต่อได้เอง ทำให้ผลของการพัฒนานั้นไม่ได้หยุดอยู่เมื่อจบโครงการแล้วเท่านั้น ตัวอย่างเช่น การนำทุนทางวัฒนธรรม/เอกลักษณ์ของท้องถิ่น มาใช้ในการออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ หลังจากที่ยุติโครงการไปแล้ว ผู้ประกอบการหลายรายสามารถนำสิ่งที่ได้ออกแบบไว้ไปเป็นพื้นฐานในการพัฒนาต่อยอด ทำการประยุกต์ดัดแปลง ออกแบบเพิ่มเติมจากเดิม เกิดการพัฒนาได้โดยตนเองจากรากฐานที่ได้วางไว้แล้ว และหากเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการร่วมกันดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง มีการร่วมนำเสนอความคิด ร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์กับที่ปรึกษาขณะที่อยู่ในโครงการจะได้รับความรู้และการ ฝึกทักษะในการคิดพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างดี ทำให้สามารถสร้างงานการออกแบบ การวางแผนการตลาด การแก้กู่ระหว่างธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันในพื้นที่ ซึ่งมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องแม้หลังจบโครงการไปแล้ว

โครงการในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การทำให้ผู้ประกอบการได้ฝึกพัฒนาทักษะการคิด ทักษะการทำธุรกิจ ให้สามารถดำเนินการพัฒนาต่อยอดคิดค้นสินค้า วิธีการผลิต การบริการได้โดยตนเอง มีความรู้จักกลุ่มลูกค้าว่ามีความต้องการใด และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาธุรกิจ หรือมีการรวมตัวในการสร้างธุรกิจของชุมชนได้อย่างแข็งแกร่ง จะส่งผลต่อความยั่งยืนได้สูงเช่นกัน แม้หลังจากโครงการผ่านพ้นไปแล้ว เนื่องจากผู้ประกอบการเหล่านั้นจะสามารถปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาตนเองอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืนอย่างแท้จริงได้ อย่างไรก็ตาม ยังตัดสินใจไม่ได้แน่ชัดว่าในทางปฏิบัติผลจะเกิดขึ้นจริงและยั่งยืนจริง เนื่องจากขึ้นอยู่กับนำไปใช้ ทักษะการประยุกต์ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาและขึ้นกับตัวบุคคลว่าจะนำสิ่งที่ได้รับเป็นปฏิบัติหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งในด้านของความยั่งยืน เกี่ยวกับลักษณะทางประชากร โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านจากประชากรรุ่นเดิมที่เป็นผู้สูงอายุ ไปสู่รุ่นหลังที่จะทำการสานต่อธุรกิจ โดยในบางโครงการพบว่าสิ่งที่พัฒนาและส่งเสริมสามารถนำไปใช้ในธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง แต่หากพิจารณาในมุมมองของความยั่งยืนระยะยาวไกลจนถึงการสืบทอดกิจการไปสู่ผู้ประกอบการรุ่นหลัง พบว่า มีประเด็นปัญหาในเชิงประชากรบางพื้นที่ เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนบางแห่งผู้ดำเนินกิจการเป็นกลุ่มผู้สูงวัย มีทักษะฝีมือและประสบการณ์สูงในการสร้างผลิตภัณฑ์ ส่วนผู้สืบทอดรายใหม่เป็นวัยทำงาน ไม่ได้ทำกิจการนั้นเป็นหลักแต่ไปประกอบอาชีพอื่น เช่น รับจ้างทำงานที่กรุงเทพฯ หรืออยู่ในระหว่างการศึกษาคือ มาช่วยทำกิจการเมื่อมีเวลาว่างเท่านั้น จึงไม่มีการสืบทอดทักษะ ความรู้ ได้เชี่ยวชาญเหมือนผู้ที่ทำอยู่เดิม ดังนั้น หากผู้ประกอบการมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่อีกรุ่นหนึ่งอาจมีปัญหาด้านการสืบทอดองค์ความรู้ ทักษะ ซึ่งจะไม่เหมือนเดิม

วิสาหกิจชุมชนบางแห่งที่เห็นปัญหานี้ จึงขอรับการสนับสนุนในสิ่งที่คนรุ่นต่อไปสามารถนำไปใช้ทำการผลิตได้ง่ายขึ้น โดยไม่ต้องใช้การฝึกฝนทักษะจากรุ่นเดิม ตัวอย่างเช่น ในการผลิตขนมทองม้วน มีการเปลี่ยนอุปกรณ์จากเดิมที่เป็นเตาถ่านมาเป็นเครื่องจักรไฟฟ้าแทน เนื่องจากลูกหลานสามารถช่วยผลิตได้โดยไม่ต้องมีความชำนาญในการใช้เตาถ่านมาก่อน

ในกรณีของผู้ประกอบการชุมชนมีผู้สูงอายุมากและมีรุ่นลูกหลานมาสืบทอดน้อยราย อาจส่งเสริมให้เป็นการสร้างรายได้เสริม นำแนวคิด ความรู้ ของคนรุ่นใหม่มาผสมผสานกับการผลิตและการขายแบบเดิมให้มีความทันสมัยมากขึ้น การดัดแปลงเป็นกระบวนการผลิตหรือรูปแบบการผลิตที่ตรงตามความสนใจของคนรุ่นใหม่ การใช้เทคโนโลยีในด้านการผลิตและการตลาดมากขึ้น มีความรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ไปในแนวทางที่เหมาะสมในอนาคต

▪ **ข้อมูลทางสถิติในด้านการอยู่รอดและความยั่งยืนของธุรกิจ Early Stage ที่ได้รับการส่งเสริม**

โครงการต่างๆ ที่ได้รับการส่งเสริมส่วนใหญ่ยังไม่มีการติดตามและจัดเก็บข้อมูลในระยะยาว จึงยังไม่สามารถประเมินผลลัพธ์และผลกระทบในด้านความยั่งยืนได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม มีบาง

โครงการที่ได้มีการจัดเก็บข้อมูล หลังจากที่ได้ดำเนินโครงการไปแล้วในระยะหนึ่ง เพื่อประเมินว่าการสนับสนุนนั้นสร้างผลต่อเนื่องในระยะยาวเพียงใด โดยโครงการเหล่านี้เป็นการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการจัดตั้งกิจการ จึงต้องมีการประเมินติดตามว่าหลังจากที่มีการจัดตั้งธุรกิจในปีที่ดำเนินโครงการแล้วได้นำไปสู่การสร้างธุรกิจอย่างต่อเนื่องได้จริงเพียงใด โดยโครงการที่เกี่ยวข้องกับการบ่มเพาะศักยภาพให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ในกลุ่ม Early Stage บางโครงการได้มีติดตามการดำรงอยู่ของกิจการหลังจากที่ได้รับการสนับสนุนแล้วระยะหนึ่ง

ผลการสำรวจพบว่า กิจการบางส่วนไม่สามารถอยู่รอดได้ โดยเฉพาะกลุ่มสตาร์ทอัพ และกลุ่มนักศึกษาที่เพิ่งจบ เนื่องจากกลุ่มสตาร์ทอัพเป็นกลุ่มที่เริ่มต้นในการทำธุรกิจ จึงมีความไม่แน่นอนสูงที่จะพัฒนาขยายกิจการหรืออยู่รอดในช่วงการเปลี่ยนแปลงระยะต่างๆ หรือกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นกลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาไปไม่นาน อาจทำธุรกิจแบบทดลอง เป็นทางเลือกหนึ่งในการหารายได้ หากไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้จะหันไปทางเลือกอื่นเช่น เป็นพนักงานในองค์กรต่างๆ หรือมีการศึกษาต่อ เป็นต้น

สำหรับข้อมูลที่มีการติดตามและจัดเก็บเป็นรูปแบบทางสถิติที่สามารถนำมาเป็นกรณีตัวอย่าง ได้แก่ กรณีของกลุ่มผู้ประกอบการในโครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วประมาณ 5 ปี ได้มีการสำรวจจัดเก็บข้อมูลผลการสำรวจพบว่า มีอัตราการอยู่รอดในธุรกิจเดิมประมาณร้อยละ 75 แต่มีบางส่วนไม่ได้ดำเนินกิจการต่อประมาณร้อยละ 15 และมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินธุรกิจ ร้อยละ 10.42

ตารางที่ 5.4 อัตราการอยู่รอดของการดำเนินธุรกิจหลังได้รับการบ่มเพาะ

	จำนวน (ราย)	ร้อยละ (%)
จำนวนผู้ประกอบการที่อยู่รอดในธุรกิจเดิม	36	75.00
จำนวนผู้ประกอบการที่ไม่ได้ดำเนินกิจการต่อ	7	14.58
จำนวนผู้ประกอบการที่มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินธุรกิจ	5	10.42
จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการบ่มเพาะ	48	100.00

ส่วนด้านอาชีวศึกษา มีการจัดเก็บข้อมูลนักศึกษาที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าในช่วงแรกที่เกิดธุรกิจใหม่ผ่านไป 1 ปี ยังมีการทำธุรกิจอยู่ คิดเป็นร้อยละ 52.97 (จัดเป็นกลุ่มธุรกิจต่อเนื่อง) และหลังจากดำเนินการต่อเนื่องไป 2-3 ปี อัตราการอยู่รอดคิดเป็นร้อยละ 41.01 (จัดเป็นกลุ่มธุรกิจยั่งยืน)

ตารางที่ 5.5 จำนวนผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องหลังได้รับการบ่มเพาะ

	จำนวน (ราย)	ร้อยละ (%)
จำนวนผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจได้ต่อเนื่อง (ดำเนินธุรกิจใหม่ผ่านไป 1 ปี)	748	52.97
จำนวนผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน (ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องไป 2-3 ปี)	579	41.01
ไม่สามารถติดตามจัดเก็บข้อมูลได้	85	6.02
จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการบ่มเพาะ	1,412	100.00

สาเหตุที่ผู้ประกอบการใหม่ไม่ได้ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องมีหลายปัจจัย แต่ปัจจัยหลักคือ ส่วนหนึ่งมีการศึกษาต่อ เช่น จากระดับ ปวส. เป็นระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาตรี เป็นปริญญาโท บางส่วนได้

เปลี่ยนจากผู้ประกอบการมาเป็นพนักงานในองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน นอกจากนี้ยังคงทำธุรกิจอยู่แต่มีการปรับเปลี่ยนจากเดิม โดยอาจใช้พื้นความรู้ ทักษะจากกิจการเดิมมาประยุกต์ในกิจการใหม่

▪ **สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดและยั่งยืน**

กล่าวโดยสรุป ผลจากการสำรวจและวิเคราะห์พบว่า ผู้ประกอบการที่มีความสำเร็จในการสร้างธุรกิจและมีการเติบโตในระยะยาว สามารถอยู่รอดได้อย่างยั่งยืน มีคุณสมบัติต่างๆ ในด้านเหล่านี้

- การส่งเสริมเพื่อมุ่งหวังผลลัพธ์ในด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่องระยะยาวมากกว่าการทำกำไรในระยะสั้น มีแนวคิดในการพัฒนาและคาดการณ์ที่ตรงกับสถานการณ์ในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป
- การให้คุณค่าต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการหาความรู้ใหม่ การพัฒนาเทคนิคทักษะ ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตและการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อสร้างการแข่งขันที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
- สร้างการมีส่วนร่วม การร่วมมือของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การรวมกลุ่มวิสาหกิจต่างๆ การประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่นอยู่เสมอ สร้างพันธมิตรภาครัฐและภาคเอกชน สร้างความรู้สึกในการมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- สร้างนวัตกรรมที่มีคุณค่า ทั้งในด้านของการผลิต การตอบสนองความต้องการของลูกค้า สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและธุรกิจ
- ใช้ทรัพยากร ทุนทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างคุ้มค่า โดยพิจารณาว่าองค์กรหรือท้องถิ่นของตนมีทรัพยากรที่มีจุดเด่นในด้านใด นำทรัพยากรหรือทุนทางสังคมและเศรษฐกิจเหล่านั้น มาสร้างคุณค่าในเชิงพาณิชย์ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัว ไม่มีใครสามารถสร้างได้เหมือน ตัวอย่างเช่น การนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาใช้เป็นจุดขายในการท่องเที่ยว เป็นต้น

❖ **ผลการประเมินแผนงานบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562 ตามหลัก CIPP Model**

ที่ปรึกษากำหนดกรอบแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานปี 2562 โดยพิจารณาจาก

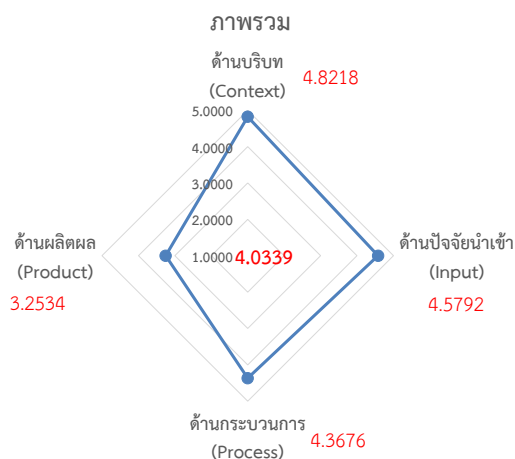
1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินในส่วนของการวางแผนก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหาและความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมและความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินการตามแผนงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย ตลอดจนการกำกับติดตามการทำงาน แก้ไขปัญหาอุปสรรค
4. การประเมินผลที่ได้รับจากโครงการ (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้รับในระดับต่างๆ โดยเน้นไปที่ระดับผลผลิต (Output) เทียบกับเป้าหมาย

การคิดคำนวณคะแนน จะเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเกณฑ์การให้คะแนนของทุกตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในรายโครงการ/กิจกรรมภายใต้กรอบการประเมินผลโครงการแล้วเสร็จ ที่ปรึกษาจะสรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักตามเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 4 ด้าน เพื่อสะท้อน “ระดับความสำเร็จของการดำเนินโครงการ” ทั้งในด้านบริบท หรือ ความเหมาะสมในการออกแบบโครงการ (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลที่ได้รับ (Product) โดยมีระบบการให้คะแนน และความหมายของผลการประเมิน ดังนี้

ความหมายของผลการประเมินระดับความสำเร็จของโครงการฯ	เทียบเท่ากับระดับคะแนน
ดีมาก	4.5000 - 5.0000
ดี	3.5000 - 4.4999
ปานกลาง	3.0000 - 3.4999
พอใช้	2.5000 - 2.9999
ควรปรับปรุง	ต่ำกว่า 2.5000

ทั้งนี้ จากการประเมินผลการดำเนินงานโครงการตามแผนงานบูรณาการฯ ปี 2562 พบว่ามีผลคะแนนอยู่ที่ระดับ 4.0399 หรือผลการประเมินอยู่ในระดับดี โดยด้านบริบทโครงการ (Context) มีผลคะแนนสูงสุดที่ระดับคะแนน 4.8218 หรือผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีผลคะแนนที่ระดับ 4.5792 อยู่ในระดับดีมาก ด้านกระบวนการ (Process) มีผลคะแนนที่ระดับ 4.3676 หรือผลการประเมินอยู่ในระดับดี และด้านผลิตภัณฑ์ (Product) มีผลคะแนนที่ระดับ 3.2534 หรือผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 5.10

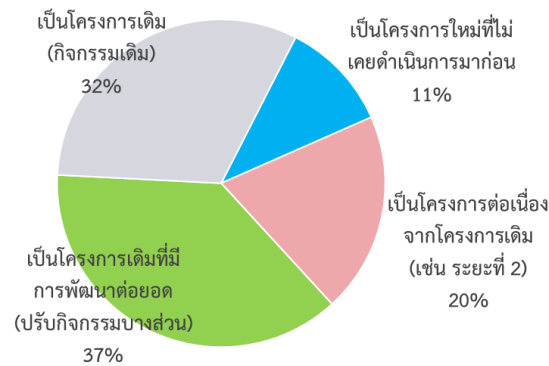
องค์ประกอบ การประเมินผล	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน
ด้านบริบทโครงการ (Context)	0.20	4.8218	ดีมาก
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	0.10	4.5792	ดีมาก
ด้านกระบวนการ (Process)	0.30	4.3676	ดี
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	0.40	3.2534	ปานกลาง

แผนภาพที่ 5.10 คะแนนการประเมินโครงการ ปี 2562

สำหรับรายละเอียดผลการประเมินในแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านบริบทโครงการ (Context) :

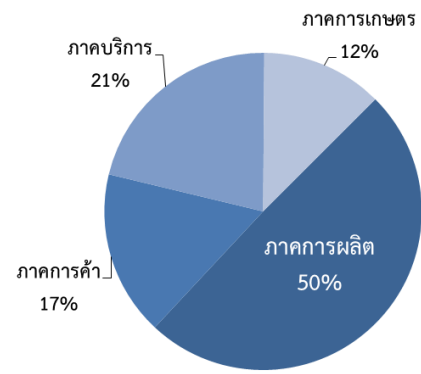
จากผลการประเมินด้านบริบทโครงการ (Context) มีผลการประเมินในระดับดีมาก ที่ระดับคะแนน 4.8218 โดยผลการประเมินพบว่าโครงการส่วนใหญ่มีเหตุผลและความจำเป็นในการดำเนินโครงการที่เหมาะสม วัตถุประสงค์โครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งที่ปรึกษาได้สรุปรายละเอียดผลการประเมินการวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงไว้แล้วในบทที่ 3 ผลการศึกษาวิเคราะห์แผนที่เกี่ยวข้อง

แผนภาพที่ 5.11 สัดส่วนลักษณะโครงการ

เมื่อพิจารณาโครงการที่สนับสนุนแผนงานโครงการตามแผนบูรณาการฯ ปี 2562 พบว่าโครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการเดิมที่มีการพัฒนาต่อยอด (ปรับกิจกรรมบางส่วน) คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมา เป็นโครงการเดิม (กิจกรรมเดิม) คิดเป็นร้อยละ 32 เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการเดิม (เช่น ระยะที่ 2) คิดเป็นร้อยละ 20 และเป็นโครงการใหม่ที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 11 ทั้งนี้ จากการติดตามประเมินผลโครงการ พบว่า โครงการที่เป็นโครงการเดิม หรือมีการพัฒนาต่อยอด/ปรับกิจกรรม หรือเป็นโครงการต่อเนื่อง หน่วยร่วมจะมีการจัดเก็บผลสำรวจความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ และนำผลสำรวจดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรม/โครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับโครงการที่เป็นโครงการใหม่ หน่วยร่วมจะมีการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการมากที่สุด

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของภาคธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม พบว่า ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการในปี 2562 ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในภาคการผลิต คิดเป็นร้อยละ 50 โดยสาขาการผลิตที่มีสัดส่วนผู้เข้าร่วมโครงการในปี 2562 สูงสุด ได้แก่ สาขาอาหาร สาขาส่งทองและเครื่องนุ่งห่ม สาขาเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาขายานยนต์และชิ้นส่วน และสาขาหัตถอุตสาหกรรม สำหรับภาคธุรกิจที่มีสัดส่วนผู้เข้าร่วมโครงการรองลงมา ได้แก่ ภาคบริการ คิดเป็นร้อยละ 21 โดยสาขาที่มีผู้เข้าร่วมสูงสุด ได้แก่ สาขาธุรกิจท่องเที่ยว สาขาธุรกิจก่อสร้าง สาขาธุรกิจที่พัก สาขาธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ และธุรกิจบริการอื่นๆ เช่น ธุรกิจบริการด้านบัญชี ธุรกิจบริการด้านช่าง เป็นต้น

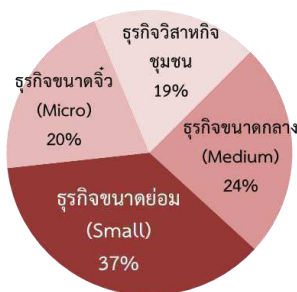

แผนภาพที่ 5.12 สัดส่วนของภาคธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม

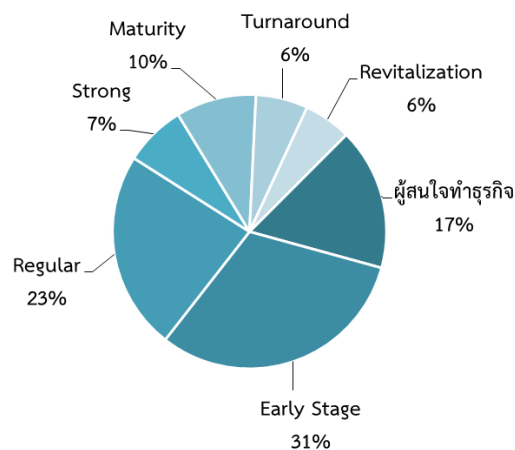
สำหรับภาคการค้า มีสัดส่วนผู้เข้าร่วมโครงการคิดเป็นร้อยละ 17 โดยสาขาที่มีผู้เข้าร่วมสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจค้าส่ง ธุรกิจแฟรนไชส์ และธุรกิจค้าปลีก และภาคการเกษตร มีสัดส่วนผู้เข้าร่วมโครงการคิดเป็นร้อยละ 12 โดยสาขาที่มีผู้เข้าร่วมสูงสุด ได้แก่ สาขาเกษตรแปรรูป การปลูกพืช สาขการผลิตภัณฑ์ชีวภาพ สาขาเกษตรอินทรีย์

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของขนาดธุรกิจ พบว่า ธุรกิจที่ได้รับการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดย่อม (Small) คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจขนาดกลาง (Medium) คิดเป็นร้อยละ 24 ธุรกิจขนาดเล็ก (Micro) คิดเป็นร้อยละ 20 และธุรกิจวิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 19 รายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 5.13

และเมื่อพิจารณาสถานะของธุรกิจ พบว่า ธุรกิจที่ได้รับการพัฒนาส่วนใหญ่อยู่ในระยะเริ่มต้น (Early Stage) คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจกลุ่มทั่วไป (Regular) คิดเป็นร้อยละ 23 ผู้สนใจทำธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 17 ธุรกิจที่อยู่ในระยะอิมตัว (Maturity) คิดเป็นร้อยละ 10 ธุรกิจที่มีศักยภาพ (Strong) คิดเป็นร้อยละ 7 และธุรกิจที่ประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจหรืออยู่ในช่วงขาลง (Turnaround) และธุรกิจที่อยู่ในช่วงการเติบโตขึ้นรอบใหม่ (Revitalization) มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6 รายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 5.14

แผนภาพที่ 5.13 สัดส่วนขนาดธุรกิจ

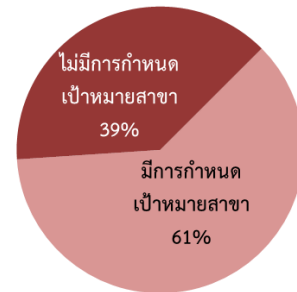
แผนภาพที่ 5.14 สัดส่วนสถานะธุรกิจ

ทั้งนี้ จากแผนภาพที่ 5.13 และ 5.14 เนื่องจากขนาดธุรกิจและสถานะธุรกิจมีความคาบเกี่ยวกัน ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาภายในแผนงานบูรณาการฯ ปี 2562 ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ที่อยู่ในระยะเริ่มต้นของการดำเนินธุรกิจ ซึ่งแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มนี้จะมุ่งเน้นการพัฒนาให้สามารถขยายธุรกิจให้เติบโตได้ การให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ การสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกระบวนการต้นน้ำในห่วงโซ่

สำหรับผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและความเข้มแข็งมากขึ้น หรือมีขนาดธุรกิจขนาดกลาง รูปแบบการสนับสนุนส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นที่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การปรับปรุงกระบวนการผลิต/การบริหารจัดการ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ การพัฒนาให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน ตลอดจนการขยายโอกาสทางการตลาด โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในระดับสากล และการขยายตลาดต่างประเทศ รูปแบบโครงการจึงมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการกลางน้ำและปลายน้ำในห่วงโซ่เป็นหลัก

สำหรับผู้ประกอบการที่ธุรกิจอยู่ในช่วงขาลง หรืออยู่ในช่วงของการเติบโตขึ้นรอบใหม่ รูปแบบการพัฒนาส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูกิจการ การสนับสนุนด้านเงินทุนและสินเชื่อ อย่างไรก็ตามจากการจัดเก็บข้อมูลพบว่า ที่ผ่านมายังไม่มีโครงการที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการกลุ่มนี้ชัดเจนมากนัก

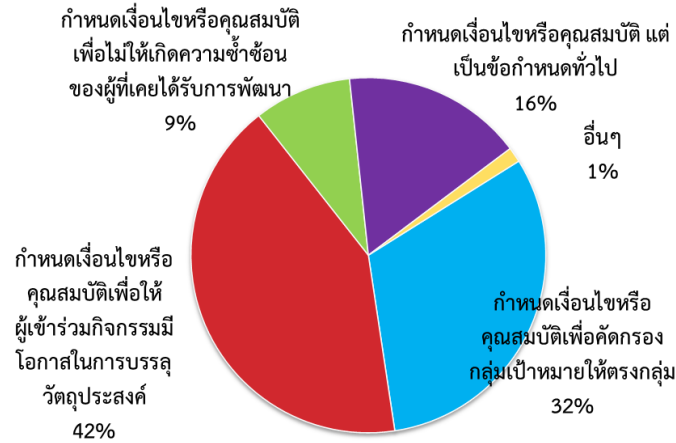
ในด้านการกำหนดเป้าหมายสาขาในการพัฒนา พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายสาขาในการดำเนินการอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 61 และสาขาที่มุ่งเน้นเป็นไปตามนโยบายหรือยุทธศาสตร์ประเทศ เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ กลุ่มอุตสาหกรรมศักยภาพที่ต้องปฏิรูป เป็นต้น โดยโครงการที่มีการกำหนดสาขา จะมีการกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการด้วย สำหรับโครงการที่ไม่ได้กำหนดเป้าหมายสาขาในการพัฒนา จะเป็นโครงการที่สนับสนุนผู้ประกอบการในทุกสาขา หรือในทุกภาคเศรษฐกิจ ไม่ได้มีการเจาะจงกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เนื้อหาในการพัฒนาจึงมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งในเรื่องของความรู้พื้นฐานด้านการประกอบธุรกิจ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ การส่งเสริมด้านการตลาด เป็นต้น

แผนภาพที่ 5.15 สัดส่วนหน่วยงานที่มีการกำหนดเป้าหมายสาขา

สำหรับในด้านความซ้ำซ้อนของโครงการ พบว่า โครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 52 อย่างไรก็ตาม โครงการอีกร้อยละ 48 มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ทั้งหน่วยงานที่อยู่ภายใต้แผนงานบูรณาการฯ และหน่วยงานที่อยู่นอกแผนงานบูรณาการฯ โดยกิจกรรมที่มีความซ้ำซ้อน เช่น การอบรมด้านการตลาดออนไลน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้ จากการประเมินผลพบว่าหน่วยงานบางหน่วยควรมุ่งเน้นเฉพาะเจาะจงในบางกลุ่มเป้าหมาย หรือบางกระบวนการที่เป็นภารกิจไม่ควรดำเนินการเปิดกว้างโดยทั่วไป หรือดำเนินการในทุกเรื่อง เช่น หากเป็นหน่วยงานที่มีการกิจด้านการตลาด ก็ควรมุ่งเน้นการพัฒนาด้านดังกล่าวโดยเฉพาะ ไม่ควรดำเนินโครงการที่เป็นลักษณะของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีหน่วยงานอื่นดำเนินการได้ดีอยู่แล้ว หรือหน่วยงานบางหน่วยควรมุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีหรือการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ไม่ควรเข้าไปดำเนินโครงการในลักษณะที่เป็นการส่งที่ปรึกษาเข้าไปให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต เป็นต้น

แผนภาพที่ 5.17 สัดส่วนโครงการที่มีกระบวนการคัดกรองผู้ประกอบการที่เข้าร่วม

นอกจากนี้ จากการติดตามและประเมินผล ทั้งจากความคิดเห็นของผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่หน่วยร่วมผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐยังไม่มีกระบวนการฐานข้อมูลผู้ประกอบการที่เป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทำให้ไม่สามารถคัดกรองได้ว่าผู้ประกอบการเคยได้รับการสนับสนุนหรือพัฒนาอย่างไรบ้าง ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้ผู้ได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการกลุ่มเดิมแล้วยังทำให้ขาดการส่งต่อเชื่อมโยงผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงานด้วย ดังนั้น ระบบฐานข้อมูลกลางจึงเป็น Ecosystem สำคัญที่หน่วยงานภาครัฐควรริเริ่มเร่งดำเนินการให้เกิดขึ้นโดยเร็ว รวมทั้งการมีระบบการลงทะเบียนที่จะเป็น Profile หรือสมุดพกของผู้ประกอบการ จะช่วยให้การส่งเสริมสามารถจัดโปรแกรมการส่งเสริมที่เหมาะสมได้

ในด้านของวิทยากร/ที่ปรึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีการคัดเลือกวิทยากรและที่ปรึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำที่สอดคล้อง ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ เช่น การปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ การพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการเห็นว่า แม้ว่าที่ปรึกษาจะมีความตั้งใจในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ แต่ที่ปรึกษาบางส่วนอาจไม่ได้มีความชำนาญในอุตสาหกรรมนั้นๆ โดยตรง เนื่องจากบางท่านเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎี แต่อาจยังไม่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำที่ผู้ประกอบการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

นอกจากนี้ จากการลงพื้นที่ พบว่า บางโครงการมีระเบียบการจัดจ้างที่กำหนดให้จัดจ้างที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ทำให้การคัดเลือกที่ปรึกษาในโครงการเป็นการคัดเลือกตามพื้นที่ มิได้คัดเลือกจากประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญของที่ปรึกษา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโครงการได้ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการเห็นว่าหากหน่วยงานภาครัฐสามารถสร้างความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ หรือที่ปรึกษาจากภาคเอกชน ซึ่งมีประสบการณ์ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้นๆ โดยตรง จะช่วยลดข้อจำกัดด้านความรู้ความเชี่ยวชาญของที่ปรึกษาในพื้นที่ได้

จะเห็นได้ว่า ตัวที่ปรึกษาเอง ถือเป็น Key Success Factor ที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จ ดังนั้น การคัดเลือกที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ จึงเป็นประเด็นที่หน่วยร่วมควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงการให้ความสำคัญกับการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของที่ปรึกษาให้เป็นไปตามขอบเขตงานที่กำหนด ซึ่งทำให้การดำเนินโครงการประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

ด้านกระบวนการ (Process) :

จากผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่ามีผลการประเมินในระดับดี ที่ระดับคะแนน 4.3676 โดยจากการติดตามประเมินผล พบว่าโครงการทั้งหมดสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยในปี 2562 มีเพียงโครงการเดียวเท่านั้นที่ได้มีการดำเนินการ ได้แก่ โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ (สสว.) เนื่องจากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ส่งหนังสือ เรื่อง ขอร้องรับการร่วมดำเนินโครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ ปีงบประมาณ 2562

ในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่สามารถบริหารจัดการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า โครงการที่เป็นการให้คำปรึกษาเชิงลึก หากผู้ประกอบการเกิดความไม่พร้อมในการให้ที่ปรึกษาลงไปให้คำปรึกษาแนะนำ สถานประกอบการ อาจส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการดำเนินการและการปิดโครงการ นอกจากนี้ พบว่าบางโครงการที่เริ่มดำเนินการล่าช้า แม้การดำเนินการจะเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ แต่ความล่าช้าดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาผู้ประกอบการ ซึ่งอาจส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ

อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการดำเนินการ โครงการทั้งหมดมีการกำกับ ติดตามความก้าวหน้าโครงการให้เป็นไปตามแผน และส่วนใหญ่มีการกำกับติดตามโครงการอย่างเป็นระบบและอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเป็นรายไตรมาส และบางหน่วยงานมีการกำกับติดตามโครงการรายเดือน ทำให้ในภาพรวมการดำเนินงาน สามารถผลักดันให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้ และกรณีที่เกิดปัญหาอุปสรรคในระหว่างการดำเนินโครงการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการสามารถที่จะแก้ไขปัญหาหรือปรับรูปแบบกิจกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด

สำหรับประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณ ในภาพรวมมีการใช้จ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,181.93 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 95.60 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งหมด สำหรับรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณและงบประมาณคงเหลือในแต่ละแนวทาง ได้นำเสนอแล้วในตารางที่ 5.1 และแผนภาพที่ 5.2

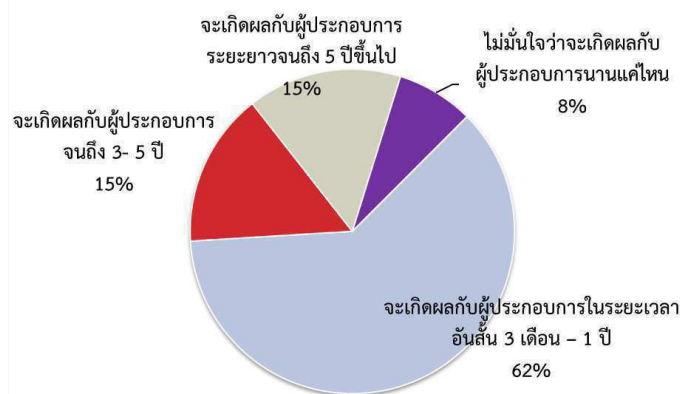
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) :

จากผลการประเมินด้านผลิตภัณฑ์ (Product) พบว่ามีผลการประเมินในระดับปานกลาง ที่ระดับคะแนน 3.2534 จากการติดตามประเมินผล พบว่าผลผลิตที่รายงานกับผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงหลังจากติดตามไม่สอดคล้องกัน นอกจากนี้พบว่าที่ทำการกำหนดเป้าหมายผลผลิตตั้งต้น กับที่หน่วยงานรายงานมีวิธีการจัดเก็บไม่สอดคล้องกัน โดยผลผลิตบางรายการไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลจริง เป็นเพียงการประมาณการ หรือมีการเปลี่ยนวิธีการนับผลผลิต และพบว่าบางหน่วยงานมีการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ไม่ชัดเจนต่อวิธีการในการพิจารณาหรือการวัดผล รวมทั้งตัวชี้วัดผลลัพธ์ไม่ได้ถูกกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม จากการรวบรวมข้อมูลจากการติดตามประเมินผล และสุ่มเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ สามารถประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นโดยรวมของการดำเนินการตามแผนบูรณาการปี 2562 รวมทั้งสิ้น 14,230.41 ล้านบาท รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนบูรณาการปี 2562

	ผลที่ได้รับ (บาท)
รายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)	10,922,056,833.14
ต้นทุนการผลิตที่ลดลง (บาท/ปี)	996,756,777.39
ต้นทุนของเสียที่ลดลง (บาท/ปี)	92,183,051.43
มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)	267,450,186.08
มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)	1,854,251,944.00
ต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลง (บาท/ปี)	86,351,133.88
มูลค่าการจ้างงาน (บาท/ปี)	11,356,465.00
มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	14,230,406,390.92
ความคุ้มค่า	4.47

จากข้อมูลมูลค่าเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนบูรณาการปี 2562 มูลค่า 14,230.41 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 ซึ่งมูลค่าเศรษฐกิจอยู่ที่ 24,294.07 ล้านบาท หรือลดลง 10,063.66 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.42 เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ผู้ประกอบการที่ได้เข้ารับการพัฒนาในปี 2562 หลายรายยังไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับธุรกิจได้ ผู้ประกอบการหลายรายต้องชะลอการดำเนินธุรกิจหรือต้องปรับรูปแบบการดำเนินการ เพื่อประคองกิจการให้ผ่านพ้นวิกฤตไปก่อน นอกจากนี้ จากการติดตามประเมินผล พบว่า โครงการส่วนใหญ่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการในระยะเวลานับสิ้น 3 เดือน – 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 62 โดยเฉพาะโครงการที่เป็นลักษณะของการอบรม หัวข้อและเนื้อหาการอบรมส่วนใหญ่เป็นหัวข้อพื้นฐานด้านธุรกิจ ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้อยู่แล้ว และโครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะสั้น ซึ่งอาจยังไม่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ได้ตามที่คาดหวัง หรือต้องมีการดำเนินการต่อเนื่องหลังจากจบโครงการไปแล้ว จึงจะเห็นผลลัพธ์ได้ชัดเจนขึ้น หรือโครงการที่เป็นลักษณะการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ ผู้ประกอบการต้องนำผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ไปทดสอบตลาดก่อน เป็นต้น สำหรับโครงการที่สามารถจะก่อให้เกิดผลกับผู้ประกอบการระยะยาวได้ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เป็นหลักสูตรต่อเนื่อง มีการฝึกปฏิบัติหรือการดำเนินการอื่นๆ ควบคู่ไปกับการอบรมให้ความรู้ หรือเป็นโครงการที่เป็นการให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกที่เข้าไปพัฒนากระบวนการผลิตโดยตรง เช่น การลดต้นทุนการลดของเสีย เป็นต้นโครงการเหล่านี้จะก่อให้เกิดผลกระทบที่ยั่งยืนมากกว่า ทั้งนี้ หากหน่วยร่วมมีการติดตามผลลัพธ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะทำให้มีข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แผนภาพที่ 5.18 สัดส่วนโครงการที่เกิดผลต่อผู้ประกอบการ

■ การวิเคราะห์ผลกระทบเศรษฐกิจมหภาค

เครื่องมือที่จะนำมาใช้วิเคราะห์และประเมินผลที่เกิดจากโครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562 คือ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย (ตาราง IO) ซึ่งจัดทำขึ้นโดยสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยแบ่งสาขาการผลิต (Sector) ออกเป็น 180 สาขาการผลิต โครงสร้างของตาราง IO แสดงการหมุนเวียน (flow) ของสินค้าและบริการระหว่างสาขาการผลิตต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น จึงสามารถใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตในการวิเคราะห์โครงสร้างการผลิตสินค้าประเภทต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจ เพื่อให้ทราบถึงความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวมที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสาขาใดสาขาหนึ่ง

การประเมินผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562 ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบด้วยผลประโยชน์ทางตรงกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ เช่น ทำให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีกำไรเพิ่มขึ้น มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางอ้อมกับผู้ประกอบการรายอื่นในระบบเศรษฐกิจ กล่าวคือ เมื่อกิจการของผู้เข้าร่วมโครงการขยายตัว ก็จะทำให้อุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำที่เกี่ยวข้องมีการขยายตัวตามไปด้วย การวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงระหว่างสาขาเศรษฐกิจต่างๆ สามารถคำนวณได้จากตัวคูณตาราง IO

เนื้อหาในส่วนนี้จะกล่าวถึงการแบ่งสาขาการผลิตและโครงสร้างของตาราง IO ที่ใช้ในการวิเคราะห์วิธีการคำนวณตัวคูณ IO การวัดผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อประเมินว่าการดำเนินโครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562 จะทำให้มูลค่าผลผลิตของประเทศเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่าไร

1. การแบ่งสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต พ.ศ. 2558 (ตาราง IO) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีการแบ่งสาขาการผลิตในระบบเศรษฐกิจออกเป็น 180 สาขา ครอบคลุมตั้งแต่ภาคการเกษตร เหมือนแร่ อุตสาหกรรมการผลิต และการบริการต่างๆ ในที่นี้จะทำการยุบรวมสาขาการผลิตจำนวน 180 สาขา เพื่อย่อขนาดตาราง IO ให้เหลือจำนวน 56 สาขา เพื่อให้ได้รายชื่อสาขาการผลิตที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ซึ่งสามารถจับคู่กับรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตขนาด 180 สาขาได้ตามที่แสดงในตารางที่ 5.7

ตาราง IO ขนาด 56 สาขาที่สร้างขึ้นครอบคลุมภาคการเกษตร (สาขา 1 ถึง 3) เหมือนแร่ (สาขา 4) ภาคอุตสาหกรรมจำนวน 29 สาขาตั้งแต่การผลิตอาหารไปจนถึงอัญมณีและเครื่องประดับ และอุตสาหกรรมอื่นๆ (สาขา 5 จนถึง 33) และสุดท้ายคือภาคบริการจำนวน 23 สาขา (สาขา 34 จนถึง 56) โดยที่คอลัมน์สุดท้ายในตารางที่ 5.7 แสดงสัดส่วนมูลค่าผลผลิตของแต่ละสาขา เมื่อพิจารณาจากค่าสัดส่วนผลผลิตแล้วพบว่าสาขาที่มีขนาดใหญ่ที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วน การค้าส่ง กิจการสาธารณูปโภค และอุตสาหกรรมอาหาร โดยมีสัดส่วนร้อยละ 9.62 6.07 5.50 5.26 และ 4.93 ตามลำดับ โดยตาราง IO จะแสดงความเชื่อมโยงกันระหว่างสาขาการผลิตเหล่านี้ทั้งในด้านความต้องการใช้สินค้าและบริการในการผลิต และการกระจายของสินค้าและบริการ

ตารางที่ 5.7 รายชื่อสาขาเศรษฐกิจในตารางปัจจัยการผลิตจำนวน 56 สาขา

สาขา	รหัส IO 180	ความหมาย	สัดส่วนมูลค่าผลผลิต (%)
1	001-017 , 024-027	การปลูกพืช	4.05
2	018-023	การเลี้ยงสัตว์	1.05
3	028-029	การประมง	0.59
4	030-041	เหมืองแร่	1.77
5	042 , 044 , 047-058 , 60	อาหาร	4.93
6	043	ปศุสัตว์แช่เย็นและแช่แข็ง	0.25
7	045	ผักและผลไม้กระป๋อง	0.35
8	046	ปลากระป๋องและอาหารทะเลกระป๋อง	0.62
9	059 , 064	เครื่องดื่ม	0.63
10	061	อาหารสัตว์	0.17
11	062-063	สุราและเบียร์	1.22
12	065-066	ยาสูบ	0.28
13	067-074	สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	2.11
14	075-077	เครื่องหนังและรองเท้า	0.27
15	078-080	เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และเครื่องเรือนไม้	0.55
16	081 - 082	ผลิตภัณฑ์กระดาษ	0.51
17	083	สิ่งพิมพ์	0.30
18	084, 086-087, 089, 091-092	เคมีภัณฑ์	2.62
19	085	ปุ๋ย	0.15
20	088	ยาสมุนไพร	0.36
21	090	เครื่องสำอางค์	0.10
22	093-094	ปิโตรเลียม	3.79
23	095-097	ผลิตภัณฑ์ยาง	1.12
24	098	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	1.21
25	099-100	แก้วและเซรามิก	0.57
26	101-104	อโลหะ	0.87
27	105-111	เหล็กและโลหะการ	2.15
28	112-115	เครื่องจักรกล	1.49
29	116-122	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	9.12
30	123-124 , 128	การผลิตยานยนต์อื่นๆ	0.36

สาขา	รหัส IO 180	ความหมาย	สัดส่วนมูลค่าผลผลิต (%)
31	125-127	ยานยนต์และชิ้นส่วน	6.07
32	129-131 , 133-134	อุตสาหกรรมอื่นๆ	1.12
33	132	อัญมณีและเครื่องประดับ	2.09
34	135-137	สาธารณูปโภค	5.26
35	138-139	การก่อสร้าง	1.99
36	140-144	การก่อสร้างสาธารณูปโภค	1.56
37	145	ค้าส่ง	5.50
38	146	ค้าปลีก	4.33
39	147	ธุรกิจร้านอาหาร	2.73
40	148	ธุรกิจที่พักแรม	1.96
41	149-158	ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์	4.69
42	159	โทรคมนาคม	1.15
43	160-162	สถาบันการเงินและการประกันภัย	4.07
44	163	บริการอสังหาริมทรัพย์	1.57
45	164	บริการด้านธุรกิจ	2.16
46	165-166	การบริหารราชการ	2.66
47	167-168	ธุรกิจการศึกษาและการวิจัย	2.63
48	169	ธุรกิจการแพทย์	1.60
49	170-171	สถาบันธุรกิจ	0.37
50	172-173	การผลิตและจัดจำหน่ายภาพยนตร์	0.10
51	174	วิทยุและโทรทัศน์	0.41
52	175	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์	0.00
53	176	ธุรกิจกีฬาและนันทนาการ	0.39
54	177	ธุรกิจซ่อมบำรุง	0.68
55	178	การบริการส่วนบุคคล	0.66
56	179-180	การบริการอื่นๆ	0.68

2. โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตและการคำนวณตัวคูณ (IO multiplier)

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ตาราง IO) แสดงข้อมูลว่าการผลิตสินค้าและบริการของสาขาการผลิตหนึ่งๆ จะต้องใช้ผลผลิตของสาขาการผลิตใดมาใช้เป็นปัจจัยการผลิต (intermediate inputs) เป็นมูลค่าเท่าใดและต้องจ่ายเป็นค่าปัจจัยการผลิตขั้นต้น (primary inputs) ในรูปของค่าตอบแทนบริการของแรงงานและทุน ซึ่งเรียกว่า มูลค่าเพิ่มเป็นมูลค่าเท่าใด ในขณะที่เดียวกันก็จะบอกให้ทราบว่า ผลผลิตของสาขาการผลิตหนึ่งๆ ได้ถูกจำหน่ายเพื่อนำไปใช้ในการผลิตในสาขาการผลิตใดบ้างเป็นมูลค่าเท่าใด

โครงสร้างของตาราง IO ขนาด 56 สาขาที่ใช้ในการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 5.8 โดยที่ X_{ij} สำหรับ $i, j = 1, 2, \dots, 56$ แสดงมูลค่าสินค้าของสาขาการผลิต i ที่ใช้เป็นปัจจัยขั้นกลางในสาขาการผลิต j และในขณะที่ V_j สำหรับ $j = 1, 2, \dots, 56$ คือมูลค่าเพิ่มในสาขาการผลิต j โดยที่มูลค่าเพิ่มประกอบด้วย ค่าจ้างแรงงาน ค่าตอบแทนการผลิต ค่าเสื่อมราคา และภาษีทางอ้อมสุทธิ ดังนั้นผลรวมตามแนวตั้งในแต่ละคอลัมน์เท่ากับต้นทุนการผลิตของแต่ละสาขาการผลิต ในขณะที่ F_i คือมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายต่อสินค้าและบริการของสาขาการผลิต i โดยที่อุปสงค์ขั้นสุดท้ายประกอบด้วย การบริโภคของครัวเรือน การบริโภคของรัฐบาล การสะสมทุน การส่งออกสุทธิ และการเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือ เมื่อรวมตามแนวนอนของแต่ละแถวจะได้มูลค่าผลผลิตของแต่ละสาขาการผลิต ภายใต้โครงสร้างของตาราง IO มีข้อกำหนดว่ามูลค่าผลผลิตของแต่ละสาขาจะต้องเท่ากับต้นทุนการผลิต หรือผลรวมตามแนวนอนในแต่ละแถวจะต้องเท่ากับผลรวมตามแนวตั้งในคอลัมน์ที่ตรงกัน

ตารางที่ 5.8 โครงสร้างของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (IO table)

	ความต้องการสินค้าและบริการขั้นกลางเพื่อใช้ในการผลิต (x_{ij})				อุปสงค์ขั้นสุดท้าย (F_i)	มูลค่าผลผลิตรวม (Y_i)
สินค้าและบริการขั้นกลางที่ใช้ในการผลิต (x_{ij})	$X_{1,1}$	$X_{1,2}$	...	$X_{1,56}$	F_1	Y_1
	$X_{2,1}$	$X_{2,2}$	...	$X_{2,56}$	F_2	Y_2
	⋮	⋮	...	⋮	⋮	⋮
	$X_{56,1}$	$X_{56,2}$	...	$X_{56,56}$	F_{56}	Y_{56}
	ค่าตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นต้น หรือมูลค่าเพิ่มรวม (V_j)	V_1	V_2	...	V_{56}	ผลรวม =GDP
ต้นทุนการผลิตรวม (Y_j)	Y_1	Y_2	...	Y_{56}		

โครงสร้างตาราง IO ดังกล่าวสามารถแสดงให้อยู่ในรูปสมการได้โดยกำหนด Y_i แสดงมูลค่าผลผลิตรวมของแต่ละสาขา และ X_{ij} แสดงมูลค่าของผลผลิตของสาขา i ซึ่งถูกใช้เป็นปัจจัยการผลิตชั้นกลางสำหรับการผลิตในสาขา j และกำหนดให้ F_i แสดงมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อสินค้าของสาขา i ดังนั้นการกระจายผลผลิตในด้านแนวนอนสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการได้ดังนี้

$$\sum_{j=1}^{56} X_{ij} + F_i = Y_i \quad \text{สำหรับ } i = 1, \dots, 56 \quad (1)$$

สมการนี้แสดงว่าผลรวมของมูลค่าอุปสงค์ต่อสินค้าชนิดที่ i เพื่อใช้เป็นปัจจัยชั้นกลางและมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสินค้าชนิดที่ i จะต้องเท่ากับมูลค่าผลิตรวมของสินค้าชนิดที่ i หรือเป็นเงื่อนไขว่าอุปสงค์รวมจะต้องเท่ากับอุปทานรวมในทุกสาขานั้นเอง

นอกจากนี้ตาราง IO ยังมีข้อสมมติที่สำคัญคือการใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางมีสัดส่วนคงที่ต่อผลผลิตในแต่ละสาขา หรือกล่าวได้ว่าสินค้าที่เป็นปัจจัยการผลิตชั้นกลางแต่ละชนิดไม่สามารถใช้ทดแทนกันได้ ทำให้สามารถคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สัดส่วนต้นทุนปัจจัยการผลิตชั้นกลางชนิดที่ i ต่อต้นทุนการผลิตรวมของสาขาที่ j ได้ดังนี้

$$a_{ij} = X_{ij}/Y_j \quad \text{สำหรับ } i, j = 1, 2, \dots, 56 \quad (2)$$

โดยที่ a_{ij} คือค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตชั้นกลางชนิดที่ i ใช้ในการผลิตสินค้าสาขาการผลิต j (หรือมูลค่าของปัจจัยการผลิตจากสาขาการผลิตที่ i ที่ถูกใช้ในการผลิตสินค้าในสาขาการผลิตที่ j ทุกๆ 1 บาท) จากการผลิตที่ระบบเศรษฐกิจมีมากมายหลายสาขา และแต่ละสาขาต่างก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันทั้งในลักษณะที่ต้องถูกใช้เป็นปัจจัยการผลิตของสาขาการผลิตอื่น และในลักษณะที่ต้องใช้ผลผลิตจากสาขาอื่นเป็นปัจจัยการผลิต ในกรณีที่มีจำนวน 56 สาขา จะแสดงการกระจายผลผลิตตามแนวนอนในรูประบบสมการเชิงเส้นจำนวน 56 สมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned} Y_1 &= a_{11}Y_1 + a_{12}Y_2 + \dots + a_{1n}Y_n + F_1 \\ Y_2 &= a_{21}Y_1 + a_{22}Y_2 + \dots + a_{2n}Y_n + F_2 \\ &\vdots \\ Y_{56} &= a_{56,1}Y_1 + a_{56,2}Y_2 + \dots + a_{56,56}Y_{56} + F_{56} \end{aligned} \quad (3)$$

หรือเขียนให้อยู่ในรูปเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\mathbf{Y} = \mathbf{AY} + \mathbf{F}$$

หรือ
$$\mathbf{Y} = (\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \mathbf{F} \quad (4)$$

เมื่อ $\mathbf{I}$ คือเมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) และ $\mathbf{A}$ คือเมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตชั้นกลางที่ใช้ในการผลิตสินค้า (a_{ij}) และ $(\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1}$ คือเมทริกซ์ของค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตทางตรงและทางอ้อม (direct and indirect coefficient matrix หรือ Leontief inverse matrix) ซึ่งแสดงถึงปริมาณการผลิตสินค้าของสาขาการผลิตที่ i ที่เพิ่มขึ้นโดยตรงและโดยอ้อม (Direct and indirect effects) เพื่อตอบสนองต่อการเพิ่มขึ้นในความต้องการขั้นสุดท้ายของสาขาการผลิตที่ j หนึ่งหน่วย ภายใต้ข้อสมมติว่า $\mathbf{A}$ มีค่าคงที่ทำให้สามารถคำนวณผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์รวมต่อมูลค่าผลผลิตในแต่ละสาขาโดยใช้ตัวคูณ IO ได้ดังนี้

$$\Delta \mathbf{Y} = (\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1} \Delta \mathbf{F} \quad (5)$$

เมื่อ $\Delta \mathbf{Y}$ และ $\Delta \mathbf{F}$ คือเวกเตอร์แสดงการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลผลิตและมูลค่าอุปสงค์รวมตามลำดับค่าของ $\Delta \mathbf{Y}$ ในสมการ (5) แสดงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์รวมที่มีต่อผลผลิตรวมในระบบเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ถ้ากำหนดให้ $\mathbf{V} = [V_1 \ V_2 \ \dots \ V_n]$ คือเวกเตอร์แสดงมูลค่าเพิ่มในแต่ละสาขาการผลิตก็จะสามารถเขียนสมการแสดงผลบวกตามแนวตั้งในแต่ละสาขาในตาราง IO ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} Y_1 &= e_{11}Y_1 + e_{12}Y_2 + \dots + e_{1n}Y_n + V_1 \\ Y_2 &= e_{21}Y_1 + e_{22}Y_2 + \dots + e_{2n}Y_n + V_2 \\ &\vdots \\ Y_n &= e_{n1}Y_1 + e_{n2}Y_2 + \dots + e_{nn}Y_n + V_n \end{aligned} \quad (6)$$

เมื่อ $e_{ij} = X_{ij}/Y_i$ คือสัมประสิทธิ์แสดงการกระจายของผลผลิตถ้ากำหนดให้ $\mathbf{E}$ คือเมทริกซ์ซึ่งมีสมาชิกคือ e_{ij} แล้ว ระบบสมการ (6) สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\mathbf{Y}^T = \mathbf{Y}^T \mathbf{E} + \mathbf{V}^T \quad (7)$$

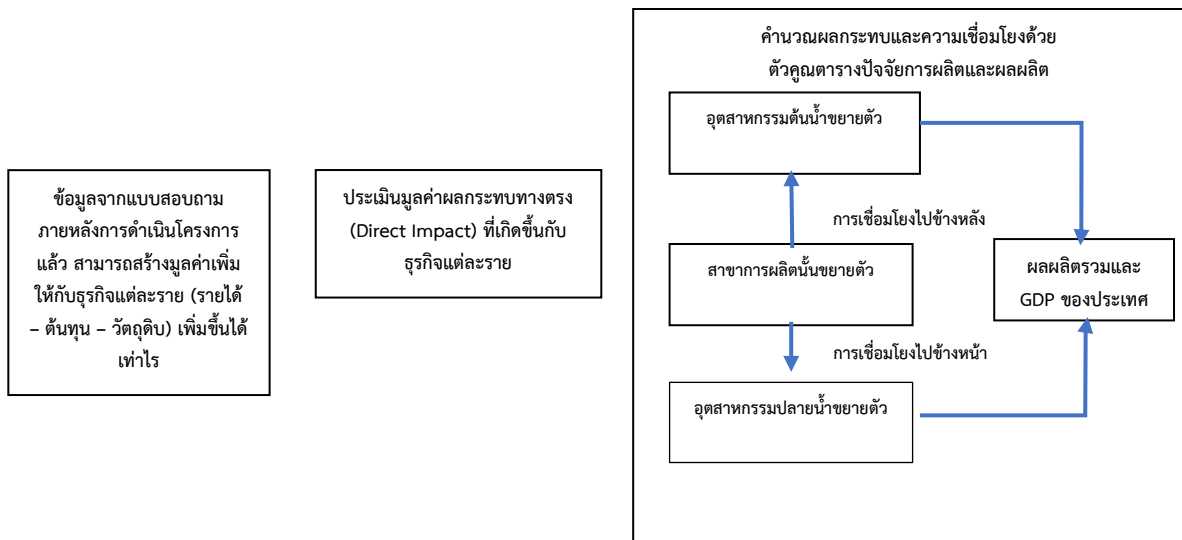
หรือ $\mathbf{Y}^T = \mathbf{V}^T (\mathbf{I} - \mathbf{E})^{-1}$

ดังนั้นสามารถคำนวณผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าเพิ่มที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลผลิตในแต่ละสาขาได้ว่า

$$\Delta \mathbf{Y}^T = \Delta \mathbf{V}^T (\mathbf{I} - \mathbf{E})^{-1} \quad (8)$$

เมื่อ $\Delta \mathbf{V}$ คือเวกเตอร์แสดงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าเพิ่ม สมการ (8) แสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเพิ่มที่เชื่อมโยงไปยังผลผลิตสาขาต่างๆ โดย $(\mathbf{I} - \mathbf{E})^{-1}$ เรียกว่า supply-driven input-output multiplier ซึ่งแสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่สาขาการผลิตบางสาขามีการสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นแล้วมีผลผลักดันให้มูลค่าผลผลิตของสาขาการผลิตอื่นๆ และมูลค่ามูลค่าผลผลิตรวมในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

ตัวคูณในสมการ (8) สามารถนำมาใช้เพื่อประเมินผลกระทบจากโครงการงบประมาณบูรณาการตั้งแนวคิดที่แสดงในภาพด้านล่าง วิธีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมเริ่มต้นจากประเมินผลกระทบทางตรงจากการดำเนินโครงการที่มีต่อผู้ประกอบการแต่ละรายโดยใช้วิธีการสำรวจและสัมภาษณ์ โดยประเมินว่าภายหลังเข้าร่วมโครงการแล้วผู้ประกอบการได้รับกำไรเพิ่มขึ้น มีต้นทุนลดลง และมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ยต่อรายเท่าไร จากนั้นจึงนำมูลค่าเฉลี่ยต่อรายมาคูณด้วยจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรมก็จะได้มูลค่าเพิ่ม (value added) ที่เพิ่มขึ้น (หรือ ΔV ในสมการ (8)) ในแต่ละอุตสาหกรรม จากนั้นจะใช้สมการ (8) เพื่อคำนวณมูลค่าผลผลิตในระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปจากการดำเนินโครงการของ สว. โดยผลผลิตที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากความเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำในระบบเศรษฐกิจ

3. ผลกระทบทางตรงจากการดำเนินโครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562

การดำเนินโครงการงบประมาณบูรณาการ ปี 2562 ก่อให้เกิดประโยชน์ทางตรงกับผู้ประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนในรูปแบบของ กำไรที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนที่ลดลง การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ฯลฯ ซึ่งผลประโยชน์เหล่านี้ถือเป็นมูลค่าเพิ่ม (value-added) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ GDP ของประเทศ การประเมินผลประโยชน์ทางตรงที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการในสาขาการผลิตต่างๆ จากโครงการงบประมาณบูรณาการ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างได้ผลดังแสดงในตารางที่ 5.9

เมื่อพิจารณาข้อมูลในตารางที่ 5.9 แล้วพบว่าผู้ประกอบการใน 38 สาขา ที่ได้รับประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการฯ เป็นประโยชน์ในรูปแบบของกำไรที่เพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 855,059,872 บาท ต้นทุนการผลิตลดลง 1,175,290,972 บาท และมีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 11,356,465 บาท ดังนั้นการดำเนินโครงการทำให้ value added ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 2,041,707,309 บาท โดยสาขาที่ได้รับประโยชน์ทางตรงและมีมูลค่าเพิ่มขยายตัวเพิ่มขึ้น มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การบริการอื่นๆ (สาขา 56) มูลค่าเพิ่ม 719,353,765 บาท อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร (สาขา 5) มูลค่าเพิ่ม 536,439,699 บาท อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ (สาขา 17) มูลค่าเพิ่ม 91,267,181 บาท อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (สาขา 13) มูลค่าเพิ่ม 80,301,033 บาท และธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ (สาขา 41) มูลค่าเพิ่ม 78,398,744 บาท มูลค่าเพิ่ม (value added) ที่เพิ่มขึ้นรวมทั้งแสดงในสดมภ์สุดท้ายของตารางที่ 5.9 คือ ΔV ในสมการซึ่งสามารถใช้เพื่อคำนวณตัวคูณตาราง IO เพื่อประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมต่อไป

ตารางที่ 5.9 ผลกระทบทางตรงต่อสาขาการผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

หน่วย: บาท

อันดับ	สาขา	มูลค่าจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าจากต้นทุนที่ลดลง	การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้นรวม
1	การปลูกพืช	384,457	1,087,266	-	1,471,723
2	การเลี้ยงสัตว์	601,754	-	-	601,754
3	การประมง	-	-	-	-
4	เหมืองแร่	-	-	-	-
5	อาหาร	324,344,908	211,061,376	1,033,415	536,439,699
6	ปศุสัตว์แช่เย็นและแช่แข็ง	88,652	-	113,136	201,789
7	ผักและผลไม้กระป๋อง	561,076	586,060	91,869	1,239,005
8	ปลากระป๋องและอาหารทะเลกระป๋อง	565,056	781,413	41,787	1,388,257
9	เครื่องดื่ม	2,743,016	30,485,369	226,918	33,455,304

อันดับ	สาขา	มูลค่าจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าจากต้นทุนที่ลดลง	การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้นรวม
10	อาหารสัตว์	-	-	-	-
11	สุราและเบียร์	-	-	-	-
12	ยาสูบ	-	-	-	-
13	สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	4,112,752	74,580,192	1,608,088	80,301,033
14	เครื่องหนังและรองเท้า	4,887,454	64,473,415	101,490	69,462,359
15	เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และเครื่องเรือนไม้	1,193,665	53,801,047	98,766	55,093,477
16	ผลิตภัณฑ์กระดาษ	31,365,755	24,215,513	146,197	55,727,466
17	สิ่งพิมพ์	56,061,284	35,197,877	8,020	91,267,181
18	เคมีภัณฑ์	1,530,869	2,182,134	-	3,713,003
19	ปุ๋ย	48,076	803,186	-	851,261
20	ยาสมุนไพร	2,547,006	19,718,735	507,335	22,773,077
21	เครื่องสำอางค์	5,943,452	46,388,546	280,274	52,612,272
22	ปิโตรเลียม	-	-	-	-
23	ผลิตภัณฑ์ยาง	66,821	30,760,528	574	30,827,923
24	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	614,651	29,230,141	45,804	29,890,596
25	แก้วและเซรามิก	2,576,699	45,902,198	115,125	48,594,022
26	โลหะ	-	-	-	-
27	เหล็กและโลหะการ	1,774,655	18,118,410	-	19,893,065
28	เครื่องจักรกล	3,193,219	14,123,075	-	17,316,294
29	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	4,486,695	8,381,376	-	12,868,071
30	การผลิตยานยนต์อื่นๆ	-	-	-	-
31	ยานยนต์และชิ้นส่วน	7,482,502	20,639,503	-	28,122,005

อันดับ	สาขา	มูลค่าจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าจากต้นทุนที่ลดลง	การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าเพิ่มที่เพิ่มขึ้นรวม
32	อุตสาหกรรมอื่นๆ	-	-	-	-
33	อัญมณีและเครื่องประดับ	455,356	3,727,638	-	4,182,994
34	สาธารณสุขโรค	-	-	-	-
35	การก่อสร้าง	7,191,591	15,981,339	-	23,172,930
36	การก่อสร้างสาธารณสุขโรค	-	-	-	-
37	ค้าส่ง	491,683	-	-	491,683
38	ค้าปลีก	17,700,268	34,615,040	16,040	52,331,348
39	ธุรกิจร้านอาหาร	6,379,996	32,724,588	129,176	39,233,760
40	ธุรกิจที่พักแรม	4,107,318	34,639,877	242,312	38,989,508
41	ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์	58,684,260	19,714,485	-	78,398,744
42	โทรคมนาคม	-	-	-	-
43	สถาบันการเงินและการประกันภัย	-	-	-	-
44	บริการอสังหาริมทรัพย์	-	-	-	-
45	บริการด้านธุรกิจ	9,740,960	32,724,588	16,040	42,481,587
46	การบริหารราชการ				
47	ธุรกิจการศึกษาและการวิจัย	334,164	-	31,561	365,724
48	ธุรกิจการแพทย์	19,951,897	2,191,060	28,692	22,171,648
49	สถาบันธุรกิจ	-	-	-	-
50	การผลิตและจัดจำหน่ายภาพยนตร์	-	-	-	-
51	วิทย์และเทคโนโลยี	10,391,696	16,362,294	5,164,194	31,918,184
52	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์	-	-	-	-
53	ธุรกิจกีฬาและนันทนาการ	12,301	390,706	-	403,008

อันดับ	สาขา	มูลค่าจากรายได้ ที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าจาก ต้นทุนที่ลดลง	การจ้างงาน ที่เพิ่มขึ้น	มูลค่าเพิ่มที่ เพิ่มขึ้นรวม
54	ธุรกิจซ่อมบำรุง	21,651	-	-	21,651
55	การบริการส่วนบุคคล	902,372	1,596,074	3,443	2,501,889
56	การบริการอื่นๆ	261,519,885	248,105,923	1,306,209	719,353,765
	รวม	855,059,872	1,175,290,972	11,356,465	2,041,707,309

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณโดยที่ปรึกษา บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

4. ผลกระทบโดยรวมต่อเศรษฐกิจของประเทศ

เมื่อใช้ตัวคูณตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (IO multiplier) ดังแสดงในสมการ (8) ในการประเมินผลกระทบโดยรวมที่เกิดขึ้นกับสาขาการผลิตต่างๆ เมื่อสาขาการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนมีการขยายตัว จะทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบเพิ่มขึ้น ทำให้สาขาการผลิตที่เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำขยายตัวตาม (การเชื่อมโยงไปข้างหน้า) ในขณะเดียวกันเมื่อสาขาที่ได้รับการสนับสนุนขยายตัว จะมีผลผลักดันให้อุตสาหกรรมปลายน้ำขยายตัวอีกด้วย เนื่องจากอุตสาหกรรมปลายน้ำจะมีแหล่งวัตถุดิบในการผลิตเพิ่มขึ้น (การเชื่อมโยงไปข้างหน้า) ผลกระทบโดยรวมที่เกิดขึ้นกับสาขาการผลิตทั้งหมดแสดงในตารางที่ 5.10 โดยแยกเป็นผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และผลผลิตที่เพิ่มขึ้นรวมในแต่ละสาขา

สาขาการผลิตที่ได้รับประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร (สาขา 5) การบริการอื่นๆ (สาขา 56) อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ (สาขา 17) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (สาขา 13) และธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ (สาขา 41) อาจเนื่องมาจากมีจำนวนผู้ประกอบการจากสาขาเหล่านี้เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก หรือเป็นเพราะผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการหรือได้รับความช่วยเหลือ แล้วนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเมื่อเทียบกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการในสาขาอื่น นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่าบางสาขาไม่ได้รับผลประโยชน์ทางตรงจากการดำเนินโครงการ หรือได้รับผลประโยชน์ทางตรงไม่มากนัก แต่สามารถมีการขยายตัวของผลผลิตได้เป็นจำนวนมาก (ได้รับผลกระทบทางอ้อม) เช่น ธุรกิจร้านอาหาร การค้าส่ง การค้าปลีก ธุรกิจที่พักแรม เป็นต้น สาขาเหล่านี้ได้ประโยชน์เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำที่มีความเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ตัวอย่างเช่น ธุรกิจร้านอาหารเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำของอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร ในขณะเดียวกันสาขาสถาบันการเงินและประกันภัยได้รับประโยชน์ทางอ้อมสูง ถึงแม้จะไม่ได้รับประโยชน์ทางตรง เนื่องจากสาขาอื่นมีการขยายตัวก็มีความต้องการใช้บริการจากสถาบันการเงินมากขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาธุรกิจขนส่งและและโลจิสติกส์ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก

เมื่อพิจารณาผลรวมของมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้นรวมแล้วพบว่าสาขาการผลิตที่มีการขยายตัวสูงสุด คือ การบริการอื่นๆ (สาขา 56) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 748,318,722 บาท รองลงมาคืออุตสาหกรรมอาหาร (สาขา 5) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 647,322,129 บาท ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ (สาขา 41) มีมูลค่าผลผลิตที่

เพิ่มขึ้น 165,620,736 บาท บริการด้านธุรกิจ (สาขา 45) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 152,910,765 บาท และอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (สาขา 13) มีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 135,951,756 บาท ตามลำดับ สาขาที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ (สาขา 52) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 5,764 บาท ยาสูบ (สาขา 12) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 1,674,750 บาท การบริหารราชการ (สาขา 46) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 2,412,589 บาท การผลิตปุ๋ย (สาขา 19) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 2,492,533 บาท และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ (สาขา 10) มูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้น 2,825,812 บาท ตามลำดับ ผลกระทบโดยรวมที่เกิดขึ้น คือ สามารถทำให้มูลค่าผลผลิตรวมของประเทศเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3,787,627,918 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2562

ตารางที่ 5.10 ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจในภาพรวม

หน่วย: บาท

ลำดับ	สาขาการผลิต	ผลกระทบทางตรง	ผลกระทบทางอ้อม	ผลผลิตเพิ่มขึ้นรวม
1	การปลูกพืช	1,471,723	20,410,212	21,881,934
2	การเลี้ยงสัตว์	601,754	24,053,256	24,655,011
3	การประมง	0	7,647,159	7,647,159
4	เหมืองแร่	0	23,379,423	23,379,423
5	อาหาร	536,439,699	110,882,429	647,322,129
6	ปศุสัตว์แช่เย็นและแช่แข็ง	201,789	27,027,275	27,229,063
7	ผักและผลไม้กระป๋อง	1,239,005	9,128,373	10,367,378
8	ปลากระป๋องและอาหารทะเลกระป๋อง	1,388,257	10,970,108	12,358,364
9	เครื่องดื่ม	33,455,304	30,741,298	64,196,602
10	อาหารสัตว์	0	2,825,812	2,825,812
11	สุราและเบียร์	0	22,251,036	22,251,036
12	ยาสูบ	0	1,674,750	1,674,750
13	สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	80,301,033	55,650,724	135,951,756
14	เครื่องหนังและรองเท้า	69,462,359	4,145,841	73,608,200
15	เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และเครื่องเรือนไม้	55,093,477	10,470,710	65,564,187
16	ผลิตภัณฑ์กระดาษ	55,727,466	10,157,604	65,885,070
17	สิ่งพิมพ์	91,267,181	9,438,645	100,705,826
18	เคมีภัณฑ์	3,713,003	38,871,396	42,584,399
19	ปุ๋ย	851,261	1,641,271	2,492,533
20	ยาสมุนไพร	22,773,077	9,649,505	32,422,581
21	เครื่องสำอางค์	52,612,272	2,362,483	54,974,755

ลำดับ	สาขาการผลิต	ผลกระทบทางตรง	ผลกระทบทางอ้อม	ผลผลิตเพิ่มขึ้นรวม
22	ปิโตรเลียม	0	10,919,436	10,919,436
23	ผลิตภัณฑ์ยาง	30,827,923	11,632,266	42,460,189
24	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	29,890,596	15,090,387	44,980,984
25	แก้วและเซรามิก	48,594,022	19,780,631	68,374,653
26	อโลหะ	0	16,937,660	16,937,660
27	เหล็กและโลหะการ	19,893,065	25,722,315	45,615,381
28	เครื่องจักรกล	17,316,294	16,369,004	33,685,298
29	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	12,868,071	80,757,218	93,625,289
30	การผลิตยานยนต์อื่นๆ	0	5,949,333	5,949,333
31	ยานยนต์และชิ้นส่วน	28,122,005	65,762,767	93,884,771
32	อุตสาหกรรมอื่นๆ	0	19,859,021	19,859,021
33	อัญมณีและเครื่องประดับ	4,182,994	14,891,011	19,074,005
34	สาธารณูปโภค	0	51,331,922	51,331,922
35	การก่อสร้าง	23,172,930	35,041,621	58,214,551
36	การก่อสร้างสาธารณูปโภค	0	25,553,218	25,553,218
37	ค้าส่ง	491,683	50,014,804	50,506,486
38	ค้าปลีก	52,331,348	46,890,542	99,221,889
39	ธุรกิจร้านอาหาร	39,233,760	89,788,655	129,022,415
40	ธุรกิจที่พักแรม	38,989,508	38,388,448	77,377,955
41	ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์	78,398,744	87,221,992	165,620,736
42	โทรคมนาคม	0	11,477,325	11,477,325
43	สถาบันการเงินและการประกันภัย	0	66,315,551	66,315,551
44	บริการอสังหาริมทรัพย์	0	18,585,323	18,585,323
45	บริการด้านธุรกิจ	42,481,587	110,429,178	152,910,765
46	การบริหารราชการ	0	2,412,589	2,412,589
47	ธุรกิจการศึกษาและการวิจัย	365,724	43,567,840	43,933,564
48	ธุรกิจการแพทย์	22,171,648	32,008,556	54,180,204
49	สถาบันธุรกิจ	0	7,465,537	7,465,537
50	การผลิตและจัดจำหน่ายภาพยนตร์	0	10,965,568	10,965,568
51	วิทยุและโทรทัศน์	31,918,184	17,080,959	48,999,142
52	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์	0	5,764	5,764
53	ธุรกิจกีฬาและนันทนาการ	403,008	5,871,060	6,274,068
54	ธุรกิจซ่อมบำรุง	21,651	7,265,066	7,286,717

ลำดับ	สาขาการผลิต	ผลกระทบทางตรง	ผลกระทบทางอ้อม	ผลผลิตเพิ่มขึ้นรวม
55	การบริการส่วนบุคคล	2,501,889	13,802,028	16,303,917
56	การบริการอื่นๆ	510,932,016	28,964,956	748,318,722
	รวม	2,041,707,309	1,745,920,609	3,787,627,918

ที่มา : การคำนวณโดยที่ปรึกษา บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด โดยใช้ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

▪ ผลการประเมินแผนงานโครงการรายแนวทาง

แนวทางที่ 1 การสร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early stage)

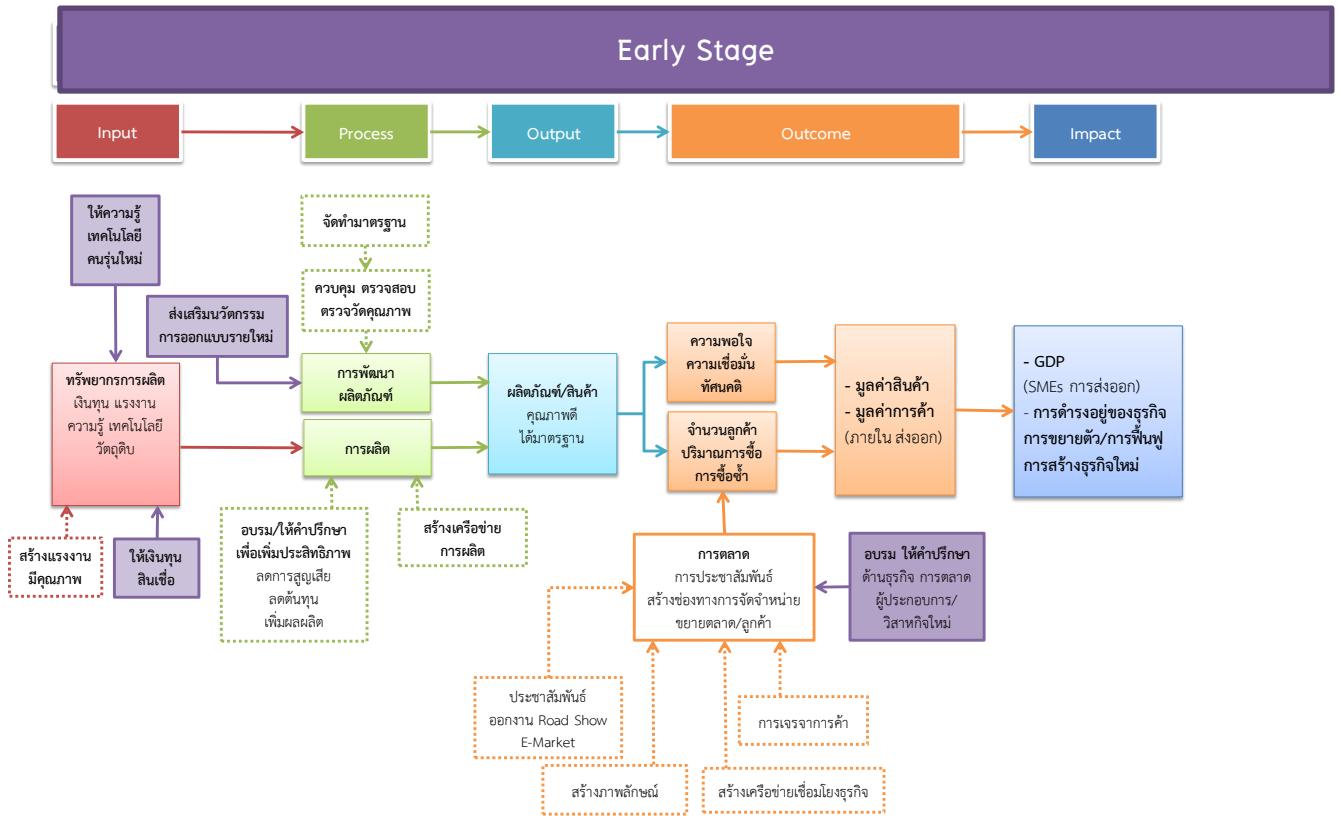
แนวทางการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) เป็นแนวทางการพัฒนาภายใต้แผนบูรณาการปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้มีการต่อยอดแนวทางการพัฒนาไปสู่การพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) โดยยังคงกลุ่มเป้าหมายภายใต้แนวทางดังกล่าวไว้ ซึ่งประกอบด้วย

1) กลุ่มผู้ประกอบการและธุรกิจในระยะเริ่มต้น Early Stage เป็นกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ที่มีรูปแบบธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นหลัก เป็นผู้ประกอบการที่มีแนวคิดในการสร้างธุรกิจผลิตภัณฑ์ หรือบริการใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด โดยใช้จุดแข็งที่ตนเองมีอยู่เพื่อช่วงชิงพื้นที่ทางการตลาด โดยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีจุดเด่นในการใช้เทคนิค เทคโนโลยี ความรู้เฉพาะทาง การออกแบบที่โดดเด่น การให้บริการเฉพาะด้าน นำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีการสร้างนวัตกรรมหรือการนำเสนอคุณค่าใหม่ ซึ่งจะส่งมอบคุณค่าของผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ทำให้มีความแตกต่างจากผู้ประกอบการรายเดิมที่อยู่ในตลาดอยู่แล้ว และเป็นจุดแข็งที่สำคัญในการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน และมีศักยภาพที่จะเติบโตต่อไปในอนาคต

2) กลุ่มผู้สนใจที่จะเริ่มต้นธุรกิจหรือผู้ประกอบการใหม่ที่มีระยะเวลาการดำเนินธุรกิจระหว่าง 0-3 ปี เป็นกลุ่มผู้ประกอบการรายใหม่ที่เพิ่งเริ่มดำเนินธุรกิจ ซึ่งเป็นช่วงในการเรียนรู้ ลองผิดลองถูก ค้นหาและขยายตลาดพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ ให้ตรงกับความต้องการของตลาด โดยผู้ประกอบการกลุ่มนี้ต้องการคำปรึกษาแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจและขยายกิจการต่อไปได้

ดังนั้น กิจกรรม โครงการที่สนับสนุนผู้ประกอบการกลุ่มนี้ จะมุ่งเน้นในด้านของการให้ความรู้ การส่งเสริมเทคโนโลยี นวัตกรรม การออกแบบ แก่ผู้ประกอบการรายใหม่ ซึ่งประกอบด้วยโครงการที่มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียน/นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ สร้างและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น เช่น โครงการสร้างความพร้อมให้เยาวชนในการประกอบธุรกิจ สร้างความพร้อมให้เยาวชนในการประกอบธุรกิจ (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์) เป็นต้น โครงการสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้น เช่น โครงการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ) โครงการเร่งสร้างวิสาหกิจเริ่มต้นด้วยเทคโนโลยีเชิงลึก (DeepTech Startup Accelerator) (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัล (Digital Startup) (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล) เป็นต้น

นอกจากนี้ กิจกรรมโครงการส่วนหนึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการโดยการแก้ไขปัญหาหรือปิดจุดอ่อนเพื่อให้เกิดความสามารถในการดำเนินธุรกิจและแข่งขันมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ผู้ประกอบการรายใหม่ยังไม่มี ความเชี่ยวชาญในการเปิดตัวสินค้าเข้าสู่ตลาด ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย จะมีกิจกรรม โครงการในลักษณะที่เป็นการอบรม การให้คำปรึกษาด้านธุรกิจ การตลาด เป็นต้น รวมทั้งมีการสนับสนุนในลักษณะที่เป็นการให้เงินทุนหรือสินเชื่อ เนื่องจากผู้ประกอบการกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในขั้นตอนการเริ่มต้นดำเนินธุรกิจ จึงอาจยังมีเงินทุนไม่เพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนเงินทุน สินเชื่อ จึงเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการรายใหม่ที่มีศักยภาพในการเติบโตสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้

แผนภาพที่ 5.19 กิจกรรม โครงการ ภายใต้งบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริม SME ด้านการสร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early stage)

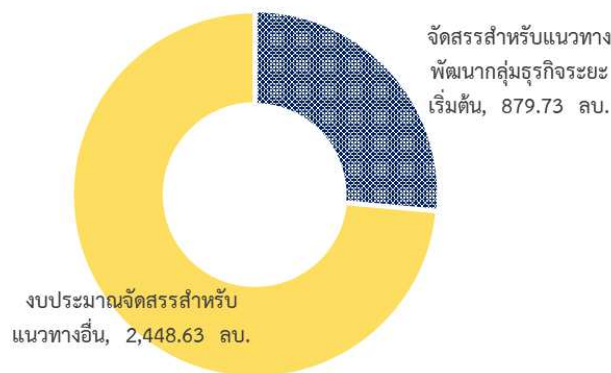
ทั้งนี้จากการศึกษาสถานการณ์ SME กลุ่ม Early Stage พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากแนวโน้มของ คนรุ่นใหม่อย่างหนึ่งคือการมีกิจการเป็นของตนเอง ซึ่งจะมีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ก่อให้เกิดการจ้างงาน แต่ปัญหาของผู้ประกอบการระยะเริ่มต้นที่ต้องเจอ เช่น ปัญหาด้านเงินทุน เช่น มีเงินทุน ไม่พอเนื่องจากสภาพการเงินไม่ปล่อยกู้ ปัญหาการตลาด เช่น ไม่มีความรู้ในการทำแผนการตลาด ปัญหาการ สร้างแบรนด์ เช่น การสร้างแบรนด์ต้องใช้การสร้างความสำเร็จในตัวสินค้าซึ่งอาจใช้เวลานานกว่าจะเป็น ที่รู้จัก และในปัจจุบันยังต้องเผชิญกับ Digital Disruption เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้ โมเดลของธุรกิจเปลี่ยนไปในเกือบทุกอุตสาหกรรม ย่อมส่งผลต่อผู้ประกอบการที่ยังทำธุรกิจในรูปแบบเดิมมี ต้นทุนสูงกว่าคู่แข่งที่นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้ส่งผลให้จำนวน ผู้ประกอบการระยะเริ่มต้น มีเหลือรอดเพียงไม่กี่รายเท่านั้น แต่ข้อดีอย่างหนึ่งของ Digital Disruption ที่เข้ามา คือ การทำให้ผู้ประกอบการเข้าถึงความรู้และแหล่งข้อมูลได้ไม่ยาก การรู้จักนำเอาเทคโนโลยีมาใช้เป็น เครื่องมือในการทำธุรกิจ ต่อยอดความคิด พัฒนาให้เกิดเป็นสินค้าใหม่ๆ หรือทำให้สินค้าและบริการมีคุณค่า มากขึ้น

ประกอบกับข้อสังเกตจากผลการประเมินในปีที่ผ่านมา พบว่าโครงการที่สนับสนุนผู้ประกอบการระยะ เริ่มต้น (Early Stage) ยังมีข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการระยะเริ่มต้นมีแนวคิด แต่ส่วนใหญ่ไม่มี ผู้เชี่ยวชาญพัฒนาให้เป็นรูปธรรม หรือหลายครั้งที่แนวคิดนั้น ไม่สามารถสร้างความแตกต่างหรือน่าสนใจจาก ผู้ซื้อหรือผู้ใช้ได้ จึงไม่สามารถพัฒนาต่อให้ประสบความสำเร็จได้ ตลอดจนมหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์บ่มเพาะหรือ พัฒนาเตรียมความพร้อมสร้างผู้ประกอบการใหม่ก็ยังขาดความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านธุรกิจไม่ สามารถให้คำแนะนำไปใช้ได้จริงในทางธุรกิจ

ภาครัฐควรพัฒนาศูนย์บ่มเพาะให้เป็นการส่งเสริมผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นอย่างแท้จริง เป็นจุดบริการเดียวที่ผู้ประกอบการสามารถขอรับคำปรึกษา หรือขอพี่เลี้ยง เป็นศูนย์กลางของศูนย์ข้อมูลต่างๆ มีกระบวนการพิชชิง แต่ละหน่วยงานต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องตรงกันต่อนิยามของ SME และ Stage การพัฒนา เพื่อให้ผู้ประกอบการจะเข้ารับการสนับสนุนได้ตรงกับเป้าหมายปัจจัยเอื้อในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน/ นักลงทุนของผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นยังไม่เอื้ออำนวย เพราะสถาบันการเงินยังพิจารณาสินเชื่อแบบเดิม คือการพิจารณา Performance ของผู้กู้เป็นหลัก ไม่รองรับต่อเป้าหมายการพัฒนาหรือการส่งเสริมของกลุ่มผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นการเสนอข้อกำหนดแค่เอกสารในการยื่น แต่ไม่เคยให้ SME ได้มีโอกาสชี้แจงแผนธุรกิจหรือเป้าหมายการขยายทางการตลาด แต่ใช้ความสามารถจากรายได้ที่ผ่านมาเป็นตัววัดความสามารถในการชำระในอนาคต ทำให้ SME ที่ทุนน้อยไม่สามารถเติบโตต่อไปได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 แนวทางการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นมูลค่า 879.73 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 26.43 ของงบประมาณทั้งหมด

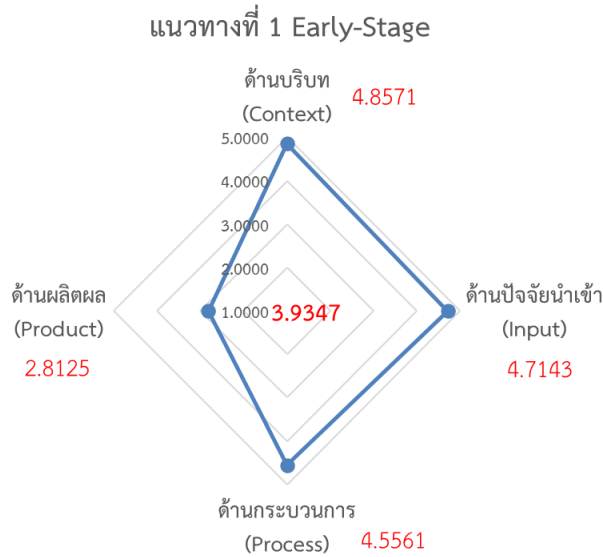

แผนภาพที่ 5.20 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณปี 2562 แนวทางการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage)

สำหรับหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันแนวทางการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) และแนวทางพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 10 หน่วยงาน คือ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

❖ สรุปผลการประเมินแผนงานโครงการ

จากการประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการตามแนวทางการสร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) พบว่ามีผลการประเมินแผนงานโครงการปี 2562 อยู่ในระดับดี โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 3.9347 ดังแสดงในแผนภาพที่ 5.21

แผนภาพที่ 5.21 ผลคะแนนการประเมินแผนงานโครงการตามแนวการสร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early stage) ปี 2562

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามิติการประเมินรายด้าน พบว่า ในภาพรวมโครงการตามแนวการสร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early stage) ปี 2562 มีผลคะแนนการประเมินด้านบริบทโครงการ (Context) มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.8571 หรืออยู่ในระดับดีมาก รองลงมา ได้แก่ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.7143 หรืออยู่ในระดับดีมาก ด้านกระบวนการ (Process) มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.5561 หรืออยู่ในระดับดีมาก และด้านผลิตภัณฑ์ (Product) มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 2.8125 หรืออยู่ในระดับพอใช้ ตามลำดับ

สำหรับผลการดำเนินงานในแต่ละมิติ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ (Context) (ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวทางหรือกลยุทธ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ประเทศ)

จากแผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงโดยภาพรวม สามารถสรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศในประเด็นยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ร่วมสำคัญ ดังนี้

แผนภาพที่ 5.22 ความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) และการพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) มีความเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ประเทศ ดังนี้

❖ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมโครงการด้านการแผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) และการพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) พบว่า **มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี** ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งประเด็นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ และการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจ เนื่องจากการพัฒนาและการส่งเสริมมีแนวทางมุ่งเน้นการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการผลิต ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ด้านวัตถุดิบ พันธุ์ กระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ การแปรรูป และการพัฒนาความต้องการของตลาด การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงตลอดห่วงโซ่การผลิต เน้นการส่งเสริม SME ในสาขาที่มีศักยภาพจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการคิดสร้างสรรค์ ในการออกแบบรูปแบบการบริการที่ผสมผสานความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี **การสร้างปัจจัยแวดล้อมในการสร้างสังคมผู้ประกอบการ** โดยการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่ใช้ความคิด

สร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ สามารถสร้างความเติบโตทางธุรกิจได้ เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการขยายผลหรือพัฒนาต่อยอดการพัฒนาแหล่งเงินทุนในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ของผู้ประกอบการรุ่นใหม่และผู้ประกอบการชุมชนให้สามารถเข้าถึงได้สะดวกมากขึ้นรวมทั้งมีระบบการพัฒนาศักยภาพในการบริหารการเงินของผู้ประกอบการเพื่อให้สามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกิจกรรมโครงการที่เป็นการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการผลักดันการพัฒนาวិทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าเพื่อก้าวข้ามกับดักจากผู้ซื้อเทคโนโลยีไปสู่การเป็นผู้ผลิตและขายเทคโนโลยี

❖ **ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)”**

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage)/การพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” ในด้านการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ และการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของ SME ยุคใหม่

เนื่องจากผู้ประกอบการและวิสาหกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) เป็นกลุ่มผู้ประกอบการระดับเริ่มต้น เน้นการส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา และผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นให้มีความพร้อมในการเริ่มต้นดำเนินธุรกิจ เนื่องจากนักเรียน/นักศึกษาที่พึ่งจบการศึกษาส่วนใหญ่จะมีองค์ความรู้ที่ได้จากสถาบันการศึกษา การพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มนี้จึงมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ ตลอดจนขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ

❖ **ความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ**

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage)/การพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) มีความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

▪ **หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน**

หัวข้อย่อย 1.1 ผลิตภาพ (Productivity)

- **เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 16 : การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ - วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สนับสนุน)**

มุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจ ยกกระดับขีดความสามารถด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ ส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นสู่ตลาดต่างประเทศ พัฒนาศักยภาพให้มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนามีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อย่อย 1.3 : ระบบนิเวศด้านวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม (R&D, Innovation

Ecosystem)

- **เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 3 : การตั้งศูนย์กลางเพื่อส่งเสริมธุรกิจสตาร์ทอัพและสเกลอัพ**
 มุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาสภาพแวดล้อมในการเริ่มต้นธุรกิจ สนับสนุนการนำองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปต่อยอดทางธุรกิจ ส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากงานวิจัยของภาคการศึกษาไปสู่การใช้ประโยชน์ภาคธุรกิจ รวมทั้งการนำองค์ความรู้ไปเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมไปถึงส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาเมืองมีความรู้ในการประกอบธุรกิจ

❖ ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

เมื่อพิจารณาแผนงานโครงการโดยรวมพบที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ดังนี้

- **ยุทธศาสตร์หลัก : ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน** เป็นยุทธศาสตร์หลักที่มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของ SME โดยตรง โดยมีการกำหนดเป้าหมายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ พบว่ามีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ข้อ 3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของการผลิตและบริการ

- ข้อ 3.2.1 การพัฒนาภาคการเกษตร

ข้อ 2) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากมีโครงการที่เป็นการอบรมให้ความรู้และการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดขึ้น

ข้อ 4) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร เนื่องจากมีโครงการที่เป็นการวิจัยพัฒนา และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ ในกระบวนการผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

ตัวอย่างโครงการที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคการเกษตร เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป เป็นต้น

- ข้อ 3.2.2 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

ข้อ 1) พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เนื่องจากผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นส่วนใหญ่ เป็นผู้ประกอบการในธุรกิจใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการเติบโต อีกทั้งมีการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ข้อ 2) วางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต เนื่องจากมีการวางแผนพัฒนากำลังคนรองรับอุตสาหกรรมอนาคต มีการฝึกอบรม พัฒนาบุคลากรในสถาบันการศึกษา ซึ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาใช้ เช่น โครงการพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อนักศึกษาฝึกงานธุรกิจเริ่มต้น การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา การยกระดับขีดความสามารถของศูนย์บ่มเพาะ และพัฒนานักลงทุนเพื่อธุรกิจและนวัตกรรมใหม่ เป็นต้น

- ข้อ 3.2.4 การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

ข้อ 4) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการสร้างผู้ประกอบการใหม่ที่มีจิตวิญญาณในการเป็นผู้ประกอบการที่มีทักษะในการทำธุรกิจ รู้จักใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิต การจัดการ การขาย หรือเป็น Smart SME พัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง โดยสนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามความพร้อมและศักยภาพในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้ประกอบการทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา และสายอาชีพ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการเริ่มต้นธุรกิจ ตระหนักถึงแนวโน้มการทำธุรกิจสีเขียว ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากมีกิจกรรม โครงการที่เป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียน/นักศึกษาสู่การเป็น SME รุ่นใหม่ ซึ่งจะมีการพัฒนา ฝึกทักษะให้แก่ผู้ที่ต้องการจะเข้ามาเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ตั้งแต่ในสถานศึกษา เช่น โครงการสร้างความพร้อมให้เยาวชนในการประกอบธุรกิจ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นต้น

▪ ยุทธศาสตร์ร่วม : เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ พบว่า มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ และยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ร่วมที่มีส่วนในการเสริมกลยุทธการส่งเสริม SME โดยมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 7 และยุทธศาสตร์ที่ 8 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ข้อ 3.2 พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิต

- ข้อ 3.2.3 ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน

ข้อ 3) จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาในการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่และอาชีพอิสระ ทั้งการจัดหาแหล่งเงินทุนและการตลาดที่เหมาะสมและให้สถาบันการศึกษาจัดทำหลักสูตรระยะสั้นพัฒนาทักษะพื้นฐานและทักษะที่จำเป็นสำหรับแรงงานกลุ่มนี้ เนื่องจากการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายในการส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษา ที่สนใจในการประกอบธุรกิจได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการได้ต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ข้อ 3.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

- ข้อ 3.3.1 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากลและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ข้อ 1) ยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานสากล โดยสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร ส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในการพัฒนาไปสู่ระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเชิงดิจิทัล สร้างความเป็นมืออาชีพการบริหารแก่องค์กรธุรกิจรองรับการเป็นอุตสาหกรรมระดับมาตรฐานสากล ธุรกิจสมัยใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ด้านการจัดการโลจิสติกส์ด้วยการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงแหล่งวัตถุดิบ แหล่งผลิต และตลาด เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการผลิตและการท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการเตรียมแผนบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินและการบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจ เนื่องจากการนำเทคโนโลยีด้านสารสนเทศและดิจิทัลมาปรับใช้ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อ 3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

- ข้อ 3.5.2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ

ข้อ 1) ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้เป็นระบบดิจิทัล โดยจัดทำแพลตฟอร์ม (Platform) ธุรกิจดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในภาคเกษตร ภาคการผลิต และภาคธุรกิจ การสร้างร้านค้าและมาตรฐานสินค้าออนไลน์ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมและ

วิสาหกิจชุมชน เนื่องจากผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการของตนเองอยู่แล้ว กิจกรรม โครงการที่สนับสนุนผู้ประกอบการกลุ่มนี้ จึงมุ่งเน้นในด้านของการให้ความรู้ การส่งเสริมเทคโนโลยี นวัตกรรม การออกแบบแก่ผู้ประกอบการรายใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ข้อ 3.1 เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และ

เชิงสังคม

- ข้อ 3.1.4 เร่งรัดการถ่ายทอดผลงานวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยี สู่เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผ่านกลไกเครือข่าย สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยมีนักถ่ายทอดเทคโนโลยีมืออาชีพเข้ามาช่วยดำเนินการ เนื่องจากมีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายในการสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาผลิตภัณฑ์ และใช้งานวิจัย และนวัตกรรมใหม่ๆ ในสถาบันต่อยอดออกสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ออกสู่การใช้ประโยชน์ ภาคอุตสาหกรรมการผลิต การส่งเสริมประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้เรียนรู้ทักษะ การประกอบอาชีพเพื่อพัฒนาขึ้นเป็นผู้ประกอบการ

ข้อ 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

- ข้อ 3.2.3 สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจเกิดใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต้องการพัฒนาหรือทำธุรกิจฐานเทคโนโลยี และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงนักวิจัยและทรัพยากรวิจัยของสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย รวมทั้งการเข้าถึงบริการทางเทคโนโลยีต่างๆ ได้โดยง่ายและสะดวก เนื่องจากมีการสนับสนุนเงินทุนสินเชื่อให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึงได้ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจต่อไป

❖ ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)

การดำเนินกิจกรรม/โครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage)/พัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 โดยมีรายละเอียดในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

- **ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร** พัฒนารุงเทพมหานครให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สอดคล้องต่อความต้องการและเอื้อต่อการใช้ชีวิต สนับสนุนการยกระดับเทคโนโลยีการเกษตรสู่ Smart Farmer และ Smart Farming ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME และ Start Up เน้นการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ ส่งเสริมให้สถาบันวิจัยมีบทบาทในการขับเคลื่อนการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง

- **ภาคตะวันออก** การพัฒนาบุคลากร ด้านการศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี สู่อุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ตามนโยบายของรัฐบาลที่มีเป้าหมายในการยกระดับธุรกิจในประเทศไทยให้กลายเป็นเขตเศรษฐกิจระดับโลก อีกทั้งยังเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศไปสู่อุตสาหกรรมใหม่ โดยสร้างฐานการลงทุนด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งคมนาคมและปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ให้พร้อมรับกับการลงทุนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยี สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0

❖ **ความสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 – 2563**

จากการวิเคราะห์กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) พบว่าแผนงานโครงการสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ (Early Stage) มีความสอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนา SME รายประเด็น เนื่องจากแผนงานโครงการเป็นสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนาให้ตอบโจทย์ SME มีการยกระดับด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสินค้านวัตกรรม ผลงานวิจัยและพัฒนาของ SME ไทยมีตลาดรองรับมีกิจกรรมการสนับสนุนให้มีการบริการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่ครบวงจรแก่ SME การขยายปริมาณการให้บริการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้ SME ในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น และมีกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีที่ครบถ้วนมากขึ้น

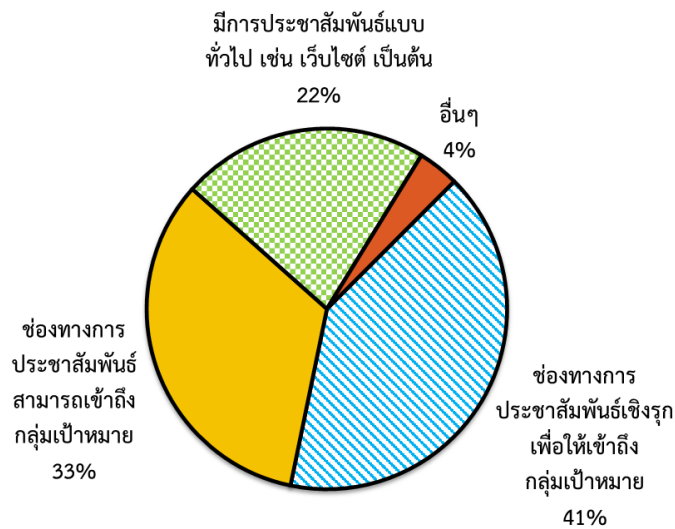
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถ SME เฉพาะกลุ่ม เนื่องจากกิจกรรมแผนงานโครงการเป็นการสนับสนุนให้ผู้ที่มีความคิดริเริ่มเชิงเทคโนโลยีหรือผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้าสู่อุปกรณ์เพาะ เพื่อสนับสนุนให้ได้รับความรู้เชิงลึกจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีพี่เลี้ยง/ที่ปรึกษาทางธุรกิจที่ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำให้สามารถจัดตั้งธุรกิจได้ พัฒนาการบ่มเพาะให้มีประสิทธิภาพในการสร้างผู้ประกอบการใหม่

กล่าวโดยสรุป คือ การดำเนินการตามแผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) และการพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้นให้สามารถเติบโตได้ (Early Stage) มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) และแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564)

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) :

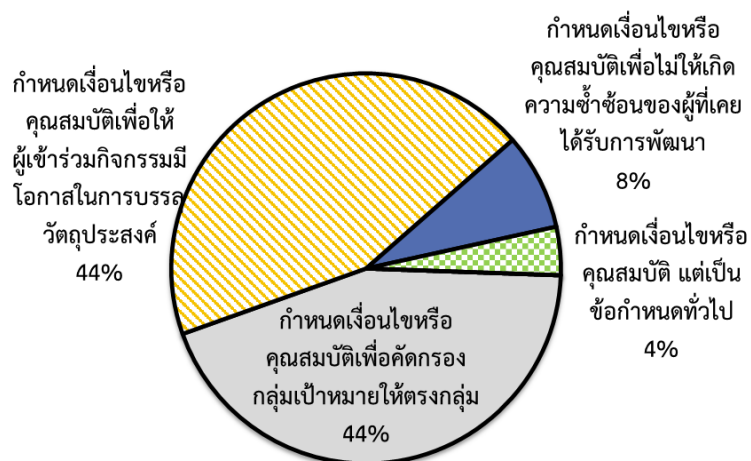
จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.7143 หรืออยู่ในระดับดีมาก โดยปัจจัยนำเข้าหลักในการบริหารจัดการโครงการที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ และความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในด้านการประชาสัมพันธ์โครงการส่วนใหญ่มีช่องทางการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายผู้ประกอบการ การประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยร่วม คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมาได้แก่ มีช่องทางการประชาสัมพันธ์สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 33 มีการประชาสัมพันธ์แบบทั่วไป เช่น เว็บไซต์ เป็นต้น ร้อยละ 22 ซึ่งช่วยให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้

แผนภาพที่ 5.23 การประชาสัมพันธ์โครงการ

ในด้านการคัดกรองผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ จากการประเมินพบว่า โครงการส่วนใหญ่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ และมีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อคัดกรองกลุ่มเป้าหมายให้ตรงกลุ่ม ในอัตราเท่ากันที่ร้อยละ 44 มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของผู้ที่เคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 8 และมีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติแต่เป็นข้อกำหนดทั่วไปร้อยละ 4

แผนภาพที่ 5.24 การคัดกรองผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ

ในด้านความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ จากการประเมินพบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการร้อยละ 93 มีความสามารถเพียงพอที่จะบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และผู้รับผิดชอบโครงการร้อยละ 7 มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ และส่งผลต่อความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญ

แผนภาพที่ 5.25 สัดส่วนโครงการที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการบริหารโครงการ

1.3 กระบวนการ (Process)

จากผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.5561 หรืออยู่ในระดับดีมาก โดยการประเมินผลมิติกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินการบริหารจัดการของหน่วยงานร่วมและความคิดเห็นของกลุ่ม SME ที่มีการสุ่มสำรวจ โดยมีปัจจัยสำคัญสะท้อนความสำเร็จในการบริหารจัดการแผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ดังนี้

▪ การเบิกจ่ายงบประมาณ

จากผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่ามีผลการเบิกจ่ายดังนี้

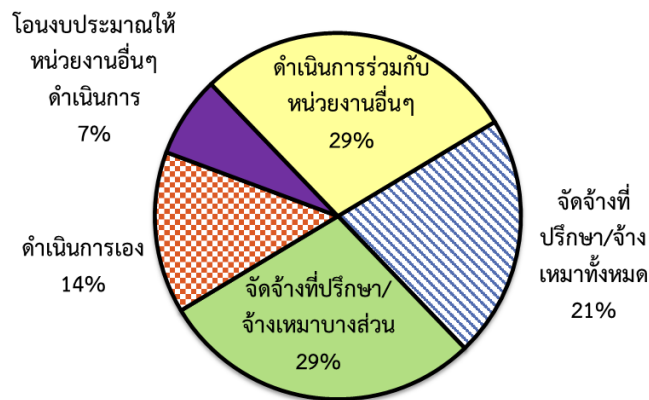
รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	879.73
งบประมาณที่ใช้ไป (เบิกจ่าย+ผูกพัน)	867.82
ยอดคงเหลือ	11.91

แผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 879.73 ล้านบาท มีการใช้จ่ายงบประมาณรวม

ผูกพันทั้งสิ้น 867.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.65 และมีเป้าหมายผลผลิต 64,772 หน่วย มีการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงาน ณ ไตรมาสที่ 4 เกิดผลผลิตขึ้นแล้วจำนวน 101,617 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 156.88

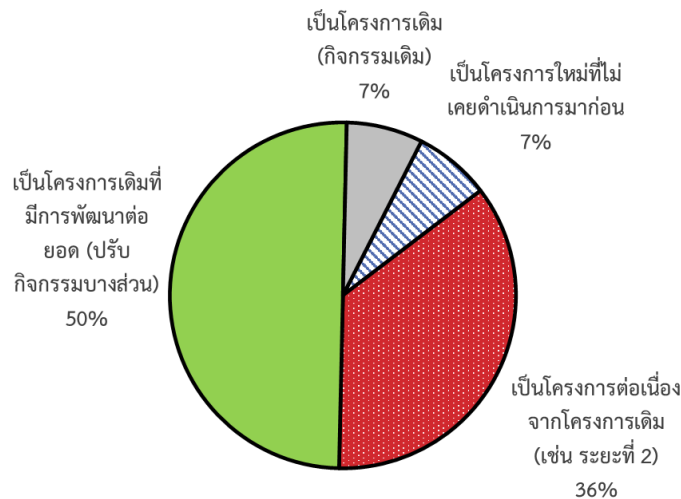
▪ **การบริหารโครงการปี 2562**

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าเป็นโครงการที่ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ และจัดจ้างที่ปรึกษาจ้างเหมาบางส่วน ในอัตราเท่ากันที่คิดเป็นร้อยละ 29 เป็นโครงการที่จัดจ้างที่ปรึกษาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 21 เป็นโครงการที่ดำเนินการเอง คิดเป็นร้อยละ 14 และเป็นโครงการที่โอนงบประมาณให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 7

แผนภาพที่ 5.26 ลักษณะการดำเนินโครงการ

โครงการที่ดำเนินการในปี 2562 เป็นโครงการเดิมที่มีการพัฒนาต่อยอด (ปรับกิจกรรมบางส่วน) คิดเป็นร้อยละ 50 เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการเดิม เช่น เป็นโครงการระยะที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 36 เป็นโครงการใหม่ที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน และเป็นโครงการเดิมกิจกรรมเดิมมีสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 7

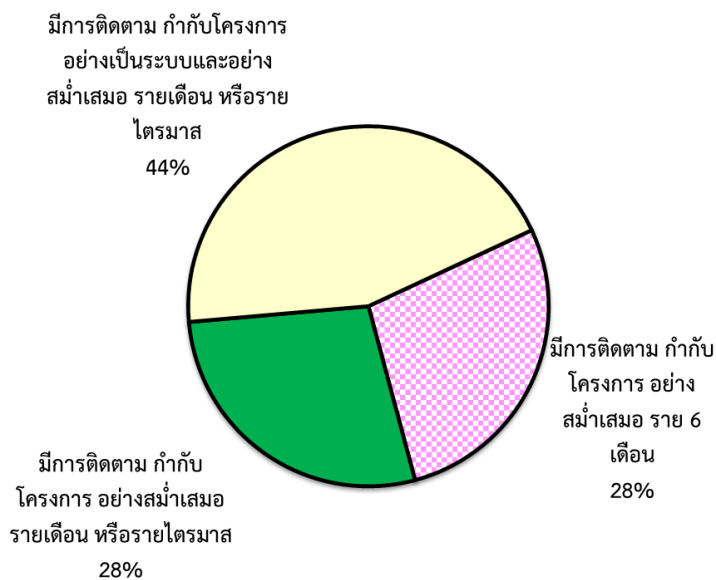
แผนภาพที่ 5.27 ความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการ

ในด้านการดำเนินงานตามแผนงาน พบว่า โครงการในปี 2562 ดำเนินการแล้วเสร็จทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

แผนภาพที่ 5.28 ความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

และจากการประเมินด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการ พบว่า หน่วยร่วมมีการติดตาม กำกับการดำเนินงานโครงการในทุกโครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการที่มีการติดตามกำกับโครงการอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอรายเดือนหรือรายไตรมาส คิดเป็นร้อยละ 44 และโครงการที่มีการติดตามรายเดือนหรือรายไตรมาส และโครงการที่มีการติดตามราย 6 เดือนในสัดส่วนที่เท่ากัน มีการจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงาน ทำให้สามารถกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน หรือสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงทีในกรณีที่โครงการเกิดปัญหาในระหว่างการดำเนินการ

แผนภาพที่ 5.29 การติดตามกำกับโครงการของหน่วยร่วม

1.4 ด้านผลผลิต (Product)

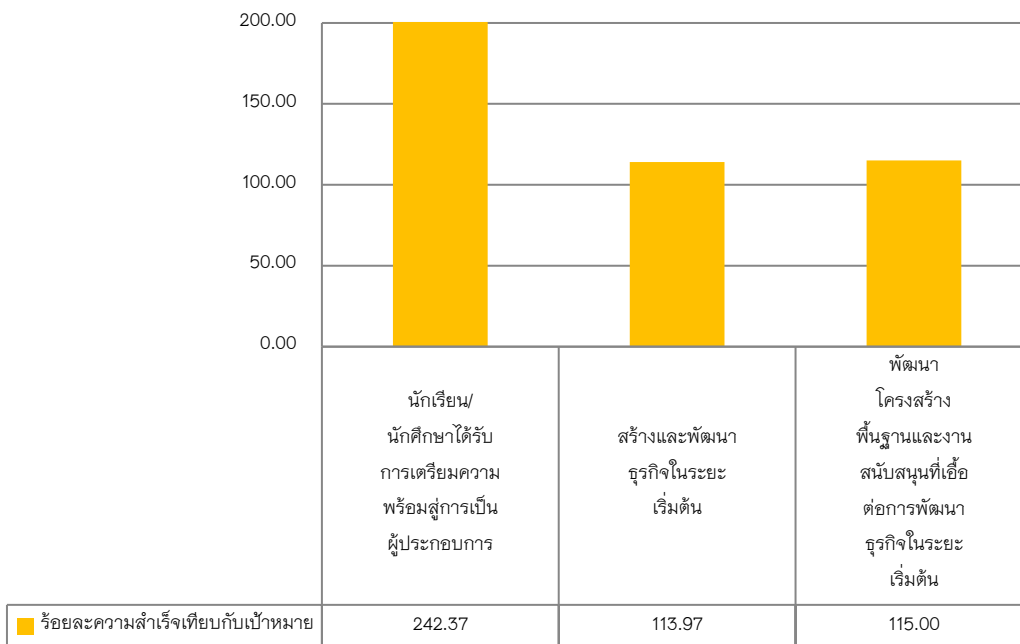
❖ ผลผลิตตามตัวชี้วัดเป้าหมายแต่ละแนวทางที่กำหนดไว้ตามแผนบูรณาการฯ

การดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 : นักเรียน/นักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการ ไม่น้อยกว่า 8,400 ราย/คน (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 25,303 ราย/คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 301.23) ซึ่งการดำเนินงานบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก เนื่องจากมีจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการ และกิจกรรมส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษามีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก

ตัวชี้วัดที่ 2 : สร้างและพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น ไม่น้อยกว่า 2,500 ราย/กิจการ (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 11,299 ราย/กิจการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 451.96) ซึ่งการดำเนินงานบรรลุผลมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก เนื่องจากการพัฒนา SME ได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก จึงทำให้จำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ มีผลการดำเนินงานมากกว่าเป้าหมายตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้

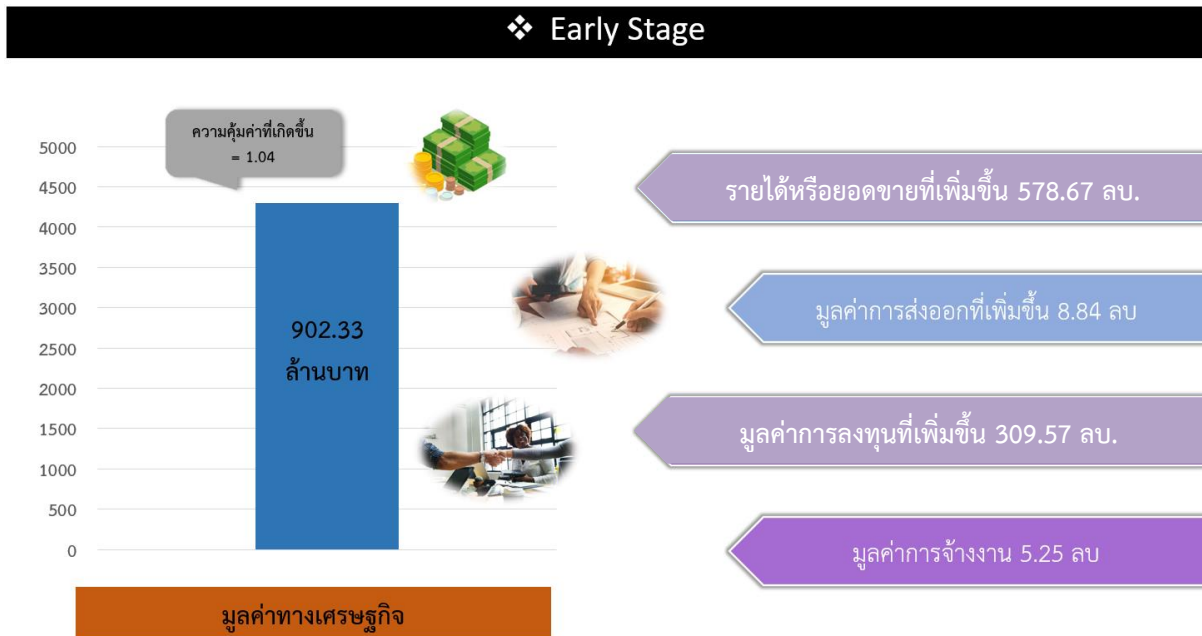
ตัวชี้วัดที่ 3 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและงานสนับสนุนที่เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น ไม่น้อยกว่า 110 ศูนย์/แห่ง (SME ได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 124 ศูนย์/แห่ง คิดเป็นอัตราร้อยละ 112.73) ซึ่งบรรลุผลงานมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้กว่า 14 ศูนย์ เนื่องจากโครงการภายใต้ตัวชี้วัดหลักที่ 3 นี้ มีศักยภาพที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ได้มากกว่าเป้าหมายหลักที่ตั้งไว้

แผนภาพที่ 5.30 ร้อยละความสำเร็จเทียบกับเป้าหมายตัวชี้วัดการดำเนินงาน
แผนงานโครงการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจในระยะเริ่มต้น (Early Stage)
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการที่โครงการเข้าไปสนับสนุนผู้ประกอบการ Early Stage ทั้งในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ บุคลากร การส่งเสริมสนับสนุนการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการผลิต/ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการตลาด ซึ่งคาดว่าจะก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ 902.33 ล้านบาท โดยมูลค่าดังกล่าวเกิดจากรายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น 578.67 ล้านบาท เกิดการขยายการลงทุน เป็นมูลค่าเพิ่มขึ้น 309.57 ล้านบาท มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 8.84 ล้านบาท เกิดมูลค่าการจ้างงาน 5.25 ล้านบาท

แผนภาพที่ 5.31 ผลสัมฤทธิ์ของการส่งเสริม SME กลุ่มผู้ประกอบการ Early Stage

อย่างไรก็ตาม จากการสุ่มลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการรายใหม่บางรายยังขาดความพร้อม และศักยภาพ เช่น ยังไม่มีตลาดหรือมีผู้สนใจสินค้า แต่หน่วยงานภาครัฐก็ผลักดันให้เข้าร่วมโครงการเพื่อทำแผนธุรกิจขอสินเชื่อ ดังนั้นเมื่อไม่ได้รับสินเชื่อจึงไม่มีความพึงพอใจต่อการสนับสนุน และจากการติดตามประเมินผลยังพบว่าผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดผลสำเร็จได้ เนื่องจาก กลุ่มผู้ประกอบการรายใหม่ Early Stage ส่วนใหญ่เป็นนักคิด นักพัฒนา แต่ไม่ใช่นักการตลาด ดังนั้น บทบาทภาครัฐที่สำคัญอีกประการ คือการรับช่วงต่อในการไปสร้างตลาด เช่น การหาช่องทางหรือโอกาสให้ผู้พัฒนาได้มีโอกาส matching กับผู้ซื้อหรือผู้ที่คาดว่าจะสนใจ และโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาที่อาจมีความเสี่ยงที่ SME จะไม่สามารถไปพัฒนาต่อยอดได้เอง เช่น โครงการที่เป็นการพัฒนาโครงการต้นแบบ Prototype ยังได้เพียงแบบในคอมพิวเตอร์ โดยไม่ได้มีการไปพัฒนาจริง

❖ ข้อสังเกตจากการติดตามประเมินผลผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา

- 1) SME บางส่วนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เนื่องจากธนาคารของรัฐ ยังมีวิธีการปล่อยสินเชื่อแบบ Conservative ไม่รองรับต่อเป้าหมายการพัฒนาหรือการส่งเสริมของกลุ่ม Startup การเสนอข้อกำหนดแค่เอกสารในการยื่น แต่ไม่เคยให้ SME ได้มีโอกาสชี้แจงแผนธุรกิจหรือเป้าหมายการขยายทางการตลาด แต่ใช้ความสามารถจากรายได้ที่ผ่านมาเป็นตัววัดความสามารถในการชำระอนาคต ทำให้ SME ที่ทุนน้อยไม่สามารถเติบโตต่อไปได้

- 2) SME ที่เป็น Start up ต้องการได้รับการพัฒนาทั้งห่วงโซ่ (แหล่งเงินทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาด)
- 3) กิจกรรมโครงการที่เป็นลักษณะงานวิจัย ไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จทันภายในปีงบประมาณ ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ไม่มีศักยภาพการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยก็จะไม่ประสบความสำเร็จ
- 4) จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่า โครงการบางโครงการที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้ประกอบการ Early Stage มีผู้ประกอบการกลุ่ม Regular เข้าร่วมโครงการหลายราย ซึ่งที่ปรึกษาจะทำการวิเคราะห์และปรับเปลี่ยนประเด็นการให้คำปรึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งพบว่าช่วยพัฒนาได้พอสมควร และได้รับความพึงพอใจค่อนข้างดี

❖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุง

- 1) จากการลงพื้นที่ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ มีการพัฒนา ต่อยอดธุรกิจที่เป็นรูปธรรม เช่น ผู้ประกอบการมีต้นแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า หรือผู้ประกอบการมีการปรับแผนการตลาด การเพิ่มช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าทางออนไลน์ ซึ่งทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จัก หรือมีคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้น เป็นต้น แต่ผลลัพธ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าวยังไม่สามารถวัดผลในเชิงปริมาณได้อย่างชัดเจน เนื่องจากอยู่ในช่วงที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ และอาจเป็นผลจากปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งควรมีการติดตามและจัดเก็บข้อมูลต่อไป
- 2) สสว. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก รวมทั้งเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่เพิ่งเริ่มต้นธุรกิจ/ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงานมาก่อน ยังไม่รู้จักบทบาทของ สสว. อย่างเพียงพอ
- 3) การสนับสนุน Start up ในรูปแบบการส่งเสริมทั้งห่วงโซ่ โดยผู้ประกอบการอาจสามารถเลือกขอรับการสนับสนุนบางส่วนในด้านที่ขาดศักยภาพความพร้อม
- 4) ควรมีการผลักดันให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การผลักดันนโยบายการส่งเสริมการลงทุนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน หรือการสร้างช่องทางให้นักลงทุนกับผู้ประกอบการได้พบกัน หรือการผ่อนคลายข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น เป็นต้น

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมให้ SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้นและให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)

หน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการฯ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาในกลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น สามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจ ให้สามารถพัฒนาศักยภาพทางการแข่งขันหรือพัฒนาธุรกิจของตนเองให้เติบโตมากขึ้น โดยกิจกรรมแผนงานโครงการมุ่งเน้นและสนับสนุนไปในด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านการลดต้นทุน ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยดำเนินการส่งเสริมผ่านการให้คำปรึกษาเชิงลึก ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาธุรกิจของตนเองได้ตรงจุดมากกว่าการเข้าร่วมโครงการประเภทอบรม สัมมนา ซึ่งระยะเวลาค่อนข้างสั้น ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการสนับสนุน ได้แก่ โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพผลิตและการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้วยเทคโนโลยีการออกแบบเชิงวิศวกรรมและเทคโนโลยี (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ) โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) อุตสาหกรรม 4.0 ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยา (สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ) เป็นต้น รวมทั้งการพัฒนาการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ของกลุ่มผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบที่คล้ายกัน เกิดการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตระหว่างผู้ประกอบการ หรือเกิดการส่งต่อมูลค่าในห่วงโซ่ฯ ขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น สร้างอำนาจต่อรอง เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ได้มากขึ้นกว่าการดำเนินธุรกิจเพียงลำพัง

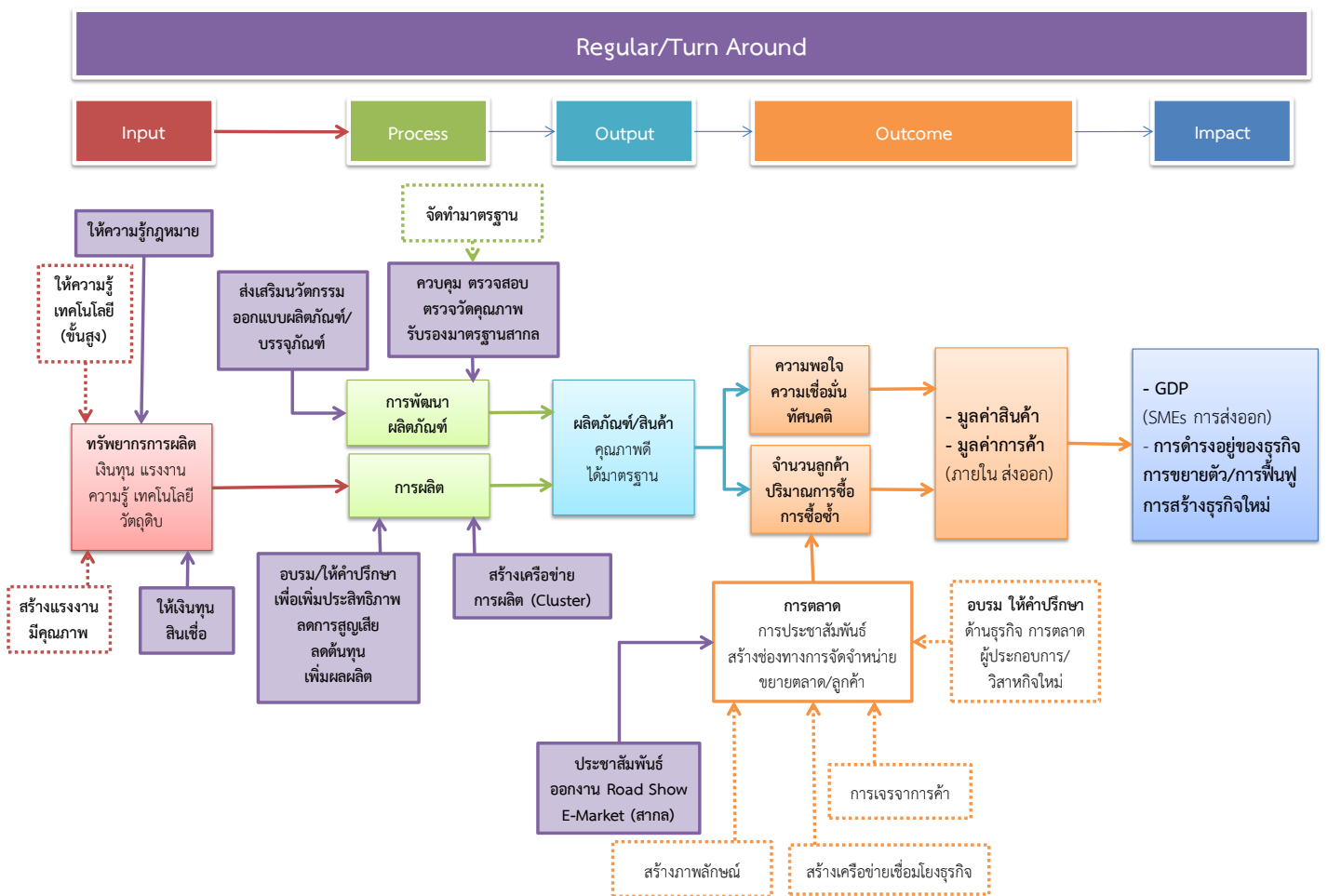
- การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ง่ายต่อการขนส่ง และเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินการส่งเสริมผ่านการอบรม สัมมนาให้ความรู้ หรือการศึกษาดูงานต่างๆ เพื่อพัฒนาหรือเพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการต่อยอดธุรกิจ ตัวอย่างกิจกรรม โครงการที่ดำเนินการสนับสนุน ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายสำหรับผู้ประกอบการผลิตอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) เป็นต้น

- การพัฒนาด้านการตลาด เพื่อเพิ่มโอกาสในการรับรู้ในตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เพิ่มยอดขาย ขยายตลาดให้กว้างขึ้นหรือขยายกลุ่มลูกค้าใหม่) รวมถึงการส่งเสริมการขายโอกาสทางการตลาดโดยเฉพาะช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) โดยดำเนินการส่งเสริมผ่านการอบรมให้ความรู้ด้าน E-Commerce การจัดประกวดหรือการเข้าร่วมงานจัดแสดงสินค้าต่างๆ ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการสนับสนุน ได้แก่ โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME สู่อุปกรณ์ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) และส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME (สสว.) เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีผู้ประกอบการ SME กลุ่มทั่วไปบางส่วน แม้ว่าจะมีศักยภาพในการเติบโตพัฒนาได้ แต่อาจได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวนหรือปัจจัยภายนอกอื่นๆ ส่งผลให้ประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจ จึงมีการดำเนินกิจกรรม โครงการที่มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการกลุ่มนี้ให้มีโอกาสฟื้นฟูธุรกิจ โดยการให้ความรู้ด้านกฎหมายเพื่อการเตรียมความพร้อมในการฟื้นฟูธุรกิจ ตัวอย่างเช่น โครงการ

เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (กรมบังคับคดี) หรือผู้ประกอบการบางส่วนประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทำให้ขาดสภาพคล่อง จึงมีการดำเนินกิจกรรม โครงการในลักษณะที่เป็นการจัดให้มีแหล่งเงินทุนสินเชื่อ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น โดยจะมีกระบวนการให้คำปรึกษาแนะนำ และวินิจฉัย เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาที่แท้จริงของผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือได้ตรงจุด ตัวอย่างเช่น กิจกรรมบริการจดทะเบียนเครื่องจักรและพร้อมเข้าถึงแหล่งเงินทุน (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) เป็นต้น

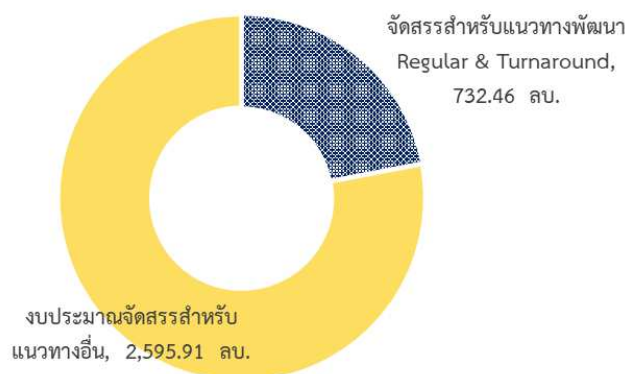
อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมสนับสนุนที่ผ่านมายังขาดความต่อเนื่องและการต่อยอดจากผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ จึงส่งผลให้การพัฒนา SME กลุ่มนี้บางส่วนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาธุรกิจตนเองต่อไปได้ ดังนั้นกระบวนการติดตามผลหลังสิ้นสุดโครงการ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการพัฒนาผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่าผู้ประกอบการบางส่วนไม่เคยรับทราบข้อมูลโครงการประชาสัมพันธ์จากโครงการต่างๆ จึงไม่ได้เข้าร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

แผนภาพที่ 5.32 กิจกรรม โครงการ ภายใต้งบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริม SME ด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)

จากการศึกษาสถานการณ์ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ พบว่าต้องเผชิญกับปัญหาต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น โดยแบ่งเป็นทั้ง 1) ต้นธุรกิจ ได้แก่ ราคาวัตถุดิบ ต้นทุนการเงิน ค่าจ้างแรงงาน ค่าขนส่ง ค่าน้ำค่าไฟ และ 2) ต้นทุนแฝงจากการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ การติดต่อกับธนาคาร/หน่วยงานเพื่อขอสินเชื่อทางธุรกิจ ซึ่งมีขั้นตอนซับซ้อน ใช้เอกสารมาก และใช้เวลานาน (Time Consuming) รวมทั้งสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบันที่ต้องเผชิญกับทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเชิงลบ ที่เข้ามามีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศในหลากหลายประเด็นในเวลาเดียวกัน เช่น ความมั่นคงภายในประเทศ การขาดแคลนทรัพยากรน้ำ โรคระบาด และปัญหาหนี้ครัวเรือน เป็นต้น โดยที่ผู้ประกอบการยังไม่ได้ตระหนักถึงปัจจัยเหล่านี้มาเพียงพอ และไม่ได้เตรียมการเพื่อปรับตัวให้พร้อมรองรับกับสถานการณ์ หรือปัจจัยที่มีความผันผวนสูง หรือปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกิจการ และเศรษฐกิจในภาพรวม ตลอดจนการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น (Competitiveness) ทั้งจากผู้ประกอบการด้วยกันเองที่ขายสินค้าและบริการในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน การสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Shares) จากธุรกิจขนาดใหญ่ที่ขยายสาขาไปทุกพื้นที่ของประเทศ และจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นไปที่การบริโภคสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น นอกจากนี้ จากข้อสังเกตของผลการประเมินในปีที่ผ่านมา พบว่ายังขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการ เนื่องจากบางโครงการไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในปีถัดไป ซึ่งส่งผลให้การผลักดันผู้ประกอบการไม่สามารถเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม การสร้างเครือข่าย/คลัสเตอร์ ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในช่วง 1-2 ปีแรก เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญหรือประโยชน์ในการรวมกลุ่มเท่าที่ควร รวมไปถึงยังขาดการติดตามผลหลังจากที่ผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ ในเชิงลึกหรือการติดตามที่สามารถวัดผลในเชิงปริมาณได้อย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล (Data Base) ประกอบการพัฒนาผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

และจากข้อมูลแผนงานโครงการตามแผนบูรณาการการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่ามีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไปให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ เป็นมูลค่า 732.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.01 ของงบประมาณทั้งหมด

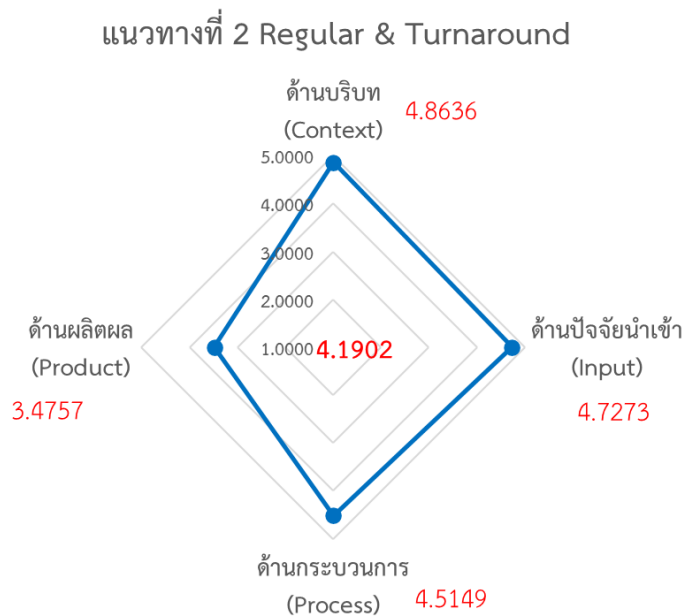

แผนภาพที่ 5.33 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณปี 2562 สำหรับการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันแนวทางการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไปให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ รวม 11 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) กรมโรงงานอุตสาหกรรม กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกรมบังคับคดี

❖ **สรุปผลการประเมินแผนงานโครงการ**

จากการประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการตามแนวทางการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) พบว่ามีผลการประเมินแผนงานโครงการปี 2562 อยู่ในระดับดี หรือมีระดับคะแนน 4.1902 คะแนน ดังแผนภาพที่ 5.34

แผนภาพที่ 5.34 ผลคะแนนการประเมินแผนงานโครงการตามแนวทางการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปี 2562

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในภาพรวมแผนงานโครงการตามแนวทางการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปี 2562 มีผลคะแนนการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) สูงสุด ที่ระดับคะแนน 4.7273 คะแนน รองลงมาได้แก่ ด้านบริบทโครงการ (Context) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลิตภัณฑ์ (Product) โดยมีระดับคะแนน 4.8636 4.5149 และ 3.4757 คะแนน ตามลำดับ

2.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ (Context) (ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวทางหรือกลยุทธ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ประเทศ)

จากแผนงานโครงการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไปให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงโดยภาพรวม สามารถสรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศในประเด็นยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ร่วมสำคัญ ดังนี้

แผนภาพที่ 5.35 ความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนงานโครงการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรมโครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) มีความเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ประเทศ ดังนี้

❖ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมโครงการการดำเนินกิจกรรมโครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งประเด็นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ และการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจ เนื่องจากกิจกรรมแผนงานเป็นการมุ่งเน้นที่การพัฒนาเพิ่มผลิตภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่มูลค่า เพื่อก้าวกระโดดไปสู่การเป็นฐานการผลิตและบริการที่โดดเด่นในด้านเศรษฐกิจ ฐานชีวภาพ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรม และบริการแห่งอนาคตเพื่อที่จะเพิ่มรายได้ จากฐานเดิม และต่อยอดไปสู่การสร้างฐาน

รายได้ใหม่ มีกิจกรรมการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าใจตลาด ปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว และประยุกต์ใช้ได้อย่างชาญฉลาด มีความสามารถในการปรับตัวและใช้โอกาสของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการดำเนินธุรกิจแนวใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการและวิถีชีวิตของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป การมุ่งส่งเสริมการยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้สามารถเป็นฐานรายได้และสร้างความเข้มแข็งที่ยั่งยืนของเศรษฐกิจในระดับชุมชน รวมทั้งสามารถเป็นฐานของการผลิตของอุตสาหกรรมในระดับที่ใหญ่และซับซ้อนมากขึ้นได้ การพัฒนาให้มีศักยภาพในการสร้างแบรนด์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับส่งเสริม SME สาขาบริการที่มีศักยภาพจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการคิด

❖ **ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)”**

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” 3 ประการ ดังนี้

1) **การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ** : เนื่องจากกิจกรรมแผนงานมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ พัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลายของแรงงานโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาผู้ประกอบการทุกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ การขยายช่องทางการตลาด การสร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับ และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลายของแรงงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลและธุรกิจรูปแบบใหม่ในอนาคต

2) **การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน** : เนื่องจากกิจกรรมแผนงานมุ่งเน้นการจัดการหาแหล่งเงินทุนและพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนรูปแบบใหม่ๆ พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง พัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ พัฒนาระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทางเครดิต และระบบการรู้จักลูกค้าที่สะดวกมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม

3) **การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด** : เนื่องจากกิจกรรมแผนงานมุ่งเน้นการสร้างความพร้อมของผู้ประกอบการในการออกไปลงทุนในต่างประเทศ สนับสนุนผู้ประกอบการให้มีอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เด่นชัดให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำ ที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้มากขึ้น มีแผนกลยุทธ์การเข้าถึงตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพสำหรับสินค้าและบริการของไทย ตลอดจนสร้างและพัฒนาตลาดในประเทศสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งตลาดสินค้าสำหรับกลุ่มเฉพาะ

❖ ความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

▪ หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน

หัวข้อย่อย 1.1 ผลผลิตภาพ (Productivity)

ประเด็นการปฏิรูปที่ 16 : การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ - วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สนับสนุน) มุ่งเน้นการพัฒนาระบบนิเวศทางธุรกิจ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) ให้แข็งแกร่งทำให้เกิดความหลากหลายของธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพเพื่อเตรียมความพร้อม รองรับรูปแบบพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปต่อธุรกิจสมัยใหม่ ประชาสัมพันธ์ พัฒนาแบรนด์ และส่งเสริมการส่งออกเพื่อช่วยขยายตลาดใหม่ให้แก่ SME และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกลุ่ม Turn Around สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือ ส่วนแบ่งของจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม จากธุรกิจทั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม ซึ่งจะเห็นได้จากการเพิ่มเติมนิยามของวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) อันนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มนี้โดยเฉพาะ

▪ หัวข้อที่ 2 : การปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

หัวข้อย่อย 2.2 การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน

ประเด็นการปฏิรูปที่ 2 การพัฒนาธุรกิจชุมชน ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่ม และการสร้างเครือข่ายธุรกิจชุมชน (Cluster-Based) เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายคลัสเตอร์ธุรกิจของผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ ให้เครือข่ายคลัสเตอร์เหล่านี้เกิดการผนึกกำลังสร้างความเข้มแข็งจากภายในคลัสเตอร์เดียวกัน และได้รับการพัฒนาจากภายนอกเพื่อสร้างโอกาสทางการค้าร่วมกัน ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) และผู้ประกอบการกลุ่ม Turn Around มีโอกาสในการเข้าถึงตลาด และส่งเสริมการสร้าง e-commerce platform เพื่อให้สามารถอยู่รอดและขยายธุรกิจได้ สร้างแนวคิดในการดำเนินธุรกิจสมัยใหม่ และนำเอาเทคโนโลยีสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน

❖ ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

▪ **ยุทธศาสตร์หลัก : ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน** เป็นยุทธศาสตร์หลักที่มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของ SME โดยตรง โดยมีกำหนดเป้าหมายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์

มวบรวมในประเทศทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไปให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME ที่ประสบปัญหาธุรกิจ พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ข้อ 3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของการการผลิตและบริการ

- ข้อ 3.2.1 การพัฒนาภาคการเกษตร

ข้อ 3) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ เนื่องจากมีการดำเนินกิจกรรม โครงการที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนากระบวนการผลิตของผู้ประกอบการสินค้าเกษตร เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน

ข้อ 4) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยมีการส่งเสริมการสร้าง Cluster สินค้าเกษตรในสถาบันเกษตรกร มีการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น

- ข้อ 3.2.2 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

ข้อ 1) พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เนื่องจากมีการดำเนินกิจกรรม โครงการที่เน้นการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการยกระดับความสามารถในการผลิตและการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ มีการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการสนับสนุนการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่าย Cluster อุตสาหกรรมแห่งอนาคต

- ข้อ 3.2.4 การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

ข้อ 1) ส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุก สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สร้างตราสินค้า พัฒนาบรรจุภัณฑ์ แสวงหาตลาดใหม่ สร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการให้ผลิตได้และขายเป็นในการทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนากระบวนการผลิตของผู้ประกอบการเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน การพัฒนานวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า รวมถึงการส่งเสริมการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาช่องทางการตลาดใหม่ เช่น e-Commerce เป็นต้น

ข้อ 4) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเน้นให้ผู้ประกอบการรู้จักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการผลิต การขาย ดังจะเห็นได้จากการกิจกรรม/โครงการด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยี/พัฒนาสินค้าและบริการ

ที่มีมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรม และด้านการยกระดับการผลิตและการบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล รวมทั้งมีการดำเนินการในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจทั้งในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลด้านธุรกิจและสิทธิประโยชน์ และแหล่งเงินทุน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และพัฒนากลไกสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการสร้างขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตและแข่งขันได้ ดังเห็นได้จากการมีโครงการในลักษณะที่เป็นการจัดให้มีแหล่งเงินทุนสินเชื่อ สำหรับผู้ประกอบการ SME กลุ่มทั่วไป เพื่อใช้ในการต่อยอด พัฒนาธุรกิจ และสำหรับผู้ประกอบการ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ เพื่อฟื้นฟูกิจการ เพิ่มสภาพคล่อง เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้

■ **ยุทธศาสตร์ร่วม :** เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ พบว่า มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ร่วมที่มีส่วนในการเสริมกลยุทธการส่งเสริม SME โดยมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ที่ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 9 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ข้อ 3.2 พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิต

- ข้อ 3.2.3 ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน

ข้อ 1) พัฒนาศูนย์ฝึกอบรมสมรรถนะแรงงานที่ได้มาตรฐานตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยมีการดำเนินกิจกรรม โครงการ ที่เน้นการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพให้แก่แรงงาน การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง รวมถึงมีการให้ความรู้ด้านกฎหมายเพื่อการเตรียมความพร้อมในการฟื้นฟูธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ข้อ 3.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

- ข้อ 3.3.1 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากลและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ข้อ 1) ยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานสากล โดยสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร ส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในการพัฒนาไปสู่ระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเชิงดิจิทัล

สร้างความเป็นมืออาชีพการบริหารแก่องค์กรธุรกิจรองรับการเป็นอุตสาหกรรมระดับมาตรฐานสากล ธุรกิจสมัยใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ด้านการจัดการโลจิสติกส์ด้วยการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงแหล่งวัตถุดิบ แหล่งผลิต และตลาด เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการผลิตและการท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการเตรียมแผนบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินและการบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจ เนื่องจากมีการสนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายคลัสเตอร์ทั้งในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากเครือข่ายดังกล่าวในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ได้

ข้อ 3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

- ข้อ 3.5.2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ

ข้อ 1) ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้เป็นระบบดิจิทัล โดยจัดทำแพลตฟอร์ม (Platform) ธุรกิจดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในภาคเกษตร ภาคการผลิต และภาคธุรกิจ การสร้างร้านค้าและมาตรฐานสินค้าออนไลน์ ส่งเสริมธุรกิจของผู้ประกอบการดิจิทัลรุ่นใหม่ (Start up) ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากการดำเนินกิจกรรม โครงการที่เน้นการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการพัฒนาธุรกิจ การสร้างช่องทางและขยายตลาดด้วย e-Commerce การพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ข้อ 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

- ข้อ 3.2.2 ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจที่ผสมการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย ดังเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม โครงการที่เป็นลักษณะการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีเข้ากับการดำเนินธุรกิจ เช่น การจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีเป้าหมายในการช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสมและได้รับการพัฒนา เพิ่มมูลค่า และยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ เป็นต้น

- ข้อ 3.2.3 สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจเกิดใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต้องการพัฒนาหรือทำธุรกิจฐานเทคโนโลยี และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงนักวิจัยและทรัพยากรวิจัยของสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย รวมทั้งการเข้าถึงบริการทางเทคโนโลยีต่างๆ ได้โดยง่ายและสะดวก เนื่องจากการสนับสนุนเงินทุน สินเชื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ข้อ 3.1 การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

- ข้อ 3.3.2 พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน ดังเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม โครงการในการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่ผู้ประกอบการ SME ในจังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นจังหวัดพื้นที่เป้าหมายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

❖ ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) ในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

▪ ภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

2) พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง โดยมีแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสนับสนุน SME ในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และส่งเสริมการนำมาใช้เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจ ขยายเครือข่ายเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อน และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจตลอด Value Chain และการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายกลุ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ในการดำเนินธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

แนวทางการพัฒนา

4) พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีความรู้ มีทักษะฝีมือ เข้าถึงข้อมูล ภาวะเทียบการค้าในธุรกิจระดับภูมิภาค และสากล รวมถึงเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อมและมนุษยธรรมที่ถูกนำมาเป็นข้อกีดกันทางการค้า รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรภาคธุรกิจเอกชนที่มีความเข้มแข็ง ร่วมพัฒนาเครือข่ายกับธุรกิจท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถให้เข้าสู่ Supply Chain ของธุรกิจใหญ่ได้

5) พัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสินค้าที่ตอบสนองตลาด ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ AEC โดยให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ อย่างการถือฤกษ์กันบนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนทั้งไทยและเพื่อนบ้าน

■ **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

**ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

แนวทางการพัฒนา

9) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาภาค โดยใช้ประโยชน์จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านการวิจัยพัฒนาที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ สร้างความเชื่อมโยงสถาบันการศึกษา และภาคเอกชน เพื่อพัฒนาเครือข่ายของอุตสาหกรรมในลักษณะคลัสเตอร์ สนับสนุนสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในขั้นประยุกต์และทดลองเพิ่มขึ้น ทั้งการจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ การทำวิจัยตลาด การทดสอบผลิตภัณฑ์ และโรงงานนำร่องเพื่อให้สามารถแปลงงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

■ **ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร**

**ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม
เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน**

แนวทางการพัฒนา

6) พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

8) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

■ **ภาคตะวันออก**

**ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มี
ความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน**

แนวทางการพัฒนา

2) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ เพื่อให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคตในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ประชาสัมพันธ์ และชักจูงนักลงทุนที่มีศักยภาพ เป็นต้น

3) พัฒนาบุคลากรการศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยีเพื่อผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย และก่อให้เกิดการวิจัย สร้างนวัตกรรม และการพัฒนาเทคโนโลยีในการต่อยอดและขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน อาทิ EEC of Digital Park (EECd) และ EEC of Innovation (EECI)

■ ภาคใต้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

แนวทางการพัฒนา

6) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีศักยภาพให้มีมาตรฐาน สนับสนุนด้านวิชาการ สร้างนวัตกรรม และสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อให้องค์กรเครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเอง รวมทั้งเป็นผู้ประกอบการที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน ใช้อัตลักษณ์ความโดดเด่น บนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนเป็นจุดขาย ยกกระตักการให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานของชุมชน สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนให้เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวรายใหญ่ ตลอดจน สนับสนุนการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP และสินค้าที่ระลึกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชน และเพื่อเป็นแหล่งสร้างงานและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน มีการทดสอบ ออกแบบผลิตภัณฑ์และ บรรจุภัณฑ์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวชุมชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ (เว็บไซต์และแอปพลิเคชันต่างๆ)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

3) พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

1) ยกกระตักการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังหยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าวทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านการกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุน การใช้ภูมิปัญญานวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอด

การพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยว การทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์ เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะและเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

4) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรเทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SME รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

3) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products) โดยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต ส่งเสริม การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดจากการผลิตน้ำมันปาล์ม ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง (กระบี่ และชุมพร) ไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น อาทิ Phase Change Material (PCM) และ Nutritional Foods พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมยางพาราและการแปรรูปอาหาร และพืชเศรษฐกิจสำคัญอื่นๆ ผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่าง ภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา กำหนดเขตพื้นที่และสิทธิประโยชน์สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม ฐานชีวภาพที่ชัดเจน เพื่อดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภาคใต้ชายแดน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

แนวทางการพัฒนา

4) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่เพื่อ

ลดต้นทุนการผลิต และร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตร สมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกรและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและ นวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต และเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติ โรคระบาด เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่ง เงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้ง พัฒนาผู้ประกอบการและ SME ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนา ความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้ มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

5) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตการแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพใน การผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริม การเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัย พัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษา คุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

6) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบ ทางการผลิตที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม ใน การผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มี มูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ การท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

❖ ความสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 – 2564

จากการวิเคราะห์กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2562-2564 พบว่าแผนงาน โครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีความ สอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนา SME รายประเด็น เนื่องจากแผนงานโครงการเป็นการยกระดับ ทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญให้ SME และบุคลากรในสถานประกอบการ เช่น การบริหารจัดการอย่างเป็น ระบบ การจัดทำระบบบัญชีการบริหารการเงิน การนำรูปแบบธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ (Best Practices) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น มีกิจกรรมในการวิเคราะห์ ประเมินศักยภาพของธุรกิจในด้านต่างๆ โดยจัดที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญเข้าวินิจฉัยสถานประกอบการ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการปรับปรุง

กระบวนการผลิตและการดำเนินธุรกิจ การยกระดับ SME ได้รับการยกระดับด้านผลิตภาพ ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต เช่น การจัดผังกระบวนการผลิตเพื่อลดเวลาดำเนินการ การปรับปรุงระบบการจัดหาวัตถุดิบให้มีประสิทธิภาพ การปรับเปลี่ยนเครื่องจักร การปรับปรุงประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์และการปรับปรุงการผลิตให้ได้มาตรฐาน เป็นต้น การพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน ICT ให้กับ SME มากขึ้น มีการส่งเสริมให้ SME ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เสริมสร้างความรู้ให้กับ SME ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถ SME เฉพาะกลุ่ม เนื่องจากกิจกรรมแผนงานโครงการ เป็นการสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้คลัสเตอร์ SME สนับสนุนให้ SME พัฒนาสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการรายใหญ่ รวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการรายใหญ่และความต้องการสินค้าและบริการเพื่อเผยแพร่ ให้ SME ที่มีศักยภาพทราบ และสนับสนุนให้ SME สามารถพัฒนาสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการรายใหญ่ พัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงเครือข่ายของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มสมาชิก สนับสนุนให้วิสาหกิจฐานรากเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ส่งเสริมความรู้ในการประกอบธุรกิจให้วิสาหกิจฐานราก เสริมสร้างโอกาสทางการตลาดและช่องทางตลาดยกระดับสินค้าและบริการ (Product Upgrading) ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริม SME อย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาระบบสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ เพื่อช่วยให้การส่งเสริมและพัฒนา SME เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) เพื่อช่วยฟื้นฟูกิจการของ SME ที่มียอดขายตกต่ำเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว หรือจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกอื่นๆ

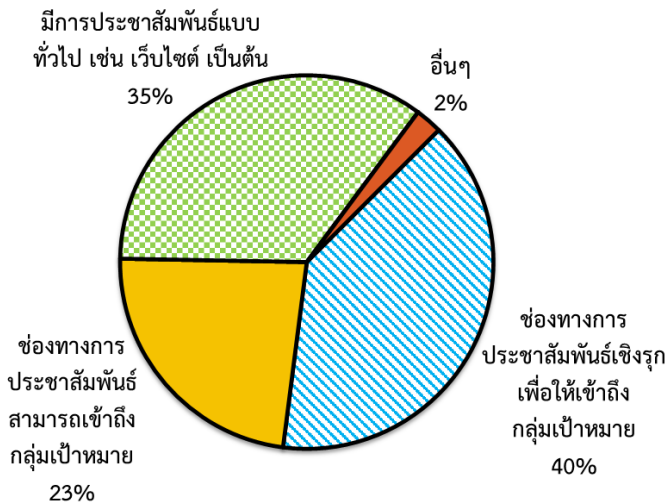
กล่าวโดยสรุป คือ การดำเนินการตามแผนงานโครงการด้านการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 - 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปี 2562-2564

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) :

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.7273 หรืออยู่ในระดับดีมาก โดยปัจจัยนำเข้าหลักในการบริหารจัดการโครงการที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ และความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

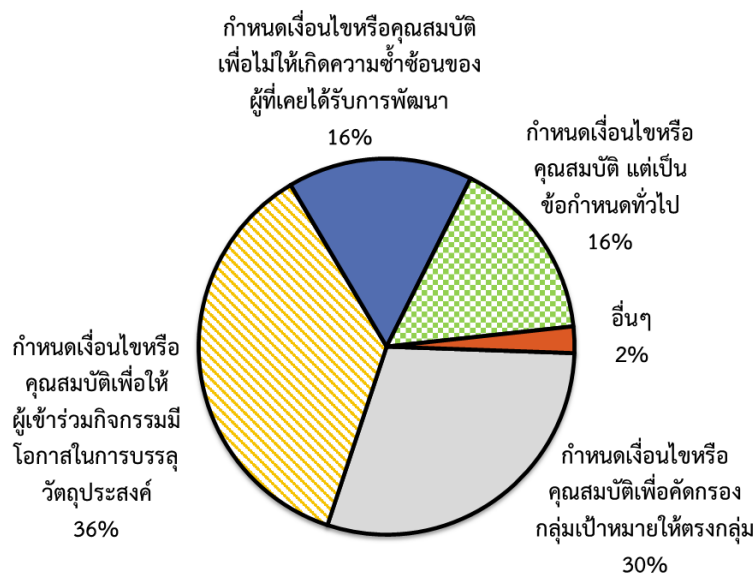
ผลการประเมินแผนงานโครงการพบว่า โครงการส่วนใหญ่ที่เป็นการพัฒนาส่งเสริมผู้ประกอบการพบว่า มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 40 เช่น การประชาสัมพันธ์โครงการไปยังสมาคม ผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมเป้าหมายต่างๆ อาทิ อาหารแปรรูป สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ผลิตภัณฑ์ ฮาลาล เป็นต้น รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์แบบทั่วไป เช่น เว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น ร้อยละ 35 และช่องทางการประชาสัมพันธ์สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 23

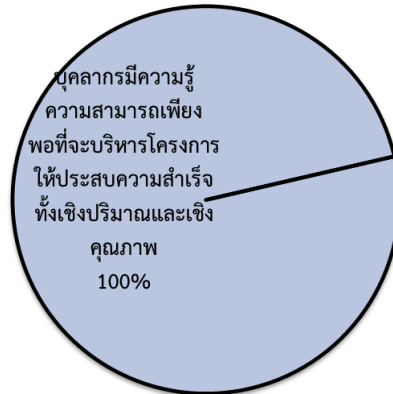
แผนภาพที่ 5.36 การประชาสัมพันธ์โครงการ

สำหรับกลไกในการคัดกรองผู้ประกอบการพบว่า ส่วนใหญ่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น มีความพร้อมที่จะดำเนินการในเรื่องที่อบรมหรือพัฒนา มีปัญหาหรือความต้องการ ร้อยละ 36 รองลงมาคือ มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อคัดกรองกลุ่มเป้าหมายให้ตรงกลุ่ม เช่น การระบุสาขาเป้าหมาย ร้อยละ 30 มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของผู้ที่เคยได้รับการอบรมในด้านดังกล่าวแล้ว และมีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติแต่เป็นข้อกำหนดทั่วไป เช่น เป็นผู้ประกอบการชุมชน เป็นต้น มีสัดส่วนเท่ากัน ร้อยละ 16

แผนภาพที่ 5.37 การคัดกรองกลุ่มผู้ประกอบการหรือผู้ที่เข้ารับการพัฒนาโครงการ

และจากผลการประเมินแผนงานโครงการพบว่า บุคลากรหลักในการบริหารโครงการและบุคลากรที่สนับสนุนการดำเนินโครงการมีความรู้ ความสามารถ (Competency) เพียงพอที่จะบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 100

แผนภาพที่ 5.38 ความรู้ ความสามารถ (Competency) ของบุคลากรหลัก

2.3 กระบวนการ (Process)

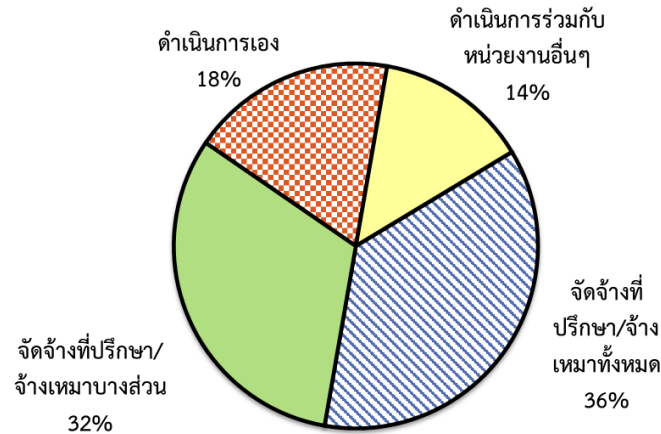
จากผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.5149 หรืออยู่ในระดับดีมาก โดยการประเมินผลมิติกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินการบริหารจัดการของหน่วยงานร่วมและความคิดเห็นของกลุ่ม SME ที่มีการสุ่มสำรวจ โดยมีปัจจัยสำคัญสะท้อนความสำเร็จในการบริหารจัดการแผนงานโครงการตามแนวทางการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้นและให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ดังนี้

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	732.46
งบประมาณที่ใช้ไป (เบิกจ่าย+ผูกพัน)	722.77
ยอดคงเหลือ	9.69

จากผลการเบิกจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่าการส่งเสริมให้ SME กลุ่มทั่วไป (Regular) มีศักยภาพและผลิตภาพมากขึ้นและให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 732.46 ล้านบาท มีการใช้จ่ายแล้ว 722.77 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.68

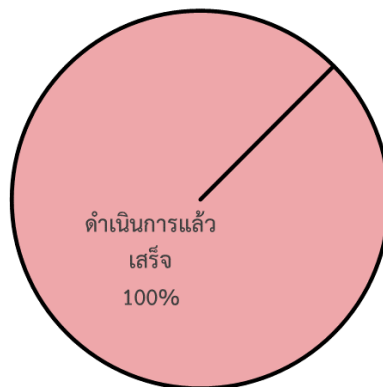
▪ **การบริหารโครงการปี 2562**

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าโครงการที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยจัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาทั้งหมด ร้อยละ 36 รองลงมาคือ จัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาบางส่วน ร้อยละ 32 ดำเนินการเอง ร้อยละ 18 และดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ร้อยละ 14

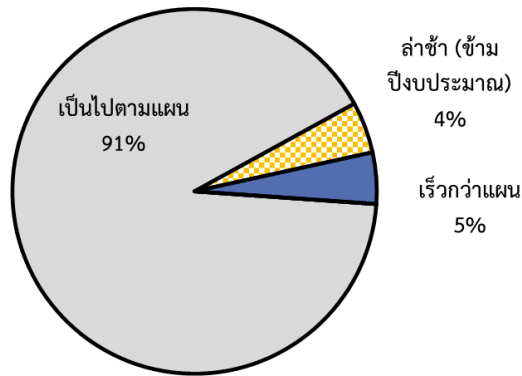
แผนภาพที่ 5.39 ลักษณะการดำเนินโครงการ

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าโครงการทั้งหมดสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

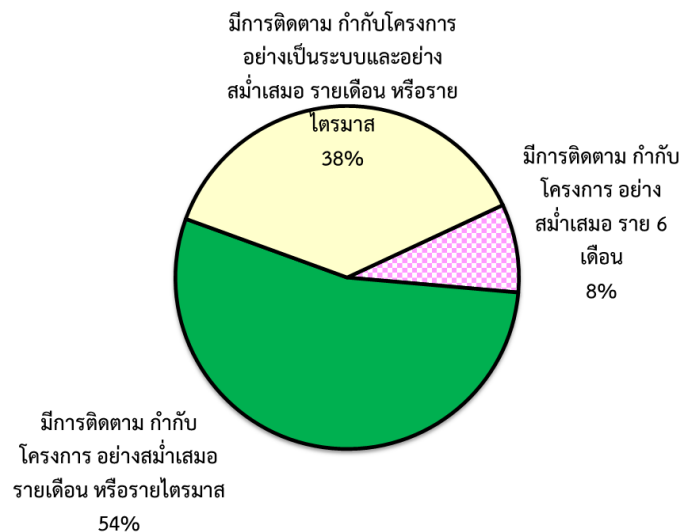
แผนภาพที่ 5.40 สถานการณ์ดำเนินการตามแผนงาน

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าระยะเวลาการดำเนินโครงการส่วนใหญ่ดำเนินการเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ ร้อยละ 91 เป็นโครงการที่ดำเนินการได้เร็วกว่าแผนร้อยละ 5 และโครงการที่ดำเนินการล่าช้าข้ามปีงบประมาณ ร้อยละ 4

แผนภาพที่ 5.41 ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินการ

จากการประเมินด้านการกำกับติดตามการดำเนินการแผนงานโครงการ พบว่า หน่วยร่วมส่วนใหญ่มีการติดตาม กำกับโครงการ อย่างสม่ำเสมอ รายเดือน หรือรายไตรมาส ร้อยละ 54 รองลงมาคือ มีการติดตาม กำกับโครงการ อย่างเป็นระบบและอย่างสม่ำเสมอ รายเดือน หรือรายไตรมาส ร้อยละ 38 เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ โครงการเพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce และโครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป และมีการติดตามกำกับโครงการ อย่างสม่ำเสมอ ราย 6 เดือน ร้อยละ 8 ตามลำดับ

แผนภาพที่ 5.42 การติดตามกำกับโครงการของหน่วยงานร่วม

นอกจากนี้ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนยังมีการดำเนินการ เชื่อมโยงประสานงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ตัวอย่างเช่น สถาบันการเงินของรัฐและเอกชน สาธารณสุขจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด พาณิชย์จังหวัดจังหวัด ในการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักร ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยกกระตือรือร้นคุณภาพมาตรฐานด้านโภชนาการของผลิตภัณฑ์บรรจุอาหารพร้อมจำหน่าย และการส่งเสริมและช่วยเหลือSME ให้ประกอบกิจการได้ยั่งยืน

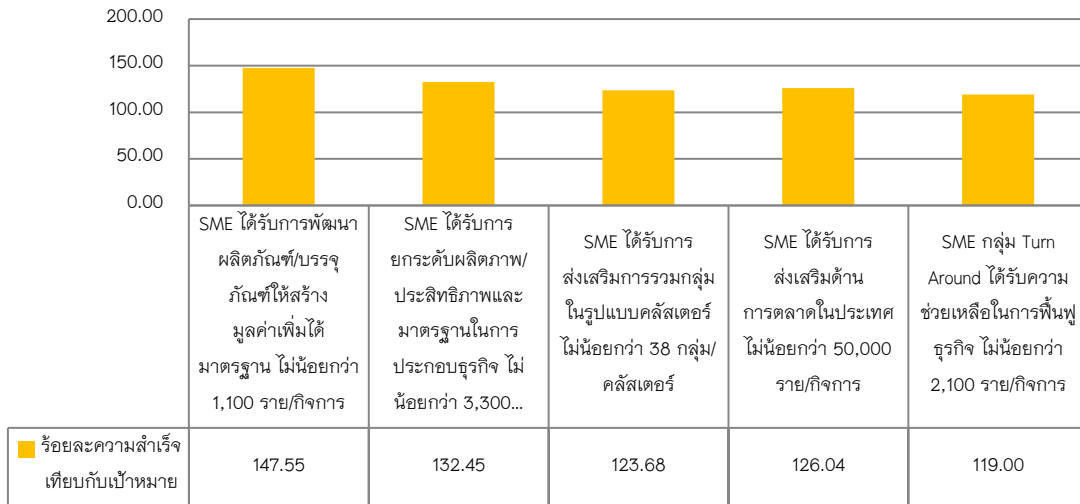
2.4 ผลผลิต (Output) ผลผลิตตามตัวชี้วัดเป้าหมายแต่ละแนวทางที่กำหนดไว้ตามแผนบูรณาการฯ

จากข้อมูลการรายงานผลการดำเนินการผ่านระบบติดตามพบว่า การดำเนินการภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไปให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตตัวชี้วัด ดังนี้

❖ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

การดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัว โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงาน ดังนี้

- SME ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ให้สร้างมูลค่าเพิ่มได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 1,100 ราย/กิจการ มีผลการดำเนินงาน จำนวน 1,623 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 147.55 ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 และโครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เป็นต้น
- SME ได้รับการยกระดับผลิตภาพ/ประสิทธิภาพและมาตรฐานในการประกอบธุรกิจ ไม่น้อยกว่า 3,300 ราย/กิจการ มีผลการดำเนินงาน จำนวน 4,371 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 132.45 ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) และโครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME 4.0 (STEM Workforce Towards SME 4.0) เป็นต้น
- SME ได้รับการส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบคลัสเตอร์ ไม่น้อยกว่า 38 กลุ่ม/คลัสเตอร์ มีผลการดำเนินงาน จำนวน 47 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 123.68 ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงอุตสาหกรรม และกิจกรรมพัฒนาการรวมกลุ่ม SME และเชื่อมโยงในรูปแบบคลัสเตอร์ เป็นต้น
- SME ได้รับการส่งเสริมด้านการตลาดในประเทศ ไม่น้อยกว่า 50,000 ราย/กิจการ มีผลการดำเนินงาน จำนวน 63,021 กลุ่ม/คลัสเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 126.04 ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) เป็นต้น
- SME กลุ่ม Turn Around ได้รับความช่วยเหลือในการฟื้นฟูธุรกิจ ไม่น้อยกว่า 2,100 ราย/กิจการ มีผลการดำเนินงานจำนวน 2,499 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 119 ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือ SME ให้สามารถประกอบกิจการได้อย่างยั่งยืน เป็นต้น

แผนภาพที่ 5.43 ร้อยละความสำเร็จเทียบกับเป้าหมายตัวชี้วัดการดำเนินงาน ภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) ให้มีศักยภาพมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการติดตามผลกระทบของผู้ประกอบการ SME กลุ่มทั่วไป (Regular) และ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around) สรุปได้ ดังนี้

❖ REGULAR & TURNAROUND

แผนภาพที่ 5.44 ผลสัมฤทธิ์ของการส่งเสริม SME กลุ่มทั่วไป (Regular) และ SME ที่ประสบปัญหาทางธุรกิจ (Turn Around)

โดยจากการที่โครงการเข้าไปสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ ในปี 2562 ทั้งการบ่มเพาะธุรกิจ การให้คำปรึกษาเชิงลึก ส่งเสริมทางด้านการส่งเสริมตลาด มีผู้ประกอบการที่เข้าร่วมงานแสดงสินค้า และเข้าร่วมกิจกรรมประกวดให้รางวัล โดยจากผลการสำรวจจัดเก็บข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการมีรายได้หรือยอดขายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5,361.03 ล้านบาท สามารถลดต้นทุนการผลิตและ ของเสียจากการผลิตไปได้มูลค่ารวม 1,056.87 ล้านบาท และจากการสำรวจผู้ประกอบการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลง เกิดจากปัจจัยสำคัญ เช่น การวิจัยพัฒนายังไม่แล้วเสร็จ แต่ด้วยครบปีงบประมาณภาครัฐไม่ได้สนับสนุนต่อ SME ไม่มีศักยภาพในการวิจัยต่อ ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านเงินลงทุน เป็นต้น

❖ ข้อสังเกตจากการติดตามประเมินผลผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา

1. โครงการอบรมบางหลักสูตรมีระยะเวลาที่สั้นเกินไป และไม่มีความต่อเนื่องกันในแต่ละหลักสูตร ทำให้ผู้ประกอบการยังไม่มีความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น หลักสูตรอบรมตลาดออนไลน์ ซึ่งเป็นหลักสูตรพื้นฐาน โดยผู้ประกอบการให้ความเห็นว่ายังไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้มากนัก เนื่องจากระยะเวลาที่ค่อนข้างสั้น หากเป็นหลักสูตรระยะยาวจะได้ผลดีกว่า
2. โครงการลักษณะเป็นกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมด้านการตลาด อาจมีความซ้ำซ้อนกับการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานอื่น ซึ่งในบางครั้งมีการจัดกิจกรรมในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน และมีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ประกอบการกลุ่มเดียวกัน
3. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เนื่องจากหลักเกณฑ์การพิจารณาในการขอกู้ยืมค่อนข้างมาก เช่น ระยะเวลาย้อนหลัง 6 เดือนต้องมีเงินหมุนเวียน ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับธนาคาร ต้องมีบุคคลค้ำประกัน โดยกำหนดคุณสมบัติคนค้ำประกันด้วย เป็นต้น ทำให้ปัจจุบันต้องมีการกู้ยืมระบบ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าแหล่งเงินทุนในระบบ
4. การดำเนินโครงการให้คำปรึกษาเชิงลึก ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการให้ความเห็นว่าที่ปรึกษาที่ทางหน่วยงานของภาครัฐส่งไปให้คำปรึกษากับทางผู้ประกอบการไม่สามารถให้คำแนะนำที่ใช้ได้จริง เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญในธุรกิจที่ให้คำปรึกษา จึงไม่สามารถวิเคราะห์แนวโน้ม หรือชี้แนะทางที่ควรจะเป็นให้กับผู้ประกอบการได้

❖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุง

1. การจัดกิจกรรมฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตรควรมีการคำนึงถึงระยะที่เหมาะสม และเพียงพอกับการทำความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ รวมถึงแผนการพัฒนาผู้ประกอบการในรูปแบบที่หลักสูตรมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน
2. โครงการลักษณะเป็นกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมด้านการตลาด ควรต้องมีการบูรณาการข้อมูลทั้งในด้านระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายของผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วม เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มโอกาสสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ๆ ให้มีโอกาสนในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยอาจจัดทำระบบข้อมูลกิจกรรมส่งเสริมด้านการตลาดที่สามารถเข้าถึงแผนการจัดกิจกรรม และผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมได้

3. การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ควรมีการผลักดันให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การผลักดันนโยบายการส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน หรือการสร้างช่องทางให้นักลงทุนกับผู้ประกอบการได้พบกัน หรือการผ่อนคลायข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น เป็นต้น

4. ผู้รับผิดชอบโครงการควรมีการคัดเลือกที่ปรึกษาเชิงธุรกิจที่มีประสบการณ์การทำงานในแวดวงธุรกิจ และมีความมุ่งมั่นที่จะช่วยผู้ประกอบการอย่างแท้จริง เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาแก่สถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งที่ปรึกษาควรมีความเข้าใจในธุรกิจของผู้ประกอบการ ควรศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจของผู้ประกอบการก่อนเริ่มต้นขั้นตอนการให้บริการปรึกษาแนะนำ การทำความเข้าใจธุรกิจและนำเสนอคำแนะนำ ทางเลือกต่างๆ ที่เหมาะสม

แนวทางที่ 3 การส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากลได้มากขึ้น

ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ เป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ สามารถผลิตสินค้า/บริการที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า และมีตลาดรองรับการผลิตในระดับหนึ่งแล้ว อย่างไรก็ตาม กลุ่มนี้ยังคงต้องการสร้างความเจริญเติบโตของธุรกิจให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งที่มีศักยภาพสูง สามารถส่งออกสินค้า/บริการสู่ตลาดโลกได้ การสนับสนุนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการกลุ่มนี้ จึงเน้นไปในด้านการให้ความรู้ด้านการตลาด ความรู้ด้านเทคโนโลยีขั้นสูง การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพหรือมาตรฐานในระดับสากล รวมถึงการสนับสนุนด้านการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศแก่ผู้ประกอบการ อาทิ การส่งเสริมการขาย ประชาสัมพันธ์ ออกงาน roadshow E-Market ในระดับสากล เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายในตลาดระดับสูง (Hi-End) และระดับสากล นอกจากนี้ อาจมีการส่งเสริมด้านการรวมกลุ่ม/การสร้างเครือข่าย (Cluster) ในด้านการผลิตหรือการค้า เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ/สร้างอำนาจการต่อรองหรือบุกเบิกขยายฐานลูกค้าร่วมกัน ดังนั้น กิจกรรม โครงการที่สนับสนุนผู้ประกอบการกลุ่มนี้ จึงมุ่งเน้นไปในประเด็นหลัก 3 ประเด็น ได้แก่

- **ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง/นวัตกรรม**

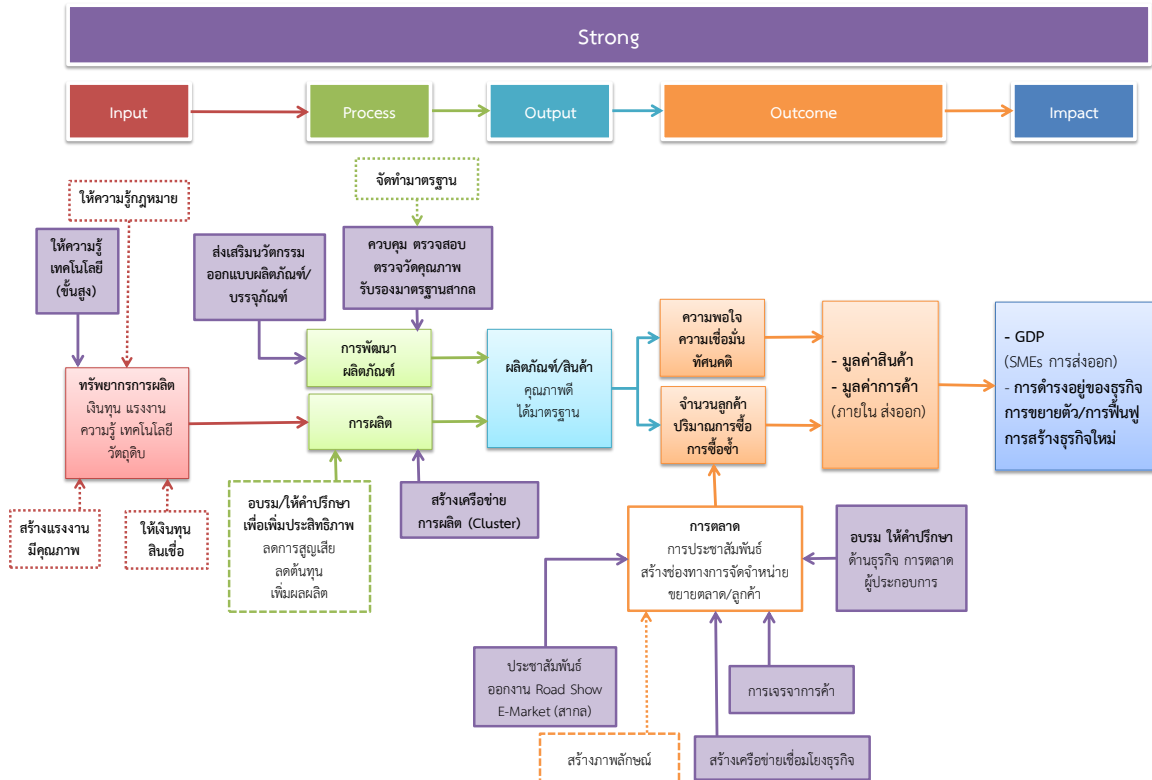
กิจกรรมโครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (Innovation and Technology Assistance Program : ITAP) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม โครงการพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินที่ผ่านมาพบว่าการพัฒนาในลักษณะเทคโนโลยีขั้นสูงยังไม่มีความชัดเจนมากนัก

- **ด้านการพัฒนามาตรฐานระดับสากล**

กิจกรรมโครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) โครงการพัฒนาศักยภาพการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาลของอุตสาหกรรมไทย โครงการสนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับมาตรฐาน (Capability Maturity Model Integration : CMMI) โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ เป็นต้น

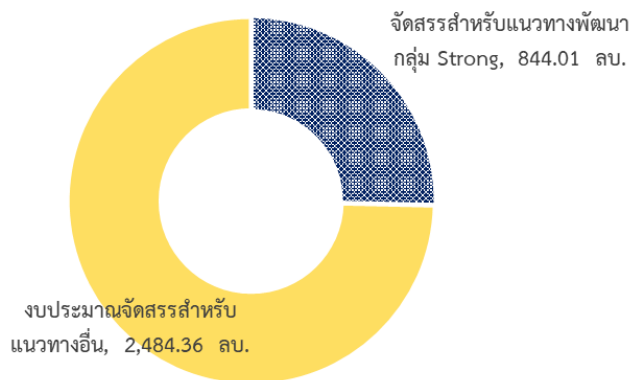
- **ด้านการส่งเสริมการเข้าสู่ระดับสากล**

กิจกรรมโครงการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง และโครงการภายใต้กองทุนฯ อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินที่ผ่านมาพบว่าการส่งเสริม SME ภายใต้แผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ยังเกิด Missing Link ในส่วนของการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ ดังนั้น ภายใต้แผนงานโครงการปี 2562 ที่ปรึกษาอาจต้องพิจารณาเพิ่มเติมในรายละเอียดและการสัมภาษณ์ข้อมูลอีกครั้งว่าการดำเนินโครงการมีรูปแบบกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมออกสู่ตลาดสากลมากน้อยเพียงใด ทั้งการส่งเสริมการส่งออก การส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ การส่งเสริมให้ผู้รับบริการจากต่างประเทศเข้ามาซื้อบริการในประเทศไทย รวมทั้งการส่งเสริมด้านต้นทุนหรือการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ในการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

แผนภาพที่ 5.45 กิจกรรม โครงการ ภายใต้งบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริม SME ด้านการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น

จากข้อมูลแผนงานโครงการตามแผนบูรณาการการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่า งบประมาณของการดำเนินการ ได้รับจัดสรรมายังแนวทางในการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น เท่ากับ 844.01 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.36

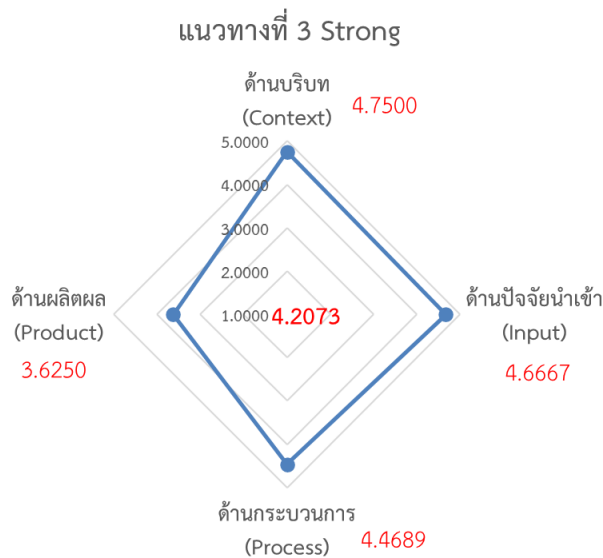

แผนภาพที่ 5.46 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณปี 2562 สำหรับการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น

สำหรับหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันแนวส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น ในปีงบประมาณ 2562 มีจำนวน 11 หน่วยงาน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมวิทยาศาสตร์บริการ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

❖ สรุปผลการประเมินแผนงานโครงการ

จากการประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการตามแนวทางส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น พบว่ามีผลการประเมินแผนงานโครงการ ปี 2562 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมที่ 4.2073 ดังแสดงในแผนภาพที่ 5.47

แผนภาพที่ 5.47 ผลคะแนนการประเมินแผนงานโครงการตามแนวทางส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น ปี 2562

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในภาพรวมแผนงานโครงการตามแนวทางส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น ปี 2562 มีผลคะแนนการติดตามด้านบริบท (Context) สูงสุดที่ระดับคะแนน 4.7500 หรืออยู่ในระดับดีมาก รองลงมาได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลิตภัณฑ์ (Product) โดยมีระดับคะแนน 4.6667 4.4689 และ 3.6250 คะแนน หรืออยู่ในระดับดีมาก ดี และดี ตามลำดับ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมแต่ละมิติ ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ (Context)

จากแผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น/พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและวิสาหกิจที่มีศักยภาพให้เข้าสู่การแข่งขันระดับสากล (Medium & High Potential) เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงโดยภาพรวม สามารถสรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศในประเด็นยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ร่วมสำคัญ ดังนี้

แผนภาพที่ 5.48 ความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้นมีความเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ประเทศ ดังนี้

❖ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น/พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและวิสาหกิจที่มีศักยภาพให้เข้าสู่การแข่งขันระดับสากล มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งประเด็นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ และการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจ เนื่องจากการพัฒนาเพิ่มผลิตภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่มูลค่า เพื่อก้าวกระโดดไปสู่การเป็นฐานการผลิตและบริการที่โดดเด่นในด้านเศรษฐกิจ ฐานชีวภาพ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรม และบริการ แห่งอนาคตเพื่อที่จะเพิ่มรายได้จากฐานเดิม และต่อยอดไปสู่การสร้าง

ฐานรายได้ใหม่ การยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการผลิต ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ด้านวัตถุดิบ พันธุ์ กระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ การแปรรูปและการพัฒนาความต้องการของตลาด การใช้ เทคโนโลยีขั้นสูงตลอดห่วงโซ่การผลิต เน้นการพัฒนาสู่มาตรฐานเป็นระดับสากลมากขึ้น และการแสวงหา โอกาสในการขยายสู่ตลาดสากล

❖ ความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น มีความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ใน ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

■ หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน

หัวข้อย่อย 1.1 ผลิตภาพ (Productivity)

- เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 16 : การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ - วิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม (สนับสนุน) โดยมีการให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพให้กับ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในทุกอุตสาหกรรมเพื่อส่งผลให้เกิดการเติบโต ของเศรษฐกิจ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการส่งเสริมให้มินวัตกรรม จัดตั้งให้มี หน่วยงานกลางเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านการออกนโยบายต่างๆ การให้สิ่งจูงใจ การสนับสนุนการส่งออกและการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ทางด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการสร้างสินค้านวัตกรรม ใหม่ๆ

■ หัวข้อที่ 3 : การปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจ

หัวข้อย่อย 3.3 : การปฏิรูปสถาบันด้านการส่งเสริมผลิตภาพ การมาตรฐาน และนวัตกรรม

- เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 3.3 : การปฏิรูปสถาบันด้านการส่งเสริมผลิตภาพ (Productivity) การมาตรฐาน (Standardization) และนวัตกรรม (Innovation) โดย มีแนวทางเพื่อที่จะยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีการบูรณาการ การทำงาน ด้านการเพิ่มผลิตภาพ การมาตรฐาน และนวัตกรรมของประเทศให้เป็นระบบ ครบวงจร จัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดนโยบาย แผนแม่บท และแนวทางการบริหารจัดการด้าน การส่งเสริมผลิตภาพ การมาตรฐาน และนวัตกรรมของ ประเทศ ขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งติดตามสถานการณ์ และ ประเมินผลการดำเนินนโยบายและโครงการต่างๆ ด้านการเพิ่มผลิตภาพ การมาตรฐาน และ นวัตกรรมของประเทศทั้งในระดับภาพรวมของประเทศ

❖ ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

เมื่อพิจารณาแผนงานโครงการโดยรวมพบว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ดังนี้

■ ยุทธศาสตร์หลัก : ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้ อย่างยั่งยืน เป็นยุทธศาสตร์หลักที่มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของ SME โดยตรง โดยมีการกำหนดเป้าหมายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจ

เพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ข้อ 3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของการผลิตและบริการ

- ข้อ 3.2.2 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

ข้อ 1) พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เนื่องจากมีกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า/บริการ เพื่อรองรับความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภค อาทิ โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เป็นต้น

- ข้อ 3.2.4 การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

ข้อ 1) ส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุก สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สร้างตราสินค้า พัฒนาบรรจุภัณฑ์ แสวงหาดตลาดใหม่ สร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการให้ผลิตได้และขายเป็นในการทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาช่องทางทางการตลาด การพัฒนามาตรฐานสินค้า และการสร้างเครือข่ายกับธุรกิจขนาดใหญ่ อาทิ การขยายตลาดการค้าด้วย e-Commerce และโครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ (Creative Business) เป็นต้น

ข้อ 4) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเน้นให้ผู้ประกอบการรู้จักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการผลิต การขาย ดังจะเห็นได้จากกิจกรรม/โครงการด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยี/พัฒนาสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรม และด้านการยกระดับการผลิตและการบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมและธุรกิจ SME เน้นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพตลอดจนยกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสากล และโครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เป็นต้น

- **ยุทธศาสตร์ร่วม :** เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น พบว่า มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ร่วมที่มีส่วนในการเสริมกลยุทธ์การส่งเสริม SME โดยมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 10 ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ข้อ 3.2 พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

- ข้อ 3.2.3 ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน เนื่องจากมีกิจกรรม โครงการที่ให้ความรู้/ให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการในการผลิตสินค้า/บริการให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการของตลาด อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ข้อ 3.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

- ข้อ 3.3.1 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ให้ได้มาตรฐานสากลและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาและประยุกต์ใช้สารสนเทศในองค์กร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงวัตถุดิบ แหล่งผลิต ตลาด เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังจะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม โครงการสร้างและพัฒนาเครือข่ายและการรวมรวบกลุ่มอุตสาหกรรมในรูปแบบคลัสเตอร์ เป็นต้น

ข้อ 3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

- ข้อ 3.5.2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ เนื่องจากมีการส่งเสริมผู้ประกอบการให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้เป็นระบบดิจิทัล หรือ E-commerce

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ข้อ 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

- ข้อ 3.2.2 ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างนวัตกรรมในธุรกิจ สามารถเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันได้ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยี/พัฒนาสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ข้อ 3.1 การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

- ข้อ 3.1.3 ภาคกลาง : พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำ เนื่องจากมีกิจกรรม โครงการที่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจในภาคกลาง ซึ่งมุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้า/บริการ อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมและธุรกิจ SME เน้นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ ตลอดจนยกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสากล เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ข้อ 3.1 ขยายความร่วมมือทางการค้า และการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่
 สำหรับสินค้าและบริการของไทย โดยการผลักดันให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากความตกลงทางเศรษฐกิจที่ดำเนินการอยู่แล้วให้เกิดผลเต็มที่ รวมถึงการแสวงหาตลาดใหม่ และพันธมิตรทางการค้าใหม่ๆ

ข้อ 3.4 ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Outward investment) ของผู้ประกอบการไทย

- **ข้อ 3.4.1 พัฒนาผู้ประกอบการโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถพัฒนาธุรกิจร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน** รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจและช่องทางส่งออกในอนุภูมิภาค และพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของไทยในระดับสากลเพื่อให้สามารถริเริ่มธุรกิจระหว่างประเทศได้

ดังจะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการขยายตลาดหรือการสร้างเครือข่ายให้กับผู้ประกอบการไทย อาทิ โครงการจัดนำผู้ผลิตชิ้นส่วนอุตสาหกรรมไทยร่วมงานแสดงชิ้นส่วนอุตสาหกรรมระดับนานาชาติ งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ การยกระดับธุรกิจแพรรนโซ่สู่ตลาดโลก โครงการส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ SME สู่ตลาดสากล เป็นต้น

❖ ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)

ผู้ประกอบการชุมชนกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค การดำเนินกิจกรรม/โครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้นจึงมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ในทุกพื้นที่ โดยมีรายละเอียดในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

ภาคเหนือ : มีเป้าหมายพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ โดยมีแนวทางเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจตลอดห่วงโซ่การผลิต การท่องเที่ยว ทั้งด้านการออกแบบ การวิจัย และพัฒนาการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อสร้างความแตกต่างและความโดดเด่นของสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว รวมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการธุรกิจและการตลาด ทั้งการรักษาฐานเดิมและขยายไปสู่ตลาดกลุ่มใหม่ที่มีศักยภาพและการสร้างตลาดในรูปแบบ e-touris และแนวทางเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย กลุ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ในการดำเนินธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : มีเป้าหมายพัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง” โดยหนึ่งในวัตถุประสงค์คือเพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ ตัวอย่างเช่น ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าอ้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค อาทิ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ สกลนคร อุดรธานี หนองบัวลำภู และจังหวัดที่มีศักยภาพ เป็นต้น โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ สินค้า การออกแบบ และตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัยสร้าง

นวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้ง พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกระดับผู้ประกอบการและ นักออกแบบรุ่นใหม่ ให้มีทักษะ มีความรู้ ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้สินค้ามี ความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร : มีเป้าหมายในการ “พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานคร ทันสมัยและภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง” โดยหนึ่งในวัตถุประสงค์คือ เพื่อ เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและ บริการด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว อย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อ ยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มี ประสิทธิภาพ และการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้าง องค์กรความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การดำเนินงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและ เติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ภาคตะวันออก : เนื่องจากเป็นพื้นที่ฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมหลัก (Industrial Heartland) และเป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึกและท่าอากาศยานนานาชาติเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก ดังนั้น การพัฒนาภาคตะวันออกระยะต่อไป จะต้องพัฒนาต่อยอดฐานเศรษฐกิจที่มีอยู่ของพื้นที่เขต พัฒนา พิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์และการค้าบริการ ควบคู่ไปกับการใช้ศักยภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ และความพร้อมของสถาบันการศึกษาวิจัย ยกระดับ สินค้าการเกษตรและบริการให้มีมูลค่าสูง เพื่อให้ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการ ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้หลุดพ้นกับดัก “ประเทศรายได้ปานกลาง” ตัวอย่างแนวทาง เช่น พัฒนาผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ ทันสมัย และพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

ภาคใต้ : จากการที่ภาคใต้ เป็นศูนย์กลาง ผลิตภัณฑ์ยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก จึงมีเป้าหมายในการเพื่อพัฒนา อุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของภาคและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตัวอย่าง แนวทาง เช่น แผนพัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิต ภาคเกษตร เช่น ยางพาราและปาล์มน้ำมัน รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่าย นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับ สถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นต้น

❖ **ความสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 – 2563**

จากการวิเคราะห์กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) พบว่าแผนงานโครงการส่งเสริม SME ในกลุ่มที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้นมีความสอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนา SME รายประเด็น เนื่องจากแผนงานโครงการเป็นการสนับสนุนให้มีการบริการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่ครบวงจรแก่ SME การขยายปริมาณ การให้บริการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้ SME ในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น และมีกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีที่ครบถ้วนมากขึ้น เช่น จากเดิมที่เป็นการทดลองผลิตในห้องทดลอง (Lab Scale) ให้ขยายกิจกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ (Commercialization Scale) การเสริมกิจกรรมทางการตลาดให้ SME มีโอกาสในการทดสอบตลาด ซึ่งจะช่วยให้การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีให้กับ SME นั้นเกิดประสิทธิผลสูงสุด SME สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ได้จริงในการประกอบธุรกิจให้คำปรึกษาแนะนำแก่ SME ในการยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการพัฒนาระดับเทคโนโลยีให้ SME รวมทั้งมีกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ มุ่งเสริมสร้างความรู้ให้ SME ที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ ในการส่งออกมาก่อน หรือเพิ่งเริ่มมีการส่งออก โดยการให้ความรู้ทั้งที่เป็นการฝึกอบรม การให้ความรู้ ผ่านทางระบบ On-line ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ SME ผู้ส่งออกรายใหม่ เพื่อเพิ่มทักษะในการดำเนินธุรกิจด้านการส่งออกให้มากขึ้น และให้ความช่วยเหลือแก่ SME ที่ยังไม่เคยส่งออกมาก่อน ให้ความรู้ด้านการขยาย ช่องทางการตลาดต่างประเทศ

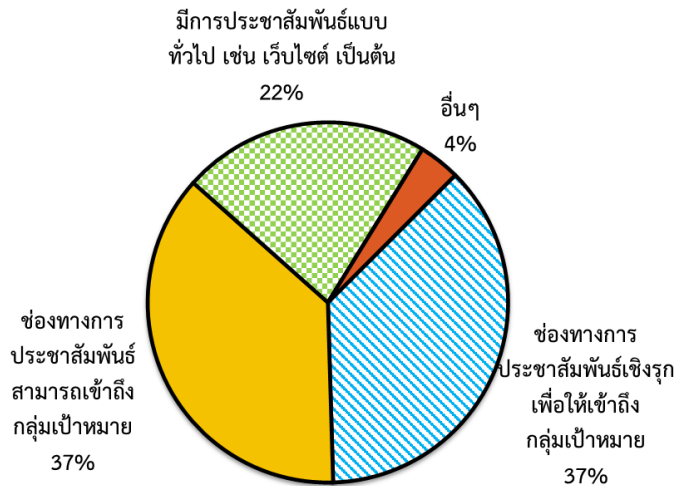
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถ SME เฉพาะกลุ่ม เนื่องจากกิจกรรมแผนงานโครงการ เป็นการสนับสนุนให้ SME เข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจขนาดใหญ่ระดับสินค้าและบริการให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

กล่าวโดยสรุป คือ การดำเนินการตามแผนงานโครงการตามแนวทางการส่งเสริมภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) แผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 – 2563 แต่อาจต้องพิจารณาความเหมาะสมของโครงการในรายละเอียดอีกครั้ง

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

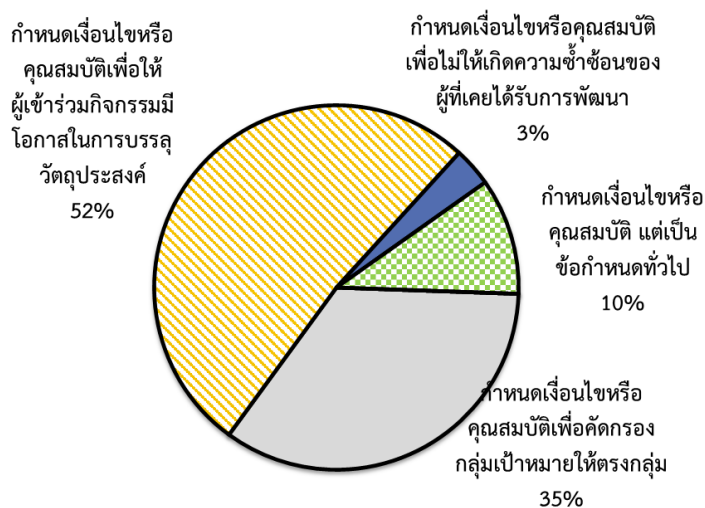
จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.6667 หรืออยู่ในระดับดีมาก โดยปัจจัยนำเข้าหลักในการบริหารจัดการโครงการที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ และความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการประเมินผลแผนงานโครงการพบว่า โครงการส่วนใหญ่มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 37 ตัวอย่างเช่น การประชาสัมพันธ์โครงการไปยังสมาคม ผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมเป้าหมายต่างๆ รวมถึงช่องทางการประชาสัมพันธ์สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ร้อยละ 37 เท่ากัน ส่วนรองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์แบบทั่วไป เช่น เว็บไซต์ ร้อยละ 22 และการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบอื่นๆ ร้อยละ 4 เช่นการส่งอีเมลประชาสัมพันธ์ โดยดูจากฐานข้อมูลผู้ประกอบการที่มีอยู่

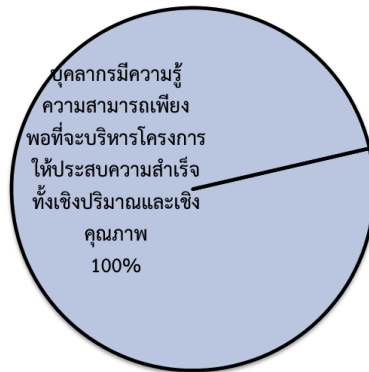
แผนภาพที่ 5.49 การประชาสัมพันธ์โครงการ

สำหรับกลไกในการคัดกรองผู้ประกอบการพบว่า ส่วนใหญ่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น มีความพร้อมที่จะดำเนินการในเรื่องที่อบรมหรือพัฒนา มีปัญหาหรือความต้องการ ร้อยละ 52 รองลงมา คือ การกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อคัดกรองกลุ่มเป้าหมายให้ตรงกลุ่ม ตัวอย่างเช่น การกำหนดผู้ประกอบการที่อยู่ในสาขาต่างๆ ที่ตรงกับวัตถุประสงค์การส่งเสริมของโครงการ ร้อยละ 35 และกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติแบบข้อกำหนดทั่วไป เช่น เป็นผู้ประกอบการชุมชน ร้อยละ 10 และมีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของผู้ที่เคยได้รับการอบรมในด้านดังกล่าวแล้ว ร้อยละ 3

แผนภาพที่ 5.50 การคัดกรองกลุ่มผู้ประกอบการหรือผู้ที่เข้ารับการพัฒนาโครงการ

และจากผลการประเมินแผนงานโครงการพบว่า บุคลากรหลักในการบริหารโครงการและบุคลากรที่สนับสนุนการดำเนินโครงการมีความรู้ ความสามารถ (Competency) เพียงพอที่จะบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100

แผนภาพที่ 5.51 ความรู้ ความสามารถ (Competency) ของบุคลากรหลัก

2.3 กระบวนการ (Process)

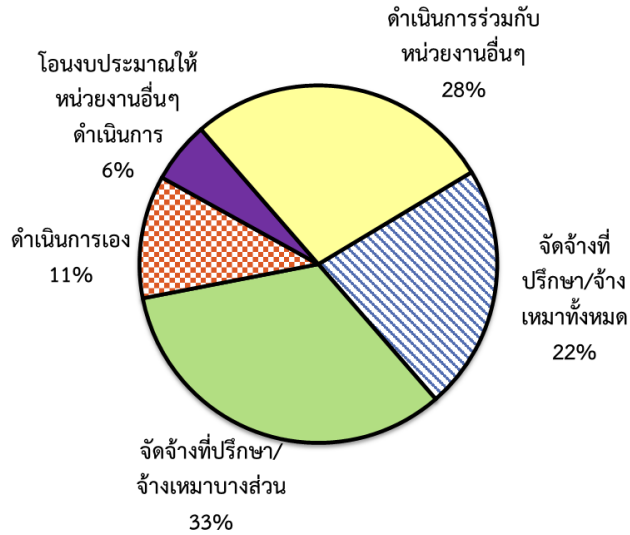
จากผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานโครงการตามแนวทางการส่งเสริมภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น พบว่ามีผลการเบิกจ่ายดังนี้

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	844.01
งบประมาณที่ใช้ไป (เบิกจ่าย+ผูกพัน)	780.49
ยอดคงเหลือ	63.55

จากข้อมูลพบว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 844.01 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายแล้ว 780.49 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.47

▪ การบริหารโครงการปี 2562

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าโครงการที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยจัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาบางส่วน ร้อยละ 33 ตัวอย่างเช่น การจ้างที่ปรึกษาในการลงพื้นที่ให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิต เป็นต้น รองลงมา เป็นการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ร้อยละ 28 ตัวอย่างเช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SEMs ในเครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบมาตรฐาน ที่มีการดำเนินงานร่วมกับ สถาบันอาหาร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น นอกจากนี้มีโครงการที่จัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาทั้งหมด ร้อยละ 22 โครงการที่ดำเนินการเอง ร้อยละ 11 และโอนงบประมาณให้หน่วยงานอื่นๆ ร้อยละ 6

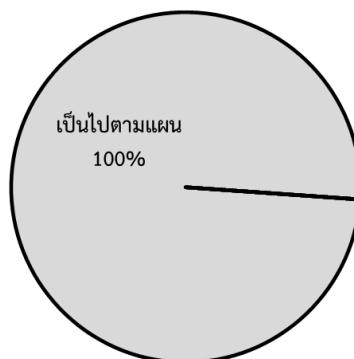
แผนภาพที่ 5.52 ลักษณะการดำเนินโครงการ

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าโครงการทั้งหมดดำเนินการได้แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ 100

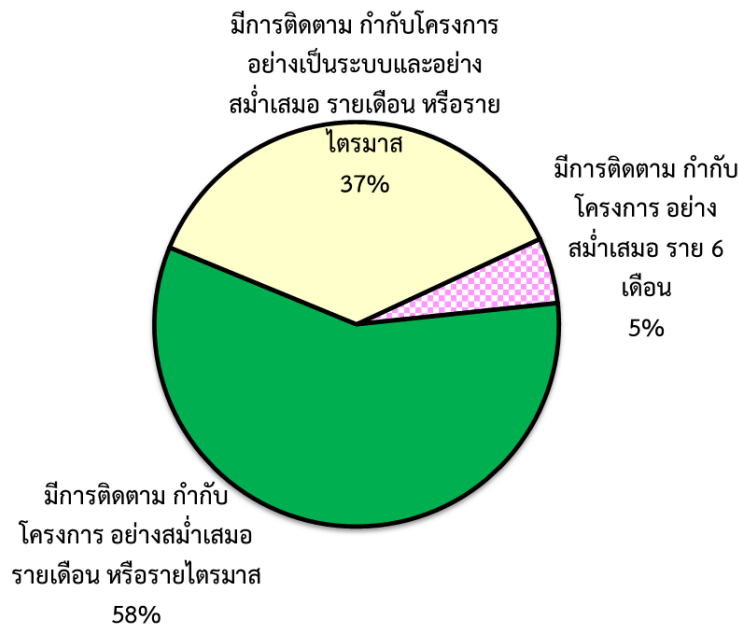
แผนภาพที่ 5.53 สถานการณ์ดำเนินการตามแผนงาน

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าโครงการที่ดำเนินการทั้งหมดสามารถดำเนินการเป็นไปตามแผน ร้อยละ 100

แผนภาพที่ 5.54 ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินการ

จากการประเมินด้านการกำกับติดตามการดำเนินการแผนงานโครงการ พบว่า หน่วยร่วมส่วนใหญ่มีการติดตาม กำกับโครงการ อย่างสม่ำเสมอ รายเดือน หรือรายไตรมาส ร้อยละ 58 เช่น โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ที่มีการรายงานผลรายเดือนให้กับคณะติดตามประเมินผลของกรมฯ และรายงานผลตามสายงานบังคับบัญชา เป็นต้น รองลงมาโครงการมีการติดตาม กำกับโครงการ อย่างเป็นระบบและอย่างสม่ำเสมอ รายเดือน หรือรายไตรมาส ร้อยละ 37 และโครงการบางส่วน ร้อยละ 5 มีการติดตาม กำกับโครงการ อย่างสม่ำเสมอ รายเดือน หรือราย 6 เดือน นอกจากนี้ยังพบว่าบางหน่วยงานมีการติดตามผู้ประกอบการหลังจากจบโครงการไปแล้ว 1-3 ปี เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการ และรับทราบปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาปรับและพัฒนากิจกรรมอีกด้วย

แผนภาพที่ 5.55 การติดตามกำกับโครงการของหน่วยงานร่วม

2.4 ผลผลิต (Output)

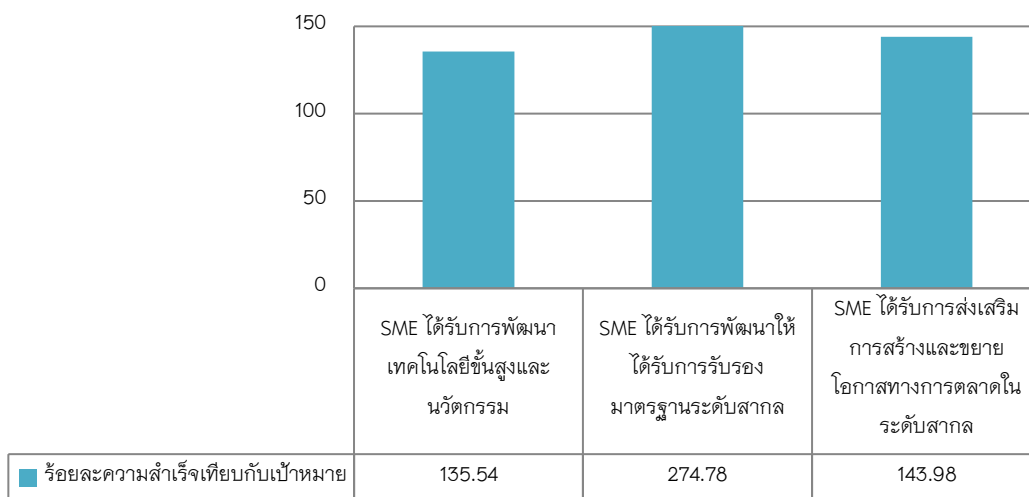
จากข้อมูลการรายงานผลการดำเนินการผ่านระบบติดตาม พบว่าการดำเนินการภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตตัวชี้วัด ดังนี้

❖ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 การดำเนินการภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

- 1) SME ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าได้ไม่น้อยกว่า 2,800 ราย/กิจการ มีผลการดำเนินงาน จำนวน 3,795 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 135.54 โดยมีการดำเนินโครงการที่สำคัญ คือ โครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (Innovation and Technology Assistance Program : ITAP) ผลผลิตที่เกิดขึ้นเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีเชิงลึกให้กับ SME โดยส่วนใหญ่เป็นการพัฒนา ด้าน Improvement process ด้าน standard และด้าน Improvement product

- 2) SME ได้รับการพัฒนาให้ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากล ไม่น้อยกว่า 230 ราย/กิจการ ซึ่งมีความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 จำนวน 632 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 274.78 โดยมีการดำเนินโครงการที่สำคัญ คือ โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)
- 3) SME ได้รับการส่งเสริมการสร้างและขยายโอกาสทางการตลาดในระดับสากล ไม่น้อยกว่า 5,600 ราย/กิจการ ซึ่งมีความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 จำนวน 8,063 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 143.98 โดยมีการดำเนินโครงการที่สำคัญ คือ โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) ผลผลิตที่เกิดขึ้นมาจากการจัดสัมมนาสร้างอาชีพด้วยแฟรนไชส์ จำนวน 1 ครั้ง

แผนภาพที่ 5.56 ร้อยละความสำเร็จเทียบกับเป้าหมายตัวชี้วัดการดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

จากแผนภาพที่ 5.56 จะเห็นได้ว่า แผนงานโครงการส่งเสริม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีผลการดำเนินงานในระดับผลผลิตที่สูงกว่าเป้าหมายมากทุกตัวชี้วัด

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

สำหรับการส่งเสริมกลุ่ม SME ที่มีศักยภาพ (Strong) พบว่าผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อยกระดับเสริมศักยภาพให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น โดยจากผลการประเมินและการสำรวจข้อมูลพบว่า ผลลัพธ์จากการส่งเสริมของโครงการตามแนวทางดังกล่าว ทำให้เกิดการจับคู่ธุรกิจ 4,044 คู่ มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น 255.25 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าของผู้ประกอบการ ทำให้เกิดการเจรจาการค้า และจับคู่ธุรกิจขึ้น นอกจากนี้การส่งเสริมของโครงการเกี่ยวกับเรื่องการผลิต มาตรฐาน และการนำเอาเทคโนโลยีเข้าไปช่วยสนับสนุนยังทำให้ การผลิตของผู้ประกอบการมีประสิทธิภาพขึ้น เช่น ต้นทุนการผลิต ต้นทุนของเสีย รวมถึงยังทำให้เกิดมูลค่าการ

ลงทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวทำให้เกิดมูลค่าเศรษฐกิจของผู้ประกอบการในกลุ่ม Strong เท่ากับ 5,518.59 ล้านบาท

แผนภาพที่ 5.57 ผลสัมฤทธิ์ของการส่งเสริม SME กลุ่มผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ (Strong)

❖ **ข้อสังเกตจากการติดตามประเมินผลผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา**

1. การส่งเสริมผู้ประกอบการสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมยังเกิดขึ้นได้น้อย เนื่องจากขาดแหล่งทดสอบตลาด ขาดเงินทุน เนื่องจากเทคโนโลยีบางอย่างมีราคาที่สูง
2. หน่วยงานที่มาร่วมผลักดันด้านการตลาดยังไม่สามารถผลักดันผู้ประกอบการ SME ขยายสู่การลงทุนในต่างประเทศได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากยังมีช่องว่างในการสร้างความพร้อมให้กับผู้ประกอบการก่อนขยายธุรกิจไปต่างประเทศ เช่น ในด้านขั้นตอนการตลาดการส่งออก มาตรฐานสินค้าต่างประเทศ หรือแม้แต่ความรู้ด้านภาษาของผู้ประกอบการ

❖ **ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุง**

1. ในการดำเนินโครงการที่ส่งเสริมผู้ประกอบการสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการจัดกิจกรรม หรือแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรในภาคเอกชน เพื่อให้ผู้ประกอบการได้นำผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ทดสอบตลาด เพื่อเป็นการรับทราบข้อมูลจากผู้บริโภค สำหรับปรับปรุงผลิตภัณฑ์ และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการที่จะดำเนินการต่อยอดในเชิงพาณิชย์ต่อไปได้
2. ในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการขยายตลาดไปยังต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการส่งออก หรือการร่วมกับหน่วยงานเจ้าของโครงการไปแสดงสินค้าในต่างประเทศ ยังมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่เข้าร่วมโครงการแต่ยังมีข้อจำกัดที่ไม่ผ่านคุณสมบัติในด้านต่างๆ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริม ให้ความรู้ รวมถึงข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อม เช่น การจัดกิจกรรมคลินิกให้คำปรึกษาด้านการส่งออก ขั้นตอนการตลาดการส่งออก มาตรฐานสินค้าต่างประเทศ การให้ความช่วยเหลือด้านสัญญากับต่างประเทศ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของบริษัทที่จะมาเป็นคู่ค้า เป็นต้น

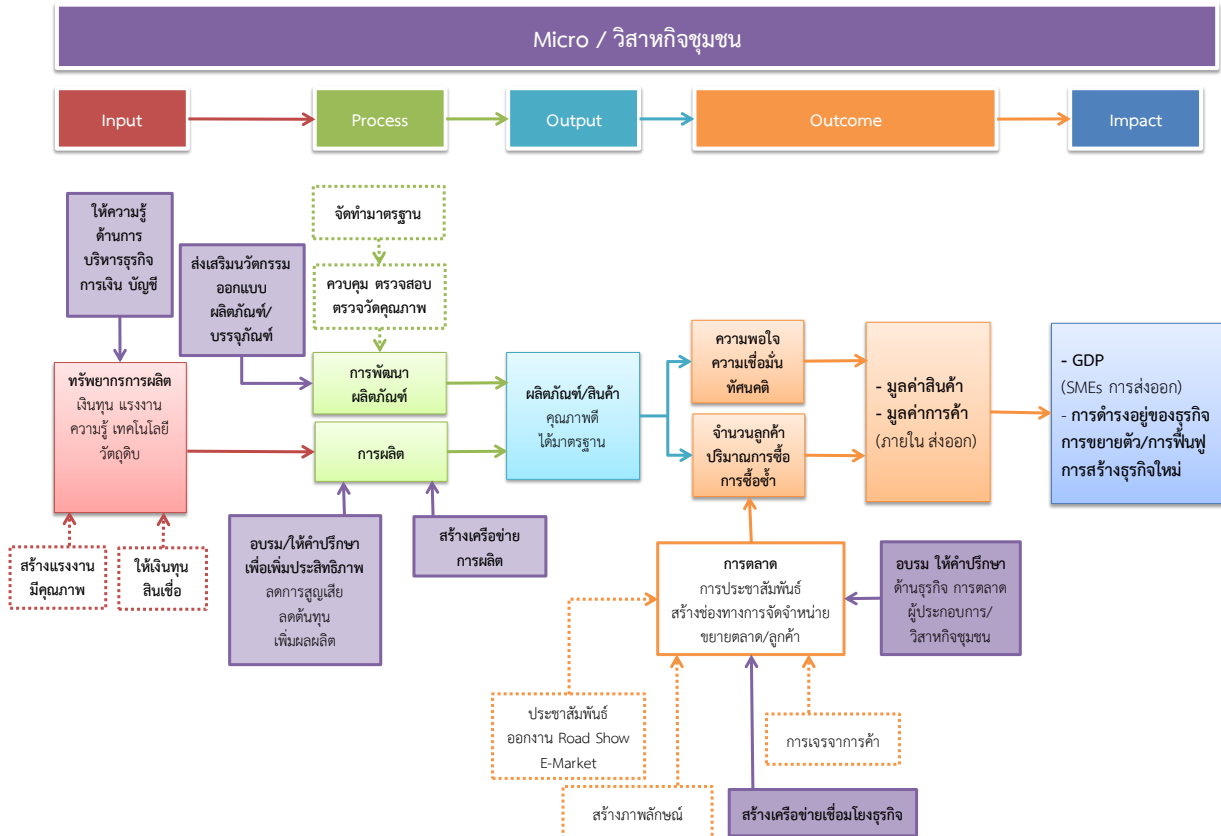
แนวทางที่ 4 การพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ

แนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพภายใต้แผนบูรณาการปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มุ่งเน้นการพัฒนาไปที่กลุ่มผู้ประกอบการชุมชน อันเป็นกลุ่มวิสาหกิจที่มีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระดับฐานราก โดยมีการส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ผ่านการสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ การให้คำปรึกษาแนะนำด้านธุรกิจและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นกลุ่ม OTOP หรือวิสาหกิจชุมชน โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาความรู้ด้านการผลิต การตลาด การบริหารจัดการธุรกิจแบบมีอาชีพ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะฝีมือของผู้ประกอบการ/สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ ให้ได้มาตรฐาน ยกย่องคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือนและในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้บริโภคมีความยึดหยุ่นต่อคุณภาพหรือราคาสินค้าในระดับสูง สามารถเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อทดแทนกันได้ ผู้บริโภคจึงมีอำนาจในการต่อรองสูง และนำไปสู่การแข่งขันที่รุนแรง ผู้ประกอบการกลุ่มนี้จึงต้องมีทั้งทักษะฝีมือในการผลิตที่ได้มาตรฐาน มีความรู้ในการบริหารจัดการธุรกิจ เช่น การวางแผนการผลิต การกระจายงานให้กับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อที่จะสามารถผลิตสินค้าได้ตรงและทันตามความต้องการของผู้บริโภค การจัดเก็บสต็อกสินค้าและวัตถุดิบ การพัฒนาหรือนำเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพมาใช้เพื่อลดต้นทุน/ขั้นตอนการผลิต เป็นต้น เพื่อให้สามารถต่อยอดและพัฒนาเป็นผู้ประกอบการมีอาชีพที่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนต่อไป โดยกิจกรรม โครงการที่สนับสนุนผู้ประกอบการกลุ่มนี้ ประกอบด้วย

- **การพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจ** เช่น โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนบัญชี การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์) โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ธุรกิจสมัยใหม่ ยกย่ององค์ความรู้การบริหารจัดการสมัยใหม่ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) กิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารธุรกิจ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ด้านทรัพย์สินทางปัญญา (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) เป็นต้น
- **การพัฒนาและยกระดับการผลิต มาตรฐาน คุณภาพสินค้า** เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชนเชิงสร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)) โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป (กรมส่งเสริมการเกษตร) โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชนในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับสู่สากล (สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)) โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน (กรมวิทยาศาสตร์บริการ) โครงการพัฒนาธุรกิจนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ พัฒนาศักยภาพการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาลของ

ภาคอุตสาหกรรมไทย (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ - การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ SME ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี (สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)) เป็นต้น

- การส่งเสริมด้านการตลาด เช่น โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน (กรมการค้าภายใน) โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) กิจกรรม พัฒนาผู้ประกอบการชุมชนด้านการบริหารจัดการและการตลาด (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) เป็นต้น

แผนภาพที่ 5.58 กิจกรรม โครงการ ภายใต้งบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริม SME ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ

ทั้งนี้ จากแนวทางการพัฒนาในปีที่ผ่านมา พบว่า การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนของหน่วยงานต่างๆ ไปยังกลุ่มวิสาหกิจรายย่อย/วิสาหกิจชุมชน ยังกระจุกตัวอยู่ในบางกลุ่ม/บางพื้นที่ การดำเนินโครงการจึงควรต้องมีการกระจายความช่วยเหลือให้ครอบคลุมผู้ประกอบการกลุ่มนี้ให้มากขึ้น ซึ่งถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้ประกอบการกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยที่มีจำนวนมาก และบางส่วนอาจยังไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล นอกจากนี้ รูปแบบลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย/วิสาหกิจชุมชน ยังมีความแตกต่างกันเฉพาะตัวตามบริบทของพื้นที่ ทำให้การดำเนินโครงการจำเป็นต้องทำความเข้าใจบริบทและออกแบบเครื่องมือหรือแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการแก้ไขปัญหาหรือความต้องการพัฒนาในแต่ละกลุ่ม การส่งเสริมหรือพัฒนาต้องพิจารณาจาก Area based เป็นสำคัญ โดยให้พิจารณาจากจุดอ่อนและความต้องการ

ของวิสาหกิจชุมชน รวมถึงควรประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้นำชุมชน จะช่วยให้การทำงานกับพื้นที่ที่มีความเข้าใจและสนองความต้องการชุมชนได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินโครงการประสบผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวังไว้ สำหรับโครงการที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมตลาดออนไลน์ หรือการบริหารจัดการกับกลุ่มหรือวิสาหกิจชุมชน มีข้อสังเกตว่าหากในชุมชนไม่มีคนรุ่นใหม่มาบริหารจัดการ หรือดูแลต่อ ก็อาจไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ เนื่องจากกลุ่มชุมชนไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง จึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาประกอบด้วย

จากข้อมูลแผนงานโครงการตามแผนบูรณาการการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 แนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นมูลค่า 491.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.54 ของงบประมาณทั้งหมด

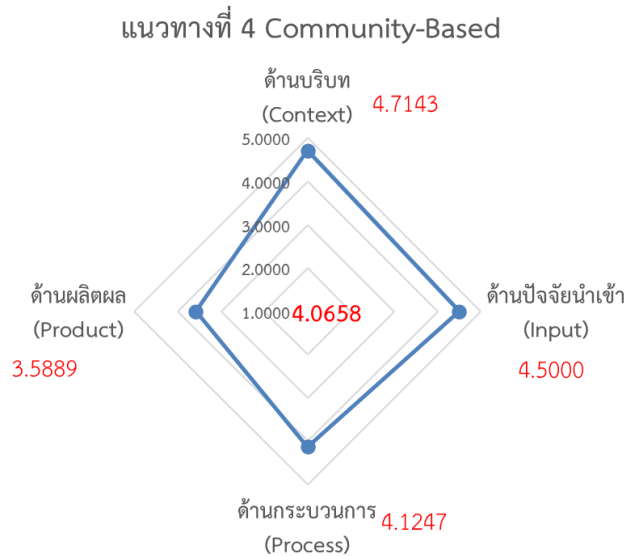

แผนภาพที่ 5.59 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณปี 2562 สำหรับการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ

สำหรับหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ ในปีงบประมาณ 2562 มีจำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการค้าภายใน และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน (กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

❖ สรุปผลการประเมินแผนงานโครงการ

จากการประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการตามแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ พบว่ามีผลการประเมินแผนงานโครงการปี 2562 อยู่ในระดับดี มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.0658 ดังแสดงในแผนภาพที่ 5.60

แผนภาพที่ 5.60 ผลคะแนนการประเมินแผนงานโครงการตามแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ ปี 2562

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการประเมินรายด้าน พบว่า ในภาพรวมโครงการตามแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ ปี 2562 มีผลคะแนนการประเมินด้านบริบทโครงการ (Context) สูงสุด โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.7143 หรืออยู่ในระดับดีมาก รองลงมาได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีผลคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.5000 หรืออยู่ในระดับดีมาก ด้านกระบวนการ (Process) มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.1247 หรืออยู่ในระดับดี และด้านผลิตภัณฑ์ (Product) มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 3.5889 หรืออยู่ในระดับดี ตามลำดับ

สำหรับผลการดำเนินงานในแต่ละมิติ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ (Context) (ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวทางหรือกลยุทธ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ประเทศ)

จากแผนงานโครงการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงโดยภาพรวม สามารถสรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศในประเด็นยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ร่วมสำคัญ ดังนี้

แนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ ปี 2562 และแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจรายย่อยให้ประกอบธุรกิจอย่างมีอาชีพ (Micro) ปี 2563

แผนภาพที่ 5.61 ความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนงานโครงการ การพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ มีความเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ประเทศ ดังนี้

❖ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมโครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ พบว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งประเด็นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ และการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจ เนื่องจากกิจกรรมแผนงานเป็นการมุ่งเน้นที่การพัฒนาเพิ่มผลผลิตการผลิตตลอดห่วงโซ่มูลค่า เพื่อก้าวกระโดดไปสู่การเป็นฐานการผลิตและบริการที่โดดเด่นในด้านเศรษฐกิจ ฐานชีวภาพ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรม และบริการแห่งอนาคตเพื่อที่จะเพิ่มรายได้จากฐานเดิม และต่อยอดไปสู่การสร้างฐานรายได้ใหม่ มีกิจกรรมการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าใจตลาด ปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็วและประยุกต์ใช้ได้อย่างชาญฉลาด มีความสามารถในการปรับตัวและใช้โอกาสของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการดำเนินธุรกิจแนวใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการและวิถีชีวิตของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป การมุ่งส่งเสริมการยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้สามารถเป็นฐานรายได้และสร้างความเข้มแข็งที่ยั่งยืนของเศรษฐกิจในระดับชุมชน รวมทั้งสามารถเป็นฐานของการผลิตของอุตสาหกรรมในระดับที่ใหญ่และซับซ้อนมากขึ้นได้

❖ **ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)”**

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” ในด้านการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ และการสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด เนื่องจากผู้ประกอบการในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มผู้ประกอบการระดับฐานราก มีรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เน้นการรวมกลุ่มในชุมชน การพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มนี้จึงมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ ความรู้ด้านการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน สามารถพัฒนาหรือต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น สามารถปรับตัวและนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนากลไกเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิต อันจะนำไปสู่การเพิ่มอำนาจต่อรองในตลาดที่สูงขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการผลิต การพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกลุ่มของตนเองให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมการเข้าสู่การตลาดสมัยใหม่ โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ การพัฒนาอัตลักษณ์ ตราสินค้า เพื่อให้เกิดการจดจำที่ชัดเจน การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สร้างเอกลักษณ์และความแตกต่าง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงตลาดที่มีมูลค่าสูงขึ้น โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ

❖ **ความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ**

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ มีความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

■ **หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน**

หัวข้อย่อย 1.1 ผลผลิตภาพ (Productivity)

- ประเด็นการปฏิรูปที่ 16 การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ – วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สนับสนุน) ให้มีความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพให้กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน SME โดยตรง การพัฒนานโยบายหรือมาตรการต่างๆ ที่บูรณาการความร่วมมือจากหลากหลายหน่วยงาน ตลอดจนการกำหนดนิยามวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยอ้างอิงจากรายได้ จำนวนลูกจ้าง และหรือปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางขนาดของธุรกิจ และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังเห็นได้จากการเพิ่มเติมนิยามของวิสาหกิจรายย่อย (micro) อันนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มนี้โดยเฉพาะ

■ **หัวข้อที่ 2 : การปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม**

หัวข้อย่อย 2.2 การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน

- ประเด็นการปฏิรูปที่ 2 การพัฒนาธุรกิจชุมชน มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาสนับสนุนการสร้างและต่อยอดธุรกิจชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน ผ่านการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดเครือข่ายธุรกิจชุมชน (cluster-based) และมีสินค้าประจำพื้นที่ (Product Champion) การพัฒนาทักษะ องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการและช่องทางการตลาด การสร้างโอกาสการเข้าถึงตลาด การสร้าง

e-commerce platform เพื่อให้สามารถอยู่รอดและขยายธุรกิจได้ โดยการดำเนินการต่างๆ เหล่านี้ต้องมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้มากขึ้น จากเดิมที่เป็น การดำเนินงานในลักษณะ “ต่างคนต่างทำ” ซึ่งจะช่วยให้การส่งเสริมพัฒนาเกิดความต่อเนื่อง และยั่งยืน

❖ ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ/การพัฒนาวิสาหกิจรายย่อยให้ประกอบธุรกิจอย่างมืออาชีพ (Micro) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

▪ **ยุทธศาสตร์หลัก : ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน** เป็นยุทธศาสตร์หลักที่มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของ SME โดยตรง โดยมีการกำหนดเป้าหมายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา การดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ข้อ 3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของการการผลิตและบริการ

- ข้อ 3.2.1 การพัฒนาภาคการเกษตร

ข้อ 3) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ เนื่องจากมีการ ดำเนินกิจกรรม โครงการที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนากระบวนการผลิตของ ผู้ประกอบการสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนาพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน สินค้าเกษตรแปรรูป

ข้อ 4) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยมีการ ส่งเสริมการสร้าง Cluster สินค้าเกษตรในสถาบันเกษตรกร มีการพัฒนา พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ ผลิตภัณฑ์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น

- ข้อ 3.2.2 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

ข้อ 1) พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับ ไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เนื่องจากมีการดำเนินกิจกรรม โครงการ ที่เน้นการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการยกระดับความสามารถในการผลิต และการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ

- ข้อ 3.2.4 การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

ข้อ 1) ส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุก สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สร้างตราสินค้า พัฒนา บรรจุภัณฑ์ แสวงหาตลาดใหม่ สร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการให้ผลิตได้และขายเป็นในการทำ

ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนากระบวนการผลิตของผู้ประกอบการเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน การพัฒนานวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า รวมถึงการส่งเสริมการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาช่องทางการตลาดใหม่ เช่น e-Commerce เป็นต้น

ข้อ 4) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเน้นให้ผู้ประกอบการรู้จักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการผลิต การขาย ดังจะเห็นได้จากกิจกรรม/โครงการด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยี/พัฒนาสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรม และด้านการยกระดับการผลิตและการบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล รวมทั้งมีการดำเนินการในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจทั้งในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลด้านธุรกิจและสิทธิประโยชน์ และแหล่งเงินทุน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

■ **ยุทธศาสตร์ร่วม :** เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน ให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ พบว่า มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ร่วมที่มีส่วนในการเสริมกลยุทธการส่งเสริม SME โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ข้อ 3.2 พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิต

- **ข้อ 3.2.3 ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน**

ข้อ 1) พัฒนาศูนย์ฝึกอบรมสมรรถนะแรงงานที่ได้มาตรฐานตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยมีการดำเนินกิจกรรม โครงการ ที่เน้นการพัฒนาทักษะในการเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ การพัฒนาทักษะการบริหารจัดการธุรกิจ การส่งเสริมความรู้ด้านการเงิน บัญชี ทรัพย์สินทางปัญญา

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ข้อ 3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

- **ข้อ 3.5.2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ**

ข้อ 1) ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้เป็นระบบดิจิทัล โดยจัดทำแพลตฟอร์ม (Platform) ธุรกิจดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในภาคเกษตร ภาคการผลิต และภาคธุรกิจ การสร้างร้านค้า และมาตรฐานสินค้าออนไลน์ ส่งเสริมธุรกิจของผู้ประกอบการดิจิทัลรุ่นใหม่ (Start up) ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากมีการดำเนินกิจกรรม โครงการที่เน้นการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการพัฒนาธุรกิจ การสร้างช่องทางและขยายตลาดด้วย e-Commerce การพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ข้อ 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

- ข้อ 3.2.2 ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย ดังเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรม โครงการที่เป็นลักษณะการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีเข้ากับการดำเนินธุรกิจ เช่น การจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีเป้าหมายในการช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสมและได้รับการพัฒนา เพิ่มมูลค่า และยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ เป็นต้น
- ข้อ 3.2.3 สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจเกิดใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต้องการพัฒนาหรือทำธุรกิจฐานเทคโนโลยี และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงนักวิจัยและทรัพยากรวิจัยของสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย รวมทั้งการเข้าถึงบริการทางเทคโนโลยีต่างๆ ได้โดยง่ายและสะดวก เนื่องจากมีการสนับสนุนเงินทุน สินเชื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ข้อ 3.1 การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

เนื่องจากผู้ประกอบการชุมชนส่วนใหญ่จะกระจายทุกภูมิภาค ซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ซึ่งในการติดตามประเมินผลจะต้องพิจารณาการกระจายตัวของผู้ประกอบการที่เข้าร่วม และการสนับสนุนยุทธศาสตร์หรือแนวทางการพัฒนาพื้นที่อีกครั้ง

❖ ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562)

ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นว่าผู้ประกอบการชุมชนกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค การดำเนินกิจกรรม/โครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ จึงมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ในทุกพื้นที่ โดยมีรายละเอียดในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

- ภาคเหนือ มีความโดดเด่นในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการสุขภาพและผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่มีชื่อเสียงระดับสากล แนวทางการพัฒนาจึงมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจขยายเครือข่ายเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อน และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจตลอด Value Chain การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ เป้าหมายกลุ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ในการดำเนินธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อให้เกิดการต่อยอดการผลิตและบริการที่มีศักยภาพและโอกาสเพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นอกจากนี้ภาคเหนือยังเป็นพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย ซึ่งมีศักยภาพในการยกระดับเป็นฐานการผลิตที่เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มได้ โดยแนวทางการพัฒนาจะเน้นการส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืนอย่างครบวงจร เกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรเพื่อพัฒนาทั้งด้านการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ

- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** แนวทางการพัฒนาเป็นลักษณะการแก้ไขปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซาก ควบคู่กับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาค โดยในด้านการเกษตร จะเน้นการสร้างความมั่นคงของเกษตรกรโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาคความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกรพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ ในด้านการเชื่อมโยงระเบียงแนวตะวันออก-ตะวันตก จะเน้นการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค เพื่อส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยเน้นอุตสาหกรรมสีเขียวและการใช้วัตถุดิบในพื้นที่ พัฒนาผู้ประกอบการ รวมทั้งสนับสนุนความรู้ด้านกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม การพัฒนาช่องทางการตลาดในต้นทุนที่ต่ำโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น E-Commerce, E-Marketing เป็นต้น ในด้านการยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม จะเน้นการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบ และตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยี และงานศึกษาวิจัยสร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกย่องผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ ให้มีทักษะ มีความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ
- **ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร** เน้นการยกระดับการผลิตสินค้าโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ โดยการพัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี-ราชบุรี-เพชรบุรีตอนบน ให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมา
- **ภาคตะวันออก** เป็นพื้นฐานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมหลัก และเป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึกและท่าอากาศยานนานาชาติ เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในอาเซียนและเศรษฐกิจโลก การพัฒนาภาคตะวันออกจึงเน้นการพัฒนาต่อยอดฐานเศรษฐกิจที่มีอยู่ของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์และการค้าบริการ ควบคู่ไปกับการใช้ศักยภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน น้ำ และความพร้อมของสถาบันการศึกษาวิจัย ยกย่องสินค้า การเกษตรและบริการให้มีมูลค่าสูง การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ พื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากร

ประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสมควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

- **ภาคใต้** เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก จึงเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นมาตรฐานสากล และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปภาคเกษตร ได้แก่ การยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ เช่น ข้าว (ข้าวสังหยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทูเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐานส่งออก โดยส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย สนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูกการบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยว การทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์ เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การทำธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะและเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market) เป็นต้น

❖ **ความสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 – 2563**

จากการวิเคราะห์กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ มีความสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2560 – 2561 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนา SME รายประเด็น เนื่องจากแผนงานโครงการเป็นการยกระดับทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญให้ SME และบุคลากรในสถานประกอบการ เช่น การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดทำระบบบัญชีการบริหารการเงิน การนำรูปแบบธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ (Best Practices) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น มีกิจกรรมในการวิเคราะห์ ประเมินศักยภาพของธุรกิจในด้านต่างๆ โดยจัดที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญเข้าวินิจฉัยสถานประกอบการ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการปรับปรุงกระบวนการผลิตและดำเนินการธุรกิจ การยกระดับ SME ได้รับการยกระดับด้านผลผลิตภาพ ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต เช่น การจัดฝักระบวนการผลิตเพื่อลดเวลาดำเนินการ การปรับปรุงระบบการจัดหาวัตถุดิบให้มีประสิทธิภาพ การปรับเปลี่ยนเครื่องจักร การปรับปรุงประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์และการปรับปรุงการผลิตให้ได้มาตรฐาน เป็นต้น การพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถด้าน ICT ให้กับ SME มากขึ้น มีการส่งเสริมให้ SME ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เสริมสร้างความรู้ให้กับ SME ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจ เป็นต้น

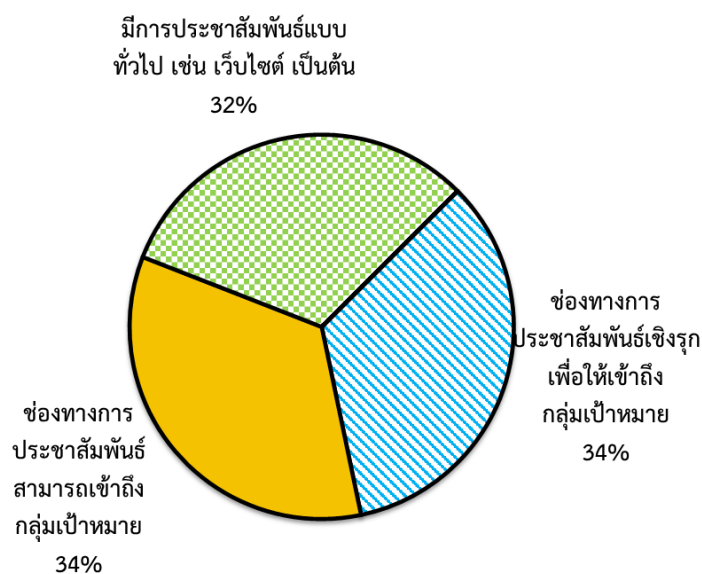
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถ SME เฉพาะกลุ่ม เนื่องจากกิจกรรมแผนงานโครงการเป็นการสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้คัสเตอร์ SME สนับสนุนให้ SME พัฒนาสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการรายใหญ่ รวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการรายใหญ่และความต้องการสินค้าและบริการเพื่อเผยแพร่ให้ SME ที่มีศักยภาพทราบ และสนับสนุนให้ SME สามารถพัฒนาสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการรายใหญ่ พัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงเครือข่ายของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มสมาชิก สนับสนุนให้วิสาหกิจฐานรากเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ส่งเสริมความรู้ในการประกอบธุรกิจให้วิสาหกิจฐานราก เสริมสร้างโอกาสทางการตลาดและช่องทางตลาดยกระดับสินค้าและบริการ (Product Upgrading) ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป คือ การดำเนินการตามแผนงานโครงการทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) แผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 - 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 - 2563

4.2 ปัจจัยนำเข้า (Input)

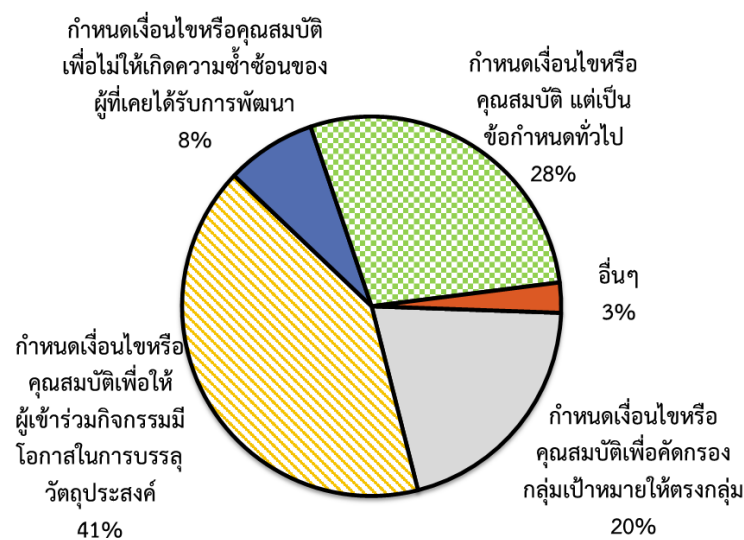
จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.5000 หรืออยู่ในระดับดีมาก โดยปัจจัยนำเข้าหลักในการบริหารจัดการโครงการที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ และความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในด้านการประชาสัมพันธ์ โครงการมีการประชาสัมพันธ์โครงการเชิงรุกและสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมีสัดส่วนเท่ากัน ร้อยละ 34 นอกจากนี้ โครงการส่วนใหญ่มีการประชาสัมพันธ์แบบทั่วไป เช่น เว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งช่วยให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้

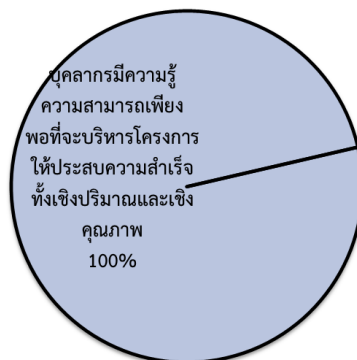
แผนภาพที่ 5.62 การประชาสัมพันธ์โครงการ

สำหรับกลไกในการคัดกรองผู้ประกอบการ พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมา ได้แก่ มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติที่เป็นข้อกำหนดทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 28 มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 20 มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของผู้ที่เคยได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 8 ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า กรณีโครงการที่เป็นการอบรมหรือให้ความรู้โดยทั่วไป หรือไม่ได้ระบุเจาะจงสาขา/อุตสาหกรรมของผู้ประกอบการเป็นการเฉพาะ การกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติการเข้าร่วมโครงการอาจไม่ได้มีความเข้มงวด หรือเฉพาะเจาะจงมากนัก เปิดกว้างให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าร่วมโครงการได้ และกรณีโครงการที่มีรูปแบบกิจกรรมเฉพาะเจาะจง หรือมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการ/อุตสาหกรรมที่ชัดเจน การกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติการเข้าร่วมโครงการจะมีความเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น

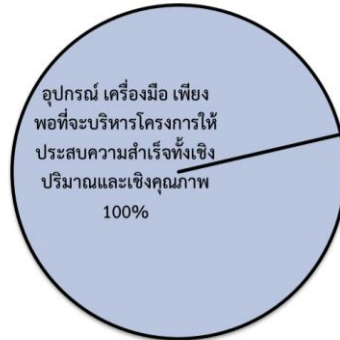
แผนภาพที่ 5.63 การคัดกรองผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ

ในด้านความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ จากการประเมินพบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการทุกโครงการมีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จได้ตามแผนงานที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 100

แผนภาพที่ 5.64 สัดส่วนโครงการที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการบริหารโครงการ

สำหรับปัจจัยนำเข้าด้านงบประมาณ หรือเครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงาน พบว่า ทุกโครงการมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เพียงพอที่จะบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 100

แผนภาพที่ 5.65 สัดส่วนโครงการที่มีความเพียงพอของอุปกรณ์ เครื่องมือ ในการบริหารโครงการ

4.3 กระบวนการ (Process)

จากผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.1247 หรืออยู่ในระดับดี โดยการประเมินผลมิติกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินการบริหารจัดการของหน่วยงานร่วมและความคิดเห็นของกลุ่ม SME ที่มีการสุ่มสำรวจ โดยมีปัจจัยสำคัญสะท้อนความสำเร็จในการบริหารจัดการแผนงานโครงการตามแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ ดังนี้

- การเบิกจ่ายงบประมาณ

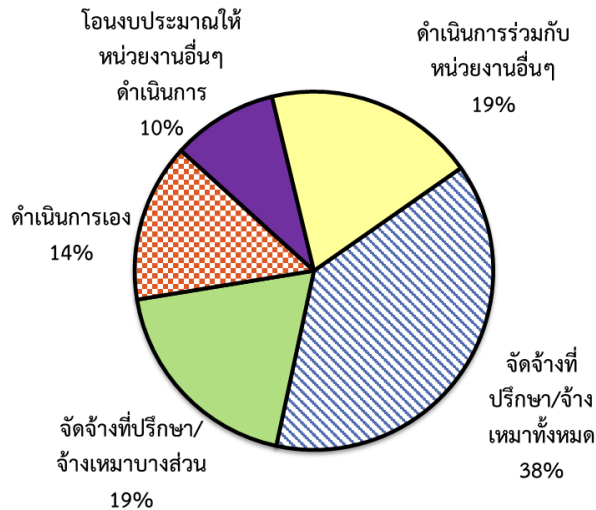
ผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานโครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่ามีผลการเบิกจ่ายดังนี้

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	491.16
งบประมาณที่ใช้ไป (เบิกจ่าย+ผูกพัน)	433.19
ยอดคงเหลือ	57.97

แผนงานโครงการภายใต้แนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 491.16 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายแล้ว 433.19 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.20 และมีเป้าหมายผลผลิต 4,500 หน่วย มีการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงาน ณ ไตรมาสที่ 4 เกิดผลผลิตขึ้นแล้วจำนวน 12,111 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 269.13

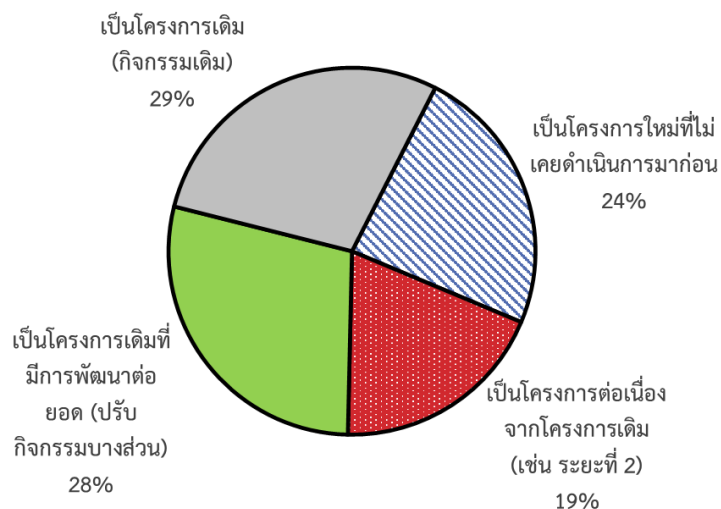
■ การบริหารโครงการปี 2562

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าโครงการที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยจัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมา คือ โครงการที่จัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาบางส่วนและโครงการที่ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ มีสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 19 โครงการที่ดำเนินการเอง คิดเป็นร้อยละ 14 และโครงการที่โอนงบประมาณให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 10

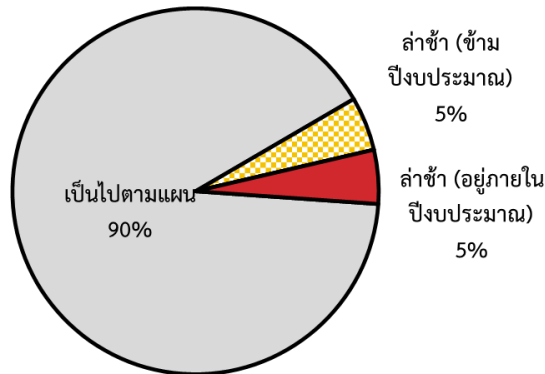
แผนภาพที่ 5.66 ลักษณะการดำเนินโครงการ

โครงการที่ดำเนินการในปี 2562 ส่วนใหญ่เป็นโครงการเดิม (กิจกรรมเดิม) ร้อยละ 29 เป็นโครงการที่มีการพัฒนาต่อยอด (ปรับกิจกรรมบางส่วน) ร้อยละ 28 เป็นโครงการใหม่ที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน ร้อยละ 24 เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการเดิม เช่น เป็นโครงการในระยะที่ 2 ร้อยละ 19

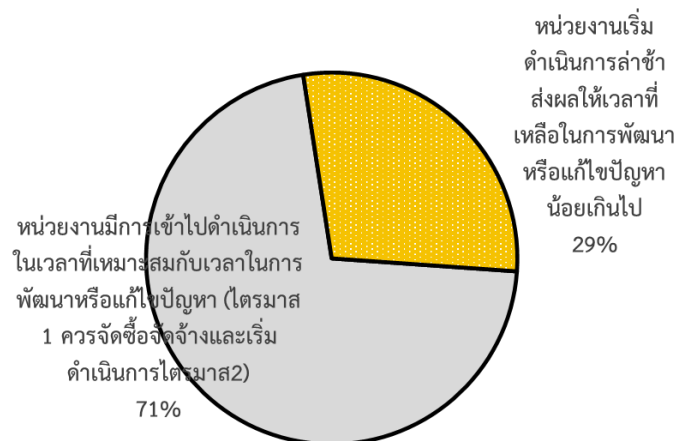

แผนภาพที่ 5.67 ความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการ

ในด้านการดำเนินงานตามแผนงาน พบว่าโครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 90 โครงการที่ล่าช้าอยู่ในปีงบประมาณและล่าช้าข้ามปีงบประมาณมีสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 5 ในด้านการบริหารระยะเวลาโครงการของหน่วยร่วมเป็นโครงการที่หน่วยร่วมมีการเข้าไปดำเนินการในเวลาที่เหมาะสมกับเวลาในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เช่น สามารถจัดซื้อจัดจ้างในไตรมาส 1 และเริ่มดำเนินการในไตรมาส 2 คิดเป็นร้อยละ 71 และเป็นโครงการที่หน่วยร่วมเริ่มดำเนินการล่าช้าส่งผลให้เวลาที่เหลือในการพัฒนาหรือไขปัญหาน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 29

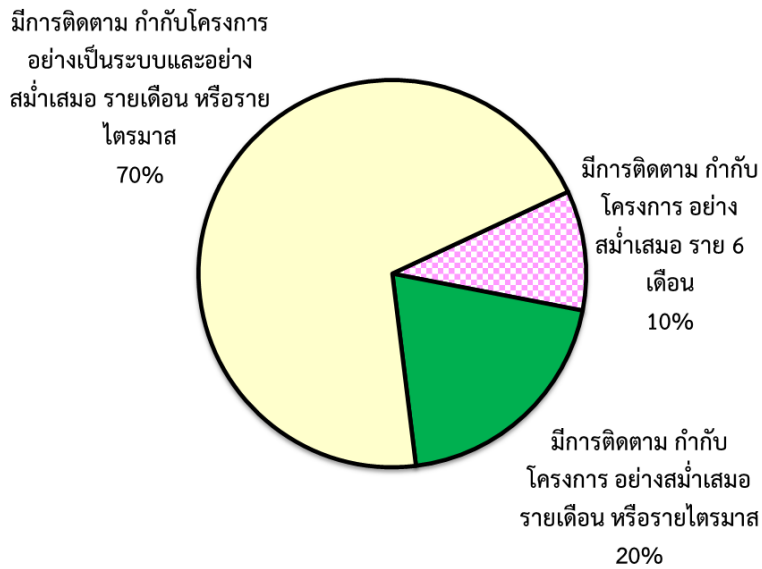
แผนภาพที่ 5.68 ความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

แผนภาพที่ 5.69 การบริหารระยะเวลาโครงการของหน่วยร่วม

และจากการประเมินด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการ พบว่า หน่วยร่วมมีการติดตาม กำกับการดำเนินงานโครงการในทุกโครงการ โดยโครงการส่วนใหญ่มีการติดตามกำกับโครงการอย่างเป็นระบบ สม่ำเสมอ เป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส และมีการจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงาน ร้อยละ 70 ทำให้สามารถกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน หรือสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงทีในกรณีที่โครงการเกิดปัญหาในระหว่างดำเนินการ เป็นโครงการที่มีการกำกับโครงการอย่างสม่ำเสมอ รายเดือนหรือรายไตรมาส ร้อยละ 20 มีการติดตามกำกับโครงการอย่างสม่ำเสมอ ราย 6 เดือน ร้อยละ 10

แผนภาพที่ 5.70 การติดตามกำกับโครงการของหน่วยร่วม

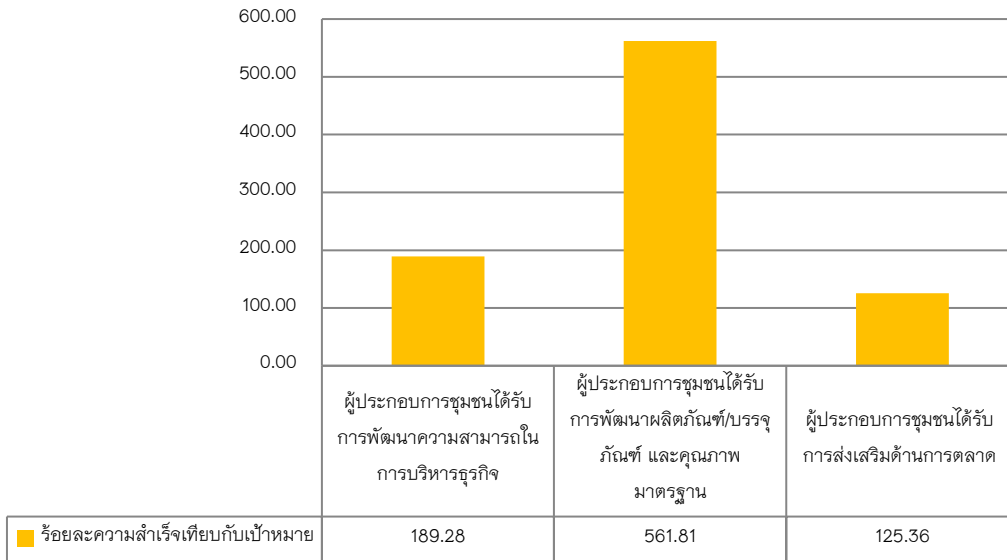
4.4 ผลผลิต (Output)

จากข้อมูลการรายงานผลการดำเนินการผ่านระบบติดตาม พบว่า การดำเนินการภายใต้แผนงานโครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตตัวชี้วัด ดังนี้

❖ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

การดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาความสามารถในการบริหารธุรกิจ ไม่น้อยกว่า 1,800 ราย พบว่า การดำเนินโครงการมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย โดยมีผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาความสามารถในการบริหารธุรกิจ รวม 3,407 ราย คิดเป็นร้อยละ 189.28
- 2) ผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 1,600 ราย พบว่า การดำเนินโครงการมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย โดยมีผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐาน รวม 8,989 ราย คิดเป็นร้อยละ 501.81
- 3) ผู้ประกอบการชุมชนได้รับการส่งเสริมด้านการตลาด ไม่น้อยกว่า 1,100 ราย พบว่า การดำเนินโครงการมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย โดยมีผู้ประกอบการชุมชนได้รับการส่งเสริมด้านการตลาด รวม 1,379 ราย คิดเป็นร้อยละ 125.36

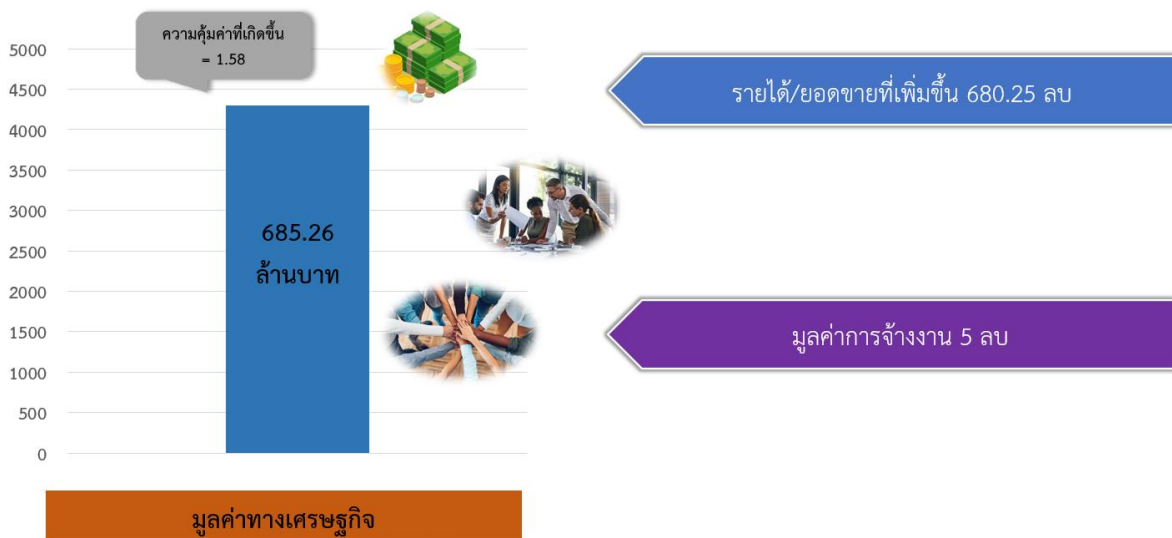

แผนภาพที่ 5.71 ร้อยละความสำเร็จเทียบกับเป้าหมายตัวชี้วัดการดำเนินงาน ภายใต้แผนงานโครงการการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจ แบบมีอาชีพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการที่โครงการเข้าไปสนับสนุนผู้ประกอบการชุมชนให้มีความสามารถในการประกอบธุรกิจ ทั้งในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ บุคลากร การส่งเสริมสนับสนุนการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการผลิต/ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการตลาด ซึ่งคาดการณ์ว่าจะก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ 685.26 ล้านบาท โดยมูลค่าดังกล่าวเกิดจากรายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น 680.25 ล้านบาท ประสิทธิภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง และเกิดการจ้างงาน คิดเป็นมูลค่า 5 ล้านบาท

❖ Community-Base

แผนภาพที่ 5.72 ผลสัมฤทธิ์ของการส่งเสริม SME กลุ่มผู้ประกอบการชุมชน

อย่างไรก็ตาม จากการสุ่มลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลพบว่า วิสาหกิจมีบริบทและรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจต่างกัน บางพื้นที่มีผู้ดูแลบริหารจัดการด้านการตลาดเพียงรายเดียว การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นเพียงการรวมกลุ่มด้านการผลิตจึงไม่ได้ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวเกิดบรรยากาศการเป็นหมู่บ้านทำมาค้าขายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือบางพื้นที่วิสาหกิจเน้นการรวมกลุ่มเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการผลิต แต่การขายไม่ได้เน้นขายผ่านวิสาหกิจ การส่งเสริมตลาดผ่านกลุ่มวิสาหกิจจึงไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นหน่วยงานต้องศึกษาบริบทของพื้นที่และลักษณะวิสาหกิจก่อนการออกแบบการส่งเสริมพัฒนา นอกจากนี้วิสาหกิจชุมชนหลายแห่งได้รับการสนับสนุนจากหลายหน่วยงาน ดังนั้น ต้องกระจายการสนับสนุนไปยังกลุ่มที่มีความต้องการในการพัฒนาให้มากขึ้น

❖ **ข้อสังเกตจากการติดตามประเมินผลผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา**

1. วิสาหกิจชุมชนหลายแห่งได้รับการสนับสนุนจากหลายหน่วยงาน ดังนั้น ต้องกระจายการสนับสนุนไปยังกลุ่มที่มีความต้องการในการพัฒนาให้มากขึ้น
2. วิสาหกิจมีบริบทและรูปแบบการขับเคลื่อนธุรกิจต่างกัน บางพื้นที่มีผู้ดูแลบริหารจัดการด้านการตลาดเพียงรายเดียว การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นเพียงการรวมกลุ่มด้านการผลิตจึงไม่ได้ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวเกิดบรรยากาศการเป็นหมู่บ้านทำมาค้าขายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือบางพื้นที่วิสาหกิจเน้นการรวมกลุ่มเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการผลิต แต่การขายไม่ได้เน้นขายผ่านวิสาหกิจ การส่งเสริมตลาดผ่านกลุ่มวิสาหกิจจึงไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น หน่วยงานต้องศึกษาบริบทของพื้นที่และลักษณะวิสาหกิจก่อนการออกแบบการส่งเสริมพัฒนา
3. จากการลงพื้นที่พบว่า การส่งเสริมตลาดออนไลน์ หรือการบริหารจัดการกับกลุ่มหรือวิสาหกิจชุมชน หากไม่มีคนรุ่นใหม่มาบริหารจัดการหรือดูแลต่อ ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง

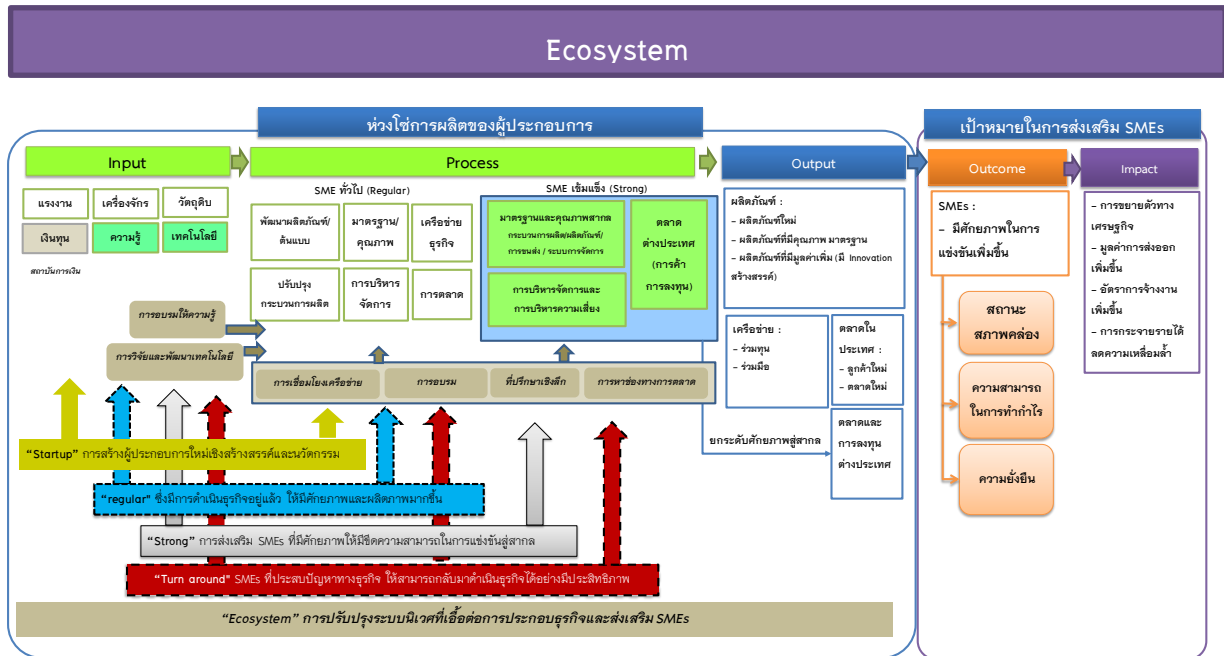
❖ **ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุง**

1. การส่งเสริมหรือพัฒนาต้องพิจารณาจาก Area based เป็นสำคัญ โดยให้พิจารณาจากจุดอ่อนและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน
2. การประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้นำชุมชน จะช่วยให้การทำงานกับพื้นที่มีความเข้าใจและสนองความต้องการชุมชนได้มากขึ้น
3. การส่งเสริมโดยการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของชุมชน จะช่วยให้การพัฒนาเกิดความยั่งยืนกับชุมชนมากขึ้น

แนวทางที่ 5 การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)

ตามแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) พันธกิจหนึ่งของแผนฯ ซึ่งมีความสำคัญ คือ การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ SME โดยดำเนินการปรับปรุงพัฒนาปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของ SME ให้อยู่ในรูปแบบที่ช่วยสนับสนุนการเริ่มต้นธุรกิจและการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของ SME เช่น การจัดตั้งหน่วยงานให้บริการช่วยเหลือแบบครบวงจร ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นได้โดยสะดวก การมีขั้นตอนที่ชัดเจนในการติดต่อกับภาครัฐที่ช่วยให้บริการได้รวดเร็ว การให้สิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม และการมีกฎหมาย กฎระเบียบที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม SME แต่ละกลุ่มมีความต้องการการสนับสนุนและพัฒนาที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากการมีปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องที่ต่างกัน ดังนั้น กิจกรรม โครงการที่สนับสนุนการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมจึงจำเป็นต้องได้รับการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาเฉพาะ (Tailor-made) แตกต่างกันไป ในแต่ละกลุ่มตามความเหมาะสม โดยสามารถจำแนกแนวทางการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจได้เป็น 2 แนวทางหลัก ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลสำคัญสำหรับการประกอบธุรกิจของ SME เช่น โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)) โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการ SME ด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) เป็นต้น และ 2) ด้านการพัฒนาผู้ให้บริการ SME ให้สามารถสนับสนุนการส่งเสริม SME ให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME สู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรม โครงการด้านการบริหารจัดการงานส่งเสริม SME ได้แก่ กิจกรรม จัดทำแผนพัฒนาฐานข้อมูลและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริม SME (กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมแผนงานโครงการจะเป็นไปเพื่อให้ SME มีความเข้มแข็งมากขึ้นซึ่งสามารถดำเนินการได้เพื่อให้เกิดคุณภาพทั้งในระดับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิต

แผนภาพที่ 5.73 กิจกรรมโครงการภายใต้งบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริม SME ด้านการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)

จากข้อมูลแผนงานโครงการตามแผนบูรณาการการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่า มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินการจำนวนหนึ่ง ให้กับแนวทางการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 381 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.45 ของงบประมาณทั้งหมด

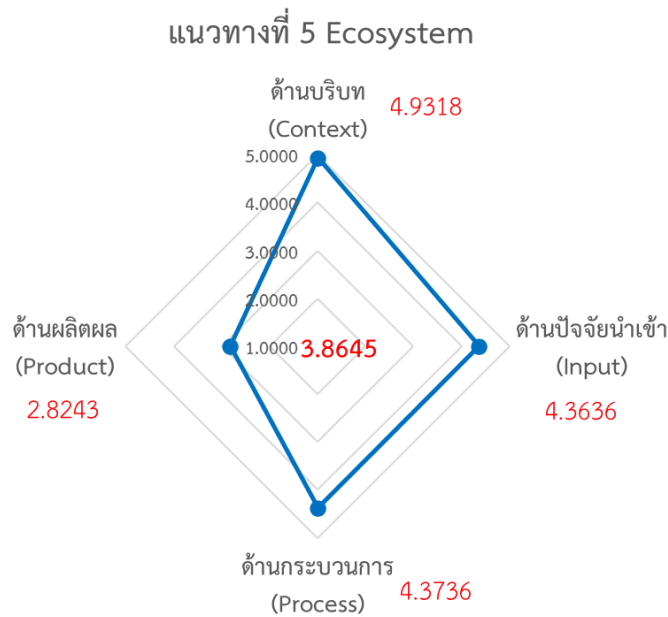

แผนภาพที่ 5.74 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณปี 2562 สำหรับการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ปี 2562

สำหรับหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันแนวทางการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีจำนวน 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

❖ สรุปผลการประเมินแผนงานโครงการ

จากการประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการตามแนวทางการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) พบว่ามีผลการประเมินแผนงานโครงการปี 2562 อยู่ในระดับดี มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 3.8645 ดังแสดงในแผนภาพที่ 5.75

แผนภาพที่ 5.75 ผลคะแนนการประเมินแผนงานโครงการตามแนวทางการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ปี 2562

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามิติการประเมินรายด้าน พบว่า ในภาพรวมโครงการตามแนวการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ปี 2562 มีผลคะแนนการประเมินด้านบริบทโครงการ (Context) สูงสุด โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.9318 หรืออยู่ในระดับดีมาก รองลงมาได้แก่ ด้านกระบวนการ (Process) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) และ ด้านผลิตผล (Product) มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.3736 4.3636 และ 2.8243 หรืออยู่ในระดับดี พอใช้ และพอใช้ ตามลำดับ

สำหรับผลการดำเนินงานในแต่ละมิติ มีรายละเอียดดังนี้

1.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ (Context) (ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวทางหรือกลยุทธ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ประเทศ)

จากแผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) เมื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงโดยภาพรวม สามารถสรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศในประเด็นยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ร่วมสำคัญ ดังนี้

แผนภาพที่ 5.76 ความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem)

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) มีความเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ประเทศ ดังนี้

❖ **ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี**

จากการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมโครงการด้านการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) พบว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นการ**สร้างปัจจัยแวดล้อมในการสร้างสังคมผู้ประกอบการ และการวางรากฐานที่แข็งแกร่ง และโครงสร้างพื้นฐาน** เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีแนวทางที่เกี่ยวข้องซึ่งในการผลักดันผ่านแผนบูรณาการส่งเสริม SME คือ การขยายความร่วมมือทางการค้า และการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทยเพื่อสร้างผลตอบแทนจากเงินทุน และองค์ความรู้และเทคโนโลยีในสาขาการผลิตและบริการที่ไทยมีขีดความสามารถโดดเด่น และสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นชาติการค้า รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน จะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง ประชาชนมีความสุข และมีรายได้เพิ่มขึ้น

❖ **ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)”**

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องแผนย่อยการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ซึ่งมีแนวทางพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ เช่น ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ สถิติ ผลการวิจัยและพัฒนา ทรัพย์สินทางปัญญา การตลาด และนวัตกรรม สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการ ทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ และยกระดับบริการและโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ ดำเนินการเชิงรุกเพื่อแก้จุดอ่อน และเสริมสร้างจุดแข็งของระบบนวัตกรรมไทย เป็นต้น

❖ **ความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ**

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการด้านการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจในหัวข้อดังต่อไปนี้

▪ **หัวข้อที่ 1 คือ การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน**

หัวข้อย่อย 1.3 : ระบบนิเวศด้านวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม (R&D, Innovation Ecosystem)

- **เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 1 :** การจัดตั้งศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมีเป้าหมายในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเพื่อดูแลการวางกลยุทธ์และจัดสรรงบประมาณการวิจัยพัฒนาของประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและช่วยผลักดันการสร้างมูลค่าทางธุรกิจของสิทธิบัตรจากงานวิจัย รวมถึงจัดทำประเด็นที่สำคัญต่อการพัฒนาการวิจัยตามแผนยุทธศาสตร์ เช่น เรื่องกฎหมาย เรื่องทักษะ เรื่องมาตรการจูงใจ และมีหน้าที่ทำงานร่วมกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้เรื่องต่างๆ เหล่านี้อำนวยความสะดวกการพัฒนาการวิจัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งเอื้อประโยชน์ต่อ SME ในประเทศไทย
- **เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 2 :** การปฏิรูปกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้ประกอบการ SME ในเรื่องของการส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ

❖ **ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12**

เมื่อพิจารณาแผนงานโครงการโดยรวมพบว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ดังนี้

▪ **ยุทธศาสตร์หลัก : ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน** เป็นยุทธศาสตร์หลักที่มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของ SME โดยตรง โดยมีการกำหนดเป้าหมายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการรายใหม่ พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ข้อ 3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของการการผลิตและบริการ

- **ข้อ 3.2.2 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม**

ข้อ 1) ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาตลาดสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะตลาดในประเทศโดยสนับสนุนการจัดซื้อวัตถุดิบและสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่มีมาตรฐาน ควบคุมการยกระดับมาตรฐานบังคับขั้นพื้นฐานทั้งสินค้าที่ผลิตภายในประเทศและสินค้านำเข้าเพื่อสร้างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้า พร้อมทั้งมุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคในประเทศในการให้ความสำคัญกับการบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น ขณะเดียวกันต้องมุ่งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการยกระดับการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลมากขึ้นเพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงมากขึ้น เช่น สินค้าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ สินค้าสำหรับกลุ่มเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ/สิ่งแวดล้อม สินค้าที่รองรับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่และกลุ่มผู้บริโภคที่มีกำลังซื้อสูง เป็นต้น เช่น โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)) และโครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการ SME ด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) เป็นต้น

- **ข้อ 3.2.4 การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน**

ข้อ 4) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดย (1) สร้างผู้ประกอบการใหม่ที่มีจิตวิญญาณในการเป็นผู้ประกอบการที่มีทักษะในการทำธุรกิจ รู้จักใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตการจัดการ การขาย หรือเป็น Smart SME และพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง โดยสนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามความพร้อมและศักยภาพในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้ประกอบการทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา และสายอาชีพให้มีความรู้ความเข้าใจใน

การเริ่มต้นธุรกิจ และตระหนักถึงแนวโน้มการทำธุรกิจสีเขียว ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นการเป็นผู้ประกอบการ (2) สร้างสังคมผู้ประกอบการโดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจทั้งในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลด้านธุรกิจและสิทธิประโยชน์ แหล่งเงินทุน นวัตกรรมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการและการตลาด รวมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการจดทะเบียนธุรกิจตามกฎหมาย และพัฒนากลไกสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการสร้างขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตและแข่งขันได้และ (3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในลักษณะห่วงโซ่มูลค่าและการเชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งการสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในตลาดต่างประเทศโดยการกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อจูงใจให้บริษัทขนาดใหญ่ที่มีการค้าและการลงทุนในต่างประเทศเป็นผู้สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าสู่ตลาดต่างประเทศและห่วงโซ่การผลิตของโลก ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สร้างสังคมผู้ประกอบการโดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจทั้งในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลด้านธุรกิจและสิทธิประโยชน์ แหล่งเงินทุน นวัตกรรมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการและการตลาด รวมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการจดทะเบียนธุรกิจตามกฎหมาย และพัฒนากลไกสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการสร้างขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตและแข่งขันได้

- ข้อ 7) พัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการตรวจสอบและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมการจดทะเบียนและใช้ผลงานสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา และพัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของไทยเพื่อให้นักวิจัยและผู้ประกอบการสามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาที่หมดอายุไปพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้มากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการดำเนินการอย่างแข็งขันในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาโดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกการใช้สินค้าที่มีลิขสิทธิ์ถูกกฎหมาย เช่น โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการ SME ด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน))

โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) และกิจกรรมพัฒนาศูนย์สนับสนุนและช่วยเหลือ SME และศูนย์บริการธุรกิจอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) เป็นต้น

- **ยุทธศาสตร์ร่วม :** เมื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรม โครงการด้านการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) พบว่า มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ และยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ร่วมที่มีส่วนในการเสริมกลยุทธการส่งเสริม SME โดยมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 7 และยุทธศาสตร์ที่ 8 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ข้อ 3.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

- ข้อ 3.3.4 บริหารจัดการระบบติดตามประเมินผลการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ โดยเน้นการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคีในภูมิภาคและนานาชาติที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาโลจิสติกส์ อาทิ ความตกลงด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การการค้าโลก (WTO Trade Facilitation Agreement) และข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership: TPP) เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการเตรียมการปรับปรุงและวางแผนการพัฒนา รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลและระบบตัวชี้วัดที่มีประสิทธิภาพ อาทิ ฐานข้อมูลอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม หรือพาณิชย์

ข้อ 3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

- ข้อ 3.5.5 ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล อาทิ กฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย การกำหนดมาตรฐานระบบตรวจสอบยืนยันตัวตนทางออนไลน์ระเบียบการใช้สิทธิแห่งทางการพัฒนาและขยายโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม รวมทั้งการจัดตั้งองค์กรภาคเอกชนในรูปแบบสภาวิชาชีพดิจิทัล เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลในส่วนของภาคเอกชนที่เชื่อมโยงกับภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ข้อ 3.1 เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และ

เชิงสังคม

- ข้อ 3.1.6 เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องมาตรฐานสากล สามารถนำไปสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มได้ รวมถึงมีฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาที่สะดวกต่อการเข้าถึง ใช้งานง่าย และสืบค้นได้ทั่วโลก เพื่อประกอบการวิเคราะห์และติดตามเทคโนโลยี

ข้อ 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

- ข้อ 3.2.4 สร้างบรรยากาศและสถานะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ลงสู่พื้นที่และชุมชน ทั้งการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดให้มีเวทีหรือช่องทาง การพัฒนาและแสดงออกของนักคิดและนักสร้างสรรค์ และเสริมสร้างต้นแบบที่เหมาะสม รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานนวัตกรรมและตัวอย่างความสำเร็จในวงกว้างอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งใจให้มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม
- ข้อ 3.2.5 ผนวกรับผู้ประกอบการวิจัยและค่านิยมการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งวิธีคิดของคนในสังคมให้ใช้หลักตรรกะในการตัดสินใจ ผ่านทางสื่อและกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมการดำเนินงานให้ความรู้และบริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่

❖ ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (กรกฎาคม 2562)

โครงการด้านการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560-2565 ในเรื่องของการพัฒนาสภาพเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชน ในภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และการการท่องเที่ยว ในทุกภาคของประเทศไทย เช่นในภาคเหนือ มีแผนในการพัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีความรู้ มีทักษะฝีมือ เข้าถึงข้อมูล กฎระเบียบการดำเนินธุรกิจ ในธุรกิจระดับภูมิภาค และสากล รวมถึงเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อมและมนุษยธรรมที่ถูกนำมาเป็นข้อกีดกันทางการค้า ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบการ SME ดำเนินธุรกิจได้สะดวกมากขึ้น การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน (Monorail) ในจังหวัดภูเก็ต พัฒนาระบบเทคโนโลยีต่างๆ ให้ทันสมัย การรักษาสภาพแวดล้อมและการใช้พลังงานทดแทน การพัฒนาระบบข้อมูลการแจ้งเตือนแบบ real time อาทิ การจราจร ปริมาณน้ำ การเตือนภัย ภัยพิบัติ การใช้ระบบการจราจรอัจฉริยะ การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมให้เชื่อมโยงทุกรูปแบบ และ การบูรณาการเชื่อมโยง CCTV การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการกำจัดขยะและน้ำเสีย ซึ่งเป็นการเอื้อต่อการประกอบธุรกิจท่องเที่ยว เป็นต้น

❖ ความสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 – 2563

จากการวิเคราะห์กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) พบว่าแผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) มีความสอดคล้องกับ

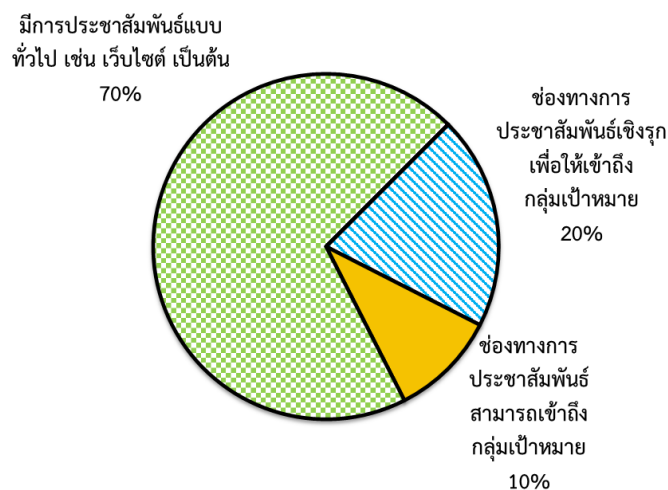
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริม SME อย่างเป็นระบบ เนื่องจากมีกิจกรรมแผนงานที่เป็นการยกระดับการพัฒนามาตรฐานให้ SME มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างระบบติดตามและประเมินศักยภาพ SME

กล่าวโดยสรุป คือ การดำเนินการตามแผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น “ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2580)” แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565 ฉบับทบทวน (ธันวาคม 2562) แผนการส่งเสริม SME ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 - 2564) และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 - 2563

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) :

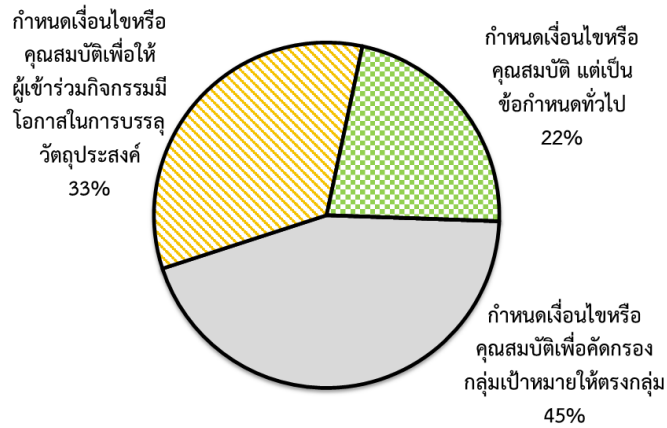
จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 2.8409 หรืออยู่ในระดับพอใช้ โดยปัจจัยนำเข้าหลักในการบริหารจัดการโครงการที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ และความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในด้านการประชาสัมพันธ์ โครงการส่วนใหญ่มีการประชาสัมพันธ์แบบทั่วไป เช่น ผ่านทางเว็บไซต์ ร้อยละ 70 รองลงมาเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านบางโครงการมีช่องทางการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติม ร้อยละ 20 เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านพาณิชย์จังหวัด การประชาสัมพันธ์ผ่านทางกลุ่มไลน์ของผู้เข้าร่วมโครงการที่ผ่านมา หรือทางผ่านเครือข่ายผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้

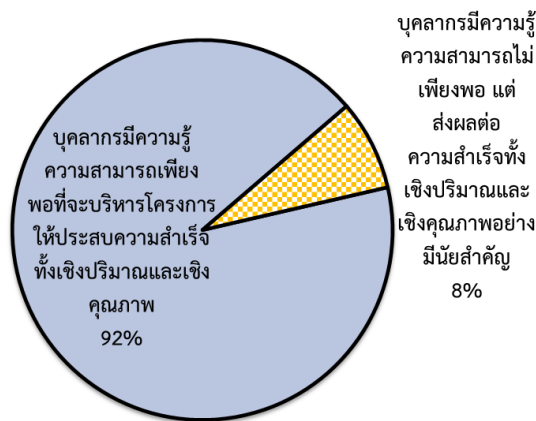
แผนภาพที่ 5.77 การประชาสัมพันธ์โครงการ

สำหรับกลไกในการคัดกรองผู้ประกอบการ พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อคัดกรองกลุ่มเป้าหมายให้ตรงกลุ่ม ร้อยละ 45 เช่น โครงการสร้างและยกระดับธุรกิจ SME ให้มีธรรมาภิบาล ซึ่งมีการคัดเฉพาะนิติบุคคลเพิ่งจดทะเบียนเพื่อมาอบรมเรื่องธรรมาภิบาล รวมถึงกิจกรรม Young&Smart Accountants ของโครงการดังกล่าว ที่คัดเฉพาะนักศึกษาที่จบในสาขาบัญชีเพื่อมาอบรมเรื่องมาตรฐานบัญชี เป็นต้น รองลงมาคือกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ ร้อยละ 33 และการกำหนดคุณสมบัติทั่วไปร้อยละ 22 ทั้งนี้พบข้อสังเกตว่าภายใต้แผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ไม่มีโครงการที่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของผู้ที่เคยได้รับการอบรม

แผนภาพที่ 5.78 การคัดกรองผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ

ในด้านความรู้ความสามารถของบุคลากรที่บริหารโครงการ จากการประเมินพบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการส่วนใหญ่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จได้ตามแผนงานที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 92 นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีบางโครงการร้อยละ 8 ที่มีปัญหาบุคลากรมีความรู้ไม่เพียงพอ เช่น โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS) ซึ่งเป็นศูนย์ให้คำปรึกษาที่อยู่ตามจังหวัดต่างๆ มีปัญหาเจ้าหน้าที่ที่ทำงานประจำลาออกบ่อย ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่าบางศูนย์นั้นมีแต่พนักงานที่เป็นลูกจ้างที่เพิ่งเข้ามาทำงานซึ่งไม่ได้มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการได้ และอีกโครงการคือโครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการประเมินการทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีบุคคลกรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการดังกล่าวมีน้อย รวมถึงไม่มีเครื่องมือหรือข้อมูลในการดำเนินการของตนเอง

แผนภาพที่ 5.79 สัดส่วนโครงการที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการบริหารโครงการ

สำหรับปัจจัยนำเข้าด้านงบประมาณ หรือเครื่องมือวัสดุในการประเมินผล มีการสัมภาษณ์ความเพียงพอของงบประมาณ พบว่า หน่วยงานมีการปรับแผนการดำเนินการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร สำหรับวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ โครงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานโดยทั่วไปในการบริหารโครงการ ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์พิเศษที่กระทบหรือถ้ามีก็มีการจัดซื้อภายใต้โครงการ

1.5 กระบวนการ (Process)

จากผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่าในปี 2562 มีผลคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 4.3736 หรืออยู่ในระดับดี โดยการประเมินผลมิติกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินการบริหารจัดการของหน่วยงานร่วมและความคิดเห็นของกลุ่ม SME ที่มีการสุ่มสำรวจ โดยมีปัจจัยสำคัญสะท้อนความสำเร็จในการบริหารจัดการแผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ดังนี้

▪ **การเบิกจ่ายงบประมาณ**

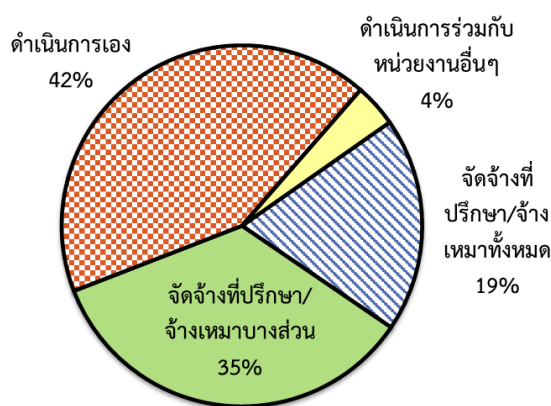
จากผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่ามีผลการเบิกจ่ายดังนี้

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	381
งบประมาณที่ใช้ไป (เบิกจ่าย+ผูกพัน)	377.69
ยอดคงเหลือ	3.31

แผนงานโครงการภายใต้แนวทางการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 381 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายแล้ว 377.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.13 และมีเป้าหมายผลผลิต 175,000 หน่วย มีการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงาน ณ ไตรมาสที่ 4 เกิดผลผลิตขึ้นแล้วจำนวน 209,345 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 119.63

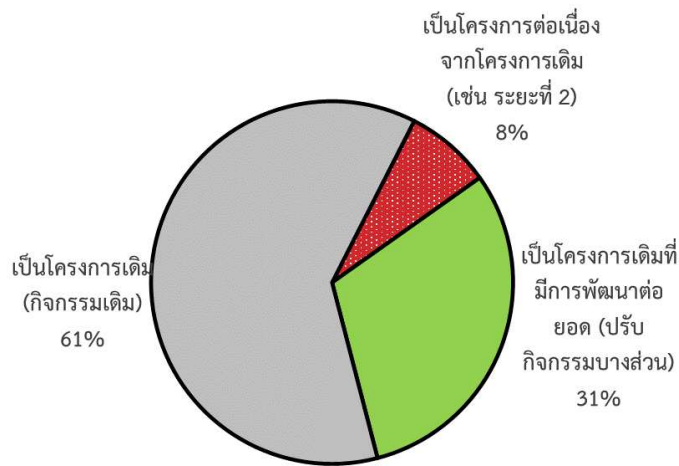
▪ **การบริหารโครงการปี 2562**

จากการประเมินผลแผนงานโครงการปี 2562 พบว่าโครงการที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการเองร้อยละ 42 รองลงมาคือดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาบางส่วน ร้อยละ 35 ตัวเช่น การจ้างบุคลากรจากภายนอกมาเป็นวิทยากรในการอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการ จัดจ้างที่ปรึกษา/จ้างเหมาทั้งหมด ร้อยละ 19 และดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ร้อยละ 4 เช่นโครงการให้ทุนสนับสนุนแก่ SME ที่มีการดำเนินงานร่วมกับ SME Bank

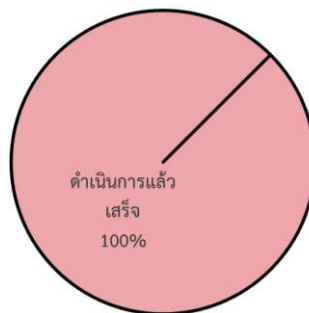
แผนภาพที่ 5.80 ลักษณะการดำเนินโครงการ

โครงการที่ดำเนินการในปี 2562 ส่วนเป็นโครงการเดิม (กิจกรรมเดิม) คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมา เป็นโครงการเดิมที่มีการพัฒนาต่อยอด (ปรับกิจกรรมบางส่วน) และโครงการต่อเนื่องระยะที่ 2 ร้อยละ 31 และร้อยละ 8 ตามลำดับ โดยโครงการที่มีการต่อยอดนั้นพบว่า หน่วยงานที่ดำเนินโครงการได้มีการผลสำรวจ หรือข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมโครงการในปีที่ผ่านมาเพื่อนำมาปรับปรุงแบบกิจกรรมให้ดีขึ้น

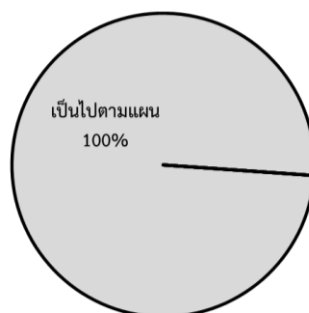

แผนภาพที่ 5.81 ความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการ

ในด้านการดำเนินงานตามแผนงาน พบว่าโครงการทั้งหมดสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 100 และหน่วยร่วมสามารถบริหารระยะเวลาโครงการและสามารถดำเนินโครงการได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 100

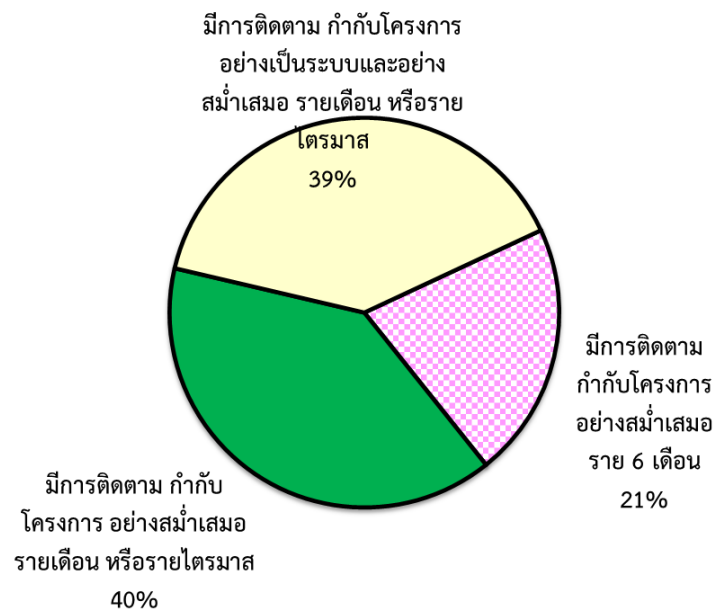
แผนภาพที่ 5.82 ความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

แผนภาพที่ 5.83 การบริหารระยะเวลาโครงการของหน่วยร่วม

และจากการประเมินด้านการกำกับติดตามการดำเนินการแผนงานโครงการ พบว่า หน่วยร่วมทั้งหมด มีการติดตาม กำกับการดำเนินงานโครงการ โดยโครงการส่วนใหญ่ ร้อยละ 40 มีการติดตามกำกับโครงการ อย่างสม่ำเสมอ เป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส รองลงมา มีการติดตามกำกับโครงการอย่างเป็นระบบและอย่างสม่ำเสมอ เป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส ร้อยละ 39 และติดตามราย 6 เดือน ร้อยละ 21 นอกจากนี้โครงการ ยังมีการจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงาน ทำให้สามารถกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน หรือสามารถ แก้ไขปัญหาได้ทันเวลาที่ในกรณีที่โครงการเกิดปัญหาในระหว่างการดำเนินการ

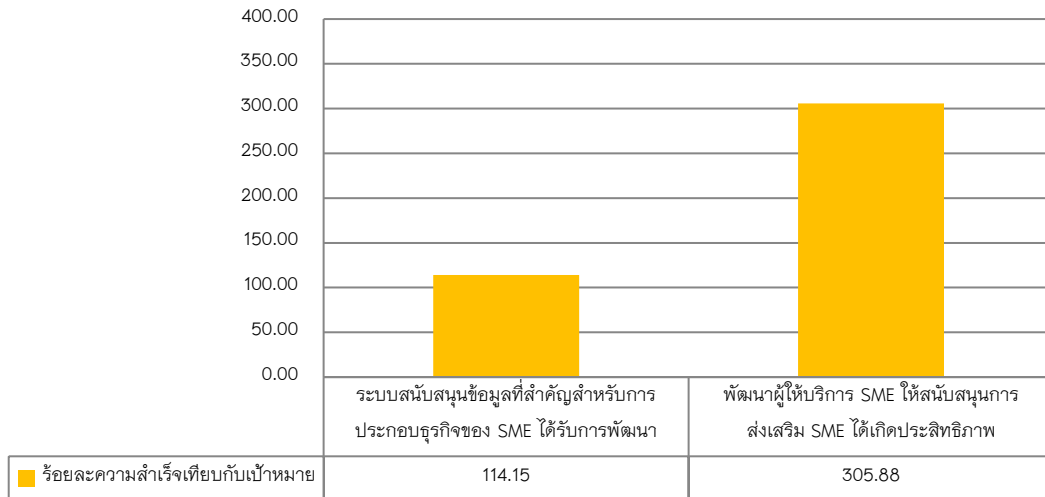
แผนภาพที่ 5.84 การติดตามกำกับโครงการของหน่วยร่วม

5.3 ด้านผลผลิต (Product)

❖ ผลผลิตตามตัวชี้วัดเป้าหมายแต่ละแนวทางที่กำหนดไว้ตามแผนบูรณาการฯ

การดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการค้า ส่งเสริม SME (Ecosystem) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ระบบสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประกอบธุรกิจของ SME ได้รับการพัฒนาไม่น้อยกว่า 170,000 ราย/กิจการ พบว่าการดำเนินโครงการมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย โดยมีระบบสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประกอบธุรกิจของ SME ที่ได้รับการพัฒนาจำนวน 194,051 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 114.15
- 2) พัฒนาผู้ให้บริการ SME ให้สนับสนุนการส่งเสริม SME ได้เกิดประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่า 5,000 ราย/กิจการ พบว่าการดำเนินโครงการมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย โดยมีการพัฒนาผู้ให้บริการ SME ให้สนับสนุนการส่งเสริม SME ได้เกิดประสิทธิภาพ จำนวน 15,294 ราย/กิจการ คิดเป็นร้อยละ 305.88
- 3) งานบริหารจัดการงานส่งเสริม SME ไม่มีการกำหนดเป้าหมายผลผลิตเชิงปริมาณที่ใช้ประกอบการคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 5.85 ร้อยละความสำเร็จเทียบกับเป้าหมายตัวชี้วัดการดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

❖ ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานพบว่า การดำเนินงานภายใต้แผนงานโครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME (Ecosystem) แม้ไม่สามารถสร้างมูลค่าเศรษฐกิจได้ แต่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่โครงการตามแนวทางอื่นๆ ไม่ได้มีการส่งเสริมหรือดำเนินการ หรือบรรจุไว้ในแผนบูรณาการฯ เช่น การกำกับควบคุมการแข่งขันทางการค้าระหว่างผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการรายใหญ่ กับผู้ประกอบการรายเล็ก การสร้างจิตสำนึกร่วมของการค้าเพื่อให้เกิดการสร้างเชื่อมโยงเครือข่าย SME กับอุตสาหกรรมเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง การแก้ไขกฎระเบียบหรือเงื่อนไขของสถาบันการเงินเพื่อเอื้อให้ผู้ประกอบการ SME สามารถเข้าถึงเงินทุนเพื่อพัฒนาต่อยอดธุรกิจได้ มาตรการทางภาษี เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การขับเคลื่อนและส่งเสริม SME ประสบความสำเร็จ จึงควรผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบรรจุแผนงานโครงการไว้ภายใต้แผนบูรณาการฯ ต่อไป

❖ ปัญหาอุปสรรคสำคัญ

- หน่วยร่วมผู้รับผิดชอบโครงการ ขาดระบบการติดตามจัดเก็บข้อมูลผู้ประกอบการ SME ที่มีการเก็บข้อมูลเป็นเพียงใบลงทะเบียนเท่านั้น ไม่ได้มีการนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการวางแผนการพัฒนาส่งเสริมในอนาคต
- ข้อมูลผู้ประกอบการที่หน่วยร่วมรายงานมายัง สสว. ไม่ได้เป็นฐานข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ได้ทันที เช่น การจัดเก็บในรูปแบบ Pdf การไม่มีข้อมูลในระดับรายละเอียดในฐานข้อมูลที่มากพอที่จะเป็น Big Data ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ วางแผนการจัดการต่อได้ โดยปัจจุบัน สสว. อยู่ระหว่างการพัฒนาปรับระบบ

❖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุง

- โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME จำเป็นต้องศึกษาบริบทด้านต่างๆ ให้ดี ทั้งเศรษฐกิจ กระแสเทคโนโลยี และความต้องการของผู้ประกอบการและผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมของโครงการต่างๆ จะทำให้ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

บทที่ 6

ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป

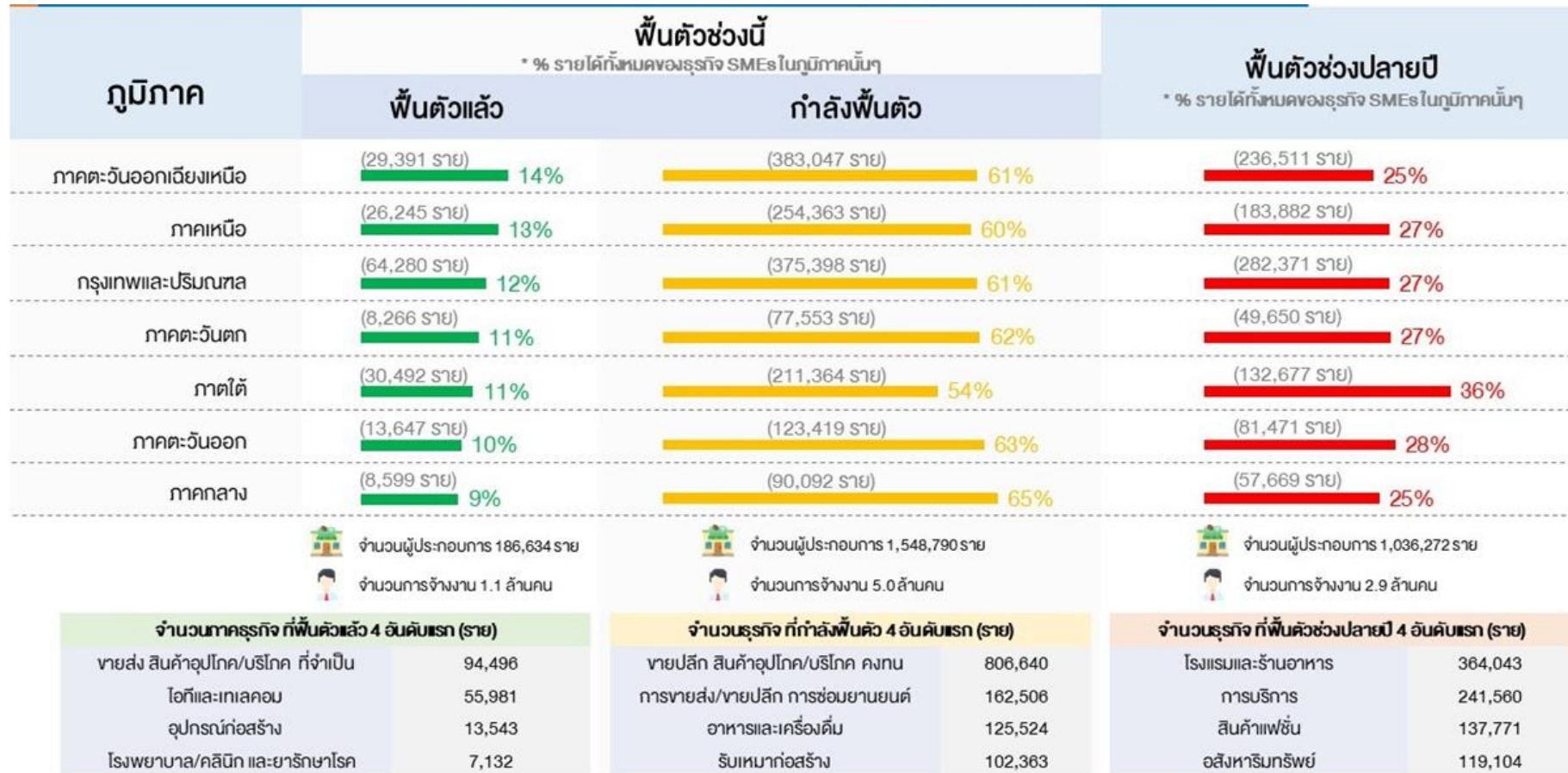
เพื่อให้ สว. ในฐานะของผู้กำกับและติดตามผลโครงการ สามารถนำไปใช้ในการปรับทบทวนกรอบงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ รวมทั้งการปรับทบทวนแผนในการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป ที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ข้อเสนอแนะสำหรับการส่งเสริมพัฒนาในช่วงระยะเวลาที่เหลือของแผนงานปี 2563

เพื่อเร่งรัดให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ และบรรลุผลสัมฤทธิ์ต่อ SME หน่วยรับงบประมาณควรมีการทบทวนแผนงานโครงการและปรับกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยแบ่งเป็น

1. การส่งเสริมที่ยังมีความจำเป็นและสามารถดำเนินการได้ โดยหน่วยรับงบประมาณอาจต้องพิจารณาข้อปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่อง เช่น การส่งออก ที่อาจจะยังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ เนื่องจากการส่งสินค้าที่ยังประสบปัญหาที่อาจยังไม่ได้เปิดประเทศเต็มที่ การชะลอการส่งเสริมการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ในกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยง แต่ปรับกิจกรรมไปสู่การประกอบธุรกิจใหม่ที่ได้รับผลกระทบให้อยู่รอด

2. กลุ่มธุรกิจที่มีความต้องการและระยะเวลาในการฟื้นตัวที่แตกต่างกัน ขึ้นกับผลกระทบจากมาตรการ อาทิ เช่น กลุ่มโรงแรม สินค้าแฟชั่น ที่อาจจะยังไม่ฟื้นตัวในตอนนี้และได้รับผลกระทบอยู่ อาจต้องผลักดันให้ผ่านการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐด้านอื่นๆ กลุ่มที่ฟื้นตัวแล้ว หรือกำลังจะฟื้นตัว แต่อาจต้องพิจารณารูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งการเพิ่มเติมหัวข้อหรือแนวทางการส่งเสริมที่ปรับเปลี่ยนรองรับสถานการณ์ด้วย

■ ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนการส่งเสริม SME ในระยะต่อไป

1. ในภาพรวมของการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ พบว่า โครงการของหน่วยร่วมยังมี ความซ้ำซ้อน เช่น การอบรมด้านการตลาดออนไลน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้ จากการประเมินผลพบว่าหน่วยงานบางหน่วยควรมุ่งเน้นเฉพาะเจาะจงในบางกลุ่มเป้าหมาย หรือบางกระบวนการ ที่เป็นภารกิจ ไม่ควรดำเนินการเปิดกว้างโดยทั่วไป หรือดำเนินการในทุกเรื่อง เช่น หากเป็นหน่วยงานที่มี ภารกิจด้านการตลาด ก็ควรมุ่งเน้นการพัฒนาด้านดังกล่าวโดยเฉพาะ ไม่ควรดำเนินโครงการที่เป็นลักษณะของ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีหน่วยงานอื่นดำเนินการได้ดีอยู่แล้ว หรือหน่วยงานบางหน่วยควรมุ่งเน้นการพัฒนา เทคโนโลยีหรือการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ไม่ควรเข้าไปดำเนินโครงการในลักษณะที่เป็นการส่งที่ปรึกษา เข้าไปให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งจะทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของโครงการได้ เป็นต้น ดังนั้น หน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานภายใต้แผนบูรณาการจึงต้องสร้างความร่วมมือในการบูรณาการ ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดตั้งแต่การวางแผน การกำกับติดตาม และความร่วมมือในการประเมินผลรายงานข้อมูล เพื่อพัฒนาแผนการดำเนินการและการบริหารจัดการต่างๆ ให้เป็นไปตามทิศทางที่วางไว้

2. ในภาพรวมของการเชื่อมโยงการทำงานบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ยังไม่เห็นเป็นรูปธรรม ที่ชัดเจนนัก โดยเฉพาะขาดการบูรณาการฐานข้อมูลผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ที่เป็นฐานข้อมูลกลาง เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการในลักษณะที่เป็นการบูรณาการกันได้ เช่น ไม่สามารถ คัดกรองผู้ประกอบการได้ว่าเคยได้รับการสนับสนุนหรือพัฒนาอย่างไรบ้าง ส่งผลให้ผู้ได้รับการพัฒนา เป็นผู้ประกอบการกลุ่มเดิม และทำให้ขาดการส่งต่อเชื่อมโยงผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงานด้วย ดังนั้น ระบบฐานข้อมูลกลางจึงเป็น Ecosystem สำคัญที่ควรริเริ่มดำเนินการให้เกิดขึ้นโดยเร็ว

3. จากการติดตามประเมินผล พบว่า ยังไม่มีโครงการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการที่ธุรกิจอยู่ในช่วงขาลง หรืออยู่ในช่วงของการเติบโตขึ้นรอบใหม่อย่างชัดเจน ประกอบกับ ผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก และอาจทำให้จำนวน ผู้ประกอบการที่ธุรกิจอยู่ในช่วงขาลงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการกลุ่มดังกล่าวต้องการมาตรการ สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน การผ่อนปรนเงื่อนไขในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การให้ความช่วยเหลือมาตรการทางภาษี การส่งเสริมด้านการตลาด การระบายสต็อกสินค้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีภาครัฐมีโครงการหรือมาตรการที่เป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการกลุ่มดังกล่าวอยู่แล้ว แต่โครงการ หรือมาตรการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามวาระเร่งด่วนที่อยู่นอกเหนือแผนงานบูรณาการฯ อีกทั้ง การประชาสัมพันธ์ยังเข้าถึงผู้ประกอบการได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการ ปรับรูปแบบการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงหน่วยงานเจ้าภาพควรมีการผลักดันให้เกิด สภาพแวดล้อมที่เอื้อกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การผลักดันนโยบายการส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่าง ภาครัฐกับภาคเอกชน หรือการสร้างช่องทางให้นักลงทุนกับผู้ประกอบการ Startup ได้พบกัน หรือการผ่อนคลาย ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น เป็นต้น

4. เพื่อให้การส่งเสริมพัฒนาในระยะต่อไป สอดรับกับสถานการณ์และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ที่ปรึกษาเสนอแนะการส่งเสริมพัฒนา SME ดังนี้

1) มุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการภายในประเทศให้มากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากต่างประเทศ

2) การสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการในการรับมือกับเหตุการณ์ผิดปกติ การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมรับวิกฤต - BCP การบริหารเงินสด การรับมือกับวิกฤตจะปลูกฝังเป็น วัฒนธรรมการทำงานของทุกองค์กร เช่น การดำเนินการหรือปรับรูปแบบธุรกิจอย่างไรกับการเว้นระยะห่างทาง สังคม การมุ่งเน้นสร้างความเชื่อมั่นให้ลูกค้าในด้านความปลอดภัย

3) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะบทบาทในการเป็น พี่เลี้ยงให้กับ SME ในการปรับธุรกิจเข้าสู่ช่องทางออนไลน์มากขึ้น การผลักดัน Platform การบริการของ ประเทศเอง

4) เชื่อมโยงฐานข้อมูลผู้ประกอบการระหว่างหน่วยงานเพื่อเป็น Big DATA ของประเทศ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือ SME ได้อย่างรวดเร็วและเป็นระบบ

5) พัฒนาและเตรียมความพร้อมคลินิก/ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ของหน่วยงาน ต่างๆ ให้มีศักยภาพในการให้คำปรึกษาแนะนำผู้ประกอบการ และเป็นพี่เลี้ยงในการปรับตัวธุรกิจรองรับ สถานการณ์ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และการระบาดของโรค COVID-19

■ **ข้อเสนอแนะการปรับทบทวนกรอบงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์**

เพื่อให้เครื่องมือการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศด้านการส่งเสริม SME หน่วยงาน เจ้าภาพ สำนักงบประมาณ มีข้อเสนอแนะในการพิจารณาปรับกรอบแนวทางและกรอบงบประมาณ ดังนี้

1. สถานการณ์ COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการสินค้าและบริการเกิดการชะลอตัว ดังนั้นการเพิ่มกำลังการผลิตจึงเป็นไปได้ยาก แต่สิ่งที่ภาครัฐควรมุ่งเน้นปรับกรอบการจัดสรรงบประมาณ การส่งเสริมคือการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต เพื่อให้กระบวนการผลิตสินค้า มีประสิทธิภาพดีขึ้น ในต้นทุนที่ต่ำลง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการหลังจบ วิกฤตการณ์

2. ปรับกรอบการจัดสรรงบประมาณสำหรับการเยียวยาและฟื้นฟูผลกระทบจาก COVID-19 และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม New normal โดยแบ่งเป็น

3. เยียวยากลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ในช่วงสถานการณ์การปิดเมือง (Lockdown) รัฐมุ่งเน้น การให้ความช่วยเหลือเงินกู้เพื่อเยียวยาให้ธุรกิจรักษาสภาพคล่องไว้ได้ แต่เมื่อเงินสดสำหรับหมุนเวียนหมดแล้ว เมื่อกลับมาเปิดเมืองหรือดำเนินธุรกิจอีกครั้ง ต้องมีนโยบายสนับสนุนเงินตั้งต้นสำหรับให้ดำเนินธุรกิจต่อไป

4. ส่งเสริมการปรับตัวสู่รูปแบบการทำธุรกิจใหม่ เช่น ออนไลน์ มาตรฐานการให้บริการ พึ่งพาในประเทศ การปรับรูปแบบในการดำเนินธุรกิจให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายของ รัฐบาล เช่น การปรับให้ใช้รูปแบบแพลตฟอร์มออนไลน์ในการทำธุรกิจ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ที่ทันสมัยหรือการมองหาพันธมิตรเข้ามาช่วยดำเนินกิจกรรมที่ SME ไม่มีความถนัด

5. เกิดธุรกิจใหม่และการเติบโตของธุรกิจบางประเภท เช่น ธุรกิจขนส่งในท้องถิ่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ การดูแลสุขภาพ เทรนด์ของธรรมชาติบำบัด ธุรกิจและบริการต่างๆ จะเข้ามาใช้บริการ แพลตฟอร์มมากขึ้น

6. การปรับกรอบงบประมาณเพื่อรองรับการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และรูปแบบ การส่งเสริมและพัฒนาใหม่ๆ แทนรูปแบบโครงการและการจัดสรรงบประมาณที่ผ่านมา เช่น การเรียนรู้ ผ่านระบบออนไลน์ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าหรือการเจรจาการค้าผ่านระบบออนไลน์ แต่ทำอย่างไร ให้ผู้ประกอบการในภูมิภาคและธุรกิจขนาดเล็กได้เข้าถึงการส่งเสริมรูปแบบดังกล่าวได้

■ **ข้อเสนอแนะการกำหนดตัวชี้วัดโครงการในลักษณะที่เป็นการพัฒนาปัจจัย แวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งเสริม SME**

ควรมีการพิจารณาถึงผลลัพธ์สุดท้ายที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถวัดผลได้ โดยพิจารณาปัจจัยสำคัญ เช่น

- จำนวน SME (รายใหม่และรายเก่า) ที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- จำนวน SME ที่สามารถเข้าถึงโอกาสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
- จำนวน SME ที่สามารถเข้าถึงการสนับสนุนของภาครัฐเพื่อมีความ พร้อมในการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยี
- จำนวน SME ที่การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษี และกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจ
- จำนวน SME ที่ได้รับการช่วยเหลือและอยู่รอดเกิน 3 ปีหรือมีกำไรสูงขึ้น
- จำนวน SME ที่ประสบความสำเร็จโดยอาศัยการสนับสนุนจากรัฐเพียงระยะแรก

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

ผลสถิติข้อมูลที่ใช้อ้างอิงผลการวิเคราะห์และประเมินผล

ตารางสรุปผลการประเมินตามหลักการ CIPP/ ผลสัมฤทธิ์/ ความคุ้มค่า รายโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	1. ด้านบริบทโครงการ (Context)	2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	3. ด้านกระบวนการ (Process)	4. ด้านผลิตผล (Product)	คะแนนรวม	ความคุ้มค่า
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักร ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		5.0000	5.0000	4.3999	3.2719	4.1287	70.82
กรมการค้าภายใน	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน	หมู่บ้านห้ามค้าขาย	4.5000	5.0000	4.4918	5.0000	4.7476	25.68
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		5.0000	5.0000	4.6667	4.5000	4.7000	0.00
กรมทรัพย์สินทางปัญญา	โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม	พัฒนาต่อยอดศักยภาพผู้ประกอบการโดยบริการของศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (IP IDE Center)	4.5000	5.0000	4.5093	4.5000	4.5528	1.18
กรมบังคับคดี	โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือSME ให้ประกอบกิจการได้อย่างยืน		5.0000	5.0000	4.6548	4.2675	4.6034	0.00
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการเพิ่มขีดความสามารถธุรกิจโลจิสติกส์ไทยให้แข่งขันได้ในสากล	5.0000	5.0000	4.9991	5.0000	4.9997	50.49
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง	5.0000	5.0000	4.5791	4.5000	4.6737	17.57
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	เพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce	5.0000	5.0000	4.4616	0.7500	3.1385	77.46
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	พัฒนาค้าปลีกไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน	5.0000	5.0000	4.5793	4.5000	4.6738	89.01
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (3)	พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางการตลาดธุรกิจแห่งไรซ์สูล์สากล	5.0000	5.0000	4.9807	4.5000	4.7942	0.07
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	การตลาดออนไลน์ B2C	5.0000	3.0000	4.5419	4.5000	4.4626	1.33
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	เพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP Select	5.0000	5.0000	4.3046	4.5000	4.5914	1.30
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	เพิ่มศักยภาพ SME ไทยด้วยหลักประกันทางธุรกิจ		5.0000	5.0000	4.5772	3.7500	4.3732	0.00
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	สร้างและยกระดับธุรกิจSMEsให้มีธรรมาภิบาล		5.0000	5.0000	3.2234	3.7500	3.9670	0.00
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	โครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME 4.0 (STEM Workforce Towards SME 4.0)		4.5000	5.0000	4.3326	5.0000	4.6998	12.43
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)		4.5000	5.0000	3.6667	5.0000	4.5000	1.44
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		5.0000	5.0000	3.2307	5.0000	4.4692	0.00
กรมส่งเสริมการเกษตร	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป		5.0000	5.0000	4.6667	4.5000	4.7000	1.88
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	5.0000	5.0000	4.5524	5.0000	4.8657	1.53
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม		5.0000	5.0000	4.8333	3.7500	4.4500	1.44
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (1)	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	4.5000	5.0000	3.2162	5.0000	4.3649	1.86

ตารางสรุปผลการประเมินตามหลักการ CIPP/ ผลสัมฤทธิ์/ ความคุ้มค่า รายโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	1. ด้านบริบทโครงการ (Context)	2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	3. ด้านกระบวนการ (Process)	4. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	คะแนนรวม	ความคุ้มค่า
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (2)	เพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	5.0000	5.0000	4.7882	5.0000	4.9365	0.19
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (4)	พัฒนาการรวมกลุ่ม SME และเชื่อมโยงอุตสาหกรรม	5.0000	5.0000	4.8696	5.0000	4.9609	1.36
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (3)	พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่การเป็นสมาร์ต SME และ โกลบอล SME	5.0000	5.0000	4.6554	5.0000	4.8966	1.35
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (1)	ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถเข้าสู่ SME 4.0	4.5000	5.0000	4.9525	5.0000	4.8858	0.57
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการตรวจรับรองฮาลาล		4.5000	5.0000	4.3333	5.0000	4.7000	0.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (2)	ยกระดับผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก	4.5000	5.0000	4.9771	5.0000	4.8931	7.69
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	6.1-1 โครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ	4.5000	5.0000	3.4023	4.5000	4.2207	1.66
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน	4.5000	5.0000	4.6089	4.5000	4.5827	0.11
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการของตลาด_6.2-2 โครงการยกระดับหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (CIV)	5.0000	5.0000	4.6469	5.0000	4.8941	2.01
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	6.2-1 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทางทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น	5.0000	5.0000	4.9742	5.0000	4.9923	0.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (1)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	5.0000	5.0000	4.6289	4.2500	4.5887	0.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (2)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	5.0000	5.0000	4.5639	3.1250	4.1192	0.00
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ด้านชีววิทยาศาสตร์		5.0000	5.0000	4.3708	3.1250	4.0613	18.42
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ		5.0000	5.0000	4.7334	3.1250	4.1700	8.63
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ SME ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	4.5000	5.0000	5.0000	3.1250	4.1500	0.00
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) สู่อุตสาหกรรม 4.0 ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยา		5.0000	5.0000	4.6174	2.8016	4.0058	60.82
สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชนในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับสู่สากล		4.5000	5.0000	4.9752	2.6250	3.9426	1.08
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	5.0000	5.0000	4.4882	3.1250	4.0965	7.82
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	5.0000	5.0000	4.5833	3.1250	4.1250	9.04

ตารางสรุปผลการประเมินตามหลักการ CIPP/ ผลสัมฤทธิ์/ ความคุ้มค่า รายโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	1. ด้านบริบทโครงการ (Context)	2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	3. ด้านกระบวนการ (Process)	4. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	คะแนนรวม	ความคุ้มค่า
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา		4.5000	5.0000	4.5675	2.1250	3.6203	0.66
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		5.0000	5.0000	4.4993	3.1250	4.0998	1.78
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานด้านโภชนาการของผลิตภัณฑ์บรรจุอาหารพร้อมจำหน่าย		5.0000	5.0000	4.6666	2.6250	3.9500	0.00
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (1)	พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น Acceleration Program	4.5000	5.0000	4.8333	3.1250	4.1000	5.00
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (2)	ระบบนิเวศนวัตกรรมเชิงพื้นที่	5.0000	5.0000	4.6667	3.1250	4.1500	0.00
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมมุ่งเป้า (Thematic Innovation)		4.5000	3.0000	2.8333	1.1250	2.5000	3.33
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (open innivation)	การเร่งสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น	4.5000	3.0000	4.1667	3.1250	3.7000	155.02
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนารัฐกิจนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน		5.0000	3.0000	4.2899	3.1250	3.8370	0.00
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	พัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)		5.0000	5.0000	4.8060	2.6250	3.9918	0.03
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		5.0000	1.0000	4.4322	2.6250	3.4797	0.62
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรมใหม่ (Startup Voucher)		4.5000	5.0000	3.5000	2.6250	3.5000	0.00
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		5.0000	5.0000	4.8333	2.6250	4.0000	0.00
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	ยกระดับขีดความสามารถของศูนย์บ่มเพาะและพัฒนาบ่มเพาะผู้ประกอบการและนวัตกรรมใหม่		5.0000	5.0000	4.8333	2.6250	4.0000	0.00
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (ITAP)		5.0000	5.0000	4.8333	2.6250	4.0000	1.09
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	พัฒนาศักยภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ของอุตสาหกรรมไทย		5.0000	5.0000	5.0000	2.6250	4.0500	0.00
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับมาตรฐาน (Capability Maturity Model Integration : CMMI)		4.5000	5.0000	5.0000	2.6250	3.9500	0.00
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์รุ่นใหม่		4.5000	5.0000	4.5872	2.6250	3.8262	0.00
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์		4.5000	5.0000	4.7953	3.1250	4.0886	1.26
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชน (Community-Based) เชิงสร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค		4.5000	5.0000	4.3147	3.1250	3.9444	0.00
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์		4.5000	2.5000	4.8139	3.1250	3.8442	0.00

ตารางสรุปผลการประเมินตามหลักการ CIPP/ ผลสัมฤทธิ์/ ความคุ้มค่า รายโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	1. ด้านบริบทโครงการ (Context)	2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	3. ด้านกระบวนการ (Process)	4. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	คะแนนรวม	ความคุ้มค่า
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น		5.0000	5.0000	4.5000	2.6250	3.9000	0.00
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาบุคลากรสนับสนุนความสามารถ (SME) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		5.0000	5.0000	4.5000	2.6250	3.9000	0.00
สสว.	งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม sme		5.0000	2.5000	4.4908	2.6250	3.6472	0.00
สสว.	งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายสาขา/รายพื้นที่/รายประเด็น		5.0000	2.5000	4.5090	2.6250	3.6527	0.00
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม SME		5.0000	2.5000	4.5207	3.1250	3.8562	0.00
สสว.	งานติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม sme		5.0000	2.5000	4.3397	2.1354	3.4061	0.00
สสว.	งานบริหารจัดการกองทุนร่วม		5.0000	2.5000	3.7500	2.6250	3.4250	0.00
สสว.	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	5.0000	2.5000	4.2934	2.6250	3.5880	0.00
สสว.	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	5.0000	3.0000	4.4128	2.6250	3.6739	0.00
สสว.	งาน Asean Smewg	งาน Asean Smewg	5.0000	3.0000	4.5010	2.6250	3.7003	0.00
สสว.	งานจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล SME ประเทศไทยประจำปี		5.0000	2.5000	4.0241	2.6250	3.5072	0.00
สสว.	โครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการประเมินการทางเศรษฐกิจ		5.0000	0.5000	4.5833	2.6250	3.4750	0.00
สสว.	โครงการศึกษาการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		5.0000	2.5000	4.5095	2.6250	3.6529	0.00
สสว.	งานจัดทำรายงานสถานการณ์ SME		5.0000	2.5000	3.9885	2.6250	3.4965	0.00
สสว.	งานจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจสำหรับ SME		5.0000	2.5000	4.4050	2.6250	3.6215	0.00
สสว.	โครงการศึกษากฎหมายที่เอื้อและลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของ sme ในกลุ่มธุรกิจบริการ		5.0000	2.5000	4.3683	2.6250	3.6105	0.00
สสว.	โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)		5.0000	0.5000	4.3019	2.6250	3.3906	0.00
สสว.	งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center)		4.5000	2.5000	4.8302	2.6250	3.6491	0.00
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Early Stage)		5.0000	5.0000	4.6646	2.6250	3.9494	0.00
สสว.	โครงการยกระดับธุรกิจเริ่มต้น (Boost up new enterpreneurs)		5.0000	5.0000	4.6638	2.6250	3.9491	1.21
สสว.	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (4)	โครงการสนับสนุนเครือข่าย SME	5.0000	5.0000	4.6635	2.6250	3.9490	0.48
สสว.	โครงการประกวด SME National Awards	โครงการประกวด SME National Awards	4.5000	3.0000	3.1740	3.1250	3.4022	0.00
สสว.	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้า		5.0000	5.0000	4.7540	2.6250	3.9762	3.23
สสว.	โครงการพัฒนาผู้สุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champion)		5.0000	5.0000	4.6661	2.6250	3.9498	10.29
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SME ในเครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบมาตรฐานสากล		4.5000	5.0000	4.6503	2.6250	3.8451	3.20
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม		4.5000	5.0000	4.5626	2.6250	3.8188	3.03
สสว.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ผลิตภาคอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ผลิตภาคอุตสาหกรรม	5.0000	5.0000	4.8288	2.6250	3.9987	1.68
สสว.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับเติบโต (SME Regular Level)		4.5000	3.0000	3.9666	2.6250	3.4400	20.33
สสว.	โครงการส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME		5.0000	3.0000	4.8265	3.1250	3.9980	2.60
สสว.	โครงการพัฒนาช่องทางตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SME		5.0000	3.0000	3.5127	2.6250	3.4038	105.08

ตารางสรุปผลการประเมินตามหลักการ CIPP/ ผลสัมฤทธิ์/ ความคุ้มค่า รายโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	1. ด้านบริบทโครงการ (Context)	2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	3. ด้านกระบวนการ (Process)	4. ด้านผลิตผล (Product)	คะแนนรวม	ความคุ้มค่า
สสว.	โครงการภาครัฐเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และ SMEs ก้าวสู่ตลาด 4.0 (SMEs & OTOP Transformation)		4.5000	5.0000	3.3836	2.6250	3.4651	3.53
สสว.	โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		4.5000	5.0000	4.6220	2.6250	3.8366	0.34
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการชุมชนต้นแบบที่มีศักยภาพก้าวสู่ SME (Micro to be SMEs)		4.5000	5.0000	4.8022	2.6250	3.8907	6.65
สสว.	โครงการต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		4.5000	3.0000	3.4946	3.1170	3.4952	0.92
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ธุรกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริ		4.5000	5.0000	3.0000	2.6250	3.3500	0.00
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ		4.5000	0.5000	0.8333	0.6250	1.4500	0.00
สสว.	งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2562		4.5000	3.0000	4.5833	2.1250	3.4250	0.00
สสว.	งานพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศ		4.5000	3.0000	2.6812	2.1250	2.8544	0.00
สสว.	โครงการบริหารจัดการ อุดหนุน และสนับสนุนเงินทุนแก่ SME		4.5000	2.5000	3.5000	2.6250	3.2500	0.00
สสว.	งานสนับสนุนและวางแผนองค์กร		5.0000	2.5000	4.2463	2.6250	3.5739	0.00
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการตามภารกิจและนโยบายของรัฐ		5.0000	2.5000	4.3049	2.6250	3.5915	0.00

ตารางเก็บผลสำเร็จของการส่งเสริมที่เกิด Impact ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	งบประมาณ (บาท)	รายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น (บาท)	มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น (บาท)	มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น (บาท)	ผลิกภาพการผลิตเพิ่มขึ้น (%)	ลดต้นทุน			จ้างงานเพิ่มขึ้น (คน)	มูลค่าการจ้างงาน (บาท)	จำนวนผู้ธุรกิจ (คู่)	จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
								ต้นทุนการผลิตที่ลดลง (บาท)	ต้นทุนของเสียที่ลดลง (บาท)	ต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลง (บาท)				
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักร ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		12,627,400.00	-	-	614,557,344.00	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมการค้าภายใน	โครงการเสริมสร้างความรู้เข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน	หมู่บ้านหัตถมาค้าขาย	15,770,000.00	322,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		7,597,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมทรัพย์สินทางปัญญา	โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม	พัฒนาต่อยอดศักยภาพผู้ประกอบการโดยบริการของศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (IP IDE Center)	8,892,000.00	10,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	10.00	-	265.00
กรมบังคับคดี	โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือSME ให้ผู้ประกอบการได้ยั่งยืน		3,112,900.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการเพิ่มขีดความสามารถธุรกิจโลจิสติกส์ไทยให้แข่งขันได้ในสากล	5,322,800.00	268,590,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง	25,010,000.00	438,220,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	เพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce	8,399,900.00	603,170,676.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	พัฒนาค้าปลีกไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน	14,172,800.00	1,258,410,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (3)	พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางการตลาดธุรกิจแฟรนไชส์สู่สากล	17,941,800.00	1,265,132.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	การตลาดออนไลน์ B2C	15,000,000.00	19,500,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	เพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP Select	20,053,700.00	17,806,900.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	เพิ่มศักยภาพ SME ไทยด้วยหลักประกันทางธุรกิจ		1,344,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	สร้างและยกระดับธุรกิจSMEให้มีระบบนิเวศ		8,400,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	โครงการพัฒนาคุณภาพแรงงานสู่ SME 4.0 (STEM Workforce Towards SME 4.0)		42,997,400.00	361,743,913.42	-	-	8.97	-	86,254,971.00	86,254,923.88	-	-	-	-
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)		14,300,000.00	5,005,000.00	-	-	-	-	19,019,000.00	-	-	-	-	-
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		44,228,200.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมการเกษตร	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป		10,578,000.00	19,910,034.00	-	-	-	-	-	198.00	-	-	-	-
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	58,201,700.00	-	87,435,168.89	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม		39,190,000.00	-	-	56,250,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (1)	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	40,000,000.00	27,880,000.00	-	-	-	-	44,940,000.00	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (2)	เพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	138,740,000.00	13,050,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (4)	พัฒนาการรวมกลุ่ม SME และเชื่อมโยงอุตสาหกรรม	18,121,100.00	6,342,385.00	-	-	-	-	16,308,990.00	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (3)	พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่การเป็นสมาร์ท SME และโกลบอล SME	17,527,900.00	17,002,063.00	-	-	-	-	6,485,323.00	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (1)	ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถเข้าสู่ SME 4.0	25,080,000.00	-	-	14,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการตรวจรับรองอาสาสมัคร		28,080,000.00	37,065,600.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (2)	ยกระดับผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก	6,536,000.00	49,600,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	6.1-1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	8,198,750.00	12,847,441.25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน	46,709,050.00	2,612,619.00	-	-	-	-	-	34.00	2,448,000.00	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการของตลาด 6.2-2 โครงการยกระดับหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (CIV)	77,974,000.00	139,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางเก็บผลสำเร็จของการส่งเสริมที่เกิด Impact ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	งบประมาณ (บาท)	รายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น (บาท)	มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น (บาท)	มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น (บาท)	ผลิกภาพการผลิตเพิ่มขึ้น (%)	ลดต้นทุน			จ้างงานเพิ่มขึ้น (คน)	มูลค่าการจ้างงาน (บาท)	จำนวนผู้ธุรกิจ (คู่)	จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
								ต้นทุนการผลิตที่ลดลง (บาท)	ต้นทุนของเสียที่ลดลง (บาท)	ต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลง (บาท)				
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	6.2-1 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทางทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น	25,000,000.00	-	-	-	-	50,000.00	20,000.00	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (1)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	41,090,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (2)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	9,570,100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ด้านชีววิทยาศาสตร์		17,550,000.00	-	-	201,275,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ		16,374,500.00	118,670,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี		1,641,500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้อุตสาหกรรม 4.0 ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยา		5,837,400.00	146,429,901.26	-	-	-	127,107,679.20	-	-	-	-	-	-
สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชนในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับสู่สากล		15,000,000.00	15,995,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	14,886,800.00	107,595,168.89	-	1,248,000.00	-	-	-	5.00	900,000.00	-	-	-
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	18,810,200.00	170,100,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา		80,319,500.00	52,207,675.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		114,750,000.00	204,255,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานด้านโภชนาการของผลิตภัณฑ์บรรจุอาหารพร้อมจำหน่าย		4,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (1)	พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น Acceleration Program	40,000,000.00	145,000,000.00	-	50,000,000.00	-	-	-	-	5,000,000.00	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (2)	ระบบนิเวศนวัตกรรมเชิงพื้นที่	99,520,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมมุ่งเป้า (Thematic Innovation)		50,000,000.00	-	166,319,834.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (open innivation)	การเร่งสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น	10,000,000.00	-	367,241,600.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนารัฐกิจนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน		16,500,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	พัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)		50,000,000.00	1,380,000.00	-	-	-	-	-	-	-	19.00	-	-
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		274,811,200.00	160,680,000.00	-	2,050,000.00	-	-	-	-	250,000.00	19.00	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรมใหม่ (Startup Voucher)		64,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		4,093,600.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	ยกระดับขีดความสามารถของศูนย์บ่มเพาะและพัฒนานักลงทุนเพื่อธุรกิจและนวัตกรรมใหม่		8,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (ITAP)		500,000,000.00	-	-	547,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	พัฒนาศักยภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไทย		15,500,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สนับสนุนผู้ประกอบการที่ได้รับมาตรฐาน (Capability Maturity Model Integration : CMMI)		6,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์รุ่นใหม่		3,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์		34,000,000.00	41,719,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชน (Community-Based) เชิงสร้างสรรค์ส่วนบุคคล		5,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์		14,800,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางเก็บผลสำเร็จของการส่งเสริมที่เกิด Impact ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	งบประมาณ (บาท)	รายได้/ยอดขายที่เพิ่มขึ้น (บาท)	มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น (บาท)	มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้น (บาท)	ผลิกภาพการเกิดเพิ่มขึ้น (%)	ลดต้นทุน			จ้างงานเพิ่มขึ้น (คน)	มูลค่าการจ้างงาน (บาท)	จำนวนผู้ธุรกิจ (คู่)	จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
								ต้นทุนการผลิตที่ลดลง (บาท)	ต้นทุนของเสียที่ลดลง (บาท)	ต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลง (บาท)				
สำนักงานสถาบันนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น		3,500,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานสถาบันนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาภาคีสหประชาชาติ (SME) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		10,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม sme		2,250,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายสาขา/รายพื้นที่รายประเด็น		6,875,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม		4,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม sme		11,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานบริหารจัดการกองทุนร่วม		2,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	5,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	5,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งาน Asean Smewg	งาน Asean Smewg	15,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล SME ประเทศไทยประจำปี		11,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการประเมินการทางเศรษฐกิจ		2,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศึกษาการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		6,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำรายงานสถานการณ์ SME		3,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจสำหรับ SME		6,848,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศึกษากฎหมายที่เอื้อและลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของ sme ในผู้ประกอบการ		2,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)		94,255,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center)		5,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Early Stage)		135,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับธุรกิจเริ่มต้น (Boost up new entrepreneurs)		21,000,000.00	16,524,900.00	8,841,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (4)	โครงการสนับสนุนเครือข่าย SME	60,000,000.00	25,614,000.00	3,360,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการประกวด SME National Awards	โครงการประกวด SME National Awards	11,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้า		5,477,700.00	16,860,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาสุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champion)		50,000,000.00	514,421,853.39	-	-	-	-	-	-	-	285.00	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SME ในเครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบมาตรฐานสากล		4,705,100.00	5,927,758.27	1,494,183.19	630,000.00	-	591,071.51	5,908,080.43	96,210.00	2.00	269,465.00	-	-
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม		15,000,000.00	44,873,208.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	20,000,000.00	33,500,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับต้น (SME Regular Level)		137,115,000.00	1,212,592,392.66	-	-	-	543,177,711.68	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME		110,000,000.00	284,900,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาช่องทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SME		40,760,900.00	3,887,460,000.00	-	-	-	-	-	-	-	3,998.00	-	-
สสว.	โครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และ SMEs ก้าวสู่ตลาด 4.0 (SMEs & OTOP Transformation)		7,000,000.00	22,997,602.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		79,000,000.00	26,030,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการชุมชนต้นแบบที่มีศักยภาพก้าวสู่ SME (Micro to be SMEs)		3,555,500.00	20,697,050.00	-	-	-	-	-	45.00	2,489,000.00	-	-	-
สสว.	โครงการต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		16,000,000.00	14,604,560.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จแก่ธุรกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริ		4,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปหัตถกรรมแนวพระราชดำริ		25,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2562		5,875,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศ		10,367,800.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการบริหารจัดการ อดทนบน และสนับสนุนเงินทุนแก่ SME		4,757,300.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานสนับสนุนและวางแผนองค์กร		1,600,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการตามภารกิจและนโยบายของรัฐ		17,000,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา			
			ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคบริการ	ภาคเกษตร
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		-	-	-	-
กรมการค้าภายใน	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน	หมู่บ้านท่ามคำชาย	11.00	-	2.00	5.00
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		-	-	-	-
กรมทรัพย์สินทางปัญญา	โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม	พัฒนาต่อยอดศักยภาพผู้ประกอบการโดยบริการของศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (IP IDE Center)	1,116.00	-	278.00	740.00
กรมบังคับคดี	โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือSME ให้ประกอบกิจการได้อย่างยั่งยืน		-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการเพิ่มขีดความสามารถธุรกิจเอสเอ็มอีไทยให้แข่งขันได้ในสากล	-	-	76.00	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง	-	115.00	735.00	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	เพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce	-	1,757.00	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	พัฒนาห่วงโซ่อุปทานให้เข้มแข็งและยั่งยืน	-	5,798.00	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (3)	พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางการตลาดธุรกิจแฟรนไชส์สู่สากล	-	613.00	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	การตลาดออนไลน์ B2C	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	เพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP Select	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	เพิ่มศักยภาพ SME ไทยด้วยหลักประกันทางธุรกิจ		-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	สร้างและยกระดับธุรกิจSMEsให้มีธรรมาภิบาล		-	-	3,986.00	-
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	โครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME 4.0 (STEM Workforce Towards SME 4.0)		13,312.00	78.00	4,112.00	2,639.00
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)		-	-	-	-
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		-	-	-	-
กรมส่งเสริมการเกษตร	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป		-	-	-	-
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	311.50	-	165.00	322.75

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา			
			ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคบริการ	ภาคเกษตร
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม		-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (1)	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	270.00	50.00	155.00	25.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (2)	เพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (4)	พัฒนาการรวมกลุ่ม SME และเชื่อมโยงอุตสาหกรรม	160.00	20.00	-	100.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (3)	พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่การเป็น Smart SME และ Global SME	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (1)	ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถเข้าสู่ SME 4.0	17.00	-	4.00	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการตรวจรับรองอาคาร		-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (2)	ยกระดับผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	6.1-1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	215.00	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน	89.00	-	-	2.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการของตลาด 6.2-2 โครงการยกระดับหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (CIV)	-	-	833.00	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	6.2-1 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น	500.00	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (1)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (2)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	-	-	-	-
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ด้านชีววิทยาศาสตร์		-	-	30.00	-
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ		33.00	-	11.00	-
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ SME ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	55.00	-	-	-
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) อุตสาหกรรม 4.0 ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยา		11.00	-	5.00	2.00

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา			
			ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคบริการ	ภาคเกษตร
สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชนในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับสู่สากล		634.00	-	-	-
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบธุรกิจเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบธุรกิจเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	154.00	-	-	63.00
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	550.00	-	16.00	1,135.00
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา		-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานด้านโภชนาการของผลิตภัณฑ์บรรจุอาหารพร้อมจำหน่าย		-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (1)	พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น Acceleration Program	-	-	55.00	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (2)	ระบบนิเวศนวัตกรรมเชิงพื้นที่	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมมุ่งเป้า (Thematic Innovation)		-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (open innovation)	การเร่งสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาธุรกิจนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน		-	-	-	-
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	พัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)		-	-	-	-
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรมใหม่ (Startup Voucher)		-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	ยกระดับขีดความสามารถของศูนย์บ่มเพาะและพัฒนาบ่มเพาะทุนเพื่อธุรกิจและนวัตกรรมใหม่		-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (ITAP)		-	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	พัฒนาศักยภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาสาของอุตสาหกรรมไทย		54.00	-	-	-
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับมาตรฐาน (Capability Maturity Model Integration : CMMI)		-	-	6.00	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา			
			ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคบริการ	ภาคเกษตร
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/ นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการ สร้างสรรค์รุ่นใหม่		-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาส ทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์		-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ชุมชน (Community-Based) เชิง สร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค		-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจ สร้างสรรค์		-	-	-	-
สำนักงานสภานโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบาย ส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น		-	-	-	-
สำนักงานสภานโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนากลไกสนับสนุน ความสามารถ (SME) ด้านเทคโนโลยีและ นวัตกรรม		-	-	-	-
สว.	งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม sme		-	-	-	-
สว.	งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รายสาขา/รายพื้นที่/รายประเด็น		-	-	-	-
สว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและ ขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม SME		-	-	-	-
สว.	งานติดตามและประเมินผลโครงการ ส่งเสริม sme		-	-	-	-
สว.	งานบริหารจัดการกองทุนร่วม		-	-	-	-
สว.	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ	-	-	-	-
สว.	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ประเทศ	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ประเทศ	-	-	-	-
สว.	งาน Asean Smeeng	งาน Asean Smeeng	-	-	-	-
สว.	งานจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล SME ประเทศไทยประจำปี		-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการ ประเมินการทางเศรษฐกิจ		-	-	-	-
สว.	โครงการศึกษาระประเมินมูลค่าทาง เศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม		-	-	-	-
สว.	งานจัดทำรายงานสถานการณ์ SME		-	-	-	-
สว.	งานจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจ สำหรับ SME		-	-	-	-
สว.	โครงการศึกษากฎหมายที่เอื้อและลด อุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของ sme ในกลุ่มธุรกิจบริการ		-	-	-	-
สว.	โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)		-	-	-	-
สว.	งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center)		-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Early Stage)		-	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับธุรกิจเริ่มต้น (Boost up new entrepreneurs)		-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา			
			ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคบริการ	ภาคเกษตร
สว.	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (4)	โครงการสนับสนุนเครือข่าย SME	-	-	-	-
สว.	โครงการประกวด SME National Awards	โครงการประกวด SME National Awards	-	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้า		1,000.00	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาสุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champion)		-	-	-	-
สว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SME ในเครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบมาตรฐานสากล		1,250.00	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนอุตสาหกรรมและเครื่องดื่ม		500.00	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	-	-	-	-
สว.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับต้นโต (SME Regular Level)		3,410.00	-	-	-
สว.	โครงการส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME		-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาช่องทางทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SME		1,274.00	-	240.00	-
สว.	โครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และ SMEs ก้าวสู่ตลาด 4.0 (SMEs & OTOP Transformation)		-	-	-	-
สว.	โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		-	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการชุมชนต้นแบบที่มีศักยภาพก้าวสู่ SME (Micro to be SMEs)		-	-	-	-
สว.	โครงการต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		-	-	-	1,173.00
สว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ธุรกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริ		-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ		-	-	-	-
สว.	งานพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศ		-	-	-	-
สว.	โครงการบริหารจัดการ อดทนุน และสนับสนุนเงินทุนแก่ SME		-	-	-	-
สว.	งานสนับสนุนและวางแผนองค์กร		-	-	-	-
สว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการตามภารกิจและนโยบายของรัฐ		-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาหน่วยงานสาขาในภาคการผลิต																									
			1) ยานยนต์และชิ้นส่วน	2) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	3) เมทาลิก	4) สิ่งพิมพ์	5) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	6) ผลิตภัณฑ์กระดาษ	7) บรรจภัณฑ์	8) ผลิตภัณฑ์ยาง	9) เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือนไม้	10) หัตถอุตสาหกรรม	11) อิฐกมณีและเครื่องประดับ	12) สิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม	13) เครื่องหนังและรองเท้า	14) แก้วและเซรามิก	15) ยาและสมุนไพร	16) เคมีภัณฑ์	17) เครื่องสำอาง	18) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	19) อาหาร	20) ของมันเด็ก	21) เฟอร์นิเจอร์	22) เครื่องจักรกล	23) ธุรกิจที่จับมือกับ สหกรณ์	24) พลังงานทดแทน	25) อื่นๆ	Value
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	โครงการบริหารจัดการทะเบียนเครื่องจักรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมการค้าภายใน	โครงการเสริมสร้างความรู้เชิงเศรษฐกิจชุมชน	หมู่บ้านหัตถ์ทำขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	6.00	1.00	4.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมทรัพย์สินทางปัญญา	โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม	พัฒนาต่อยอดศักยภาพผู้ประกอบการโดยบริการของศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (IP IDE Center)	77.00	108.00	-	-	-	1.00	1.00	1.00	-	-	1.00	-	1.00	-	85.00	19.00	77.00	-	554.00	-	-	16.00	3.00	157.00	-	15.00
กรมบังคับคดี	โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือ SME ให้ประกอบกิจการได้อย่างยั่งยืน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการเพิ่มขีดความสามารถธุรกิจดิจิทัลไทยให้แข่งขันได้ในสากล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	เพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	พัฒนาค้าปลีกไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (3)	พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางการตลาดธุรกิจเฟรนไชส์สู่สากล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	การตลาดออนไลน์ B2C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	เพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP Select	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	เพิ่มศักยภาพ SME ไทยด้วยหลักประกันทางธุรกิจ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	สร้างและยกระดับธุรกิจ SME ให้มีธรรมาภิบาล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	โครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME 4.0 (STEM Workforce Towards SME 4.0)		1,784.00	776.00	-	-	78.00	-	466.00	698.00	897.00	-	1,940.00	78.00	-	155.00	155.00	155.00	-	5,276.00	-	-	388.00	-	-	466.00	-	-
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมการเกษตร	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	-	-	-	-	8.00	-	-	-	58.00	20.00	15.00	12.00	3.00	-	-	4.00	2.00	189.50	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาหน่วยงานภายในภาคการผลิต																										
			1) ยานยนต์และชิ้นส่วน	2) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	3) แม่พิมพ์	4) สิ่งพิมพ์	5) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	6) ผลิตภัณฑ์กระดาษ	7) บรรจุกัมมันต์	8) ผลิตภัณฑ์ยาง	9) เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือนไม้	10) หัตถอุตสาหกรรม	11) อัญมณีและเครื่องประดับ	12) สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	13) เครื่องหนังและรองเท้า	14) แก้วและเซรามิก	15) ยาและสมุนไพร	16) เคมีภัณฑ์	17) เครื่องสำอาง	18) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	19) อาหาร	20) ของมันต์	21) เหล็กและโลหะกรรม	22) เครื่องจักรกล	23) ธุรกิจที่จับมือกับสิ่งแวดล้อม	24) พลังงานทดแทน	25) อื่นๆ	Value	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (1)	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	5.00	-	-	-	-	-	-	50.00	-	50.00	50.00	50.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	อุตสาหกรรมแพชั่น	65.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (2)	เพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (4)	พัฒนากรรมกรกลุ่ม SME และเชื่อมโยงอุตสาหกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.00	40.00	20.00	-	-	-	20.00	-	40.00	-	-	-	-	-	-	-	หัตถศิลป์สยาม	20.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (3)	พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเป็น Smart SME และ Global SME	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (1)	ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถเข้าสู่ SME 4.0	-	5.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.00	-	-	2.00	-	-	-	-	อิเล็กทรอนิกส์สีเขียว	3.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการตรวจรับรองฮาลาล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (2)	ยกระดับผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	6.1-1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	-	-	-	-	-	-	-	-	215.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.00	-	-	14.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ข้อใจของตกแต่งบ้าน	31.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการของตลาด 6.2-2 โครงการยกระดับหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (CIV)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	6.2-1 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทางทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น	-	-	-	-	-	-	-	100.00	150.00	-	150.00	-	-	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (1)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (2)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ด้านชีววิทยาศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ SME ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.00	-	-	-	-	15.00	-	5.00	-	34.00	-	-	-	-	-	-	-	
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) อุตสาหกรรม 4.0 ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยา		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.00	10.00	-	-	-	-	-	

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาหน่วยงานสาขาในภาคการผลิต																									
			1) ยานยนต์และชิ้นส่วน	2) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	3) เมาท์	4) สิ่งพิมพ์	5) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	6) ผลิตภัณฑ์กระดาษ	7) บรรจุภัณฑ์ภัณฑ์	8) ผลิตภัณฑ์ยาง	9) เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือนไม้	10) หัตถอุตสาหกรรม	11) อัญมณีและเครื่องประดับ	12) สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	13) เครื่องหนังและรองเท้า	14) แก้วและเซรามิก	15) ยาและสมุนไพร	16) เคมีภัณฑ์	17) เครื่องสำอาง	18) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	19) อาหาร	20) ของมันต์	21) เฟอร์นิเจอร์และสิ่งของ	22) เครื่องจักรกล	23) ธุรกิจที่จับมือกับสินแร่	24) พลังงานทดแทน	25) อื่นๆ	Value
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/นักศึกษาผู้ประกอบการสร้างสรรค์รุ่นใหม่		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชน (Community-Based) เชิงสร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานสานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานสานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาตลาดโลสนับสนุนความสามารถ (SME) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม sme		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายสาขา/รายพื้นที่รายประเด็น		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม sme		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานบริหารจัดการกองทุนร่วม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งาน Asean Smewg	งาน Asean Smewg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล SME ประเทศไทยประจำปี		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการประเมินการทางเศรษฐกิจ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศึกษาการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำรายงานสถานการณ์ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจสำหรับ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศึกษากฎหมายที่เอื้อและลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของ sme ในกลุ่มธุรกิจบริการ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Early Stage)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับธุรกิจเริ่มต้น (Boost up new entrepreneurs)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาหน่วยงานสาขาในภาคการผลิต																								
			1) ยานยนต์และชิ้นส่วน	2) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	3) แม่พิมพ์	4) สิ่งพิมพ์	5) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	6) ผลิตภัณฑ์กระดาษ	7) บรรจุภัณฑ์ภัณฑ์	8) ผลิตภัณฑ์ยาง	9) เฟอร์นิเจอร์ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือนไม้	10) หัตถอุตสาหกรรม	11) อิฐกมณีและเครื่องประดับ	12) สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	13) เครื่องหนังและรองเท้า	14) แก้วและเซรามิก	15) ยานและสเปซโพร	16) เคมีภัณฑ์	17) เครื่องสำอาง	18) ผลิตภัณฑ์พลาสติก	19) อาหาร	20) ของมันต์	21) เหล็กและโลหะกรรม	22) เครื่องจักรกล	23) ธุรกิจที่จับมือกับ สหกรณ์	24) พลังงานทดแทน	25) อื่นๆ
สสว.	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (4)	โครงการสนับสนุนเครือข่าย SME	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการประกวด SME National Awards	โครงการประกวด SME National Awards	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้า		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	196.00	-	804.00	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาสุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champion)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SME ในเครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบมาตรฐานสากล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับเติบโต (SME Regular Level)		-	1,023.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาช่องทางทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	247.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และ SMEs ก้าวสู่ตลาด 4.0 (SMEs & OTOP Transformation)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการชุมชนต้นแบบที่มีศักยภาพก้าวสู่ SME (Micro to be SMEs)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการต้นแบบการแก้ไขปัญหาคอขวด		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ธุรกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2562		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการบริหารจัดการ อดทนุ และสนับสนุนเงินทุนแก่ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานสนับสนุนและวางแผนองค์กร		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการตามภารกิจและนโยบายของรัฐ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาบัณฑิตสาขาในภาคการค้า						จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาบัณฑิตสาขาในภาคบริการ																		
			26) ค้าส่ง	27) ค้าปลีก	28) นายหน้า	29) แฟรนไชส์	30) อื่นๆ (ระบุ)	Value	31) ธุรกิจท่องเที่ยว	32) ธุรกิจร้านอาหาร	33) ธุรกิจที่พักแรม	34) ธุรกิจบันเทิง	35) ธุรกิจการแพทย์	36) ธุรกิจออกแบบ	37) ธุรกิจที่ปรึกษา	38) ธุรกิจการศึกษา	39) ธุรกิจสปาและบริการสุขภาพ	40) ธุรกิจก่อสร้าง	41) ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์	42) ธุรกิจสารสนเทศ/Digital Content	43) ธุรกิจการประชุมและแสดงสินค้า	44) ธุรกิจให้เช่า	45) ธุรกิจซ่อมบำรุง	46) ธุรกิจการกีฬาและนันทนาการ	47) อื่นๆ (ระบุ)	Value	
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์รุ่นใหม่		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชน (Community-Based) เชิงสร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนากลไกสนับสนุนความสามารถ (SME) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม sme		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ราชสาขา/รายพื้นที่/รายประเด็น		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม sme		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานบริหารจัดการกองทุนร่วม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งาน Asean Smewg	งาน Asean Smewg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล SME ประเทศไทยประจำปี		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการประเมินการทางเศรษฐกิจ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการศึกษาการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานจัดทำรายงานสถานการณ์ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจสำหรับ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการศึกษากลุ่มนายที่เอื้อและลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของ sme ในกลุ่มธุรกิจบริการ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Early Stage)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับธุรกิจเริ่มต้น (Boost up new entrepreneurs)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาผ่านสาขาในภาคการค้า						จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาผ่านสาขาในภาคบริการ																		
			26) ค้าส่ง	27) ค้าปลีก	28) นายหน้า	29) แฟรรมิชส์	30) อื่นๆ (รวม)	Value	31) ธุรกิจท่องเที่ยว	32) ธุรกิจร้านอาหาร	33) ธุรกิจที่พักแรม	34) ธุรกิจบันเทิง	35) ธุรกิจการแพทย์	36) ธุรกิจออกแบบ	37) ธุรกิจที่ปรึกษา	38) ธุรกิจการศึกษา	39) ธุรกิจสแปนและ บริการสุขภาพ	40) ธุรกิจก่อสร้าง	41) ธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์	42) ธุรกิจสารสนเทศ/Digital Content	43) ธุรกิจการประมงและเลี้ยงสัตว์	44) ธุรกิจให้เช่า	45) ธุรกิจซ่อมบำรุง	46) ธุรกิจการกีฬาและนันทนาการ	47) อื่นๆ (รวม)	Value	
สว.	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (4)	โครงการสนับสนุนเครือข่าย SME	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการประกวด SME National Awards	โครงการประกวด SME National Awards	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้า		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาสุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champion)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SME ในเครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบมาตรฐานสากล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับเติบโต (SME Regular Level)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาช่องทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SME		-	-	-	-	-	-	-	94.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และ SMEs ก้าวสู่ตลาด 4.0 (SMEs & OTOP Transformation)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการชุมชนต้นแบบที่มีศักยภาพก้าวสู่ SME (Micro to be SMEs)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปชีพตามแนวพระราชดำริ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2562		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการบริหารจัดการ อดทนุ และสนับสนุนเงินทุนแก่ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	งานสนับสนุนและวางแผนองค์กร		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามภารกิจและนโยบายของรัฐ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาแบ่งตามสาขาในภาคการเกษตร													Value	
			48) เกษตรปร รูป	49) เกษตร อินทรีย์	50) ปุ๋ย	51) ผลิตภัณฑ์ ชีวภาพ	52) การปลูกพืช	53) การ เลี้ยงสัตว์	54) ปศุสัตว์ แม่พันธุ์ เนื้อ	55) อาหาร อินทรีย์ อาหารเสริม พืช	56) เครื่อง มือ อุปกรณ์	57) ดักและ หน้ กรบอง (รวมการ เก็บรักษา อื่นๆ)	58) ปก การบอง อาหารทะเล กรบอง	(รวมการ เก็บรักษา อื่นๆ)	59) อื่นๆ (ระบุ)		
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักร ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมการค้าภายใน	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจ ชุมชน	หมู่บ้านหัวน้ำคำชาย	4.00	-	-	-	-	-	1.00	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจ ชุมชน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมทรัพย์สินทางปัญญา	โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขัน ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและ นวัตกรรม	พัฒนาต่อยอดศักยภาพผู้ประกอบการโดย บริการของศูนย์ให้คำปรึกษาด้าน ทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (IP IDE Center)	530.00	6.00	-	165.00	-	-	-	-	3.00	34.00	-	1.00	-	-	1.00
กรมบังคับคดี	โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือSME ให้ ประกอบกิจการได้ยั่งยืน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการเพิ่มขีดความสามารถธุรกิจโลจิสติกส์ ของไทยให้แข่งขันได้ในสากล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มี มูลค่าสูง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	เพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	พัฒนาค้าปลีกไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (3)	พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทาง การตลาดธุรกิจแฟรนไชส์สู่สากล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	การตลาดออนไลน์ B2C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	เพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทางการตลาด ผลิตภัณฑ์ OTOP Select	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	พัฒนาศักยภาพ SME ไทยด้วยหลักประกัน ทางธุรกิจ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	สร้างและยกระดับธุรกิจSMEsให้มีธรร มาภิบาล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	โครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME 4.0 (STEM Workforce Towards SME 4.0)		2,483.00	78.00	78.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่ม ศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมการเกษตร	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมการค้าระหว่าง ประเทศ	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจ สร้างสรรค์สู่สากล	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจ สร้างสรรค์สู่สากล	246.00	8.25	-	-	2.00	-	-	66.50	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาแบ่งตามสาขาในภาคการเกษตร														
			48) เกษตรปร รูป	49) เกษตร อินทรีย์	50) ปุ๋ย	51) ผลิตภัณฑ์ ชีวภาพ	52 การปลูกพืช	53) การ เลี้ยงสัตว์	54) ปศุสัตว์ แม่เป็นแม่ เลี้ยง	55) อาหาร อินทรีย์ อาหารปลาน ฟาร์ม	56) เครื่อง มือ	57) ดักและ หน้ไม่ กระเบื้อง (รวมการ เก็บรักษา อื่นๆ)	58) ปลา กระเบื้อง อาหารทะเล กระเบื้อง	(รวมการ เก็บรักษา อื่นๆ)	59) อื่นๆ (ระบุ)	Value	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ ใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (1)	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรม สร้างสรรค์	25.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (2)	เพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยี อุตสาหกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (4)	พัฒนาการรวมกลุ่ม SME และเชื่อมโยง อุตสาหกรรม	40.00	20.00	-	-	20.00	-	-	-	-	-	-	-	-	น้ำมันปาล์ม	20.00
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (3)	พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่การเป็น Smart SME และ โกลบอล SME	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ขั้นสูง (1)	ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถเข้าสู่ SME 4.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพและ มาตรฐานการตรวจรับรองฮาลาล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ขั้นสูง (2)	ยกระดับผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	6.1-1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน	1.00	-	-	-	-	-	-	-	1.00	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาชุมชนให้ตรง กับความต้องการของตลาด 6.2-2 โครงการยกระดับหมู่บ้านอุตสาหกรรม สร้างสรรค์สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน (CIV)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	6.2-1 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์บน พื้นฐานทางทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ให้มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อ การประกอบธุรกิจ (1)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการ ประกอบธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อ การประกอบธุรกิจ (2)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการ ประกอบธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ศูนย์ความเป็นเลิศด้าน ชีววิทยาศาสตร์ (องค์การ มหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ด้านชีววิทยาศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ศูนย์ความเป็นเลิศด้าน ชีววิทยาศาสตร์ (องค์การ มหาชน)	โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐาน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์ แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการยกระดับขีดความสามารถในการ แข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (SME) ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ของ SME ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และย่อม (SMEs) อุตสาหกรรม 4.0 ด้วย เทคโนโลยีมาตรวิทยา		1.00	-	-	-	-	-	-	-	1.00	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนางานตามสาขาในภาคการเกษตร															
			48) เกษตรปร รูป	49) เกษตร อินทรีย์	50) ปุ๋ย	51) ผลิตภัณฑ์ ชีวภาพ	52 ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์	53) การ เลี้ยงสัตว์	54) ปศุสัตว์ แปรรูป เนื้อ	55) อาหาร สัตว์ อาหารเสริม พืช	56) เครื่อง มือ อุปกรณ์	57) ดักและ ระงับ (รวมการ เก็บรักษา อื่นๆ)	58) ปก ป้อง อาหารทะเล กระป๋อง	(รวมการ เก็บรักษา อาหารทะเล อื่นๆ)	59) อื่นๆ (ระบุ)	Value		
สถาบันวิจัยและพัฒนาอ้อย มณีและเครื่องประดับ แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและ เศรษฐกิจชุมชนในอุตสาหกรรมอ้อยมณีและ เครื่องประดับสู่สากล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรม ออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรม ออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม (SMEs)	28.00	-	-	-	-	-	-	-	-	9.00	18.00	8.00	-	-	-	-
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอด เทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (SMEs)	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอด เทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (SMEs)	1,021.00	9.00	-	5.00	-	-	-	-	18.00	26.00	29.00	27.00	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานด้าน โภชนาการของผลิตภัณฑ์บรรจุอาหาร พร้อมจำหน่าย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (1)	พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น Acceleration Program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (2)	ระบบนิเวศนวัตกรรมเชิงพื้นที่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมมุ่งเป้า (Thematic Innovation)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมสำหรับ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (open innivation)	การเร่งสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนารัฐกิจนวัตกรรมเพื่อสังคม และชุมชน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	พัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ	สร้างผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรมใหม่ (Startup Voucher)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ	สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการในด้าน เทคโนโลยีและนวัตกรรม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ	ยกระดับขีดความสามารถของศูนย์บ่ม เพาะและพัฒนาบ่มเพาะเพื่อธุรกิจและ นวัตกรรมใหม่		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ (สวทช.)	สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของ อุตสาหกรรมไทย (ITAP)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ	พัฒนาศักยภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์อา สาของอุตสาหกรรมไทย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ	สนับสนุนผู้ประกอบการที่ได้รับมาตรฐาน (Capability Maturity Model Integration : CMMI)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาแบ่งตามสาขาในภาคการเกษตร															
			48) เกษตรปร รูป	49) เกษตร อินทรีย์	50) ปุ๋ย	51) ผลิตภัณฑ์ ชีวภาพ	52) การปลูกพืช	53) การ เลี้ยงสัตว์	54) ปศุสัตว์ แม่เป็นแม่ เลี้ยง	55) อาหาร อินทรีย์ อาหารเสริม พืช	56) เครื่อง มือ	57) ดักและ ขโมย การ เก็บรักษา อื่นๆ	58) ปก การ การ	(รวมการ เก็บรักษา อื่นๆ)	59) อื่นๆ (ระบุ)	Value		
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/ นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการ สร้างสรรค์รุ่นใหม่		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาส ทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ชุมชน (Community-Based) เชิง สร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจ สร้างสรรค์		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานสถานนโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบาย ส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานสถานนโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาเอสเอ็มอีสนับสนุน ความสามารถ (SME) ด้านเทคโนโลยีและ นวัตกรรม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม sme		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รายสาขา/รายพื้นที่/รายประเด็น		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและ ขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานติดตามและประเมินผลโครงการ ส่งเสริม sme		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานบริหารจัดการกองทุนร่วม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือ ระหว่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ประเทศ	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งาน Asean Smewg	งาน Asean Smewg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล SME ประเทศไทยประจำปี		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการ ประเมินการทางเศรษฐกิจ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศึกษาการประเมินมูลค่าทาง เศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำรายงานสถานการณ์ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจ สำหรับSME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศึกษากฎหมายที่เอื้อและลด อุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของ sme ในกลุ่มธุรกิจบริการ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Early Stage)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับธุรกิจเริ่มต้น (Boost up new entrepreneurs)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางสถิติข้อมูลโครงการ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	จำนวนผู้เข้ารับการพัฒนาแบ่งตามสาขาในภาคการเกษตร													Value		
			48) เกษตรกร รูป	49) เกษตร อินทรีย์	50) ปุ๋ย	51) ผลิตภัณฑ์ ชีวภาพ	52) การปลูกพืช	53) การ เลี้ยงสัตว์	54) ปศุสัตว์ แม่เป็นแม่ เลี้ยง	55) อาหาร อินทรีย์ อาหารเสริม พืช	56) เครื่อง มือ อุปกรณ์	57) ดักและ รมควัน การป้องกัน (รวมการ เก็บรักษา อื่นๆ)	58) ปก การป้องกัน อาหารทะเล การป้องกัน	(รวมการ เก็บรักษา อาหารทะเล อื่นๆ)	59) อื่นๆ (ระบุ)			
สสว.	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (4)	โครงการสนับสนุนเครือข่าย SME	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการประกวด SME National Awards	โครงการประกวด SME National Awards	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้า		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาสุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champion)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SME ใน เครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบ มาตรฐานสากล		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่ม ศักยภาพผู้ตลาดสากล	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่ม ศักยภาพผู้ตลาดสากล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับ เติบโต (SME Regular Level)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมพัฒนาตลาด อิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาช่องทางการตลาดสำหรับ ผู้ประกอบการ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชน และ SMEs ก้าวสู่ตลาด 4.0 (SMEs & OTOP Transformation)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการชุมชน ต้นแบบที่มีศักยภาพก้าวสู่ SME (Micro to be SMEs)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการต้นแบบการแก้ไขปัญหาความ ยากจน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		-	-	-	-	-	1,134.00	39.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งแก่ธุรกิจชุมชนตามแนว พระราชดำริ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงาน ศิลปหัตถกรรมแนวพระราชดำริ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2562		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการบริหารจัดการ อุตสาหกรรม และ สนับสนุนเงินทุนแก่ SME		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	งานสนับสนุนและวางแผนองค์กร		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการ ตามภารกิจและนโยบายของรัฐ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	โครงการเร่งรัดการจดทะเบียนเครื่องจักร ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		840,584,346.00	ผู้ประกอบการ 81 รายได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพเครื่องจักร
กรมการค้าภายใน	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจชุมชน	หมู่บ้านทำมาค้าขาย	322,000,000.00	ตลาดชุมชนและวิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนา 50 แห่ง
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน		-	
กรมทรัพย์สินทางปัญญา	โครงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม	พัฒนาต่อยอดศักยภาพผู้ประกอบการโดยบริการของศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม (IP IDE Center)	10,000,000.00	จำนวนการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา 265 รายการ
กรมบังคับคดี	โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือSME ให้ประกอบกิจการได้ยั่งยืน		-	
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการเพิ่มขีดความสามารถธุรกิจโลจิสติกส์ไทยให้แข่งขันได้ในสากล	268,590,000.00	ผู้ประกอบการ 76 รายได้รับการพัฒนาด้าน Logistic
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (1)	โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง	438,220,000.00	ส่งเสริมร้านอาหารไทยให้ได้รับตราสัญลักษณ์ Thai Select 225 ราย
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	เพิ่มโอกาสการค้าด้วย e-Commerce	603,170,676.00	จำนวนผู้ประกอบการ 1500 รายที่เข้าร่วมการพัฒนาร้านค้าออนไลน์แล้วเกิดยอดขาย
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชนสู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (2) (ค้าส่งปลีก) (อีคอมเมิร์ซ)	พัฒนาค้าปลีกไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน	1,258,410,000.00	ยกระดับธุรกิจ e- Commerce สู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ 538 ราย

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชน สู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (3)	พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาส ทางการตลาดธุรกิจแฟรนไชส์ผู้ สากล	1,265,132.00	ธุรกิจแฟรนไชส์ 65 รายได้รับการยกระดับ คุณภาพ
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชน สู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	การตลาดออนไลน์ B2C	19,500,000.00	ผู้ประกอบการ 1000 รายมีช่องทาง การตลาดออนไลน์ B2C
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SME และผู้ประกอบการชุมชน สู่ผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Smart Enterprise) (4) (OTOP) (B2C)	เพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทาง การตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP Select	17,806,900.00	คัดสรรผลิตภัณฑ์ OTOP Select และ พัฒนาช่องทางการตลาดและรูปแบบการ นำเสนอผลิตภัณฑ์ OTOP Select เชิง สร้างสรรค์ 305 ราย
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	เพิ่มศักยภาพ SME ไทยด้วยหลักประกันทางธุรกิจ		-	
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	สร้างและยกระดับธุรกิจSMEsให้มีธรรมาภิบาล		-	
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	โครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME 4.0 (STEM Workforce Towards SME 4.0)		534,253,808.30	พัฒนาสมรรถนะ "นักพัฒนาฝีมือแรงงาน พันธุ์ใหม่" 585 ราย
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (SME)		24,024,000.00	ผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 463 รายที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับ ความสามารถในการแข่งขัน
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน		-	
กรมส่งเสริมการเกษตร	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป		19,910,034.00	พัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุกัญชี และ คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปของ วิสาหกิจชุมชน 154 แห่ง

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	โครงการส่งเสริมแบรนด์สินค้าและธุรกิจสร้างสรรค์สู่สากล	87,435,168.89	จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม 359 รายได้รับการส่งเสริมแบรนด์
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม		56,250,000.00	สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม จำนวน 51 กิจการ 1,429 คน
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (1)	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	72,820,000.00	SME ที่ได้รับการพัฒนามีผลผลิตภาพเพิ่มขึ้น 303 กิจการ 535 คน 273 ผลิตภัณฑ์
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (2)	เพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	26,100,000.00	SMEs ที่ได้รับพัฒนามีผลผลิตภาพเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด 1177 กิจการ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (4)	พัฒนาการรวมกลุ่ม SME และเชื่อมโยงอุตสาหกรรม	22,651,375.00	เพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 14 กลุ่ม
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 (3)	พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่การเป็นสมาร์ท SME และ โกลบอล SME	23,487,386.00	SME ได้รับการพัฒนามาตรฐานระดับสากล จำนวน 1600 คน 100 กิจการ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (1)	ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถเข้าสู่ SME 4.0	14,000,000.00	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงจำนวน 50 คน 100 กิจการ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการตรวจรับรองฮาลาล		37,065,600.00	จำนวน SME / OTOP เข้าร่วมกิจกรรมการขอรับรองฮาลาล 50 กิจการ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง (2)	ยกระดับผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก	49,600,000.00	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับการส่งเสริมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง 72 ราย

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	6.1-1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	12,847,441.25	วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริม 1458 ราย
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (1)	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน	5,060,619.00	วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริม 1335 ราย 1335 ผลิตภัณฑ์
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการของตลาด_6.2-2 โครงการยกระดับหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (CIV)	139,000,000.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 833 ราย
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (2)	6.2-1 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทางทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น	70,000.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 502 ราย
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (1)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	-	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ (2)	การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ	-	
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ด้านชีววิทยาศาสตร์		201,275,000.00	ส่งเสริม สนับสนุน การสร้างและการขยายการลงทุน กลุ่มนักวิจัยหรือบริษัท Startup ใหม่ 30 กิจการ ที่มีความพร้อมและศักยภาพสูงทางการตลาด

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ		118,670,000.00	ผู้ประกอบการ 59 กิจการได้รับการพัฒนามาตรฐานระดับสากล และสามารถขยายโอกาสทางการตลาดสู่ระดับสากล
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ SME ด้วยงานนวัตกรรมด้านรังสี	-	
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) สู่อุตสาหกรรม 4.0 ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยา		273,537,580.46	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 14 รายสามารถลดต้นทุนการผลิตได้
สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชนในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับสู่สากล		15,995,000.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 41 ราย
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	109,743,168.89	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 217 ราย
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	โครงการพัฒนาตลาดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	170,100,000.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 1701 ราย
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา		52,207,675.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 500 ราย
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		204,255,000.00	จำนวนนักศึกษาที่ได้รับการบ่มเพาะ 86 ราย

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานด้านโภชนาการของผลิตภัณฑ์บรรจุอาหารพร้อมจำหน่าย		-	
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (1)	พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น Acceleration Program	200,000,000.00	วิสาหกิจเริ่มต้น 19 รายได้รับการสนับสนุนสามารถขยายตลาดสู่ต่างประเทศ
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านรูปแบบธุรกิจ (2)	ระบบนิเวศนวัตกรรมเชิงพื้นที่	-	
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมมุ่งเป้า (Thematic Innovation)		166,319,834.00	สนับสนุนธุรกิจ 7 ราย
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (open innivation)	การเร่งสร้างและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น	367,241,600.00	โครงการนวัตกรรมที่ได้รับการสนับสนุน 12 โครงการ
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนาธุรกิจนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน		-	
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	พัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)		1,380,000.00	จำนวนผู้ประกอบการ OTOP 329 ราย ที่ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ		162,980,000.00	การพัฒนาย่านธุรกิจนวัตกรรมรายใหม่ (Startup district) 15 แห่ง
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรมใหม่ (Startup Voucher)		-	
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		-	
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	ยกระดับขีดความสามารถของศูนย์บ่มเพาะและพัฒนานักลงทุนเพื่อธุรกิจและนวัตกรรมใหม่		-	
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (ITAP)		547,000,000.00	ผู้ประกอบการ 1517 รายได้รับการพัฒนาเทคโนโลยี

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	พัฒนาศักยภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ของอุตสาหกรรมไทย		-	
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับมาตรฐาน (Capability Maturity Model Integration : CMMI)		-	
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการเตรียมความพร้อมนักเรียน/นักศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์รุ่นใหม่		-	
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์		41,719,000.00	ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์รายใหม่ 68 ราย ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และนำความรู้ไปพัฒนาธุรกิจ
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชน (Community-Based) เชียงสร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค		-	
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	โครงการฐานข้อมูลสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์		-	
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น		-	
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	โครงการพัฒนากลไกสนับสนุนความสามารถ (SME) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม		-	
สสว.	งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม sme		-	
สสว.	งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายสาขา/รายพื้นที่/รายประเด็น		-	
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม SME		-	

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
สสว.	งานติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริม sme		-	
สสว.	งานบริหารจัดการกองทุนร่วม		-	
สสว.	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	
สสว.	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	งานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	
สสว.	งาน Asean Smewg	งาน Asean Smewg	-	
สสว.	งานจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล SME ประเทศไทยประจำปี		-	
สสว.	โครงการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดการประเมินการทาง		-	
สสว.	โครงการศึกษาการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		-	
สสว.	งานจัดทำรายงานสถานการณ์ SME		-	
สสว.	งานจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะทางเศรษฐกิจสำหรับSME		-	
สสว.	โครงการศึกษากฎหมายที่เอื้อและลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของ sme ในกลุ่มธุรกิจบริการ		-	
สสว.	โครงการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)		-	
สสว.	งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center)		-	
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Early Stage)		-	
สสว.	โครงการยกระดับธุรกิจเริ่มต้น(Boost up new enterpreneurs)		25,365,900.00	ผู้ประกอบการที่ผ่านการคัดเลือก 170 ราย ได้เข้าทดสอบตลาดและเกิดยอดขายขึ้น

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
สสว.	กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (4)	โครงการสนับสนุนเครือข่าย SME	28,974,000.00	ผู้ประกอบการ 42 รายได้มีการนำนวัตกรรม งานวิจัย กลยุทธ์ไปใช้กับธุรกิจแล้วเกิดผล
สสว.	โครงการประกวด SME National Awards	โครงการประกวด SME National Awards	-	
สสว.	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้า		16,860,000.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 1000 ราย
สสว.	โครงการพัฒนาสุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champion)		514,421,853.39	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 462 ราย
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ SME ในเครือข่ายธุรกิจอาหารด้วยระบบมาตรฐานสากล		14,916,768.40	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 250 ราย
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม		44,873,208.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 52 ราย
สสว.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตลาดสากล	33,500,000.00	ผลิตภัณฑ์ต้นแบบออกสู่เชิงพาณิชย์ 1000 ผลิตภัณฑ์
สสว.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับเติบโต (SME Regular Level)		1,755,770,104.34	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 3409 ราย
สสว.	โครงการส่งเสริมพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ SME		284,900,000.00	ผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมการค้าตลาดออนไลน์ 52,150 ราย
สสว.	โครงการพัฒนาช่องทางทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SME		3,887,460,000.00	เกิดการจับคู่เจรจาการค้า 3998 คู่
สสว.	โครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และ SMEs ก้าวสู่ตลาด 4.0 (SMEs & OTOP Transformation)		22,997,602.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 1344 ราย
สสว.	โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		26,030,000.00	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 43 ราย

ตารางผลสัมฤทธิ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ปี 2562

กรม/หน่วยงาน	โครงการหลัก	โครงการย่อย	มูลค่าเศรษฐกิจ (บาท)	ผลสัมฤทธิ์
สสว.	โครงการยกระดับผู้ประกอบการชุมชนต้นแบบที่มีศักยภาพก้าวสู่ SME (Micro to be SMEs)		23,186,050.00	-จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนา 161 ราย - เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น 45%
สสว.	โครงการต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจน จังหวัดแม่ฮ่องสอน		14,604,560.00	เกิดมูลค่าจากการยกระดับผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัด - ผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ 15 ครัวเรือนได้รับการยกระดับและเกิดยอดขาย
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ธุรกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริ		-	
สสว.	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในงานศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริ		-	
สสว.	งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2562		-	
สสว.	งานพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศ		-	
สสว.	โครงการบริหารจัดการ อุดหนุน และสนับสนุนเงินทุนแก่ SME		-	
สสว.	งานสนับสนุนและวางแผนองค์กร		-	
สสว.	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการตามภารกิจและนโยบายของรัฐ		-	

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
21 อาคารทีเอสที ชั้น G,17,18,23 ถนนวิภาวดีรังสิต
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 1301 แฟกซ์ 0-2273-8850
เว็บไซต์ www.sme.go.th อีเมล info@sme.go.th